PREMIUL BOOKER 2022

SHEHAN KARUNATILAKA

Booker Prize 2022

CELE ȘAPTE LUNI ALE LUI MAALI ALMEIDA

Shehan Karunatilaka

Cele şapte luni ale lui Maali Almeida

PRIMA LUNĂ

Tată, iartă-i, căci eu n-o voi face niciodată.
Richard de Zoysa, „Vinerea Mare 1975"

RĂSPUNSURI

Te trezeşti cu răspunsul la întrebarea pe care o pune toată lumea. Răspunsul este „Da" şi răspunsul este „Cam aşa, doar că mai rău". Nu vei afla niciodată mai mult de atât. Aşa că te poţi culca la loc. Când te-ai născut, inima ta nu bătea, aşa că ai fost ţinut în viaţă cu ajutorul unui incubator. Şi, chiar ca fetus abia ieşit din lichidul amniotic, tu ştiai deja ce descoperise Buddha când stătuse sub pomi – şi anume că este mai bine să nu te naşti din nou, să nu te deranjezi vreodată s-o faci. Ar fi trebuit să-ţi urmezi instinctul şi s-o mierleşti în cutia aia în care ai fost pus de cum te-ai născut. Doar că n-ai făcut-o.

Aşa că ai abandonat toate jocurile şi sporturile pe care te-au obligat să le practici. Două săptămâni de şah, o lună în Cub

Scouts[1], trei minute de rugby. Ai terminat şcoala nutrind o aversiune adâncă faţă de echipe şi jocuri – şi faţă de cretinii care le preţuiesc. Ai abandonat lecţiile de pictură, şcoala de agenţi de asigurări şi toate masteratele, toate acestea fiind nişte jocuri pe care nu te-a putut nimeni convinge să le joci. I-ai părăsit pe toţi oamenii care te-au văzut vreodată în pielea goală. Ai abandonat toate cauzele pentru care ai luptat de-a lungul vieţii şi ai făcut o grămadă de lucruri pe care n-ai îndrăzni să le povesteşti nimănui. Dacă ai avea o carte de vizită, iată ce ar scrie pe ea: MAALI ALMEIDA Fotograf. Cartofor. Otreapă.

Dacă ai avea o piatră de mormânt, pe ea ar sta scris:

MAALINDA ALBERT KABALANA 1955-1990

Doar că nu ai nici una, nici alta. Iar la masa asta ai rămas fără jetoane. Şi cunoşti ceea ce alţii nu cunosc. Cunoşti răspunsurile la următoarele întrebări: „Există viaţă după moarte?”, „Cum e?

ÎN CURÂND TE VEI TREZI

Totul a început cu o grămadă de timp în urmă, să tot fie o sută de secole, însă haideţi mai bine să sărim peste toate acele zile de demult şi să începem cu ultima zi de marţi. O zi în care te trezeşti mahmur şi golit de gânduri, ceea ce se întâmplă în cele mai multe dintre zile. Te trezeşti într-o sală de aşteptare interminabilă. Priveşti în jurul tău şi totul este un vis. De data aceasta ştii că este un vis, unul pe care îl aştepţi bucuros să treacă. Toate-s trecătoare, în special visele.

Porţi o jachetă safari, nişte blugi prespălaţi şi nu-ţi poţi aminti cum ai ajuns acolo. Ai rămas într-o singură sanda şi porţi la gât trei pandantive plus un aparat de fotografiat –

---

[1] Cub Scouts – numele unei organizaţii de cercetaşi.

preferatul tău, un Nikon 3ST, deşi are lentila spartă şi cutia crăpată. Când te uiți prin obiectiv, nu vezi decât noroi. A sosit vremea să te trezeşti, Maali băiatule. Te ciupeşti şi te doare, mai puțin ca după o împunsătură scurtă – senzația seamănă mai degrabă cu durerea seacă a unei insulte.
Ştii cum este atunci când nu te poți încrede în propria minte. Ai pățit-o când te-ai prăjit cu LSD, în 1973, la Smoking Rock Circus, după care ai îmbrățişat un copac araliya vreme de trei ore. Maratonul de poker care a durat nouăzeci de ore, când ai câştigat şaptesprezece lakh[2], după care ai pierdut cincisprezece. Primul tău bombardament, în Mullaitivu, din 1984, când ai stat înghesuit într-un buncăr plin de părinți îngroziți şi de copii urlând ca din gură de şarpe. Ziua în care, pe când aveai nouăsprezece ani, te-ai trezit într-un spital fără să-ți mai aminteşti chipul ammei[3] tale şi urând din tot sufletul acest lucru.
Stai la o coadă, strigând la o femeie în sari alb care se află îndărătul unui ghişeu din fibră de sticlă. Cine nu s-a enervat măcar o dată pe femeile de la ghişeu? Cu siguranță nu tu. Cei mai mulți srilankezi se răzvrătesc în tăcere, însă ție îți place să te plângi urlând din toți bojocii.
— Nu zic că e greşeala ta. Nu zic nici că ar fi a mea, însă se mai întâmplă şi greşeli, nu? În special la instituțiile de stat. Ce să-i faci?
— Aici nu e o instituție de stat.
— Nu-mi pasă, mătuşico. Tot ce vreau să zic este că nu pot sta aici, am fotografii de împărțit. Am o sarcină de dus la bun sfârşit.
— Nu sunt mătuşica ta.

---

[2] Lakh – cifra 100 000, în Bangladesh, India, Myanmar, Pakistan şi Sri Lanka.

[3] Mama (în lb. singhal. în orig.).

Te uiți în jurul tău. În spate, coada şerpuieşte printre stâlpi şi se întinde de-a lungul pereților. Aerul este cețos cu toate că nimeni nu pare să expire fum sau dioxid de carbon. Ai zice că te afli într-o parcare fără maşini sau într-un supermarket în care nu se vinde nimic. Tavanul este înalt, susținut de nişte stâlpi din beton amplasați la distanțe neregulate de-a lungul curții întinse. La capătul îndepărtat al acesteia se zăresc nişte uşi care par să asigure accesul într-un lift, o mulțime de mogâldețe intrând şi ieşind pe ele.
Chiar şi văzuți de aproape, oamenii au contururi incerte, pielea dată cu talc şi nişte ochi în care lucesc nişte nuanțe neobişnuite pentru nişte indivizi cu pielea maronie. Unii poartă halate de spital; hainele unora sunt pătate cu sânge uscat; unii sunt ciungi. Cu toții se răstesc la femeia în alb care pare să discute cu toată lumea în acelaşi timp. Poate pentru că toată lumea îi pune aceleaşi întrebări. Dacă ai fi un parior (ceea ce eşti), ai spune că sunt cinci din opt şanse ca totul să fie doar o halucinație, indusă cel mai probabil de pilulele lui Jaki.
Femeia deschide un catastif mare. Te măsoară cu privirea fără să pară nici interesată, nici dispreţuitoare.
— Mai întâi trebuie confirmate câteva detalii. Numele?
— Maalinda Albert Kabalana.
— O singură silabă, vă rog.
— Maali.
— Ştii ce înseamnă o silabă?
— Maal.
— Mulțumesc. Religia?
— Niciuna.
— Ce idioțenie. Cauza morții?
— Nu-mi amintesc.
— Cât timp a trecut de la deces?
— Nu ştiu.

— Aiyo[4].

Mulțimea de suflete se înghesuie şi mai mult, dojenind-o şi necăjind-o pe femeia în alb. Priveşti fețele acelea palide, ochii adânciți în găvanele unor capete sparte, privirile devenite saşii din pricina furiei, durerii şi zăpăcelii. Pupilele acelor ochi au nuanțele vânătăilor şi ale râiei. Tuşe combinate de maro, albastru şi verde. Toți ochii aceia însă te ignoră. Ai trăit în tabere de refugiați, ai vizitat piețe stradale în miezul zilei şi ai adormit în nişte cazinouri ticsite. Mulțimile nu sunt niciodată pitoreşti. Cea de aici se buluceşte spre tine şi te împinge din dreptul ghişeului.

Srilankezii nu sunt capabili să stea la coadă. în afara cazului în care pentru tine o coadă înseamnă o curbă amorfă cu mai multe puncte de intrare. Aceasta pare a fi un loc de adunare al celor care au de pus întrebări referitoare la propria moarte. Există mai multe ghişee şi clienții iritați vociferează peste gratii înjurându-i pe cei aflați de cealaltă parte a acestora. Viața de apoi este un birou de taxe şi impozite de la care toată lumea vrea câte o scutire.

Eşti împins la o parte de o amma care ține un copil mic sprijinit de şold. Copilul se uită la tine de parcă tocmai i-ai fi zdrobit jucăria preferată. Părul şi fața mamei sunt năclăite de sânge. La fel şi rochia.

— Dar Madura al nostru? Ce s-a întâmplat cu el? Era cu noi, pe bancheta din spate. A văzut autobuzul acela înaintea şoferului.

— De câte ori trebuie să vă repet, doamnă? Fiul dumneavoastră încă trăieşte. Don't worry, be happy.

Replica a venit de la bărbatul aflat la celălalt ghişeu. Acesta poartă o robă albă şi o tunsoare afro care îl fac să semene cu Moise din Cartea Cărților. Glasul lui este tunător precum

---

[4] Vai / văleu / aoleu (în lb. singhal. în orig.).

valurile oceanului, iar ochii îi sunt galben-pal, o nuanță asemănătoare omletei. Repetă titlul celui mai enervant cântec din anul precedent, apoi deschide propriul catastif.
Tu mai faci o fotografie, pentru că aşa procedezi ori de câte ori nu ştii ce altceva să faci. încerci să imortalizezi această parcare auto haotică, însă tot ce poți vedea sunt crăpăturile lentilei.
Este uşor să-ți dai seama cine lucrează acolo şi cine nu. Cei dintâi cară nişte catastife şi pot fi văzuți cum stau, zâmbitori, locului; ceilalți par loviți cu leuca: fac câțiva paşi, se opresc, apoi încep să se uite în gol. Unii îşi dau capetele pe spate şi se vaită. Angajații nu privesc nimic în mod direct, evitând în special să se uite la sufletele pe care le consiliază.
Acesta ar fi un moment excelent să te trezeşti şi să uiți. Rareori îți aminteşti propriile vise şi, orice va fi fost acesta, şansele să-ți rămână în memorie sunt la fel de mari ca o chintă sau un ful servite. Nu-ți vei aminti că ai fost aici aşa cum nu îți aminteşti cum ai învățat să umbli. Ai luat pilulele alea idioate de la Jaki, iar ăsta nu este decât un vis de drogat. Ce altceva ar putea să fie?
Apoi observi un personaj care se sprijină de indicatorul din colț. Pare să poarte o pungă neagră de gunoi. Îți lasă impresia că nu este nici angajat, nici client. Personajul scrutează mulțimea, ochii lui verzi lucind asemenea celor ai unei pisici surprinse de farurile unei maşini. Ochii aceia sunt ațintiți asupra ta, studiindu-te mai mult decât ar trebui. Capul personajului se înclină o dată, însă ochii lui rămân ațintiți asupra ta.
Deasupra personajului stă scris:
NU VIZITAȚI
Lângă acest anunț există un altul, însoțit de o săgeată: -» CONSULTAȚII URGENTE LA NIVELUL PATRUZECI ŞI DOI

Te întorci din nou cu faţa spre femeia de la ghişeu şi mai încerci o dată.

— Este o greşeală. Eu nu mănânc carne. Fumez doar cinci ţigări pe zi.

Ţi se pare că femeia are o figură familiară, aşa cum poate că familiare sunt pentru ea minciunile tale. Preţ de o clipă, buluceala pare să înceteze. Preţ de o clipă, ai senzaţia că tu eşti tot ce există pe lume.

— Aiyo! Am auzit toate scuzele posibile. Nimeni nu vrea să se ducă, nici măcar sinucigaşii. Crezi că eu am vrut să mor? Fiicele mele aveau una opt şi alta zece ani când m-au împuşcat. Da' ce să faci? Văicăreala nu foloseşte la nimic. Ai răbdare şi aşteaptă-ţi rândul. Iartă tot ce poţi ierta. Ducem lipsă de personal şi căutăm voluntari, spune femeia ridicându-şi capul şi răsucindu-se spre cei aflaţi la coadă.

— Cu toţii aveţi câte şapte luni.

— Ce e aia o lună? întreabă o fată cu gâtul frânt care ţine de mână un băiat cu capul spart.

— Şapte luni înseamnă şapte faze ale lunii, adică şapte nopţi. Şapte asfinţituri. O săptămână. O grămadă de timp, mai mult decât suficient.

— Eu credeam că o lună înseamnă treizeci de zile.

— Luna e tot timpul acolo, sus, chiar dacă n-o vezi.

Credeai că încetează să mai ocolească pământul doar pentru că tu ai încetat să mai respiri?

Nu înţelegi nimic din toate acestea, aşa că îţi propui să încerci o altă abordare.

— Uitaţi-vă la mulţimea asta. Trebuie să fie vorba despre toate victimele din nord. Tigrii[5] şi armata ucigând civili. Trupele indiene de menţinere a păcii provocând războaie.

---

[5] Tigrii – referire la organizaţia teroristă Tigrii Tamili (denumire completă: Tigrii Eliberării din Tamil Eelam) din Sri Lanka.

Te uiți în jurul tău şi constați că nu te ascultă nimeni. Toți ochii continuă să te ignore şi să lucească în nuanțele acelea verzi-albăstri. Te uiți după personajul îmbrăcat în negru, însă ia-l de unde nu-i.

— Şi nu numai în nord. Şi aici guvernul se luptă cu jevepiştii[6] şi cadavrele se adună stivă. Înțeleg cum nu se poate mai bine. Trebuie să fiți al naibii de ocupați în zilele astea. Vă înțeleg.

— În zilele astea? se încruntă femeia îmbrăcată în alb, scuturând nemulțumită din cap. Ritmul este de un cadavru pe secundă. Uneori două. Ți-ai examinat urechile?

— Aud foarte bine. Sunt fotograf. Sunt martorul unor crime pe care nu le mai vede nimeni altcineva. E nevoie de mine.

— Femeia aia are copii de hrănit. Omul de acolo are de administrat câteva spitale. Iar tu faci poze? Sha[7]! Impresionant!

— Nu este vorba despre poze de vacanță. Eu fac fotografii care pot da jos guverne. Care pot opri războaie.

Femeia se strâmbă la tine. La gât îi atârnă o cruce egipteană purtată cândva de un băiat care te-a iubit mai mult decât l-ai iubit tu pe el. Se joacă o vreme cu ea, apoi strâmbă din nas.

Abia atunci o recunoşti. Zâmbetul desprins parcă din reclamele la pastă de dinți putuse fi zărit în toate ziarele apănite în cea mai mare parte a anului l989. Lectorul universitar căsăpit de extremiştii tamili pentru vina de a fi fost o tamilă moderată.

— Te cunosc. Eşti Dr. Ranee Sridharan. Nu mi-am dat imediat seama cine eşti pentru că îți lipseşte portavocea.

---

[6] JVP – acronim al (tamil.) Janatha Vimukthi Peramuna (Frontul Popular de Eliberare).

[7] Uau, în limba engleză vorbită în India şi Sri Lanka.

Articolele tale despre Tigrii Tamili au fost superbe. Doar că mi-ai folosit fotografiile fără să-mi ceri voie.

Chestia care te face srilankez get-beget nu este numele tatălui tău, nici locul sacru în care te închini, nici zâmbetul pe care îl afişezi ca să-ți ascunzi temerile – ci faptul că cunoşti alți srilankezi şi pe srilankezii acelor srilankezi. Există mătuşici cărora, dacă le spui un nume de familie şi pe cel al unei şcoli, sunt în stare să identifice orice srilankez – pe el şi pe toți verii lui primari. Te-ai învârtit în cercuri care se suprapuneau, multe dintre acestea rămânând închise. Ai fost procopsit cu darul de a nu uita niciodată un nume, un chip sau un şir de cărți de joc.

— M-a întristat când am aflat că ți-au venit de hac. Sincer îți spun. Când s-a întâmplat? 1987? Ştii, am cunoscut un Tigru din facțiunea Mahatiya. Mi-a zis că ei au organizat asasinarea ta.

Dr. Ranee îşi ridică privirea din catastif, adresându-ți un zâmbet obosit şi dând apoi din umeri. Pupilele ei sunt albe, cețoase, de parcă ochii i-ar fi afectați de nişte cataracte lăptoase.

— Trebuie să-ți examinezi urechile. Pavilioanele au o conformație la fel de personală precum amprentele digitale. Cutele indică traumele din trecut, lobii – păcatele, iar cartilagiile ascund vinovății. Toate lucrurile care te pot împiedica să păşeşti în Lumină.

— Ce e „Lumina” asta?

— Răspunsul scurt este: „Orice îți doreşti tu să fie.” Răspunsul lung este: „Nu am timp pentru răspunsul lung.”

Femeia îți întinde o ola – o frunză uscată de palmier despre care se spune că a fost folosită cu trei milenii în urmă, de către cei şapte înțelepți[8], pentru a descrie soarta tuturor

[8] Orig. eng. the seven rishis – referire la cei şapte înțelepți din Vede.

oamenilor. Inciziile angulare distrugeau textura granulară a frunzelor, aşa că scribii din Asia de Sud dezvoltaseră un scris sinuos pentru a proteja olele.
— Ai făcut fotografii în 1983?
— Desigur. Ce e asta?
Pe frunza ola stau scrise aceleaşi cuvinte în toate cele trei limbi. în singhaleza[9] scrisă cu litere curbate, în tamila scrisă cu litere angulare şi în engleza scrisă cu puchinei latini. Cu toate acestea, frunza a rămas intactă.
URECHI
MOARTE
PĂCATE
LUNI
ŞTAMPILAT DE
— Examinează-ţi urechile, numără-ţi morţile, codifică-ţi păcatele şi înregistrează-ţi lunile la Nivelul 42. Apoi roagă un Ajutător să-ţi ştampileze ola.
Spunând aceasta, femeia închide registrul, punând punct conversaţiei. în locul tău la ghişeu se prezintă un bărbat bandajat care nu se mai opreşte din tuşit.
Te întorci cu faţa spre oamenii din spatele tău. îţi ridici mâinile în aer asemenea unui profet. Mereu ţi-a plăcut să te dai în spectacol. Mereu ai făcut gălăgie, cu excepţia momentelor în care nu ai făcut.
— Niciunul dintre voi, strigoilor, nu existaţi! Sunteţi nişte fantome plăsmuite de creierul meu sforăitor. Am înghiţit câteva pastile idioate luate de la Jaki. Totul este o simplă halucinaţie. Nu există niciun rahat de viaţă după moarte. Dacă închid ochii, veţi dispărea cu toţii asemenea unor vânturi trase!

---

[9] Singhaleza – limba vorbită de singhalezi, cel mai numeros grup etnic (cea 75%) din Sri Lanka.

Oamenii te bagă în seamă exact în măsura în care preşedintele Reagan bagă în seamă insulele Maldive. Nici victimele accidentelor rutiere, nici răpiţii, nici bătrânii purtând halate de spital, nici răposata şi regretata Dr. Ranee Sridharan nu îţi observă răbufnirea.
Şansele de a găsi o perlă într-o scoică sunt de una la douăsprezece mii. Şansele de a fi lovit de un fulger sunt de una la şapte sute de mii. Şansele ca sufletul să supravieţuiască morţii corpului care îl găzduieşte sunt una la nimic, una la cotu-şi-pişcotu-labele-şi-botu, una la zero barat. Pesemne că dormi. În această privinţă nu ai nicio îndoială. În curând te vei trezi.
Apoi îţi trece prin minte un gând cumplit. Mai cumplit decât insula aceasta sălbatică, decât această planetă fără Dumnezeu, decât acest soare muribund şi această galaxie adormită. Dacă în tot acest timp ai dormit? Şi ce ar fi dacă, de acum înainte, tu, Maalinda Almeida, fotograf cartofor, cocotă masculină, nu vei mai închide niciodată ochii?
Urmezi o mulţime de oameni care se buluceşte de-a lungul unui coridor. Un bărbat umblă deşi are picioarele rupte, o doamnă îşi ascunde faţa plină de vânătăi. Mulţi par gătiţi ca de nuntă, pentru că aşa obişnuiesc cioclii să îmbrace cadavrele, însă mulţi alţii poartă pe trup nişte zdrenţe – şi o adâncă nedumerire în priviri. Te uiţi în jos şi nu vezi decât două palme care nu îţi aparţin. Ţi-ai dori să-ţi poţi studia culoarea ochilor şi trăsăturile faciale. Te întrebi dacă lifturile acelea sunt dotate cu oglinzi. în cele din urmă se vădeşte că abia dacă au pereţi. Unul câte unul, sufletele pătrund în casa liftului, începând să se înalţe asemenea bulelor de gaz dintr-un pahar cu sifon.
E absurd. Nici măcar clădirea care găzduieşte Bank of Ceylon nu are patruzeci şi două de etaje.
— Ce se află la celelalte etaje? întrebi tu pe cineva cu urechi – examinate sau nu.

— Camere, coridoare, ferestre, uşi, chestiile obişnuite, răspunde un Ajutător deosebit de săritor.
— Contabilitate şi Finanțe, spune un bătrân decrepit sprijinit într-un baston de promenadă. O escrocherie ca asta nu se finanțează singură.
— Totul e la fel, se vaită femeia moartă cu copilul mort în brațe. Fiecare univers. Fiecare viață. Aceleaşi lucruri. Aceeaşi scenă.
Rareori visezi şi cu atât mai rar ai coşmaruri. Pluteşti pe lângă marginea casei liftului şi ceva te împinge. Slobozi un țipăt de demoazelă dintr-un film horror în vreme ce vântul te poartă spre cer. Te sperie personajul îmbrăcat în negru care pluteşte în spatele tău. Gluga lui confecționată din saci de gunoi negri flutură în vântul sălbatic. Te priveşte cum urci prin casa liftului şi face o plecăciune în vreme ce ieşi, plutind, din aceasta.
Încerci să mai pui o întrebare – „Ce este Lumina?” –, însă nu primeşti drept răspuns decât ridicări de umeri şi insulte. Un copil înspăimântat te face ponnaya, un termen peiorativ care înseamnă deopotrivă homosexual şi impotent, iar tu nu poți să pledezi vinovat decât la una dintre aceste acuzații. Îi întrebi pe angajați despre Lumină şi de fiecare dată primeşti un alt răspuns. Unii spun „rai”, alții spun „renaştere”, alții spun „uitare”. Unii, precum Dr. Ranee, spun „orice”. Niciuna dintre opțiuni nu te prea atrage, poate cu excepția celei din urmă.
La Nivelul 42 există un afiş pe care stă scris un singur cuvânt.
ÎNCHIS
Tot felul de personaje plutesc prin acest coridor vast, neobservând pereții decât în clipa în care se izbesc de ei. Există o recepție, însă acolo nu se află nimeni. Şi un şir de uşi roşii, fiecare supunându-se anunțului prin aceea că stau închise.

În mijlocul acestui hol stă personajul îmbrăcat în negru, complet neinteresat de călătorii fără țintă care se izbesc de pereți în jurul lui. Te fixează cu privirea şi îți face semn să te apropii. Te urmăreşte în vreme ce pluteşti; de data aceasta ochii lui au o strălucire galbenă.
Universul cască de plictiseală până reuşeşti să ajungi înapoi la ghişeul Dr. Ranee. Afară, noaptea se umple de vânturi şi şoapte. Aici însă nu există decât ghişee şi dezordine.
Dr. Ranee te observă şi clatină din cap.
— Avem nevoie de mai mulți Ajutători. Şi de mai puțini smiorcăiți. Toată lumea îşi dă silința.
Se uită la tine.
— Cu excepția celor care nu şi-o dau.
O aştepți să-şi termine gândul, dar se pare că deja a făcut-o. O vezi cum scoate un megafon de sub birou. Iat-o pe Dr. Ranee pe care o ştiai tu, strigând prin campusuri ori de câte ori prin preajmă se aflau nişte camere TV.
— Vă rog să nu vă rătăciți. Dacă nu v-ați examinat urechile, nu mai veniți aici. Mâine Nivelul 42 va fi deschis. Reveniți atunci. Nu uitați că aveți la dispoziție şapte luni. Trebuie să păşiți în Lumină înainte de răsăritul celei din urmă.
Te pregăteşti să lansezi o rafală de înjurături când îl zăreşti din nou pe personajul îmbrăcat într-o pungă de gunoi neagră, de data aceasta făcându-ți semn cu ambele mâini. Ochii lui pâlpâie asemenea unor lumânări. Ține într-o mână ceea ce pare a fi sandaua ta rătăcită. Dr. Ranee îți urmăreşte privirea, în clipa următoare zâmbetul ştergându-i-se de pe chip.
— Scoateți chestia aia de acolo. Maal, ce faci?

Doi bărbați îmbrăcați în alb sar peste ghişeele lor şi încep să fugă spre personajul îmbrăcat în negru. Bărbatul cu tunsoare afro şi care seamănă cu Moise îşi ridică brațele şi începe să ragă într-o limbă pe care nu ai mai auzit-o

niciodată. Lângă el se află un culturist purtând o robă albă, care se repede spre tine.
Te pierzi în mulțime, plutind în derivă printre oamenii cu trupuri zdrobite, care respiră sânge, îndreptându-te către personajul care ține în mână sandaua ta.
Pluteşti în direcția acestui personaj moartea-cu-coasa-în-pungă-de-gunoi aşa cum ai plutit spre multe alte lucruri de care nu ar fi trebuit să te apropii. Cazinouri, zone de război şi bărbați frumoşi. O auzi pe Dr. Ranee cum țipă în urma ta, însă o ignori aşa cum ai ignorat-o pe amma imediat după plecarea lui dada.
Personajul zâmbeşte etalând nişte dinți la fel de galbeni precum ochii lui.
— Domnule, lăsați-ne să ieşim de aici. Birocrația asta te spală pe creieri. La fel ca toate clădirile din acest stat tiranic.
Personajul cu glugă stă cu fața spre tine. Cu toate că aceasta îi este umbrită, îți dai seama că este un băiat mai tânăr decât ai fost tu cândva. Are un ochi galben şi unul care pare verde, iar tu nu prea ştii ce pilule idioate îți pot provoca astfel de halucinații. Glasul personajului pare să iasă dintr-un gâtlej inflamat.
— Ştiu că numele dumneavoastră este Maali. Nu vă mai pierdeți vremea pe aici. Şi, vă rog, țineți-vă cât mai departe de Lumină.
Îl urmezi către casa liftului, însă de data aceasta cobori. Strigătele furioase, în falset, ale Dr. Ranee şi mugetele baritonale ale lui Moise şi ale lui He-Man[10] devin nişte ecouri îndepărtate.

---

[10] Referire la personajul din seria de desene animate Masters of the Universe. Aici probabil autorul îl numeşte aşa pe culturistul pomenit mai devreme, întrucât şi He-Man este extrem de musculos.

— Până şi Viaţadeapoi este proiectată să ţină masele în bezna ignoranţei, spune băiatul. Te fac să-ţi uiţi viaţa şi te împing spre o lumină. Toate acestea nefiind altceva decât instrumentarul burghez al opresorului. Ţi se spune că nedreptatea face parte dintr-un plan măreţ. Şi asta te împiedică să te revolţi împotriva ei.
Când ajungi la baza casei liftului şi ieşi din clădire, vântul te loveşte din toate părţile. Afară copacii gem, grămezile de gunoi râgâie pestilenţial, iar autobuzele secretă fum negru. Umbre se strecoară de-a lungul străzilor, iar Colombo[11], în zori, se preface că nu vede.
— Unde mi-ai găsit sandaua?
— În locul în care ţi-am văzut cadavrul. O vrei înapoi?
— Nu prea.
— Mă refeream la viaţa ta, nu la sanda.
— Ştiu.
Cuvintele ţi se rostogolesc cu uşurinţă pe limbă, deşi nu ai avut timp să te gândeşti la ele. Vrei să-ţi vezi cadavrul? Îţi vrei viaţa înapoi? Sau adevărata întrebare, cea la care chiar că ar trebui să cugeti: cum naiba ai ajuns aici?
Nu îţi aminteşti nimic, nici durere, nici surpriză, nici ultima răsuflare, nici locul în care ţi-ai dat-o. Şi, chiar dacă nu-ţi doreşti să fii din nou rănit sau să mai respiri o dată, alegi să urmezi personajul îmbrăcat în negru.

CUTIA DE SUB PAT

Te-ai născut înainte ca Elvis să-şi fi lansat primul hit. Şi ai murit înainte ca Freddie să şi-l lanseze pe ultimul. Între timp ai făcut mii de fotografii. Ai fotografii cu ministrul care în 1983 privea cum sălbaticii puneau foc caselor tamililor şi

---

[11] Capitala executivă şi judecătorească a Sri Lankăi, cea administrativă fiind Kotte.

îi măcelăreau pe rezidenți. Ai portrete ale unor ziarişti şi activişti dispăruți, legați, cu căluş în gură, morți în arest.
Ai câteva fotografii granulate, însă identificabile, cu un maior din armată, un colonel din rândurile Tigrilor şi un traficant de arme britanic stând tustrei la aceeaşi masă şi împărțind o carafă cu apă de cocos.
I-ai fotografiat pe ucigaşii actorului şi răpitorului de inimi Vijaya şi ai pe film epava avionului lui Upali[12]. Ții toate aceste imagini într-o cutie de pantofi albă ascunsă printre nişte discuri vechi cu Elvis şi Freddie – the King and Queen, cum ar veni. Sub un pat pe care bucătăreasa ammei tale îl împarte cu şoferul. Dacă ai putea, le-ai face câte o mie de copii şi le-ai împărți peste tot prin Colombo. Poate că încă mai poți.

CONVERSAȚIE CU ATEUL MORT (1986)

Ai văzut mai multe cadavre decât ar fi fost normal şi mereu ai ştiut unde au plecat sufletele. În acelaşi loc în care pleacă flacăra după ce ai stins-o, în acelaşi loc în care pleacă un cuvânt de cum l-ai rostit. Mama şi fiica îngropate sub cărămizi în Kilinochchi, cei zece studenți arşi peste nişte anvelope în Malabe[13], grădinarul legat de un copac cu propriile lui mațe. Niciunul dintre ei nu a plecat nicăieri. Au existat, apoi nu au mai existat. Aşa cum nici noi nu vom mai fi în momentul în care lumânările noastre vor rămâne fără fitil.
Vântul te ia cu el, iar lumea fuge pe lângă tine cu viteza unei ricşe, chipuri şi siluete apar şi dispar, unele mai puțin

[12] Upali Wijewardene – magnat srilankez, mort în l983 într-un accident aviatic.

[13] Numele unei suburbii a oraşului Colombo.

îngrozite decât altele, cele mai multe dintre ele neatingând pământul cu picioarele. Pentru cei care cred că oraşul Colombo este supraaglomerat ai un singur răspuns: aşteptaţi să-l vedeţi cu stafii cu tot.

— Te ţii după chestia aia?

Este vorba despre un bătrân cu nasul coroiat şi cu nişte ochi ca două arşice care pare să călătorească purtat de acelaşi vânt. Capul nu i se află între umeri, acolo unde în general capetele preferă să stea. Bătrânul îl ţine cu ambele mâini în dreptul stomacului, ca pe o minge de rugby.

— Eu n-aş face asta, fiule. în afara cazului în care îţi doreşti să rămâi aici pe vecie.

În vreme ce treci pe lângă capete de copaci şi obraji de clădiri, îţi spune că el trăieşte în Lamijloc[14] de peste o mie de luni.

— Ce înseamnă „Lamijloc”?

Îţi spune că a fost profesor la Carey College şi că obişnuia să parcurgă zilnic cu bicicleta distanţa dintre Kotahena şi Borella. Hainele îi sunt sfâşiate şi pătate de sânge.

— Ai suferit un accident de maşină? îl întrebi.

— Nu ai de ce să fii necuviincios.

Îţi explică apoi că toate stafiile poartă hainele din viaţa precedentă şi că e mai bine aşa decât să stai despuiat.

— În broşurile alea de la ghişeu scria că îţi porţi păcatele, sau traumele, sau vinovăţia. Un lucru am învăţat în aceste o mie de luni: dacă ceva miroase a rahat cu perje, nu băga în gură şi, mai ales, nu înghiţi.

Îţi spune că te recunoaşte de la adunările politice, tu îi răspunzi că nu ai participat la adunări politice, iar el te face mincinos. Îţi spune că i-ai fotografiat cadavrul decapitat, dar

---

[14] Orig. eng. The In Between – din context reiese că ar fi vorba despre un fel de Purgatoriu.

că nu i-ai menționat numele în ziar. Că în presă a scris că fusese o crimă politică, deşi nu fusese.
— Cele mai multe dintre crimele politice nu au absolut nimic de-a face cu politica, spune el.
Chestia aia cu glugă stă pe un acoperiş şi vă priveşte cum stați la taclale. Nu o vezi cum sare pe vânt, deşi mereu pare să se afle cu câțiva paşi înaintea ta.
— Dacă vei urma chestia aia, înseamnă că eşti un idiot. Tu te uiți la sângele de pe cămaşa bătrânului şi nu prea crezi că ai de-a face cu vreun glumeț.
— Îți va promite tot felul de chestii şi nu se va ține de cuvânt.
Descrierea s-ar potrivi aproape tuturor băieților cu care m-am sărutat vreodată, îți zici – însă nu o spui.
— Chestia aia mi-a promis că-l va prinde pe ucigaşul meu. Ucigaş care tocmai şi-a cumpărat o casă cu banii mei. Dar asta e o altă poveste.
Acolojos există oameni care arată ca nişte furnici, asta dacă furnicile sunt neîndemânatice şi nu foarte descurcărețe. Te ții de vântul acela în vreme ce aerul mort al oraşului Colombo îți suflă pe la picioare.
Capul ținut între brațul şi antebrațul propriului corp îți adresează un zâmbet.
— Eşti credincios?
— Cred doar în tâmpenii.
— Cum ar fi raiul?
— Uneori.
— Nu te cred.
Te mulțumeşti să ridici din umeri.
— Pun pariu că îți imaginaseşi Viațadeapoi ca pe o reclamă la Air Lanka. Cu plaje aurii, elefanți la costum şi cravată şi culegători de ceai zâmbind bucolic în fața camerei de filmat.
Bătrânul are dreptate să creadă despre tine că eşti un mincinos:

a) Nu ai fost un credincios.
b) De fapt, il ții minte.
Profesorul de gimnaziu care candidase pentru un loc în Consiliul Provincial. Fratele lui mafiot ordonase să fie împuşcat, câştigând în felul acesta alegerile în locul lui. Când îl fotografiaseşi, nu mai rămăsese mare lucru din fața lui, însă de recunoscut l-ai recunoscut.
— Visai cumva la o viață de apoi numai lapte, miere de Itithu[15] şi virgine sugându-ți scula? Sau o viață de apoi plină de mistere, cimilituri şi întrebări care nu ar trebui puse?
— Ştii de ce bărbații închipuiți râvnesc la virgine? repeți tu una dintre teoriile idioate ale lui DD, grăbindu-te să treci la poantă. Pentru că o virgină nu-şi poate da seama cât de rău eşti la pat.
Vântul vă poartă învârtejit peste frontoane şi autobuze. Lumea capătă contururi neclare, apar culori în locuri în care nu ar fi trebuit să existe niciuna şi spirite – cât vezi cu ochii, în fața ta, personajul îmbrăcat în negru trece razant peste lacul Beira, aterizând asemenea unei ciori pe piatra de la intrarea în templu[16]. Aceasta înfățişează un elefant hăituind o vacă hăituind un păun – la nesfârşit. Pungile lui de gunoi fâlfâie deasupra basoreliefului făcut în beton asemenea unor aripi. Îşi ține mâinile-n sân şi te țintuieşte cu privirea. Îți face un semn pe care nu-l poți desluşi.
Tovarăşul tău de drum te priveşte cum te uiți la personajul acela. Îşi aşază capul pe claviculă. Personajul cu glugă se întoarce cu spatele la tine şi se avântă spre țărmul lacului Beira. Reflexele chihlimbarii ale răsăritului transformă

[15] Specie de palmier (lat. Caryota urens) din seva căruia se produce un fel de sirop.

[16] Este vorba despre templul budist Seema Malaka din Colombo.

suprafața acestuia într-o oglindă. Crengile curbate şi clădirile de birouri îşi admiră reflexia în vălurelele lacului.
Bătrânul lasă să-i scape un suspin.
— Sau poate ți-ai imaginat Viațadeapoi ca pe o camera de tortură? Viața de apoi a unui civil-prins-între-bombele-lansate-de-guvern-şi-minele-puse-de-Tigrii-Tamili? O viață de apoi în-care-eşti-arestat-şi-bătut-cu-bețe-din-pricina-numelui-de-familie? Iadul ne înconjoară din toate părțile şi se află în plină activitate chiar acum, în vreme ce vorbim.
Îşi aşază capul pe umăr începând să-l rotească uşor, ca pe un periscop.
— Eu, desigur, nu am crezut în nimic. într-o viață de apoi care nu a existat niciodată, într-o viață de apoi care nu se afla într-o zonă de acoperire. De ce ar trebui să existe ceva? De ce să nu existe nimic? Uitarea are mai mult sens decât raiul, sau renaşterea, sau ideea de a trăi din nou şi din nou acelaşi rahat trist.
Îşi înclină capul spre tine.
— Însă lucrul la care nu mă aşteptam este harababura asta nenorocită.
— Cine este vagabondul?
— O lepădătură comunistă jevepistă. Deşi mort, încă mai vorbeşte despre revoluție. Un alt ucigaş care a fost ucis. Nu ar trebui să stai de vorbă cu el. Ar trebui să te duci să-ți găseşti Lumina şi să pleci de aici câtă vreme mai poți. Asta ar fi trebuit să fac şi eu.
Ateul Mort îşi îndreaptă privirea spre lacul Beira de parcă ar cugeta la viețile de apoi şi la lucrurile neduse până la capăt.
— Ce ai făcut în aceste o mie de luni?
— M-am dus în toate locurile sacre ca să mă uit la oameni cum se roagă.
— De ce?
— Îmi face plăcere să mă uit la ei cât de proşti par.
— Asta nu sună rău.

— Şapte luni trec mai repede decât îţi imaginezi, spune el. Dacă vei înceta să te mai ţii după chestia aia, şi ea va înceta să se mai ţină după tine. Dacă vei rămâne aici, vei epuiza lucrurile pe care le poţi face.

Îndrepţi aparatul de fotografiat spre bărbatul decapitat şi faci o poză cu el, lacul şi soarele abia răsărit în fundal. Glasul lui se evaporă asemenea bunelor intenţii. Te uiţi în jurul tău şi nu-l mai zăreşti nici pe el, nici chestia aia cu glugă. Tot ce vezi sunt trei cadavre zăcând pe malul lacului tulbure.

LACUL BEIRA

În ziua de marţi, 4 decembrie 1989, pe la ora patru dimineaţa, doi bărbaţi îmbrăcaţi în saronguri aruncă patru cadavre în lacul Beira. Nu este prima oară când fac asta – sau prima oară când o fac beţi, ori la o oră atât de matinală. În această zi, lacul Beira miroase de parcă o zeitate puternică s-ar fi aşezat pe vine, şi-ar fi deşertat măruntaiele în apa acestuia şi apoi ar fi uitat să tragă apa. Bărbaţii s-au machit cu arac[17] furat, nu pentru că anii în care au tot aruncat cadavre le-ar fi afectat nervii sau le-ar fi încărcat conştiinţa, ci pentru că a inspira treaz duhoarea aceea este ca şi cum ai inhala aerul dintr-o toaletă publică.

Primul cadavru este înfăşurat în pungi de gunoi. Poartă o jachetă safari cu cinci buzunare încăpătoare, pline cu cărămizi. Este elegant accesorizat cu o sanda, trei pandantive şi o cameră atârnată la gât. Bărbaţii folosesc o funie de cocos ca să lege şi alte cărămizi de trunchiul zdrobit al cadavrului, îşi imaginează că se pricep la noduri, deşi nu sunt nici marinari, nici cercetaşi.

---

[17] Băutură alcoolică foarte tare, rachiu din orez sau din plante suculente bogate în zahăr (cf. DEX).

Aruncă acel cadavru cu grația unor aruncători de greutăți, acesta aterizând cu un pleoscăit. Apa împroşcată abia dacă acoperă lungimea unei sărituri de pe loc făcute în curtea şcolii. Prima sticlă de arac le alungă greața; a doua le sabotează abilitățile motorii. Nodurile se desfac de cum cadavrul atinge apa caldă a lacului, iar cărămizile se scufundă în apele negre ale acestuia.
Cei doi încearcă să facă acelaşi lucru şi cu celelalte cadavre. Unul se scufundă, iar celălalt începe să plutească. Coloanele de piatră, întruchipându-l pe Buddha, ale templului privesc mortul plutitor fără să manifeste interes sau îngrijorare. Varanii se strecoară pe lângă cadavre ca să-şi facă baia de dimineață. Păsările de râu se sfădesc încercând să stabilească cine se va înfrupta cu ochii morților.
Pe vremuri, lacul Beira era de trei ori mai întins şi era folosit pentru tăinuirea unei vaste colecții de vicii. Multe minciuni au fost îngropate în zonă de-a lungul veacurilor trecute din ziua în care neguțătorul portughez Lopo de Brito a deviat cursul râului Kelani ca să stăvilească jafurile regelui Vijayabahu. Pe vremuri lacul se întindea prin Panadura, prin spatele oraşului Colombo, unindu-se cu lacul Bolgoda. Olandezii au pus mâna pe el, micşorându-l cu ajutorul unor canale. Englezii l-au şterpelit şi l-au pus la treabă. Cadavre de comercianți, mateloți, prostituate, gangsteri şi ființe nevinovate zac putrezind în bârdihanul lacului. Şi o dată la zece ani sloboade câte un râgâit care acoperă cu halena lui râncedă Insula Sclavilor.
— Tâmpitule, râgâie Balal Ajith. Nu ai pus bandă adezivă?
— Doar i-am legat. Ai zis să mă grăbesc. Am avut eu timp de bandă? răspunde Kottu Nihal.
— Nodurile alea sunt mai largi decât redda ammei tale.
— Ce ziseşi?

— Uite acolo, la magazinul de scule de pe strada Navam Mawatha se vinde bandă pentru mascare. Ți-ar fi luat cinci minute.
— Nu-i deschis.
— Atunci du-te şi deschide-l tu.
— Aiyo, nu pot. Abhithiyii[18] se trezesc. Nu pot să pocnesc călugăraşi în zorii zilei.
Balal Ajith îşi dă jos tricoul cu mâneci scurte şi îşi vâră poala din față a sarongului între picioare şi peste crăpătura fundului, apoi mai sloboade un râgâit. în stomacul, apoi în gâtlejul lui Balal Ajith se află o porție de burtă de vită cu curry. Savurează din nou gustul de babath[19] marinat în arac învechit.
— Iată de ce, Kottu Aiya, eu şi cu tine trebuie acum să înotăm.
Cadavrul a rămas şi fără cămaşă, coastele acestuia stând surpate asemenea unei nuci de cocos sparte. Încerci să nu priveşti oasele zdrobite, carnea prinsă în barbă sau bucățile de față care nu mai există.
Doar că o faci. Le cunoşti pe animalele astea. Lucrează la cazinou şi sunt plătite să-i bată pe cei care au câştigat împotriva casei şi să recupereze datoriile celor care au pierdut în fața acesteia. Tu nu ştiai că lucrează ca gunoieri. „Kunu kaaraya” este un eufemism pentru cei care fac dispărute cadavrele care nu pot primi un certificat de deces. E mai ieftin să cumperi un gunoier decât un magistrat corupt.

---

[18] Orig. eng. the abhithiyas are waking – este vorba despre copiii provenind din familii sărace care sunt încredințați templelor budiste pentru noviciat. Cuvântul este de origine singhaleză.

[19] Babath curry – ciulama cu curry, fel de mâncare tradițional srilankez.

După acordul de pace din 1987 dintre Sri Lanka şi India, gunoierii au devenit foarte căutaţi. Forţele guvernamentale, separatiştii din est, anarhiştii din sud şi forţele de menţinere a păcii din nord sunt cu toţii nişte mari producători de cadavre.

Kottu Nihal şi Balal Ajith s-au procopsit cu poreclele în închisoarea Welikada, amândoi graţie artei culinare. Kottu Nihal a muncit în bucătărie, unde s-a specializat în tocarea lipiilor roti necesare ca să prepari kottu[20]. Ustensilele de gătit pe care reuşise să le strecoare în închisoare făcuseră din el un adevărat traficant de arme. Câştigase respectul celorlalţi puşcăriaşi înfigând marginile ascuţite ale unor farfurii cu kottu la gâtul unui bătăuş abuziv. Lui Balal Ajith i se dusese buhul pentru că fierbea pisici sau bălaie[21] preparând din ele curry-ul cu care făcea troc, el primind la schimb ţigări.

Stai pe cadavru de parcă ar fi o placă de surf. Ai făcut măcar o dată surf în viaţa ta precedentă? Pare că ai conformaţia fizică necesară. Ce bărbat bine erai! Ce pierdere stupidă! Acum suspini – aşa cum nu ai facut-o când dada a părăsit-o pe amma ta –, apoi te opreşti.

Nu îl contrazici pe Ateul Decapitat. Vreme de treizeci şi patru de ani, ai crezut cu pasiune în nimic. Nu este cea mai bună explicaţie pentru acest pandemoniu, doar cea mai plauzibilă. Credeai despre tine că erai mai deştept decât turma de oi care se îngrămădea în temple, moschei şi

---

[20] Kottu roti – fel de mâncare din Sri Lanka constând din lipie roti tocată, curry cu carne, omletă, ceapă şi ardei iute, totul gătit pe un grătar bine încins.

[21] Wal-balala sau kalaa-balala – specie de pisică sălbatică (lat. Felis chaus kelaarti) din Sri Lanka.

biserici, iar acum se pare că de fapt oile au făcut pariul câştigător.
De-a lungul unei existențe scurte şi inutile, ai cercetat probe şi ai tras concluzii. Eşti un licăr de lumină între două lungi hibernări. Uită basmele cu zei, infernuri şi naşteri precedente. Crede în noroc, în corectitudine şi în măsluirea unui pachet de cărți de joc deja măsluit, în jucarea unei mâini cât mai mult timp posibil. Ai fost făcut să crezi că moartea este o dulce uitare şi ai greşit din ambele puncte de vedere – nu este nici dulce, nici uitare.
Singurul zeu în care ai crezut vreodată a fost Narada, un yaka[22] dintr-o castă inferioară. Meseria acestui yaka pe nume Narada era să născocească probleme pentru umanitate. Dacă dădea greş, îi exploda capul. Primise o asigurare standard de imortalitate şi o alocație constând în omnisciență. Deşi te-ai fi aşteptat ca motivația lui principală să fi fost protejarea propriului craniu.
Nu de rău ar trebui să ne temem, ci de creaturile învestite cu putere care acționează în propriul interes – iată ce ar trebui să ne facă să tremurăm din toate încheieturile.
Cum altfel ai putea explica nebunia acestei lumi? Dacă există un Tată Ceresc, pesemne că este la fel ca taică-tu: absent, leneş şi probabil malefic. Pentru atei nu există decât alegeri de natură morală. Acceptă faptul că suntem singuri şi străduieşte-te să creezi raiul pe pământ. Sau acceptă că nimeni nu te supraveghează şi fă absolut tot ce vrei. Ultima cale este mult mai uşor de urmat.
Prin urmare, iată-te cum priveşti nişte bărbați care în 1983 incendiau locuințele tamililor şi care acum încearcă să-ți scufunde cadavrul. Dusă este a morții dulce uitare, dus somnul acela fără de vise. Eşti condamnat să rămâi treaz.

---

[22] În folclorul singhalez, nişte demoni care nu au voie să ucidă oameni, dar care se răzbună împotriva acestei interdicții îmbolnăvindu-i.

Să priveşti fără să atingi vreodată, să asişti fără să consemnezi. Să fii acel ponnaya – homosexualul impotent, aşa cum te-a numit băiatul mort pe când te aflai la ghişeu.
Personajul cu glugă îşi face apariția din întuneric. Pluteşte pe pala de vânt, apoi se aşază turceşte lângă stâlpii din piatră înfățişându-l pe Buddha. Atunci când vorbeşte nu-şi mişcă buzele, dar stă pe o umbră sădindu-ți cuvinte în cap; vocea lui este un şarpe dregându-şi glasul.
— Îmi pare rău pentru pierderea suferită, domnule Maali. Îmi imaginez că a fost un şoc imens. Trebuie să meditați asupra trupului dumneavoastră.
— Ajută la ceva?
— Nu prea.
Care om nu s-a uitat vreodată la o fotografie care îl înfățişează observând că este mult mai dolofan şi mai urât decât în realitate? Oglinzile mint la fel de mult ca amintirile. De ce să minți? Ai fost o creatură splendidă: suplă, grațioasă, cu un păr bogat şi o piele netedă. Iar acum eşti un stârv palid, zăcând fără suflare pe marginea unui lac. Deasupra ta, un casap de pisici ridică satârul.
— Eşti cumva Ajutătorul meu? întrebi, însă nu primeşti niciun răspuns.
Personajul s-a volatilizat, însă tu aştepți să se strecoare din nou lângă tine.
— Nu, domnule. Uitați de Ajutători. Astea sunt doar prostii. Idioții ăia îmbrăcați în alb sunt fie birocrați, fie gardieni. Au transformat Lamijlocul într-un ospiciu. Jalnic.
La un moment dat, Banca Mondială şi guvernul Olandei donaseră bani pentru refacerea canalelor. O parte din ei au ajuns în diverse buzunare. Studiul de fezabilitate aferent a fost respins şi ataşat planurilor unor autostrăzi şi zgârie-nori niciodată construiți. În Sri Lanka, totul este construit de cel care oferă la licitație cea mai mică sumă – sau, în

cazurile cele mai profitabile, după licitație nu se mai construiește nimic.
Kottu îți ține cadavrul, sperând ca apa să se strecoare prin găurile din capul tău. Apa îți botează creierul, însă corpul se încăpățânează să plutească. Kottu sloboade o înjurătură, apoi scuipă. Balal se apropie prin apă de cadavru, ținându-și satârul pe cap, asemenea unei broaște jucând un rol de chelner. Satârul este mare și maroniu, pătat fără îndoială de sângele a o mie de pisici.
I-ai studiat pe oamenii de teapa lor, i-ai evitat pe străzi și prin jungle, știi ce hram poartă și ești conștient că sunt prea mulți ca să-i poți număra. Și ei cred că nu-i supraveghează nimeni, neștiind că le scuipi în cap. Gealații lucrează pentru gealatul-șef, care este angajatul polițiștilor la ordinul grupului operativ finanțat de minister, care răspunde în fața Cabinetului, care trăiește în casa construită de JR[23].
Anul l988 a fost cel în care marxiștii JVP au sugrumat națiunea, iar anul următor a fost cel în care guvernul i-a reprimat pe jevepiști. Dacă aveai vreo înclinație politică, gealații te luau de pe stradă și te dădeau pe mâna unui anchetator, iar apoi, în funcție de cum se desfășurau lucrurile, pe mâna unui călău. Oamenii aceștia sunt de obicei niște foști militari caracterizați de sadism, cei mai mulți dintre ei purtând niște glugi negre cu găuri în dreptul ochilor, asemenea membrilor Ku Klux Klan – exceptând, desigur, culoarea neagră.
Urmează în amonte orice rahat care se petrece în țară și vei ajunge la un deputat. Dr. Ranee Sridharan de la Universitatea Jaffna a rămas celebră pentru felul în care a schițat ecosistemul unei celule teroriste a Tigrilor Tamili și

---

[23] Junius Richard (JR) Jayewardene (l906-l996) – politician srilankez, președinte al Sri Lankăi între l978-l989 și prim-ministru între l977-l978.

al unui escadron guvernamental al morții[24]. Cei care se murdăresc pe mâini nu pot fi asociați cu cei aflați la putere, în felul acesta cei din urmă putând da vina pe cine vor ei. Dr. Ranee ți-a reprodus fotografiile în cartea ei fără să-ți ceară permisiunea. A fost împuşcată în vreme ce se îndrepta pe bicicletă spre o conferință – mai degrabă pentru că îi vorbise pe Tigrii Tamili de tău decât pentru faptul că îți furase ție nişte fotografii. În plus, există chestii mai serioase, care se petrec chiar în fața ta. Cadavrul tău a fost hăcuit în zona şirei spinării, la fel şi cadavrul a cărui față n-o poți vedea. Eşti obişnuit să vezi sânge şi mațe, dar nu poți suporta să asişti la scena aceasta.
Priveşti cum celălalt cadavru este decapitat, apoi cum îi sunt tăiate mâinile şi picioarele. Balal se ocupă cu hăcuiala în vreme ce Kottu spală cu un furtun prins la un robinet aflat lângă templu. Sângele dispare în apa întunecată a lacului Beira. Personajul cu glugă te ia din locul acela, în vreme ce gealatul se apropie de cadavrul tău secționat. Îşi scoate gluga, iar tu îi vezi fața. Este tânăr şi nu tocmai neplăcut la înfățişare, în pofida cicatricilor şi a crustelor decojite ale abceselor.
— Sunteți în regulă, hamu[25]? te întreabă el.
— Nu prea, răspunzi.
Personajul se încruntă şi scutură din cap.
— Domnul nu-şi mai aminteşte de mine.
Îi priveşti vânătăile de pe gât şi arsurile de pe umeri.
— Ai putea să încetezi să mi te mai adresezi cu „domnule”?

---

[24] Orig. eng. death squad – un escadron al morții este un grup armat care comite asasinate extrajudiciare ca parte a opresiunii guvernamentale, a unei politici genocidare, a unei campanii de purificare etnică sau a terorii instaurate în urma unei revoluții.

[25] Stăpân(e).

Tânărul îți aminteşte de calea ferată care leagă Dehiwela[26] de Wellawatte[27], îți aminteşte de încăierarea iscată la Wennappuwa în timpul unui miting comunist, de o plajă întunecată din Negombo. Nu-ți aminteşti pielea lui ciocolatie, silueta lui mlădioasă, subțirimea buzelor lui – şi nici nu-i ştii numele.
Între timp cei doi gealați se ceartă din pricina soarelui care stă să răsară, a sângelui care nu se spală şi a fragmentelor de trupuri care nu se scufundă. Vezi un cap care cândva ți-a aparținut cum este vârât într-o pungă siri-siri[28] şi apoi aruncat în lac. Vezi nişte membre care cândva au fost ale tale cum sunt împachetate în nişte cutii. Te întrebi de ce capul ți-a rămas pe umeri, spre deosebire de cel al Ateului Mort.
— Eu am fost Sena Pathirana. Organizatorul-şef al JPV în Gampaha. Cadavrul meu a fost azvârlit în lacul ăsta murdar cu multe luni în urmă. Ne-am cunoscut.
Aluneci spre locul în care sunt împachetate celelalte bucăți de trup. Membre şi capete în pungi de plastic, tranşate de parcă ar urma să fie băgate la congelator.
— Eu nu...
— Ați încercat să mă sărutați la un miting desfăşurat la Wennappuwa. Nu mă aştept ca domnul să-şi amintească de mine.
Priveşti cum fragmentele de trup plutesc aproape de malul lacului Beira, îi auzi pe cei doi gunoieri înjurând, apoi aştepți, cu o speranță tot mai slabă, să-ți revină amintirile.

---

[26] Numele unei suburbii a oraşului Colombo.

[27] Numele unui cartier al oraşului Colombo.

[28] Denumirea srilankeză a pungilor obişnuite, din plastic, tip maiou.

ABREVIERI

Cândva ai întocmit o fițuică pentru Andrew McGowan, un tânăr jurnalist american derutat de abrevierile srilankeze. Ai refolosit fițuica aceea de multe ori, pentru mulți alți vizitatori, de-a lungul mai multor ani.
Dragă Andy,
Pentru un outsider, tragedia srilankeză pare derutantă şi ireparabilă. Nu ar trebui să fie nici una, nici alta. Iată care sunt principalii jucători.
LTTE – Liberation Tigers of Tamil Eelam[29]
* Îşi doresc un stat tamil separat.
* Sunt dispuşi să măcelărească civili şi politicieni moderați tamili ca să-şi atingă scopul.
JVP – Janatha Vimukthi Peramuna
* Vor să răstoarne statul capitalist.
* Sunt dispuşi să ucidă clasa muncitoare în vreme ce o eliberează.
UNP – United National Party
* Cunoscut şi ca Uncle Nephew Party[30]
Aflat la putere încă de la sfârşitul anilor şaptezeci şi implicat în cele două războaie descrise mai sus.
STF – Special Task Force[31]
* în numele guvernului sunt dispuşi să răpească şi să tortureze orice persoană bănuită că face parte sau susține LTTE sau JVP.

---

[29] Tigrii Eliberatori din Tamil Eelam (Tamil Eelam fiind numele statului independent pe care aceşti luptători doreau să-l creeze în nordul şi nord-estul Sri Lankăi) (în lb. engl. în text).

[30] Partidul Nepot Unchi (în lb. eng. acronimul rămâne UNP).

[31] Forțele Speciale (în lb. engl. în text).

Națiunea se împarte în rase, rasele se împart în facțiuni, iar facțiunile se războiesc între ele. Cei aflați în opoziție predică mulți culturalismul, iar apoi, în schimbul puterii, impun dominația budisto-singhaleză.
Nu eşti singurul outsider de pe-aici, Andy. Mulți alții sunt la fel de derutați ca tine.
IPKF – Indian Peace Keeping Force[32]
* Trimişi de vecinii noştri ca să mențină pacea.
* Dispuşi să incendieze sate pentru a-şi îndeplini misiunea.
UN – Națiunile Unite – Au birouri în Colombo.
* Dacă vei colabora cu ei, vei descoperi că sunt nişte dobitoci.
RAIO – Research and Analysis tiing[33]
Serviciile secrete indiene, aflate aici ca să mijlocească tot felul de tranzacții dubioase.
* Cel mai bine ai face să-i eviți.
CIA – Agenția Centrală de Informații – Stau pe malul insulelor Diego Careia şi se uită prin nişte binocluri foarte puternice.
E adevărat, Andy? Spune drept că nu-i aşa. Nu este chiar aşa de complicat, prietene. Nu te strădui să-i cauți pe tipii buni, pentru că nu există. Toată lumea este mândră şi lacomă şi nimeni nu poate rezolva chestii fără să paseze bani sau fără să ridice pumnul.
Lucrurile au escaladat dincolo de orice imaginație şi continuă să se înrăutățească. Ai grijă de tine, Andy. Nu merită să mori într-un astfel de război. de fapt, nu merită să mori în niciun fel de război.

Maalin

---

[32] Forțele Indiene de Menținere a Păcii (în lb. engl. în text).

[33] Biroul de Cercetare şi Analiză (în lb. engl. în text).

CONVERSAȚIE CU REVOLUȚIONARUL MORT (1989)

Ți-ai dat foarte devreme seama că-ți plac băieții. Când dada ți-a spus că toți poponarii trebuie legați și violați cu cuțite, tu ți-ai îndreptat privirea spre propriii papuci și nu l-ai mai privit niciodată în față.

S-ar putea să vină o vreme în care homosexualii se vor putea săruta pe stradă, să-și poată lua împreună un credit ipotecar și să moară îmbrățișați. Nu în timpul vieții tale. În timpul vieții tale, te întâlnești cu un necunoscut într-un cotlon întunecos, iar apoi nu-l mai revezi niciodată. Sau ai niște relații amoroase secrete care se încheie fără să vă lase timp de ofuri la inimoară. Sau faci un gest radical, cum ar fi să-ți găsești o prietenă, să trăiești împreună cu ea într-un apartament închiriat și să te culci în camera liberă cu fiul proprietarului.

— Veniseși la un miting JVP. M-ai rugat să te las să mă fotografiezi ținând un steag în mână. Apoi ai încercat să mă mozolești. O săptămână mai târziu, a dispărut prima serie din tovarășii mei. O lună mai târziu, m-au făcut „dispărut" pe mine.

Detaliile îți revin în memorie sub forma unor mâncărimi și dureri. în Sri Lanka anilor optzeci „dispărut" era un verb la diateza pasivă, ceva ce guvernul, anarhiștii JVP, Tigrii separatiști sau forțele indiene de menținere a păcii îți puteau face în funcție de provincia în care te aflai sau dacă semănai cu cine nu trebuia.

— Haideți să-i urmărim pe șobolanii ăștia, îți spune Sena, conducându-te pe plafonul dubei albe.

Pungile negre de gunoi din care îi sunt confecționate gluga și pelerina sunt prinse cu bandă adezivă, spre deosebire de cele care îți înfășoară cadavrul, bucăți din acesta înotând în

Beira, altele aflându-se în dubă. Nu ştii precis cum s-a procopsit cu rănile acelea de pe glezne, dar poţi bănui.
Îţi cobori privirea şi vezi că nu porţi în picioare decât un chappa[34] importat din Madras şi vândut în Jaffna. Duba albă marca Delica[35] se pune în mişcare. Pe bancheta din spate stau Kottu şi Balal, care între timp s-au spălat cu furtunul şi s-au schimbat, punându-şi pe ei nişte bamanuri[36]. În fundul dubei se află nişte cutii cu carne împuţită. Antricoate, cotlete şi rasoluri care cândva ţi-au aparţinut ţie şi altor doi indivizi. Unele bucăţi par scoase din congelator.
Şoferul este un soldat tânăr care stă aplecat peste volan, bâiguind ceva ca pentru sine.
— Cineva îmi vorbeşte şi nu sunt nici ei doi, nici eu. Cine să fie atunci?
Poartă uniforma unui caporal, însă afişează expresia dezorientată a unui student agitator. Are un picior protetic pe care îl ţine pe scaunele pasagerilor, în vreme ce mâna îi pluteşte peste maneta de ambreiaj ataşată de volan. Sena şopteşte ceva în urechea băiatului, apoi se întoarce, zâmbitor, spre tine.
— Dacă mă ajuţi, te pot învăţa cum să le şopteşti celor vii la ureche, spune el, punându-şi gluga şi lăsându-se pe spate.
— Credeam că o să-mi povesteşti cum am murit, răspunzi tu, încă nesigur dacă îţi doreşti să afli.
Băiatul aflat la volan se uită neliniştit în jurul lui, de parcă ar auzi ceva ce ţie îţi scapă. Apucă maneta de ambreiaj, iar duba se smuceşte de două ori.

---

34 Şlapi.

35 Prescurtare de la Mitsubishi Delica.

36 Maiou.

— Domnul a fost ridicat din Clubul Centrului pentru Arte sau dintr-unul dintre locurile acelea frecventate de ponnaya-ii bogați. Domnul a fost aruncat în dubă şi bătut cu o
țeava, apoi legat cu lanțuri într-o încăpere plină cu dejecții de oameni morți. Îşi ridică mâna, iar tu observi cojile sângerii formate în locurile în care cândva se aflau unghiile.
— Poate că v-ați trezit stând în fața unui bărbat mascat care vă punea întrebări. „Eşti jevepist?” sau „Eşti cu Tigrii?” Sau poate: „Eşti de la vreun ONG străin?” sau „Eşti Spion indian?”. Poate vă întreba de ce faceți fotografii şi cui le vindeți.
Şoferul li se adresează pasagerilor.
— Cadavrele astea suplimentare, de unde-s, ha?
— Drivermalli![37] Tacă-ți fleanca şi condu.
Balal se uită la petele care i-au rămas pe mâini.
— Domnule Balal, mie nu-mi place munca asta, e grețoasă.
— Vă mulțumim pentru părere. O voi trece în raport. Acum condu.
În clipa următoare, Kottu îl bate pe Balal pe umăr, coborându-şi glasul. În vreme ce vorbeşte, îşi netezeşte cu degetul mustața-ghidon-de-bicicletă.
— Balal malli, am de gând să mă plâng la şefu.
— Care şef?
— Şefu ăl mare.
— Ăl mare, şefu ăla mare de tot?
— O să-i spun chiar lui. Nu mi-e frică. Foarte neprofesionist felul în care am fost puşi să lucrăm.
Sena pluteşte acum prin fața ta, răcnind. Îți pui aparatul de fotografiat spart la ochi şi îl încadrezi cu copacii mişcători în spate.

---

[37] Poreclă dată şoferului dubei, după numele unei firme de taximetrie/ sharedriving din Sri Lanka.

— Poate că ai vrut să-i scuipi în obraz şi să le blestemi copiii, însă nu ai făcut decât să plângi, să tremuri şi să implori. Poate că ți-au vârât cuie pe sub unghii. Poate că le-ai spus
ceea ce-şi doreau să audă. Poate că te-au făcut să mănânci un pistol.
În ochii lui şi-au făcut apariția câteva lacrimi pe care nu se oboseşte să şi le şteargă.
— Aşa te-au înhățat pe tine?
— Aşa ne-au înhățat pe toți. Douăzeci de mii în ultimul an. Nişte nătărăi nevinovați, în principal. JVP-ul nici măcar nu numără atâția membri.
— Eu nu am făcut parte din JVP.
— Ministrul Cyril Wijeratne a spus: „Doisprezece de-ai voştri contra unuia de-al nostru.” Nu glumea. Ticălosul doar a greşit cifrele.
— Douăzeci de mii de dispărut? Tu ai greşit cifrele.
— Am văzut cadavrele.
— Şi eu. Cinci mii, maximum.
— Jevepiştii au ucis mai puțin de trei sute. Ca să ne zdrobească, guvernul a ucis peste douăzeci de mii. Poate dublu de-atât. Astea sunt fapte, domnule.
— Guvernul a ucis peste douăzeci de mii, spune Drivermalli auzind fără să vrea o conversație purtată dincolo de urechile lui. De ce continuă să ucidă? JVP-ul e distrus. Cei din LITE îşi țin ciocu' mic.
— Taci din gură şi condu, îl apostrofează Balal.
— Dacă există o viață de apoi, cu toții vom plăti pentru asta, spune Drivermalli.
— Fraiere, nu există nicio viață de apoi, i-o retează Kottu. Nu există decât rahatu' ăsta.
— Încotro ne îndreptăm? întreabă Drivermalli.
— Fă stânga la intersecția aia, răspunde Balal. Şi nu mai vorbi.

— Nu e o idee rea. Să mănânci un pistol, comentează Drivermalli trăgând de volan.
— Deci care sunt regulile, tovarăşe Pathirana? îl întrebi pe Sena, aşezat acum pe plafonul dubei albe.
— Nicio regulă, domnule. E ca Acolojos. Ţi le faci singur.
— Mă refer la călătorii. Mă pot duce oriîncotro bate vântul?
— Nu prea, hamu. Poți călători în toate locurile pe unde a trecut cândva trupul tău.
— Asta-i tot?
— Te poți duce acolo unde numele tău este rostit, însă nu poți zbura la Paris sau în Maldive. În afara cazului în care cineva îți duce cadavrul acolo.
. – De ce în Maldive?
— Stafiile cred că acolo s-ar afla paradisul. Prin apele alea se află mai multe spirite decât pisici de mare.
— Dar poți să călătoreşti pe vânturi?
— E ca un fel de transport public pentru morți, domnule. Vă arăt eu cum se face.
În clipa următoare trece prin plafonul dubei, făcân-du-se nevăzut. Apoi te strigă, iar tu începi să te uiți în jurul tău. Zorii s-au revărsat, iar autobuzele sunt acum pline de sclavii birourilor şi de elevii care se pregătesc să devină asemenea lor. De fiecare vehicul stă agățată câte o creatură asemenea ție. Priveşti şirul de vehicule din fața ta şi observi că pe plafonul fiecărei maşini se află câte un strigoi asemenea ție.
— Domnule Maali. Veniți. Săriți.
Te ciupeşti, dar nu simți nimic. Ceea ce poate însemna că visezi. Sau că nu mai dispui de un corp. Sau că vizezi că nu mai dispui de un corp. De asemenea, s-ar putea să însemne că poți încerca să plonjezi în siguranță prin plafonul metalic al unei dube aflate în mişcare. Zdup! E ca şi cum ai sări într-un bazin de înot a cărui apă are gust de rugină şi nu e udă.

— Cum de putem călători într-o dubă fără să cădem prin podea?
— Domnul nu ascultă ce-i spun. Suntem ataşaţi de trupurile noastre. Putem călători pe orice vânt care trece prin locurile prin care a trecut cadavrul nostrum.
— Asta-i tot?
— Dacă o mierleşti în Kandana şi eşti dus cu maşina la Kadugannawa ca să fii îngropat, poţi coborî oriunde pe autostrada Kandy.
— Da, dar dacă eşti înjunghiat într-o bucătărie din Kurunegala şi apoi te îngroapă în curtea din spatele casei, opţiunile sunt limitate, nu-i aşa?
Te împinge spre locul în care este depozitată carnea aceea împuţită. El se postează între Balal şi Kottu, aşteptând. Nu este imposibil să fi încercat cândva să i-o tragi acestui băiat costeliv. În ultimii zece ani, ai futut[38] cam tot ce mişca în raza propriei p..., după cum ai futut multe lucruri doar ca să regreţi ulterior că ai făcut-o. Ăsta este un citat din colegul tău de cameră DD împăr-tăşit la un pahar de martini. O tachinărie servită ca glumă.
Duba trece peste o hârtoapă aflată în dreptul Bishop's College. Sena inhalează ceva ce nu este aer, apoi îi pălmuieşte pe Balal şi pe Kottu în acelaşi timp. Hurducătura dubei îi face să dea cap în cap. Sena lasă să-i scape un hohot de râs, ceea ce faci şi tu. Până şi morţilor le plac farsele.
— Ce naiba?! zbiară Kottu, ţinându-se cu o mână de cap.
— Scuze, şefu', răspunde Drivermalli cu un glas monoton. A fost doar o mică hârtoapă.
— Îţi dau eu ţie o mică hârtoapă.

---

[38] Autorul foloseşte verbul „to screw”, care poate însemna deopotrivă „a fute” şi „a o da în bară”.

— Drumurile astea sunt de tot rahatul. A sosit vremea ca guvernul de acum să plece.
— Nimănui nu-i pasă în vreun fel de părerile tale politice, Drivermalli, spune Kottu, frecându-şi cucuiul.
Îl întrebi pe Sena cum a făcut asta, iar el îţi răspunde că spiritele fără trup au acces la o serie de abilităţi. Dar numai după ce te decizi.
— După ce te decizi să ce? îl întreb
— După ce vă decideţi dacă vreţi să rămâneţi cu noi.
— ”Noi”?
— Cu cei ca mine şi ca dumneavoastră.
— Cu ăştia îmbrăcaţi în saci de gunoi?
— Cu cei care vor face dreptate în numele tuturor celor ucişi. Cu cei care le vor oferi celor fără de mormânt ocazia să se răzbune.
— Cum?
— Distrugându-i pe nenorociţii ăştia. Şi pe şefii lor. Şi pe şefii şefilor lor. Pe lepădăturile care ne-au ucis. O să le venim tuturor de hac, hamu. Domnul nu mă crede? Asta e prima dum-neavoastră greşeală.
— Aiyo, puthă[39]. La viaţa mea am greşit mai des decât ai apucat tu să futi.
— Cadavrul meu a fost ţinut într-o ladă frigorifică împreună cu alte şaptesprezece înainte să se hotărască să mi-l arunce în lacul acela, spune Sena, învelindu-se mai bine în pungile de gu-noi.
Duba se hurducăie, făcându-i pe gealaţi să bodogăne. Se pare că Drivermalli a călcat pe frână în vreme ce aţipea. În momentul acela îi observi liniile de pe faţă şi umbrele care îi cad pe urechi. În ochii lui se poate citi o disperare deloc neobişnuită pentru cei care se strecoară, la volan, prin

[39] Fiule (în lb. singhal. în orig.).

traficul din Colombo, transportând în maşină carne de om. Sena şopteşte ceva în urechea băia-tului în timp ce duba se pune din nou în mişcare.
— Te voi ajuta să găseşti ceea ce ai pierdut, spune el. Nimic nu indică faptul că Drivermalli îl poate auzi, poate cu excepția unei mici zvâcniri a sprâncenei.
— Cei care au greşit vor fi pedepsiți. Cei nedreptățiți vor avea parte de mângâiere.
— Te poate auzi?
— O, da.
— Putem să vorbim cu viii?
— Este o abilitate care se poate învăța.
Duba iese din ambuteiaj la giratoriul din Mirihana şi începe să străbată suburbiile oraşului, în-dreptându-se către platforma industrială.
— Unde ne ducem, Sena?
— Nu eşti curios cui aparțin celelalte două cadavre din spatele maşinii?
Te uiți la muştele care roiesc pe deasupra cărnii din pungi. Te întrebi dacă şi muştele renasc asemenea nouă.
— Cine sunt?
— Vei afla curând.
— Acum m-ai făcut curios. Unde ne ducem, tovarăşe Sena?
— Nu ştiu, şefu'. Se pare că vom avea parte de nişte morminte.
— Păi, cât din mine a mai rămas de îngropat?
— E doar carne, hamu. Partea frumoasă din tine încă se află aici.
Puțină lume ți-a spus că ai fi frumos, deşi chiar ai fost. Te gândeşti la trupul tău frumos tranşat cu un satâr. La cât de urâți suntem cu toții atunci când suntem transformați într-un morman de carne. La cât de frumoasă este această țară şi la cât de urât te-ai purtat tu cu amma ta, cu Jaki şi cu DD.

VINETE

DD zicea că e cel mai urât lucru din Univers, iar tu îi răspundeai că pe lumea asta există multă urâțenie şi că chestia aia la care se referea el nu intră nici măcar în top zece lucruri urâte. În cutia de sub patul tău se aflau cinci plicuri, fiecare conținând câte o doză de urâțenie. În fiecare plic se aflau fotografii alb-negru. Pe fața fiecărui plic era scris cu carioca numele câte unei cărți de joc. Locuiai într-o camera nemobilată şi aruncai cam tot ce agoniseai, păstrându-ți doar fotografiile şi cutiile.

DD zicea că de-a lungul vieții văzuse doar trei vinete: a ta, a lui taică-su şi a lui însuşi.

— Ce existență privilegiată, ai comentat tu. Nu toate arată ca nişte vinete. Cele mai multe arată ca nişte gâturi de găină, unele ca nişte ciuperci, câteva ca nişte pumni de bebeluşi.

— Tu ai văzut multe, nu? te-a descusut DD, întrebarea lui fiind mai încărcată de subînțelesuri decât fusese încărcat cu copii vehiculul blindat cu care te plimbaseşi cândva prin Kilinochchi.

— Câteva, ai răspuns. Şi toate erau frumoase.

— Pun pariu că ai săruta orice, a spus DD. Orice mişcă. Orice nu mişcă.

— În cazul vinetelor, întotdeauna tind să se mişte atunci când ai cea mai puțină nevoie să o facă.

I-ai povestit despre măreţele tale teorii referitoare la penis. Despre cum asiaticii şi-o trag mai mult, deşi au sculele cele mai mici. Despre faptul că un mădular obişnuit este deopotrivă osos şi cărnos, umed şi uscat, tare şi moale, neted şi zbârcit. Este singura parte a sistemului tău muscular care îşi poate schimba forma. Imaginează-ți un nas crescând câțiva centimetri ori de câte ori spui o

minciună. Sau un deget mic de la picior devenind unul mare.
— Câte? a insistat DD, ținându-şi bărbia sprijinită de genunchii tăi.
Tocmai făceai abdomene în vreme ce el te număra.
— Douăzeci? Cincizeci?
La un moment dat încercaseşi să le numeri, dar te-ai oprit când ai trecut de o sută.
— Mai puțin de zece? Rahat cu perje. Cel puțin dublu. Ştiam eu. Mai multe? Peste două-zeci? Ce scârbos!
— Tuturor ne plac vinetele, care-i problema?
— Mie îmi place doar a ta.
I-ai spus că circumcizia făcută la naştere induce furie în inconştient şi îi face pe bărbați violenți.
— Asta e o tâmpenie bigotă, a spus el. Eu sunt tăiat împrejur, tu nu. Care dintre noi este mai violent?
— Hmm...
— Crezi că sunt o persoană violentă?
— Eşti pasional, ai spus tu plasând bara halterei deasupra gâtului lui frumos şi privindu-l cum începe o ridice. Atunci când eşti excitat, eşti ceva de speriat. Dar nu mi te pot imagina furios.
El zâmbeşte în vreme ce haltera se supune legii gravitației şi pieptul i se umple de sânge.
— Nu m-ai văzut niciodată excitat.
— Nu-i adevărat.
— Iar teoriile tale sunt de tot rahatul.
— Atunci cum se face că americanii, evreii şi musulmanii stârnesc întruna războaie? Este vorba despre furia lor subconştientă pricinuită de faptul că şi-au pierdut prepu-țurile în fragedă pruncie. Un bebeluş urlă când se loveşte la cap. Imaginează-ți ce durere agonică trebuie să simtă atunci când...

— Ăsta e cel mai ignorant lucru pe care l-ai rostit vreodată. Şi la viaţa ta ai scos pe gură o grămadă de tâmpenii epocale.
— Am citit chestia asta într-un raport WHO[40]. Toate naţiunile războinice sunt circumcise. Israel, Liban, Iran, Irak, SUA. Congo...
— Dar sovieticii, nemţii, britanicii, chinezii? Şi ăia sunt tăiaţi împrejur?
— Nicio teorie nu este perfectă.
— Ha!
Îţi zâmbeşte ironic în vreme ce îţi pasează haltera.
— Ce zici atunci de singhalezi şi de tamili? Nici ăştia nu-s tăiaţi împrejur, a continuat el ridicând din sprâncene, gropiţele din obraji adâncindu-i-se şi mai tare. DD avea enervantul obicei de a avea uneori dreptate.
După astfel de momente obişnuiaţi să vă luaţi la trântă şi apoi să vă tăvăliţi pe podea. După aceea DD te-a întrebat despre cea mai mare şi cea mai mică vânătă pe care ai văzut-o vreodată, iar .tu i-ai povestit despre fermierul acela simplu din districtul Vanni şi de rockerul cel voinic din Berlin. Ai omis să-i spui că fermierul, care o avea cât a unui cal, era mort când l-ai văzut. Sau că acel chitarist te-a bătut pe o stradă lăturalnică, în pofida faptului că puţa lui era mică şi necircumcisă – sau poate că tocmai din această pricină.
I-ai spus apoi că cocoşelul este dovada că bărbaţii nu dispun de liberul arbitru. A urmat o pauză, apoi DD a fornăit amuzat:
— Asta e cea mai jalnică scuză pe care am auzit-o vreodată.
— Nu putem controla ceea ce ne trimite sângele-n penis. De parcă ar exista nişte drăcuşori care ne şoptesc la ureche şi ne pun ochelari de cal la ochi.

---

40 Acronim al World Health Organization – Organizaţia Mondială a Sănătăţii.

— Poate ţie.
În noaptea aceea ai scos un plic din cutie. încă nu-i puseseşi un titlu, însă ai fi putut alege „Vânătă”. În el se afla o variată colecţie de organe genitale masculine, fotografiate cu sau fără cunoştinţa proprietarilor. Le păstraseşi pe cele mai reuşite, apoi le puseseşi într-un plic intitulat „Valet”, distrugându-le pe celelalte. DD se pusese să cotrobăie prin cutiile tale cu fotografii şi cele cu penisuri ar fi putut fi prea mult pentru ochişorii lui frumoşi şi delicaţi.
În cutie se aflau cinci plicuri, fiecare purtând numele câte unei cărţi de joc. „Asul” conţinea fotografiile vândute înaltului Comisariat al Marii Britanii[41]. „Regele” conţinea pozele comandate de Armata Singhaleză. „Dama” conţinea instantanee cumpărate de un ONG tamil. „Valetul” însă era numai pentru tine. Al cincilea plic era intitulat „Decarul” şi conţinea fotografii cu DD şi cu cele mai frumoase peisaje din Sri Lanka.
— Tu eşti zecele perfect, i-ai spus tu la un moment dat. Pe o scară de la unu la treisprezece.

MĂCELARI CALIFICAŢI

Duba se pune în mişcare. Kottu îşi aprinde încă o ţigară Gold Leaf şi se scarpină pe burtă. Interiorul maşinii este jilav şi miroase a rugină, scrumiere şi carne putrezită.
— Vrei să ştii ce mă enervează pe mine la culme? spune Balal.
— Şefu' ăla mare? întreabă Kottu.
— Tot acest neprofesionalism.
— A lu' şefu' ăla mare?

---

[41] Numele misiunilor diplomatice (ambasadelor) Marii Britanii în ţările care fac parte din Commonwealth.

— Tu numai de „şefu' ăla mare” ştii. Îți face masaj la boaşe, sau ce?
— Eu nu sunt decât un om mărunt care face o treabă murdară, răspunde Kottu. Dacă mi-ar oferi cineva o slujbă adevărată, aş accepta-o. Da' cine angajează un hoț?
Kottu îşi mângâie obidit mustața, în vreme ce Balal îşi pocneşte degetele. Brațele lui Balal sunt vânjoase după atâția ani de măcelărit. Obrajii lui Kottu atârnă după zecile de ani de mestecat betel[42].
— Păi asta-ți ziceam şi eu, spune Balal. Când faci o treabă, fă-o ca lumea. Nu poți da rasol în felul ăsta. Trebuie să le tai degetele, să le spargi dinții, să le faci fața chiseliță. După aia nu-i mai poate identifica nimeni şi îi poți arunca oriunde.
— Asta nu e nicicum o treabă făcută ca lumea, îşi spune Drivermalli, aflat la volan, cu glas tare.
— Ziceai că ai un plan? întreabă Kottu, bătându-se cu palma pe burtă. Frigiderul de la etajul patru e plin ochi. Nu putem duce asta înapoi.
— Zici să tranşăm toate bucățile şi să le îngropăm undeva?
— Păi câte gropi ai de gând să sapi? Nu poți rezolva totul cu un satâr.
— Eu sunt măcelar calificat, însă aici câştig mai mulți bani decât dacă aş munci pe la fer-mele de păsări.
În clipa următoare se face auzită vocea lui Drivermalli.
— Domnu' Balal. Domnu' Kottu. Sunt foarte obosit. Când ne putem duce acasă?
Cei doi gunoieri îl ignoră.
— Aiya, vreau să zic că noi ne facem treaba aşa cum trebuie, spune Balal. Eviscerăm, scurgem sângele, tranşăm, îngropăm. De fiecare dată într-un alt loc.

[42] Specie de plantă agățătoare cu proprietăți afrodiziace.

— Da' de ce să nu aruncăm gunoiul în junglă şi după aia să-i dăm foc?
— Ce junglă vezi tu pe-aici, aiya? Parcul pentru copii SathutuUyana?
— Şi care e atunci planul cel mare? În Beira plutesc şi ajung pe țărmul lacului Diyawanna. Plaja e păzită de la un cap la celălalt. Şi ai nevoie de permis ca să faci focul acolo.
— La insula Crow, acolo există o groapă de gunoi.
— Pe acolo mişună prea multe ciori umane.
— Eu am mâncat carne de cioară, spune Drivermalli zâmbind, dar zâmbetul nu i se reflectă şi în ochi. Are gust de capră.
— Ar mai fi rezervația forestieră Labugama. Cică STF-ul şi IPKF-ul aruncă acolo cadavre peste cadavre, spune Kottu.
— Nu te poți duce acolo aşa, pur şi simplu, îi atrage Balal atenția.

— O să vorbesc cu şefu' ăla mare, spune Kottu. Trebuie să respecți legea chiar şi atunci când ucizi, nu?
— OK, deci am un plan, spune Balal în vreme ce duba se împotmoleşte din nou în trafic.
— Ar trebui să fie unul bun, îi atrage Kottu atenția.
— Carnea o dăm de mâncare la pisicile mele.
— Ce?
Balal lasă să-i scape un hohot de râs fals, pătrunzător. Drivermalli continuă să bodogănească în barbă, în vreme ce Sena, aşezat pe scaunul pasagerului, îi şopteşte ceva la ureche. Tu tremuri aşezat lângă pungile cu carne şi îți duci aparatul de fotografiat la ochi.

— Glumă-glumă, da' acasă am o căruță de pisici. Una e o pisică-pescar[43] pe care am găsit-o în canal. Tot timpul îi este foame.
— O pisică-pescar? Pe bune? se miră Kottu. Nu un crocodil de mlaştină? Sau o panteră de la grădina zoologică?
Vorbind pe tonul acesta, Kottu forțează nota, iar Balal începe să bage de seamă.
— De ce ții pisici? întreabă Drivermalli care s-a oprit din râs, începând să claxoneze.
— E o bună afacere complementară. Mi le cumpără chinezii.
— Ambasada Chinei? Nu minți.
— Nu, aiya. Restaurantele chinezeşti din Grandpass. Chinezii nu pun niciodată întrebări.
Cei doi încep să râdă ca două vrăjitoare în vreme ce-şi postesc ultima țigară.
— Balal, ce mai pişicher mai eşti şi tu. Drivermalli, hai să ne întoarcem la hotel. Trebuie să facem cumva loc în frigiderele alea.
— Mai avem vreo comandă pe ziua de azi? întreabă Drivermalli nici zâmbitor, nici încrun-tat, de parcă i-ar conveni orice răspuns.
— Nu, malli. Mai bine ne-am duce să tragem un pui de somn, nu?
— Eu nu dorm niciodată, spune şoferul oprind motorul maşinii.

LUMINEAZĂ-ȚI COTLOANELE MINȚII

Nu-ți aminteşti cum ai învățat să umbli, sau să vorbeşti, sau cum te-au învățat ai tăi să faci caca la oliță. Dar cine îşi aminteşte astfel de lucruri? Nu-ți aminteşti să te fi aflat într-

---

[43] Pisică-pescar (lat. Prionailurus viverrinus sau Felis viverrinus) – specie de pisică din sudul şi sud-estul Asiei.

un pântec, nu-ți aminteşti cum ai ieşit de acolo şi nici că ai stat într-un incubator. Sau unde te-ai aflat înainte de toate acestea. Memoria îți revine sub forma unor neplăceri fizice. Strănuturi, dureri, scărpinaturi şi mâncărimi. Ceea ce este ciudat, de vreme ce nu mai dispui de un corp, deşi poate că hipnotizatorii au dreptate – poate că durerea şi plăcerea există doar în minte. Amintirile îți revin sub forma unor icnete, senzații de sufocare şi mişcări haotice.
Se întâmplă ori de câte ori îți pui aparatul de fotografiat în dreptul ochilor. în vizorul acestuia surprinzi crâmpeie de lumină căzând pe chipuri, de umbre întinzându-se pe dealuri, fragmente ale fotografiilor pe care le-ai făcut cândva şi cioburi ale lentilelor pe care le-ai spart. îți aminteşti fragmente şi recuperezi cioburi.
Simți o împunsătură în apendice în vreme ce îi vezi pe Albert Kabalana şi pe Lakshmi Alme-ida pe plaja Pasikuda, ținându-se de mână cu o zi înainte ca băiatul lor să împlinească zece ani. Pe vremea aceea încă jucau badminton dublu mixt. Bertie mai are câțiva ani până să plece; Lucky mai are câțiva ani până să înceapă să bea după-amiaza. El încă nu ştie de boala care a început deja să îl macine; ea încă nu ştie de mătuşica Dalreen.
Apeşi pe declanşatorul Nikonului tăcut şi vezi un bărbat dezbrăcat şi bătut în vreme ce o gloată adună vreascuri pentru foc. Aceasta este fotografia care a făcut-o pe negresa cu buze mari să te cheme. Dama de pică, al cărei nume nu ți-l aminteşti oricât ai tresări şi geme.
Apeşi pe butonul crăpat şi vezi o jachetă neexplodată de atentator sinucigaş, al cărei proprietar a fost ucis în vreme ce „încerca să fugă”, filmată la lumina unei lumânări. La groapa comună din Sooriyakanda, unde răsăritul făcea lanurile de orez să strălucească în nuanțe aurii, nu ai avut nevoie de niciun fel de lumini. Mijeşti ochii şi priveşti scheletele care se întind până la orizont, copii morți până

hăt, departe. Tineri obligați să scrie pentru familiile lor bilete de adio, înainte de a fi executați. Pentru vina de a-şi fi bătut joc de băiatul unui director de şcoală care cunoştea un colonel din STF.
Nu-ți aminteşti de câte ori l-ai înşelat pe DD, doar că te-ai simțit vinovat numai o dată. Nu-ți aminteşti că ai votat pentru JR, sau că ai pierdut treisprezece lakhi în trei minute, sau că i-ai spus tatălui tău lucrul care l-a dărâmat. Dar ştii că ai făcut toate aceste trei lucruri.
Nu ți-l aminteşti pe Sena. Nici că l-ai întâlnit, nici că ai participat la mitinguri, nici că ai încercat să-l mozoleşti. Nu-ți aminteşti să fi murit. Cum s-a întâmplat şi cine se afla prin preajmă. Şi de ce ai prefera să nu afli.
Poate că ai fost luat la ochi pentru că ți-ai făcut meseria prea bine, la fel ca toți acei ziarişti şi activişti din ultimii zece ani. Poate că ai fost asasinat pentru că ți-ai bătut joc de un tip al cărui tată cunoştea pe cineva. Toate scenariile sunt plauzibile.
Deşi, aşa cum ştie orice cartofor, cel mai mare ucigaş în acest Univers fără Dumnezeu este felul aleatoriu în care pică zarurile. O simplă, nenorocită manifestare a ghinionului de a te fi născut şi de a fi trăit într-o junglă. Chestia care ne vine de hac tuturor.
Aparatul de fotografiat se umple de noroi. îl scuturi aşa cum nu ar trebui s-o faci şi începi să tragi de toate chestiile pe care le ții atârnate la gât. Îți ții Nikonul în fața ochilor şi constați că nu mai este maro. Observi sticla crăpată şi culorile edulcorate. Vezi morții rămaşi în urma bombar-dării oraşului Kilinochchi. Vezi un câine zdrobit, un bărbat însângerat, o mamă cu un copil. Ai făcut această fotografie de pe acoperişul unei clădiri ruinate şi, în vreme ce o priveşti, simți cum ți se cască în stomac un gol tot mai mare, până când îți ajunge în gât. Nu este nici pe departe

cea mai înfiorătoare fotografie din cutia ta, însă, nu se ştie de ce, pentru tine este cea mai tristă.
Revii la ultimul lucru pe care ți-l aminteşti: te afli într-un cazinou şi tocmai îți pui toate jetoanele pe ceva negru.

NU VIZITAȚI CIMITIRELE

— Hei! Unde te duci?
Duba se opreşte în trafic lângă cimitirul Borella. Gealații-gunoieri au ațipit, în vreme ce Drivermalli fredonează ceva cu glas scăzut. Este o versiune fără linie melodică a Lambadei. Adică la fel ca originalul.
— Am treabă, spune Sena. Şi am senzația că domnul îmi iroseşte timpul.
— Păi ce ar trebui să fac eu?
Ai prefera să nu-ți petreci cele şapte luni într-o dubă plină cu carne de om. Pungile de gunoi din spate foşnesc în bătaia vântului.
— Nimeni nu poate forța pe cineva să facă ceva. Asta-i problema.
Sena sare de pe plafonul unei ricşe pe latura unui autobuz, apoi pe gardul Borella Kanatte[44]. Te întrebi dacă eşti capabil să sari dintr-un vehicul aflat în semi-mişcare.
Pare genul de ispravă capabilă să te omoare. între timp, Sena a coborât pe trotuar şi îți strigă:
— Dacă ție nu-ți pasă de ce ai murit, de ce mi-ar păsa mie?
Auzi un foşnet venind din spatele lui Balal şi Kottu. Unul sforăie, iar celălalt băleşte. Două apariții se înalță din pungile cu carne. Hainele le sunt sfâşiate, ochii – goi. Personajele sunt tunse mullet[45], îți sunt familiare şi ştii de

---

[44] Cimitir (în lb. singhal. în orig.).

[45] Mullet haircut – stil de tunsoare în care părul este tuns scurt în față şi pe părți şi lăsat lung la spate.

ce. Le-ai văzut cadavrele pe malul lacului Beira, tranşate în câte opt bucăţi şi aşezate lângă cadavrul tău şi al lui Sena. Par nişte tineri care au fost bătuţi până când au căzut în nesimţire. În vreme ce se apropie cu paşi clătinaţi de tine, ochii li se rotesc în găvane.
Sari asemenea unei balerine executând un triplu salt şi aterizezi lângă porţile cimitirului, lân-gă Sena, care râde cu gura până la urechi. Te uiţi în spate şi le vezi pe cele două fantome cum se ţin după tine. Slobozi un ţipăt în vreme ce Sena se strică de râs.
Cei doi plutesc tăcuţi în spatele tău, părând mai morţi decât toate fantomele pe care le-ai văzut până atunci. Nu mai au unghii – ceea ce întotdeauna reprezintă un semn. La fel ca vânătăile din tălpi şi privirea aceea care pare să spună „tocmai mi-am înghiţit creierul”. Ai văzut destule cadavre la viaţa ta, fie spânzurate cu capul în jos de stâlpi de telefon, fie prăjindu-se în soare la câte o margine de drum, fie prinse cu piroane de copaci. Toate afişând expresiile celor doi. Doar că acele cadavre nu se mişcau.
— Nişte nenorociţi fără vină, spune Sena. Amândoi erau studenţi la politehnică. Ăla gras e din Moratuwa. Celălalt din Jaffna. Au fost săltaţi, torturaţi şi ucişi.
— Pentru ce?
— Bună întrebare. Pentru că erau singhalezi sau tamili? Sau pentru că erau săraci?
— Gloanţele îi găsesc şi pe cei din clasa de mijloc.
Ziaristul Richard de Zoysa, activista Dr. Ranee Sridharan, spui tu. Eu, aşa cum mi-ai atras atenţia. Deşi nu-mi amintesc să fi fost împuşcat.
Nu-ţi aminteşti să fi fost târât din pat precum Richard, în vreme ce mama lui îi implora pe atacatori să-l cruţe. Nu-ţi aminteşti să fi primit, asemenea Dr. Ranee, ameninţări cu moartea de la nişte băieţi cărora le fuseseşi profesor.

— Ăştia doi sunt nişte băieți nevinovați, despre asta e vorba. Noi doi cel puțin am fost implicați.
— Eu nu am fost implicat.
— Tu repetă în continuare chestia asta, până când o vei crede.
— Nu am fost jevepist. Cum anume am fost implicat? Nu am fost în LTTE.
Ridici glasul, însă cei doi ingineri zombie nu par să observe.
— Ziceai că ai lucrat pentru britanici?
— Aşa ziceam?
Inginerii ucişi din greşeală icnesc surprinşi, iar tu zăreşti umbra înainte de a-i vedea sursa. E mare şi merge în patru labe, asemenea unui câine. Sare de pe o capotă pe alta, însă tot ce poți vedea este o încâlceală de păr, dinți şi ochi. Însă ceea ce te îngrozeşte sunt sunetele. Glasuri înspăimântate, captive în carne, asemenea unor suflete care nu mai pot fi salvate. O cacofonie de miorlăieli semănând cu nişte sintetizatoare prinse într-un duel muzical purtat de doi clăpari ageamii. De parcă la sintetizatoare ar putea să cânte şi altfel de clăpari.
Chestia aceea are cap de taur, trup de urs şi se apropie de tine cu paşi tot mai iuți. Sub piele are un şirag de cranii şi fețe. Fețe de care tu nu îți poți desprinde privirea.
— Mişcă-te încet, spune Sena. Mişcă-te acum.
— Ce e aia?
— O naraka. O creatură din infern. Ceva mai rău decât un yaka.
Sena te trage pe un vânt în vreme ce tu auzi mârâitul care se proiectează în spațiul dintre urechile tale. Seamănă cu o mie de voci zbierând cacofonic. Creatura stă pe un camion aflat în mişcare şi te priveşte. E mai mult umbră decât formă şi produce un zgomot de fond, de parcă ar fi un televizor vechi care transmite toate canalele în acelaşi timp, sufletele moarte din burta lui zbierând pe frecvențe

disonante. Urmezi vântul oferit de Sena, lăsându-l să te poarte în cimitir.
Borella Kanatte este o colecție pitorească de copaci, şerpi şi pietre tombale. Adesea te-ai oprit acolo pentru câte o plimbare făcută în tihnă. Astăzi însă numai de aşa ceva nu poate fi vorba. Cimitirul este înțesat de ologi, stafii şi personaje cu coarne. Îți este greu să te decizi unde să te uiți şi unde nu. Toate aceste personaje stau cocoțate pe morminte, plutesc în spatele vizita-torilor îndoliați, ocupă gardurile şi coroanele copacilor. Umblă cu paşi clătinați asemenea unor damnați, ochii lor au toate nuanțele imaginabile, iar pielea lor descuamată pare dată cu pudră de talc. Politehniştii ucişi din greşeală se opresc la poartă. Sena se uită la ei peste umăr şi puf-neşte amuzat.
— Ce eşti aşa de speriat? Eşti deja mort! Ce putea fi mai rău s-a întâmplat deja.
Aceasta este o vorbă singhaleză pe care o auzi întruna, în special în zonele de război. Ai auzit-o rostită de voluntari, soldați, terorişti şi săteni. Toate lucrurile rele s-au întâmplat deja. Mai rău de atât nu se poate.
— Nu ziceau că trebuie să evităm cimitirele? îl întrebi pe Sena, care continuă să plutească de-a lungul aleii.
— Mahakali[46] nu poate pătrunde aici.
— Cine?
— Poartă multe nume, îți şopteşte Sena. Maruwa, Mana Sona, Kalu Balla, Kuveni. Eu o ştiu de Mahakali, devoratoarea de suflete. Este cea mai puternică entitate care bântuie pe vânturile astea. O zeitate în fața căreia îngenunchează atât demonii, cât şi yaka-ii. Nu e o biată fantomă ca mine şi ca tine. Dar, ține minte, demonii şi yaka-

[46] Numele zeiței hinduse a timpului şi a morții.

ii, sau cei care îi comandă, nu se pot duce în locurile în care nu au fost invitați.
— Cum aş putea să aflu?
— Ce-i cu yaka-ii ăştia?
— Cum am murit.
— Credeam că nu te interesează.
— Credeam că ai zis că ştii.
Sena îşi aranjează gluga confecționată dintr-o pungă de gunoi.
— Nu sunt Ajutătorul dumneavoastră, domnule. Eu nu îi ajut decât pe cei care mă ajută pe mine. Dacă nu aveți nevoie de ajutorul meu, pot pleca.
— Vorbeşti ca unul de la Națiunile Unite.
Soarele tocmai se apropie de zenit. Şoseaua s-a umplut cu maşini şi cu oameni care se îndreaptă spre masa de prânz, îți cobori privirea şi te uiți la hainele tale însângerate. Nu pare să fi murit în somn. Pe Dr. Ranee Sridharan au săltat-o cei de la LTTE, pe Richard de Zoysa l-a săltat guvernul, pe actorul-răpitor-de-inimi Vijaya Kumaratunga l-au săltat jevepiştii. Aşadar – cine te-a săltat pe tine?
Copacii sunt plini de ochi, iar aleea este blocată de strigoi. Trei înmormântări sunt în plină desfăşurare şi la fiecare participă câte o liotă de spirite. Sena îți spune că fantomele adoră înmormântările mai mult decât se dau oamenii în vânt după nunți.
Eşti nevoit să-ți faci loc prin vânt şi eşti purtat printre mormintele morților din Colombo. Aici zac soldați eroici, politicieni asasinați, ziarişti gureşi. Cauți chipuri familiare – probabil celebrități precum Dr. Ranee sau prințul Vijaya. Tot ce vezi însă sunt spirite la fel de anonime, de insignifiante, cum au fost şi în timpul vieții. Iar printre bombardați, arşi şi dispăruți te afli tu, care încă nu ştii cum ai murit.
— Cum se face că stafiile stau aici? întrebi.
— Aici se află trupurile lor, răspunde Sena.

— Dar cei care nu au morminte?
— Ține-ți privirea-n pământ şi nu vorbi cu nimic. Vipia nu pare să le descurajeze pe fantome să se bulucească pe alee. Înmormântările au ajuns la faza procesiunii şi sunt însoțite de un puhoi de strigoi şi preta-i, cele mai flămânde dintre fantome, toate aceste spectre căutând oameni pe care să-i poată buimăci şi apoi jefui.
Sena te conduce către clădirea crematoriului care este mai puțin aglomerată decât aleile dintre morminte. Cei doi politehnişti stau lângă zidul crematoriului, acolo unde se află un butoi cu mangal. Sena îşi vâră mâinile în butoi, după care îşi freacă palmele. Pluteşte apoi pe perete şi începe să scrie ceva pe suprafața acestuia. În cele din urmă îl umple cu şase nume scrise cu cărbune. Cei doi politehnişti privesc impresionați.
Sena îşi ridică gluga de pe față. Se uită la studenți, apoi la tine.
— Aceasta este componența grupului de asasini care m-a ucis cu câteva luni în urmă. Pe voi doi v-a ucis săptămâna trecută. Iar pe domnul Maali astă-noapte.
— Informația a fost confirmată de o sursă credibilă?
— Am de gând să îi fac pe toți să sufere. Pe fiecare în parte. Vreți să mă ajutați?
Politehniştii clatină afirmativ din cap, făcându-l pe Sena să zâmbească mulțumit.
— Cum ai de gând să-i faci să sufere?
— Am un plan.
Eşti obişnuit să te laşi atras, de către nişte oameni în care nu ai încredere, în nişte chestii pe care nu doreşti să le faci. Nu şi de data aceasta.
— Îmi pare rău, tovarăşe Sena. Mi-ar plăcea să învăț să scriu pe ziduri, doar că trebuie să plec.

— Nu-mi vorbi cu „tovarăşe”, Maali hamu. Nu eşti decât un socialist-caviar[47].
— De ce-mi zici „hamu”? Nu sunt stăpânul tău.
— De la o vârstă fragedă suntem spălați pe creier să-i numim pe toți mediocrii „hamu” şi „domnule”. Face parte din educația pe care o primesc copiii săraci. Am lucrat ca servitor. Am vândut legume pe stradă chiar şi după ce mi-am luat diploma. Singura cale de a pătrunde în anumite zone ale acestui oraş este aceea de a li te adresa celor bogați cu „domnule”.
Asculți vântul şi te gândeşti la toate lucrurile pe care nu le-ai înțeles niciodată.
— Prietenii mei. Mama. Trebuie să-i văd.
— De ce?
— Ca să-i spun lui DD că-mi pare rău. Să-i spun lui Jaki despre cutie. Să-i spune ammei mele că îl învinovățesc pe dada.
— Foarte emoționant, domnule, dar avem treabă.
— Trebuie să-i văd.
— Nu te-am salvat ca să vorbim baila[48].
— Nu ți-am cerut să mă salvezi.
— Nimeni nu cere nimic. Nimeni nu cere să se nască sărac, nimeni nu cere să se îmbolnă-vească, nimeni nu cere să se nască pederast.
— Nu sunt pederast, spui tu aşa cum ai mai făcut-o de atâtea ori în trecut.

---

[47] Orig. eng. champagne socialist – (lit.) socialist-şampaniei. în limba română a pătruns mai degrabă termenul de socialism-caviar.

[48] Taur (în lb. hind. în orig.). Probabil referire la expresia englezească bullshit (lit. căcat de taur), însemnând aiureala/nonsens.

— Hamu şi-a pierdut cumva minţile când a fost aruncat de pe acoperiş? Sau şi le-a pierdut la vreo petrecere cu droguri din Colombo 7[49].
— Păi eu locuiesc în Colombo 2. Cine spune că am fost aruncat de pe acoperiş?
— Uită-te la trupul tău cât este de zdrobit. Poate ţi s-a zdrobit şi mintea.
Îţi cobori privirea şi constaţi doar că îţi lipseşte o sanda. Asemenea Cenuşăresei, doar că surorile tale vitrege din Missouri nu erau la fel de rele ca tine.
— Toţi godaya[50] invidiază chefurile din Colombo 7. Am avut nevoie de o mulţime de pilule idioate ca să pot ajunge la petrecerile alea.
— Nu-ţi aminteşti că te-ai înscris în JVP, nu-i aşa?
— Nu-mi amintesc să fi murit. Nu-mi amintesc de niciun grup de asasini. Nu-mi amintesc să fi fost aruncat de pe acoperiş.
— Prin urmare, nu te interesează decât să le faci sărăntocilor poze. Nu să-i ajuţi.
— OK, OK. Dacă te ajut, vei înceta să-mi mai ţii predici?
— Desigur.
— Dar mă vei ajuta şi tu pe mine?
— De ce nu?
Te prinzi cum se iau vânturile, deşi nu prea ai putea să-ţi explici cum o faci. E ca şi cum gravitaţia ar fi un autobuz care te lasă să stai agăţat pe scări. E ca şi cum ţi-ai ţine respiraţia până când respiraţia te ţine pe tine. E ca un covor fermecat fără covor. Pluteşti aşa cum probabil ar pluti o particulă abţiguită. Dar care vânt te va purta până la DD?

---

[49] Colombo l,7 etc. – sectoarele/zonele oraşului Colombo, nr. 7 părând a fi o zonă în care trăiesc oamenii bogaţi.

[50] Ţăran (în lb. singhal. în orig.).

— Când îți hăcuiesc cadavrul, nu contează dacă ești marxist de campus universitar sau marxist de cafenea, socialist de rând sau socialist-caviar. Muștele tot se vor câca pe tine, iar viermii tot te vor clefăi.
Pelerina confecționată din saci de gunoi a lui Sena flutură în spatele lui. Seamănă puțin și cu Superman, dar mai mult cu o umbrelă ruptă.
— Unde ne ducem? întrebi.
— La copacul mara[51] de la marginea cimitirului.
— De ce?
— Te ajut.
— Cum?
— Eu nu cred în multe lucruri, însă cred în copacii mara.
Copacul mara își întinde crengile asemenea unor brațe peste iarba crescută în smocuri și peste pietre tombale răsturnate. Pe fiecare ramură se zărește câte o creatură ținându-se cu ghearele. Șobolani, șerpi și dihori se ascund printre pietrele funerare. Există multe umbre în care te poți face nevăzut, deși nicio creatură din cele prezente nu pare să arunce vreuna. Sena se cațără pe o creangă liberă, iar tu îl urmezi.
— De ce stăm aici? întrebi.
— Copacii mara prind vânturile. Așa cum radiourile prind frecvențe. La fel și copacii ho, banyan și probabil oricare alt copac înalt care suflă vânt.
— Eu credeam că vântul suflă în copaci.
— Bunicul tău credea că pământul este plat. Ce vrei să fii: o fantomă sau un strigoi?
— Care-i diferența?
— O fantomă e purtată de vânt. Un strigoi direcționează vântul.
— Ce facem aici?

[51] Un alt nume pentru copacii din specia Albizzia lebbek.

— Dacă ți-ai domoli gândurile, s-ar putea să-ți auzi numele rostit. Dacă ți-l auzi, te poți duce acolo. Fă-o câtă vreme cadavrul încă îți este proaspăt, ca să zic așa. După nouăzeci de luni, nimănui nu-i va mai păsa de curul tău de băiat de Colombo 7.
— Îmi plăcea mai mult când mi te adresai cu „domnule".
Pufneşti şi te uiți în jurul tău, studiind spiritele acelea meditative. Toate creaturile din copac murmură ceva şi se leagănă înainte şi înapoi. E greu să-ți dai seama care dintre ele meditează şi care sunt catatonice.
— Linişteşte-ți mintea şi ascultă, te sfătuieşte Sena.
— Nu am mai meditat din anii şaptezeci, îi răspunzi.
— Meditația este numai pentru cei care respiră.
— Ce ar trebui să ascult?
— Numele tău. Şi pe ăsta l-ai uitat? Ascultă-ți numele rostit, ruşinea i-o împărtăşeşte[52].
— Unde ai învățat poezia?
— Pentru că am urmat Colegiul Sri Bodhi, nu am voie să mă pricep la poezie?
— Câtă frustrare ai adunat în tine de-a lungul vremii?
— Ascultă!
Soarele s-a pornit să coboare pe cer, iar lumina a început să joace tot felul de feste. Procesiunile funerare se împrăştie în vreme ce tot mai multe dricuri se îndreaptă spre tot mai multe morminte. Rămâi nemişcat şi aştepți ca un cântec să-ți răsune în cap. Doar că nu auzi nimic. Nici măcar pe Elvis sau pe Freddie.
De fiecare dată când te uiți în jurul tău, observi cum copacul şi-a modificat textura. Scoarța capătă diverse nuanțe cafenii, frunzele par stropite cu aur în vreme ce

[52] Orig. eng. Hearyour name spoken, share in its shame – parafrază a unor versuri din poezia „When we two parted" de George Gordon Byron, textul original fiind / hear thy name spoken, /And share in its shame.

frunzişul trece de la nuanțe de pădure tropicală la nuanțe de muşchi. De vină ar putea să fie lumina, imaginația ta sau nici una, nici alta. Aerul fierbinte se umple de vacarmul traficului, căscatul câinilor şi mişcările unduitoare ale spiritelor. Îți goleşti mintea de gânduri şi laşi chipurile să vină la tine, chipuri pe care le recunoşti, dar pe care nu le poți numi. Printre ele, cel al unui bărbat alb masiv, un bărbat purtând coroană, o doamnă oacheşă cu buze rubinii şi un băiat cu mustață.
Toate aceste chipuri se preschimbă în cărți de joc. Un as de caro, un rege de treflă, o damă de pică şi un valet de cupă flutură prin fața ta, acela fiind momentul în care începi să auzi. La început o şoaptă, apoi un cuvânt, apoi multe – milioane. Şoaptele se întrețes, unele creând armonii, altele un zgomot de fond.
Apoi par nişte furnici cu microfoane mişunând pe un stârv. Apoi nişte pietricele puse în nişte cutii din tablă scuturate de nişte copii hâzi. Apoi ca portugheza, neerlandeza şi tamila vorbite în acelaşi timp. Undele radio sunt bruiate de înjurăturile spiritelor. Fiecare voce sâsâind în eter, urlând la Univers, mugind pe nişte frecvențe nefolosite.
Apoi auzi numele. Acesta este rostit o dată, apoi este repetat, apoi strigat.
— Numele lui este Maalinda Almeida. Lucrează la Consulatul Britanic.
— Nu cunoaştem niciun Lorenzo Almeida.
— Credeți că e o glumă? Maalinda Almeida. Am o scrisoare din partea ministrului Stanley Dharmendran. Ați putea vă rog să verificați?
Cunoşti vocea aceea şi i-ai perceput oțăreala cu diferite ocazii. Te uiți în jurul tău şi constați că între timp copacul s-a stilizat, acum părând schițat din câteva tuşe de penel, o pictură impre-sionistă compusă din nuanțe de verde şi auriu, fără niciun punct capabil să-ți atragă privirea. Lângă

tine, tovarăşul Sena Pathirana zâmbeşte. Te salută la mişto, în vreme ce tu te evapori în fața ochilor lui morți.

DOUĂZECI DE MAME

— Numele lui întreg este Maalinda Almeida Kabalana, spune tânărul cu păr țepos. Iată o copie după buletinul lui. Puteți verifica, vă rog?
— Aici scrie Maalinda Albert Kabalana, răspunde subinspectorul de poliție. Nu cunoşti numele prietenului tău?
— Da, spune bătrâna aflată în colțul încăperii. Pe tatăl lui îl chema Bertie. Maalinda şi-a schimbat numele după ce a plecat taică-su.
— Vom folosi numele din buletin, spune detectivul aflat la ghişeu.
De-a lungul ultimului an, secțiile de poliție din oraş fuseseră asaltate de părinți înlăcrimați care veneau să se intereseze de soarta unor fii şi fiice care nu se mai întorseseră niciodată aca-să. În zilele încărcate, polițiştii îi înghesuiau pe părinții agitați şi îngrijorați pe nişte coridoare slab ventilate, făcându-i să stea toată ziua la coada care se întindea până la parcarea pentru motociclete. Iată trei mame care asudă pe culoar, înghițindu-şi lacrimile. înăuntru, un băiat frumos se apleacă peste un ghişeu şi le arată polițiştilor o fotografie. Tânărul cu părul țepos şi cele două femei cu poşetele lor în culori contrastante au reuşit să se bage în fața acestei cozi interminabile.
— Sunt Dilan Dharmendran. Tatăl meu este Stanley Dharmendran, spune băiatul cel frumos. Aceasta este mama lui Maalinda. Iar ea este iubita lui. A dispărut ieri-dimineață.

DD vorbea singhaleză aşa cum vorbea Mahagama Sekara[53] afrikaans. Iar când se enerva, toată sintaxa se ducea pe apa sâmbetei.
— Ne pare rău, dar nu avem ce face, spune subinspectorul postat în Cadrul uşii. Trebuie să înțelegeți. Până nu trec şaptezeci şi două de ore, nu-l putem declara dispărut.
— A fost arestat? întreabă fata îmbrăcată într-o rochie roşie. Puteți verifica, vă rugăm frumos?
Tânăra poartă cercei de argint, are buzele date cu ruj negru, iar rimelul închis la culoare i s-a prelins pe obraz. În clipa în care prin încăpere bate o boare de vânt, în pofida faptului că toate geamurile sunt închise, îşi strânge jacheta în jurul trupului. Tu pluteşti pe boarea aceea şi te cocoți pe un pervaz.
— Cum vă numiți, vă rog? întreabă femeia mai în vârstă, punându-şi o mână pe umărul tinerei.
— Eu sunt subinspectorul Ranchagoda, iar dânsul este detectivul Cassim, care vă va înre-gistra plângerea. Dar nu poate întocmi un raport dacă nu s-au scurs cele trei zile, ne pare nes-pus de rău.
Dilan Dharmendran se uită la cele două femei. Una este trecută de şaptezeci de ani, cealaltă – de douăzeci; una stă încruntată, cealaltă plânge.
Detectivul Cassim este un individ îndesat şi agitat, semănând cu un copil dolofan în uniformă. Trupul lui Ranchagoda pare făcut din nişte umeraşe pe care uniforma atârnă asemenea unei draperii. Cassim întinde un formular şi aruncă o privire pe uşă în vreme ce alte femei pătrund în hol, flancate de bărbați în saronguri.

---

[53] Mahagama Sekera (l929-l976) – scriitor srilankez din biografia căruia reiese că nu vorbea deloc afrikaans.

— Doamnă, vă rog să completați cu atenție asta. Domnu' Dharmendran. Când l-ați văzut ultima oară pe Maalinda Albert Kabalana?
— Almeida. Plecase săptămâna trecută la Jaffna. M-a sunat ieri la birou, zicând-mi că a revenit în Colombo, răspunde DD. Mi-a spus că are veşti mari şi că mă va suna mai târziu în seara aia.
DD inspiră adânc, trăgând uşor de lănțişorul pe care-l poartă la gât.
— Doar că nu a mai sunat.
— Poate că încă e în deplasare.
— I-am găsit bagajele în apartament. Un prosop ud atârna în baie. M-a sunat la birou din apartamentul nostru. Zicea că trebuie să se întâlnească cu nişte clienți şi că după aia mă va suna din nou.
— Ce clienți?
— Nu a zis.
— În perioada asta Jaffna este un loc foarte periculos. De ce s-a dus acolo?
— A fost trimis cu o sarcină de serviciu.
— Ce fel de sarcină?
— Este fotograf.
— De nunți?
— La ziare.
— Pentru cine?
— Lucrează pentru armată, pentru cei de la Associated Press şi pentru încă alte câteva agenții, spune fata cu părul creț, singura care te-a ascultat când ai povestit ce ai făcut în ziua aceea.
— Armata srilankeză?
— Asta a fost acum câțiva ani. Acum nu mai colaborează cu ei.
— Atunci poate că a fost trimis de un ziar, nu? întreabă subinspectorul Ranchagoda încetând să mai urmărească

agitația de pe coridor. Capul i se bălăngăne de parcă nu i-ar sta atașat de umeri.
— De fiecare dată ne spune când pleacă pe teren, apoi ne anunță când se întoarce, spune DD. În dimineața asta trebuia să o ia pe Jaki cu mașina. Nu ne-a dat niciun semn.
— Eu realizez emisiunea de noapte de la SLBC[54], spune Jaki. Maali întotdeauna trece și mă ia acasă.
Detectivul Cassim își ridică privirea din chestiile acelea ininteligibile pe care le mâzgălește pe hârtie, apoi se uită la femeia în vârstă. Tu o cunoști ca amma.
— Doamnă, de ce nu vă duceți acasă, că poate s-a întors?
— Credeți că am venit aici ca să ne ținem de glume? scrâșnește amma. M-a sunat ieri. Nu mai vorbiserăm de câteva luni. Zicea că vrea să ne vedem la prânz. Ceea ce el nu face niciodată. Ceva nu era în regulă. Mi-am dat seama imediat.
Poftim? Un prânz cu amma? Ultima dată când s-a întâmplat asta, Elvis încă făcea umbră pă-mântului. Începi să-ți scuturi aparatul de fotografiat sperând să disloce o amintire capabilă să facă în așa fel încât toate aceste lucruri să capete sens. Doar că lentila rămâne murdară de noroi.
Detectivul Cassim și subinspectorul Ranchagoda fac un schimb de priviri pe care îl observă toți cei prezenți în încăpere. Cel dintâi clatină, cel din urmă scutură din cap.
— Aveți cu toții buletinele la voi?
DD scoate cartea de identitate din portofelul pe care i l-ai dat de ziua lui, în urmă cu doi ani. Amma ta, care și-a pierdut buletinul într-o mașină de spălat rufe, scoate din poșeta ei din piele un pașaport srilankez maroniu. Jaki scoate unul albastru, britanic, dintr-o sacoșă de pânză, apoi își șterge ochii cu o batistă.

---

[54] Acronim al Sri Lanka Broadcasting Corporation, post național de radio din Sri Lanka.

În vreme ce notează datele, detectivul Cassim îşi mişcă buzele. Subinspectorul se apropie şi se uită peste umărul lui.

— Jacqueline Vairavanathan. Douăzeci şi cinci. Naționalitate: tamilă, spune subinspectorul. Lakshmi Almeida. Şaptezeci şi trei. Naționalitate: burgheră[55], spune el uitându-se la femeia în vârstă. Maalinda Kabalana este un nume singhalez, nu-i aşa?

Femeia îşi ridică privirea din formularul pe care tocmai îl completează, vorbind pe un ton la fel de rece precum privirea pe care i-o adresează subinspectorului.

— Tatăl lui era singhalez. Eu sunt burgheră. Cu toții suntem srilankezi. E vreo problemă?

— Nicio problemă, doamnă. Nicio problemă.

Ranchagoda lasă să-i scape un hohot de râs atât de grosolan încât îți lasă impresia că tocmai a grohăit.

De afară, dinspre sala de aşteptare, se aud vaiete. Ranchagoda iese pe uşă ca să o consoleze pe femeia înlăcrimată. O face scoțându-şi pulanul şi ordonând unui polițist să o scoată afară.

— Ați verificat la spitale?

— Da. Şi la cazinouri, spune Jaki.

— Iar a început să joace? întreabă DD.

— E cartofor? întreabă detectivul Cassim.

DD răspunde „nu”, iar Jaki – „da”, în vreme ce mama scutură din cap şi se uită la propria poşetă.

— Reveniți joi, spune subinspectorul Ranchagoda, clătinând din cap în vreme ce detectivul continuă să scrie ceva pe o hârtie pe care nu o va citi nimeni niciodată. Până atunci nu putem face nimic. În perioada asta ne confruntăm cu atât de

[55] Burgheri – grup etnic eurasiatic restrâns din Sri Lanka, membrii acestuia fiind descendenți ai coloniştilor europeni stabiliți în fostul Ceylon.

multe cazuri de dispariție, continuă el arătând spre sala de aşteptare în care mama cuiva urlă la mama altcuiva.
Ochii lui Jaki exprimă aceeaşi ură ca atunci, în Nuwara Eliya, când băiatul cu care flirta a început să se dea la tine.
— DD, ce-ar fi să-l suni pe tatăl tău?
DD atinge cu degetul figurina sculptată în os pe care o ține atârnată sub mărul lui Adam – cea pe care i-ai dăruit-o tu, simțindu-te vinovat după ce te zbenguiseşi în patul lui DD cu băiatul de la magazinul FujiKodak şi DD nu aflase niciodată. Sub figurină se află un pandantiv din lemn conținând câteva picături din sângele tău.
— DD. Sună-l în puii mei pe tac-tu!
Jaki spumegă de furie, făcându-i pe detectiv şi pe subinspector să ridice din sprâncene.
— Te rog să te calmezi, spune DD. Mătuşica Lucky, ai terminat cu formularul ăla?
Amma ta stă în colțul încăperii uitându-se la cele patru pagini scrise în alfabetul singhalez, singhaleza nefiind prima ei limbă, în pofida faptului că a trăit toată viața într-o țară care susține că nu există o altă limbă națională. Amma ta clatină din cap:
— Ar putea fi oriunde.
— Vom verifica la aeroport şi în gări, spune detectivul Cassim. Săptămâna trecută, în Jaffna, au avut loc nişte tulburări. S-ar putea să fi rămas acolo. Sau poate că locuieşte la alți prieteni. Avea alți prieteni? întreabă el, uitându-se la Jaki. Prietene, poate?
— Nicio prietenă.
— Oamenii au secrete, dacă vreți să ştiți. În meseria asta ne este dat să vedem tot ce v-ați putea imagina.
— Puteți verifica dacă nu a fost reținut la o altă secție de poliție? Vom aştepta.
DD continuă să fie politicos, iar sintaxa lui nu o mai ia pe arătură, însă tu observi lava care îi bolboroseşte sub

pleoape. întotdeauna se joacă cu pandantivele înainte să explodeze. Acum îşi strânge ankh-ul[56] de parcă ar fi o folie de plastic cu bule.
— Vom ruga pe cineva să se ocupe, promite subinspectorul Ranchagoda. Cei din depar-tament sunt ocupați.
— Aşa se pare, spune DD, uitându-se prin fereastră la nişte polițişti aşezați la o măsuță şi bând tacticoşi ceai.
Mamele care stau la coadă îl înjură pe DD, cu tot cu curul lui strâmt, de pilos care s-a băgat peste rând. Jaki îşi şterge lacrimile, apoi se uită la subinspector.
— A mai fost săltat. întotdeauna din greşeală. Puteți vă rog să verificați, domnule ofițer?
— Face politică?
Amma ta se uită la DD, care se uită la Jaki. Nu ştiu nimic despre nimic din ceea ce ai făcut – iar pentru acest lucru te simți recunoscător.
— Este fotojumalist, spune Lucky Kabalana, născută Almeida, întinzând formularul.
— JVP?
— Niciodată, răspunde ea.
Lui Ranchagoda îi ia zece minute să citească şi să semneze formularul. Cassim mai iroseşte zece ca să găsească ştampila oficială. DD îşi sună tatăl de la telefonul din sala de aşteptare, în vreme ce mamele de la coadă continuă să-l săgeteze cu privirea. Jaki şi amma ta se întrec să-l convingă pe subinspector că Maali Almeida nu a avut niciodată vreo legătură cu vreun grup politic sau cu vreo celulă teroristă.
— Ziceați că a lucrat pentru armată? Cine a fost comandantul lui?
Jaki se uită la DD, cerându-i din priviri un răspuns. Polițiştii fac şi ei un schimb de priviri. Habar n-au că în

---

[56] Ankh (sau „cheia vieții”) – o hieroglifă egipteană simbolizând cuvântul „viață” şi, prin extensie, viața însăşi.

momentul acela te afli între ei, înjurându-i cum îți vine la gură. Simți cum ți se întoarce stomacul pe dos în vreme ce tot felul de imagini ți se derulează prin fața ochilor: sânge, cadavre şi caporali vânjoşi. Dacă ai putea vorbi, le-ai spune că răspunsul este Regele de treflă, maiorul Raja Udugampola.
Cassim îşi face zâmbitor apariția, aducând ştampila, apoi arată spre pandantivul lui DD.
— L-ai luat de la Unchiul Cioară?
— Poftim?
— Unchiul Cioară. Kark Maama din Kotahena? Cel care împarte amulete? În fine, nu contează.
În clipa următoare DD începe să-i înjure pe polițişti cum îi vine la gură, într-o singhaleză aproximativă:
— Cotarle nenorocite... Lua-v-aş ammele să vi le iau! Vă târăsc pe amândoi prin tribunale!
E JO revărsare de furie venită de nicăieri, genul de derulare la care ai mai avut de multe ori ocazia să asişti. Printre înjurături şi scrâşnete, DD strecoară o serie de doleanțe cât se poate de logice, aşa cum a făcut şi atunci când l-ai rugat să se mute în districtul Vanni pentru trei luni. Jaki îl trage în sala de aşteptare, aşezându-l lângă mamele de la coadă, care toate par încântate să-l vadă pe băiatul de bani gata pierzându-şi cumpătul.
În încăpere se aşterne o vreme liniştea. Amma ta se uită la Ranchagoda, apoi la Cassim.
— Îl veți găsi pe băiatul meu, spune ea.
— Doamnă, îi răspunde Ranchagoda închizând dosarul, ştiți şi dumneavoastră cum e, nu?
— Acopăr eu toate cheltuielile. Duceți-vă şi găsiți-mi băiatul.
Abilitățile de negociator ale ammei tale compensează totala ei lipsă de empatie, simpatie şi decență. Ar fi în stare să convingă un aprozarist insolvent să ofere gratuit mango.

— Armata şi STF-ul arestează revoluționari de pe tot cuprinsul țării. Poliția este chemată doar ca să facă curățenie după ei. Dacă sunt implicate Forțele, mâinile noastre sunt legate. Nu există niciun fel de garanție, doamnă, în special dacă băiatul dumneavoastră este implicat politic.
Amma ta se apleacă în față, în vreme ce Ranchagoda îşi ține scheletul nemişcat.
— Nici nu mă aşteptam să primesc vreuna.
— Trebuie să ştiți, doamnă... unele cadavre nu sunt găsite niciodată. În fiecare zi stau de vorbă cu douăzeci-treizeci de mame ca dumneavoastră.
— Înseamnă că sunteți bogat. Luați asta. Dacă îmi înapoiați băiatul, veți mai primi.
— Bogații şi săracii sunt egali în fața legii.
— Ce glumă bună.
Amma ta zâmbeşte fără să-şi abată privirea, determinarea fiindu-i oțelită în anii în care a fost măritată cu un narcisist.
— Îl veți găsi pe băiatul meu, altfel vom avea grijă să vă luați adio de la ecuson şi de la uniformă. Nu e nevoie să vă târâm prin tribunale. S-a-nțeles?
Ranchagoda ridică o sprânceană şi clatină din cap. În timpul negocierii, Cassim tăcuse mâlc. Acum îşi potriveşte cureaua, îşi suge burta şi se uită la raportul proaspăt ştampilat.
— Doamnă, secția de poliție de pe strada Grădinile de Scorțişori nu primeşte nicicum mită. Nu facem comisioane pentru politicieni. Nici măcar pentru baştani precum Stanley Dhar-mendran. Nu aplicăm arbitrar legile. Nu toți polițiştii sunt nişte şnapani, doamna Kabalana.
— Numele meu este doamna Almeida. Oi fi eu burgheră, însă am relații. Stanley Dhar-mendran e ministru. Va face în aşa fel ca ministrul justiției să stea de vorbă cu şeful vostru.

— Doamnă, şeful nostru este ministrul justiţiei, chicoteşte Ranchagoda. Ce e Dhar-mendran? Ministrul tineretului?
— Eu credeam că al femeilor, rânjeşte Cassim.
DD şi Jaki dau năvală în încăpere, provocând o discuţie aprinsă pe care tu nu o prea urmăreşti din pricina singhalezei aproximative în care este purtată şi a zbieretelor. Alte mame pătrund în sala de aşteptare înainte ca poliţiştii să le descurajeze cu formulare, întrebări şi pulane scoase de la cingătoare. Mamele ameninţă că vor da năvală în birou, arătând spre DD, Jaki şi spre amma ta şi întrebându-i pe poliţişti de ce nu au stat la coadă. Detectivul Cassim îi face lui Ranchagoda un semn din cap, în loc de răspuns acesta dându-şi ochii peste cap.
— Suntem instruiţi să aşteptăm şaptezeci şi două de ore, spune Ranchagoda.
— Dar, ca o favoare pe care i-o facem ministrului Stanley, vom începe să investigăm cazul, adaugă Cassim. Ziceaţi că aseară trebuia să se întâlnească cu un client?
— Lucra pentru un ONG care activează în domeniul drepturilor omului. Ceva legat de anul 1983, răspunde Jaki, singura persoană din încăpere care mai mult ascultă decât vorbeşte.
— Mie nu mi-a zis asta, spune DD. Jaki se întoarce cu faţa spre detectiv.
— Avea tot felul de clienţi. Nu doar armata sau agenţia Associated Press. BBC, Pravda, Reuters. Avea şi clienţi privaţi, însă nu era implicat politic. Nu credea în ideea de a fi de partea cuiva anume.
— Toţi oamenii sunt de partea cuiva, doamnă. în special în vremurile astea. Aveţi cumva nişte nume sau numere de telefon? Măcar pe cel al comandantului lui?
Te postezi în spatele ei şi îi şopteşti de mai multe ori numele comandatului, „maiorul Raja Udugampola”, de parcă ai

încerca să-i vâri în creier o melodie. A ta nu pare să fie prea atrăgătoare.
— Nu ştim dacă avem.
— Păi atunci cum vă aşteptaţi să ne facem treaba? Dar despre persoanele lui de legătură de la Pravda, Reuters sau Dinamina, ne puteţi spune ceva? Daţi-ne ceva de la care să putem porni.
Jaki inspiră adânc, apoi vorbeşte rar:
— Se întâlnea cu clienţii la hotelul Leo. DD şi Lucky se uită la ea surprinşi.
— La cazinou? întreabă DD.
— Hotelul Leo este un loc dubios. De ce acolo? Întreabă Cassim.
— Habar n-am. Lui îi plăcea acolo, se încruntă Jaki, întorcându-se apoi cu faţa spre DD. Credeai că s-a lăsat de jucat?
— Sunteţi pe de lături, spune amma ta, care nu are nevoie să ridice glasul ca să îşi impună autoritatea. Băiatul meu a dispărut, iar voi trebuie să-l găsiţi. Pierdem vremea.
Ranchagoda rămâne în pragul uşii, rotindu-şi capul ca o girafă. Ţine un ochi îndreptat spre înghesuiala din sala de aşteptare, iar pe celălalt spre cei care negociază în birou. Cassim revine la biroul lui cu mişcări de urs panda, apoi începe să studieze formularul pentru persoane dispă-rute, a cărui completare a durat două ore, dar care acum este proaspăt ştampilat.
— Să vă spun sincer, doamnă Almeida, nu trăim nişte vremuri bune. Vom face tot ce ne va sta în puteri, spune el, ridicându-se în picioare, toţi cei prezenţi în încăpere urmându-i exem-plul.
— Ne vom ocupa chiar noi de investigaţie, adaugă Ranchagoda. Şi vom păstra legătura. Doamnă, dacă doriţi puteţi lăsa formularul aici.

Lakshmi Almeida, fostă Kabalana, mama orfanului de tată Maali Almeida, pune nişte bani peste formular şi priveşte capul-geamandură al lui Ranchagoda cum se înalță şi coboară ca purtat de valuri, în vreme ce Cassim îşi întoarce fața lui dolofană şi se îndepărtează.
DD, Jaki şi amma ta străbat cuptorul în care s-a transformat sala de aşteptare, pe lângă mamele care le zâmbesc gardienilor şi pe lângă tații distruşi care se holbează înjurând printre dinți. Cei trei se prefac că nu le văd nici pe cele dintâi, nici pe cei din urmă. Nemulțumirea întipărită pe chipurile acelea, precum şi nedumerirea din privirile oamenilor îți amintesc de o altă sală de aşteptare, una din care ai reuşit de curând să fugi.
Ar trebui să îi urmezi pe DD, pe Jaki şi pe amma ta şi să le spui lucrurile pe care nu li le putuseşi spune. Să le destăinui unde sunt ascunse fotografiile. Dacă ai putea să le vorbeşti, doi dintre ei ar afla că îi iubeşti, iar unul că nu. Este ceea ce îți doreşti să faci, ceea ce ar trebui să faci. În schimb, îi urmezi pe polițişti.

ŞANSELE

Amintirile îți revin provocându-ți nişte dureri extrem de nuanțate. Uneori năduşeşti, te mănâncă pielea şi te iriți. Alteori ți se face greață şi te doare capul. Poate că, asemenea amputaților care continuă să îşi simtă membrele lipsă, încă mai experimentezi autopercepția cadavrului tău aflat în descompunere. Acum îți vine să vomiți, o clipă mai târziu te simți amețit, iar apoi îți aminteşti.
Ai cunoscut-o pe Jaki în urmă cu cinci ani la cazinoul hotelului Leo. Ea avea douăzeci de ani, abia ieşise de pe băncile şcolii şi pierdea jalnic la bacara. Tu tocmai reveniseşi dintr-un tur torid prin districtul Vanni, răvăşit de măcelul de acolo, împărțind un colț de pâine cu tot felul de

indivizi dubioşi, văzând răul în plină desfăşurare oriîncotro te-ai fi uitat şi purtând celebra ta bandană roşie. Îi vânduseşi fotografiile lui Jonny de la Associated Press, primind bucuros, pentru ele, un cec cu şase cifre. Chiar şi socotind în rupii sri-lankeze, şase cifre sunt mai bune decât cinci.

Câştigaseşi în faţa casei la blackjack, dăduseşi iama la bufet şi apoi spălaseşi potolul cu niscaiva gin gratuit. O zi obişnuită la birou, cum s-ar zice.

— Nu paria pe tie-uri[57], surioară, i-ai spus tu acelei fete ciudate cu părul creţ şi fardată în stil goth.

S-a uitat la tine, apoi şi-a dat ochii peste cap, ceea ce ţi s-a părut cam aiurea. De obicei femeilor le place cum arăţi, neştiind că preferi cocoşeii, şi nu fofoloancele. O barbă atent raşchetată, o cămaşă călcată şi puţin deodorant te pot ridica deasupra unei întregi turme de masculi srilankezi heterosexuali.

— Tocmai am câştigat douăzeci de mii de rupii, ţi-a răspuns ea.

Ai observat că era singură şi că nimeni nu se dădea la ea, ambele lucruri fiind ceva neobişnuit în cazinourile din Colombo.

— Iar şansele să mai câştigi o dată la fel sunt de nouă la sută. Iar casa asta plăteşte numai şapte-la-unu, minus comisionul. Ceea ce înseamnă că, dacă urmezi strategia asta de o sută de ori, vei pierde chiar şi atunci când câştigi.

— Un bărbat care le ştie pe toate. Ce surpriză.

Crupierul se uita de sus la voi. Ai dat din umeri şi i-ai pus jetoanele pe bancă. Chipul ei a devenit brusc pe jumătate

---

[57] Orig eng. ties – la jocul de bacara există trei feluri de pariuri: ale jucătorului, ale băncii şi tie-uri (pariuri egale), cele din urmă fiind câştigătoare atunci când jucătorul şi banca obţin acelaşi număr de puncte.

zâmbitor, pe jumătate încruntat, însă te-a lăsat să pariezi în locul ei.
— Dacă pierd mâna asta, ai face bine să mă despăgubeşti.
— Dacă nu te pricepi să gândeşti în numere, locul ăsta te va mânca de vie, dulceață. Universul este făcut doar din matematică şi probabilități.
— Eu am venit aici ca să mă relaxez, nu ca să fac adunări, a răspuns ea.
Când mâna s-a sfârşit, te-a lăsat să mai plasezi un pariu, apoi încă unul.
— Nu e amuzant când joacă altcineva în locul tău.
— Nu-i deloc adevărat, ai răspuns tu.
Ai condus-o până la bufet, unde ați mâncat biscuiți cu glazură de ciocolată şi ați fumat țigări Gold Leaf, în vreme ce o guristă tomnatică cânta Tarzan Boy la un pian electric Yamaha. Cu accentul ei londonez, Jaki ți s-a plâns că urăşte Sri Lanka, unde locuieşte împreună cu mătuşica ei, muncind în fiecare dimineață la Sri Lanka Broadcasting Corporation. Că noul soț al mătuşii a intrat la un moment dat în camera ei, fără să bată la uşă, băgând-o în sperieți.
Tatăl tău, absent din viața ta de pe vremea când ii cincisprezece ani, îți sponsorizase o grămadă de cariere ratate. Când aveai douăzeci şi ceva de ani ai studiat o vară finanțe, iar în iarna următoare ai lucrat la o firmă de asigurări. Ai abandonat slujba urând şi finanțele, şi asigurările, însă cunoscând tot ce aveai nevoie despre caracteristicile de bază ale jocurilor de noroc. Investiții versus Beneficii. Ce pui versus Ce câştigi. Şansele să se întâmple ceva versus Cât te-ar costa. Nu ai plasat niciodată un pariu pe care nu l-ai fi putut câştiga. Ceea ce nu înseamnă că nu ai şi pierdut. Ai mers mai departe cu ochii deschişi, cunoscând toate abordările posibile şi aproape toate şansele. Şansele să câştigi la loterie sunt de una la opt milioane. Şansele să mori într-o maşină sunt de una la

patru mii. Şi, potrivit domnului Kinsey[58], şansele să te naşti homo sunt de una la zece.
Care sunt şansele să te naşti într-o cloacă aflată în plin război? Dat fiind faptul că cea mai mare parte a planetei trăieşte din mai nimic şi luând în considerare faptul că în istoria consem-nată nu a existat niciodată o eră a păcii, ai fi tentat să spui că şansele sunt destul de mari.
I-ai spus lui Jaki să nu se mai gândească la roşu versus negru şi să înceapă să se gândească la şanse. Care sunt şansele ca tipul de lângă tine să aibă un valet sau ca dealerul să tragă un cinci ori ca toată lumea să creadă că mâna ta este mai bună decât a lor?
În cele din urmă s-a îmbătat şi a leşinat în vreme ce juca la ruletă. Când te-ai oferit să o trimiți acasă cu taxiul, agenții de pază ți-au făcut cu ochiul. Nu a reuşit să-ți spună adresa, aşa că ai dus-o la tine acasă. Când s-a trezit pe canapeaua ta, i-ai ținut o predică despre nesăbuința de a ieşi în oraş singură şi de a se îmbăta. Ea însă era prea ocupată să se uite la fotografiile tale ca să te poată asculta.
— Fotografiile astea ar putea să-ți semneze condamnarea la moarte, a spus ea.
— La fel o pot păți şi cei care frecventează cazinourile şi se fac praştie, i-ai răspuns.
După aceea a mai venit la tine acasă, noaptea, de multe ori. în vreme ce amma ta sforăia pe hol, voi goleați câte o sticlă de vin, ascultând Top of the Pops la radioul tău pe unde scurte şi discutând vrute şi nevrute. Care erau şansele ca măcelul să se termine, să mori într-un bombardament, ca vocile din capul tău să supraviețuiască propriei morți? Care erau şansele ca o femeie să se plimbe pe o stradă din

58 Referire la Scara Kinsey prezentată de Alfred Charles Kinsey în lucrarea sa Sexual Behavior in the Human Male (1948).

Colombo fără să fie făcută „nangi”[59], „păpuşă” sau „ştoarfă”? Care erau şansele ca în Colombo să se deschidă un club care să rămână deschis după ora două noaptea?
De obicei, când aduceai femei acasă, ceea ce se petrecea la fel de frecvent precum alegerile libere şi corecte, femeile – de obicei bete – se aşteptau să le pipăi şi să le săruţi pe gură, simţindu-se ofensate că nu o făceai. Acestei fete însă nu părea să-i pese.
— Ai gagică? te-a întrebat ea, mijind ochii.
— Niciuna importantă, ai răspuns tu.
— Adică ai multe neimportante? a întrebat ea râzând mânzeşte.
Fata aceea dădea dovadă de o obrăznicie cu totul neobişnuită, care cumva transgresa machiajul în stil goth, părul creţ şi hainele care-i stăteau aiurea. Vorbea gângurind ca un bebeluş, dar cu autoritatea unui tiran.
— Dacă vrei să mai vin, va trebui să încetezi să-mi mai spui „fată”, „surioară” sau „dulceaţă”.
— Ai gagiu?
— Mă păstrez pentru noaptea nunţii, aşa că nu-ţi face gânduri.
— Nu am nicio problemă cu asta, fată.
La început ai devenit partenerul ei de pariuri, apoi mătuşa care ţine rubrica „răspundem cititorilor”[60], apoi aţi început să bateţi împreună cluburile din oraş. I-ai spus cum să se comporte cu mârlanii de la slujbă şi cu mătuşile de acasă, precum şi cu noul unchi care dă buzna în camera ei fără să bată la uşă.

---

[59] Surioară (cu sensul de „soră mai mică”).

[60] Orig. eng. agony aurit – (lit. mătuşa care te ajută atunci când eşti disperat) termen care defineşte persoanele (de obicei de sex feminin) care le răspund în ziare şi reviste cititorilor care au probleme personale aparent insurmontabile.

— Fii mereu veselă, dar nu accepta niciodată rahaturi. Şi montează-ți un zăvor la uşa aia.

În schimb, ea te ajuta să nu te mai gândeşti la lucrurile pe care le fotografîaseşi în zonele de război. Te-a dus pe la tot felul de petreceri organizate la ambasade şi hoteluri sau date de colegii ei bogați de la Şcoala Internațională din Colombo, printre care se găseau şi câțiva băieți cam zăbăuci, dar cu o piele impecabilă. Lui Jaki nu-i păsa că dispăreai de la petreceri, că stăteai de vorbă cu băieți, deşi nu suferea să te vadă stând de vorbă cu fete. În plus, lui Jaki nu-i păsa că nu o atingeai.

În unele seri îți impunea să asculți muzica ei, nişte gurişti care cântau fals miorlăind ceva anost pe nişte ritmuri plicticoase. Te făcuse să apreciezi chardonnay-ul şi îți propunea tot felul de planuri caraghioase, cum ar fi să te muți într-o comunitate hipiotă din Golful Arugam sau să organizezi o expoziție cu toate fotografiile pe care le țineai sub pat. Ea a venit cu geniala idee de a locui împreună.

Frumusețea studierii şanselor constă în faptul că ajungi să ştii pe ce cărți merită să pariezi şi că în fiecare zi se pot petrece întâmplări nemaivăzute fără ca cineva să bage de seamă. După ce amesteci un pachet de cărți de joc, poți nimeri peste o mână care nu i-a mai picat nimănui în toată istoria umanității. Din estimările tale, ai mai multe şanse să mori într-o explozie petrecută în centrul oraşului Colombo decât în cele mai întunecate şi mai periculoase cotloane ale Jaffnei. Pentru că în zonele de război ştii măcar pe unde zboară bombele şi cine le aruncă.

Scandalul iscat de faptul că o tânără necăsătorită, în vârstă de douăzeci şi ceva de ani, împarte un apartament cu doi burlaci trecuți de treizeci de ani a fost surprinzător de anemic. Mătuşile ei au fost fericite să scape de piatra din casă, iar pe amma ta, ca de obicei, a durut-o fix în zbanț. Cât despre părinții din Londra ai lui Jaki, aceştia ştiau că

fiica lor împarte un apartament cu vărul ei şi cu prietenul acestuia, în vreme ce unchiul Stanley trecea cu vederea uzanțele. Prietenii ei credeau că trăiați împreună, un zvon pe care niciunul dintre voi nu dorea nici să-l confirme, nici să-l infirme. Ideea că ați forma un cuplu vă oferea un fel de umbrelă de protecție oriunde v-ați fi dus.

— S-ar putea să nu-ți placă de vărul meu, ți-a spus ea. E supersnob.

— Măcar e amuzant?

— Nu vorbim, a răspuns ea. Nu te simți obligat să conversezi cu el. E un avocat care joacă rugby şi fute pițipoance. E superficial şi bou. Ar avea mare succes ca politician.

În prima lună abia dacă ai dat pe acasă, ocupat fiind să fotografiezi pentru maiorul Raja Udugampola arsenalele capturate, să te duci la Anuradhapura împreună cu Andy McGowan, de la Newsweek, ca să fotografiezi locul în care explodase o bombă şi ca să recuperezi banii pierduți la cazinoul Pegasus. Pe vărul ei nu l-ai întâlnit decât după două luni, şi oricum în general nu ați vorbit decât despre nimicuri. Tu l-ai recunoscut pentru că urmaserăți aceeaşi şcoală, însă el habar n-avea cine erai tu. Apoi ai observat cum mirosea când ieşea din piscină, cum umbla, felul în care pantalonii i se mulau pe coapse sau cum se uita la tine cu colțul ochiului. Tu te aflai într-un lobby ale cărui ferestre dădeau spre parcul Galle Face Green, privind ciorile şi visând cu ochii deschişi la fiul proprietarului.

Apartamentul îi aparținea lui Stanley Dharmendran, ministrul tineretului, deputat de Kalkuda, singurul tamil din guvern şi beneficiarul multor favoruri. Fiul lui fiind, desigur, Dilan Dharmen-dran, fost înotător, atlet şi rugbist, absolvent al Colegiului St. Joseph şi marea iubire a scurtei şi tristei tale vieți.

CONVERSAȚIE CU AVOCATA MOARTĂ (1983)

Încerci să-i urmezi pe polițiști, însă vântul se bifurcă, purtându-te pe deasupra copacilor. Pe fiecare acoperiş din tablă ondulată se află câte o pisică, o mangustă sau un spirit culcuşit în adâncituri. Pluteşti peste Beira, treci peste liniile de cale ferată şi îți pierzi direcția în dreptul autogării Pettah pentru că vântul tău se ciocneşte de altele. Deasupra terminalului auto zăreşti o creatură pe care o recunoşti. O femeie purtând un sari roz şi având părul buclat cu bigudiuri. O femeie pe care cândva ai privit-o arzând de vie. Ai fotografiat-o, cei de la Newsweek ți-au cumpărat poza, dar nu au publicat-o niciodată. Speri că ea nu te va recunoaşte. Te priveşte cu nişte ochi tot mai injectați. Sariul îi este pârlit şi stă lipit de ea asemenea unei folii de celofan. Pielea ei seamănă cu un şorici de porc perpelit, singurul fel de mâncare pe care DD îl poate găti mai bine decât Kamala, bucătăreasa ammei tale, sub patul căreia munca ta de o viață tocmai prinde un strat de colb. „S-a întâmplat prea repede.” Asta este scuza ta şi a celor din jurul tău. „Trebuie să fi fost o teroristă” – iată ce nu a spus nimeni nici în ziua aceea, nici după, deoarece în 1983 trebuia să-i considerăm pe toți tamilii duşmani. Ceea ce curând avea să se schimbe.
Te pregăteai să-i fotografiezi pe membrii unei trupe punk numită Coffin Nail la reşedința lor din Green Path. Te aleseseră pe tine pentru că aveai un aparat de fotografiat decent, unul dintre acele cadouri primite de la dada care înlocuiau dragostea pe care ți-o datora, el încercând în felul acesta să-şi reprime sentimentul de vinovăție.
Acelaşi Nikon 3ST pe care îl porți acum la gât, doar că pe vremea aceea funcționa. Nu te pricepeai decât să faci poze, iar aceasta te ajuta să nu mai ai senzația că nu faci nimic. Ai fotografiat-o în vreme ce era târâtă şi apoi stropită cu

benzină. Chiar în clipa în care a fost aprins chibritul, aparatul s-a blocat.
— Ştiu că ai fost acolo, spune ea. Îți țin minte figura. Era şi ministrul acolo, urmărind scena din maşina lui. Mă fotografiai de parcă ar fi fost vorba despre o nenorocită de nuntă.
— Nu făceam parte din gloată, îți jur. Pur şi simplu fotografiam.
— Dacă ai fi făcut parte din gloată, te-aş fi dat lui Mahakali să te mănânce.
— Mă aflam într-un loc nepotrivit, ținând un aparat de fotografiat în mână.
— Ăsta e sloganul tău?
Ochii ei sunt roşii şi maro. Glasul îi este negru.
— Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat. Mi-aş dori să fi putut să-i oprim.
— Mulțumesc. Asta înseamnă mai puțin decât nimic.
Auzise că victimele atentatului cu bombă din 1987, de la autogara Pettah, îi găsiseră pe cei responsabili şi că îi țineau într-o peşteră din apropiere. Acum aştepta ca toate cele o sută treisprezece victime să se adune şi apoi să facă dreptate. Ea se află aici ca să le ajute să găsească pedeapsa potrivită.
— Dacă atentatorii sinucigaşi ar şti că vor ajunge în aceeaşi sală de aşteptare cu toate victimele lor, spune stafia cu glasul ei unduitor, poate s-ar gândi de două ori.
Stafia îți spune apoi că fusese avocat şi că avea cabinet în Maradana – aceasta până în ziua de 21 iulie 1983, când a trecut pe lângă stația de autobuz ca să-şi cumpere țigări, moment în care a dat peste o gloată de singhalezi purtând făclii.
— Dintotdeauna am ştiut că fumatul mă va ucide,glumeşte ea, afişând în continuare o față cât se poate de serioasă.

E îmbrăcată în sari şi pe frunte are un pottu[61], care probabil poartă cea mai mare parte din vină, eşti tu de părere, doar că nu o spui cu glas tare.
Îți spune că a bântuit vreme de o sută de luni până a reuşit să-şi găsească pacea. Că multe dintre victimele revoltelor din 1983 încă mai bântuie prin Lamijloc.
— Unii au păşit în Lumină. Alții s-au transformat în demoni. Lumina te face să uiți. Nu ar trebui să uiți niciodată. În lumina pâlpâitoare a lunii, pielea ei pare ca de şarpe. Brațele i se unduiesc asemenea unor cobre, părul i se zbate asemenea unui cuib de şerpi, iar arsurile de pe piele scânteiază asemenea unor tăciuni. Îți ridici pentru a doua oară aparatul de fotografiat ca să faci o poză fără să ceri voie.
— În l983 nu ne trecea prin cap să ne organizăm. Eram mult prea şocați. Acum oamenii sunt mai furioşi. în special atunci când mor. Ți-am spus eu că mă poți fotografia?
— Vizorul e plin de noroi, iar lentila s-a crăpat.
— Şi atunci, de ce îl mai cari după tine?
— Fotografiile pe care nu le fac sunt cele mai bune, răspunzi tu.
Îți spune că toate victimele atentatului cu bombă din 1987, de la autogara Pettah, au refuzat să-şi examineze urechile sau să se lase convinse să se îndrepte spre Lumină. Vor să îi vadă pedepsiți pe atentatorii sinucigaşi şi cer să vorbească cu responsabilii, cu şefii de aici, indiferent cine ar fi aceştia.
Potrivit spuselor Avocatei Moarte, Ajutătorii îmbrăcați în alb sunt nişte voluntari. Suflete care au vizitat Lumina şi care apoi au optat să revină aici. Ajutătorii susțin că îi reprezintă pe cei responsabili cu Lamijlocul, deşi nu se pot pune de acord cine ar fi de fapt aceştia.

---

[61] Numele punctului roşu desenat în mijlocul frunții, purtat de hinduşi, budişti ş.a. (în lb. tamilă în orig.).

— Şi ei ce câştig au în toată treaba asta?
— Cine ştie? Până şi cei care fac binele au o agendă proprie.
Fantoma îți spune că a fost salvată de un yaka Naga, adică de un şarpe-demon, care i-a înapoiat pielea.
— Şi demnitatea. Şi respectul de sine, urmează ea.
Lordul Naga m-a ajutat să scap de dureri şi să-mi reamintesc ce sunt de fapt. Nu sunt pielea mea.
Te hotărăşti să nu-i spui că pielea ei seamănă cu cea a unui şarpe de grădină, iar ea te sâsâie de parcă ți-ar fi citit gândurile.
— De parcă înainte aş fi fost cine ştie ce frumusețe.
— Dacă Lumina te ajută să uiți, ce rău e în asta?
— Văd că deja te-au spălat pe creier.
— Maalinda...Almeida...
Îți auzi numele purtat de vânt pe străzile din Pettah şi te îndrepți spre el. îți întorci privirea. Avocata Moartă îmbrăcată într-un salwat[62] roz nu observă că te-ai îndepărtat. Te cațări în vârful copacului şi asculți, apoi îți mai auzi o dată numele. Jos, la stația de autobuz, fantoma îmbrăcată în roz îşi ridică privirea şi te vede cum pleci. Te sâsâie ca un şarpe, dezvelindu-şi dinții.
— Întoarce-te aici, fotografule.
Tu nu vrei să rămâi, aşa că îți faci linişte în minte şi începi să asculți vânturile. Îți auzi din nou numele rostit. Şi din nou îi împărtăşeşti ruşinea.

HOTELUL LEO

— Niciun Maalinda, niciun Kabalana, niciun Albert, niciun Almeida.

---

62 Îmbrăcăminte purtată în general de femei, dar şi de bărbați în Asia Centrală şi de Sud-Est.

Subinspectorul Ranchagoda şi detectivul Cassim iau Datsunul albastru în locul maşinii de poliție. Ranchagoda porneşte motorul, moment în care în boxe începe să se audă o melodie în singha-leză pe care nu o cunoşti şi pe care nu o poți fredona. Cassim îşi foloseşte pântecul lui de mâncător de orez pe post de birou, ca să-şi noteze în carnețel toate cele trei nume ale tale.
— Ai verificat la toate secțiile de poliție? întreabă el.
— Ce, crezi că sunt computer? răspunde Ranchagoda. Am sunat la cele cinci secții mari.
Cassim încercuieşte patru nume, punând câte un semn de întrebare în dreptul fiecăruia.
— Mergem la hotel.
— Acum?
— Ai luat bani de la mamă.
— Şi ce?
— Maali Almeida se întâlnea cu cineva acolo.
— Nu ne-am putea duce mâine? întreabă Ranchagoda în vreme ce Datsunul pătrunde în traficul de la ora de vârf.
Este seară, iar tu ai ratat primul apus de soare petrecut după moartea ta.
— Noaptea trecută au fost depozitate la hotelul Leo patru pungi de gunoi, spune Cassim uitându-se la un raport copiat la ciclostil[63]. Doar trei erau pe listă.
— De când au început listele astea să fie întocmite corect?
— De vreme ce ai acceptat banii, trebuie să investigăm.
— Aşa, există o pungă de gunoi în plus la Leo. Şi ce? N-ar fi prima oară.
— Păi să aflăm.
— Sunt obosit, şefu'. Nu am mai avut o zi liberă de trei luni.
— Putem cere să fim plătiți pentru ore suplimentare.

---

63 Aparat de copiat inventat în a doua parte a secolului al XIX-lea de către David Gestetner.

— Zău?
— Văd că asta ți-a închis gura.
— Am putea cere dublu?
— Ado! Fii atent!

Maşina virează evitând la mustață un autobuz înclinat într-o parte şi Cassim îşi pune palma la gură ca să nu fie auzit cum înjură. Tocmai au intrat pe Insula Sclavilor prin spatele lacului Beira. Străzile sunt înguste şi par pavate cu gunoaie, într-o cutie aflată sub un pat ai o fotografie a acestei străzi făcută în zori, în care se zăresc un câine pişându-se şi o mâță halind o cioară. Ai trimis-o la tot felul de concursuri, dar n-ai câştigat nimic.

În secolul al XIX-lea, Leo fusese un han ieftin pentru muncitorii imigranți. După cel de-al Doilea Mare Război Euro[64], clădirea a fost rasă de pe fața pământului, terenul fiind cumpărat de către un afacerist pe nume Sabaratnam, care în 1965 a deschis acolo un cinematograf inaugurat de prim-ministrul Dudley însuşi. A rămas celebru pentru faptul că în 1967 a rulat Sunetul muzicii vreme de nouă luni şi mai puțin celebru pentru faptul că a rulat Hard Ticket to Hawaii, vreme de două luni, în 1989. În anii şaptezeci, avându-se bine cu partidul aflat la putere, Sabaratnam a închiriat etajele superioare Ministerului Justiției. în 197l şi 1977, în timpul eradicării mişcărilor de stradă tamile, etajul şapte găzduise camerele pentru interogatorii. Gloata adunată în 1983 nu ştia nimic despre acest lucru când a incendiat parterul. Proprietarul, un tamil norocos şi suficient de bogat ca să se simtă protejat, a privit consternat întreaga scenă din camera pe care şi-o rezervase la hotelul Galadari. Bătrânul Sabaratnam a murit de inimă rea,

---

[64] Orig. eng. the Second Big Euro war – aşa preferă autorul să se refere la Al Doilea Război Mondial.

familia lui s-a mutat în Canada, clădirea a căzut în paragină, iar fantomele s-au mutat înăuntru. În 1988, cazinoul Pegasus s-a mutat la etajul cinci, proprietarii acestuia începând să văruiască pereții, să acopere cărămizile arse cu faianță şi să mute mobila. Un an mai târziu, acolo funcționau un club de noapte şi un salon de masaj la etajul patru şi camere de închiriat la etajul şase. Etajul trei a fost închiriat companiei Asian International Fisheries, care împacheta, congela şi transporta fructele de mare rămase nevândute pe coasta de vest spre trei țări asiatice. Parterul şi primele două etaje au ajuns să găzduiască un mall pe care nu îl frecventa mai nimeni.

Cum de ştii toate aceste lucruri şi câți bani ai pierdut acolo s-ar putea să nu-şi mai amintească nimeni niciodată. Nici motivul pentru care continui să vezi chipul unei doamne al cărei nume nu-l cunoşti. Dama de pică. Femeia oacheşă, cu ochi negri, ruj roşu şi cu un pottu şi mai roşu. Stând vizavi de tine, cumpărându-ți bere şi punându-ți aceeaşi întrebare:

— Ia zi-mi, kolla[65], tu de partea cui eşti?

Te ții după polițişti în vreme ce aceştia tropăie pe parchet şi pătrund pe o uşă metalică ruginită. La etajul doi persistă un miros combinat de kerosen şi naftalină. Acolo există magazine de papetărie, agenții de recrutare şi ateliere de croitorie. Îi urmezi pe polițişti în vreme ce străbat culoarul intrând în cele din urmă într-un magazin pe firma căruia scrie Pegasus Finance.

Cassim se uită la partenerul lui.

— Ai putea vorbi tu cu fraierii ăştia?

— Da' gura ta ce are?

— Vrei să fii plătit pentru orele suplimentare sau nu?

---

[65] Băiete (în lb. singhal. în orig.).

— OK, dar tu te ocupi de hârțogărie, da?
— Nu am venit aici ca să negociez cu tine, spune Cassim.
— Eşti sigur? întreabă Ranchagoda.
— Când mi se va aproba transferul, vei fi nevoit să faci toate chestiile astea singur.
— Unde ai ales să te transferi?
— Undeva unde nu voi mai avea de-a face cu cadavre.
— Şi pe unde e locul ăla? În Maldive?
— Nu poate fi peste tot ca aici.
— Peste tot există cadavre, amice. Crezi că ți se va aproba transferul?
— Dacă nu anul ăsta, atunci la anul.
Magazinul are un logo reprezentând un cal înaripat asemenea celui al cazinoului aflat cu două etaje mai sus. Polițiştii păşesc înăuntru, iar tu îi urmezi. În spatele unui birou acoperit cu dosare şi pe care tronează un fax se află doi bărbați scunzi pe care ți-ai dori să nu-i fi recunoscut. În clipa în care îi văd pe cei doi polițişti zâmbesc larg, dezvelindu-şi toți dinții, însă devin brusc încruntați.
Ranchagoda se sprijină cu palmele de birou şi trânteşte o fotografie care te înfățişează, primită de la amma ta. Pe cap porți bandana ta roşie, iar la gât mai multe pandantive. Fotografia a fost făcută de DD în Yala, pe înserat.
— Kottu aiya. Balal malli. L-ați văzut pe tipul ăsta?
În mod bizar pentru un cineva cu preocupările sale, Balal nu poate suporta mirosul de peşte mort. Asian International Fisheries deține etajul al treilea al hotelului Leo, însă nu are chei decât pentru uşa principală, de la parter. Aceasta este încăperea pentru livrarea angro, în care supermarketurile şi lanțurile hoteliere negociază prețul creaturilor marine. Câțiva bărbați în saronguri spală podeaua cu nişte mopuri. Metoda lor de a îndepărta duhoarea este la fel de eficientă precum încercarea de a opri un elefant furios folosind un bețigaş parfumat cu aromă de iasomie.

Ceva mai încolo se află camerele frigorifice. Atât Asian International Fisheries, cât şi ministerul care deţine clădirea au câte un rând de chei. Balal şi Kottu se ceartă nervoşi din pricina unui meci de crichet jucat împotriva Pakistanului şi pe care, din pură nepăsare, nu l-a mai urmărit nimeni altcineva. Cei doi deschid drumul prin labirint, pereţii acestuia mirosind a trupuri nespălate, un miros cu care ai avut deja ocazia să te familiarizezi. În vreme ce înaintează pe coridoarele înguste pline de petele roşcate specifice sângelui vechi întărit, poliţiştii îşi ţin peste nas nişte batiste kaki. Până atunci nu ştiai că poliţiştii îşi asortează batistele cu culoarea uniformei. Şi tu obişnuiai să ai mereu asupra ta câte o batistă, aceasta fiind singura lecţie care ţi-a folosit la ceva dintre cele învăţate în luna petrecută la Cub Scouts.
— Unde aţi găsit-o? întreabă Ranchagoda.
— În spate, răspunde Kottu. Nu era în locul obişnuit.
— Şi nu ne puteaţi da şi voi un telefon?
— Domnule, dacă am suna pentru fiecare pungă de gunoi în plus, am plăti o factură cât casa.
— Şi nu era pe nicio listă? întreabă Cassim.
— Nici pe lista voastră, nici pe lista lu' şefu' ăl mare.
— Problema voastră, amărăştenilor, e că aveţi prea mulţi şefi.
— Numai secţia dumneavoastră, domnule, ne trimite lista. Alte secţii niciodată. Ne lasă doar mizeria, ca s-o curăţăm după ei.
— Prin urmare recunoşti mutra ăstuia?
— Eu nu mă uit niciodată la feţele lor, domnule.
La capătul coridorului se află o uşă mare, încuiată, cu un lacăt uriaş. Holul este luminat excesiv, ca un spital. Pe tavan adastă nişte umbre pe care numai tu le poţi vedea. Auzi şoapte, dar nu îndrăzneşti să-ţi ridici privirea. Balal îşi zornăie cheile, iar uşa se deschide, încăperea următoare

fiind plină cu şi mai multe congelatoare. Acestea însă nu miros a peşte, ci a chimicale concentrate.
Pe o targa metalică cu roți se află trei bucăți lungi de carne.
— E una dintre astea? întreabă Ranchagoda, luându-şi batista de la gură.
— Nu. Ăsta e gunoiul de azi, răspunde Balal. Ranchagoda se încruntă.
— Probleme? Aveți prea mult de muncă?
— Nu, domnule. Nimic de genul ăsta.
— Atunci încetați cu smiorcăiala. Unde e Almeida? Kottu arată spre o masă metalică pe care se află patru pachete puse într-o pungă siri-siri. Două par să conțină nişte membre, celelalte câteva kilograme de carne. Balal chicoteşte amuzat, Cassim facându-l să tacă cu un sâsâit.
Singhalezii cunoşteau cartierul ca „Kompanya Veediya", iar tamilii ca „Komani Theru", ambele nume însemnând „Strada Companiei". Britanicii îi ziceau „Slave Island – Insula Sclavilor". Toate aceste nume au supraviețuit până în zilele noastre şi reprezintă un indicator al felului în care nativii şi colonizatorii se priveau unii pe alții.
În spatele hotelului Leo se află un maidan în care oamenii din zonă obişnuiesc să-şi arunce gunoaiele. Pe străzile dimprejur nu se zăresc decât clădiri care stau să se prăbuşească şi maha-lale. Acoperişurile crenelate sunt ocupate de pisici agitate şi lilieci plictisiți.
— Cadavrul se află aici? arată Cassim spre adâncitura însângerată formată între pungile de gunoi.
Kottu şi Balal clatină afirmativ din cap.
— Ați crezut că era o livrare?
— Domnule, clădirea asta este unul dintre punctele de livrare, răspunde Kottu.
— Nu vi s-a părut că e mult prea mult sânge?
— Nu ne-am gândit la asta, domnule.

Cassim luminează zidul hotelului cu o lanternă. Ai zice că la un moment cineva a lăsat să se prelingă în josul acestuia nişte vopsea roşie şi maro.
— Nu ați observat petele alea?
— Domnule, când trebuie să luăm gunoiul, nu avem vreme să admirăm peisajul.
— Tu continuă să-mi vorbeşti pe tonul ăsta şi vei vedea ce-o să pățeşti, i-o retează Ranchagoda. De azi înainte veți raporta în scris totul.
Balal şi Kottu rămân tăcuți. Cassim luminează cu lanterna şi restul maidanului. Noaptea este înțesată cu tot felul de duhori. O boare trece pe lângă el, făcându-l să simtă un frison.
Cassim se întoarce cu fața spre Kottu.
— A fost aruncat de la unul dintre balcoanele alea. Nu de noi. Nu-i aşa?
Balal confirmă cu o clătinare a capului. Kottu tuşeşte o dată, apoi îşi fereşte privirea.
— Şi? Unde se află restul cadavrului?
Kottu se uită la Balal, care îşi priveşte degetele de la picioare.
— Nu mai e, domnule.
— Adică vreți să-mi spuneți că va trebui să-i predau mamei lui nişte membre, un umăr şi... nici nu ştiu de e asta. Cum putem dovedi că e Almeida?
Ranchagoda intervine pe un ton răspicat:
— Dacă a mai fost arestat, îi vom găsi amprentele în dosar.
Cassim clatină din cap.
— În departamentul nostru de amprente am mai puțină încredere decât am în voi. Unde e capul?
— L-am aruncat în lac.
— Nici nu vreau să aud. Aduceți-mi capul! Nu-mi pasă dacă pentru asta va trebui să secați tot lacul Beira. Avem nevoie de el în noaptea asta.

Kottu formează un număr pe telefonul de serviciu, sculându-l pe Drivermalli din pat. Cassim se îndreaptă cu paşi greoi spre lift.
— Ce ne facem, detective? întreabă Ranchagoda de cum cei doi polițişti rămân singuri.
— Am face bine să ne trecem orele suplimentare, l'iitha.
Ranchagoda se opreşte în fața liftului, ezitând să Ieşească înăuntru.
Cassim intră în cabină şi ține butonul apăsat cu degetul.
— Care-i problema?
— Lokka[66]. Mai întâi spui că vrei să te transferi din pricina cadavrelor. Iar acum vrei ore suplimentare.
— Trebuie să ne facem datoria.
— Şi care e datoria noastră?
— Să-i protejăm pe oamenii nevinovați, răspunde detectivul Cassim.
— Eu credeam că-i protejăm pe oamenii puternici.
— Chiar trebuie să discutăm despre asta acum?
Cassim îşi ia degetul de pe buton, făcând uşile să înceapă să se închidă. Lasă să-i scape o înjură-tură, apoi îşi strecoară o mână între fălcile liftului.
— Mă nedumereşte altceva.
— Intră în lift. Acum!
— Noi ce facem, de fapt? Investigăm cazul ăsta? Sau îl muşamalizăm?
Abia când pătrunzi în hotel observi umbrele şi fețele care se ascund în interiorul acestuia. Ochii au diverse culori – sunt albaştri, căprui, galbeni şi verzi. Ai chef să interacționezi cu ei aşa cum ai chef să lingi un stup de albine, aşa că te forțezi să nu priveşti în jur, urmându-i pe polițişti.

---

66 Te rog (în lb. singhal. în orig.).

Kottu se întoarce în biroul de la etajul trei, acolo unde vorbeşte la telefon şi primeşte mesaje succinte despre cadavrele aflate în drum spre ei.
— Încă şase pungi? De unde?
Balal îl aşteaptă pe Drivermalli ca să-i dea câteva ordine foarte precise.
Un etaj mai sus, ofițerii Cassim şi Ranchagoda pătrund în salonul de masaj „Mango" având la ei o fotografie. Ți-a făcut-o DD în ceea ce s-ar putea numi „vremuri mai fericite". Porți jacheta ta safari şi o barbă mai scurtă ca de obicei.
Fetele poartă sariuri şi par obişnuite să fie vizitate de poliție. Toate neagă că l-ar fi văzut vreodată pe bărbatul din fotografie. Cei doi polițişti străbat apoi holul, îndreptându-se spre clubul de karaoke „Bârlogul". Acolo nu se află decât oamenii de la curățenie şi un bărbat purtând o fustă mini care se face nevăzut de cum îi zăreşte pe cei doi bărbați în uniforme kaki. Localul este gol, dacă nu iei în calcul fantomele de la bar care beau alcool imaginar şi se ceartă.
Polițiştii sunt poftiți în spate, ca să se vadă cu şeful clubului, un tip vânjos pe nume Rohan Chang. Predecesorul lui fusese celebrul Kalu Daniel, în prezent executând o condamnare pentru jaf armat. Şi Chang se ocupă cu furatul, însă armele lui sunt pachetele de cărți de joc şi ruletele. Stă în spatele biroului său, comandă sucuri proaspăt stoarse pentru cei doi ofițeri şi îi cheamă pe responsabilul de etaj, pe şeful de sală şi pe doi dintre crupieri.
Chang arată la fel de chinez ca taică-su şi sună la fel de singhalez ca maică-sa.
— Uitați ce e: dacă vreți să treceți pe la cazinoul meu, nu veniți îmbrăcați în uniformele astea nenorocite, spune şeful. Îl cunosc pe ministru. Pur şi simplu nu puteți veni aşa.
— Ne pare teribil de rău, domnu' Chang, dar este vorba despre un caz extrem de urgent.
— Ce caz urgent?

— Domnul Maali. Jucător de cărți, spune dealerul care la un moment dat te-a uşurat de cinci lakhi.
— Client obişnuit? Cheltuitor? Băutor?
— Fumător. Nu vorbeşte. Joacă cărți. Blackjack, bacara, puțin poker, spune şeful de sală care la un moment dat te-a amenițat pentru că îți căzuseră jetoanele pe jos.
— A fost dat dispărut, spune Ranchagoda.
Cei prezenți ridică din sprâncene şi scutură din umeri.
— A dispărut? întreabă scărpinându-şi barba crupierul, Insă toată lumea îl ignoră.
— Când a fost văzut? întreabă Cassim scoțând un blocnotes pe care deocamdată nu stă scris nimic.
— Noaptea trecută cred, răspunde şeful de sală. A câştigat câțiva lakhi. A dat de băut la toată lumea. Băuturile sunt oricum gratis. Asta e glumița lui pe care o tot repetă. Apoi a dispărut.
— Nu a dispărut, spune crupierul. S-a dus la etaj. L-am văzut eu bând în compania unui cetățean străin.
Tu nu îl recunoşti pe crupier, nu-ți aminteşti să fi făcut ce a spus el. Fie crupierul minte, fie, mai rău, spune adevărul. Te uiți prin vizorul aparatului de fotografiat şi vezi doar noroi.
— Ce fel de străin?
— Un suddha. Un alb. Neamț, cred. Dar putea fi şi englez.

BALCONUL

Balconul se află la etajul patru şi dă spre mahala şi spre maidanul devenit groapă de gunoi. La capătul lui se află un bar cu cinci mese unde te poți aşeza ca să comanzi gustările trecute în meniu. O scară din metal urcă spre balconul de la etajul cinci şi coboară pe lângă cazino, ajungând pe terasa de la etajul trei.

Crupierul îi conduce pe poliţişti prin bucătărie, preferând să nu fie văzuţi defilând prin cazinou. Balconul este protejat cu plasă de sârmă de la balustradă până în tavan.
— Câţiva dintre clienţii noştri s-au aruncat de aici, aşa că am pus plasa asta.
— De ce săreau de aici?
— Aţi pierdut vreodată salariul pe un an la o mână de poker?
— Salariul meu pe un an nu merită să fie jucat la cărţi, spune Ranchagoda.
— Unde stăteau Almeida şi prietenul lui suddha?
— Pe marginea balconului.
— Şi?
— Au comandat trei ginuri, trei vodci, două ape tonice şi trei porţii de creveţi picanţi.
— Şi tu ai ţinut minte toate astea?
— Nu. Asta este bonul lor, spune şeful de sală luând o fâşie de hârtie roz, bonul de la casa de marcat, din mâna barmanului tânăr şi voinic.
— Măiculiţă ce de creveţi! Dar ce motive ar avea un şef de sală să zăbovească pe lângă balcon, servind clienţi în locul chelnerilor?
— Eram cu un client, domnule ofiţer.
— Cu cine?
— Un client cu care facem afaceri.
— L-ai recunoscut pe tipul ăla alb?
— Nu prea.
— Da sau nu?
— Pentru mine toţi suddha arată la fel.
Cassim s-a postat pe marginea barului cazinoului, privind către maidanul plin de gunoaie. Cercetează petele de sânge de pe zid, apoi îşi ridică privirea spre balconul de la etajul cinci.
— Dar pe Almeida l-ai recunoscut.

— Domnul Almeida e de prin părțile locului.
— Deci îl cunoşteai?
— Îi cunosc pe oamenii cărora le place să joace.
Iată ce îți aminteşti tu despre alaltăieri-noapte:
(a) că te-ai dus la cazinoul Leo, (b) că ai băut la bar, (c) că ai mâncat la bufet, (d) că i-ai făcut curte barmanului. Iată ce nu îți aminteşti: (a) că ai stat la aceeaşi masă cu un suddha, (b) că ai fost aruncat de la balcon, găsindu-ți moartea.
— Şi la ce oră au plecat?
— Când am plecat eu împreună cu clientul, încă se mai aflau aici.
— La ce oră?
— În jur de unşpe.
— Mai era vreun angajat?
— Doar barmanul.
— Tipul ăla?
— Chaminda! strigă şeful de sală.
Tânărul nu este deloc arătos. Are o alură bovină confirmată parcă de o figură de bou sadea. Nu l-ai întrebat niciodată cum îl cheamă şi după mai multe întâlniri ar fi fost şi nepoliticos să-l întrebi, aşa că ai apelat la universalul „malli". Te servea cu promptitudine, accepta bacşişurile tale generoase, te lăsa să-l însoțeşti pe balconul de la etajul cinci în timpul pauzelor de țigară şi nu-şi făcea griji când începeai să-l pipăi. Se uită drept în ochii polițistului, aşa cum fac adesea mincinoşii.
— Da, îl cunosc pe acel domn. A venit noaptea trecută.
Un joc de cuvinte[67] făcut fără intenție, crezi tu.
— Asta se întâmpla pe la unşpe. Când mi-am luat pauza de țigară[68], l-am găsit fumând.

---

67 Orig. eng. He came last night – propoziția poate însemna şi „a ejaculat noaptea trecută".

68 Orig. eng. fag – cuvântul poate însemna şi „țigară", şi (pej.) „poponar".

Ha-ha, chicoteşti tu în gând.
— Despre ce ați vorbit?
— Despre nimic. Zicea că urmează să plece la San Francisco. Tocmai câştigase o sumă babană.
— Ți-a dat vreun ban?
Boul încremeneşte, îşi roteşte privirea prin bar, evident că nu te zăreşte pe nicăieri, apoi îşi revine, sperând că nimeni nu i-a observat reacția, deşi toată lumea a făcut-o.
— Chaminda?
— Îmi datora câteva mii. Mi le-a dat înapoi.
— Pentru ce?
— L-am împrumutat la un moment dat, când rămăsese fără jetoane. Mulți dintre clienții noştri fac asta.
— Când avea de gând să plece la San Francisco?
— Ado, Cassim! strigă Ranchagoda care tocmai a reuşit să desprindă plasa de sârmă, vârându-şi capul prin deschizătură. Vino să vezi asta.
Văzând că plasa lui de sârmă este desprinsă, şeful de sală lasă deoparte spoiala de politețe care îl caracterizase până atunci.
— Yako[69]! Nu rupe plasa!
Ranchagoda priveşte prin ochiurile plasei urmărind dâra de sânge care se continuă în sus.
Începe să urce pe scara de incendiu cu agilitatea unui dihor, ignorând protestele angajaților cazinoului. Cassim, mai corpolent, se gândeşte să se urce, dar se lasă păgubaş. Balconul este plin de praf şi pânze de păianjen, iar uşa care dă spre el e încuiată. Deasupra lui nu există niciun plafon, iar în afară de o masă şi două scaune nu se mai zăreşte nimic altceva.
— Spre ce dă uşa aia? întreabă Cassim arătând spre lacăt.

---

[69] Ticălosule/nemernicule (în lb. singhal. în orig.).

Ranchagoda se apleacă peste balustradă şi cercetează zidul. Spre deosebire de balconul geamăn de dedesubt, acesta nu este protejat cu plasă de sârmă.
— Nu vine nimeni aici, răspunde şeful de sală, jucându-se cu walkie-talkie-ul în vreme ce se uită la subinspectorul Ranchagoda. Chaminda, barmanul, se uită la propriile bombeuri, ştiind la fel de bine ca tine că afirmația nu prea reflectă udevărul. Se ştie că diverse persoane s-au strecurat prin plasa de sârmă, au urcat scara de incendiu, apoi şi-au făcut de cap pe întuneric.
— Locul ăsta a fost măturat de curând. De aici a sărit. Cassim îşi reia rolul de detectiv:
— Sau a fost împins.
— Da? Atunci unde e cadavrul? întreabă şeful de sală.
— Bună întrebare, comentează Ranchagoda.
Şeful de sală a reuşit să rămână zâmbitor şi răbdător, însă această atitudine dispare în momentul în care polițiştii îi cer să vadă ce se află la etajul şase.
— Sunt doar nişte camere, domnule.
— Cine stă în ele?
— Oaspeți.
— Curve?
— Oaspeți ai cazinoului. Şi invitații lor.
— Maalinda Almeida stătea aici?
— Nu ştiu.
Subinspectorul Ranchagoda se uită mai întâi la crupier, apoi la şeful de sală. îl urmează zâmbitor pe detectivul Cassim la lift. Apoi urmează o pauză stânjenitoare.
— E ceva obişnuit ca unii dintre clienții voştri să se arunce de la balcon?
— Nimeni nu are acces la balconul acela, domnule.
— E evident că ceea ce spuneți dumneavoastră nu este adevărat, comentează Cassim.

— Domnule. Ne-am confruntat cu sinucideri în trecut. Dar nu şi de curând, după ce am pus plasa de sârmă şi am blocat ferestrele ca să nu mai poată fi deschise.
— Doar ştiţi că sunt şi alţii care folosesc hotelul Leo. Nişte persoane care nu-şi doresc defel ca această clădire să capete o reputaţie proastă.
— Înţeleg, domnule.
— De câtă vreme lucrează la voi barmanul ăsta?
— Doar de câteva luni. E foarte bun.
— Îl vom lua cu noi pentru un interogatoriu. Pare să fie ultima persoană care s-a văzut cu Almeida.
Poliţiştii urcă scările acompaniaţi de protestele şefului de sală.
— Domnilor, clienţii noştri plătesc ca să se bucure de intimitate. Ar trebui să staţi de vorbă mai întâi cu şefu' Rohan.
Poliţiştii îl ignoră şi ies de pe podest folosind o uşă descuiată. Lobby-ul de la etajul şase este păzit de un agent de securitate care poartă doar un tricou peste pieptul lui tare şi negru. Se încruntă la şeful de sală şi le face poliţiştilor un semn din cap.
— Domnule ofiţer, vă pot ajuta cu ceva?
— Am dori să stăm de vorbă cu persoanele care se află aici.
Cassim se postează la câţiva centimetri de gorilă, străduindu-se să o intimideze cu faţa lui dolofană. Ranchagoda îşi întinde o mână şi apasă butonul soneriei. Se aude o versiune Casio a piesei CherryPink and Apple Blossom White[70] din anii cincizeci. Tu cunoşti deopotrivă acest jingle strident şi acest etaj, după cum îl cunoşti şi pe acest agent de securitate.

---

[70] Piesă scrisă în 1950 de compozitorul francez Louis Guglielmi (l9l6-l99l), titlul original fiind Cerisiers Roses et Pommiers Blancs.

Auzi cum sunt trase câteva zăvoare până când uşa se deschide. Simți o durere ascuțită în locul în care ți se afla cândva burta, ca şi cum o creatură captivă în torace ți-ar fi prins intestinele în gheare.
— Da?
Iat-o. Femeia al cărei chip îl cunoşti şi al cărei nume îți stă pe limbă. Piele neagră precum mangalul, buze roşu-aprins – Dama de pică.
— Scuzați-mă, doamnă. Suntem de la CID[71]. Îl căutăm pe acest bărbat. L-ați văzut cumva?
Femeia are un moment de ezitare în care se uită când la Ranchagoda, când la Cassim, apoi printre ei, direct spre locul în care pluteşti tu.
— Păi ăsta e Maalin. Ce s-a întâmplat?
Ochii ei rămân ațintiți asupra locului în care te afli. Tu îi întorci privirea, străduindu-te să-ți aduci aminte. Cassim îşi îndreaptă umerii în vreme ce Ranchagoda îşi drege glasul.
— Am putea sta de vorbă înăuntru, doamnă?
În spatele ei se zăreşte un holişor pe peretele căruia atârnă o fotografie alb-negru înfățişând nişte trupuri care ard pe rug, în vreme ce nişte bărbați înarmați cu bețe dansează în jurul flăcărilor. A fost făcută în 1983, cu un aparat Nikon 3ST, de un fotograf amator pe numele său Maalinda Almeida Kabalana.

CANADA NORWAY THIRD WORLD RELIEF[72]

Pe pereți se află fotografii pe care le recunoşti şi picturi pe care nu le-ai mai văzut niciodată. Cele mai multe dintre fotografii datează din 1983 şi sunt făcute spontan, fără

---

[71] *Acronim al Criminal Investigation Department (Departamentul de investigații criminale).*
[72] *Canada Norway Third World Relief – [Asociația] Canada-Norvegia Pentru* Ajutorarea Lumii a Treia.

ajutorul unor lentile decente. Toate conțin violență. Tablourile sunt nişte peisaje expresioniste înfățişând lanuri de orez şi colibe, toate fiind cumpărate de pe stradă la prețul unei cine luate la un restaurant dichisit. Pline de tuşe, mâzgăleli şi culori flamboaiante, toate sunt semnate indescifrabil de un pictor amator exploatat. În cameră domneşte ordinea şi curățenia, mai puțin pe masa de lângă fereastră, plină de cutii, foi de hârtie şi ceşcuțe de ceai. Femeia îi invită pe polițişti să se aşeze pe canapeaua din bambus. Ai mai fost în camera asta. În această privință nu prea ai dubii. Dar care este numele ei? Prin fața ochilor îți trece o secvență cu un leu îmblânzit dintr-un film văzut la cinematograful Savoy la care te dusese tatăl tău înainte să vă părăsească.

— Aveți musafiri? întreabă detectivul Cassim, aşezându-se în dreptul mesei.

— Vărul meu vorbeşte la telefon cu cineva din Toronto. V-aş putea oferi un ceai?

— Apă, mulțumesc, răspunde Cassim, rotindu-şi privirea prin încăpere.

— N-aş refuza un ceai simplu cu ghimbir, răspunde Ranchagoda, aşezându-se lângă fereastră şi observând privirea nemulțumită pe care i-o adresează partenerul său.

— Desigur, spune femeia.

Un băiat cu barbă, care arată mai degrabă a funcționar decât a servitor, îşi face apariția ca să preia comanda.

— Numele dumneavoastră, doamnă?

— Ce s-a întâmplat?

— Numele dumneavoastră.

— Maalin e OK?

— Vă rog să răspundeți la întrebare.

— Numele meu este Elsa Mathangi. Eu şi vărul meu lucrăm pentru CNTR. Acesta este biroul nostru. Strângem fonduri

pentru victimele de război. Avem şi un birou de binefaceri în mallul de la parter.
— Ce înseamnă CNTR?
— Canada Norway Third World Relief. Se pronunță „centre”.
— CNTR. Hmm... Munciți până târziu?
Cassim se uită prin fereastra mată spre acoperişurile caselor din mahalaua Insulei Sclavilor. Apoi priveşte cutiile de pe masă.
— Îmi pare rău, însă materialele de acolo sunt confidențiale, spune femeia.
Cassim o ignoră şi îi face partenerului său un semn din cap. Băiatul revine cu ceai şi apă, iar ție ți se face deodată sete, o senzație pe care o uitaseşi, laolaltă cu alte lucruri.
— Când l-ați întâlnit ultima dată pe Maalinda Almeida?
— Ieri. E unul dintre freelancerii noştri. A venit să-şi încaseze cecul.
— Ce anume face pentru voi?
— Îi folosim fotografiile pentru buletinele noastre informative.
— Astea de aici sunt fotografiile lui? întreabă Cassim arătând spre cutia de pe masă.
— Câteva dintre ele, da.
— Cu ce vă ocupați, doamnă?
— Îi ajutăm pe micii antreprenori şi oferim acces la educație şi consiliere celor din păturile defavorizate. Îi ajutăm pe orfanii din nordul şi estul țării. Strângem donații, sporim gradul de conştientizare al societății, îi protejăm pe civili.
— Chestia asta e sponsorizată de tamili? întreabă Ranchagoda.
— Este sponsorizată de oameni care doresc să-i ajute pe cei aflați în suferință.
— Ce se petrece?
Vocea se aude dinspre uşa aflată vizavi de bucătărie. Bărbatul care îşi face apariția are pielea închisă la culoare,

este scund şi îndesat şi poartă o mustaţă la fel de groasă ca a lui Tiger Supremo[73].
— El este vărul meu. Domnii întreabă de Maalin.
— Spune-le că nu lucrează pentru noi.
Bărbatul seamănă cu verişoara lui aşa cum seamănă un urs polar cu un păun. Ea este numai piele şi os, el este scund şi îndesat. Ea are nişte trăsături pregnante, el are un rât în loc de nas. Accentul ei are o cadenţă nord-americană, el orăcăie ca un tamil din provincia Madras. Cassim se întoarce cu faţa spre el.
— Iar tu eşti...
— Kugarajah. Directorul CNTR. Colaborez cu guvernele Canadei şi Norvegiei. Îl cunosc pe inspectorul general al poliţiei. Cum spuneaţi, vă rog, că vă numiţi?
— Eu sunt detectivul Cassim. Iar dânsul este subinspectorul Ranchagoda.
— Maalinda şi-a dat ieri demisia. Şi-a luat cecul şi a plecat. S-ar putea să-l găsiţi în cazinou jucând banii primiţi.
— De ce şi-a dat demisia?
— Asta ar trebui să-l întrebaţi pe el.
— Doar că noi vă întrebăm pe dumneavoastră.
— Zicea că s-a săturat de munca pe teren.
— A fost dat dispărut.
Elsa îşi duce palma la gură, coborându-şi, în acelaşi timp, privirea în podea. Bărbatul pe nume Kugarajah se aşază pe marginea canapelei goale.
— A fost arestat?
— Nu din câte ştim noi. Ultima dată când a fost văzut se afla în drum spre locul acesta, ca să se întâlnească cu cineva.
— Nu cu noi.
— Ziceaţi că l-aţi văzut ieri?

[73] Porecla lui Velupillai Prabhakaran (l954-2009), fondatorul şi liderul organizaţiei Tigrii Eliberării din Tamil Eelam.

Kugarajah se uită la Elsa, care priveşte în gol scuturând din cap. Privirea ei pare extrem de împăienjenită.
— Ne vinde fotografii cu oameni care mor în zonele de război, iar noi le folosim în munca noastră.
Cassim ține în mână o broşură înfățişând nişte mame ținând în mâini fotografii ale fiilor lor dispăruți. Fiecare imagine este creditată pe margine cu câte un „©MA”.
— Muncă de propagandă?
— Nu este propagandă câtă vreme reflectă adevărul, spune Kugarajah.
Experimentezi o senzație neplăcută, aflată undeva Intre înec şi strănut. Lichidul care îți curge pe nas nu este cleios asemenea unor muci obişnuiți, ci metalic, asemenea «ângelui. „Kugarajah” nu este numele lui adevărat, iar el ştie exact din ce motiv ai demisionat.
— Maalin Almeida avea cumva duşmani? întreabă Ranchagoda.
— Nu îi cunoaştem viața personală, răspunde Elsa.
— Ce altceva mai fotografia pentru voi?
— Scene din zonele de război. Case arse, copii morți. Ştiți şi dumneavoastră, chestii obişnuite.
— Şi voi ce faceți cu ele?
— Le folosim în încercarea de a opri războiul.
— Şi... metoda asta funcționează?
— Într-o zi va funcționa.
— Almeida se ocupa cumva şi cu şantajul?
— Aşa cum a spus şi verişoara mea, nu îl cunoaştem personal, intervine Kugarajah luând o gură de apă din paharul Elsei Mathangi. S-a descoperit un cadavru?
— Nu am spus că ar fi mort.
— Cine vă plăteşte? Armata sau STF?
— Cine vă plăteşte pe dumneavoastră, domnule Kugarajah? India sau LTTE?
— Vedeți cum vorbiți, domnule ofițer, îl apostrofează Elsa.

— Noi ne facem datoria, domnişoară. Asta-i tot, spune detectivul Cassim. Aş putea să văd fotografiile?
Elsa deschide un dosar plin cu broşuri scrise în diverse limbi europene. Conțin imagini surprinse în Vavuniya, Batti şi Trinco. Copii morți întinşi pe nişte rogojini. Ruinele arse ale unei colibe. Femei legate de stâlpi cu ajutorul unor cârpe. Supraviețuitori ai raidurilor aeriene, adunați şi închişi în lagăre, privind în obiectivul aparatului de fotografiat. Simți cum ți se întoarce stomacul pe dos. Vântul se învârtejeşte spre tavan, de parcă spiritele din clădire s-ar înălța spre acoperiş.
— Organizația voastră are relații cu LTTE?
— M-aş simți jignită, domnule ofițer Ranchagoda, dacă nu ni s-ar pune această întrebare în fiecare zi, răspunde Elsa. Suntem sponsorizați de US Fund for Peace şi de guvernele Canadei şi Norvegiei. Suntem nişte moderați. Cei mai mulți dintre tamili nu-şi doresc să alerge prin junglă înarmați cu mitraliere.
— Almeida avea printre prieteni şi cetățeni străini? Poate un bărbat caucazian de vârstă mijlocie?
— Are o grămadă de prieteni. Bătrâni şi tineri, străini şi localnici, răspunde Kugarajah. Vorbiți despre el de parcă ar fi mort.
— În zilele noastre, când cineva dispare, cam asta se întâmplă, spune subinspectorul Ranchagoda.
— Cu toții ştim asta, răspunde Kugarajah.
— Vă vom anunța dacă vom da ochii cu el, spune Elsa, ridicându-se în picioare.
— Zău?
— Desigur, răspunde ea deschizând uşa.
— Aş putea lua câteva broşuri? întreabă Cassim începând să le culeagă din dosar.
— Da, luați-le şi plecați, răspunde Kugarajah.

Dincolo de fereastră se aude un răpăit pe care numai tu îl poți auzi. Un val de aer înghețat pătrunde în încăpere de parcă aparatul de aer condiționat de pe perete tocmai ar fi lăsat să-i scape un râgâit. Polițiştii se îndepărtează în vreme ce vărul şi verişoara fac un schimb de priviri pe la spatele lor. Auzi şoapte şi simți cum te împresoară nişte umbre. Ai început să te obişnuieşti cu toate acestea. Cu vibrația din aer, pe care numai morții o pot simți.
Afară, un personaj cu glugă şi o femeie îmbrăcată în alb bat în geam şi se încruntă la tine. Plutesc la nivelul etajului şase şi se ceartă. Ți-ai dori să nu-i fi recunoscut, dar sunt greu de ignorat. Individul zici că e moartea cu coasa înveşmântată în pungi de gunoi, iar ea zâna cea bună purtând sari. Amândouă aparițiile sunt transparente, aşa cum sunt toate spiritele. Arată spre tine, apoi se arată una pe cealaltă. Se ceartă, iar sămânța de scandal pare că eşti tu.

SINGHALEZi UCIGÂND SINGHALEZI

Polițiştii coboară cu liftul până la mall. Ajung la biroul de binefacere al CNTR şi constată că e închis cu un lacăt mare. Uşile din sticlă sunt pline de postere prin care se solicită donații sau colecte de haine şi mâncare. Unul dintre ele înfățişează o actriță de teledrame[74] ținând în brațe un copil refugiat din nordul țării.
— Ranchagoda, tu vei bate rapoartele la maşină. Eu le voi înregistra.
— De parcă n-aş avea altă treabă.
— Să faci două rapoarte.
— Ce să spun în ele?

---

[74] Numele purtat în Sri Lanka de serialele de televiziune produse local, similare cu telenovelele sud-americane.

— Într-unui vei scrie că nu există niciun indiciu că Almeida, alias Kabalana, ar fi fost arestat sau căutat pentru a fi interogat. Cel mai probabil se ascunde undeva din pricina datoriilor făcute la jocurile de noroc. În celălalt raport vei scrie că avem trei suspecți. Pe barmanul Chaminda Samarakoon, ultima persoană care l-a văzut. Plus angajatorii lui Almeida, tamilii ăştia doi: Elsa Mathangi şi Kugarajah.
Cassim le pronunță intenționat numele greşit, americanizând numele ei şi bollywoodizându-l pe al lui. Ridică broşurile pe care le ține în mână.
— Dacă va apărea cadavrul, vom putea folosi al doilea raport. Dacă nu, foloseşte-l pe primul.
— Eu nu am timp pentru un singur raport, şi tu vrei de la mine două?
— Doar ți-am spus, nu? Trece-ți timpul petrecut cu întocmirea rapoartelor ca ore suplimentare.
— Ar fi trebuit să obții mai mulți bani de la mamă. Ne pierdem timpul cu chestia asta.
— Dar dacă femeia va întreba unde este cadavrul?
— Dă-i răspunsul standard, spune Ranchagoda.
— M-am săturat să fac asta. Ce-i spunem?
— Adevărul. Cadavrul fiului ei nu a fost găsit.
— Îşi va cere banii înapoi.
— Sau va plăti mai mult.
— Şi după aia?
— Îi punem pe Balal şi pe Kottu să găsească ceva.
— Ăia doi nu sunt în stare să-şi găsească nici propriile p…
— Tu ce crezi despre tamilii ăştia doi? întreabă Ranchagoda.
— Ceva nu se leagă. Dacă ei l-au ucis, de ce s-o fi făcut lângă birourile lor? Tamilii au multe hibe, dar proşti nu sunt. Când ajung în parcare, sunt salutați de o doamnă cunoscută, purtând un batic purpuriu şi o umbrelă asortată.

— Unde este maşina de poliție? întreabă Elsa Mathangi.
— Cum ați ajuns la parter aşa de repede? întreabă Ranchagoda.
— Unii vorbesc repede, alții umblă încet. Unii folosesc liftul de serviciu.
— Cu ce vă putem ajuta?
— Eu vă ajut pe voi.
— Zău?
— Maalin era tare vorbăreț. În general îți descria lucruri care nu s-au petrecut niciodată. Şi tot menționa o cutie cu fotografii pe care o ținea sub pat. Zicea că ar putea răsturna guvernul. Dacă mă ajutați să le găsesc, le voi împărți cu voi.
— Câtă generozitate din partea dumneavoastră. Doar că e târziu şi programul nostru de muncă e pe sfârşite.
— Excelent. Asta înseamnă că sunteți liberi.
— De ce nu ne-ați spus asta acolo, sus?
— Kuga nu suferă polițiştii. Dar voi păreți a fi nişte adevărați profesionişti.
— Domnul Kuga... este soțul sau vărul dumneavoastră?
— Vărul... Soțul meu e la Toronto.
— Desigur. Ce înfățişează pozele alea?
— Diverse chestii care i-ar putea interesa pe şefii voştri. Chestii pe care ar fi dispuşi să le cumpere de la voi. Şi noi am fi bucuroşi să plătim pentru deranjul dumneavoastră, spune ea aşezând un plic pe parbrizul Datsunului albastru.
Ranchagoda deschide portiera şoferului. Cassim pare iritat.
— E târziu, doamnă. Indiferent despre ce este vorba, haideți s-o lăsăm pe mâine-dimineață.
Ranchagoda ia plicul şi se uită înăuntru.
— Asta nu ne acoperă orele suplimentare.
— Poate că vă ajută să închideți cazul.

— Poate că ar trebui să activați doar prin nord şi prin est[75] . Să ne lăsați pe noi să rezolvăm crimele din Colombo.
— Dacă îmi puteți face rost de un mandat de percheziție, v-aş lua cu mine să deschidem cutia. Voi veți decide câte parale face.
Elsa Mathangi deschide portiera din spate şi se strecoară în Datsun. Ranchagoda aşază plicul pe bordul maşinii. Cassim îşi strânge umerii ca un urs leneş[76] ce este. Ranchagoda se aşază pe locul pasagerului şi se întoarce spre Elsa Mathangi.
— Vă întreb pentru ultima dată: ce se află în cutia aia?
— Nu e treaba noastră.
— Există şi fotografii făcute în Batticaloa.
Ranchagoda se scarpină la ceafă privind îngândurat schimbătorul de viteze.
— Ce se petrece în estul țării nu are nimic de-a face cu noi.
— Secția de poliție din Batticaloa. În urmă cu trei luni, spune ea.
— Masacrul?
— Şase sute de frați de-ai voştri executați de...
— De frați de-ai voştri, spune Ranchagoda ridicând o sprânceană.
— Dacă fiecare singhalez crede că fiecare tamil face parte din LTTE, atunci acest război nu se va sfârşi niciodată. Tigrii nu îi respectă pe polițiştii singhalezi. Am văzut fotografiile. Nici măcar nu s-au obosit să poarte măşti. Câți oameni au fost arestați pentru crima aceea?
Cassim porneşte motorul maşinii.

---

[75] Referire La zonele din Sri Lanka populate majoritar de tamili.

[76] Orig. eng. sloth bear – aici cu sensul de mamifer din America de Sud (lat. Melursus ursinus).

— Prin urmare, susțineți că Maalinda Almeida a fotografiat masacrul de la secția de poliție din Batticaloa. A fost acolo?
— Are un adevărat talent să se afle în locul greşit, răspunde Elsa privind pe fereastră. De ce nu ne mişcăm?
— Nu în seara asta, doamnă, răspunde Cassim măturând cu privirea bordul maşinii. Veniți la secția de poliție de pe strada Grădinile de Scorțişori mâine, la opt dimineața. Vom face ceea ce este necesar.
Desigur, Elsa se înşală. Dacă ai asupra ta un aparat de fotografiat, niciun loc nu este greşit. Elsa îşi verifică rujul în oglinda retrovizoare, privirea ei intersectându-se cu a lui Ranchagoda.
— Credeți că nimeni nu ştie ce se petrece la etajul trei al hotelului Leo?
— Acolo se află sediul firmei Asian International Fisheries, da. Ce se petrece acolo, domni-şoară? Spuneți-ne.
— Nu e treaba mea. Fiecare pescuieşte ce peşte ce vrea.
Îşi aprinde o țigară fără să coboare geamul maşinii.
E o țigară Gold Leaf scoasă dintr-un pachet roşu provenit dintr-un cartuş furat de tine în Batticaloa. În săptămâna în care ai fotografiat secția de poliție cu ajutorul unui teleobiectiv, stând pe dealul din spatele şoselei. Este deopotrivă amuzant şi neamuzant să observi ce alege mintea ta să rețină.
— Cadavrele unor jevepişti nu sunt problema noastră, domnule detectiv, spune Elsa. Dacă singhalezii ucid singhalezi, ce ne pasă nouă?
— Credeam că vă pasă de oamenii nevinovați care mor, ricanează Ranchagoda.
— Trebuie să le purtăm de grijă în primul rând oamenilor noştri.
— Asta e puțin cam rasist.
— Numai când este vorba despre politica guvernului.

— Dar când javrele de le LTTE ucid şobolanii de la TULF[77] Tamili ucigând tamili. Asta e OK?
— Cel puțin musulmanii nu ucid musulmani, spune Cassim.
Ranchagoda şi Elsa se uită surprinşi la el.
— În Sri Lanka, vreau să spun, explică el.
— Lăsați să mai treacă ceva vreme, spune Elsa. într-o bună zi malaezii vor ucide mauri, iar burgherii îi vor măcelări pe chetty[78]. Nimic din ce se petrece în țara asta nu mă mai poate surprinde.
— Maalinda Almeida era marxist? Jevepist? întreabă Ranchagoda.
— Fotografiile din cutie vă vor spune tot ce doriți să aflați.
— Dacă ar fi fost jevepist, ne-ar fi mai uşor să obținem mandatul de percheziție.
— Bine. Cred că a participat la câteva mitinguri.
— Bine de ştiut.
— Opt dimineața, atunci. Ce pot să fac?
— Unde se află cutia?
— În clădirea Galle Face Court, cred. Cât durează să faceți rost de un mandat de perche-ziție?
Te prinzi de plafonul maşinii, gândurile împungân-du-ți mintea asemenea unor ace de seringă infectate. Vântul care te împresoară este poluat cu amintiri pe care nu te poți baza. Un val proaspăt de dureri te cuprinde pornind din vârful picioarelor şi ajungându-ți până la globii oculari. Eviți să te uiți la aparatul de fotografiat. Maşina demarează, dar tu nu călătoreşti cu ea. încerci să te iei după Datsunul

---

[77] Acronim al Tamil United Liberation Front.

[78] Grup etnic srilankez, vorbitor de tamilă, urmaşii unor emigranți din sudul Indiei, ajunşi pe insulă pe vremea stăpânirii portugheze.

albastru, însă picioarele tale nu ating asfaltul. încerci să plutești, însă simți că nu te mai poți mișca.
Femeia purtând un sari alb și personajul îmbrăcat în pungi de gunoi stau de-o parte și de alta scuturând din cap. Au încheiat cearta, dar nu este clar cine a avut câștig de cauză. Gluga se dă la o parte dezvăluind chipul unui Sena neașteptat de sfios. Pielea lui este acum la fel de roșie pe cât îi sunt ochii de injectați.
— Maal. Nu trebuie să vorbești cu femeia asta. Nu te va ajuta.
— Dr. Ranee Sridharan, spui tu. Mă bucur să vă revăd. Femeia îmbrăcată într-un sari alb pune un deget pe catastif, își aranjează ochelarii pe nas și îți zâmbește.
— Poți să-mi spui Ranee. Sunt însărcinată să te ajut, continuă ea. Ai la dispoziție șapte luni. Și deja ai irosit una.

A DOUA LUNĂ

Dacă ar exista suficient timp,
mai devreme sau mai târziu
fiecare dintre noi ar
experimenta totul

George Bernard Shaw

CONVERSAȚIE CU DOCTORUL MORT (1989)

Cei doi te duc pe acoperișul hotelului Leo de unde se poate vedea un oraș împuțit în care faptele rele rămân nepedepsite, iar fantomele umblă nevăzute. Pe acoperișurile de azbest se strecoară tot felul de umbre și nu toate le aparțin pisicilor, liliecilor, gândacilor sau șobolanilor. Oare și animalele au parte de o viață de apoi? Sau pedeapsa lor este aceea de a se reîncarna ca oameni?

O pală de vânt începe să sufle dinspre răsărit, aducând cu ea izul de ploaie căzută peste frunzişul copacilor şi rouă pe florile de la templu. Briza sufocă mirosul doar pentru puțin timp, înainte de a pluti spre mare, purtând cu ea miasmele oraşului Colombo.
— Tipul ăsta, Sena, confirmă faptul că suferi de amnezie. E ceva foarte obişnuit. Toată lumea îşi şterge momentul morții din minte. La fel procedează şi cu momentul naşterii. Ambele amintiri revin însă în cele din urmă. O Examinare a Urechii bine făcută ar lămuri problema.
Dr. Ranee poartă un sari crem şi o vestă de lână. Cocul ei tremură uşor în bătaia vântului. Îți vorbeşte ținându-şi capul aplecat în catastif şi îți aruncă câte o privire prin ochelari, dând dovadă de mai multă implicare decât atunci când se afla la ghişeu.
— Îmi pare rău. Ultima lună a fost foarte ocupată. Se implementează nişte sisteme noi, am avut o grămadă de şedințe, ştii? În fine. E mult mai bine să ne vedem față-n față, ca acum. Ce zici?
Tu te gândeşti la toate fotografiile înfățişând-o pe această femeie pe care le-ai văzut împrăştiate prin ziare sub forma unor omagii siropoase aduse acestei mame a doi copii, acestei profesoare dedicate, care a căzut secerată în floarea vârstei. Era mai fotogenică decât majori-tatea tamililor care îşi găsiseră sfârşitul în perioada aceea.
— Dr. Ranee, vă amintiți că m-ați furat? Ați folosit fotografiile mele, fără permisiune, ca să vă ilustrați articolele. Ar fî trebuit să vă dau în judecată.
— Aiyo, copile. Ajunge. Las-o baltă, da? Am trecut prin şaptezeci şi patru de naşteri anterioare. Fiecare naştere a fost asezonată cu tragedii, farse şi greşeli. La fel ca toate viețile. La fel ca a ta.
Activiştii, asemenea politicienilor, sunt adevărați maeştri în arta evitării acuzațiilor.

— În cartea dumneavoastră, Anatomia unui pluton de execuție, sunt reproduse trei dintre fotografiile mele. Cu ucigașii lui Vijaya, cu Rohana[79] în timp ce este bătut și cu arderea acelei femei purtând un salwar, în 1983. Nicio permisiune, nici măcar menționarea numelui meu. Şi cu siguranță nicio plată.
— Eu nu sunt fosta mea naștere. Nici tu nu ești.
— Aveam de gând să mă duc la Jaffna și să te fac muci, însă am fost trimis cu treabă la Kilinochchi. Iar tu ai fost...
— Făcută muci. Da, domnul Maal. Dispunem de un nou sistem de urmărire rapidă. Sunt numai trei pași. Mai întâi meditezi asupra propriilor oase, ceea ce se pare că tu ai făcut deja. Apoi îți faci Examinarea Urechilor. Apoi te îmbăiezi în Râul Nașterilor. Toate acestea pe parcur-sul celor șapte luni.
— Cartea ta a fost interzisă în Sri Lanka. Asta să însemne că ai fost ucisă degeaba?
— Nimic nu e degeaba, putha. Poți considera că ai primit această lecție pe gratis.
— Ai văzut chipul ucigașului? Crezi că se simte măcinat de vinovăție?
— Aici ne aflăm în Lamijloc. Nu e un loc potrivit ca să freci menta punându-ți întrebări inutile.
— Tigrul care zicea că a organizat atentatul făcea parte din facțiunea Mahatiya. L-am fotografiat în Kilinochchi. Poate doar se lăuda. De ambele părți există o mulțime de indivizi din ăștia, cu gura mare.
Buna doctoriță ignoră momeala întinsă de tine, preferând să își consulte blocnotesul.
— Examinarea Urechii va stabili dacă ești pregătit pentru Lumină. Râul Nașterilor îți arată trecutul. Mergem?

---

[79] Probabil este vorba despre Rohana Wijeweera (l943-l989), lider comunist srilankez, autorul a două insurecții nereușite.

— Îți doreşti să fi scris mai multe cărți? Sau mai puține?
— Nimic nu este vreodată suficient în Acolojos.
— Ce-ți pasă ție dacă mă duc sau nu în Lumină?
— Noi ajutăm spiritele care rămân agățate de ultima lor naştere. Lamijlocul este arhiplin.
— Şi ce?
— Locul acesta a devenit periculos. Iar tu nu poți schimba nimic. Viața ta s-a sfârşit. Dacă cineva îți va spune altceva, fii sigur că e un păcălici.
Sena stă pe marginea terasei, prefăcându-se că nu trage cu urechea. Gluga lui seamănă cu o cobră în vreme ce pelerina îi fâlfâie asemenea aripilor unei ciori. De la această distanță, sub această lumină a lunii, nu se mai poate distinge dacă hainele lui sunt confecționate din pungi de gunoi sau din piele de om.
— Aşadar, când îl voi întâlni pe Dumnezeu?
— Am auzit că ai văzut-o pe Mahakali.
— Dumnezeu este incapabil să oprească răul? Sau nu-şi doreşte s-o facă?
— Aiyo. Maturizează-te odată!
— Tata mi-a plătit studiile universitare la Berlin. El nu credea în Dumnezeu. Sau în Universi-tatea Peradeniya.
— Mahakali se hrăneşte cu suflete rătăcite. În ultima vreme s-a cam îngrăşat.
— Cine plăteşte pentru sariurile astea albe?
— Dacă rămâi în Lamijloc, devii fie un yaka, un preta, un strigoi sau sclavul unuia dintre ei.
— La Peradeniya se predă dilema tramvaiului?[80]
— Să ştii că nu eşti singurul meu caz.

---

[80] Dilema tramvaiului imaginează următorul scenariu: dacă ați fi puşi în situația de a putea salva cinci vieți, dar astfel decideți implicit moartea unei alte persoane, care altfel ar scăpa nevătămată, ce ați face?

— Dacă uciderea cuiva poate salva o sută de vieți, ar trebui să ascuțim o macetă?
— Putha. Crezi cumva că fiecare dintre miliardele de bacterii care trăiesc şi mor în hoitul tău ajung să te întâlnească şi să te întrebe despre rostul lor pe lume?
— Mă zăpăceşti.
— Acesta este Lamijlocul. Nu este un loc bun pentru tine.
— Vreau ca întreaga lume să vadă ce am văzut eu.
— Asta e o dovadă de vanitate. E o iluzie.
La celălalt capăt al terasei, mai mulți sinucigaşi păşesc împiedicați pe marginea acesteia, aseme-nea unor copii de-o şchioapă căzând de pe triciclete. O fată purtând cravată şi afişând pe chip o expresie nedumerită se apropie de margine şi păşeşte în gol. O femeie cu codițe îi urmează exemplul, executând un fel de săritură Fosbury[81]. Nu ai fi crezut că o persoană îmbrăcată într-un sari ar fi capabilă de aşa ceva. Un personaj cocârjat care pare să fi stat la murat în ocean de pe vremea regelui Bhuvanaikabahu al III-lea[82], se clatină pe marginea terasei înainte să se prăbuşească şi el. Totul se petrece în ralanti, în linişte şi cu o aparentă solemnitate. Şi mai multe siluete păşesc pe marginea acoperişului ca să privească în jos, cale de şase etaje, înaintând ase-menea sclavilor de pe galere forțați să meargă pe scândură[83].

---

81 Stil de săritură pe spate, în înălțime, inventat de atletul american Dick Fosbury (n. l947).

82 Bhuvanaikabahu al III-lea (din Dambadeniya – regat medieval situat pe coasta vestică a Sri Lankăi) a domnit în prima parte a secolului al XIV-lea.

83 Condamnatul, legat la mâini ca să nu poată înota, este forțat să meargă până la capătul unei scânduri de lemn întinse deasupra oceanului, căzând apoi în apă şi sfârşind înecat sau mâncat de rechini.

— Sinucigaşii adoră clădirile înalte. Pe tine nu te sperie celelalte fantome? întreabă ea. La început, când am ajuns aici, am fost pur şi simplu îngrozită.
— Nu par să mă observe.
— Asta pentru că nici n-o fac. Am putea continua cu procedura?
— Uite ce e. Nu vreau să mă întorc. Nu vreau să mă nasc din nou. Nu vreau să fiu nimic. Aş putea să fiu nimic?
— Nu poți rămâne aici.
Sena pluteşte peste marginea acoperişului, şoptindu-le câte ceva sinucigaşilor în vreme ce aceştia privesc în abis. Gluga şi pelerina lui par un veşmânt regal. Se pare că ține discursuri, însă nu este limpede dacă sinucigaşii îl ascultă. Când ți se întâmpla să te gândeşti la paradis, îți imaginai că vei fi întâmpinat de Elvis sau de Oscar Wilde. Nu de o profesoară moartă cărând după ea un terfelog. Sau de un marxist ucis purtând o pelerină din pungi de gunoi.
— Dacă ai putea trece pe răboj toate lucrurile bune şi toate lucrurile rele din lume, crezi că registrul ăsta al tău ar fi tanda pe manda?
Dr. Ranee îşi încrucişează brațele peste piept şi clatină din cap.
— În cele din urmă totul se echilibrează.
— Unde este dovada?
— Nu am vreme de aşa ceva, copile. Nici tu nu ai.
Închide catastiful şi priveşte spre marginea terasei, acolo unde sinucigaşii morți încearcă să se mai sinucidă o dată. Apoi renunță la atitudinea aceea de ghid turistic. Îți ridici aparatul de foto-grafiat şi o surprinzi cu sinucigaşii în fundal, silueta ei ținând în mâini o carte.
— Am fost obsedată de dreptate, de protejarea celor fără de putere, de studenții mei, de condiția tamililor. Nu mi-am văzut fiicele crescând. Mi-am distrus căsnicia. Şi toate acestea – pentru ce?

— De ce susții Lumina?
— Lamijlocul este aglomerat. Poluează mințile din Acolojos. Prea mulți strigoi umblă ne-stingheriți şoptind gânduri malefice la urechile unor ființe neştiutoare.
— Să înțeleg că, dacă toată lumea ar păşi în Lumină, Tigrii Tamili ar înceta să mai lupte, iar guvernul n-ar mai răpi oameni. Asta-i marfa pe care încerci s-o vinzi?
— Lamijlocul este plin de creaturi care se hrănesc din disperarea altora.
— Adică, dacă Lamijlocul ar fi gol, bogații ar înceta să mai fure, iar săracii n-ar mai flă-mânzi?
— Dacă vei rămâne aici, vei ajunge una dintre ele. Poate că acest proces de transformare a şi început.
— Trebuie să-mi avertizez prietenii. Cei care m-au ucis, indiferent cine ar fi ei, îmi vor fura fotografiile. Trebuie să stau cu ochii-n patru şi să văd despre cine este vorba.
— Nimănui nu-i pasă de problema ta, putha. Nimănui. Ai la dispoziție şase luni ca să rezolvi asta. Nu crezi că ar trebui să începem?
— Să „începem”? Adică „noi”? Care „noi”?
— Trebuie doar să-ți examinăm urechile. Atâta tot.
— ”Noi” nu trebuie să facem nimic. Nici acum, nici mai târziu. Niciodată.
— Doamna doctor, cred că a fost îndeajuns, nu?
Între timp Sena şi-a pus gluga la loc pe cap şi o eşarfă roşu cu alb în jurul gâtului. îşi ține capul acolo unde ar fi trebuit să se afle umărul tău. Te cutremuri, iar Dr. Ranee izbucneşte:
— Parcă fuseseşi de acord să nu vorbeşti.
— Mereu încercați să ne reduceți la tăcere. Tipic pentru intelectualii din clasa de mijloc.
— Nu ai voie să te atingi de el vreme de şapte luni. Nici tu, nici şeful tău.

— Eu nu am niciun şef. Eu sunt Sena Pathirana, organizatorul activităților JVP din districtul Gampaha. Iar el este Maali Almeida, superfotograful par excellence. Pârțarul care a futut tot ce se află la sud de Jaffna. Aruncat de pe un acoperiş de membrii unui grup de asasini. Maali hamu, te implor, nu-ți examina urechile, căci altfel mintea ta va fi ştearsă de apele acelui râu.
Dr. Ranee înaintează asemenea unei învățătoare înarmate cu o riglă. În spatele ei, doi bărbați în robe albe îşi fac apariția parcă de nicăieri. Amândoi aleargă călcând pe aer. Este Unchiul Afro, pe care îl ții minte de la ghişeu şi care îți aminteşte de Moise. Are o barbă uriaşă, poartă o coroană de spini, iar ochii lui par să aştepte doar un semn ca să despartă apele mării cuiva. Celălalt este înalt şi musculos, asemenea personajului de desene animate He-Man – dacă He-Man s-ar fi născut în Avissawella. Cei doi îl înşfacă pe Sena şi îl culcă la pământ. Dr. Ranee pluteşte peste el scuturând din cap. Sena îşi ridică ochii spre ea, săgetând-o cu privirea.
— Tu ai spus ce aveai de spus. Acum este rândul meu.

RĂII SAMARITENI

În vreme ce cutii dormitează pe sub paturi şi oameni răi visează la lucrurile pe care le vor fura, în interesul fairplayului şi al democrației – care nu sunt întotdeauna unul şi acelaşi lucru –, este luată decizia ca lui Sena să i se permită să vorbească. Acesta se grăbeşte să adopte postura unui orator de la mitingurile JVP, se postează pe marginea terasei şi face, fără grabă, câțiva paşi. Sinucigaşii se pitesc la adăpostul întunericului, ascultându-l asemenea unor discipoli.
— Domnilor, doamnelor, tovarăşi, colegi de călătorie, îmi amintesc ultima mea naştere. Îmi amintesc ultima mea moarte. Nu a fost nevoie să mă duc la un ghişeu ca să fac

rost de un nu-măr şi nici ca un Ajutător să-mi vâre pe gât cine ştie ce rahat bălțat despre Lumină. Totul s-a pe-trecut în chip firesc.
Printre sinucigaşi se face auzit un murmur. Dr. Ranee se uită la tine, scuturând de mai multe ori din cap, apoi notează ceva în catastif.
— Mă aflu în Lamijloc de două sute cincizeci de luni şi pot să vă spun că nu există un loc mai bun. Nu am câştigat loteria naşterilor. Am crescut într-o carieră de piatră din Wellawaya. Am lucrat ca servitor în Gampaha. Acolojos mi se spunea că sărăcia mea este karma mea, crucea mea, năpasta mea. Vina mea. Am intrat în rândurile JVP nu pentru că era la modă s-o faci, ci pentru că era necesar. Am cunoscut sărăcia şi i-am cunoscut pe cei săraci. Ştiu ce în-seamnă să te zbați, ştiu ce înseamnă durerea.
Sena păşeşte prin fața publicului, se opreşte în dreptul tău, se lasă pe vine şi îşi coboară glasul până când acesta se preschimbă într-o şoaptă.
— Dacă Lumina este paradisul, aşa cum ne spune această doamnă doctor, şi dacă Lamij-locul este purgatorial înțesat cu Rătăciți, atunci ce este Acolojosul?
— Iadul! strigă cineva din mulțime.
Sena chicoteşte amuzat.
— Fiecărui suflet îi este îngăduit timp de şapte luni să hălăduiască prin Lamijloc. Să-şi reamintească viețile trecute. Apoi să uite. Ei doresc ca voi să uitați. Pentru că, atunci când uitați, nu se schimbă nimic. Lumea nu se va îndrepta de una singură. Răzbunarea este dreptul vostru.
Nu plecați urechea la vorbele răilor samariteni. Cereți să vi se facă dreptate. Sistemul v-a dezamăgit. Karma v-a dezamăgit. Dumnezeu v-a dezamăgit. Atât pe pământ, cât şi aici, sus.
Murmurele sinucigaşilor au crescut în intensitate cu câțiva decibeli. Au încetat să se mai arunce în gol de pe marginile

terasei. Dr. Ranee pluteşte alături de Moise şi He-Man, fornăind nemulțumită.
— Toate acestea sunt nişte cuvinte de o falsitate crasă! strigă ea. Răzbunarea nu înseamnă dreptate. Răzbunarea vă înjoseşte. Numai karma vă oferă ceea ce este al vostru. Trebuie doar să fiți răbdători. Nici nu vi se cere altceva.
Trăsăturile lui Sena se contorsionează brusc.
— Tipic pentru felul în care se comportă angajații de la stat cu cetățenii, scrâşneşte el. „Luați un număr de ordine şi stați jos până când veți uita pentru ce ați venit."
Moise îşi îndreaptă umerii, etalându-şi întreaga statură de pitic.
— Dă dovadă de puțin respect, porcule.
— Mulți dintre voi ați fost ucişi. Mulți ați fost împinşi să vă sinucideți, spune Sena. Poate că e mai uşor să uiți, însă uitarea nu vindecă nimic. Nedreptățile suferite trebuie ținute minte, altfel ucigaşii voştri vor zburda în continuare liberi, iar voi nu vă veți mai găsi nicicând liniştea.
De data aceasta durerea te săgetează în gâtlej, te sufocă în vreme ce îți aminteşti lucruri pe care altădată te străduiai să le uiți. Cât de speriat ai fost când ai primit prima comandă, ca fotograf, de la armată; cât de mult ai suferit când tatăl tău v-a părăsit şi cât de dezamăgit ai fost când te-ai trezit la spital, după o supradoză. Cât de mult bărbatul-de-douăzeci-şi-nouă-de-ani-care-ai-fost, băiatul-de-unsprezece-ani-care-ai-fost şi adolescentul-de-şaptesprezece-ani-care-ai-fost s-ar fi detestat reciproc. Şi cât de mult îi detestă mortul-care-eşti pe toți trei.
Sena îşi şterge transpirația de pe gât cu o eşarfă în carouri roşu cu alb, genul popularizat de şeicii magnați ai petrolului, de grupările teroriste şi de hipioți. Pluteşte spre tine şi te apucă de urechi.

— Aceiaşi asasini care m-au ucis pe mine te-au ucis şi pe tine, Maali. Şase oameni sunt res-ponsabili pentru aceste crime. Iar dacă mă vei ajuta, îi voi face să sufere.
— Chik! intervine Dr. Ranee. Eşti la fel ca liderii voştri – nişte golani de doi bani care vând cai verzi pe pereți şi speranț deşarte. Eşti mort! Nu mai poți face pe nimeni să sufere.
— Cei nevinovați au dreptul să-şi răzbune morții.
— Răzbunarea nu este un drept. Insula asta nu are nevoie de alte cadavre. Eşti un găgăuță.
— Cei puternici scapă basma curată după ce ucid, iar toți zeii din ceruri se prefac că nu văd. Această situație va începe să se schimbe, acum. Noi o vom face să se schimbe.
— Cum? Nici măcar nu ai o mână capabilă să țină un cuțit. Cei vii nu te pot nici vedea, nici auzi. Cum ai putea să te răzbuni pe cineva?
— Pot şopti.
Un murmur străbate mulțimea.
— Şi vă pot învăța pe toți să şoptiți.
— Asta e magie neagră. Vă va transforma pe toți în nişte sclavi! strigă Dr. Ranee. La fel ca pe Omul Cioară, care este sclavul lui Mahakali.
— Cui îi pasă ce culoare are magia? Câtă vreme funcționează, spune Sena, privindu-te drept în ochi.
— Ai auzit-o pe asta, Maal? întreabă buna doctoriță, care pare agitată. „Cui îi pasă?!”
— Magia nu este rea sau bună. Neagră sau albă. Ea este precum Universul, asemenea tuturor zeilor absenți. Puternică şi complet indiferentă.
Sinucigaşii încep să tropăie pe acoperişuri în vreme ce amărăştenii aplaudă. Sena şi-a descoperit publicul şi, în pofida privirilor opărite pe care ți le adresează Dr. Ranee, tu începi să pluteşti spre acesta, ca să i te alături. Moment în care Mahakali se hotărăşte să vă spargă petrecerea.

ADEVĂRURILE BORU

Umbra capătă forma unei bestii. Are un cap de urs şi un trup de femeie grasă. Părul îi este o încâlcitură de şerpi, iar globii oculari îi sunt negri dintr-un colţ în celălalt. Îşi rânjeşte colţii şi păşeşte în mulţime în vreme ce Ajutătorii în robe albe bat în retragere. Creatura mârâie, umplând acoperişul cu fuioare dese de ceaţă. Simţi un fior care te face să icneşti îngreţoşat. Ajutătorii le dau drumul sinucigaşilor şi se înarmează cu bâte. Bestia poartă un şirag de hârci şi o curea făcută din degete tăiate, însă nu acestea îţi atrag privirea, ci burta goală care îi atârnă peste o centură de carne. Chipuri umane se imprimă pe pielea moale, dinspre interior, sufletele închise acolo strigând să fie eliberate.
Creatura îşi ridică mâna şi sloboade un vaiet cât o mie de vaiete: sunetul animalelor hrănindu-şi puii, sunetul Universului izbit în vintre. Apoi ceaţa se risipeşte şi, odată cu ea, creatura şi liota de sinucigaşi. Oare există un cuvânt care defineşte o sinucidere excesivă? O supradoză de sinucidere? Un hara-kiri colectiv?
Dr. Ranee se răsteşte la echipa ei îmbrăcată în alb.
— Să fi fost el?
Moise se uită la He-Man, care se uită la Sena, care se uită la tine.
— Să fi fost ea?
Ajutătorii cercetează acoperişul cu privirea, căutându-i pe sinucigaşii care nu se mai află acolo.
— Asta a fost Mahakali, spune Sena. Cu toţii ar trebui să fiţi îngrijoraţi.
Sena desenează un dreptunghi mare pe peretele dinspre oraş. Foloseşte acelaşi cărbune cu care scrisese numele acelea. Umple dreptunghiul cu numere şi litere scrise

alandala. Totul arată asemenea unor cuvinte încrucişate care se rezolvă singure.
— Lucrezi pentru ea? întreabă Dr. Ranee.
— Lucrez împotriva Luminii. Împotriva uitării. Nu trebuie să uităm niciodată. Trebuie să-i ajutăm pe cei uitaţi. Trebuie să distrugem minciunile şi boru.
Literele de pe perete încep să formeze cuvinte care se adună în propoziţii.
ADEvÂ?ui „fco^u 4* ACEST T>ÂMAIOT A-PFKŢIUE CETĂŢEU\LO? LUI.
ADEVA^UL ^O^U *J: ToŢ\ CETĂŢEIOU SUUT E<ăAu \k) TATA lE(5U.
Sena foloseşte o combinaţie de singhaleză, tamilă şi engleză de grădiniţă, care îţi aminteşte de marcajele stradale din Jaffna înainte să fie mâzgălite de activiştii furioşi.
ADEVĂRUL „E>O?U *Z <SUvE?k)Ei_E uu \Au h vteo^ CttflU.
ADEVĂRUL „E>O?U *<4-.
T>^EŞET>\loŢn JOU VO”£ UE<5oC\A CU TE^O^\ŞT\\.
— Ajunge, domnule Sena.
Dr. Ranee pluteşte pe deasupra ta – un înger ţinând în mână un terfelog. Se lasă apoi în jos ca să-i smulgă lui Sena cărbunele, însă acesta se fereşte. În clipa următoare, un paragraf întreg se materializează pe peretele negru.
ADEVĂRUL BORU 5:
ŢARA NU APARŢINE NICI POPULAŢIEI VEDHA – PRIMII LOCUITORI AI ACESTEI INSULE, NICI TAMILILOR, MUSULMANILOR, BURGHERILOR TRĂITORI AICI DE SECOLE. DOAR SINGHALEZILOR, CARE AU UMPLUT-O CU OAMENI. ŞI PREOŢILOR ACESTORA, CARE AU SCRIS CĂRŢI GROASE DESPRE EA.

Habar n-ai cum reuşeşti să citeşti şi să procesezi ceva scris în trei limbi, dar reuşeşti. Sena îşi lasă capul pe spate şi începe să râdă.

— Domnul Maali. Activist de dineu. Fotograf al tuturor părților implicate în conflict. Citeşte cu atenție ce scrie aici. Nimeni din Acolojos nu încearcă să dezvăluie aceste minciuni sau să îndrepte aceste nedreptăți. Noi însă putem.

— OK, ajunge.

Dr. Ranee închide catastiful şi pluteşte spre Sena. Moise şi He-Man îl prind pe acesta, trăgându-l apoi spre marginea terasei, în locul în care mai devreme se aflase Mahakali. Sena nu se mai opreşte din râs şi, chiar dacă este un râs forțat, în el se poate citi sfidare.

— Lasă-l pe domnul Maalinda să hotărască singur, spune Dr. Ranee. Dar, mai întâi, trebuie să facem o Examinare de Urechi, adaugă ea înainte de a se uita în jurul ei doar ca să constate că tu nu te mai afli acolo.

GALLE FACE COURT

Nu ai niciun interes să urmăreşti creatura aceea cu cap de urs. Te interesează doar copacul mara de la intersecție, în momentul în care toată lumea se zgâieşte la lista aceea tâmpită a lui Sena, sari pe capătul vântului stârnit de creatură şi aterizezi lângă semafoare. Îți ia până în zori să-ți goleşti capul de gânduri şi să împiedici amintirile să-ți invadeze mintea. Lumea este gălă-gioasă, iar glasurile se strecoară de-a lungul crengilor. Cred în copacii mara, îți spui. Pe măsură ce se face tot mai târziu, şoaptele se multiplică. Pluteşti pe deasupra copacului şi te vezi cu ochii închişi. Porți o bandană roşie, o jachetă safari, o singură sandală, iar la gât trei pandantive şi un aparat de fotografiat. Apoi pluteşti peste această imagine şi te vezi privindu-te: porți un sarong, un tricou cu mâneci scurte şi

ai palmele bășicate. Vezi patru cadavre zăcând la soare în praful din Jaffna. Un câine, un bărbat, o mamă și copilul acesteia. Cu toții au ochii deschiși și respiră. Se uită la tine punându-ți întruna aceeași întrebare în vreme ce tu te prefaci că nu înțelegi. Îți ridici aparatul de fotografiat în dreptul feței și privești trupurile cum se fărâmițează preschim-bându-se în nisip.
Auzi o ceartă undeva în depărtare. Zbieretele Dr. Ranee contopindu-se cu râsul lui Sena. Te străduiești să le ignori ca să poți auzi ce zgomote aduce vântul. Ca să-ți auzi rostit numele, ca să-i împărtășești rușinea. „Locatar principal: Dilan Dharmendran. Beneficiar al contractului de leasing: Stanley Dharmendran. Alți locatari: Maalinda Almeida și Jacqueline Vairavanathan."
Urmezi boarea de vânt și te trezești plutind spre un Datsun albastru târându-se de-a lungul bulevardului Duplication Road, cu botul îndreptat spre Galle Face Green.
Te afli pe bancheta din spate împreună cu Elsa Mathangi. În față, Ranchagoda îngână melodia care se revarsă din boxe în vreme ce Cassim completează un mandat de percheziție.
— Domnișoară, știți cumva cu exactitate unde se află?
— El zicea că sub patul lui. Poate că doar glumea. I se părea amuzant.
— Nu putem să ne pierdem vremea cu glume, spune Cassim, ținându-și în continuare ochii lui pleoștiți ațintiți spre drum.
Este ora 9.00 dimineața, iar cei trei par la fel de odihniți ca tine. Pentru seara aceea fusese emisă o restricție de circulație, așa că toată lumea din Colombo se grăbește să ajungă la maga-zine, îngrijorată că se va declanșa o penurie de zahăr.
Tu nu glumeai. Deși nu te așteptaseși ca mărturisirea aceea făcută în dorul lelii să ajungă să fie consemnată într-un mandat de percheziție. Te întrebi dacă o fantomă ar putea

face un auto-mobil să se defecteze. Probabil aceasta este cauza tuturor accidentelor auto. Spirite plictisite făcându-i pe şoferi să adoarmă la volan, făcându-le anvelopele să derapeze şi tăindu-le frânele.
— A te ruga la Dumnezeu e ca şi cum ai întreba o maşină de ce a trebuit să facă accident, a spus la un moment dat tatăl tău în timpul unei conversații în contradictoriu cu amma ta. Mulți dintre noi îşi vor găsi sfârşitul într-un accident de maşină, spunea el. Şi toți tâmpiții cred că asta li se va întâmpla altora.
Aceste discuții se transformau în nişte monologuri şi aveau loc în zilele de duminică, cu puțin timp înainte ca amma ta să te ducă cu forța la biserică.
— Prin urmare, care este planul? întreabă Ranchagoda.
— Le spuneți că în locuință ar putea exista indicii având legătură cu dispariția lui Maalinda. Dacă vreți, vorbesc eu. De fapt, haideți să facem aşa, spune Elsa, uitându-se la o stradă plină de autobuze.
Privirea ei trece de la clădiri la cocotieri, apoi la punctele de control de pe bulevardul Galle Road.
— Fac asta doar pentru că are legătură cu un caz pe care îl investigăm, spune Cassim. Oricum urmează să mă transfer de aici.
— Cum spuneți dumneavoastră, domnule polițist, răspunde Elsa în vreme ce maşina trece pe lângă Temple Trees, palatul superfortificat al prim-ministrului.
— Şi cine anume veți spune că sunteți?
— Angajatorul lui, răspunde Elsa. Întotdeauna ar trebui să spui adevărul – dacă este cu putință, desigur.
— Ştiți ceva? spune Cassim. Cred că eu voi rămâne în maşină.
Datsunul albastru coteşte la giratoriul Galle Face, acolo unde la un moment dat tu şi DD v-ați sărutat la ora 3.33, apoi ajunge în parcarea în care, cu o altă ocazie, a ajuns

DD, după ce tu l-ai dat afară din propriul lui apartament. Cei trei pătrund într-o casă a scărilor – cea în care, la primul etaj, ai fost cândva certat de către Mătuşa Malaeză pentru că fumai –, apoi pe un coridor la fel de lat precum bulevardul Duplication Road, pe care adesea ai strecurat, folosind mai multe căi de acces, tot felul de persoane indezirabile, când nimeni altcineva nu se mai afla acasă.
Ranchagoda bate la uşă şi apasă butonul soneriei în vreme ce Elsa îşi exersează zâmbetul. Cea care deschide uşa este micuța Jaki, care poartă un kimono. Tresare, apoi se comportă de parcă în fiecare dimineață ar avea ocazia să le deschidă uşa unor polițişti.
— Ce s-a întâmplat?
— Bună dimineața, domnişoară. Am putea să intrăm? Jaki nu se urneşte.
— L-ați găsit?
— Încă nu, răspunde Elsa afişând zâmbetul exersat. Avem nevoie de ajutorul dumneavoastră.
— Cine sunteți dumneavoastră?
— Detectivul Mathangi, răspunde Elsa. Am putea sta puțin de vorbă?
Jaki nu-l observă pe Ranchagoda cum îşi dă ochii peste cap. Cei trei păşesc într-un hol plin cu cărțile pe care tu şi DD vi le-ați făcut cadou cu ocazia unor zile de naştere greşit ținute minte. Niciunul dintre voi nu a citit cărțile primite cadou, ci doar pe cele pe care vi le-ați cumpărat unul altuia.
— Ăăă... scuze. Nu ştiam că în Sri Lanka există detective de sex feminin. Sau de etnie tamilă, spune Jaki.
Vocalele ei stranii, care par să spună: „Am copilărit în sudul Londrei”, i se rostogolesc mai des pe limbă atunci când se simte emoționată.
E bine să revii acasă – căci aşa ai numit apartamentul acesta în ultimii trei ani. Stanley, tatăl lui DD, l-a renovat pentru unicul său fiu ca recompensă pentru că trecuse la

Londra examenele de barou şi ca mită ca să se angajeze la biroul lui de avocatură din Mutwal[84]. Nu a părut să-l pese când tu şi Jaki v-aţi mutat în el, cel puţin nu la început. Fiecare dintre voi ocupa câte un dormitor, preferând ca lumea să speculeze cu privire la „cine ce împărţea cu cine”.

Lui Stanley nu i-a păsat nici cât negru sub unghie când DD a văruit pereţii în mov şi a început să dea petreceri pentru gaşca de la Centrul pentru Arte. Nu şi-a renegat fiul nici când acesta a venit acasă cu piercinguri la ambele urechi. Stanley a început să-i ceară lui DD chirie abia după ce acesta a plecat de la firma sa ca să muncească pro bono la Earth Watch Lanka.

Jaki îi conduce pe cei trei în salon, însă nimeni nu se aşază.

— E adevărat, nu există prea mulţi detectivi de sex feminin în Colombo. Iar dumneavoastră sunteţi domnişoara...

— Jacqueline Vairavanathan, răspunde Ranchagoda deschizând carnetul de notiţe al lui Cassim la următoarea pagină goală. De cât timp dumneavoastră şi Almeida formaţi un cuplu?

— Nu formăm un cuplu, răspunde Jaki.

— Dar vărul dumneavoastră spunea că...

— Vărul meu nu ştie nimic.

— Ştiţi cumva unde se află cutia cu fotografii a lui Maali? întreabă Elsa.

— Care dintre fotografii? se miră Jaki.

— Zicea că le ţine sub pat.

— Atunci înseamnă că trebuie să se afle sub pat. El cu asta se ocupă – face fotografii. Le pune în cutii. Uneori chiar doarme în câte un pat. Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi.

— Am putea arunca o privire?

— Nu înţeleg.

---

[84] Sau Modara, numele cartierului central al oraşului Colombo.

Ranchagoda se apropie de fereastră şi priveşte iarba maronie a peluzei clădirii Galle Face Green şi oceanul agitat care muşcă continuu din coastă.

— Domnişoară Jaki, avem la noi un mandat de percheziție care ne dă dreptul să cercetăm apartamentul.

— Ați verificat dacă nu a fost arestat? Dacă nu de poliție, atunci poate că de armată?

— Care este dormitorul lui Maali?

Jaki nu răspunde, aşa că Elsa i se pune în cale şi îi zâmbeşte, în vreme ce subinspectorul dă buzna. Jaki o dă la o parte cu o mişcare învățată la lecțiile de judo, pe care a exersat-o la un moment dat pe tine în vreme ce tu te prefăceai că o ataci cu un spray paralizant. Îl urmează pe Ranchagoda într-o cameră greşită. Elsa îşi freacă brațele şi înjură printre dinți.

Te strecori în bucătărie şi laşi mirosurile să se învârtejească prin tine. Un iz de usturoi şi de cardamom pluteşte prin aer, ceea ce înseamnă că a trecut pe acolo Kamala ca să gătească pentru o săptămână, preparând la cererea lui DD buriyani şi orez turcesc. Ceea ce se întâmplă în fiecare joi. Ceea ce înseamnă că tu eşti mort de două zile.

Camera lui DD este un talmeş-balmeş de bentițe de antrenament, rachete de tenis, adidaşi şi cutii pe care scrie „Earth Watch Lanka”. Izul acela de vestiar a fost ceea ce te-a împiedicat să petreci prea multe nopți acolo. Polițiştii încep să deschidă cutiile descoperind documente despre gropi de gunoi, râuri poluate şi păduri rase cu buldozerele de pe fața pământului.

— Astea sunt fotografiile? întreabă subinspectorul Ranchagoda.

Elsa se alătură percheziției. Culege un dosar despre dispariția leoparzilor din Yala, apoi unul despre o groapă de gunoi din Kelaniya.

— Asta nu e camera lui, spune ea.

Cei trei străbat holul, îndreptându-se spre peştera angoaselor adolescentine în care locuieşte Jaki. Musafirii nepoftiți nici nu se uită la posterele cu Bauhaus şi The Cure. Polițiştii trag draperiile în vreme ce Elsa îngenunchează ca să se uite sub pat. Mirosurile dominante din această cameră sunt cel de Chanel No 5 şi cel al tristeții.

— Aş putea să văd mandatul despre care vorbeați? întreabă Jaki. Vă rog să nu-mi atingeți lucrurile.

Cei trei o ignoră, trecând prin baia comună către încăperea pentagonală în care obişnuiai să dormi tu. Spre deosebire de celelalte, aceasta pare sărăcăcioasă şi dezolantă. Există un pat queen-size, un birou pe care tronează o lampă, un dulap plin cu aparate de fotografiat, precum şi trei poze înrămate agățate pe perete. Una înfățişând foametea din Somalia, semnată James Nachtwey, una înfățişând ultimele zile ale Beijingului, de Henri Cartier-Bresson şi una înfățişând masacrul polițiştilor din Batticaloa – o operă care îți aparține.

Ranchagoda geme surprins în vreme ce Elsa clatină din cap. În imagine se văd doisprezece polițişti stând îngenuncheați de parcă s-a fi aflat, vinerea, la moschee. Fotografia a fost tăiată la dimensiunile dorite la magazinul FujiKodak din Thimbirigasyaya, aşa că nu se mai pot vedea marginile ferestrei prin care ai făcut fotografia, cu ajutorul teleobiectivului. Nu ai exclus însă la tăiere țeava kalaşnikovului din colțul din dreapta-sus, deşi, de pe dealul pe care te aflai, nu ai fi putut să prinzi în cadru şi persoana care îl ținea în mână.

Lângă almirah[85] se află câteva radiografii înrămate. Una toracică, făcută pe vremea când sufereai de pneumonie, alta cu măselele tale de minte stând pitite în falcă asemenea

[85] Dulap (în lb. singhal. în orig.).

unor aisberguri. La un moment dat, ai fotografiat radiografiile, le-ai sporit opacitatea şi le-ai înrămat pentru un proiect artistic pe care, bineînțeles, nu l-ai dus niciodată la bun sfârşit.

în interiorul almirah-ului se află un ursuleț de pluş şi o întreagă colecție de jachete safari, cămăşi hawaiiene şi pandantive. Sub ursuleț de află o agendă la care nu se uită nimeni. Speri ca lucrurile să rămână aşa. Îți plăcea să porți la gât lucruri care nu erau cravate. „Poartă cravată la interviu”, obişnuia dada să-ți spună. „Ai vrea să-mi pun un ştreang la gât în fiecare zi, la fel ca tine?”, îl întrebai tu, însă doar în gând.

Pandantivele sunt atârnate de uşă, unele fiind confecționate din sfoară, altele din şnururi, toate fiind cele pe care le ții ca rezervă. Un semn al păcii, o cruce, un yin-yang şi un Om. Lipsesc panchayudha[86], capsulele cu cianură şterpelite de la nişte Tigri Tamili morți, precum şi ankh-ul din lemn conținând câteva picături din sângele lui DD, prelevate în ziua în care ați făcut jurământul acela idiot în Yala, pe vremea când fiecare zi părea o vacanță. Toate se aflau la gâtul tău când acesta, în cele din urmă, a fost frânt. Gâtul tău a fost frânt? De către cine? Cine a zis asta?

Priveşti în jur ca să vezi dacă nu cumva Sena sau unul dintre discipolii lui îți şoptesc la ureche, însă acolo nu se află decât vântul şi camera ta aproape goală. Mirosul dominant de aici este cel de chimicale şi produse de curățenie. Să fi trăit aici asemenea unui student hipiot, cu LSD, haşiş şi visând la o lume anarhică? Nu prea. Ceea ce făceai, de fapt, era să pregăteşti revelatorul, baia de stopare şi fixatorul, ducând recipientele în debaraua pe care o

---

[86] Numele unui pandantiv purtat la gât de copiii din familiile budiste, înfățişând cinci tipuri de arme – un ghioc, o sabie, un harpon, o roată cu țepi şi un arc cu săgeți.

convertiseşi în cameră obscură fără să-i spui unchiului Stanley. Dacă ar fi catadicsit să arunce o privire pe acolo, ar fi găsit negative fotografice adunate în ultimii şase ani, catalogate cu grijă şi depozitate în cutii Tupperware. Doar că în momentul de faţă cei trei sunt prea preocupaţi să cotrobăie sub patul tău queen-size.

Iată o evaluare corectă a aptitudinilor tale. Jocurile de noroc: D minus; fixin[87]: C plus; futut: B minus; fotografie: A plus[88]. Ai fost un ageamiu şi un figurant căruia îi plăcea să se rupă-n figuri, dar ştiai să încadrezi o fotografie. Te pricepeai să scalzi hârtia fotografică prin tăviţele cu substanţe chimice şi să extragi lumină din camere obscure. Puteai face imaginile monocrome să tremure şi pe cele sepia să scânteieze. Puteai conferi adâncime suprafeţelor slab reliefate, textură celor plate şi semnificaţie banalităţii.

Tot ce aveai nevoie pentru paleta ta erau negrul, albul şi griurile – niciodată nu făceai fotografii color. Ai început fotografiind apusuri de soare şi elefanţi, sfârşind prin a imortaliza homosexuali nedeclaraţi şi soldaţi măcelăriţi.

— Zicea că îşi ţinea cele mai periculoase fotografii într-o cutie de ghete pusă sub pat. Ne-a spus să le publicăm dacă s-ar întâmpla ceva, spune Elsa privind prin încăpere ca să vadă dacă va pune cineva botul la minciuna ei.

— Prin urmare, l-aţi cunoscut personal? întreabă Jaki.

— Lucra pentru mine.

— Ca detectiv?

— Un fel de...

---

87 Orig. eng. fixer – o persoană care oferă suport logistic, facilitează obţinerea permiselor necesare, prospectează, face rost de echipamente.

88 În sistemul de notare de la A la D, calificativele de mai sus corespund cu aproximaţie notelor 3 (D minus), 7 (C plus), 7,5 (B minus) şi l0 „cu felicitări” (A plus).

— Eu credeam că lucra pentru un ONG.
— Slujea mai mulți stăpâni, draga mea, spune Elsa, punându-şi o palmă pe umărul lui Jaki, aceasta scuturându-se imediat.
Lui Jaki nu îi plăcea să fie atinsă fără acceptul ei, nici măcar atunci când era vorba despre bărbați care îi căzuseră cu tronc. Probabil că aceasta avea legătură cu tatăl ei vitreg şi cu îmbrățişările lui de pe vremea când era adolescentă.
DD şi Jaki erau nişte colecționari înnăscuți de lucruri inutile. Nişte persoane care îşi încărcau până la refuz deopotrivă camerele, viețile şi gândurile. Niciodată nu priviseră cu încredere minimalismul tău şi nici faptul că obişnuiai să arunci lucrurile de care nu mai aveai nevoie. Amândoi credeau că ai undeva o încăpere ascunsă plină cu toate obiectele despre care nu le povestiseşi niciodată. Şi nu erau prea departe de adevăr, deşi încăperea aceea avea dimensiunile unei cutii de ghete.
— Sunteți sigură că ăsta e patul lui Maalinda? întreabă Ranchagoda.
— Ce naiba. Credeți. Că faceți. Aici?!
Sunt multe luni de când nu ai mai auzit acest glas în această casă. Stanley Dharmendran este cunoscut, atât în discursurile lui din parlament, cât şi în perdafurile pe care i le ține fiului său, pentru abuzul de pauze dramatice.
— Vă rog frumos să ieşiți în pula mea din cameră.
În contrast cu vocea lui Stanley Dharmendran, cea pițigăiată şi oțărâtă a lui DD s-a făcut auzită de nenumărate ori între aceşti pereți, fiind cunoscută mai puțin pentru pauzele dramatice şi mai mult pentru abuzul de înjurături.
— Ziceau că au mandat de percheziție, spune Jaki, apropiindu-se de uşă, nestându-i în fire să se țină la distanță de scenele dramatice.
— Ia să-l văd! tună Stanley.

DD poartă un costum de trening şi are părul ud. Ceea ce înseamnă că tatăl lui l-a dus la Clubul Acvatic Otters şi i-a ținut un perdaf matinal. Amândoi sunt nişte bărbați înalți care se consideră a fi sportivi.
— Vă rog să părăsiți camera lui Maali, mulțumesc frumos.
Elsa şi cei doi polițişti se retrag în salon continuând să percheziționeze ilegal apartamentul – însă de data aceasta numai din priviri. Ranchagoda arată mandatul în vreme ce DD şi Jaki şuşotesc într-un colț.
— Acest mandat. Nu a fost. Parafat. De un judecător, spune Stanley cu un accent deprins la Cambridge cândva la începutul anilor cincizeci.
— Domnule, noi investigăm dispariția lui Almeida. Există nişte fotografii care ne-ar putea indica pe unde se află.
DD şi Jaki se opresc din şuşoteală, fixând-o pe Elsa cu privirea.
— Doamnă, ne puteți spune cine sunteți?
— Singurul detectiv de sex feminin din Sri Lanka, răspunde Jaki în locul Elsei.
— Lucrez pentru CNTR. Canada Norway Third World Relief. Avem motive să credem că Maalinda a părăsit țara cu nişte fotografii care ne aparțin.
— Paşaportul lui se afla în dulapul pe care tocmai l-ați verificat, spune Jaki. Halal muncă de detectiv.
— Credem că şantaja pe cineva cu acele fotografii, spune Ranchagoda cercetând cu privirea fotografia printată a unui pangolin, făcută la Yala.
Elsa îi face un semn din cap. Stanley enumera calm ce trebuie să conțină un mandat de percheziție, demonstrând că cel prezentat de polițişti nu este conform. Subinspectorul clatină din cap de parcă toate aceste omisiuni ar fi fost nişte mici scăpări. Elsa încearcă să intervină, însă pauzele dramatice ale unchiului Stanley sunt impenetrabile.

— Vă rog frumos. Părăsiți această locuință. Acum, spune Stanley, trecându-şi mâna prin păr şi bătându-şi uşor cu palma nodul de la cravată. Veniți înapoi. Cu un mandat parafat cum trebuie. Sau nu mai veniți deloc. Dilan, condu-l tu afară, te rog. Dilan? Jaki?
Dinspre exterior se face auzit zgomotul unui motor turat, apoi al unor anvelope care muşcă din bulevardul Galle Road. Recunoşti sunetul Mitsubishiului Lancer al lui Jaki şi ştii exact încotro se îndreaptă cei doi, sperând să ajungă acolo cât mai repede.
O boare de vânt purtând parfumul Elsei invadează salonul. Un miros de lavandă combinată cu pudră de talc care provoacă spasme şi dureri înțepătoare de-a lungul şi de-a latul a ceea ce a mai rămas din tine – şi care îți aminteşte de un tip care trăia din vânătoarea de nazişti.

WIESENTHAL

— Ai auzit de Simon Wiesenthal?
Aceasta a fost prima întrebare pe care ți-a pus-o Elsa, la Clubul Centrului pentru Arte, unde te-a abordat pe nepusă masă în vreme ce tu te prefăceai că asculți trupa Coffin Nail interpretând piesa Talking Heads. Tu plănuiai de fapt să seduci un băiat care vorbea cu accent franțuzesc, iar ea a reuşit să-ți strice ploile.
— A supraviețuit lagărului de la Auschwitz, după care şi-a dedicat trei decenii din viață vânând nazişti în condițiile în care nu dispunea decât de nişte fotografii.
Pe vremea aceea Elsa avea părul scurt, însă se dădea deja cu rujul acela roşu-aprins.
— Ştiu cine este Simon Wiesenthal, nu ştiu cine eşti tu, iar eu mă aflu aici ca să ascult trupa de pe scenă.
Ți-a cumpărat ceva de băut, apoi a mai comandat un rând, tu prefăcându-te că nu observi.

— Te afli aici pentru că trei cazinouri te-au trecut pe lista neagră şi pentru că ţi-a picat cu tronc puştiul ăla de acolo. Apropo, nu e homo. Până şi tu ştii asta.
Nu considerai jignitoare cuvinte precum „poponar”, „homo” sau „pidosnic” pentru că tu nu erai nimic din toate acestea. Tu erai pur şi simplu un bărbat chipeş căruia îi plăceau băieţii frumoşi. Nici mai mult, nici mai puţin – şi oricum nu era treaba nimănui. I-ai studiat costumul şi zâmbetul serviabil, ai luat un gât din băutura pe care ţi-o oferise şi nu ai spus nimic.
— Angajatorii mei îţi vor plăti datoriile la Bally's, Pegasus şi Stardust dacă vei fi de acord să ne vinzi fotografiile tale.
Ai scos-o pe balconul pe care mai mulţi bărbaţi şi femei se îmbrăţişau, dar nu unii cu ceilalţi. V-aţi retras într-un colţ întunecos, iar tu ai lăsat-o să vorbească.
— Din câte am înţeles, ai câteva filme fotografice cu pogromurile din 1983.
— Aşa li se spune?
— Eu prefer cuvântul „revolte”. Iar oameni devin ţâfnoşi când foloseşti cuvântul „genocid” – în special singhalezii.
— Eu am încetat să mă mai consider singhalez după 1983, ai răspuns tu, deşi nici înainte nu te consideraseşi.
De la hipioţii anilor şaptezeci din Colombo căpătaseşi mai mult decât nişte refluxuri esofagiene. Credeai că sunteţi cu toţii srilankezi, copiii kuvenilor, bastarzii lui Vijaya. Kumbaya kumbaya[89].
— Asta e făcută de tine, nu-i aşa?
Fotografia cu femeia stropită cu benzină nu fusese niciodată publicată în Newsweek. Iar Elsa tocmai îţi arăta un print 27x7 făcut pe hârtie mată după negativul original. Numai

89 Referire la un cântec popular înregistrat pentru prima oară în l926 şi care a ajuns să fie asociat cu concordia, pacea, armonia socială etc. în limba engleză există şi expresia „moment kumbaya”.

două copii fuseseră făcute vreodată. Una se afla în cutia ta, cealaltă în New Delhi.

— Pentru cine lucrezi?

— CNTR. Se pronunță „centre”.

— Pentru cine?

— Avem sponsorizări şi o echipă de jurişti. Şi îi vânăm pe criminalii din l983.

Râsul tău i-a făcut pe homosexualii şi lesbienele care se îmbrățişau în întuneric să tresară.

— Ni s-a spus că ai avea şi nişte fotografii nepublicate.

— Că tot veni vorba despre Wiesenthal, ai spus tu, luna trecută am cunoscut, într-un cazinou, doi israelieni.

— Mai ai fotografii din 1983?

— Ziceau că sunt producători de filme. Asta până când unul dintre ei s-a îmbătat şi s-a lăudat că lucrează în afacerile cu armament. Zicea că vindeau piese de artilerie unor baştani.

Elsa nu s-a agitat, nu şi-a şters zâmbetul de pe față. A continuat să soarbă din oranjadă şi să vorbească.

— Am auzit de Yael-Menachem. Produc nişte filme de acțiune de rahat şi vând guvernului arme de calitatea a treia.

— Asta-i problema cu traficanții de arme. Produc filme de căcat.

— Domnule Almeida, aveți cumva fotografii cu masacrul tamililor din 1983?

— Lucrezi cumva pentru cei care cumpără arme de calitatea a treia de la Poporul Ales?

— Noi nu suntem LTTE, deşi scopurile noastre nu sunt incompatibile.

— Deja vorbeşti ca un politician.

— În 1983 s-a petrecut o adevărată atrocitate. Opt mii de cămine, cinci mii de magazine, o sută cincizeci de mii de oameni fără adăpost, nicio cifră oficială cu privire la numărul victimelor. Guvernul srilankez nici nu a

recunoscut, nici nu şi-a cerut scuze pentru cele întâmplate. Fotografiile tale ne vor ajuta să schimbăm acest lucru. Ia zi-mi, kolla, tu de partea cui eşti?
Ai oftat din toți rărunchii, de parcă te-ai fi pregătit să-i tragi un pumn, apoi i-ai povestit despre cutie. Pentru prima dată Elsa şi-a şters zâmbetul de pe chip, apoi şi-a ridicat sprâncenele şi a încetat să te mai întrerupă.
La început a fost distractiv. Ceea ce se întâmpla în perioada în care erați doar tu şi Elsa. Ți-ai dus negativele la un tip cu mutră de tocilar pe nume Viran, care lucra la magazinul FujiKodak, acesta ajutându-te să-ți printezi încă o dată fotografiile din 1983, pe unele mărindu-le, pe altele îmbunatățindu-le. Viran era un meseriaş priceput şi un iubit sfios. În casa lui din Kelaniya avea echipamente mai bune decât cele de la magazinul FujiKodak. Îți onora comenzile private la el acasă, unde te-ai dus şi tu de câteva ori – niciodată însă în compania Elsei, care nu a călcat niciodată pe acolo.
— Cum naiba crezi că vei putea identifica aceste chipuri?
— Există o bază de date cu toate fotografiile de buletin. Şi există softuri care pot identifica imagini. Putem scana aceste prim-planuri şi să comparăm cele două surse pe computer.
Elsa a adăugat scorțişoară în cafeaua ei până când aceasta a căpătat nuanța pielii ei.
— Dispuneți de o astfel de tehnologie?
— Bineînțeles că nu, găgăuță. Poate peste cincizeci de ani, a pufnit ea amuzată. Dar avem în Wella şi Bamba nişte cunoştințe care ar putea identifica aceste chipuri.
Ți-a întins un cec pe care scria „CNTR”, spunându-ți că o interesează orice fotografii care înfățişează suferințele tamililor. Ai plecat atunci în nord, făcând un adevărat turneu pentru armată, apoi încă unul în est, cu nişte reporteri de la Reuters. Ai revenit cu o mulțime de fotografii care se încadrau în descrierea Elsei.

Ai mai primit vorbă de la ea abia la începutul lui 1988. Te-a invitat la hotelul Leo, doar că de data aceasta nu mai era singură. Kugarajah stătea pe canapea. Un bărbat chipeş şi voinic, exact cum îţi plăcea ţie, deşi ţie îţi plăceau bărbaţi de mai multe feluri.

Pereţii apartamentului de la hotelul Leo erau ticsiţi cu fotografiile tale din 1983, fiecare având ataşat câte un post-it.

Bărbaţi singhalezi în sarong dansând în faţa unui magazin incendiat (4 chipuri)

Băiat tamil în pielea goală în timp ce este ucis cu şuturi (3 chipuri)

Poliţişti în uniformă privind cum mai multe femei tamile sunt scoase cu forţa din nişte autobuze (6 chipuri)

Kuga a fost prezentat ca fiind vărul Elsei, însă din felul în care a trecut pe lângă ea ca să se aşeze ai dedus că erau probabil nişte veri care îşi îngăduiau tot felul de concupiscenţe.

Kuga ţi-a întins o foaie de hârtie conţinând câteva adrese, întrebându-te dacă ai putea face pe furiş nişte fotografii cu ocupanţii locuinţelor respective.

— Am depistat şapte dintre autorii pogromurilor din 1983. Acum trebuie să le confirmăm identitatea.

— Şi apoi?

— Îi vom putea da pe mâna procurorilor.

Ai izbucnit în râs în vreme ce Kuga îţi adresa un zâmbet dulce.

— Am spus cumva un banc?

— Nimeni nu se va atinge de acest caz. Vrei să spui că CNTR îl va instrumenta?

— Există multe feluri de a face dreptate.

— Eu credeam că nu sunteţi de la LTTE.

Elsa şi-a pus o palmă pe genunchiul vărului ei, făcându-l să tacă.

— Maali. Iată cecul tău pentru fotografiile din distric tul Vanni. Şi iată avansul pentru următoarele comenzi.
Te-ai uitat la cecurile acelea amintindu-ți-l pe dada cum îți spunea că fotografii nu câştigă bani decât dacă se ocupă de nunți şi că o diplomă în Sociologie – în cel mai bun caz – te ajută să-ți găseşti un post de profesor. „Fă un singur lucru şi fa-l bine”, obişnuia să spună un bărbat pentru care „un singur lucru” nu includea şi creşterea unui copil.
— Există şi alte comenzi?
— Du-te la adresele astea şi spune că participi la un recensământ guvernamental. Fotografiază persoanele respective. Oferă-le fotografii de buletin gratuite. Singhalezii ar primi şi ziare tamile dacă ar fi gratis.
— Păi asta nu e o escrocherie?
— De partea cui eşti tu, koîla?
— Sunt de partea care îşi doreşte ca srilankezii să nu mai moară în felul acesta.
— Asta-i bine. Iar noi vrem ca aceşti monştri să sufere. Şi vor suferi.
— Cum?
Kugarajah a scos o fotografie făcută de tine în districtul Vanni, unde te duseseşi doar ca fixer, aşa că pozele făcute de tine puteau fi vândute celui care licita mai mult. CNTR obținuse fotografiile de la armată şi de la Associated Press.
— Cine este bărbatul ăsta?
O poză pe care o făcuseşi în timp ce te prefăceai că îți curățai aparatul de fotografiat, într-o bază a Tigrilor Tamili, şi îndemnai un reporter enervant de la Reuters să filmeze o tabără de antrenament LTTE.
— Colonelul Gopallaswarmy, ai răspuns tu.
— Cunoscut şi ca Mahatiya. Ce ştii despre el?
— Conduce singura bază a Tigrilor Tamili în care se poate pătrunde cu aparate de luat vederi. Şi mai ştiu că Supremo ține cont de părerile lui.

— Se zice că ar complota împotriva lui Tiger Supremo.
— Eu nu plec urechea la zvonuri. Doar le răspândesc.
— Mare glumeț, tipul ăsta, a spus Kugarajah, aplecându-se în față, gestul lui făcându-te să te lași pe speteaza scaunului și să-ți pui mâinile-n sân.
Te privea de parcă ar fi urmat să spună și el o glumă. Sau să crape un cap.[90] Ți-ai aprins o țigară fără să le ceri permisiunea pentru că bruta aceea te îngrozea și te excita în aceeași măsură.
— De partea cui ești tu, kollal
Elsa Mathangi îți urmează exemplul aprinzându-și un Benson – un gest la fel de instinctiv precum salivarea la cotarlele lui Pavlov.
— De partea celor care mă plătesc.
Ți-au spus apoi că CNTR administrează un orfelinat în Vavuniya și o policlinică în Medawachchiya, dar că armata refuzase să le ofere protecție. Că acest colonel Gopallaswarmy era responsabil pentru Provincia Nord-Centrală și că ar putea oferi protecție.
— Am dori să ne aranjezi o întâlnire cu colonelul.
— Nu îl cunosc.
— Îl cunoști suficient de mult ca să duci reporteri în tabăra lui militară.
— E o tabără de paradă. Ca un decor de la Hollywood. Colonelul nu stă de vorbă cu outsideri.
— Noi nu suntem outsideri.
— Nu credeți că este cam riscant pentru CNTR să aibă de-a face cu LTTE?

---

[90] Orig. eng. He had a look in his eye like he was about to crack ajoke himself. Or a skull. – joc de cuvinte intraductibil, în lb. eng. „a face o glumă” traducându-se (lit.) „a crăpa o glumă”.

— Majoritatea proiectelor noastre se desfăşoară în nord sau în est, acolo unde LTTE ține loc de guvern. Doar ştii şi tu asta.
Poate era vorba despre suma înscrisă pe cec, sau despre cantitatea de alcool din paharul pe care ți-l oferise Kuga, sau despre mărimea antebrațelor care ți-l întinseseră, sau despre asprimea palmei care se frecase de spatele tău, însă în clipa aceea ai simțit cum începe să-ți placă deopotrivă atât compania în care te aflai, cât şi conversația pe care o purtai.
Cei doi veri erau încântați de „Proiectul 1983”, însă ție îți era teamă.
— Voi chiar credeți că puteți aduce în fața justiției o gloată compusă din mii de oameni?
Kuga ți-a făcut cu ochiul, gestul lui neînsemnând nici expresia unei iubiri frățeşti, nici faptul că gândurile lui ar fi fost la fel de pornografice ca ale tale.
— În cazul oricărei gloate, indiferent cât de mare ar fi, trebuie să-i ținteşti în primul rând pe lideri. E ceva elementar.
— Propozițiile de genul acesta sugerează fie că sunteți serioşi, fie că sunteți nişte proşti.
— Nu toți oamenii sunt nişte glumeți aşa ca tine.
Cei doi au început atunci să vorbească despre aşa-numita facțiune Mahatiya şi despre efectele pe care scindarea LITE le-ar putea avea asupra tamililor. Elsa se plângea că LTTE devenise o formă de fascism care nu lăsa alte voci tamile să se exprime liber. Auzind aceasta, Kuga a ripostat:
— O voce tamilă unită este un lux care nu îi va salva pe tamili. Doar o voce puternică este capabilă de aşa ceva.
— Dr. Ranee Sridharan avea o voce puternică, a spus Elsa. Şi a fost înăbuşită.
— De partea cui eşti tu, Kuga?

I-ai pus lui Kuga o palmă pe umăr, primind în schimb o privire care te-a făcut să ți-o retragi. Gata cu ocheadele, domnule Maali.
— Amma ta este pe jumătate burgheră, pe jumătate tamilă, nu-i aşa? te-a întrebat el. Eşti o corcitură, la fel ca mine. Însă în buletin porți numele de Kabalana. Ai face bine să-i mulțumeşti tatălui tău. Cel mai bun lucru pe care ți l-a lăsat moştenire a fost acest nume de familie singhalez.
Ai fi vrut să te indignezi şi să-i dai replica spunându-i că nu-l cunoştea pe tatăl tău, însă evident că avea dreptate. Tatăl tău îți lăsase un nume şi te făcuse să disprețuieşti banii şi oamenii care îşi etalau bogăția.
„Cei mai mulți dintre socialiştii din Colombo nu-i iubesc pe săraci. Pur şi simplu îi urăsc pe bogați”, ar fi spus dada, de parcă această frază ar fi izvorât din magnificul lui creier.
— Mă voi implica în acest „Proiect 1983”, ai spus tu. Pentru că mă plătiți. Şi pentru că am fost acolo. Şi pentru că acest guvern trebuie să răspundă la o mulțime de întrebări.
— Ai grijă, Mal, a spus Elsa. Cu genul ăsta de discurs s-ar putea să te trezeşti într-o anvelopă[91].
— Şi acesta este motivul pentru care nu pot să-l spionez pe colonel pentru voi.
— Nici nu te-am rugat să-l spionezi. Doar să aranjezi o întâlnire.
— Oare ce-o fi mai rău? O anvelopă incendiată sau o închisoare LITE?
Obişnuiai să faci glume despre moarte atunci când aceasta părea un eveniment improbabil, aşa cum de altfel facem cu toții – până când nu mai facem.
Ți-ai luat cecurile şi le-ai preschimbat la cazinoul hotelului în jetoane – pe care le-ai pierdut la masa de poker înainte de

---

[91] Referire la o metodă de execuție constând în introducerea victimei într-un turn de anvelope căruia apoi i se dă foc.

a le recupera la bacara. Te-ai dus apoi la calea ferată şi nu ai găsit pe nimeni demn de puțină smotoceală. În vreme ce priveai pietrele aflate dincolo de rambleu şi la parapetul acela subțire care împiedica natura să devoreze coasta, te-ai gândit la cuvintele pe care ți le adresase Kuga la despărțire.

— Sper că nu ai povestit nimănui nimic despre CNTR.

— Nu sunt un gură-spartă.

— Bun. Țara asta e plină de gură-spartă. Multă vorbărie, puțină muncă.

— Nu am povestit nimic nimănui.

— Bun. Nu avem nevoie de reclamă ca să facem ceea ce este drept.

Kuga ți-a întins apoi mâna. De cum i-ai dat-o pe a ta, te-a tras spre sine şi ți-a strâns falangele în palmă. Ai tresărit îndurerat, însă el a preferat să te privească o vreme cum te zvârcoleşti de durere.

— Nimeni nu vrea să sfârşească într-o anvelopă, nu-i aşa?

Înainte să-ți dea drumul, ți-a mai făcut o dată cu ochiul.

CASĂ, ACRĂ CASĂ

Casa din cartierul Bambalapitiya se aflase în proprietatea bunicii tale paterne, fiind lăsată surorii tatălui tău şi apoi primei soții a acestuia, după divorț. Tu, fiul primei lui soții, ai crescut aici printre tufe de frangipani, câini adormiți şi părinți conflictuali. Certurile se desfăşurau în bucătărie, pe verandă şi pe balcon. Ajungi acolo purtat de un vânt prietenos ca să descoperi că o nouă ceartă tocmai s-a revărsat pe străzile din jur.

Observând din timp aglomerația, Jaki îşi parchează Lancerul pe strada curbată, cu trei case mai jos. Amma ta stă la poartă împreună cu Stanley Dharmendran, răstindu-se la polițişti şi la Elsa. n interiorul maşinii se desfăşoară un alt gen de ceartă.

— Poate că în cutie nu se află nimic. Dacă totul nu este decât una dintre farsele de rahat ale lui Maali?
— Tu şi scurtăturile tale idioate, scrâşneşte Jaki.
DD îşi încleştează pumnii, apoi îşi pocneşte articulaţiile. Ceea ce înseamnă că îi arde buza după o ţigară. Cu nouă luni în urmă făcuserăţi un pariu că abstinenţa lui nu va dura un an, iar DD urăşte mai mult să piardă decât iubeşte fumatul – sau pe tine. De data aceasta amintirile nu mai sunt însoţite de dureri.
La şcoală, Dilan Dharmendran practica toate sporturile. Tu urai rugbyul la fel de mult ca crichetul, însă nu te deranja să-l priveşti pe el cum evoluează pe teren. Era căpitanul echipei de polo pe apă de la St. Joseph, în vreme ce tu erai elevul de serviciu care îşi petrecea după-amiezile admirându-i trupul de porţelan şi aranjându-şi uniforma albă.
Când v-aţi reîntâlnit trecuseră deja zece ani de la absolvire. El nu mai avea acelaşi trup, dar îşi păstrase zâmbetul, pielea întunecată şi încetineala cu care se prindea de poante. Rămăsese un zece – pe o scară de la unul la treisprezece. Habar n-avea că în urmă cu atâţia ani râvniseşi la nurii lui. Când te-ai mutat în apartamentul tatălui său împreună cu verişoara lui Jaki, nici măcar nu te-a recunoscut şi a avut foarte puţine lucruri să-ţi spună.
Totul s-a schimbat însă, cu paşi mici, de-a lungul a şase luni caracterizate de o infinită răbdare, la capătul cărora începuseşi deja să te strecori la el în cameră în toiul nopţii, el spunându-ţi că este pentru ultima oară, iar tu ajungând să-i vorbeşti despre excursiile pe care le veţi face împreună. Când ieşeaţi în oraş, părea că sunteţi doi vechi colegi de şcoală, nimeni nebănuind nimic, deşi probabil toată lumea bănuia. Acum el crede că te afli undeva într-o temniţă şi că, dacă îşi va folosi relaţiile de la Earth Watch Lanka ca să

depună o plângere întocmită ca la carte, va putea să te elibereze. Dragul, înduioşătorul tău idiot mic şi naiv!
— A spus cumva că pleacă?
— Mie nu mi-a spus nimic.
— Mie mi-a zis să vin la Centrul pentru Arte sau la hotelul Leo. Cică avea să-mi comunice ceva. A mai zis că va suna ca să confirme şi, ca de obicei, n-a mai sunat.
— Juca în fiecare zi, spune fata, întorcându-se cu fața spre vărul ei şi adresându-i o privire jumătate milă, jumătate dispreț.
— Crezi că e mort? întreabă DD cu glas suguşat.
De fiecare dată când reveneai de pe teren obişnuia să-ți maseze umerii şi tălpile, în vreme ce tu îi descriai atrocitățile la care asistaseşi. Apoi el profita de prima ta pauză ca să schimbe subiectul şi să-ți spună că o universitate din Statele Unite îi oferise o bursă ca să studieze degradarea mediului înconjurător din lumea a treia – sau ceva de genul acesta –, iar tu îl întrebai ce l-ar fi putut învăța cel mai mare poluator din lume despre acest paradis natural, după care îi expuneai crimele şi păcatele comise de SUA, evitând să dezbați tema unei vieți petrecute pe continentul nord-american.
— Maali zicea că este singurul fotograf care lucrează deopotrivă pentru armată, presa străină şi Tigrii Tamili, spune Jaki. Eu îmi imaginam că doar se dă în stambă, ca de obicei.
După ce te certai cu DD, Jaki îți scotea picioarele masate în oraş, îți dădea obişnuitul raport despre al-cui-soț-s-a-culcat-cu-a-cui-nevastă şi îți povestea despre elevele pe care le corupea la cluburile de teatru şi despre piesele punk pe care le strecura în playlisturile posturilor de radio.
După câteva beri începeai să te plângi de DD, iar ea îți dădea una dintre pastilele ei idioate, după care începeați să râdeți ca nişte tâmpiți, tu neajungând niciodată să-i

povesteşti despre lucrurile pe care le văzuseşi în zonele de război. Sau să-i explici de ce erai lefter, deşi tocmai ce-ți primiseşi banii. Sau despre voi doi, dacă îi fuseseşi fidel şi dacă acest lucru avea vreo importanță.
— Ce rost are să aşteptăm în maşină? întreabă DD, frecându-şi fruntea transpirată cu palma lui perfectă.
— Ce rost are să ieşim din maşină, geniule? Ne-ar putea zări.
— Tu ştii unde se află cutia?
— Şi tu ştii. Ne-a spus după petrecerea aia, când iar devenise melodramatic. Îți aduci aminte.
— Maali obişnuia să inventeze tot felul de rahaturi şi după aia să spună: „Ha, ha, ce uşor sunteți de păcălit!”, de parcă ar fi făcut cine ştie ce mare glumă.
— Dap, ştiu. După care se supăra că nu râzi.
— Spunea că fusese angajat ca asasin şi după aia se posomora că nu-l credeai.
— Sau că a salvat o liotă de copii dintr-un buncăr. Sau că a văzut, în junglă, o panteră neagră.
— Sau că are sub pat o cutie cu fotografii care ar putea zgudui lumea din temelii.
DD face o pauză.
— Eşti sigură că se referea la locul ăsta?
— Mi-a spus că o mutase imediat după răpirea lui Richard de Zoysa. Ar trebui să se afle sub patul Kamalei.
Jaki opreşte motorul maşinii, amândoi ieşind ținându-şi spinările aplecate şi strecurându-se pe Lauries Lane. Observi că s-au îngrăşat. El a devenit un armăsar cu burtă de vacă, iar ea o păunită cu şolduri de pangolin.
Îți doreşti ca amnezia să-ți fi şters din memorie certurile acelea despre San Francisco, precum şi timpul irosit cu ele.
— Mă gândesc să-mi dau demisia de la Earth Watch Lanka. S-ar putea să-mi reiau studiile. Mi-am depus dosarul deja la câteva universități.

Melodia pe care o cânta o dată pe lună, în special în momentele în care nu îi acordai suficientă atenție. În special când îți făceai bagajul ca să pleci undeva şi nu aveai timp pentru încă un spectacol.
— Dacă vei fi arestat pentru că fotografiezi mitinguri JVP, să ştii că nu-l voi implica pe appa.
I-ai fi putut spune să se ducă şi să lingă coiul stâng al lui appa, însă asta ar fi provocat o ceartă suficient de serioasă ca să te facă să pierzi autobuzul. I-ai fi putut spune că mitingul JVP avusese loc săptămâna trecută şi că acum te îndreptai spre Trincomalee ca să fotografiezi urmele unui masacru petrecut într-un sat. Că riscul de a fi arestat era mic, dar că acela de a fi răpit de către Tigrii Tamili era mare. În loc de aceasta i-ai spus că îl iubeai ca pe ochii din cap şi că veți sta de vorbă când vei reveni. De obicei o astfel de replică avea darul să-i închidă gura. Îi priveşti pe armăsar şi pe păuniță cum se fac nevăzuți în spatele manghierului. O boare de vânt te străbate, iar tu pluteşti asemenea unui fir de praf spre poarta dinspre care se aud glasurile acelea sonore.
— Asta e proprietatea noastră. Am cumpărat-o, spune Elsa Mathangi cu o mână-n şold şi o țigară în gură.
Ea este singura persoană din grup care zâmbeşte.
— Pe lumea asta. Există o chestie. Care poartă. Numele de lege, spune Stanley, rotindu-şi un deget prin aer. L-am sunat pe ministrul justiției. Îi poți arăta mandatul de percheziție.
— Cui îi pasă, Stanley? Lasă-i să caute. Nu avem nimic de ascuns, răspunde amma ta.
Îți poți da seama după felul în care îi tremură mâna că e la a treia ceaşcă. De când tatăl tău v-a părăsit a început să toarne tot felul de chestii în ceainic. La început brandy, apoi whisky, iar la urmă gin. Kamala numea întotdeauna sticla de Jordon's „doctoria doamnei”.

— Nu despre asta e vorba, Lucky. Nu au niciun drept legal.
Amma ta se uită la subinspectorul Ranchagoda rămas lângă poartă. Acesta pare mai puțin stânjenit decât Cassim, care stă în maşină, cu capul aplecat, de parcă şi-ar studia poalele.
— Nu ziceați că îmi veți găsi băiatul? L-ați găsit? Ce e asta?
— Ca să-l putem găsi, avem nevoie de ajutorul dumneavoastră, doamnă. Cutia aceea conține informații, răspunde Ranchagoda. Ne zădărniciți investigația.
— Credeți că fiul meu se ascunde aici?
Un zgomot se aude dinspre interiorul casei. Discuția de la poartă se întrerupe, apoi amma ta urcă grăbită pe verandă strigând:
— Kamala? Omath?
Bucătăreasa ei încă nu s-a întors de la piață, iar iubitul ei mătură prin grădină, netulburat de zgomot. Atât Kamala, cât şi Omath sunt tamili care şi-au schimbat numele ca să-şi poată găsi de lucru în Colombo, iar după revoltele din 1983 au decis să şi le păstreze.
Casa din cartierul Bamba era suficient de mare ca să poată găzdui şapte frați şi surori de la naştere până şi-ar fi luat zborul, precum şi trei servitori care ar fi putut îmbătrâni acolo – însă în cele din urmă se dovedise neîncăpătoare pentru amma, dada şi fiul lor. O locuință fără etaj, aşa cum nu se mai construiesc, cu curți pline de flori puse în ghivece, pe care le uda ploaia, cu două verande mobilate cu nenumărate scaune din ratan şi cu o grădină în partea din spate, în care câinii ammei să poată face caca.
Amma ta păşeşte prin fața casei, flancată de Stanley şi urmată de Elsa şi Ranchagoda. Omath, grădinarul, se strecoară grăbit prin intrarea laterală, ajungând în salonul pentru musafiri. Dinspre partea din spate a bucătăriei se aud glasuri de hoți răstindu-se unii la alții, în vreme ce câinii mamei tale zac adormiți. Pluteşti prin încăperile în

care cândva țipai sau stăteai bosumflat, ajungând în curtea din spate. Lângă garaj şi poarta din spate se află odaia pe care o împart şoferul şi bucătăreasa ammei tale. La intrare se află o cutie din carton, sau ceea ce a fost cândva o cutie din carton. Zace acolo de peste douăsprezece luni, însă nu a fost niciodată mişcată din loc – şi cu siguranță nu cu atâta grabă. În cutie se află vechi discuri de vinil exilate aici de casetele audio ale lui Jaki şi de CD-urile lui DD, precum şi o cutie de ghete conținând cinci plicuri. După fiecare deplasare pe teren obişnuiai să adaugi fotografii în plicurile acelea, ascunzând apoi cutia sub viniluri.
Poate că tizanopterele şi curculionidele de sub pat dăduseră la un moment dat de gustul cartonului, sau poate că umezeala provocată de ultimul muson se strecurase înăuntru, rămânând acolo. Din fundul cutiei s-a ales praful aşa cum tot praful s-a ales şi de Acordul de Pace din 1987. Dedesubt se zăreşte un talmeş-balmeş de hârtii, discuri şi o cutie de ghete solitară; scrisori şi aerograme purtând numele tău şi această adresă; tot felul de bilețele de dragoste care ar putea fi folosite pentru şantaj dacă ai fi fost înclinat să recurgi la aşa ceva; facturi vechi la serviciile de apă şi canalizare, cele mai multe dintre ele plătite – plus o scrisoare de la tatăl tău. Există şi mai multe discuri – Jesus Christ Superstar, ABBA, Jim Reeves, Harum Scarum al lui Elvis, coloana sonoră a filmului Flash Gordon interpretată de cei de la Queen – niciunul nefiind ascultat prea des, dar toate stând acum împrăştiate pe terrazzo-ul roşu.
Iar în genunchi, scormonind prin moloz asemenea unor copii care caută nişte arşice pierdute, stau DD şi Jaki. Ea ignoră scrisorile şi discurile, recuperând cutia de ghete din tot acel talmeş-balmeş.
— Dilan! Ce faci acolo? se răsteşte tatăl lui DD în vreme ce amma ta se apropie cu paşi poticniți de harababura aceea, culegând de pe jos Twelve Songs of Christmas de

„Gentleman” Jim şi Who's Sorry Now? al lui Connie Francis, ambele discuri aparținându-i. În spatele ei, Elsa îi spune subinspectorului ceva în şoaptă. Ranchagoda se apropie de Jaki, care ține cutia de ghete în brațe şi se îndepărtează mergând cu spatele.

— Asta îi aparține lui Maali. M-a rugat să i-o păstrez, spune Jaki, străduindu-se să-l privească pe polițist în ochi.

— Şi atunci, de ce ai luat-o? întreabă Elsa, apropiindu-se de grămada de discuri şi hârtii.

— Pentru că îi aparține lui Maali, nu ție.

— Toată lumea trebuie să se calmeze. Haideți să intrăm în casă, spune Stanley, apropiindu-se de DD şi cuprinzându-l cu brațul. Omath, strânge, te rog, tot ce se află pe jos.

Îți vine să-i tragi lui Stanley un pumn în capul lui chel şi gras, un impuls pe care l-ai simțit constant începând din ziua în care l-ai văzut vorbind în parlament cu accentul lui afectat, de Cambridge. De față cu tine fusese de o politețe ireproşabilă, cu toate că folosea această politețe ca armă, aşa cum o fac toți englezii. Îl trimite pe Ranchagoda afară, în vreme ce Elsa îi urmează pe ceilalți în salonul pentru musafiri pe care nu îl foloseşte nimeni.

În mod normal, amma ta le-ar oferi tuturor câte un ceai Ceylon şi sucuri Elephant House, însă acum nu pare deloc dispusă să-şi întrețină oaspeții. Ține în mână un plic primit de la dada, singurul pe care l-ai deschis vreodată. Nu-ți doreşti ca ea să-l citească, dar nu ştii cum ai putea s-o opreşti.

DD şi Jaki aşază cutia de ghete pe măsuța pentru cafea, toată lumea strângându-se în jurul acesteia, de parcă ar fi vorba despre un exponat de muzeu aflat sub un geam protector. Cutia este albă, iar pe suprafața ei se zăresc scrise cu carioci negre şi roşii numele câtorva cărți de joc. Cărțile formează o chintă roială: as de caro, rege de treflă, damă de pică, apoi un valet şi un zece de cupă.

— Indiferent ce se află acolo, aparține CNTR! Striga Elsa arătând spre cutia care cândva a conținut o pereche de chappali maro produse în Madras.
Jaki o trage spre ea şi se joacă puțin cu capacul. Tu pluteşti deasupra întregii scene, privind plicurile rânduite înăuntru, fiecare fiind marcat cu propria carte de joc. Imagini inundă spațiul din spatele ochilor pe care nu îi ai. Amintirea unor fotografii pe care nu ții minte să le fi făcut şi a unor lucruri pe care nu le poți des vedea. Acum nu-ți doreşti să apuci aparatul de fotografiat pe care îl porți la gât, temându-te de ce ar putea să-ți dezvăluie.
— Nu. Deschideți. Nimic, spune Stanley. Aceasta nu este proprietatea voastră.
— Domnule, ceea ce spuneți dumneavoastră nu este adevărat, îl contrazice Elsa. Maali mi-a spus că fotografiile noastre se află într-o cutie de ghete ținută sub un pat. Iată cutia şi iată patul. Vărul meu a comandat un set de fotografii de la Maali. Am plătit pentru negativele originale. Ce se află în cutie ne aparține.
— De unde a mai apărut şi sperietoarea asta de ciori? întreabă Stanley arătând spre Ranchagoda care tocmai şi-a făcut din nou apariția.
— Domnule, şeful meu este Cyril Wijeratne, ministrul justiției, spune Ranchagoda, îndreptându-şi picioarele crăcănate.
— O, pe cuvânt? răspunde tatăl lui DD. Păi atunci ia să-l sun eu. Să-l lăsăm pe el să tranşeze situația.
Subinspectorul Ranchagoda nici măcar nu tresare în timp ce Stanley blufează. Elsa scutură din cap, ştergându-şi zâmbetul de pe chip.
— Până atunci, dați-mi mie cutia, spune Stanley.
Jaki ridică din sprâncene, adresându-i lui Stanley privirea cu care o gratificase şi pe mătuşica ei când o făcuse „ştorfetă proastă”. Privirea pe care ți-o adresase şi ție când o

convinseseşi să-i ceară scuze şefului ei şi să-şi capete slujba înapoi sau când îți spusese că ştia ce făceai cu DD şi că nu-i păsa atâta vreme cât nu vă îmbolnăveați de SIDA. Jaki îşi mută privirea dinspre Stanley spre Elsa, apoi deschide cutia. Aşază cele cinci plicuri pe masă, decartând în felul acesta chinta ta roială.

DUPĂ PETRECERE

Le povestiseşi despre cutia de sub patul tău după una dintre petrecerile de la Centrul pentru Arte. De față se aflau DD, Jaki şi un unchi pe nume Clarantha de Mei. Toți trei erau deja beți, aşa că nu te-ai fi aşteptat să țină minte.
DD ura sfârşitul petrecerilor când scrumierele pline cu lichide se revărsau, iar fotografiile pe care le făcuseşi tu intrau într-o cutie. În astfel de momente se târa posomorât până în camera lui, după care lovea cu pumnii în pereți ori de câte ori dădeați muzica prea tare.
— Sper că nu ai din nou de gând să-i inviți pe dobitocii ăştia la noi acasă?
— Aşa vrea Jaki.
După câte o petrecere vă adunați pe o terasă care dădea spre Galle Face Green sau pe balconul dând spre parcarea Taj. Livingul era uriaş şi dispunea de suficiente suprafețe moi ca să găzduiască cheflii abțiguiți din Colombo. Sena avea dreptate. Maali Almeida nu se ducea pur şi simplu la petrecerile din Colombo 7 – le găzduia.
Apartamentul tău se afla aproape de trei cluburi de noapte din Colombo – 200, Chapter şi The Blue –, aşa că partenerii de dans ai lui Jaki, oricine vor fi fost aceştia, ajungeau la tine. Musafirii, tolăniți pe perne se îmbătau cu espressourile făcute la cafetiera lui DD, cu casetele puse în combina aceluiaşi DD şi cu macheala furată de la tatăl lui DD, în

vreme ce DD însuşi zăcea în patul lui DD şi depăna gânduri specifice lui DD.
Proaspeţii absolvenţi ai Şcolii Internaţionale obişnuiau să lâncezească acolo sorbind vodcă şi plângându-se că sunt nevoiţi să administreze companiile părinţilor lor. Membrii corului de bocitoare fumau iarbă şi bârfeau corul de bocitoare înainte de a se combina cu alţi membri ai corului de bocitoare. Expaţii priveau de la balcon cocotierii care se profilau pe fundalul oceanului înspumat şi rosteau fraze poetice; despre frumuseţile Sri Lankăi. Era adevărat. Atunci când vântul bătea pe balcon, iar fumul de ţigară şi râsetele erau purtate de boare, era uşor să uiţi că la o staţie de autobuz distanţă un război se afla în plină desfăşurare. Pe balcon însă, stelele şi luminile din Colombo viersuiau în nuanţe de galben şi verde. Drumurile dormitau tăcute în vreme ce oceanul torcea ca un motan. Iar oraşul se învelea într-o pătură de siguranţă pe care nu o meritam.
Noaptea de care îţi aminteşti a fost cea de după Miss Working Girl 1989. Prietenul tău Clarantha de Mei, custodele Galeriei Lionel Wendt, făcuse parte din juriu şi îi cadorisise pe amicii lui cei imaturi şi inadaptaţi cu câteva bilete, deşi nu toţi îi apreciaseră gestul.
— Numai în Sri Lanka se pot desfăşura concursuri de frumuseţe şi meciuri de crichet în vreme ce ţara arde, a spus Jaki servind vodca lui Stanley musafirilor din salonul vostru.
Pe balcon, o fată care moştenise o cafenea şi un băiat destinat să conducă o bancă, amândoi abia ieşiţi din adolescenţă, se sărutau de zor. În bucătărie, un curtier de ceai discuta în contradictoriu politică cu un DJ de la un post de radio. Pe pernele răsfirate prin salon, musafiri care se vedeau prima oară în viaţă îşi pasau „cuie”. Alţii pisau pilule în mojarul pe care de obicei îl foloseaţi ca să zdrobiţi păstăi de chili.

O femeie voinică purtând caftan şi un băiat dolofan etalând un boa de pene s-au aşezat deodată lângă tine şi Jaki. V-au presărat nişte praf de ecstasy în băuturi, apoi i s-au adresat lui Clarantha de parcă ar fi fost vorba despre un rege.
— Unchiule Clara, arăți fabulos, ca de obicei, a spus băiatul executând o plecăciune de majordom. Iar discursul pe care l-ați ținut a fost excelent!
— Hmm, a mormăit femeia în caftan, privind cu coada ochiului fusta sumeasă a lui Jaki.
— Ai o față extrem de familiară.
Unchiul Clarantha obişnuia să fie sociabil chiar şi atunci când simțea că pică de oboseală. Iar parada aceea de păpuşi în bikini şi costume office trebuie să fi fost la fel de plicticoasă pentru juriu, pe cât fusese pentru public. În special de vreme ce Clarantha era de două ori mai gay decât tine şi de zece ori mai nedeclarat.
— Numele meu este Radika Fernando, a spus femeia. Citesc ştirile la Rupavahini[92]. Iar el este logodnicul meu, Buveneka.
— Eşti fiul ministrului Cyril Wijeratne, nu-i aşa?
Băiatul cu boa de pene s-a îmbujorat instantaneu.
— E de fapt unchiul meu, dar eu nu le prea am cu politica, a răspuns el, uitându-se la tine de parcă ți-ar fi cerut permisiunea să zâmbească.
Praful strecurat în băutură ți se oprise în gât, făcân-du-te să slobozi o râgâială având un gust pe care nu l-ai fi putut asocia decât cu cel de otravă. Ai clătinat din cap.
— Uitați-vă la oamenii din bula asta, care chefuiesc după concursuri de frumusețe în vreme ce soldații noştri mor.
Radika Fernando venise ca să țină un discurs, iar acum chiar îl ținea făcând uz din plin de vocea ei de crainică.

---

92 Prescurtare a The Sri Lanka Rupavahini Corporation, numele televiziunii naționale din Sri Lanka.

— Nu e nicio problemă cu bulele, iubito, a spus Buveneka, înălțându-și paharul de șampanie. Ce altceva ai putea face când îți este interzis să ieși seara în oraș?
În clipa următoare, Radika s-a lansat într-un monolog pe care tu te-ai căznit să-l urmărești. A început prin a critica discursul lui Clarantha prin care acesta prevedea un viitor luminos pentru toate participantele la concursul Miss Working Girl.
— E greu de imaginat un viitor luminos de vreme ce în țara asta peste patru mii de femei și fete sunt violate în fiecare an. Multe de către membri ai propriei familii.
Clarantha s-a adâncit în sine, așa cum făcea de obicei când discuțiile deveneau conflictuale. Jaki însă a marșat.
— Și ce altceva faci, în afară de a citi la televizor tot felul de știri pe acest subiect? a întrebat Jaki.
Radika a roșit de parcă s-ar fi așteptat la o astfel de împunsătură.
— Sunt o ipocrită, la fel ca tine, dulceață. Toate mințile noastre sunt colonizate de Hollywood. Suntem spălați pe creier cu rock-and-roll. Cei care mor acolo nu sunt cu adevărat lumea noastră. Cum te cheamă, frumușico?
Acela a fost momentul în care ți-ai dat seama că Radika se „prăjise”, iar când ochii lui Buveneka au început să se multiplice, ți-ai dat seama că nici tu nu erai mai prejos. Discuțiile și mișcările de prin încăpere au început să devină tot mai cețoase, mai distante. O notă s-a făcut auzită dinspre pick-up, rămânând atârnată în aer, nefiind clar dacă pornise din gâtul lui Freddie, Elvis sau Shakin' Stevens. Te-ai lăsat pe spate și ai început să mângâi părul lui Jaki în vreme ce aceasta îi spunea crainicei cu o cheamă. Radika și Buveneka formau un duo de vodevil. Ea ținea cuvântări înflăcărate, el lansa butade revoluționare. Ea declara cu patos că oamenii malefici nu știu că sunt malefici, așa cum nebunul nu știe că e dus cu pluta. Că

America nu crede că a invadat prea multe state democrate sau că a ucis prea mulți oameni nevinovați. Că nu ar trebui să-i lăsăm să continue cu măcelurile, asemenea celor mai cumpliți tirani, şi să arunce bombe asupra copiilor. Că o țară construită pe genocid şi pe spinările sclavilor nu este ceva excepțional.
— Aşa gândeam şi eu în liceu, a spus Jaki. Cine ai prefera să ne conducă? Sovieticii sau japonezii?
— Dacă aş fi crescut ascultând heavy metal rusesc şi ultându-mă la filmele lui Kurosawa, poate că întrebarea nu ar suna ridicol.
— Heavy metalul rusesc sună cool, a zâmbit Jaki.
— Napalmul a fost inventat la Harvard. Bomba atomică la Princeton, iar bomba cu hidrogen în cadrul proiectului Manhattan.
— Tu crezi că Tigrii Tamili ştiu că sunt malefici? ai întrebat tu, însă nimeni nu ți-a răspuns.
— Dar guvernul nostru? a bombănit Buveneka Wijeratne, nepotul ministrului justiției.
Apoi cineva a dat muzica mai tare, iar Radika o săruta pe Jaki în vreme ce Buveneka te lingea pe tine. Apoi te-ai trezit brusc în camera lui Jaki, unde toate luminile fuseseră aprinse, muzica era tristă şi nemelodioasă, iar tu o auzeai pe Jaki spunând „te rog, opreşte-te”.
— Noi nu suntem aşa, îmi pare rău. Cred că am exagerat cu prafurile.
Radika îi masa gâtul în vreme ce Buveneka te ținea de mână. Nu-ți venea să crezi că tocmai îl sărutaseşi pe nepotul Satanei.
— Draga mea, cu toții suntem prăjiți, a spus Radika.
— Voi doi chiar sunteți logodiți? ai întrebat tu.

— Eu sunt „rochia” lui, iar el e „barba” mea[93], a răspuns Radika întrerupând masajul şi întinzându-se pe patul lui Jaki. De parcă n-ar fi atât de evident, a continuat ea.
— Facem parte dintr-un grup care se întruneşte în fiecare lună. Ar trebui să veniți şi voi, a spus Buveneka.
— Noi nu suntem genul acela de persoane, a răspuns Jaki.
— Păi atunci cum sunteți? a întrebat Radika trasând cu degetul mare de la picior tot felul de tipare pe spinarea lui Jaki.
Jaki s-a uitat la tine, iar tu te-ai uitat la placa Ouija aşezată lângă casetele audio ale lui Jaki.
— Ce ziceți de o şedință de spiritism? ai întrebat tu.
În clipa următoare în încăpere şi-a făcut apariția Clarantha de Mei, însoțit de una dintre concurentele de la Miss Working Girl, care, întrebată fiind care este autorul ei preferat, răspunsese „Enid Blyton”[94].
— A spus cineva „şedință de spiritism”?
Momentul a fost un fiasco. Cei prezenți nu se puteau opri din chicotit în pofida lumânărilor aprinse şi a lui Clarantha care încerca să invoce spiritul lui Laurence Olivier în rolul lui Hamlet. Radika Fernando a încercat şi ea, folosind vocea ei de crainic TV. A invocat fantomele reginei Anula[95] şi a lui

---

93 Referire la faptul că în lb. eng. brit. un bărbat care are o relație cu o lesbiană pentru a o face să pară heterosexuală este cunoscut sub numele de „barbă”. La fel, o femeie care are o relație cu un bărbat homosexual pentru a-l face să pară heterosexual este cunoscut sub numele de „rochie”.

94 Enid Blyton (1897-1968) – cunoscută autoare engleză de literatură pentru copii.

95 Anula of Anuradhapura (m. 42 î.e.n.) – prima regină srilankeză cunoscută.

Madame Blavatsky[96], precum şi ale unui cuplu care se spânzurase de tavanul Galle Face Court în anii 1940. Doar că niciun spirit nu a stins lumânările noastre.
Jaki tocmai intenţiona să aprindă luminile când Buveneka Wijeratne a început şi el să invoce fantome.
— Îi invoc pe revoluţionarii pieriţi. Ranee Sridharan. Vijaya Kumaratunga. Richard de Zoysa. Sena Pathirana...
În clipa următoare, o pală de vânt venind dinspre Galle Face a stins toate lumânările. Toţi cei prezenţi au început să ţipe. Jaki a aprins lumina, toată lumea a început să râdă, apoi s-a aşternut tăcerea. Apoi, unul câte unul, musafirii au început să plece. Jaki i-a arătat cu degetul pe crainica TV şi pe nepotul ministrului înfăşurat într-un boa de pene, spunându-le la revedere şi adăugând:
— Haideţi să nu mai facem asta niciodată,
Înainte să plece, l-ai întrebat pe Buveneka:
— Care a fost ultimul nume pe care l-ai invocat, înainte să se aprindă lumina?
— Sena Pathirana, fiul şoferului nostru. Era un student comunist care se înscrisese în JVP. Unul dintre primii revoluţionari eliminaţi de brigăzile morţii din subordinea unchiului meu. Nu voi uita niciodată ce mi-a spus şoferul nostru când şi-a dat demisia.
Buveneka şi-a aranjat părul şi cămaşa, apoi şi-a vârât boa din pene în borsetuţa lui de „barbă”.
— Baba, a spus, eşti singurul membru al familiei tale nenorocite pe care nu-l voi blestema niciodată. Nici măcar Omul Cioară nu-l poate proteja la nesfârşit pe unchiul tău.
După petrecere aţi rămas doar tu, colegii tăi de apartament şi Clarantha de Mei.
— Cine este Omul Cioară? a întrebat Jaki.

---

[96] *Helena Blavatsky (1831-1891) – autoare de cărţi de misticism; fondatoare, în l875, a Societăţii Teosofice*.

— O tâmpenie locală cu vrăji şi vrăjitori. Omul Cioară din Kotahena vinde amulete care îi protejează pe miniştrii bogați precum Cyril Wijeratne. Se zice că de aia ministrul justiției a supraviețuit atâtor tentative de asasinat. Oamenii sunt dispuşi să accepte orice, mai puțin adevărul.
În vreme ce goleați ultimele pahare din noaptea aceea, le-ai povestit despre cutia cu fotografii şi despre decizia ta de a le muta în casa ammei tale. Jaki era pe jumătate adormită, iar DD abia dacă mai era treaz, însă Clarantha te-a ascultat, apoi a promis:
— Dacă vreodată vei pleca în exil, îți voi expune eu fotografiile.
Clarantha administra barul de la Centrul pentru Arte, era custodele Galeriei Lionel Wendt şi, în calitate de bunic homosexual al unui număr de patru nepoți, reuşea să-şi nege în clip plauzibil înclinațiile. în noaptea aceea a spus că, dacă Jaki şi DD i-ar putea procura fotografiile, le-ar expune la galerie până când ar fi venit cineva să le dea jos. Apoi tuspatru ați bătut cuba ca nişte supereroi, ciocnind păhărelele cu vodcă furată – iar în scurtă vreme ați dat uitării întreaga conversație.

PRIMUL PLIC

Cutia este fragilă. Pare făcută dintr-o hârtie care îşi doreşte să devină carton când va creşte mare. Găzduieşte cinci plicuri. Cândva conținuse o pereche de chappali primită cadou de la dada pentru că trecuseşi cu bine examenele la Contabilitate. Nu ai purtat niciodată papucii aceia importați din Madras, dăruindu-i la rândul tău unui băiat pe care l-ai întâlnit la toaletele din Liberty Piaza, pentru că te mângâiase după lăsarea întunericului.
Jaki răsfiră plicurile în evantai asemenea acelui crupier țanțoş de la Pegasus care fusese dat afară pentru că scotea

cărți de la fundul pachetului. Le arată tuturor celor prezenți, ținându-i la respect cu privirea ei ca de piatră. Când își dorea, Jaki putea fi o ființă aprigă, doar că aproape niciodată nu i se ivea ocazia să-și manifeste această trăsătură de caracter.
— Jaki, lasă-mă pe mine să mă uit primul.
Cravata lui Stanley stă parțial desfăcută, iar staccatoul vorbirii lui a început să fluctueze.
— Acestea sunt proiectele noastre confidențiale, intervine Elsa, ridicându-se de pe scaun.
Jaki o ignoră și deschide plicul marcat „Dama de pică”, începând să se uite la fiecare fotografie de parcă în palmă ar fi ținut tot atâtea lipitori. Le pasează apoi lui Stanley, care face același lucru scuturând din cap, însă Incapabil să-și ferească privirea. Fotografiile circulă precum cuvintele la jocul „telefonul fără fir”, de la amma la DD, la Elsa, ajungând în cele din urmă înapoi în plic. Tu recunoști liccare imagine developată în efemerul laborator foto al unchiului Cla-rantha.
La început ai pus câteva instantanee alb-negru cu mulțimi de oameni, făcute cu ochi încețoșați și degete șovăielnice dintr-o ricșă aflată în mișcare. Apoi fotografiile înfățișează tot felul de lucruri cuprinse de flăcări: magazine, mașini, indicatoare stradale care se termină cu consoane. Apoi oameni.
Femeia îmbrăcată într-un salwar roz, în timp ce este stropită cu benzină. Băiatul în pielea goală înconjurat de draci dănțuind. O casă din Wellawatte arzând în vreme ce la ferestre se zăresc chipuri de oameni ținându-și fețele lipite de geam. Toate au fost publicate și multă lume le știe deja.
Urmează apoi cele considerate a fi prea crunte, prea sângeroase, pentru a fi publicate în presa internațională. Băiatul și mama lui în vreme ce sunt stâlciți cu bâte.

Copilul de-o şchioapă cu mâna ruptă. Tipul care loveşte un bătrân în coaste cu satârul.
Pe cea din urmă amma ta o lasă dezgustată din mână. Se ridică în picioare, îşi mai pune puțin ceai din ceainic şi soarbe prelung.
Urmează portretele, multe chipuri fiind mărite în debaraua apartamentului din Galle Face Court. Prim-planuri înfățişând bărbații care mai devreme folosiseră bâtele – nişte bestii neidentificate înarmate cu canistre de benzină şi formulare electorale, nişte bigoți neidentificați care vânau străini ca să le dea foc. Neidentificați până acum. Dracul dănțuitor, bărbatul cu bâta, băiatul cu canistra de benzină, bestia cu satârul maro.
Dacă ofițerii Cassim şi Ranchagoda s-ar fi aflat acolo, ar fi recunoscut ultimul personaj: măcelarul stând într-un banyan şi fluturând prin aer un satâr tocit de sângele găinilor, al porcilor, al minorităților vânate şi al celor o mie de pisici care i-au cunoscut tăişul. În loc de asta, cei doi polițişti stau în maşină şi se ceartă, Cassim spunând că ar trebui să plece, în vreme ce Ranchagoda sugerează că ar trebui să fure cutia. Cassim spune că nu fusese niciodată de acord să colaboreze cu brigăzi ale morții şi că-şi doreşte să-şi dea demisia.
Cei doi nu observă Mitsubishiul Pajero care se apropie, înțesat de bărbați-care nu sunt nici militari, nici polițişti. Şi chiar dacă l-ar fi observat, nu l-ar fi zărit pe demonul care stă pe capota acestuia.
— Noi instrumentăm dosare împotriva făptaşilor din 1983, spune Elsa. Am identificat indivizii din gloată ale căror chipuri apar în fotografii. Acum am putea să dăm de urmă criminalilor.
— Oare de ce nu am auzit până acum de CNTR-ul ăsta al vostru? Sau de acest proiect? întreabă Stanley, scoțându-şi ochelarii ca să studieze mai bine fotografiile. Alege apoi una

înfățișând un rug format din cadavre făcută nu departe de locul în care oamenii au fost adunați.
— Nu ați auzit de CNTR pentru că noi nu ne facem reclamă. Nu suntem politicieni, răspun-de Elsa, uitându-se chiorâş la plicul etichetat „Dama de pică” aflat în mâna lui Jaki, asemenea unei ciori famelice atrasă de o gustare pentru prânz aruncată de un copil mofturos.
Amma ta ține în mână singurul plic din încăpere în care nu se află nicio fotografie. O scrisoare de la absentul tău dada pe care ea nu a apucat s-o distrugă, aşa cum făcuse mai înainte cu multe altele.
— Maali ne-a povestit despre cutie, spune Jaki. Şi nu a pomenit nimic despre faptul că ar fi intenționat să i-o dea cuiva cadou.
— Atunci păstrați-vă nenorocita aia de cutie şi dați-ne plicul nostru, spune Elsa, aruncându-şi țigara pe fereastră, cu un bobârnac.
DD se uită cu ochi mijiți la o fotografie înfățişând un soldat din trupele indiene de menținere a păcii stând în exteriorul unui spital.
— Asta a fost anul trecut, când Maali s-a dus la Jaffna. Mă rugase să-l însoțesc, spune el, uitându-se la tatăl lui.
Îți aminteşti cearta aceea. Fusese vorba despre prezervative şi despre motivele pentru care insistai să le ai la tine.
— Te culci cu alții când pleci pe teren? te-a întrebat el, aşa că l-ai invitat să te însoțească la Jaffna.
I-ai spus că țineai locul unui jurnalist american pe nume Andrew McGowan. Nu i-ai spus însă că acceptaseşi o comandă de la o doamnă cu buze roşii şi de la vărul ei cel chipeş.
— Ai făcut „chestii” cu acest Andrew McGowan? a întrebat atunci DD de parcă i-ar fi fost indiferent ce răspuns i-ai fi dat.

— Ceea ce fac cu tine nu mai fac cu nimeni altcineva, ai răspuns tu, ceea ce teoretic nu era o minciună, de vreme ce după câte o partidă de sex făcută cu alții nu-ți făceai planuri de viitor.
— Anul ăsta trupele indiene de menținere a păcii au comis două masacre îndreptate împotriva civililor. Unul dintre ele s-a petrecut într-un spital. Maalinda se afla în Jaffna, trimis de noi, când s-a întâmplat asta. L-am plătit pentru fotografiile făcute atunci. Am putea să le recuperăm?
DD strâmbă din nas, apoi tuşeşte sec. Îi întinde o fotografie lui Jaki, făcând-o să tresară. Instantaneul înfățişează nişte paturi de spital pline de doctori şi asistente moarte, cu toții pedepsiți de trupele indiene de menținere a păcii pentru vina de a fi tratat luptători LTTE răniți. Stanley se uită peste umărul lui Jaki şi bombăne.
— Ăştia sunt nişte draci străini, spune el, uitându-se la Elsa. Invitați de propriii noştri idioți.
— Văd că suntem de aceeaşi părere, răspunde ea.
— Ați comandat fotografii. înfățişând atrocități. Comise de LTTE?
— Ca organizație tamilă, suntem supuşi câtorva restricții, răspunde Elsa. Ar fi trebuit să ştiți asta, domnule.
— Acum sunteți o organizație tamilă? se miră Jaki. Ce s-a întâmplat cu femeia-detectiv?
Tu te uiți la celelalte patru plicuri de pe masă. Îți aminteşti doar două lucruri despre conținutul lor. Că DD nu ar trebui să se uite în interiorul celui marcat „Valet de cupă” şi că există şansa ca unul dintre ele să conțină o fotografie a ucigaşului tău.
DD ia de la Jaki plicul marcat „Damă de cupă” şi încearcă să vâre în el fotografiile răsfirate pe masă.
— Ce faci acolo?! se răsteşte Elsa, smulgându-i plicul gol din mână şi lăsându-l pe DD să se gândească dacă ar fi fost potrivit să se lupte cu o femeie în fața tatălui lui.

În cele din urmă pune fotografiile la loc pe masă, Elsa întinzându-se să le ia.
Jaki, mai puțin atentă la uzanțe, se repede de-a curmezişul încăperii. Cândva îi arsese bodyguardului de la My Kind of Place trei scatoalce pentru că îi mângâiase posteriorul. Acum îşi muşcă buza, exact cum făcuse şi în noaptea aceea, iar Elsa bate în retragere. Îți aminteşti că Jaki ştie judo şi că Elsa are un cuțit în geantă. Cele două femei rămân cu fotografiile între ele, măsurându-se din priviri asemenea cowboyilor din westernurile spaghetti[97].
Chiar în momentul acela, de afară se aude zarvă. Elsa se apropie de uşă în vreme ce zarva se mută pe verandă, ecourile acesteia ajungând pe hol. Acelaşi hol în care ai confruntat-o pe amma când ai aflat de scrisorile de la dada, cele pe care le distrusese fără să ți le fi arătat vreodată. Şapte flăcăi voinici îmbrăcați în alb şi negru dau năvală prin uşile deschise. Ceşcuța de ceai a ammei tale țopăie pe covor fără să se spargă.
— Ce naiba. Mai e. Şi asta?
Bărbații, care nu sunt nici polițişti, nici militari, se postează în dreptul fiecărei uşi şi fiecărei ferestre. Apoi în casă păşeşte un bărbat în vârstă, îmbrăcat în straie tradiționale. Ai fi în stare să cheltuieşti o avere şi să-ți vinzi ceea ce ți-a mai rămas din suflet numai ca să-l poți scuipa, să poți voma peste el, să te poți căca în gura lui. Este ministrul justiției, Onorabilul Demn de Dispreț Cyril Wijeratne, pilonul de susținere al guvernului, tartorul coruperii sistemului judecătoresc, cel care înființase brigăzile morții şi care

[97] Westernul spaghetti sau westernul italian este porecla unui larg subgen de filme occidentale care au apărut la mijlocul anilor l960, inspirate de stilul unic al regizorului italian Sergio Leone şi care au avut succes internațional la box-office (n. red.).

declanşase pogromurile din 1983. Cel de-al şaselea nume de pe lista lui Sena.
Stanley Dharmendran îl întâmpină cu capul plecat, ca o adevărată otreapă tamilă. Doi bărbaţi în negru îi poftesc pe Jaki şi pe DD să elibereze canapeaua pentru ca ministrul să-şi poată odihni băsănăul lui cel gras. Niciunul dintre prietenii tăi nu pare încântat. Îţi aminteşti că la un moment dat DD adresase o scrisoare oficială biroului preşedintelui şi refuzase să folosească expresia „Excelenţa voastră”. „Ce poate fi atât de «excelent» în gestul de a tace mâlc în iulie 1983?”, întrebase DD retoric. Îşi începuse scrisoarea cu „Dragă domnule” şi nu primise finanţare pentru proiectul lui de reciclare din Malabe.
— Vino cu mine la Jaffna, i-ai spus lui DD. Vei vedea că această ţară se confruntă cu probleme mai mari decât pierderea habitatului pangolinului nativ.
— Pe mine nu mă prea excită să fotografiez cadavre, a răspuns el.
— Dacă ai vedea ce li se întâmplă conaţionalilor tăi, nu te-ar îngrijora lacurile poluate, ai ricanat tu. Nu fi un vândut, ca taică-tu, ai plusat tu câştigând potul – asta dacă faptul de a reuşi să-l faci pe băiatul care te iubea să se îndepărteze cu obrajii scăldaţi în lacrimi poate fi considerat o victorie.
— Ce-i asta? O expoziţie fotografică, a?
Cyril ia plicul aflat în mâna Elsei, apoi se uită la masă. Se apleacă asemenea unui arbitru de crichet şi cercetează cu privirea mormanul de poze. Tu pluteşti pe deasupra lui mai degrabă asemenea unui ţânţar, decât a unui înger. Despre ţânţari se spune că, de-a lungul timpului, ar fi ucis mai mult de jumătate din omenire. Mult mai mulţi oameni decât au reuşit să salveze îngerii.
Percepi bâzâitul care pluteşte prin aer, acea vibraţie gravă pe care o pot auzi doar cei care îşi reduc la tăcere mintea şi îşi golesc urechile de şoapte. Ar putea fi zgomotul produs de

pământul care geme sau zbieretele a mii de oameni. Este un sunet pe care nu l-ai mai perceput şi pe care nu-l poţi opri. În clipa următoare observi chestia care stă ghemuită în spatele ministrului.

Fotografiile de pe masă înfăţişează măceluri şi scene de haos, majoritatea provocate în chip nemijlocit de guvernul din care face parte Cyril Wijeratne şi în care unchiul Stanley e un biet pion.

— Dharmendran, ce sunt prostiile astea?

— Colegul de clasă al fiului meu, răspunde Stanley. E un fotograf talentat. Un băiat inteligent provenit dintr-o familie foarte bună. Absolvent al Colegiului St. Joseph. A dispărut şi suntem cu toţii îngrijoraţi.

Măi să fie, Stan, nu ştiam că-ţi pasă, îţi spui tu.

— Cu asta se ocupă absolvenţii de St. Joe? întreabă Cyril ridicând o fotografie înfăţişând o casă cuprinsă de flăcări.

— Revoltele din 1983, domnule, intervine DD strângând în mână ankh-ul din lemn care îi atârnă la gât.

— Aha, zice ministrul. Când a fost trezit leul cel adormit.

— Domnule, puţin mai devreme, această doamnă şi poliţiştii de afară au dat buzna în apartamentul fiului meu. Fără mandat, fără aprobare. Fiul meu nu merită să fie hărţuit în felul acesta.

Ministrul nu pare să-l asculte. Se uită la Elsa de parcă ar fi zărit o fantomă, chiar dacă adevărata fantomă stă ghemuită în spatele lui. Silueta acesteia seamănă cu o maimuţă mare, braţele ei protejând umerii ministeriali. În spatele urechii ministrului, o pereche de ochi îşi schimbă culoarea – de la negru-tăciune la roşu-spuză –, iar tu ştii că te văd.

Ministrul se uită la fotografia din mâna Elsei, înfăţişând un bărbat care priveşte gloata dintr-un Mercedes. Un bărbat care poartă chipul ministrului de pe vremea când era tânăr. Elsa începe să strângă grămada de fotografii alb-negru,

moment în care ministrul întinde o mână şi îi face semn din cap să i le dea. Elsa scutură din cap.
— Îmi pare rău, domnule. Cele de aici sunt confidenţiale.
Cyril se uită la Elsa şi o fixează cu privirea în vreme ce amma ta îşi toarnă o nouă ceşcuţă de ceai. Observi privirea pe care Elsa i-o adresează lui şi simţi durere în locul în care obişnuia să-ţi stea capul. De data aceasta însă durerea nu este însoţită de amintiri. Apoi îl urmăreşti pe ministru cum îşi îndreaptă privirea spre varianta mărită a fotografiei precedente. Bărbatul din Mercedes poartă ochelari de soare şi o cămaşă batik şi, cu toate că imaginea este destul de neclară, recunoşti personajul. Este un chip pe care ministrul îl vede în oglindă ori de câte ori catadicseşte să se uite.
Ministrul îi face semn din cap unuia dintre bodyguarzi, care o apucă pe Elsa de umeri, luându-i apoi fotografiile şi întinzându-i-le şefului, în vreme ce Elsa îşi freacă clavicula. Este a doua vânătaie cu care s-a procopsit în ziua aceea. Ministrul se uită la fotografii, iar tu ţi-ai dori să tragi cu ochiul, însă umbra ghemuită în spatele lui Cyril Wijeratne te ţine la distanţă. Ministrul scutură din cap, apoi îşi strecoară fotografiile în buzunarul hainei.
— Pozele astea sunt opera voastră?
— Domnule, fotografiile acelea sunt confidenţiale, repetă Elsa de parcă bărbatul care comandă brigăzi ale morţii ar nutri vreun respect pentru aşa ceva.
— Cu siguranţă sunt, draga mea. Cine le-a făcut?
— Numele fotografului este Maalinda Almeida. Un băiat nevinovat, se bâlbâie Stanley.
— Mie nu mi se pare că ar fi atât de nevinovat, comentează ministrul.
— Nu, domnule, intervine Elsa. Nu este.

— Nu sunt vreun chinez pârlit cu părul strâns codiță. Acest fotograf trebuie arestat şi luat la întrebări, spune Cyril. Unde se află acum?
— Nu a mai fost văzut de ieri, răspunde Stanley. Ne este teamă că a fost răpit, domnule.
— Şi ce, Dharmendran? Ştii pe cine să suni. Sunt afurisita ta de secretară?
— Grupul de lucru special vă dă raportul dumneavoastră, domnule.
— Dumneavoastră sunteți mama? o întreabă ministrul pe Lakshmi Almeida care, după patru ceşti de ceai, se cufundă în muțenie.
— Vă rog găsiți-mi băiatul. Am fost colegă de şcoală cu sora dumneavoastră, domnule. Pomeniți-i de Lucky Almeida de la cor. Va şti despre cine vorbiți.
— Ați absolvit St. Bridget, a? Sunt bun prieten cu toate măicuțele de acolo, a spus ministrul făcând apoi o pauză ca să se gândească ce va spune mai departe. Măicuțele de la St. Bridget sunt foarte liberale. Ştiați că e voie să săruți o călugăriță o singură dată? urmează el, agitându-şi mustrător degetul prin aer. Important e să nu devină o obişnuință.
Ministrul începe să chicotească, flăcăii care îl însoțesc urmându-i exemplul. Până şi Stanley zâmbeşte. Amma ta însă nu pare deloc amuzată.
— Pe fiul meu nu îl interesează politica.
Ca de obicei, amma ta nu ştie nimic despre absolut nimic.
— E inofensiv? Păi atunci de ce fotografiază nişte chestii atât de scârboase? întreabă Cyril cu un zâmbet capabil să bage în sperieți o mie de stagiari. Îți mulțumesc
că m-ai chemat, Dharmendran. Chestiunea este cât se poate de serioasă.
Stanley arată spre Elsa.

— Domnule, această femeie a îndrăznit să aducă poliția la mine în apartament fără să dispună de un mandat de percheziție. Sunt membru al Cabinetului, iar ceea ce s-a întâmplat poartă numele de hărțuire.
Este interesant să constați cum pauzele lui Stanley se evaporă atunci când se prosternează în fața Puterii. Până şi DD, căruia îi stă în fire să ignore realitatea, simte că planurile tatălui său se năruiesc. Aşază plicurile înapoi în cutia de ghete, crezând că nu-l observă nimeni, deşi toată lumea e cu ochii pe el.
— Dharmendran, sunt ocupat până peste cap. Acum ne războim pe două fronturi. Trebuie să-i ținem pe cei de la JVP la respect şi să-i alungăm pe indieni. Poliția, armata, STF-ul, toți vin la mine ca să mă întrebe dacă ar putea face, pe ici, pe colo, excepții de la regulă. Cum să fac asta? Nu pot să tolerez excepții, indiferent despre cine ar fi vorba!
Jaki ia cutia de ghete şi se îndreaptă către uşa din spate, fără să-l observe pe bodyguardul de la STF care se apropie de ea.
În momentul acela, amma ta începe să devină melodramatică, aşa cum nu a mai fost niciodată, sau cel puțin nu din ziua în care te-ai născut şi oricum nu de față cu tine.
— Domnule ministru. L-au arestat pe fiul meu? Sora dumneavoastră, Surangani, l-a învățat să cânte. Întrebați-o, sigur îşi va aminti.
Dacă ai afla că mătuşica Surangani încă şi-l mai aminteşte pe băiatul afon care, în 1966, a abandonat lecțiile de canto după patru lecții, ai îmbrățişa Lumina într-o clipită. Îți place să faci pariuri imposibile. Ca atunci când i-ai spus lui DD că, dacă Dukakis îl va înfrânge pe Bush în alegeri, te vei duce cu el la San Francisco.
— Doamnă, băiatul lipseşte de mai puțin de două zile. Poate că nu a dispărut. Sunt sigur că-şi va face din nou apariția.

Şi, când o va face, mi-aş dori să schimb câteva vorbe cu el, spune ministrul Cyril, întorcându-se apoi cu fața spre Jaki. Scuză-mă, scumpete – dar unde crezi că te duci?
Un flăcău solid îmbrăcat în negru îi taie lui Jaki calea, luându-i cutia din mâini. Jaki îl împinge, obligându-l să-i imobilizeze mâinile. Apoi, văzând-o cum tresare îndurerată, îi dă drumul.
— Am putea să păstrăm plicul marcat „Dama de pică”, vă rog frumos? întreabă Elsa.
— După care îmi vei cere nordul şi estul țării! râde ministrul Cyril, privirea lui îndreptându-se de la Stanley spre Elsa. Va trebui să evaluez importanța acestor probe. Crezi că aş putea cerceta cum se cuvine pozele astea, Dharmendran? Să rămână la dispoziția mea până când mă voi simți capabil să fac o recomandare?
— Ce pula mea? bombăne DD.
— Dilan, gura. Domnule, chiar credeți că e necesar?
— Înainte să pot emite un mandat, trebuie să cunosc faptele. Nu vă putem găsi băiatul fără să avem acces la toate faptele. Spuneți-le polițiştilor de afară că vreau să vorbesc cu ei.
— Prin urmare, aveți de gând să luați materialele lui Maali fără un mandat de percheziție ca să vă puteți da seama dacă aveți sau nu nevoie de un mandat de percheziție, pufneşte Jaki.
Este nevoie de şapte malaci ca să împacheteze o singură cutie.
Elsa iese, îndreptându-se către cei doi polițişti la fel de inutili precum pietonii care traversează Galle Road. Îi şopteşte ceva lui Ranchagoda, folosind propoziții scurte, tăioase, în vreme ce Cassim se cufundă în scaunul pasagerului, acoperindu-şi fața. Le cere celor doi să-i înapoieze

banii. Ranchagoda se ghemuieşte în maşină în momentul în care ministrul iese pe poarta proprietății care cândva ți-a fost o adevărată casă, acră casă, prefăcându-se că n-a auzit-o pe Elsa.
Cel mai mătăhălos dintre malaci cară în brațe cutia albă de ghete conținând munca ta de o viață. O urmăreşti pe bestia întunecată care îl flanchează pe Excelența Sa, pe Onorabilul Bigot Sinistru, conducându-l afară. Pare să fi căpătat între timp nişte brațe şi mai lungi, care acum îi atârnă pe lângă trupul de luptător de sumo. Chipul ascuțit şi ochii injectați ai arătării sunt îndreptate spre tine.
DD îşi săgetează tatăl cu privirea. Amma ta strânge ceşcuțele de ceai în vreme ce Jaki se uită în gol cu privirea aceea pe care ți-a adresat-o prima dată când ți-a spus că e pregătită, tu răspunzându-i „eu nu sunt”. Pluteşti până în tavan şi-ți doreşti să te doară, conştient fiind că acum cutia ta e ca şi pierdută.
Ceea ce înseamnă că trebuie să te căzneşti şi mai mult să-ți aminteşti. Amintirile îți pot provoca dureri pe care ai prefera să nu le înduri, însă există o amintire care îți doreşti cu ardoare să-ți revină. Această amintire ar trebui să fie despre cum ai murit, sau despre asasinii tăi – însă nu este. Ceea ce-ți doreşti cu adevărat este să-ți aminteşti unde ai ascuns negativele. Tot ce ştii este că se află într-un loc accesibil, aflat pe undeva prin apropiere.

CONVERSAȚIE CU BODYGUARDUL MORT (1959)

Umbra îți zâmbeşte şi clatină din cap în vreme ce haidamacii se înghesuie în două Mitsubishiuri Pajero. Se ghemuieşte pe capota Mercedesului ministrului, apoi te cheamă. Te-ai fi aşteptat ca tabla capotei să se îndoaie sub greutatea ei, însă capota nu pare să se sinchisească.
— Vino. Hai cu mine.

— Sunt deja prea mulți cei care mă roagă să-i însoțesc în tot felul de călătorii, îi strigi tu plutind pe deasupra verandei pe care amma ta obişnuia să citească ziarul şi să-l bârfească pe tatăl tău.

Dinspre casă se aud glasuri cunoscute rostind tot felul de aiureli despre tine şi despre lucrurile pe care le-ai făcut, îți doreşti la fel de puțin să tragi cu urechea, pe cât îți doreşti să revii la viață.

Chestia ghemuită pe maşina ministrului are ochii maronii, dinții colțuroşi, unghiile nemaităiate de-o veşnicie şi poartă o cămaşă albă, pantaloni negri – uniforma-standard a chelnerilor, bodyguarzilor, mardeiaşilor şi gealaților.

— Alea erau fotografiile tale, nu-i aşa? Am apucat să arunc o privire. Impresionant... ah... super. Super!

— Ce fel de yaka eşti tu?

— Eu sunt umbra ministrului. „Ministrul din umbră”, cum s-ar spune. Ha, ha! Vino, haide! De parcă ai avea treabă pe altundeva.

Iată un adevăr pe care nu l-ai putea contesta nicidecum. Nu ar fi prima dată când ai împărți o cursă cu un companion dezgustător. Ca atunci când ai urcat incognito într-un autobuz cu destinația Kilinochchi, împreună cu câțiva Tigri Tamili sub acoperire şi fusese cât pe ce să sfârşeşti ucis de focurile de armă trase de armată.

Ajungi pe plafonul maşinii chiar în clipa în care aceasta se urneşte din loc. Observi că hainele creaturii sunt complet anapoda. Poartă o cămaşă cu dantele şi nişte pantaloni bufanți care par confecționați de un croitor orb. E desculț, degetele de la picioare îi sunt păroase, iar unghiile crescute îi stau încovoiate asemenea unor gheare.

— Fotografiile făcute de tine sunt înfiorătoare.

La fel ca mecla ta, îi răspunzi tu în gând.

Motorcada trece de un punct de control în dreptul căruia maşinile aşteaptă să fie verificate. Cele două Mitsubishiuri Pajero şi Mercedesul trec fără a fi oprite.
— Atunci poate ar fi cazul ca oamenii să înceteze să mai facă chestii înfiorătoare.
— Țara asta e blestemată. Nu încape niciun dubiu, răspunde creatura, ochii ei schimbându-şi din nou culoarea, din purpuriu în negru-tăciune şi din castaniu în stacojiu.
— Cum ai devenit demon? întrebi tu pregătit fiind să sari pe vântul produs de maşină dacă ai depista vreo mişcare prea bruscă – însă creatura stă întinsă pe capotă, privind cerul cu ochii ei întunecați.
Nu-ți lasă impresia că mişcările bruşte ar face parte din arsenalul ei.
— Cine zice că aş fi devenit ceva? Poate că dintotdeauna am fost unul.
— Ce ai fost înainte?
— Poate că am fost un lider asemenea individului de aici, spune arătarea arătând spre bărbatul aşezat pe bancheta din spate a maşinii, care tocmai scotoceşte printr-o cutie de ghete care îți aparține. Poate că am fost un magnat care deținea fabrici de oameni.
— Doar că n-ai fost.
— Am fost bodyguard, deşi nu am încasat niciodată vreun glonț pentru nimeni. Din păcate.
— Adică îți doreai să încasezi un glonț?
— Ultima slujbă a fost ca gardă de corp pentru Solomon Dias.
— Cine?

— SWRD[98].

Pentru prima dată de când te-ai trezit în această harababură râzi din toată inima.

— Mişto tip.

— Tu spune ce vrei că eu le-am auzit pe toate: Fuhrerul mişcării „Doar Singhaleza”[99], Naşul Tuturor Belelelor.

— Am auzit porecle de-ale lui şi mai nasoale decât astea.

— Dacă ar fi trăit, ar fi respins propunerea legislativă şi ar fi promovat multiculturalismul. În adâncul inimii lui era un federalist.

— A fost împuşcat de un călugăr budist singhalez, bestia pe care el încerca s-o îmblân-zească, pentru că nu era suficient de bigot, spui tu.

SWRD reprezentase singurul lucru despre care tu şi tatăl tău aveați aceeaşi părere.

— De cât timp eşti mort? te întreabă demonul.

— De o lună, se pare. Cum era Solomon?

— Nu a fost vina lui. Era plin de bune intenții. Țara asta e blestemată.

— Te repeți. De ce crezi asta?

— Ai făcut toate acele fotografii şi totuşi găseşti cu cale să-mi pui o asemenea întrebare?

— Just.

— Înainte să se umple de sălbatici, Ceylon a fost o insulă frumoasă.

— Adevărat. Unele țări îşi importă sălbaticii. Noi ni-i creştem singuri.

---

98 Acronim al numelui lui Solomon West Ridgeway Dias [Bandaranaike] (l899-l959), prim-ministru al Ceylonului (Sri Lanka de astăzi) între 1956 şi 1959, când a fost asasinat.

99 Orig. eng. Sinhcda Only – lege promulgată în l956 prin care singhaleza înlocuia engleza ca limbă oficială (unică) a Ceylonului.

— Ştiai că pe acest tărâm trăiau oameni cu multă vreme înainte de apariția singhalezilor?
— Te referi la poporul kuveni?
— Kuvenii nu erau considerați un popor. Noi le zicem acum „draci" şi „şerpi veninoşi".
— Popoarele yaka şi naga au fost înainte sau după ravana?
— Cui îi pasă?
— Şi atunci, cine erau srilankezii originari?
— Nu Vijaya şi pirații lui, asta-i sigur.
Dacă ar fi să-i dăm crezare Mahavamei[100], rasa singhaleză a fost formată în urma unui şir de răpiri, violuri, paricide şi incesturi. Acesta nu este un basm, ci povestea etnogenezei noastre consemnată de cea mai veche cronică a insulei – o cronică folosită la codificarea legilor întocmite pentru a-i suprima pe toți cei care nu sunt singhalezi, budişti, de sex masculin şi avuți.
Cândva demult, în nordul Indiei, o prințesă a întâlnit un leu. Leul a răpit-o, făcându-şi poftele cu ea. Prințesa a dat apoi naştere unor gemeni – o fată şi un băiat. Când băiatul a crescut mare, l-a ucis pe tatăl lui, leul, devenind rege şi însurându-se cu sora lui. Aceasta a zămislit un băiat care s-a vădit a fi un mare zurbagiu, drept pentru care a fost exilat, împreună cu şapte sute de servitori, cu toții ajungând la bordul unor corăbii pe țărmul Ceylonului.
Prințul Vijaya şi liota lui de mardeiaşi pleşuvi au marcat debutul istoriei noastre măcelărind populația nativă naga şi seducându-i regina, deşi poate lucrurile nu s-au petrecut chiar în această ordine. Dacă originea acestei poveşti este adevărată, haosul cu care ne confruntăm acum nu ar trebui să ne surprindă. Trădată şi adusă la sapă de lemn de prințul cel crud, regina Kuveni a tribului naga a blestemat

---

100 Mahavamsa – cronică din secolul al V-lea e.n. a Sri Lankăi având forma unui poem epic scris în limba pali.

țara înainte să se sinucidă şi să-şi abandoneze copiii în pădure. Blestemul a dăinuit vreme de milenii, iar în 1990 nu dădea semne că i s-ar fi epuizat forța.

— Strămoşii noştri au fost efectiv demonizați, spune creatura. Am auzit că Mahakali ar fi descendenta lui Kuveni. Alții spun că este Kuveni însăşi.

Traficul se blochează pe Galle Road. începe să plouă şi niciunul dintre voi nu se udă. Te uiți în jurul tău la oamenii care aleargă cu umbrelele desfăcute sau punându-se la adăpost sub copertinele magazinelor. Singurii care continuă să umble agale sunt cei care nu mai au răsuflare.

— Cu cât văd mai multe, cu atât devin mai convins, spune creatura. Istoria este despre oameni cu corăbii şi arme ştergându-i de pe fața pământului pe cei care au omis să le inventeze. Toate civilizațiile încep cu câte un genocid. Aceasta este adevărata regulă a Universului. Imuabila lege a junglei, chiar dacă cea de aici este făcută din beton. Poți zări asta în mişcarea stelelor şi în dansul fiecărui atom. Cei bogați îi vor înrobi pe cei lefteri. Cei puternici îi vor zdrobi pe cei slabi.

Creatura se târăşte acum pe parbrizul maşinii ajungând suficient de aproape de tine ca să te poată plesni. Mercedesul trece de un magazin de suveniruri artizanale care arborează pe acoperiş steagul Sri Lankăi.

— Dintotdeauna am avut o problemă cu steagul ăla, spui tu continuând să supraveghezi cu un ochi unghiile lungi ale creaturii care se uită prin geamul maşinii la ministrul care între timp a adormit cu cutia ta în poală.

Traficul începe să se descongestioneze, iar Demonul Ministrului îți adresează un zâmbet.

— Steagul cu leul cel viteaz?

— Când am avut noi vreodată lei? Sau tigri?

— Elefanții ar fi fost mai potriviți.

— Sau pangolinii.

Cele mai multe steaguri etalează nişte suprafețe colorate care nu aparțin întotdeauna aceleiaşi palete cromatice: orizontale, verticale, uneori dispuse în diagonală, alteori în toate felurile posibile, asemenea celui britanic, care cândva fâlfâia dominator deasupra noastră, a tuturor. Unele conțin nişte simboluri prietenoase, precum frunze de arțar, semiluni, roți rotitoare şi sori coafați în stil afro. În vremuri mai barbare decât acestea, marile familii dețineau sigilii înfățişând lupi, lei, elefanți, dragoni, unicorni – doar ca să demonstreze cât de animalici puteau fi dacă cineva îi călca pe coadă pe membrii acestora. În zilele noastre, regatul animalelor este reprezentat cu parcimonie pe foarte puține steaguri. Sunt înfățişate mai ales păsări maiestuoase şi nonviolente, cu excepția vulturului mexican care devorează un şarpe.
— Uită-te la steagul nostru. Ce mai achcharum[101]! Are de toate. Linii orizontale, linii verticale, culori primare, culori secundare, simboluri zoomorfe, simboluri fitomorfe, arme. Galben, maro, verde şi portocaliu. Frunze de bo, o sabie şi o fiară. Ca o salată de fructe.
— Ai văzut steagul Eelam? Nici ăla nu-i mai breaz. Leul care ține un iatagan îndreptat spre două dungi verticale, una verde, alta portocalie, reprezentându-i pe dravidieni[102] şi pe mahomedani – cu alte cuvinte ținând minoritățile la respect cu tăişul armei. Ca ripostă, steagul separatist al organizației Tamil Eelam înfățişează un tigru ițindu-se asemenea lui Kilroy[103] printre două carabine. De parcă ar fi vrut să

---

[101] Un fel de murături dulci-amare specifice bucătăriei srilankeze.

[102] Dravidian – persoană care face parte dintr-o populație cu caractere intermediare între negroizi şi albi şi care locuieşte în unele regiuni din India, Sri Lanka şi Pakistan sau este originară de acolo (cf. DEX).

spună: „când ți-am văzut leul cu sabia, am mărit miza la un tigru cu două baionete”.
Ambele steaguri conțin câte o fiară sălbatică, au culoarea sângelui şi împărtăşesc un design lamentabil. Cel al Tigrilor Tamili e colorat cu sângeriul-pătlăgică al rănilor proaspete. Al Sri Lankăi cu maroniul-prună al unei răni nevindecate. Nu există nicio dovadă că vreuna dintre aceste două fiare ar fi viețuit vreodată pe aceste meleaguri, însă iată-le desenate pe steaguri, fluturând arme şi bălăcindu-se în sânge. De parcă ar aduce lumii la cunoştință că Sri Lanka a fost întemeiată pe bestialitate şi vărsare de sânge.
Mercedesul trece de port şi amândoi mijiți ochii privind orizontul aflat undeva departe de vapoarele ancorate. Visezi cu ochii deschişi la zei distanți şi sori îmbătrânind treptat-treptat. La tați absenți şi copii gay.
— Vrei să ştii de ce cred că Sri Lanka e o țară blestemată?
— Ai spus deja. Kuveni.
— Nu doar ea. Noi ne-am născut în 1948. Tu crezi în nakath?
Orice muzician sau sportiv adevărat îți va spune că sincronizarea, coordonarea temporală este totul. Pe lângă yaka-i şi blesteme, srilankezii mai cred şi în nakath, adică în caracterul prielnic al unui moment sau al altuia, extinzând Feng Shui-ul în zona momentelor trecătoare ale vieții. De Anul Nou singhalez şi tamil, dacă te aşezi cu fața spre apus şi aprinzi o lampă la ora 6.48, vei cunoaşte bucuria; dacă te aşezi cu fața spre miazănoapte şi aprinzi lampa la 7.03, ți se va prăbuşi cerul în cap.
— Eu nu cred în nakath.

---

[103] Numele unui personaj (un bărbat pleşuv, cu un nas proeminent ițindu-se peste marginea unui zid) desenat pe pereți în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, alături de inscripția „Kilroy was here” („Kilroy a trecut pe aici”).

— Ție 1948 cum ți se pare? Un an prielnic sau unul neprielnic?
— Obişnuieşti să-i şopteşti la ureche ministrului?
— Doar atunci când trebuie s-o fac.
— E ceva greu de învățat?
— Nimic nu e greu dacă ai parte de învățătorul potrivit.
— Eu trebuie să ajung la kanatte, aşa că voi coborî aici.
— De ce te duci la cimitire? Abia ce ai împlinit o lună de când te afli aici.
— Sena, învățătorul meu, s-ar putea afla acolo. El se pricepe să şoptească.
— Orice aşa-zis învățător care-şi face veacul prin cimitir va dori de la tine mai mult decât banii de meditații.
— Ce vrei să spui?
Maşina coteşte pe Bullers Lane, îndreptându-se către clădirea care găzduieşte Ministerul Justiției.
— Şi Filipine a devenit stat independent în 1948. Fili-pinezii sunt ca noi, zâmbăreți, nonşalanți şi dați dracului atunci când trebuie să fie.
— Chiar ai fost bodyguardul lui SWRD?
— A fost un bărbat puternic, dar nu la fel de puternic precum va fi Cyril. Mă voi îngriji eu de asta.
— Toți miniştrii au câte un demon?
— Doar cei mai buni dintre cei buni.
Încerci să-l fotografiezi pe demonul de pe capota Mercedesului, însă tot ce poți vedea prin vizor este o peliculă de noroi.
— Cel mai bun? SWRD era un gunoi. Iar Cyril e şi mai rău, bodyguard de rahat ce eşti!
Bestia dă să-ți tragă un pumn, însă tu te-ai întins deja spre stâlpii electrici de pe marginea drumului.
Pumnul nu te atinge, doar îți zornăie unul dintre lănțişoarele de la gât. Tu reuşeşti să faci un salt de pe firele electrice pe manghierul din apropiere.

— Vezi ce vorbeşti. Ai idee care țări şi-au declarat independența în 1948?
Mercedesul se opreşte în trafic, însă vânturile bat din toate direcțiile.
— Dacă țara asta este blestemată e din cauza unor oameni precum Wijeratne şi Solomon Dias. Şi a celor care îi protejează, strigi tu încurajat de distanța care s-a interpus între timp între tine şi creatura aceea.
Creatura zbiară numele a cinci țări, apoi Mercedesul, cu tot cu garguiul de pe capotă, se face nevăzut.
— Voi fi cu ochii pe tine, mai apucă acesta să-ți spună, însă cele cinci nume încă îți rezonează, asemenea unui ecou, în urechi.
„Burma[104]. Israel. Coreea de Nord. Africa de Sud dominată de Apartheid. Sri Lanka. Toate aceste țări s-au născut în 1948."
Nu contează dacă Maali Almeida crede sau nu în nakath, pentru că, din câte se pare, Universul însuşi crede.

URECHILE

Mercedesul dispare în trafic, iar tu nu te mai poți mişca. Nişte ziduri invizibile te baricadează, şi vânturile au încetat să mai bată. Te simți captiv într-un balot de vată de sticlă, ținut de nişte mâini pe care nu le poți vedea.
Nu ai fost niciodată claustrofob, în ciuda timpului pe care l-ai petrecut prin buncăre, în paturi înguste şi ascuns toată viața în şifoniere[105]. Dar, asemenea oricărei alte ființe

---

[104] Actualmente cunoscută ca Myanmar sau Birmania, după schimbarea de nume din l989 (n. red.).

[105] Cu referire la faptul că şi-a ascuns toată viața orientarea sexuală (n. red.).

rezonabile, vii sau moarte, ți-ar fi plăcut să fi beneficiat de opțiunea de a fugi la nevoie, în special atunci când lucrurile de care voiai să fugi se adunau morman. În loc de aceasta, te trezeşti imobil şi lipsit de opțiuni, involuntarul captiv al personajelor în robe albe: Moise în stânga ta, He-Man în dreapta. Amândoi se uită drept înainte, fără să zâmbească, iar în fața ta se află Dr. Ranee: sari alb, catastif, încruntătură de pedagog sever.
— Ajutătorii tăi te vor însoți. Dacă te vei purta frumos, nu-ți vor face nimic.
— De ce au îngerii nevoie de gealați? întrebi tu cu cel mai mieros glas cu putință.
— Cine a zis că am fi îngeri? răspunde Dr. Ranee. Tu eviți Lumina pentru că ți-e teamă de propriile păcate.
— La ce foloseşte să mânați cu forța sufletele către Lumină? Nu ar trebui să fim liberi să mergem oriunde ne-am dori?
— Cine ți-a vârât în cap prostiile astea?
— Tovarăşul Sena.
— Te duci unde-ți spun glasurile din capul tău, spune ea. Doar că glasurile din capul tău nu sunt întotdeauna ale tale.
Ajutătorii te conduc pe un traseu oarecare de la Insula Sclavilor către Mattakuliya, trecând prin ceea ce pare a fi o gară abandonată şi ajungând în locul din care ai fugit de curând.
— Aiyo. Nu aici, din nou. Vă rog.
Pătrunzi prin uşile roşii, păşind pe coridorul nesfârşit care este la fel de înțesat de lume ca în ziua în care te-ai trezit pentru prima oară în el – şi la fel de organizat. Ajutători îmbrăcați în alb mânând din urmă şchiopi, ciungi şi bolnavi către ghişeele asaltate de cei aşezați la cozile acelea întrețesute. Dr. Ranee îi trimite pe He-Man şi pe Moise în haosul acela, apoi pluteşte împreună cu tine până la marginea lui.

— În primul rând, ce-ai zice dacă acum vom face Examinarea Urechilor?
Tu priveşti cum suflete moarte de curând, aflate în diverse stadii de suferință, se izbesc unele de altele asemenea unor particule într-un flux. Unele tremură, unele se zbat, unele se agață de neantul cel mare şi gras.
— Cine răspunde pentru ce se petrece aici? Cine-i şeful vostru?
Dr. Ranee scutură din cap.
— Lasă-mă să reformulez: nimeni nu răspunde pentru ce se petrece aici?
— Eu nu sunt decât o Ajutătoare, Maal. Facem şi noi ce putem. Poate că a existat cândva un creator şi poate că a vomitat lumea precum zeul acela african, Mbombo. Sau poate că a făurit-o într-o săptămână, după care duminică a dormit, ca tipul ăla din Biblie.
— Şi atunci, pe cine voi întâlni? Pe Iehova, pe Zeus?
— Ar trebui să cunoaştem sufletul Creatoarei în loc să ne certăm din pricina numelui ei.
— Am eu un nume superb pentru Dumnezeu: „Oricineofi”.
— Să nu te prind venind la mine în cea de-a şaptea ta lună implorându-mă să te eliberez. Am încetat să mă mai ocup de cazuri amânate până-n ultima clipă.
— Dacă toată lumea s-ar închina la Oricineofi, atunci nimeni nu s-ar mai simți jignit. „Dragă Oricineaifi, ai grijă de familia mea. Dă-ne bani şi fereşte-ne de durere. Cu drag, Eu.”
— M-am cam săturat de glumele tale.
— Ăsta a fost cel mai serios lucru pe care l-am rostit vreodată.
Dr. Ranee îți ține o întreagă prelegere despre urechi, îți spune că adevărul cu privire la tot ce ai fost cândva se poate citi în tiparul acestora. în felul în care cartilagiul, pielea şi carnea formează denivelări şi umbre care depăşesc în

unicitate amprentele digitale. În urechi zac viețile precedente şi păcatele uitate. Urechile sunt un indiciu ascuns la vedere, aşa cum indiciile tind în general să fie.

— Faptul că urechile noastre sunt invizibile pentru noi reprezintă dovada incontestabilă a genialității Creatoarei, spune Dr. Ranee.

— Sau dovada că ne urăşte pe toți, răspunzi tu.

Dr. Ranee scutură din cap. Îți spune că urechile sunt nişte amprente karmice şi că „mănțăluța de carne" este doldora de indicii referitoare la viețile tale precedente. Suliya de pe capul tău, proporțiile dintre lungimea degetelor de la picioare, textura pielii, unghiurile în care îți stau înclinați dinții, lungimea paşilor pe care îi faci când umbli. Există motive anume pentru care până şi ucenicii făuritorilor de amulete adaugă fire de păr, unghii sau sânge în blestemele lor huniyam[106].

Eşti tras către casa liftului. Moise îşi ține toiagul în vânt. He-Man te fixează cu privirea de parcă ți-ar spune „încearcă tu numai să fugi şi-o să vezi ce-o să pățeşti", între timp, vântul a devenit vijelios, răgind asemenea unei fiare încolțite.

— Dacă vrei să afli răspunsuri, strigă Dr. Ranee, străduindu-se să acopere vacarmul, dacă vrei să-l găseşti pe „Oricineofiul' aflat în spatele întregii tărăşenii, mai întâi trebuie să-l descoperi pe „oricineaifiul" dintre urechile tale.

Te înalți prin casa liftului, printre spirite plutind în toate direcțiile. Etajele se succed prin fața ta unul după altul. Dacă le-ai fi ținut socoteala, ai fi numărat până la patruzeci şi doi.

— E greu să recunoşti chipul lui Dumnezeu câtă vreme nu ți-l cunoşti nici măcar pe al tău, spune Dr. Ranee.

---

106 Cuvânt singhalez folosit în vrăjitorii (gen „abracadabra").

Astăzi Nivelul 42 este deschis pentru afaceri sau pentru orice se va fi petrecând îndărătul şirului de uşi roşii. Toate spiritele degajă un aer de prospețime, constați tu, privindu-le cum păşesc însoțite de personajele îmbrăcate în alb. Cei trei gardieni ai tăi le fac colegilor lor un semn din cap, apoi te strecoară pe una dintre uşile roşii, în mână ții o frunză de ola, conținând cele cinci secțiuni clar denumite. O recunoşti, dar nu-ți aminteşti cum a ajuns în posesia ta.
Încăperea în care tocmai ai păşit arată ca o speluncă pentru dependenții de opiu – doar că aici lipseşte fumul. Zăreşti trupuri culcate pe spate, bărbați la bustul gol şi femei fără sutien, cu burțile revărsate şi cu ochii injectați, cu toții ghemuindu-se unii peste alții şi cercetându-şi urechile.
Ți se cere să te întinzi în vreme ce o țărăncuță şi un tip cu mutră de bețivanul satului încep să se uite în urechile tale. Pielea lor are nuanța mangostanelor[107], iar răsuflarea le miroase a fructe.
— A trăit treizeci şi nouă de vieți, spune nimfa.
— Corect, încuviințează bețivanul.
Acesta se uită în urechea ta stângă, iar nimfa în cea dreaptă. Comunică între ei prin nişte bâiguieli ininteligibile, notând din când în când câte ceva pe frunza de ola.
— A fost ucis. Violent. Pe neaşteptate.
— A iubit, dar nu până la capăt.
— A furat. Şi a fost jefuit.
Nimfa şi bețivanul fac un schimb de priviri, apoi se uită la tine.
— A ucis?
— Aiyol exclamă Dr. Ranee, acoperindu-şi obrazul cu palma.
— Rahat cu perje! exclami tu înainte de a fi împins de-a lungul unui culoar, împreună cu celelalte cadavre.

---

[107] Orig. eng. mangosteen – (lat. Garcinia mangostana) fructul unui pom fructifer tropical peren din familia Clusiaceae.

Ochii celor mai multe dintre ele îşi schimbă culoarea când te uiți la ei. La fiecare oprire câte o pereche de mâini îți ia frunza de ola şi notează ceva pe ea. Eşti pipăit de diverse năluci, unele purtând halate, altele saronguri, altele doar nişte fineturi aurii şi cam atât. Ochii şi burțile tuturor au culoarea purpurei.
— Preta-'ii sunt nişte fantome flămânde, spune Dr. Ranee. Şi nişte adevărați experți în examinarea urechilor.
— Dar au spus că aş fi ucis pe cineva. Asta nu e nicio problemă, pentru că nu am făcut-o.
— Eşti sigur?
În clipa următoare pătrunzi într-o încăpere în care te afli doar tu şi o oglindă în care la început nu zăreşti nicio reflexie, însă apoi îți vezi propriii ochi pe diverse chipuri, chipul tău pe diverse capete şi capul tău pe diverse trupuri. Fiecare trăsătură se modifică de cum îți îndrepți atenția asupra ei. Nasul ți se lungeşte, apoi ți se contractă. Chipul ți se sluțeşte, apoi devine frumos. Părul ți se lungeşte, apoi dispare. Culoarea ochilor ți se schimbă de la verde la albastru, apoi la castaniu. Urechile tale însă rămân în permanență la fel.
În cele din urmă recunoşti personajul din oglindă. Poartă o bandană roşie, o jachetă safari, o singură sanda şi tot felul de chestii la gât – lănțişoare încâlcite, ankh-ul din lemn cu sângele lui DD, panchayudha şi medalionul în care sunt ascunse capsulele cu cianură. Te uiți cu atenție la lănțişoarele şi sforile încâlcite, dându-ți seama cât de mult seamănă cu un ştreang. Aparatul de fotografiat îți atârnă la gât ca o piatră de moară. Tragi de el şi priveşti prin lentila lui crăpată.
Zăreşti un câine, un bătrân şi o femeie ținând în brațe un copil. Tustrei dorm liniştiți în vreme ce tu simți cum imaginea îți fute un şut în burtă. Pentru a treia oară simți cum ochii ți se umplu de lacrimi. Când îți ridici privirea, vezi

că încă mai ții frunza de ola în mână, însă de data aceasta este completată. Scrisul este frumos şi caligrafic, dar, în chip straniu, are în el ceva foarte birocratic.
Morți – 39 Urechi – Blocate Păcate – Multe Luni – 5
În partea de jos a frunzei cineva a aplicat o ştampilă. Cinci cercuri albe, întretăiate. Lunile care ți-au mai rămas.
Te afli la recepția de la Nivelul 42. He-Man şi Moise au dispărut, fără îndoială ca să împingă cu forța un alt păcătos nevolnic spre Lumină. Acum, în această centrală gălăgioasă, eşti doar tu împreună cu buna doamnă doctor. Singur cu amintirile care îți adastă undeva la marginea gândurilor, în vederea periferică, pe vârful limbii. Amintirile se izbesc de ferestrele minții tale, dar rămân ascunse în furtună. Dr. Ranee îți ține o lecție, una mai blândă de data aceasta.
— Sufletul tău nu este tânăr, ai trăit treizeci şi nouă de vieți. Te macină tot felul de vinovății, regrete şi datorii neplătite. Ei cred că moartea ta a fost un asasinat, nu un accident sau o sinucidere.
— Cum şi-au dat seama?
— Poate că ai provocat şi tu moartea altora. Mie nu-mi pari a fi un criminal. Dar nici băieții care m-au ucis nu păreau.
Dr. Ranee îşi lasă capul într-o parte, aşteptând să vadă cum reacționezi. Tu rămâi tăcut. Dacă există un răspuns, tu nu ți-l poți aminti. Creierul tău secretă amintiri, dar nu pe cele pe care le cauți tu. Îți aminteşti de fotografiile tale şi locul în care ai dosit negativele. Nu este genul de informație pe care Dr. Ranee ar aprecia-o, însă altcineva ar putea s-o facă.
— Mi-am plătit datoriile.
— Zău?
— Cu excepția fotografiilor mele. Care trebuie să fie văzute. Şi mai am la dispoziție cinci luni. Timp suficient.
— Ziceau că memoria îți este blocată.
Te uiți la frunza de ola. Oare toate acele scrijelituri şi înflorituri chiar spun asta?

Îți aminteşti că la un moment dat Jaki îți povestise despre un loc din Kotahena plin cu horo-scoapele tuturor oamenilor care au trăit vreodată. După perioada în care devenise dependentă de jocurile de noroc şi cu câteva luni înainte de faza ei teatrală, Jaki făcuse o fixație pentru astrologie.

Mitul este următorul: cu trei mii de ani în urmă, şapte astrologi indieni au scris pe mii şi mii de frunze de palmier biografiile tuturor oamenilor care ar fi urmat să se nască, fiecare frunză vânzându-se acum în Pettah la prețul unui balot de pânză. Dacă le ofereai vânzătorilor data de naştere şi suficient răgaz, aceştia îți importau frunza ta de ola depozitată într-o peşteră din India, iar un astrolog purtând o cămaşă apretată ți-o descifra pe loc. Bazându-se pe aceste scrijelituri în limbile pali, sanscrită şi tamilă, astrologul le spunea fetişcanelor când aveau să se mărite, iar servitoarelor când urmau să plece pe alte tărâmuri. Le spunea bătrânilor că mai aveau mulți ani de trăit şi ologilor că s-ar putea ca într-o bună zi să înceapă să umble din nou. Curios lucru însă, acest astrolog nu spunea nimănui când ar fi urmat să moară. Ții minte că-i spuseseşi lui Jaki că acelor şapte înțelepți le-ar fi luat un milion de ani să scrie biografiile a 5,3 miliarde de suflete. Că frunzele necesare ar fi lăsat pădurea Sinharaja cheală. Şi că, în cele din urmă, întreaga întreprindere ar fi fost futilă.

Toate poveştile sunt reciclate şi toate poveştile sunt nedrepte. Mulți sunt norocoşi, mulți sunt ghinionişti. Mulți se nasc în case în care există biblioteci, mulți se nasc în zone de război. În cele din urmă, cu toții se preschimbă în țărână. Toate poveştile se încheie asemenea filmelor care la sfârşit virează spre negru.

Glasul Dr. Ranee îți întrerupe gândurile negre.

— Zice că eşti defect. Zice că nu ar trebui să zăboveşti în Lamijloc.

— Uite ce e, mătuşica, apreciez tot ce spui tu...
— Nu sunt mătuşica ta. Dacă vei rămâne aici, vei fi luat.
— De cine?
— Tovarăşul ăsta al tău, Sena, lucrează pentru Mahakali. Te foloseşte aşa cum el însuşi a fost folosit. Lamijlocul este plin de strigoi şi demoni care îşi trag puterea din disperarea altora. Nu le-o face cadou pe a ta. Nu va ajuta pe nimeni cu nimic.
— Sena mă va ajuta să învăț să le şoptesc celor vii. Tu ai putea să mă înveți?
Te uiți la Dr. Ranee şi la îngerii cu muşchi. Îți îndrepți privirea spre ghişee, însă nu zăreşti silueta sau gluga lui Sena, lucru pentru care te simți recunoscător. Adulmeci aerul şi îți dai seama că Mahakali nu se află departe de locul acela.
— Trebuie să mă văd cu Sena.
— Eşti nebun? întreabă Dr. Ranee.
— Toată lumea, peste tot, lucrează pentru o Mahakali. Ce-ți pasă ție?
— Eşti un tâmpit. Îmi pierd vremea cu tine.
Când îşi pierde cumpătul, Dr. Ranee devine tăcută, la fel ca Jaki. Tatăl tău reacționa complet diferit şi, spre deosebire de el, Dr. Ranee ştie când o discuție s-a încheiat.
— Un demon nu te poate devora decât dacă îl inviți tu s-o facă. Cel puțin nu înainte de scurgerea celor şapte luni. Iar tu nu mai ai la dispoziție decât cinci.
Îți adresează o privire severă, însă tu tot îți poți da seama că este în continuare dornică să te ajute. Iar oamenii care vor să te ajute sunt în general cei cu care te comporți cel mai urât.
— Te voi căuta înainte de asta. Fără îndoială.
— Aşa le spuneam şi eu soțului şi fiicelor mele: „fără îndoială”. Şi întotdeauna după ce le făceam o promisiune pe care n-aş fi avut cum s-o respect.

Dr. Ranee se îndreaptă plutind către un ghişeu gol, fără să privească înapoi. Pe drum călăuzeşte o bătrână spre lift şi un băiat spre una dintre uşile roşii, tot fără să privească înapoi. Ea nu a văzut ceea ce ai văzut tu şi nu a făcut ceea ce ai făcut tu. Şi nu înțelege că, dacă ai păşi în Lumină, nu de uitare ți-ar fi teamă, ci de lucrurile care vor păşi acolo împreună cu tine.

CREATURA MITICĂ

Aştepți ca o boare prielnică să te poarte spre cimitir ca să-i poți plăti lui Sena prețul pe care ți-l va cere în schimbul abilității de a le şopti celor vii la ureche. În vreme ce aştepți vântul, priveşti sufletele plutind spre autogara Maradana. Deja poți identifica preta-ii după pielea şi burțile lor purpurii, demonii după ochii şi ghearele lor roşii, iar fantomele obişnuite după privirile lor buimace.
— Ai grijă la cele cu ochi negri. Te vor zăpăci de tot, frățioare.
Priveşti în jos şi vezi un leopard – şi nu este vorba despre un eufemism pentru oamenii înarmați care îşi ascund violența îndărătul câte unui nume de felină feroce. Este vorba chiar despre animalul care poartă acest nume. Blana şi pielea de sub aceasta îi sunt crestate în mai multe locuri, iar ochii îi sunt de un alb imaculat.
— Scuze, dar nu înțeleg ce vrei să zici.
— Bineînțeles că nu înțelegi.
— Nu ştiam că şi animalele se preschimbă în fantome.
— Atunci ar trebui să dispar doar ca să-ți satisfac ignoranța?
— Nu am intenționat să te jignesc.

— Şi cu toate astea ai făcut-o, spune leopardul sărind pe balustradă şi făcându-se apoi nevăzut pe una dintre aleile care duc spre canalele din Panchikawatte[108].

De ce nu ar exista şi fantome de animale? De ce numai oamenii ar trebui să aibă suflet? Oare acest lucru înseamnă că toate insectele pe care ai călcat vreodată au bântuit vreme de şapte luni, cerând compensații la ghişeu? Nici nu-i de mirare că Ajutătorii par extenuați.

Prinzi un vânt şi priveşti de sus sufletele de pe acoperişuri care se uită cu gurile căscate la lună. Te gândeşti la toate creaturile pe care le-ai văzut vreodată Acolojos şi Lamijloc.

Treci pe lângă un panou publicitar înfățişând un politician mort şi te întrebi de ce unii oameni au parte de panouri publicitare, iar alții nici măcar de un mormânt. în toată această nebunie, există o singură jivină de a cărei existență te îndoieşti. Şi nu te gândeşti la Dumnezeu, cunoscut şi ca Oricineofi. Te gândeşti la cea mai improbabilă dintre toate creaturile mitologice – la Politicianul Cinstit. Ai auzit poveşti despre unul singur. Un gentleman care s-a lansat în politică nici din lăcomie, nici ca să obțină vreun profit. Don Wijeratne Joseph Michael Bandara, născut în Kegalle în 1902, fiul unui cizmar. În 1919, a câştigat o bursă la Ceylon Law College. După ani şi ani în care a apărat drepturile muncitorilor de pe plantații, a fost ales din partea Partidului Comunist, în felul acesta începând să-şi sape timpuriul său mormânt. A muncit pentru cei dați uitării şi călcați în picioare, pentru muncitorii tamili, comercianții musulmani, şoferii burgheri şi bucătarii chetty. A construit două biblioteci în districtul Kegalle, a învățat o întreagă generație de copii să citească în limba engleză şi i-a mătrăşit pe toți profitorii din primărie. Nu a luat niciodată şpagă, nu a fost

[108] Numele unei suburbii din Colombo.

fustangiu, nu a rostit niciodată vreo înjurătură, nici măcar după un pahar de băutură. Da, desigur, obişnuia să bea. Până şi creaturilor mitologice li se face sete din când în când. Don Wijeratne Joseph Michael Bandara a murit în 1967 de apoplexie, cauzele fiind trabucurile Churchill din care trăgea continuu şi procesul care îl ţinea treaz în timpul nopţii şi în care fusese târât de către sindicatele locale, aceiaşi indivizi ingraţi pentru care el muncise câte optsprezece ore pe zi. Mezinul lui, Don Wijeratne Buveneka Cyril Bandara, a devenit parlamentar în 1977, amintindu-şi lecţiile tatălui său despre cum să nu ai succes.

Viziunea despre lume a lui Cyril Bandara era influenţată de cei trei ani în care, săptămânal, îşi însoţise tatăl prin tribunalele de dreptul muncii şi contencios social. Bandara-tatăl fusese dat în judecată pentru licitaţii frauduloase de către o companie de cherestea ale cărei practici cu privire la mâna de lucru erau, în ochii avocatului, cel puţin îndoielnice. Bandara-fiul asistase cum tribunalele îi secătu iese moştenirea şi cum se cacă pe reputaţia tatălui său – acesta fiind motivul probabil pentru care Bandara-fiul candidase pentru primul său mandat de parlamentar, în Kalutara, sub numele de Cyril Wijeratne.

Atunci când Cyril aranja licitaţii pentru dezvoltatori, nu era niciodată prins. Cyril folosea scuza pe care şi-o găsesc toţi bărbaţii însuraţi: dacă tot eşti acuzat de o mârşăvie, ai face bine s-o şi comiţi.

Există creaturi de care trebuie să te temi atât în această poveste, cât şi în toate celelalte. Yaka-ul carbonizat care împrăştie zvonuri şi cancere, yaka-ul Riri[109] care fură copii

[109] Ririyaka – cunoscut ca „demonul sângelui”, este unul dintre demonii din folclorul srilankez.

din pântecele mamelor lor, mohini[110], pasărea-diavol, Ravana cel cu zece capete, Mahakali.
Apoi mai este şoferul de autobuz beat, țânțarul care transmite febra denga, călugărul maniac, soldatul dement, torționarul mascat, fiul ministrului. Bărbați care nu fac parte nici din armată, nici din poliție. Bărbați care se duc la slujbă îmbrăcați în straie naționale.
Cyril Wijeratne avea talentul de a pacifica pacifişti precum Rajapaksa[111], să surclaseze ideologi precum JR, să întreacă populişti precum Premadasa[112], să-i impresioneze pe demnitarii străini cu accentul lui de împrumut şi să-i fraierească pe idioții care îl votau pretinzând că ar fi fiul celebrului său tată. Şi, dacă l-ai fi întrebat cum se făcea că a supraviețuit unui număr de cinci tentative de asasinat (trei din partea JVP, două din partea LTTE), nu s-ar fi gândit să răspundă: „Pentru că îmi apără curul ăsta norocos bodyguardul mort al lui SWRD", ci ar fi gândit ceva de genul: „Sunt viu până în ziua de azi mulțumită Omului Cioară."

GROTA OMULUI CIOARĂ

Îl zăreşti pe Sena în parcarea cimitirului. Acesta se uită la turnul crematoriului, împărțind frunze fantomelor proaspăt incinerate. îți zâmbeşte, apoi te cheamă la el.
— Bună ziua, domnule. Mă bucur să vă revăd. Crezusem că v-am pierdut şi că v-au acaparat Ajutătorii.

---

[110] Mohini – în folclorul srilankez, nişte zâne malefice ale pădurii.

[111] Mahinda Rajapaksa (n. l945) – politician srilankez, preşedinte (şi de mai multe ori prim-ministru) al Sri Lankăi între 2005-20l5.

[112] Ranasinghe Premadasa (l924-l993) – politician srilankez, preşedinte al Sri Lankăi între l989-l993 şi prim-ministru între l978-l989.

— Nu mi-ai spus niciodată că tatăl tău a fost şoferul familiei Wijeratne.
— Domnul nu m-a întrebat niciodată.
— L-ai cunoscut pe Buveneka Wijeratne?
— Thathim[113] nu mă ducea niciodată la el la slujbă. De ce s-o fi făcut? Doar ştia că îl consideram a fi un țărănoi.
— Tatăl tău a spus că la un moment dat a blestemat familia Wijeratne.
— Blestemele unui şofer valorează fix cât o ceapă degerată. Aveți nevoie de ceva de la mine?
— Dacă aş dori să le pot şopti celor vii la ureche, crezi că ar fi posibil? întrebi tu.
— Orice este posibil, şefu', răspunde el scoțând nişte chestii verzi, în formă de cerc, dintr-o pungă mică de gunoi. Dar va trebui să vă implicați. Iar eu nu văd nici urmă de implicare din partea dumneavoastră, domnule. Zic şi eu...
Observi că Sena le împarte frunze numai fantomelor cu ochi verzi sau galbeni şi, dintre acestea, doar celor care par şocate sau buimace. Asemenea tuturor predicatorilor, Sena îşi alege cu înțelepciune prada din rândul celor slabi.
Aerul din cimitir pare încremenit. Şobolanii, şerpii şi dihorii s-au ascuns printre lespezile de mormânt. Un banyan îşi întinde crengile peste iarba neîngrijită şi peste pietrele răsturnate. Există multe locuri umbroase în care te-ai putea face nevăzut, deşi nimeni dintre cei prezenți nu pare să facă umbră pământului.
— Presupun că întâlnirea cu Ajutătorii a decurs bine, îți adresează Sena un rânjet ironic.
Are acest obicei enervant de a-şi prinde limba între dinți ori de câte ori încearcă să pară amuzant. Ceva s-a sihimbat între timp la el. Dinții îi sunt zimțați, buzele mai pline, ochii

[113] Tata (în lb. singhal. în orig.).

mai bulbucați, părul mai țepos, rânjetul mai slugarnic. Fiecărui biet strigoi care trece pe lângă el îi spune același lucru: „Te vedem. îi putem face pe ucigașii tăi să plătească.” Așa le șoptește în vreme ce strecoară câte o frunză în fiecare palmă zbârcită! „Dreptatea îți va aduce împăcare. Ucigașii tăi îți vor cerși îndurare.”
— Câți ai recrutat până acum? îl întrebi.
— Îi am deja pe cei doi politehniști și încă vreo șapte pe lângă ei. Nimeni nu ar trebui să fie singur în acest Lamijloc. Împreună suntem mai puternici.
— Cu toate astea, suntem singuri. Trebuie să iau legătura cu prietena mea.
— De ce?
— Ca să mă ajute să-mi recuperez negativele.
— De ce?
— Pentru că altminteri lucrurile pe care le-am văzut vor dispărea asemenea unor lacrimi în ploaie.
O replică din primul film pe care l-ai văzut împreună cu DD, la care el a sforăit de la un capăt la celălalt în vreme ce tu îl țineai de mână și plângeai de mila lui Rutger Hauer.
— Hamu este un poet al copacilor mara, nu-i așa?
— Aș putea să mă duc la Jaki și să-i vorbesc?
— Aiyo. Luați-o mai încet, domnule. Dacă ar fi ușor, toată lumea ar vedea fantome.
— Adică fantomele nu pot vorbi cu oamenii?
— Doar în filmele horror. Dar le pot induce stări și le poți șopti gânduri.
Sena îi înmânează ultimele frunze unei bestii făcute din membre tăiate. Este victima unei explozii provocate de o bombă – o victimă care în clipa următoare scuipă în direcția ta. Ai mai văzut o grămadă ca ea în scurta ta perindare prin Lamijloc.
— Și atunci, ce-aș putea face?

— Domnu' Maalinda Almeida, cred că a sosit momentul să vă întâlniţi cu Omul Cioară.

Sub pod, mai precis sub scara din oţel, având intrarea blocată, o grotă urbană zace ascunsă privirii. Tabloul de siguranţe care se înalţă din pavaj şi pe care scrie „Pericol! Înaltă tensiune!" camuflează o uşă lăturalnică. Tu, ca să pătrunzi, ai fost nevoit să te apleci.

Sena te împinge prin nişte metal ruginit, te îmbrânceşte prin beton şi te târăşte prin lemn. Cum e să păşeşti printr-un perete? Păi e ca şi cum ai umbla printr-un bazin de înot care miroase a praf şi care nu te udă.

În grotă există tot felul de curenţi de aer venind din direcţii bizare. Zăreşti în tavan nişte guri de ventilaţie prin care pătrund raze de soare şi gaze de eşapament. Interiorul nu este, aşa cum te-ai fi aşteptat, o primărie a gândacilor şi un pisoar al liliecilor, ci un altar luminat cu lumânări, dedicat tuturor zeilor din toate cărţile sfinte. Postere plastifiate culese probabil de pe trotuarele cartierului Maradana[114] stau prinse cu bandă adezivă şi cuie. Isus, Buddha şi Osho. Shiva, Ganesha şi Sai Baba. Marley, Kali şi Bruce Lee. O cruce, o semilună, un proverb tibetan scris peste portretul lui Dalai Lama, un koan[115] budist scrijelit în singhaleză pe o frunză bo[116] pixelată. În mijlocul grotei se află un burtos în

[114] Orig. eng. Laminated posters from the pavements of Maradana - probabil referire la faptul că pe bulevardul Maradana din Colombo se află multiplexul Cine City.

[115] O anecdotă paradoxală sau o ghicitoare fără soluţie folosită în budismul Zen pentru a demonstra inadecvarea raţionamentului logic şi pentru a provoca iluminarea.

[116] Frunză bo – frunză provenind din „Copacul deşteptării" (Copacul Mahabodhi sau Bo), smochinul sacru (lat. Ficus religiosa) aflat în Bodh

tricou. Părul îi este pieptănat, iar barba are o nuanță portocalie, de henna. O pereche de ochelari cu rame groase îi micşorează ochii până la dimensiunea unor mărgeluțe. Stă aşezat la un birou plin cu betel, flori, cenuşă de tămâie şi bancnote. Îşi ține ochii închişi şi bâiguie ceva într-o limbă inventată.

Deasupra lui atârnă nişte cuşti confecționate din lemn şi sârmă, fără uşițe, unele prevăzute cu cuiburi, altele găzduind papagali sau vrăbii – dar în cele mai multe se află ciori. Acestea zboară prin zăbrele, ciugulesc bobițele de mung din bol şi nu lasă în urmă găinaț.

În fața grasului se află o femeie durdulie dată cu o grămadă de farduri şi cu prea puțin deodorant. Îşi strânge poşeta maro între degete şi se uită la bărbatul aşezat la birou. Sena pluteşte prin jurul lui în vreme ce tu cercetezi încăperea, dându-ți seama că acolo se mai află şi alții. Umbre suprapuse se înghesuie pe la colțuri privind ce se petrece în mijlocul camerei sau holbându-se la tine şi la Sena.

La început îți imaginezi că bărbatul administrează un cazinou dubios (de parcă ar exista şi de alte feluri) pentru că femeia aşază, asemenea unui afacerist beat care plăteşte o stripteuză, bancnote de o sută de rupii în frunza de betel după fiecare propoziție rostită de burtos. Pluteşti mai aproape şi reuşeşti să auzi frânturi de conversație. Ea pune întrebări despre tatăl ei, iar el îi serveşte tot felul de platitudini, după care ea depune şi mai mulți bani, iar el îi serveşte şi mai multe platitudini.

— Zice că te iubeşte, şi că e mândru de tine, şi că veghează asupra ta în permanență.

Femeia îşi tamponează ochii cu o batistă.

— A pomenit ceva de bijuterii?

Gaya, Bihar, India, sub care se spune că Siddhartha Gautama, devenit ulterior Buddha, ar fi obținut iluminarea.

Acesta este momentul în care îl zăreşti pe bătrânul găgăuță care stă aplecat, şoptindu-i grasului la ureche. Arătarea se răsuceşte, apoi scuipă pe masă.
— Scroafa asta nesătulă nu poate fi fiica mea.
— Domnule Piyatilaka, fiica dumneavoastră îşi caută bijuteriile de familie, spune Unchiul Cioară căzut într-o transă simulată, pleoapele tremurându-i îndărătul ochelarilor.
— Spune-i că i le-am dat puicuței pe care o cordeam în l973. Când ingrata aia de mă-sa a încetat să mă mai atingă.
Unchiul Cioară îi vorbeşte fiicei ținându-şi în continuare ochii închişi.
— Tatăl tău te iubeşte foarte mult. Crede că au fost furate.
— Cine le-a furat?
— Domnule Piyatilaka, spuneți-mi unde sunt.
Bărbatul cel gras îşi dă jos ochelarii începând să-şi legene capul asemenea unui cântăreț de soul. Acela este momentul în care îi observi ochii – care sunt albi, dar nu ca ai Ajutătorilor. Pupila este gri cu un punct negru în mijloc. Priveşte fără să vadă şi vede lucruri care nu există.
Găgăuță îşi înalță capul şi sprâncenele i se ridică până în mijlocul frunții. Fiica pune şi mai mulți bani în frunza de betel.
— Hoață ordinară ce eşti! Crezi că am de gând să-ți spun?! se răsteşte găgăuță ieşind val-vârtej din încăpere.
— Tatăl tău trebuie să se odihnească. Emoția provocată de revederea ta l-a copleşit.
Fiica clatină din cap, apoi îşi închide poşeta.
— Data viitoare credeți că veți putea afla ceva despre bijuteriile alea?
— Mă voi strădui, răspunde Unchiul Cioară zâmbind.
Când femeia se ridică în picioare, el nu-i urmează exemplul. Aşteaptă până îi aude tocurile țocănind pe treptele de deasupra înainte de a se întoarce cu fața spre tine.

— Cine naiba mai e şi ăsta?! scrâşneşte el. Cine te-a trimis?
Tu nu-ți dai seama dacă ți s-a adresat ție sau lui Sena. Pupilele lui gri i se rotesc haotic prin găvane.
— Tu eşti tipul de la JVP, nu-i aşa? Tu eşti, Sena Pathirana?
— Da, Swamini.
— Nu-mi spune aşa, idiotule. Ce e chestia asta pe care ai adus-o cu tine?
Dinspre cotloanele întunecoase ale încăperii se aud chicoteli, şi nu-ți dau seama dacă ar trebui să le răspunzi sau să fugi de acolo.
— Îşi doreşte să dețină abilitatea de a şopti.
— Ah, nu mai veni aici când muncesc!
— Îmi pare rău, Swamini.
— De câtă vreme vii pe aici, Sena Pathirana?
— De vreo treizeci şi cinci de luni.
— Şi cine are dreptul să mă numească Swamini?
— Discipolii dumneavoastră, Swa...
— Iar discipolii mei ce anume fac?
— Te vizitează o dată la trei luni.
— Corect. Mi-ai promis o armată. Unde e?
— Am răspândit vorba şi vă voi aduce ceea ce am promis.
— Şi tot ce-mi poți aduce de fapt e... asta? Ce e asta? Un alt jevepist?
— A fost ucis pentru că a fotografiat războiul. Trebuie să vorbească cu prietena lui.
Se aud mai multe chicoteli în întuneric. Distingi siluete şi chipuri care par prea disproporționate ca să fie umane.
— Aş putea afla cum te cheamă?
— Maalinda Almeida.
— Almeida, pari tulburat, însă mă doare-n cot. Nu-mi pasă de tine, de lucrurile în care crezi şi de chestiile pe care le-ai făcut. Nu-mi pasă decât de troc. Dacă tu mă ajuți pe mine, şi eu te voi ajuta pe tine. Asta-i tot. S-a-nțeles?

Încuviințezi cu o clătinare a capului şi priveşti cum din întuneric îşi face apariția o mogâldeață – un băiețel ciung de o mână. Ia de pe birou o foaie de hârtie, se aşază pe tăblia acestuia şi începe să hrănească vrăbiile cu năut. Nu îți dai seama dacă e făcut din carne şi oase sau dacă e spirit, doar că nu pare nici una, nici alta.
— Unchiul Cioară nu poate vedea nimic fără ochelarii lui, îți explicase Sena în drum spre grotă. Unii spun că a rămas aşa după explozia bombei din 1988, alții că ar fi fost vorba despre o mină antipersonal sau că l-ar fi muşcat un şarpe. În grota lui, numai el are voie să facă glume. Să nu te apuci să faci pe deşteptul cu el. Când îşi dă jos ochelarii, lumea din jurul lui se încețoşează, iar el nu mai poate vedea nici păsările pe care le hrăneşte, nici pe mahalagiii pentru care făureşte altare, nici pe clienții pe care-i minte. Dar poate vedea spirite, poate auzi fantome, iar acestea îl pot auzi pe el.
Şi povestea Băiatului Vrabie are mai mulți autori. Şi-a pierdut mâna fie pe şinele de cale ferată, fie în explozia bombei din 1988, fie din pricina unui unchi abuziv. Acum stă aşezat pe masă ținând în mâna bună un pix. Zăreşti înşirate de-a lungul pereților grotei păpuşi impro-vizate din frunze de cocotieri, un bol plin cu mangal şi o cutie din lemn sculptat.
— Mai întâi trebuie s-o aducem pe prietena ta aici, spune Unchiul Cioară.
— Prin magie neagră? întrebi tu. Prin huniyam?
— Nu, tâmpilă. Îi vom scrie o carte poştală.
Între timp Sena s-a retras într-un cotlon întunecat, unde stă la taclale cu personajele acelea nevăzute. Ți-a spus deja că băiatul nu vorbeşte şi că a i te adresa Unchiului Cioară înainte de a o face el reprezintă o crasă lipsă de respect.
— Cum o cheamă pe prietena ta?
— Jacqueline Vairavanathan.

— Adresa?
— 411 Galle Face Court.
— Îi voi comunica să vină mâine. Eşti sigur că va veni?
— Aşa sper.
— Răspunsul ăsta nu este niciodată suficient de bun, spune el, înmuindu-şi două degete într-un fel de pomadă ținută într-un bol lucios din alamă şi începând să ungă cu ea cartea poştală. Kolla, eşti bun să duci asta la destinatar? Şi, da, fata trebuie să aducă unul dintre obiectele tale personale. Ceva drag inimii tale. Spune-mi despre ce e vorba şi unde poate fi găsit obiectul acela.
Rămâi pe gânduri preț de o clipă în care prin fața ochilor îți flutură tot felul de cărți de joc. Aşi şi regi, dame şi câini morți. Apoi îi spui. Băiatul iese pe uşa laterală. Spre deosebire de majoritatea clienților, el nu trebuie să se aplece ca s-o facă.
— Maalinda. Iată cum funcționează chestia asta. Eu m-am procopsit cu un dar şi cu un blestem. Trăiesc într-o lume încețoşată, însă văd tot. Cei mai bogați dintre bogați, cei mai puternici oameni vin la mine să-mi ceară ajutorul. Pentru că sunt modest. Pentru că sunt genial.
Zăreşti câteva umbre ghemuite în spatele lui care îi şoptesc la ureche. În tot acest timp, Unchiul Cioară când clatină, când scutură din cap.
— Nu ai dreptul să-mi pui întrebări. îmi spui de ce ai nevoie, iar eu, în măsura posibili-tăților, îți voi pune acel lucru la dispoziție. Dacă vrei să stai de vorbă cu cei vii, te pot ajuta. Dacă vrei să binecuvântezi pe cineva, se poate rezolva. Dacă vrei să arunci un blestem asupra cuiva, te va costa mai mult. însă îmi vei rămâne dator. Şi te vei achita de orice sarcină îți voi încredința. S-a-nțeles?
Umbrele acelea se înghesuie în jurul lobilor urechilor Unchiului Cioară în vreme ce Sena, aflat într-un colț de

încăpere, îți face semn să te înclini în fața grasului – ceea ce tu nu faci.
— Îți pot conferi puterea să şopteşti la ureche. Ți-aş putea oferi chiar puterea de a-i poseda pe cei vii, însă va trebui să mă ajuți. Eşti dornic să faci asta?
Tu dai din umeri, moment în care Sena intervine.
— Da, Swamini, este dornic.
— Tu să-mi aduci armata pe care mi-ai promis-o. Altfel, tacă-ți fleanca. Vreau să aud răspunsul din gura lui găgăuță ăsta al tău.
— Nu mă voi înclina în fața dumneavoastră, spui tu.
— Păi atunci de ce stai în genunchi? te întreabă Unchiul Cioară în vreme ce tu eşti uluit să constați că, nici pentru prima, nici pentru ultima oară în mitologie sau de-a lungul istoriei, un om cu probleme grave de vedere rosteşte adevărul.

CĂRȚILE DE DREPT ROMANO-OLANDEZ[117]

În momentul în care Jaki se întoarce de la muncă, Băiatul Vrabie o aşteaptă lângă lift. Jaki reuşise să se trezească la timp şi să supraviețuiască la SLBC în schimbul de dimineață, deşi era mahmură. Îți poți da seama oricând dacă a băut sau a pariat după felul în care se târăşte. Băiatul străbate holul şi îi întinde o carte poştală lipicioasă. Jaki simte în nări un iz de lavandă şi de gotu kola[118].
— Ce-i asta?

---

[117] În Sri Lanka legislația romano-neerlandeză reprezintă o tradiție juridică moştenită. Aceasta a coexistat cu mai multe sisteme de legi indigene şi cu dreptul comun englez, creând o cultură juridică distinctă.

[118] Gotu kola (lat. Centella asiatica) – plantă din familia pătrunjelului, utilizată în medicină, cunoscută şi sub denumirea de „fântâna tinereții”.

Băiatul arată cu degetul spre propria gură pe care o deschide şi o închide fără să scoată vreun sunet. Arată adresa notată în partea de jos a cărţii poştale, Jaki citind-o în vreme ce tu te sprijini de umărul ei începând să-i şopteşti la urechea ei durdulie şi plină de sinuozităţi. Te întrebi ce fel de vieţi stau ascunse în acele cute cartilaginoase.
„Domnişoară Oak.'i Vâuranathan, Almauda doreşte să vă vorbească.
Zice să aduceţi aqenda. În almirah. Sub urs. Veniţi mâine-dimineaţă la intersecţia K.otahena. De acolo vă va prelua kolla.
Cine altcineva în afară de Jaki ar răspunde unor convocări atât de cusute cu aţă albă? La un moment dat venise la cazinoul Pegasus cu cârdul de credit al mamei ei fără să pomenească nimic despre perdaful pe care îl primise în timpul unei convorbiri telefonice interurbane. Altădată, după ce i-ai povestit despre rămăşiţele fumegânde ale unui bebeluş pe care le văzuseşi în Akkaraipattu, ţi-a oferit ultima ei pilulă antidepresivă.
— De ce continui s-o faci? te-a întrebat ea atunci. Câştigi chiar atât de bine?
— Nu. Dar continui.
— OK.
— Nu eram bun la nimic. însă mă pricep să mă apropii şi să obţin instantaneul dorit. Nu sunt cel mai bun fotograf, dar întotdeauna ajung acolo unde îmi doresc şi nu contează despre care dintre părţile aflate în conflict este vorba.
Ai cărat-o pe Jaki beată mangă şi ai scos-o de-a rostogolul din taxiuri. Ai protejat-o de o mulţime de tipi libidinoşi. Ea ţi-a plătit chiria câtă vreme tu te aflai pe teren. Îl minţea pe DD când tu cădeai din nou în patima jocului de cărţi. Te-a dus la cluburile din Colombo 3, la saloanele din Colombo 4, la cazinourile din Colombo 5, la petrecerile din Colombo 7. În locuri în care Sena ar fi plătit doar ca să poată arunca o

privire. Tu savurai pastilele pe care ea le procura pe rețetă şi pe care le combinai cu gin. Adorai să-i rezolvi dramoletele de la birou şi pe cele familiale, deşi tu nu munciseşi niciodată într-un birou şi nu aveai nici măcar un unchi căruia să-i fi putut rosti numele.

Când ți-a sugerat să mergi la psihiatrul ei, care era chiar furnizorul ei de pilule antidepresive, ca să-i povesteşti despre coşmarurile tale, nu te-ai simțit jignit.

— Care coşmaruri?

— Cele pe care le ai în fiecare noapte.

— Eu nu Visez, ai răspuns tu.

— Păi nici nu sună ca nişte vise.

— De unde ştii asta? Ai intrat la mine în cameră? Atingerile deveniseră însă o problemă. Totul începuse cu voi doi ținându-vă de mânuță şi frecându-vă umerii, apoi într-o seară te-ai trezit cu o palmă pe coapsă şi cu nişte degete înfipte în chică – şi fiecare atingere părea ghiduşia unui clovn chitit să te gâdile. Când şi-a pus buzele pe ale tale, te-ai înfiorat şi ai scăpat un chicot. După aceea, lucrurile au luat o întorsătură stranie.

— Tu trebuie să fii kolla ăla, presupun, îi spune ea băiatului.

Puştiul clatină din cap şi îşi desface pe rând degetele, asemenea unui copil care învață să numere.

— Ai mâncat ceva? Malu paan?[119]

Băiatul scutură din cap.

Jaki scoate două chifle cu peşte din geanta ei maro, gustarea nemâncată pe care întotdeauna o aduce înapoi acasă.

— Ia şi mănâncă. Nu-ți face griji, sunt prietena ta.

Băiatul Vrabie se holbează la ea în vreme ce înfulecă chifla.

---

[119] Chifle cu peşte.

— Ne ducem mâine?
Puştiul clatină din cap în vreme ce firimituri i se rostogolesc pe barbă.
— De dimineață?
Puştiul mai clatină o dată din cap, savurând mâncarea yi adresându-i lui Jaki un surâs abia schițat.
— Vii tu aici?
Băiatul arată cu ciotul către cuvintele „Intersecția Kotahena” pe care, cu câteva ore în urmă, le scrisese el însuşi pe cartea poştală. Jaki încuviințează, apoi urcă în vechiul lift.
Nu se certase niciodată cu tine, nu jucase niciodată rolul de regina dramelor, aşa cum bunăoară făcea DD. În schimb, spunea „OK”, după care o vreme rămânea tăcută, însă ochii ei căpătau o strălucire aparte, iar jumătățile de zâmbet pe care ți le adresa îți dădeau de ştire că era furioasă.
Ți-a servit acel „OK” când i-ai spus că nu-i poți întâlni părinții, când ai anunțat-o că te vei duce la Elefantul Albastru[120] fără ea şi când i-ai spus că te vei muta în camera liberă. Cea în care ea tocmai intră începând să cotrobăie prin almirah. Zăreşte radiografiile înrămate, şirul de jachete şi cămăşi, precum şi lănțişoarele cu cianură. Jachetele şi cămăşile au culorile toamnei, fiind alese ca să te camufleze în junglă şi să iasă în evidență în oraş. Radiografiile îți înfățişează maxilarele şi pieptul, toate fiind făcute după un accident de maşină în care ați fost implicați tu, un domn mai în vârstă şi o felație neinspirată, pentru că tu tocmai te aflai la volan şi conduceai. Încercaseşi să le transformi într-un proiect artistic, însă în cele din urmă abandonaseşi ideea. Şi mai erau flaconaşele acelea pe care le şterpeliseşi de la cadavrele unor Tigri Tamili pe care le fotografiaseşi pentru armată, în Kilinochchi. Jaki zăreşte şi

[120] Blue Elephant – sală de concerte din Colombo care a funcționat între anii l987-2007.

ursulețul de pluş pe care tatăl tău l-a adus din Colombo împreună cu o boală venerică, jucăria fiind cadoul lui de despărțire atunci când o părăsise pe amma ta. Boala venerică se numea disperare. Dada a murit într-un spital din Missouri în vreme ce tu erai blocat în aeroportul LaGuardia, în drum spre muribund. Ai fost nevoit să asculți cuvintele lui „rostite cu limbă de moarte” la telefon.
— N-o învinovăți pe amma ta. E o femeie bună. Pur şi simplu nu ne potriveam. Nu ar trebui niciodată să trăieşti cu cineva care nu râde la glumele tale. Acum de ce te afli aici? Nu mi-ai răspuns la niciuna dintre scrisorile pe care ți le-am trimis.
Ți-a spus că îți scrisese cu ocazia fiecărei zile de naştere, cerându-şi iertare pentru tot felul de chestii şi dându-ți sfaturi. A refuzat să creadă că nu văzuseşi niciodată scrisorile acelea.
— Dar dacă glumele pe care le faci nu sunt amuzante? ai întrebat tu.
— Încă te mai ocupi cu fotografiatul? a întrebat el.
— Fotografiez războiul.
— Eu credeam că urmezi un MBA.
— Asta a fost acum zece ani.
— Ce război inutil! Acum tamilii vor jumătate din insulă. Habar n-am de ce-ți pierzi timpul cu asta.
— Tu te simți mai bine?
— Sunt pe moarte. Iată care-i sfatul meu pentru tine. Fă ce naiba ai chef să faci pentru că oricum vom muri cu toții.
— Şi tu ce ai făcut?
Te aflai într-un aeroport din străinătate, toropit de căldură, ascultându-l pe bărbatul pe care îl învinovățeai pentru tot şi toate cum îți spune ultimele cuvinte. Nu, dada, nu şi de data asta, ți-ai spus tu în gând strângând receptorul în pumn şi introducând încă trei fise în telefonul public, imaginându-ți că era unul dintre aparatele de la Pegasus.

— Poftim?
Lansaseşi provocarea şi aşteptaseşi să-şi producă efectul.
— Generaţia voastră a dus ţara de râpă. Apoi aţi fugit unde aţi văzut cu ochii.
— Ce faci? Îmi ţii un perdaf pentru că am plecat?
Ai auzit un icnet la celălalt capăt al firului, apoi ai făcut o pauză înainte de a rosti propoziţiile pe care le scrijeliseşi în dormitoarele adolescenţei tale.
— Tu nu ai făcut nimic. Şi nici nu vei face vreodată. Eu am făcut nişte fotografii care ne vor supravieţui nouă tuturor. Singurul lucru bun pe care l-ai făcut a fost că ţi-ai depus lapţii, procreându-mă pe mine.
Când în cele din urmă ai reuşit să ajungi în Missouri, ai aflat că tatăl tău murise în urma unui infarct în vreme ce vorbea cu tine la telefon. Mătuşica Dalreen ţi-a poruncit să nu participi la înmormântare. Cele două surori vitrege ale tale nu au venit la uşă să te vadă. Atât Jenny, cât şi Tracy Kabalana au refuzat să îţi răspundă la telefon.
Jaki ia ursul, zăreşte agenda de sub el şi spune „OK". Ai cumpărat-o de la librăria KVG şi a rezistat mai mult decât toate cărţile de pe poliţă. Jaki se încruntă când citeşte câte un nume pe care nu îl recunoaşte, apoi zăreşte un simbol cunoscut – dama de pică şi numărul de telefon de la hotelul Leo.
— OK, spune ea, îndreptându-se cu agendă cu tot spre camera ei.
Înainte să iasă din dormitorul tău, zăreşte o bandană roşie atârnând într-un cârlig prins de uşă. Este plină de pete şi, dacă Jaki te-ar putea auzi, i-ai spune care sunt de noroi, care de benzină şi care de sânge. Draperiile din camera ei sunt trase şi lumina e slabă în vreme ce în fundal se aude muzica unei trupe britanice de tot rahatul. Lângă oglinda ei se zăreşte un perete plin de poze, multe dintre acestea fiind

făcute de tine şi înfăţişându-i pe „Cei trei magnifici”[121], aşa cum vă spuneaţi când nu vă ciondăneaţi. DD, Jaki şi Maali în vacanţe în Yala, Kandy şi Viena sau trăgând la măsea în Clubul Centrului pentru Arte.

Numele din agendă sunt scrise cu pixuri de culori diferite şi în diverse etape ale multiplelor tale vieţi. Se regăsesc acolo mătuşici, verişori, iubiţi, instalatori, cartofori, hoţi, precum şi câteva foarte foarte importante, de ambele sexe. Unele dintre nume îţi evocă ceva, altele nimic – acestea din urmă fiind cele care te înspăimântă. Jaki va recunoaşte doar o mică parte din porecle, deşi acest lucru nici nu o va surprinde, nici nu o va nelinişti. Spre deosebire de DD, ea se obişnuise să accepte faptul că nu avea niciun fel de jurisdicţie asupra vieţii, timpului sau afecţiunii tale.

Răsfoieşte foile agendei de la Alston Koch la Zarook Zavahir şi descoperă şi mai multe simboluri de cărţi de joc desenate cu pixul în dreptul unor numere cărora nu le este ataşat niciun nume. Sunt exact simbolurile pe care Jaki le-a văzut şi pe plicuri, aceeaşi chintă roială. Îşi pune agenda în poală şi se uită în gol. Oare se întreabă dacă nu cumva eşti viu şi te ascunzi pe undeva? Sau îşi aminteşte de după-amiezile acelea cu antidepresive, blackjack şi muzică pusă la pick-up – înainte ca acesta să se strice. De serile în care ascultaţi Shakin' Stevens, Elvis Presley şi Freddie Mercury – fără să vă atingeţi.

Jaki deschide încă o dată agenda şi se opreşte din răsfoit la un număr în dreptul căruia se zăreşte un as de caro desenat cu pix roşu. Lasă agenda deschisă la pagina aceea şi se îndreaptă spre telefon.

Nu este o diferenţă prea mare între a fi o fantomă şi a fi un fotoreporter de război. Lungi perioade de plictiseală

[121] Orig. eng. The Awesome Threesome – varianta originală are probabil o conotaţie sexuală, „threesome” însemnând, printre altele, şi „sex în trei”.

presărate cu mici episoade de groază. Oricât de aventuroasă poate să fi fost viața ta de fotograf de scene post-mortem, ți-ai irosit cea mai mare parte a timpului petrecut pe teren privind oameni uitându-se la tot felul de lucruri, bășindu-se încontinuu şi atingându-şi organele genitale mult prea des. Majoritatea indivizilor îşi imaginează că sunt singuri, însă de obicei se înşală. În cel mai bun caz în apropierea ta mişună sute de insecte, în vreme ce pe orice lucru pe care îl atingi sălăşluiesc câteva trilioane de bacterii. Şi, da, unele dintre ele sunt cu ochii pe tine. Întotdeauna ceva va pluti sau va trece pe lângă tine, deşi cele mai multe dintre chestiile care plutesc sau trec sunt la fel de interesate de tine pe cât eşti tu de pasionat de râme. În spațiul în care te afli acum există cel puțin cinci spirite. Unul dintre ele poate că se uită peste umărul tău, curios să vadă ce citeşti.
O priveşti pe Jaki cum stă aşezată lângă telefon. Îşi suge propriul păr, un obicei tâmpit pe care l-a deprins la masa de joc. Îşi trage şuvițele aşezate după ureche, şi le bagă între dinți şi începe să le molfăie ori de câte ori nu este sigură dacă să parieze sau să se abțină.
Nu ar trebui să deschidă agenda şi să sune la numerele notate acolo. Ar trebui să se concentreze pe găsirea negativelor, altminteri ar putea ajunge ca tine.
Îi şopteşti la ureche, te aşezi în fața ei şi strigi – ba chiar încerci să-i cânți o piesă de Shakin' Stevens. În clipa următoare la fereastră îşi face apariția un chip îmbujorat, febril, înalt cât patru etaje. Sena s-a buhăit ca Elvis la Vegas, de parcă fața i-ar fi fost înțepată de un roi de viespi. Nasul lui turtit pare acum hawaiian, cârlionții africani, deşi gura i-a rămas sută la sută gampahaleză[122].
— Ado hutto[123], vino. Avem treabă.

---

122 Gampaha – numele unui oraş srilankez aflat la nord-est de Colombo.

123 Ado hutto (var. huttho) – Hei, futangiule (în lb. singhal. în orig.).

Sena te duce spre nord, prin Pettah, vânturile bătând domol şi dispărând subit.
— Ce noapte agitată, spune Sena. Mişună prea mulți strigoi prin aer.
Nu se înşală. La Dematagoda, Strigoii cu Colți se zgâiesc la semafoare, căutând să-i schilodească pe şoferii de tuk-tuk-uri[124]. Preta-ii adastă pe lângă tomberoanele scormonite de cerşetori, furând arome şi făcând resturile de mâncare să putrezească mai repede. Nu îți spune unde vă duceți. în schimb, îți ține o lecție de economie.
— Valuta de aici nu sunt nici rupiile, nici rublele, nici titlurile de stat, nici nucile de cocos. Este varamul. Cu cât obții mai mulți varami, cu atât devii mai util. Ție însuți. Şi celorlalți.
Îți spune apoi că cea mai bună cale de a obține varami este să-i faci pe oameni să se roage pentru tine, să aprindă lumânări, să depună jerbe de flori, să ardă bețişoare parfumate şi prafuri aromate numai şi numai pentru tine. Demoni precum Bahirawa, Mahasona, Kadawara şi Prințul Negru – cu toții îşi trag puterile din coşurile cu fructe putrezinde aşezate la picioarele lor de către cei care îngenunchează.
— Într-adevăr. Doar că noi nu suntem zei. Noi nu avem altare. Ce ar trebui să facă nişte neica-nimeni ca noi ca să pună mână pe niscaiva varami?
Sena nu răspunde. Coboară plutind spre malurile canalului, către o potecă pavată cu cărămizi sparte, aflată în dreptul unei mahalale. Poteca şerpuieşte printre gunoaiele aduse de apă, ducând spre o masă din piatră aşezată sub coroana unui manghier.

---

[124] Autovehicul motorizat cu trei roți, folosit ca taxi.

După spusele lui Sena, Unchiul Cioară este înconjurat de o liotă de calici, troglodiți şi schilozi. Oameni ai străzii, mahalagii şi cerşetori care vin la altarul lui improvizat – o arcadă ponosită, confecționată din materialele recuperate de la o cocioabă dărâmată, mobilată cu o masă din piatră şi decorată cu figurine reprezentând zei şi cu măşti de demoni. Buddha, Ganesha şi Mahasona zac acolo înconjurați de flori ofilite, dar nu ei reprezintă atracția principală.
În centrul altarului se află un desen înfățişând un demon, realizat într-o manieră grosolană, caricaturală, mai degrabă tibetană, aşa cum nu prea întâlneşti în budismul nostru, srilankez. Recunoşti ochii negri, colții şi şuvițele şerpuitoare ale acestuia. Te uiți când la şiragul de cranii, când la cingătoarea făcută din degete, când la chipurile ținute captive în carnea demonului.
— Se închină la Mahakali, şopteşti tu, făcându-l pe Sena să-ți adreseze o privire mustră-toare.
Unchiul Cioară îi poruncise Băiatului Vrabie să depună pe altar câteva obiecte reprezentând suflete aflate în căutarea povețelor lui. Cei care îi ajută pe Unchiul Cioară primesc rugăciunile a mii de oameni, în felul acesta ei strângând suficienți varami pentru a dobândi diverse aptitudini.
— E bine să ai puterea de partea ta.
— Vorbeşti ca un adevărat tovarăş.
— Dacă vrei să vorbeşti cu prietena ta, asta e cea mai uşoară cale.
Kolla nu te poate vedea, el nu posedă darul sau blestemul Unchiului Cioară, însă simte vânturile pe care le aduci cu tine. Ai observat cum tremură şi cum i se face pielea de găină ori de câte ori te afli prin preajmă. Îl priveşti cum aşază diverse obiecte pe altar – bucăți de pânză, cărți cu diverse nume scrise pe copertă, dinți înfăşurați în fire de păr.

— Are nevoie de un obiect personal. Thathi-ul meu a adus uniforma mea de elev taman din Gampaha.
— Care-i problema cu acest Băiat Vrabie?
— Întreabă-l pe el.
Băiatul pare agitat. A aprins un mănunchi de bețigaşe, iar acum răspândeşte fumul şi cenuşa prin aer asemenea unui magician care învață să-şi folosească bagheta.
— Găsiți-l pe domnul Piyatilaka, spune el şfichiuind prin aer cu unul dintre bețigaşe. Duceți-vă şi aflați unde şi-a ascuns aurul.
Cu toate că se uită spre tine, nu te vede. Taie aerul cu bețigaşul şi un vânt dinspre răsărit te găseşte, izbindu-te în coastă.
— Țin'-te bine. Prima ta însărcinare începe aici, îți spune Sena.
Fantoma bărbatului cunoscut cândva ca „domnul Piyatilaka" nu este o prezență impunătoare: un chelios care crede că mai are suficient păr; un cocoşat dințos care crede că mustața lui îngrijită îi eclipsează trăsăturile cât se poate de comune; care face ca locuința somptuoasă pe care o bântuie să pară şi mai impresionantă.
Aceasta nu se află prea departe de cimitirul Borella şi este decorată cu fresce reprezentând animale din toată Sri Lanka, mai puțin din zona Colombo 8. Corpul principal de clădire este proiectat asemenea unei walauwa[125] tradiționale, grădina găzduind o a doua clădire, precum şi un garaj plin cu automobile de epocă. Femeia durdulie pe care ai văzut-o în grota Omului Cioară, în continuare dată cu o tonă de farduri şi cu prea puțin deodorant, tocmai îi porunceşte unui tânăr cu bicepşi proeminenți să golească

[125] Walauwa (sau walawwa) – numele conacelor feudale/coloniale din Sri Lanka.

portbagajul şi să se uite sub scaunele unui Jaguar de prin anii 1960.
Domnul Piyatilaka urmăreşte scena deopotrivă supărat şi amuzat. Când îşi ridică privirea şi vă zăreşte pe tine şi pe Sena cum plutiți prin preajma unui Morris Minor, amuzamentul i se şterge de pe chip.
— Să înțeleg că acum Unchiul Cioară îmi trimite nişte fătălăi? Foarte frumos, ce să zic. Vă rog frumos să vă cărăbăniți de pe proprietatea mea.
Tânărul s-a strecurat între timp sub un Ford de prin anii şaptezeci şi a început să-i lovească şasiul.
— Fă-l praf, papagalule. De ce mi-ar păsa? Ştoarfa de fiică-mea s-a săturat deja de tine. Să văd cum va mai vinde ea maşinile după ce le faci tu praf! pufneşte el. Toate sunt moştenite de la bunicu' lu' bunicu'. Poate că nepoții mei vor fi, într-o zi, vrednici de ele.
La capătul grădinii se află o clădire cu o singură încăpere. Prea mică pentru o cabană, prea mare pentru o baracă. Bătrânul stă pe balcon şi zâmbeşte.
— Proştilor, vă pierdeți vremea de pomană. Lăsați-mă sa ghicesc: Omul Cioară v-a spus că veți câştiga nişte varami dacă veți reuşi să mă păcăliți. Nu vedeți cum vă manipulează?
— Domnule, bijuteriile acelea nu vă folosesc la nimic. De ce vă țineți de ele cu dinții?
Pătrunzi plutind într-o încăpere care seamănă cu un birou de avocatură. Doi dintre pereți sunt ocupați de cărțile unei biblioteci juridice. Ceilalți doi sunt acoperiți cu certificate şi diplome înrămate, precum şi cu fotografii înfățişându-l pe domnul Piyatilaka şi pe fiicele acestuia.
— Dacă nu ştiați, eu sunt singurul din familia mea care a absolvit o facultate. Toții frații mei stau în Polonnaruwa şi mănâncă rahat.
— Astea sunt cărțile dumneavoastră?

— Tata a fost avocat. Eu am făcut afaceri, dar cunosc legea. Şi ştiu care-i treaba cu varamii.
Sena se face nevăzut prin bufete şi almirah-uri. Se strecoară pe sub podele şi se înalță către tavan, spre amuzamentul fostului locatar.
— Nu veți găsi nimic. Fiica mea şi-a trimis deja un fiu Acolosus. Copiii ar trebui să-şi merite moştenirile. Cineva ar trebui să întocmească o lege în acest sens.
Sena îți face semn să te pui pe treabă, însă comportamentul gazdei te face să te îndoieşti că vei găsi ceva în locul acela. O auzi pe fiica acestuia cu țipă la gagiul ei în garaj. Îl auzi pe el cum izbeşte o maşină cu o cheie franceză, înjumătățindu-i instantaneu valoarea.
— Duceți-vă înapoi la Omul Cioară. Aici nu aveți nimic de văzut, spune Piyatilaka, privindu-şi cu afecțiune cărțile de drept. Avocații sunt nişte ticăloşi. Acesta e şi motivul pentru care nu am vrut să devin şi eu unul. Dar legile sunt necesare pentru că religiile inventate nu sunt suficiente.
— Încă un ateist! exclami tu, vârându-ți capul în cărțile de drept.
Viața de apoi pare a fi opusul unei tranşee. Cărțile miros a mucegai, aşa că îți scoți capul dintre rafturi tuşind şi fără să fi reuşit să găseşti un volum cu paginile scobite, plin de bijuterii. Toate cărțile poartă acelaşi titlu: Comentarii asupra legislației romano-olandeze de Simon van Leeuwen, 1652. Sri Lanka a adoptat dreptul romano-olandez după ce romanii şi olandezii renunțaseră de multă vreme la el.
— Nu am fost o persoană religioasă, doar una credincioasă, spune Piyatilaka. Apoi m-am îmbolnăvit de cancer. După care am citit cărți sfinte, am vizitat oameni hărăziți cu sfințenie şi m-am rugat în locuri sacre. Nimeni nu m-a ascultat.

— Oamenii aflați în zonele de război se roagă în fiecare zi, spui tu. Soldați, civili, chiar şi ziarişti. Nimeni nu-i ascultă niciodată.
— Avem nevoie de aceste cărți de drept pentru că religia nici măcar nu interzice violurile. Ştiați asta? Poruncile pedepsesc luarea numelui Domnului în deşert în sfântă zi de duminică, dar nu spun şi „să nu violezi”.
— Nu poate fi adevărat, comentezi tu.
— Disciplinele hinduse menționează brahmacharya[126] şi fidelitatea, dar nu şi violul. În budism, kaamesu michch chary[127] nu spune nimic despre viol. Alte religii interzic carnea de porc, păstrarea prepuțului şi jocurile de noroc. Nu şi violul.
— Legile sunt scrise de nişte bărbați cărora, atâta vreme cât nu este vorba despre ei, nu le pasă că unor semeni li se întâmplă tot felul de lucruri rele, comentezi tu.
Te gândeşti la DD şi la egoismul pe care l-a deprins la London School of Economics – şi la unul dintre motivele voastre recurente de ceartă.
— Oamenii au suferit dintotdeauna, spunea DD. Poți face legi împotriva suferinței, poți să o reduci la un nivel tolerabil, dar niciodată nu vei reuşi să o elimini. Tot ce poți spera este ca nimic rău să nu i se întâmple vreunei persoane pe care o cunoşti.
— Nu ar trebui să ne felicităm pentru accidentul de a ne fi născut.
— Nu, a răspuns el, dar îl putem savura.

---

[126] Protejarea castității în budism.

[127] Kaamesu michch charya – din câte se pare este vorba despre unul dintre cele cinci precepte ale budismului: „mă angajez să mă abțin de la o conduită sexuală greşită”.

— Fie ca lucrurile nasoale să li se întâmple altora, ai spus tu în şoaptă. Vorbeşti ca un republican conservator.
Între timp, Sena a scotocit prin garaj şi prin casă, iar acum dă semne că ar fi rămas fără opțiuni.
— Haide, Maali. Trebuie să le fi îngropat în grădină.
— Ştoarfa de fii-mea a adus un tip cu un detector de metale! râde domnul Piyatilaka. Asta a fost amuzant, dar nu la fel de amuzant ca voi – doi fătălăi-fantome care au de gând să scormonească şi prin pământ.
Te uiți la volumele de drept romano-olandez şi la bătrânul acela infatuat şi ranchiunos care pluteşte prin aer. Te întrebi dacă tatăl tău n-o fi rămas într-un Lamijloc missourian şi dacă se gândeşte vreodată la tine.
— Nu te mai obosi, Sena. Nu vei găsi nicio bijuterie.
— Exact. Du-te şi spune-i Omului Cioară să n-o mai mulgă pe fiica mea de bani.
— Nu există bijuterii.
— V-am spus deja asta! I le-am cadorisit amantei mele în 1973.
— Dacă i-aş spune unde se află comoara, crezi că Omul Cioară îmi va oferi abilitatea de a le şopti celor vii?
— Fără îndoială, Maali hamu. Fără nicio îndoială.
Sena se uită la tine nedumerit în vreme ce ochii domnului Piyatilaka îşi pierd scânteierea.
— Cred că ar trebui să plecați amândoi, spune el.
— Cărțile de drept. Este o ediție princeps veche de trei sute de ani, numărând patruzeci şi nouă de volume. Valorează mai mult decât toate maşinile alea din garaj puse la un loc.
Piyatilaka sloboade un zbieret şi se năpusteşte asupra ta. Sena te trage la o parte, iar fiul furios al unui avocat se izbeşte de corpul de bibliotecă, provocând o pală de vânt care trânteşte uşa încăperii. Rafala face ca volumul 49, care deja stătea într-un echilibru precar în raftul mâncat de termite, să se prăbuşească peste volumul 32, aflat mai jos.

Volumul 32 se răstoarnă peste volumele 33-38, care o iau la vale asemenea unei avalanşe până pe raftul de jos, făcând ca volumele l-23 să se prăvale pe podea asemenea unor pereți exteriori năru-indu-se în timpul unui bombardament. Fiica lui Piyatilaka şi gigoloul ei năvălesc în încăpere, unde dau peste nişte mirosuri ciudate, nişte curenți de aer haotici şi un morman de cărți juridice întins pe podea.

A TREIA LUNĂ

Uiți ceea ce ți-ai dori să-ți aminteşti şi îți aminteşti ceea ce ți-ai dori să uiți.

Cormac McCarthy, Drumul

GLASUL

— Şi acum... ce? Ne ascundem în copac de psihopatul ăla de Piyatilaka?
— Răbdare, hamu. Stăm în copacul ăsta şi aşteptăm strigătul Unchiului Cioară. Va veni.
Te urci în copacul mara mai sus decât Sena, aşezându-te pe una dintre crengile lungi ca nişte membre, care se leagănă. în bătaia vântului, frunzele par pline de viață, asemenea unor degete care îți zgârie fața; florile copacului au culoarea rănilor tăiate în carne, a pielii sfâşiate de şrapnel.
Sena îți turuie ceva despre abilitățile pe care le poți învăța de la Unchiul Cioară.
— Domnule, ați putea să le porunciți insectelor ce să facă, să apăreți în visele cuiva, ba chiar i-ați putea poseda pe cei vii.
Tu îi urmăreşti cu privirea pe oamenii care se plimbă prin parc. Lumea obişnuită, de zi cu zi, care acum nu te mai poate vedea. Mai mult de jumătate dintre oamenii aceia au

câte un spirit cocoţat în spinare sau alergând pe lângă ei şi şoptindu-le continuu ceva la ureche. Dintotdeauna ai crezut că glasul din capul tău îi aparţinea altcuiva. Cuiva care îţi spunea povestea propriei tale vieţi de parcă aceasta s-ar fi petrecut deja. Povestitorul omniscient care îţi făcea comentariul zilei. Antrenorul care îţi spunea să nu-ţi mai plângi de milă şi să faci lucrurile la care te pricepeai. Anume să câştigi la blackjack, să seduci ţărani tineri şi să fotografiezi locuri înspăimântătoare.
Glasul acela a fost cel care te-a făcut să străbaţi zona de război în cinci ocazii diferite, de fiecare dată aflându-te în simbria altcuiva. Glasul acela a fost cel care te-a îndrumat spre cazinouri şi alei dosnice. Glasul acela a fost cel care te-a îndemnat să te duci cu nişte băieţi ciudaţi în nişte jungle întunecate. Totuşi, te întrebi ce-o fi fost cu vocea aceea. Dacă ai avut în spinare un spirit care îţi şoptea la ureche – cum ai fi putut să ştii? Şi chiar dacă ai fi ştiut, cum ai fi putut separa glasul acela de toate celelalte şoapte?
Auzi pe cineva cum îţi rosteşte numele, apoi pe al lui Sena. Este Unchiul Cioară, care pare iritat. Încă o dată simţi cum te evapori într-o senzaţie care între timp ţi-a devenit familiară şi deloc neplăcută. Te afli din nou într-o grotă plină de păsări, fructe şi o grămadă de lumânări ale căror flăcărui par să intoneze un cântec.
Pluteşti prin preajma geamului rotund, intersectat la mijloc de o gratie şi dând spre un altar cu mulţi zei, cel mai mare dintre aceştia purtând un şirag de cranii şi nefiind de fapt o zeitate, deşi nici Buddha nu fusese una. Forfotind de jur-împrejurul altarului şi ţinându-şi capetele plecate, zăreşti câteva familii fără adăpost, oameni cunoscuţi prin părţile acestea ca cerşetori. La sud de canal e o femeie care face roti, un vânzător de bilete de loterie imobilizat într-un scaun cu rotile şi un pantofar care pare destul de isteţ sau de prost

ca să fi putut administra o companie blue-chip[128] – asta dacă s-ar fi născut în Colombo 7.

— În sfârşit! latră Unchiul Cioară, ochii lui orbi măturând încăperea şi aţintindu-se asupra cotlonului în care v-aţi pitit amândoi. Aţi făcut o treabă bună la Piyatilaka. Sper s-o ţineţi tot aşa, urmează el, apoi strănută într-o batistă roşie înainte de a-şi sufla în ea nasul.

— Când voi învăţa să şoptesc? îi strigi tu. Trebuie să vorbesc cu cineva.

— Înainte de a sări, învaţă să te târăşti, domnu' Maali.

Sena îşi dă gluga jos şi zâmbeşte.

— Scuze, Swamini. Ne aflăm aici doar ca să te servim pe tine.

— Aşa să fie, domnu' Sena? Şi eu servesc la rândul meu, însă doar pe cei care merită. Vino, domnu' Maali, ai un vizitator.

Observi băiatul aşezat pe un taburet, lângă uşă, scărpinându-şi o ureche cu trei degete de la mâna lui bună. Mai observi că scaunul gol, pentru musafiri, nu mai este gol, pentru că pe el stă cea-mai-bună-prietenă-a-ta-dar-niciodată-iubită, Jaki Vairavanathan.

AGENDA

Jaki îşi propteşte bărbia într-o mână, pe cealaltă ţinând-o vârâtă în geanta ei de pânză. Ştii că strânge între degete un spray paralizant, parte a unui set de douăsprezece bucăţi trimis de vărul el din Detroit, îngrozit de faptul că o fată nemăritată de douăzeci şi ceva de ani se încumetă să umble

---

[128] Companie blue-chip – o societate listată pe o Bursa de Valori, de obicei recunoscută la nivel internaţional, care este solidă din punct de vedere financiar şi comercializează produse şi servicii de calitate, acceptate pe scară largă.

singură pe străzile rău-famate din Colombo. Te întrebi ce crede în timp ce priveşte prin grotă, atentă la orice mişcare. Acolo există, desigur, foarte multă mişcare, însă ea nu are cum s-o vadă. Vântul pe care îl aduci cu tine stinge lumânarea, făcând-o pe Jaki să tresară.
— E aici, domnişoară. Ai adus un obiect care i-a aparținut?
— Cine v-a dat adresa mea?
Omul Cioară strănută într-o batistă decorată cu semnul Om, umplând de muci simbolul infinității interioare şi exterioare. Apoi tuşeşte.
— Îmi pare rău, domnişoară, însă prietenul tău a răposat. Acum îmi vorbeşte mie.
— Voi raporta asta la poliție, răspunde Jaki. M-ați auzit?
— Spune-i să estimeze care sunt şansele, spui tu.
— Ha?
— Şansele. întreab-o: „Care sunt şansele?”
— Care şanse? Scuze, domnişoară, dar azi sunt cam răcit şi asta îmi afectează auzul.
Jaki îşi ia mâna de la bărbie, ridicându-şi sprâncenele pensate.
— Ce ați spus?
— Întreab-o care sunt şansele ca cineva să fi ştiut de agenda cu adrese de sub ursuleț.
— Şansele despre ce adresă?
— Spune-i că şansele sunt de una la 23 955. Mai mici decât pentru o chintă roială. Spune-i că Universul este făcut doar din matematică şi probabilități. Că noi nu suntem decât accidentele propriei naşteri.
Unchiul Cioară repetă cuvânt cu cuvânt ce îi spui tu, iar când termină, o lacrimă țâşneşte din ochii ațintiți în gol ai lui Jaki.
— Ştiți cumva unde se află?
— E aici, domnişoară. Tocmai îți spune să uiți de cutia de sub pat.

— Nu mai există nicio cutie. A fost luată.
— Ştie. Şi îți spune să nu-ți faci griji. Găseşte negativele.
Privind-o, începi să plângi, deşi nu mai ai nici ochi, nici lacrimi sau orice altceva cu care să poți suspina. Iar pentru tine plânsul este ceva la fel de frecvent precum sexul cu partenere de sex opus. Nu ai plâns nici în ziua în care a trebuit să calci peste cadavre ca să-i fotografiezi pe Tigrii aflați în retragere, nici când l-ai privit pe copilul de opt ani legănându-şi sora moartă şi nici când ai auzit că tatăl tău a murit în vreme ce tu erai blocat la aeroport.
— Am nevoie de un obiect de-al lui. îmi poți da agenda aceea?
— Nu.
Jaki îşi scoate mâna din geantă şi, în loc de un spray paralizant, dă la iveală o bandană roşie plină de pete. îşi şterge lacrimile cu ea, o miroase, apoi o pune pe masă. Prin mintea ta se perindă un noian de imagini, prea multe şi prea groteşti ca să poată fi descrise. De parcă viața altcuiva s-ar proiecta fulgurant prin fața ochilor tăi, viața cuiva care a văzut o grămadă de cadavre însângerate.
Începi să strigi, făcându-l pe Unchiul Cioară să-şi Acopere urechile şi să izbucnească într-un nou acces de tuse.
— Calmează-te, că altminteri nu ajungem nicăieri. Domnişoară, el te roagă să-mi dai agenda aceea.
— De ce?
— Îmi zice ceva despre un rege. Regele spiriduşilor? Sau despre o regină. Sau ceva de genul ăsta.
Unchiul Cioară continuă să strănute şi să-şi sufle nasul, în vreme ce tu continui să țipi la el.
— Zice că negativele sunt cu regele spiriduşilor şi cu regina. Sena, eşti aici? Spune-i că nu-l pot auzi când zbiară.
Începi să-i vorbeşti calm, însă el tot nu te înțelege.
— îmi pare rău, domnişoară. Nu mă simt prea bine. Spune că există nişte înregistrări ale unor chestii negative. Despre

regi şi regine şi DD... şi mai ştiu eu ce. Şi vrea să-mi dai agenda. În felul acesta va câştiga nişte varami.
— Nu vă pot da şi alte obiecte, spune Jaki. Dacă e mort, unde se află cadavrul lui?
Unchiul Cioară apucă bandana şi i-o arată băiatului.
— Pune asta pe altar, kolla. Domnişoară, nu mă simt bine. Vino săptămâna viitoare şi vom face totul aşa cum se cuvine. Îmi pare rău pentru pierderea suferită. Nu uitați să faceți o donație. Pentru săraci.
Băiatul ia bandana şi se apropie de Jaki, strâmbân-du-se de parcă ar încerca să pronunțe un cuvânt. îÎi deschide încet gura, apoi o închide la loc. Cuvântul pe care a încercat să-l rostească poate fi oricare, dar tu bănuieşti că ar putea fi „prieten”. Jaki se ridică în picioare, îşi vâră o şuviță de păr în gură, începe s-o sugă, apoi se apleacă pentru a se putea strecura prin ieşirea laterală. Ia cu sine agenda, cu tot cu paginile-ei-cărți-de-joc, şi nu te aude când îi urli din toți bojocii să o lase în grotă.
— Eun...ce?
DD tocmai s-a întors de la Clubul Acvatic Otters, unde a jucat badminton şi miroase exact aşa cum ți-ai fi imaginat că trebuie să miroasă o vidră[129].
— Habar n-am, omule. Un astrolog sau ceva de genul ăsta.
DD se aşază la masă în locul în care tu obişnuiai să-ți pui picioarele, în vreme ce ascultai cum eşti făcut cu ou şi cu oțet. Tatăl lui fusese la un moment dat numit ambasador într-o țară arabă în care pusul picioarelor pe masă era considerat o formă de lipsă de respect. DD suferea de câteva ticuri comportamentale de care nu se putea dezbăra. Cum ar fi incapacitatea de a-şi cere scuze şi graba cu care îşi arăta dezacordul.

---

[129] Referire la faptul că în lb. eng. cuvântul „otter” înseamnă „vidră”.

— Eşti sigură că nu un vraci? Sau un vrăjitor? Sau un Jedi?
— Termini odată?
— Eu am bătut terenurile de sport încercând să recuperez fotografiile lui Maali – iar tu te-ai dus la nişte prezicători?
— De ce te-ai dus pe terenurile de sport? Credeam că ministrul Cyril este prieten la cataramă cu appa al tău.
— Poliţiştii spun că acea cutie constituie o probă. Avocatul lui Cyril Wijeratne a cerut şase săptămâni ca să studieze cererea lor. Şase săptămâni!
Jaki extrage agenda din talmeş-balmeşul din geanta ei, se uită la DD şi îl aşteaptă s-o privească în ochi – ceea ce el nu va face niciodată. Tânărul Dilan nu a fost niciodată fanul privitului în ochi, ceea ce este un semn de autism, cu toate că DD nu este Rain Man[130]
— Crezi că a murit?
— Să nu mai spui niciodată asta, îi atrage el atenţia. Dacă ar fi murit, aş fi ştiut.
— Cum?
— Aş fi ştiut.
— Ai fi ştiut şi dacă ar fi fost torturat?
— Nu mă pot gândi la aşa ceva.
— De ce nu?
— Pentru că a te gândi la aşa ceva nu este o soluţie. Cum nu este o soluţie să-ţi pierzi vremea cu te miri ce astrologi.
— Tipul mi-a spus nişte chestii pe care le ştia doar Maali.
— Cum ar fi...?
DD întotdeauna se scarpină la nas când are ceva de ascuns. Era cel mai prost jucător de poker din câţi întâlniseşi vreodată – şi întâlniseşi câţiva de-a dreptul jalnici. Se

---

[130] Referire la filmul omonim, în regia lui Barry Levinson, lansat în l988 şi în care este vorba despre un frate autist interpretat de actorul Dustin Hoffman.

oprește din scărpinat și își trece degetele lui frumoase prin părul ud de transpirație.
Jaki așază agenda ta – cea cumpărată de la librăria KVG – în poala lui DD. DD o deschide și recunoaște câteva nume. Pagina marcată „Valetul de cupă” este plină de numere și porecle. Le citește încruntat – Byron, Hudson, George, Lincoln, Brando – și le asociază cu tot ce poate fi mai rău.
— Omul Cioară mi-a spus că agenda stătea ascunsă în almirah-ul lui Maali. Sub ursulețul de pluș. De unde știa?
— Maali conversa cu toată lumea. Poate că i-a scăpat la un moment dat și informația asta.
— În fața unui astrolog orb care locuiește într-o grotă?
— Maali se înhăita cu tot felul de indivizi. Cine e tipul?
— Zice că ajută politicieni, jucători de crichet și agenți de publicitate.
— Cu ce?
— Cu amulete și horoscoape. Cu blesteme. Cu deochiuri. Zice că poate sta de vorbă cu spiritele celor morți, îmi dau seama cât de aiurea sună.
— Sună jalnic.
— Mătușica mea îmi spunea să nu port fuste scurte pentru că voi fi blestemată cu huniyam sau mai știu eu ce. Că deochiul mă va vrăji.
— Și ai fost vrăjită?
— Tipul vinde chestii asemănătoare cu ce porți tu la gât.
Spre deosebire de tine, DD poartă la gât un singur lucru: un cilindru mic, din lemn, având gravate câteva cuvinte în sanscrită. Inițial fuseseră doi cilindri, câte unul pentru fiecare dintre părinții lui DD, aceștia purtându-i la gât până în urmă cu cinci ani, când amma lui a căzut răpusă de cancer. Unchiul Stanley îi dăduse pe amândoi cadou lui DD, spunându-i să-i ofere unul fetei cu care ar fi urmat să se însoare și că amuleta funcționa mai bine dacă sângele bărbatului și al femeii era amestecat și apoi aplicat pe

cilindri. Lui DD i s-a părut ceva scârbos, aşa că ți-a dat ție celălalt cilindru, în timpul unei călătorii la Yala, după care şi-a văruit camera în purpuriu. Acela a fost momentul în care unchiul Stanley a încetat să mai vină în vizită şi a început să-ți ceară chirie. Băiatul lui a început să-i plătească şi el chirie abia după ce a părăsit firma de avocatură.
— Cum arată acest Om Cioară?
— Ca preotul din filmul KungFu care spune „cosaş”.
Laşi să-ți scape un chicotit pe care nu-l aude nimeni. DD nu se uita niciodată la emisiuni TV normale, cu atât mai puțin la westernuri budiste. În schimb, închiria casete video cu document-tare şi musicaluri. Primul film pe care l-ai văzut împreună cu el a fost Blade Runner la cinema-tograful Liberty, el sforăind de zor în cea mai mare parte a timpului. Singurul serial pe care l-ați urmărit împreună a fost Crown Court, produs de Yorkshire Television.
— Nu am văzut KungFu.
— Strănută întruna şi locuieşte într-un garaj plin cu colivii. Mi-a spus că Maali e mort.
— Pe unde vine locul ăsta?
— Kotahena.
— Cu cine te-ai dus acolo?
— Cu un băiat, servitorul lui.
DD se cufundă în tăcere şi îşi strânge nodul cravatei.
— Tu crezi că nu am destule pe cap? Nu am mai dormit de trei zile. Nu mă pot ține după curul tău prin grotele din Kotahena. Ai idee cu câte cazuri de răpire se confruntă țara asta?
Jaki ia agenda de la DD.
— În agenda asta sunt cinci numere marcate cu câte o carte de joc.
— Zău?
— Unul dintre ele este al tău.

— Poftim?
— Al tău, al nostru, al apartamentului. Numărul nostru şi un zece de cupă.
— Şi celelalte numere?
Jaki apucase să marcheze paginile îndoindu-le aşa cum tu nu ai fi făcut-o niciodată. Trece de la o pagină la alta şi arată desenele tale făcute cu roşu şi negru.
— Dama de pică corespunde biroului CNTR din hotelul Leo, locul unde munceşte femeia aceea, Elsa Mathangi.
— Ai sunat tu acolo?
— Am sunat la toate numerele marcate. Tipa voia să ştie dacă avem negativele.
— Şi le avem?
— Hmm, mă tem că răspunsul este unul... negativ.
DD observă dezordinea de pe canapea, acesta fiind motivul pentru care mintea lui absentă l-a făcut să se aşeze pe măsuța pentru cafea pe care nimeni nu avea voie să-şi pună picioarele. Pe canapea se află ce a mai rămas din cutia pe care o țineai sub pat. Cartonul rupt şi vinilurile devenite caduce. Cântăreți precum Elvis, Shakin' Stevens şi Freddie Mercury exilați de DD din casa ta după ce casetele au înlocuit LP-urile, iar A-ha[131], Bronski Beat şi Pet Shop Boys au înlocuit rock-and-rollul.
— De ce ai adus toate lucrurile astea?
— Pentru că erau ale lui, răspunde Jaki. Şi pentru că mie îmi place Shakin' Stevens.
DD îşi cercetează o vreme unghiile înainte de a începe să şi le roadă.
— Maali mi-a spus ceva despre nişte contracte cu cei de la Associated Press. Despre un englez, Joey sau Jerry.
— Jonny. Jonny Gilhooley. El trebuie să fie Asul.

---

[131] Numele unei trupe norvegiene synth-pop înființată în l982.

Binecuvântată fii, Jaki! Eşti singura care a ascultat. Jaki se apropie de telefon şi formează numărul de la Associated Press. Cineva răspunde după primul târâit.
— Alo.
— Aş putea să vorbesc cu Jonny Gilhooley, vă rog?
— La telefon.
Jaki se uită la DD ridicând mirată din sprâncene.
— Sun în legătură cu Maali Almeida.
— Ce-i cu el?
— A dispărut.
Te strecori în spatele lui Jaki şi asculți o voce pe care o ştii prea bine.
— Cât vă datorează?
Jaki se uită la DD, care tocmai a luat două discuri de pe canapea. Copia ammei tale a albumului lui Jim Reeves, Twelve Songs ofChristmas, şi copia ta a albumului lui Shakin' Stevens, GiveMe YourHeart Tonight.
— O grămadă.
DD se încruntă la ea în vreme ce Jaki continuă conversația.
— Dacă e mai puțin de douăzeci de mii, pot rezolva eu.
— Sunt iubita lui, spune Jaki. Credeți că ne-am putea vedea?
În receptor se aude un hohot de râs.
— Maali are o iubită? Bineînțeles că are.
— Domnule Jonny, există o cutie cu fotografii. Urmează o pauză.
— Cutia aceea este la voi?
— Da.
Jaki minte ca o profesionistă pentru că a învățat s-o facă de la cel mai bun profesor.
— Ați putea veni la Consulatul Britanic, vă rog?

ASUL DE CARO

Pe drum, DD şi Jaki se ceartă încontinuu. Este o ceartă de o plicticoşenie infinită, o ceartă între doi veri geloşi, reluată de mult prea multe ori. Asemenea discuţiilor inutile pe teme de genul „cui le aparţin naţiunile”, „care sunt zeii de care ar trebuie să ne temem” sau „săracii ar trebui să fie ajutaţi sau dispreţuiţi”? Cearta aceasta este despre tine.
— Ce a spus el despre Associated Press? întreabă Jaki.
— Că plătesc la timp, dar că nu i-au publicat nicio fotografie, răspunde DD. Ţi-a spus că ţinea cu jevepiştii?
— Nu cred asta. Maali era un snob, aşa că uită de aiureala asta cu comuniştii. Se uita de sus la ţărani, la fel ca tine şi ca unchiul Stanley.
Ce neobrăzată mică, îţi spui tu.
— Iar tu eşti o femeie din popor, presupun, spune DD.
Ai dori să-l poţi îmbrăţişa şi nu ar fi pentru ultima oară.
— Dar de ce biroul Associated Press se află la Înaltul Comisariat al Marii Britanii?
Jaki dă maşina cu spatele ca să parcheze ţinând un deget pe volan şi altul vârât în faţa lui DD. îndreaptă maşina cu cinci uşi spre unul dintre colţurile parcării şi începe să-l mustre pe DD aşa cum pe tine nu te-a mustrat niciodată.
— Ar fi trebuit să vorbeşti cu el, spune ea. Pe tine te asculta.
— El nu asculta pe nimeni.
— Pe tine te asculta, insistă Jaki.
— Tocmai ai spus că erai iubita lui.
— Nu, DD, răspunde ea. Tu erai.
DD ridică o mână la ea, însă Jaki nici măcar nu tresare. Pe tine te-a lovit de multe ori. Te pălmuia atât de tare încât îţi rămâneau urme pe obraz multe minute după aceea. Chiar meritaseşi câteva dintre scatoalcele acelea, însă fiul lui Stanley nu ar lovi niciodată o fată.
— E OK. Nu ştie nimeni. Doar eu.
DD îşi lasă mâna jos şi priveşte în oglinda retrovizoare.

În prima lună abia dacă ai deschis gura, doar ai privit. Cum se fâțâia prin bucătărie îmbrăcat într-un sarong şi un tricou, ținând în mână o ceaşcă de cafea şi evitându-ți privirea. Se trezea devreme şi muncea până târziu. Tu te trezeai după-amiază şi începeai să lucrezi după lăsarea întunericului. Lumina crepusculară de după cină marca singurul moment în care programele voastre se suprapuneau. În a doua lună ai început să-l întrebi cum şi-a petrecut ziua şi să-i povesteşti ce ai făcut tu. Presupuneai că avocații rareori vorbesc despre munca lor, de vreme ce relația cu clienții este deopotrivă complexă şi confidențială. Ai aflat însă că, de fapt, avocatura este în cea mai mare parte o meserie plicticoasă şi că rareori seamănă cu ceea ce vedeai tu în Crown Court, serialul care se transmitea pe ITN seara, de trei ori pe săptămână. Deşi, atunci când Dilan Dharmendran ți-a povestit despre acțiunile legale privind oprirea defrişărilor efectuate pentru a face loc unor fabrici, te-ai prefăcut fascinat de subiect. În cea de-a treia lună începuseşi să bei ceai negru la masa din sufragerie şi să-i spui că războiul ar putea escalada, că Tigrii Tamili s-ar putea să nu fie învinşi, că India s:ar putea să invadeze țara şi că, în zona de război, a fost raportată prezența unor companii americane de extracție a fosfaților şi a unor traficanți britanici de arme, iar el începuse să poarte boxeri şi să zăbovească după cină pentru încă o ceaşcă de ceai.

În cea de-a patra lună, Jaki a încetat să mai realizeze emisiunea pentru insomniaci de la SLBC, aşa că acum stăteați toți trei în jurul mesei bând uneori şi altceva în afară de ceai sau cafea. Ea i-a mărturisit lui DD că dintotdeauna îl găsise plicticos, dar că se înşelase. DD i-a mărturisit, la rândul lui, că dintotdeauna o găsise ciudată şi că avusese dreptate. Apoi a întrebat dacă tu şi Jaki erați împreună, iar Jaki s-a uitat la tine, şi tu ai roşit şi ai spus că sunteți doar prieteni la cataramă.

În cea de-a cincea lună, mergeați deja împreună în excursii. Mai întâi ați fost la Galle, apoi la Kandy, după care la Yala. Ați început să închiriați împreună casete video de la Nastars[132]. În vreme ce Jaki se uita la filme de Oscar precum Plutonul, Ultimul împărat şi Rain Man, tu şi DD devorați casete VHS cu Falcon Crest şi Crown Court. În luna aceea, Jaki a intrat în camera ta în timpul nopții şi te-a întrebat dacă poate să rămână, iar tu i-ai răspuns că nu.
Apoi, în cea de-a şasea lună, te-ai dus la el în cameră, te-ai aşezat pe patul lui şi i-ai atins părul în vreme ce el se prefăcea că doarme. Ai repetat figura şi în noaptea următoare, însă de data aceasta i-ai mângâiat pielea. Apoi, în următoarea noapte, i-ai făcut masaj, iar el a deschis ochii şi ți-a spus că n-o poate face pentru că ar fi ceva greşit şi că familia lui ar fi pur şi simplu scandalizată. Şi, pentru o vreme, aşa au rămas lucrurile.
Aşa cum fuseseră sfătuiți, cei doi au evitat cozile formate la colțurile înaltului Comisariat, acolo unde streşinile le țin umbră oamenilor veniți ca să capete o viză de Marea Britanie. Cei care speră să poată emigra stau la umbră exersându-şi jumătățile de adevăr. Jaki şi DD urmează un indicator pe care scrie „Sală de cinema" şi pătrund printr-o uşă de sticlă dincolo de care sunt întâmpinați de boarea răcoroasă ă aparatelor de aer condiționat.
Încăperea este dotată cu un televizor uriaş şi decorată cu fotografii ale unor britanici celebri, niciuna făcută de tine. Nu ai mai călcat niciodată în locul acela, aşa că nu recunoşti nici canapelele, nici aerul respirabil. N-ai putea spune acelaşi lucru despre bărbatul voinic aşezat în spatele mesei de scris.
— Aşadar, tu eşti soția? rage el amuzat.

---

132 Numele unui magazin de aparate electronice şi electrocasnice din Colombo.

— Nu tocmai, îi răspunde Jaki, deşi continuă să se uite la DD.
— Corect, spune Jonny, sorbindu-l pe băiatul cel chipeş cu privirea. Maali mi-a povestit o grămadă de lucruri despre mândrețea asta de băiat, adaugă el, îndreptându-şi din nou privirea către fata cea posacă. Pe tine te-a pomenit mai puțin.
Jonny îi serveşte cu ceai de ghimbir şi lăptişor de matcă. Exact cum te-a învățat şi pe tine să-l prepari.
— El nu ne-a povestit niciodată despre dumneavoastră, spune DD, un băutor de cafea care nu simte decât dispreț pentru principala marfă de export a Ceylonului. De câtă vreme vă ştiați?
— De destulă vreme, răspunde Jonny, tumându-şi ceai de parcă ar fi fost bere.
— Lucrează pentru dumneavoastră?
— Nu tocmai. Dacă aş fi în locul tău, nu mi-aş face griji, fiule. A mai dispărut şi cu alte ocazii. Îşi va face din nou apariția. întotdeauna reapare.
— Nouă ne zicea de fiecare dată când pleca undeva, spune DD, ochii lui căpătând o strălucire nouă. De data aceasta nu ne-a zis nimic. Nu ne-a oferit nicio scuză.
— Dacă vă aşteptați la scuze din partea lui Maali Almeida, va trebui să aşteptați multă vreme aşezați la o coadă luuungă-luuungă. Presupun că nu vă aflați în posesia cutiei.
— E în maşină, spune Jaki.
— Eu am auzit altceva.
— Ce ați auzit?
— Că unu' de-şi zice ministrul justiției ar fi luat-o la el acasă. Asta-i tot ce-am auzit.
— Cine v-a spus asta?
— Nu veți mai vedea cutia aia. Ştiți unde se află negativele?

DD se uită la mânecuța lui Jonny aflată chiar deasupra cotului. Când își toarnă ceai, aceasta dezvăluie un as de caro tatuat cu roșu pe pielea lui rozalie.
— Cutia conținea cinci plicuri. Unul dintre acesta era marcat cu un as de caro.
— Am tatuajul ăsta de când am fost în Uganda. Unde vrei să bați?
— Unul dintre aceste plicuri conține fotografii pe care Maali le-a făcut pentru voi.
— El nu făcea fotografii pentru noi. Lucra doar ca fixer.
— De ce v-ați tatuat tocmai un as de caro? întreabă Jaki.
— Întotdeauna e bine să ai un as în mânecă. Am fost și eu cândva tânăr și tembel. La fel ca voi.
— Și atunci de ce să fi marcat Maali un plic cu acest simbol?
— De ce purta bandana aia idioată? Cine știe de ce făcea Maali cutare sau cutare lucru?
— Maali zicea că a fi un fixer e ca și cum ai fi un culi[133] care vorbește engleză, spune DD simțind cum se trezește avocatul din el, ceea ce înseamnă că și-a schimbat accentul, imitând pauzele tatălui său.
— Lui Maali îi plăcea să exagereze din toate punctele de vedere. Cu siguranță știți și voi asta. își semna contractile și își încasa cecurile. I-ați sunat și pe ceilalți?
Urmează o pauză. Jaki își scarpină fruntea cu degetul în vreme ce DD se joacă cu ankh-u\ de la gât.
— Nu se poate ca eu să fi fost singura carte de joc din cutia aia.
— Cum l-ați cunoscut pe Maali? întreabă DD.
— L-am întâlnit la o petrecere. Dar voi?
— Ce petrecere?

---

[133] *Zilier asiatic sau african necalificat care lucrează pentru o remunerație mică (cf. DEX).*

— Cred că ştiţi ce petrecere.
— Nu ştiu, spune DD, cu toate că ştie.
— Prin urmare, habar n-aveţi ce se află în plicul marcat „As de caro”? întreabă Jaki luând o gură de ceai.
Ceaiul îndulcit este servit în ceşcuţe din porţelan, furate probabil de către conaţionalii lui Jonny în timpul războaielor opiumului.
— Îşi lua aparatul de fotografiat peste tot, aşa că cine poate şti? Poate că erau poze de la petreceri. Ne-am întâlnit de câteva ori la înaltul Comisariat. Şi tatăl tău, Stanley, a venit la una dintre sindrofiile alea.
— De ce să le fi ascuns sub un pat?
— Cu toţii avem lucruri ascunse pe sub paturi, fecioraş. Maali avea mai multe decât majoritatea oamenilor. Eu nu mi-aş face griji. Am să întreb în stânga şi-n dreapta. Sunt sigur că e în regulă. Tatăl tău preferă federalismul sau bistatalitatea?
— Nu înţeleg legătura dintre voi. Aţi fost prieten cu el?
— Bărbaţii asemenea nouă sunt aliaţi. Ştii şi tu asta.
— Eu nu mă duc pe la sindrofiile alea.
— Ar trebui s-o faci.
Jaki se ridică în picioare şi cercetează pereţii încăperii. Trece pe lângă portretele înfăţişându-i pe Lordul Mountbatten, pe Sir Oliver Goonetilleke, pe regina Elisabeta, pe Sir Richard Atten-borough şi pe înaltul Comisar Britanic. Lângă televizorul masiv se află un bar bine aprovizionat pe tejgheaua căruia Jaki îşi trece un deget. Lângă bar se află o masă plină de hârtii şi facturi.
— Ai chef de o băutură ceva mai tare?
Jaki scutură din cap, uitându-se la facturi şi citind ce scrie pe hârtiile aflate deasupra.
jonny se repede spre masă, ia hârtiile şi le îndeasă într-un sertar, apoi zâmbeşte asemenea unui om care nu are absolut nimic de ascuns.

— Scuzați dezordinea de aici.
Jaki revine pe scaunul ei şi începe să-şi sugă părul. DD ia o gură de ceai, apoi se strâmbă. Băiatul tău urăşte mierea aproape la fel de mult pe cât dispreţuieşte ceaiul.
— Dumneavoastră lucrați pentru Înaltul Comisariat sau pentru Associated Press?
— Pentru primul. Robert Sudworth lucrează pentru Associated Press. Avea nevoie de fixeri, aşa că i-am făcut cunoştinţă cu Maali. Asta-i tot. La petrecerile de aici vin oameni de la Associated Press, Reuters, BBC, ba chiar de la Pravda. Când mă întreabă dacă ştiu pe cineva capabil să le obțină interviuri cu cei din armată sau cu Tigrii, eu li-l recomand pe Maali.
— De când îi faceți rost de astfel de comenzi?
— De doi ani. Eu doar organizez întâlnirile.
— Ați jucat cărți cu el?
— Eu nu calc prin cazinouri. N-am mai fost într-unui de pe vremea Operațiunii Entebbe[134]. Echivalez cartoforii... cu dobitocii.
— Dar tatuajele reprezentând cărți de joc cu ce le echivalați? întreabă Jaki.
DD intervine înainte ca Jonny să apuce să răspundă.
— Ultima dată a fost văzut discutând cu un european de vârstă mijlocie, la Pegasus.
— Şi eu sunt singurul suddha din oraş? Nu fiţi proşti. Andy McGowan, de la Newsweek, îl foloseşte din greu. Zicea că e singurul fixer care se bucură de respectul ambelor tabere.
— Poate pentru că vorbeşte toate cele trei limbi?

---

[134] Operațiunea Entebbe a avut loc în noaptea de 3 spre 4 iulie l976 pe aeroportul internațional din Entebbe, în Uganda. Organizat de către Israel, raidul a avut drept scop eliberarea ostaticilor unui avion deturnat de către un comando compus din membri ai Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei (cf. Wikipedia).

— Poate de aia. Sau poate grație bandanei roşii.

DD îşi îngustează ochii în vreme ce]aki şi-i cască. Nu toată lumea a auzit de bandanele împărțite de cei de la Crucea Roşie reporterilor, medicilor şi altor non-combatanți de pe teren, însă de cum au fost descoperiți câțiva ostatici legați cu bandanele respective în timpul asediului fermei Dollar[135], bandanele roşii, medicii şi reporterii şi-au cam luat tălpăşița din zona de război, devenind la fel de rari precum căştile albastre ale Națiunilor Unite, dar tu ai continuat să porți una dintre bandanele acelea, iar gloanțele şi moartea au continuat să te ocolească.

— Uitați ce vă propun: promit să vă sun de cum voi auzi ceva, însă sunt convins că îşi va face din nou apariția.

Avantajul Nikonului 3ST pe care ți l-a trimis dada din Missouri era că nu producea niciun zgomot atunci când apăsai pe buton. Reuşiseşi să faci mai multe fotografii în timpul acestor fug-vai de rahat decât atunci când aveai comenzi.

— Când l-ați văzut ultima oară?

— Acum câteva săptămâni. La o întâlnire a ziariştilor. Zicea că avea de gând să nu se mai ducă în zona de război. Mi s-a părut corect.

Jonny ar fi trebuit să joace poker, pentru că putea minți deopotrivă cu ochii, cu nasul şi cu dinții.

— Ce ştiți despre CNTR?

— Numele îmi sună cunoscut. Cred că e un fel de organizație de ajutorare, ceea ce poate însemna o sumedenie de lucruri.

— Deci îi cunoaşteți pe cei de acolo?

---

135 Masacrele de la fermele Kent şi Dollar au fost unele dintre cele mai timpurii carnagii ale LTTE din timpul războiului civil din Sri Lanka. Amândouă s-au desfăşurat în ziua de 30 noiembrie l984, în două mici sate din districtuf Mullaitivu din nord-estul Sri Lankăi (cf. Wikipedia).

— Nu prea. Este posibil ca CNTR să strângă fonduri pentru nişte grupări politice. Sau să facă rost de arme pentru unele militante. Sau ar putea să ajute pur şi simplu oameni nevinovați. Greu de spus cine-i cine în zilele astea. Tăticul tău, domnul Stanley, ştie că mai nou faci pe detectivul Colombo?
— De ce v-ați oferit să-i plătiți datoriile lui Maali?
— Nu e prima oară. Cei de la Associated Press îl plătesc prin mine. Încă mai am nişte bani care n-au apucat să ajungă la el.
— De ce îl plătesc prin dumneavoastră?
— Obişnuim să externalizăm serviciile birocratice atunci când este vorba despre mass-media internațională. Asta îi ajută pe ziarişti să-şi protejeze sursele şi să-şi contabilizeze în acelaşi timp activitatea.
— Ştiți cumva ce se află în cele cinci plicuri?
— Nici nu trebuie să ştiu, pentru că pot bănui. Există două războaie aflate în plină desfăşurare, ceea ce înseamnă că în zilele astea ajung să fie fotografiate o mulțime de lucruri oribile. Probabil că Maali s-a dat acum la fund. Vă sugerez să-i urmați exemplul.
Doi domni în vârstă îşi fac apariția în încăpere fără să fi bătut la uşă. Unul pare beat, celălalt nebun. Jonny Gilhooley se grăbeşte să se ridice în picioare.
— Ade, Jonny, jocul începe în curând, spune tipul beat.
— Scuze pentru întrerupere, intervine cel nebun, trăgându-l pe celălalt din dreptul uşii.
— Mă tem că trebuie să ne despărțim, spune Jonny. Credeți-mă ce vă spun – probabil că acum se află pe teren cu treabă. Vă voi anunța de cum voi afla ceva.
Pe drumul de întoarcere, în maşină, Jaki se uită pe geam la ciori şi la punctele de control.
— Pe masa lui se afla un voucher pentru băuturi. Era una dintre hârtiile pe care le-a vârât în sertar.

— Ce-i aia?
— Le primeşti împreună cu jetoanele. Un cartonaş cu care poţi comanda gratis băuturi în următoarea oră. Aşa că toate au ştampilate pe ele o dată şi o oră.
— Nu mi-a plăcut tipul. Cu cât un englez e mai politicos, cu atât e mai mincinos.
— Şi tatuajul cu cărţi de joc de pe braţul lui?
— Aşa, care-i chestia cu voucherul ăla?
— Era de la cazinoul Pegasus şi era datat „Luni, 23.22”. Cam ciudat pentru cineva care crede despre cartofori că sunt nişte dobitoci.

BANDANA ROŞIE

Jonny s-ar putea lăuda că ideea cu bandana roşie fusese a lui. I-o menţionase lui Gerta Muller de la Crucea Roşie în timpul unui cocktail organizat de ambasadă, iar ea, demonstrând parcă presupusa eficienţă a naţiunii din care provenea, procurase mai multe cutii cu bandane în mai puţin de o lună. Acestea urmau să fie echivalentul steagului alb, doar că pentru non-combatanţi; echivalentul zonelor demilitarizate; echivalentul unui talisman capabil să devieze pietre şi săgeţi asemenea mitologicului ulei henaraja thailaya[136]. Toată lumea părea să treacă cu vederea faptul că bandanele arătau ca nişte steaguri roşii şi că majoritatea celor care mânuiau arme în zona de război erau nişte tauri.
Îţi plăcea cum se asorta cu jacheta ta safari şi cu pandantivele de la gât, deşi asta se întâmpla înainte ca jevepiştii să înceapă să se inspire din moda khmerilor roşii.

[136] Orig. singhal. („ulei de fulger”) – un ulei mitologic despre care se spune că te fereşte de gloanţe, săgeţi ş.a., asemănător „ierbii fiarelor” din folclorul românesc.

— A fost o idee bună, a spus Jonny când trecuse deja multă vreme de la eşec. Ce păcat că yakos-ii voştri nu au reuşit s-o onoreze.
— De ce ai ales să trăieşti aici vreme de douăzeci de ani dacă îi deteşti atât de mult pe localnici? l-ai întrebat tu la un moment dat.
— Ştii ce se spune despre ţara orbilor?
— Vorbeşti asemenea bunicilor tăi colonialişti.
— Am locuit în Newcastle upon Tyne vreme de douăzeci şi cinci de ani, a spus Jonny. Îi detest şi pe localnicii de acolo. Nu-i nimic personal, flăcăiaş. Toţi oamenii sunt nişte gunoaie.
— Suddha a venit, a vândut lucruri care nu-i aparţineau, s-a îmbogăţit şi apoi s-a cărăbănit.
— Câtă vreme...? Câtă vreme se va mai cânta cântecul ăsta? a întrebat Johnny cu un glas cântat şi înfiorător de fals.
Relaţia dintre tine şi Jonny fusese dintotdeauna strict profesională, deşi trebuie menţionat faptul că această conversaţie fusese purtată în vreme ce aveai pe tine doar nişte chiloţi şi te bălăceai în jacuzziul lui. Amândurora vă plăcea să mângâiaţi tineri cu pielea maronie. Ratne şi Duminda aveau vreo douăzeci şi ceva de ani şi se prefăceau că lucrează ca zidari la vila lui Jonny de lângă lacul Bolgoda. Nu se ştie de ce la televizorul lui cu ecran mare tocmai se transmitea un meci de crichet.
— Chiar trebuie să ne uităm la prostia asta?
Jonny era ataşatul cultural al înaltului Comisariat al Marii Britanii, dar îşi ţinea degetele înfipte în mai multe plăcinte. Trei dintre aceste degete tocmai penetrau gura deschisă a lui Duminda. Venise în Sri Lanka de peste zece ani şi

construise multe case splendide. Fiind ocupat cu catamitus-ul[137] lui, Jonny nu ți-a răspuns imediat.

— Scuză-mă, flăcăiaş drăgălaş, dacă nu-ți place crichetul, nu te poți băşi în jacuzziul meu.

Te mozoliseşi cu şeful lui DD, avuseseşi o relație cu vărul lui, câțiva dintre membrii echipei lui de fotbal îți supseseră mătărânga şi futuseşi un chelner într-o toaletă în vreme ce DD te aştepta la masa din restaurantul în care vă dăduserăți întâlnire – însă niciodată nu-ți trecuse prin minte că ai fi putut face ceva asemănător cu Jonny Gilhooley.

— Joburile astea pe care mi le găseşti. Fixing-urile astea. Ştiută nu sunt pentru Associated Press.

— Ce-ți pasă cine îți semnează cecurile?

— Din acelaşi motiv pentru care lui Maggie Thatcher îi pasă de războiul nostru idiot.

Jonny a tras un fum din trabucul beedi[138] pe care i l-a băgat în gură Duminda, care i-a urmat exemplul, suflând apoi fumul în urechea lui Jonny.

— De unde ți-a venit ideea asta tâmpită? Parcă nu eşti la fel de gureş când îți simți buzunarele goale – nu-i aşa, flăcăiaş? Dar dacă tot am început să vorbim pe şleau, îți voi spune adevărul: noi ne aflăm aici ca să promovăm democrația, libertatea şi drepturile omului.

Ați început amândoi să râdeți ca nişte travestiți, cei doi băieți luându-se după voi, deşi ei nu auziseră gluma. L-ai rugat pe Ratne să se întindă după încă o bere şi să nu se

---

137 Un puber care este partenerul intim al unui bărbat mai în vârstă (în lb. lat. în orig.).

138 Țigări de foi învelite în frunze de tendu (lat. Diospyros melanoxyîon), populare în zona Asiei de Sud.

oprească din ceea ce-ți făcea cu cealaltă mână, sub apa plină de bulbuci. Ai clătinat din cap uitându-te la Jonny.
— Se pare că asta fac şi Statele Unite în Panama, Nicaragua şi Chile.
— Şi alea au fost ale noastre. Uite care este poziția oficială a Majestății Sale: Britania s-a săturat să dețină mapamondul. Acum am prefera să privim şi-atât.
— Asemenea predicatorului Jimmy Swaggart[139].
— Alegem tabăra corectă. Sprijinim echipa potrivită. Şi de cele mai multe ori avem dreptate. Nimeni nu are dreptate tot timpul.
— Asta sună a slogan: „Noua Britania. Din Malvine în Maldive. De cele mai multe ori are dreptate."
A urmat o pauză, amândoi fiind distraşi de companionii voştri. Băieții au plecat apoi să pregătească prânzul în vreme ce voi ați continuat să vă bălăciți în apa fierbinte. Jonny s-a uitat la meciul de crichet în vreme ce tu te uitai la el.
— Te frământă ceva, flăcăiaş?
— Nu-mi place să mă expun la pericole. Am nevoie de mai mulți bani.
— Mi se pare corect, a spus Jonny. Am depus în acest sens şi o cerere care a fost respinsă din pricina faptului că nu eşti în stare să-ți ții fleanca.
— Poftim?
— Ar trebui să fii un fixer pentru Associated Press. Să duci reporteri acolo unde vor să ajungă. Să le aranjezi interviuri. Să ai grijă să nu fie ucişi. Nimeni nu ți-a cerut să faci fotografii sau să te lauzi că spionezi pentru regină.
— Să mă laud?

[139] Jimmy Swaggart (n. l935) – teleevanghelist american implicat în l988 într-un scandal sexual.

— Aşa i-ai spus băiatului ăluia al tău. Care i-a spus lui taică-su. Care i-a spus şefului lui. Care l-a convocat pe şeful meu.
— Bob Sudworth chiar e ziarist?
— Nu am căderea să mă pronunț. Nici tu.
— Britanicii tocmai au pierdut un contract militar baban în favoarea chinezilor. Se pare că guvernul srilankez are şi alte opțiuni. Îmi pare rău pentru voi.
— Eu lucrez pentru contrainformații, nu mă implic în livrările de armament.
— Şi atunci, ce se întâmplă cu tot armamentul rămas nevândut?
— Pe vremuri eram hipiot, dacă nu ştiai. Sunt un pacifist, în pula mea.
Băieții au revenit cu halate de baie şi cu vestea că prânzul era servit. Duminda era mai bine dotat decât Ratne, a cărui protuberantă de sub chiloți părea a unui băiețel sau a unei fete rebele. Jonny şi-a pus halatul şi l-a pipăit pe Duminda, care a afişat imediat zâmbetul lui îndelung studiat.
— Dacă îți poți ține comentariile politice pentru tine, probabil ai putea lua în calcul sporul acela, a spus Jonny.
Regula impusă de guvernul srilankez pentru toți ziariştii acreditați era ca aceştia să nu locuiască sau să stea la aceeaşi masă cu teroriştii. Aceasta însă nu era şi politica oficială a Associated Press şi, în vacarmul războiului, totul depindea de discreția reporterului şi a fixerului.
Jonny îți făcuse cunoştință cu mulți ziarişti, cu toții cerându-ți acelaşi lucru. „Am putea să vedem cadavrele? Am putea obține un interviu cu Liderul?” Prima cerință era fezabilă, a doua – o imposibilitate. Le explicai că nu puteai stabili o relație cu niciuna dintre taberele combatante fără să bei măcar un ceai cu oamenii aceia. Iar o conversație cu Supremo era la fel de uşor de obținut ca un interviu în exclusivitate cu Elvis.

La începutul lui 1987, ai primit una dintre primele tale însărcinări. Reporterul era Andy McGowan, un tip plin de viață și suferind din dragoste, care colabora cu Newsweek ca freelancer. Jonny îți dăduse un avans consistent, tu dublând în chip glorios suma la Pegasus înainte a o risipi spectaculos la o partidă de poker jucată în compania altor corespondenți de război.
Era cea de-a doua călătorie pe care o făceai în Vavuniya în căutarea soldaților-copii. Cineva raportase existența unor adolescenți antrenați să devină atentatori sinucigași și a unor orfani instruiți să mânuiască AKM-uri T56, iar tu îl purtaseși pe Andy prin toate zonele nordice ale țării nereușind să descoperi nicio dovadă că zvonurile ar fi fost întemeiate.
La barăcile din Vavuniya l-ai găsit pe corespondentul Associated Press, Robert Sudworth, furios că fixerul lui îl lăsase baltă atunci când îi ceruse să exploreze împreună junglele din Vanni. Comandantul trupelor de acolo, maiorul Raja Udugampola, viitorul șef al STF, refuzase să le ofere protecție armată pe teritoriul controlat de inamici. Era fostul tău șef și te îndoiai că îți va face vreo favoare, dat fiind felul în care vă despărțiserăți.
Spre deosebire de Andy, mereu ciufulit și ponosit, Sudworth era întotdeauna bine înțolit. Chiar și pe teren purta haine de camuflaj de firmă și pantaloni făcuți la comandă. Pe McGowan l-a cucerit imediat cu stilul lui șarmant-ofensiv.
— Îmi pare teribil de rău că trebuie să spun asta, dar nu ai absolut nicio șansă să-i găsești pe copiii-soldați. Am primit câteva ponturi în Akkaraipattu, însă Tigrii nu te lasă să-i fotografiezi sau să le iei interviuri. Și nicio familie cu copii nu va accepta să vorbească.
Sudworth v-a condus până la jeepul lui închiriat și v-a spus în șoaptă:

— Dar mai există o poveste, băieți. Dacă ne-am uni resursele, am putea obține o ştire în exclusivitate.

Resursele lui Bob Sudworth includeau un bodyguard pe nume Sid, un scoțian care în aparență vorbea engleză, deşi tu nu înțelegeai nimic din ceea ce-i ieşea pe gură. Arăta ca un tanc şi fusese trimis acolo de cei de la KM Services, o firmă privată de securitate care angaja mercenari. Purta bocanci de camuflaj şi era înarmat cu un Uzi[140].

Potrivit spuselor lui Sudworth, în zonă exista un sat ai cărui locuitori erau antrenați, cu forța, ca să devină combatanți, de către cei de la LTTE. Armata ştia unde se afla satul, doar că încă nu era pregătită să-şi trimită trupele. Tu nu aveai acces acolo, aşa că le-ai spus acest lucru, însă Sudworth ți-a răspuns că un buget care includea şi un bodyguard avea pregătită şi pentru tine o simbrie generoasă.

După multe parlamentari, ai căzut de acord să-i duci cu maşina până acolo. Britanicii au fost uimiți să constate cu câtă uşurință le-ai netezit calea de la punctul de control din Nambukulam la cel din Omanthai. Când ați ajuns în sat, a devenit limpede cărui fapt i se datora acest lucru.

Acolo ați întâlnit bărbați bătrâni şi femei tinere. Unchi, bunicuțe, fermieri, văcari şi învățători – cu toții încărcând arme şi trăgând la țintă sub supravegherea colonelului Gopallaswarmy, alias Mahatiya, unul dintre fondatorii LTTE, consătean cu Supremo şi al cărui capital creştea cu fiecare avansare pe linie ierarhică. Înalt şi mustăcios, colonelul era o versiune mai mlădioasă, mai famelică, a lui Supremo. A acceptat să fie intervievat de către Sudworth şi McGowan şi a permis fotografierea sătenilor. Niciunul dintre aceştia nu a recunoscut că ar fi fost obligat să facă ceva şi niciunul nu părea să vorbească în felul acesta de teamă.

---

[140] Pistol mitralieră de producție israeliană, capabil să tragă între 600-l 500 de gloanțe pe minut.

— Ne temem de armată mai mult decât ne temem de ei. Armata ne-a incendiat satul, a spus un băiat proaspăt ieşit de pe băncile şcolii, prea în vârstă ca să poată fi folosit ca exemplu de copil-soldat. Ne antrenăm ca să ne apărăm de astfel de ameninţări.
Cei din statul major al maiorului Raja au văzut în poveste un exemplu al opresiunii exercitate de LITE asupra civililor, însă Tigrii o foloseau ca o dovadă a puterii poporului. Războiul nu se va încheia niciodată, gândeai tu în vreme ce-i priveai pe săteni cum trag la ţintă. Ţi s-a permis să-ţi foloseşti Nikonul fără restricţii. „Doar să nu-l fotografiezi pe colonel”, ţi s-a spus, deşi, în cele din urmă, exact asta ai făcut.
McGowan şi Sudworth, acum Andy şi Bob pentru tine, te-au numit „cel mai tare fîxer la est de Mexico”, promiţându-ţi un bonus baban – şi chiar în momentul acela armata şi-a anunţat apariţia cu o grenadă lobată, ca la tenis. Gloanţe au început să străpungă aerul, mutilând copacii şi găurind pământul. Tu, Bob şi Andy v-aţi repezit spre ceea ce părea a fi – dar nu avea cum – o tufă de ceai. Tu te-ai ghemuit după o piatră aflată la baza acesteia. Sid, bodyguardul, şi-a scos Uzi-ul, a văzut cum mâna cu care trăgea este străpunsă de gloanţe, apoi cum arma îi zboară cât colo, căzând în praf, după care s-a pus să înjure ca un scoţian, până când a leşinat.
Se zice că sună ca nişte petarde, însă e doar parţial adevărat. De fapt, sună ca nişte petarde amplificate de nişte boxe aşezate lângă timpanele tale. McGowan a început să lăcrimeze; Sudworth repeta o înjurătură compusă dintr-un singur cuvânt, iar praful a început să ţopăie în jurul tău de parcă nişte picături invizibile de ploaie ar fi ciuruit pământul. Apoi aerul s-a umplut de fum, zgomote şi zbierete. V-aţi ghemuit tustrei sub o piatră plată aflată în

spatele acelei tufe rare, rugându-vă unor zei în care nu credeați.
Aşa că ai făcut ceea ce trebuia făcut. Ți-ai legat bandana roşie în vârful unui băț şi ai înfipt-o în tufă, acolo unde a început să fluture asemenea unui steag al păcii scăldat în sânge. În timpul celor patruzeci şi cinci de minute cât a durat acel schimb de focuri gălăgios şi neconcludent, nici măcar un glonț nu a mai fost tras în direcția voastră.
Când împuşcăturile au încetat, iar armata srilankeză a mărşăluit în tabără, sătenii fie îşi luaseră tălpăşița, fie muriseră. Bob şi Andy au cărat trupul deopotrivă inconştient şi greu al lui Sid Scoțianul, în vreme ce tu țineai bandana înfiptă-n băț deasupra capului asemenea unui dirijor de fanfară la o paradă dintr-o țară socialistă. Ți-ai ridicat mâinile în aer şi ai strigat în singhaleză:
— Suntem ziarişti din presa internațională! Avem un străin rănit!
Ați păşit tustrei agale prin pâclă, pregătiți să vă trântiți la pământ de cum gloanțele ar fi început să şuiere din nou prin aer. Ați fost întâmpinați de nişte medici care l-au îngrijit pe rănit şi i-au reținut pe cei doar traumatizați pentru a fi luați la întrebări. O bandana roşie şi două legitimații de presă v-au făcut scăpați pe tine şi pe Andy, însă Robert a fost dus în şopronul de lângă crângul de cocotieri ca să fie interogat în continuare. S-a dus fără să protesteze. Fie câmpul de luptă îl transformase într-un războinic neînfricat, fie îl înspăimântase atât de tare că amuțise. în momentul acela nu ți-ai putut da seama; buza de sus țeapănă[141] poate ascunde tot felul de secrete.

[141] Orig. eng. the stiffupper lip – expresie care caracterizează obiceiul britanicilor de a-şi ascunde emoțiile, dat fiind că tremurul buzei superioare de obicei le trădează.

Străbăteai împreună cu Andy crângul de cocotieri când ai zărit un alt vizitator al şopronului – un prizonier având pus pe cap un sac negru. De cum uşa şopronului a fost închisă, ai observat o fereastră deschisă şi ai reuşit să deduci corect luminozitatea şi unghiurile optice. Andy te-a ajutat să te cocoţi până la jumătatea copacului, acolo unde ţi-ai dat seama că nici nu aveai nevoie să urci şi mai sus. Tocmai te pregăteai să apeşi pe declanşator când un al treilea personaj a intrat în şopron. De data aceasta era o persoană pe care ai recunoscut-o, aşa că te-ai pitit după trunchiul copacului, sperând să nu te vadă.
Ai zărit o masă plină de documente, iar teleobiectivul te-a ajutat să distingi chipurile celor trei persoane aşezate în jurul acesteia. Într-o latură, Bob Sudworth. La capătul îndepărtat, cu masca scoasă, bătut şi transpirat, colonelul „Mahatiya" Gopallaswarmy, liderul celei mai numeroase facţiuni a Tigrilor Tamili. La celălalt capăt al mesei, comandantul unităţii militare care tocmai cucerise satul, fostul tău şef, maiorul Raja Udugampola.
După acea aventură, Jonny te-a invitat să beţi ceva împreună la barul Clubului Centrului pentru Arte, acolo unde ţi-a înmânat un plic. În interiorul acestuia se afla cel mai baban cec pe care îl primiseşi vreodată şi o fotografie făcută înainte de înteţirea schimbului de focuri din Omanthai. Jonny îi sorbea din ochi pe băieţii mlădioşi de pe scenă care zdrăngăneau la nişte chitare acustice şi îşi turna, de sub masă, şi mai multă bere. Centrul pentru Arte avea probleme legale cu autorizaţia pentru comercializarea băuturilor alcoolice, drept pentru care clienţii erau sfătuiţi să-şi aducă băutura de acasă, să susţină activităţile legale ale Centrului şi să-şi ţină sticlele pitite.
— Bob a fost foarte impresionat, flăcăiaş. La fel şi Andy. Se pare că ideea mea cu bandanele roşii nu a fost una rea.
— Şi eu am fost impresionat de amicul tău Bob.

— Uite ce e. Acum poți face o pauză. Du-te în vacanță. Ține-te departe de cazinou. Iar când te vei simți pregătit, vom sta de vorbă despre următoarele însărcinări.
— În masacrul de la Omanthai au fost uciși șaptezeci de civili tamili. Am văzut copii sângerând în fața mea și, în loc să-i fotografiez pe ei, am făcut poza asta.
— Însărcinări importante. Bani mulți. Fără copii care sângerează.
Fotografia aceea nu era nimic special. Doar o femeie în sari surprinsă în timp ce colonelul îi face semn să se îndepărteze, în primele clipe ale schimbului de focuri. Femeia se uită spre aparatul de fotografiat, de parcă te-ar fi zărit cum stai pitit în copaci. În momentul în care ai apăsat pe declanșator, ea tocmai își acoperea capul cu sariul, dar încă nu-și ascunsese fața – și, ah, cât de frumoasă era, chiar și în aerul acela plin de praf învârtejit.
— Asta e colonelul Gopalla... cum îi mai zice? Mahatiya.
— Iar ea se pare că e iubita lui.
— Prin urmare, sfidează directiva lui Supremo „fără-sex-vă-rog-noi-suntem-Tigri”? Ce mai pișicher.
— Astea sunt zvonuri răspândite de armată. Sunt sigur că nici Supremo nu e celibatar. Un complot ca să-i descurajeze pe atentatorii sinucigași să-și găsească gagici.
— Totuși, fotografia rămâne valoroasă.
— Bob ce a avut de zis?
— Se gândește dacă nu cumva între Mahatiya și Supremo Prabhakaran există oarece frecușuri.
— Bob ar trebui să știe totul despre asta. A stat îndelung de vorbă cu colonelul.
— Bravo lui. Mai ai și alte poze de vânzare?
— Nu pentru tine.
Un număr vechi al ziarului Island ascundea băuturile. Tu foloseai paginile de știri ca să-ți ferești porția de porc picant de atacul muștelor. Zăreai acolo relatări despre acorduri de

pace şi despre faptul că armata indiană avea de gând să-şi dubleze trupele trimise în Sri Lanka.

— Oamenii noştri din serviciile secrete cred că eşti prea bun ca sa rămâi doar un fixer, a spus Jonny. Ai în față un viitor strălucit. Nu-i da cu piciorul.

Jonny continua să se uite la băieții de la bar despre care ştia că nu-i putea aborda nici măcar într-un loc precum acela.

— Adică Bob nu a pomenit nimic de discuția purtată cu colonelul?

— Nu am vorbit cu Bob.

— Pentru un mincinos de carieră, te descurci foarte prost, Jonny.

— Apropo, va trebui să încetezi să mai ai de-a face cu cei de la JVP. Nimic nu e mai jalnic decât un comunist din clasa de mijloc.

Atunci când Jonny schimba subiectul, era semn că discuția se încheiase.

— Bagă de seamă că nu sunt indiferent. Cu toții am trecut prin faza asta. Poate chiar m-am bucurat când Viet-congul i-a futut pe yankei. Poate chiar am vărsat o lacrimă pentru tovarăşii măcelăriți în Indonezia. Şi nu încape nicio îndoială că degetele capitalismului ne vor gâtui pe toți, dar trebuie să facem față realității, flăcăiaş. Cei mai mari ucigaşi de comunişti sunt comuniştii. Cel mai prolific criminal după Stalin, Mao sau Pol Pot este Dumnezeu însuşi.

— Ce mai discurs! ai exclamat tu, sorbindu-l din ochi pe chelnerul care purta un tricou mulat pe trup.

— Se zvoneşte că colonelul Gopalla-Mahatiya ar înființa o facțiune rivală. Că pune la cale o răzmeriță împotriva lui Supremo. Ferească sfântu', flăcăiaş!

— Colonelul nu e atât de prost încât să se ia de Prabhakaran.

— Se pare că cenzura a interzis povestea cu sătenii antrenați de LTTE, a spus Jonny urmărind cu atenție cum vei reacționa.
— Asta-i va conveni lui Bob. În felul acesta poate face pe reporterul fără să scrie nicio ştire.
Îi întorci privirea. Vă uitați în tăcere unul la celălalt în vreme de trupa de pe scenă îşi ia încă o pauză neprogramată.
— Ai ceva de spus, Maali?
— Dacă aş avea o fotografie cu Bob, colonelul Răzmeriță şi maiorul Raja Udugampola tăifăsuind la ceas de taină – cât crezi că ar valora?
Jonny s-a încruntat, apoi a scuturat din cap.
— Doar că nu ai putea avea o asemenea fotografie, flăcăiaş drăgălaş.
— De unde ştii asta?
— Pentru că astfel de fotografii îți semnează condamnarea la moarte. Iar tu iubeşti viața mai mult decât iubeşti fotografiile.
— Crezi că-l vor trimite pe Sid Scoțianul pe urmele mele? De câtă chibzuință în cheltuirea banilor pe mercenari s-ar da dovadă!
— Nu vor avea nevoie să trimită pe nimeni. Vei avea toată armata şi pe toți Tigrii, înarmați cu grenade, pe urmele tale. Nici măcar în glumă nu pomeni de astfel de fotografii, Maali. Deşi sper să fie totuşi o glumă.
— Evident, ai răspuns tu, vârându-ți cecul în buzunar. Tot ce am adus de la acea întâlnire cu moartea este acea bandană roşie. Şi această inimă sângerândă.

ROSTEŞTE-MI NUMELE

Doreşti să-i pui Universului întrebările pe care toată lumea tinde să i le pună. De ce ne naştem, de ce murim, de ce trebuie să existe ceva. Iar tot ce ar trebui să facă Universul ar fi să răspundă: „Habar n-am, dobitocule, nu mai întreba.”

Viațadeapoi este la fel de derutantă precum Înainteamorții, iar Lamijlocul la fel de arbitrar precum Acolojosul. Aşa că născocim poveşti pentru că ne este frică de întuneric.
Vântul îți aduce numele, iar tu îl urmezi prin aer, ciment şi oțel. Te deplasezi cu briza pe o alee de pe Insula Sclavilor şi auzi şoapte la fiecare uşă – „Almeida... Maalinda...” – apoi vântul începe să bată pe străzile aglomerate din Dehiwela în vreme ce tu auzi tot mai multe glasuri: „Jevepist... activist... Almeida... Maali... dispărut...”
De pe Insula Sclavilor la Dehiwela dintr-o singură răsuflare, mai repede decât cu elicopterul. Cel puțin moartea te-a scăpat de traficul de pe Galle Road, de şoferii de pe Parliament Road şi de punctele de control de la fiecare colț de stradă. Treci pe lângă chipurile unor oameni zăpăciți umblând pe străzile ponosite ale oraşului Colombo, muritorii frați şi surori ai răposaților pe cât de iubiți, pe atât de repede dați uitării. Eşti o frunză în bătaia vântului, suflată de o forță pe care nu o poți controla şi căreia nu i te poți opune.
Vizionarul srilankez Arthur C. Clarke spunea că îndărătul fiecărui om viu stau treizeci de fantome, aceasta fiind proporția în care morții îi depăşesc ca număr pe cei vii. Priveşti în jurul tău temându-te că estimarea marelui savant se poate să fi fost destul de precaută.
Fiecare om pe care îl vezi are câte un spirit ghemuit în spatele lui. Unii au un fel de îngeri păzitori plutind deasupra lor şi alungând strigoii, preta-ii, rahu-ii[142] şi demonii. Unii au în față grupuri compuse din distinşi membri ai acestor categorii care le scuipă-n față vrute şi nevrute. Câțiva poartă în cârcă draci care le umplu urechile cu fiere. Sir Arthur şi-a petrecut trei decenii din viață pe aceste țărmuri bântuite şi

---

[142] Un demon care înghite soarele provocând eclipse.

este fără îndoială srilankez[143]. Austria a convins întreaga lume că Hitler ar fi fost german şi că Mozart ar fi fost unul de-al lor[144]. Desigur, după secole de jafuri armate datorate piraților din Londra, Amsterdam şi Lisabona, n-am putea noi, srilankezii, să ne asumăm măcar un vizionar SF?

Ploaia scuipă fulgerele în vreme ce tunetele sparg rafalele de vânt. Nici nu mai ştii de câte ori a plouat din momentul morții tale atât de timpurii. Fie musonul a sosit mai devreme, fie Universul lăcrimează pentru tine şi pentru viața ta idioată, prăpădită. Astăzi lacrimile cad mari asemenea unor călimări, plonjând din norii supărați către capetele celor blajini.

— Am văzut lista cu dispăruți, îi spune un european îmbrăcat în impermeabil altui euro-pean.

— Ai recunoscut vreun nume? întreabă colegul lui, petrecându-şi degetul peste o coală de hârtie bătută la maşină, protejată cu o folie din polietilenă.

— Maali Almeida. E trecut aici ca jevepist şi activist. Nu era nici una, nici alta.

Bărbatul în impermeabil este Andrew McGowan, corespondent de război şi uneori prieten cu tine. Fața îi este udă şi roşie, dar nu îți poți da seama dacă din pricina ploii sau a lacrimilor.

Ai ajuns de unde ai pornit, pe malul lacului Beira, acolo unde ploaia s-a oprit şi o mulțime de oameni s-a strâns

---

143 Arthur C. Clarke (1917-2008) a emigrat în Sri Lanka în l956, în l989, când se desfăşoară acțiunea acestui roman, el fiind încă în viață.

144 Probabil referire la faptul că Mozart (l756-l79l) s-a născut Ia Salzburg pe vremea când oraşul era capitala Principatului arhiepiscopal din Salzburg şi nu făcea parte din Imperiul Habsburgic. Anexarea principatului a avut loc abia în l80l, la zece ani după moartea lui Mozart.

lângă templu. Ceea ce este neobişnuit, pentru că nu este nici Poya[145], nici vreo pomenire. La marginea mulţimii pot fi zăriţi mai mulţi europeni voinici, purtând nişte impermeabile albastru-deschis şi părând să formeze un fel de baricadă. O clipă mai târziu îşi face apariţia un camion din care coboară şapte poliţişti. Printre aceştia se numără prietenii tăi dragi, subin-spectorul Ranchagoda şi detectivul Cassim, care asigură ariergarda, părând mai degrabă dornici să observe haosul, decât să-l controleze.

Poliţiştii şi europenii în impermeabile se confruntă din priviri asemenea unor dihori sau şerpi. Mulţimea pare la fel de agitată precum cerul de deasupra ei. Te dumireşti unde te afli, apoi priveşti în jur. Duhoarea îţi poluează nările pe care nu le mai ai. Ploile nesfârşite au inundat râul şi malurile lacului Beira. Drumul care îl înconjoară este plin de peturi contorsionate, peşti sfrijiţi, mâncare împuţită şi hârtii ude. Toată lumea pare uimită – cine şi-ar fi imaginat că peştii pot supravieţui în apa superjegoasă a acestui lac?

Cei din mulţime se uită la poliţiştii care strigă să li se facă loc şi la europenii care le spun să rămână pe loc. Pe tine însă te interesează mai mult să vezi de ce anume s-a îndepărtat mulţimea. Pe malul apei se zăresc alţi europeni în impermeabile. Unii fac poze, alţii ţin umbrele peste capetele celor care fotografiază. Iar ceea ce fotografiază pe malul lacului Beira sunt nişte oase. Oase ude, învelite în plastic, fiecare având ataşate nişte cărţi de joc. Un ful de aşi cu valeţi, o chintă de caro la nouă şi cinci cărţi desperecheate care nu folosesc nimănui.

Cărţile de joc flutură prin faţa ochilor tăi – regi, dame şi valeţi într-o învârtejire nebună, asemenea genericului unui

---

145 În Sri Lanka, Poya este numele dat sărbătorii lunare budisteUposatha, care se ţine peste an în fiecare zi cu lună plină.

film din seria James Bond filmat în timpul Verii Iubirii[146]. De data aceasta ți se pare că senzația de vomă vine de undeva din măruntaiele pământului, pătrunzându-ți prin călcâie şi umplându-ți stomacul şi gâtlejul cu argilă. Cărțile de joc stau pe oase, coloane vertebrale, coaste şi membre dispuse alandala. Printre ele numeri cincisprezece cranii şi îl cauți pe cel care cândva ți-a aparținut. Singura parte din tine care s-a scufundat înainte de a fi dus înapoi în congelator.

— Ai vreo veste de la Maalinda?

— Nimic.

— Echipa de medici legişti de la Națiunile Unite a cerut să-i fie puse la dispoziție scheletele, spune Stanley Dharmendran.

— Ce caută Națiunile Unite aici? se miră DD.

— Se află în Colombo pentru o conferință.

— O conferință despre ce?

— Toate astea sunt o absurditate. E mâna opoziției. Vor să agite apele împotriva noastră.

— Să mai comandăm nişte sepie?

Rareori erai invitat la Clubul Acvatic Otters în compania tatălui şi fiului, motivul fiind probabil acela că erai deseori un subiect de discuție. Tatăl vedea în aceste întâlniri nişte prilejuri de a-şi îmbărbăta fiul, în vreme ce DD se ducea la club ca să mănânce pe gratis.

La o porție de came de porc cu sos de muştar, Stanley îi spune fiului său că o broşură CNTR intitulată „Mamele dispăruților” a fost fluturată prin aer în parlament de către un activist pentru drepturile omului ales din partea

[146] Orig. eng Summer of love – Vara Iubirii a fost un fenomen social care a avut loc în vara anului l967, când l00 000 de oameni, în special tineri hipioți, s-au adunat în cartierul Haight-Ashbury din San Francisco (cf. Wikipedia).

Partidului Libertății din Sri Lanka, pe numele său PM Rajapaksa. „Avem morgile pline de cadavrele unor oameni nevinovați”, spusese tânărul parlamentar din Beliatta. „Haideți să-i identificăm şi să le oferim familiilor lor puțină împăcare.”

— Păi are dreptate, spune DD, deschizându-şi gura lui frumoasă şi vârându-şi în ea nişte colesterol picant.

DD nu fusese cel mai minunat partener de sex pe care îl avuseseşi vreodată, însă fusese cel mai chipeş – un băiat de nota zece plus. Atunci când te îndrăgosteşti de cineva, nu este vorba despre un chip sau un trup, ci despre cea mai întinsă textură din câte compun corpul uman: pielea. Iar a lui DD era netedă, neagră, fără vânătăi şi lucioasă. Te făcea să-ți doreşti să-ți freci nasul de ea şi să i-o guşti cu degetele. Încerci s-o faci, însă tot ce obții este un damf de clor şi transpirație. Abia dacă îl simți, însă pentru moment tot e ceva. DD îşi pune un prosop în jurul umerilor.

— E uşor să vociferezi atunci când eşti în opoziție, spune tatăl lui. Să ducă tânărul Rajapaksa un război – atunci să văd ce se întâmplă. Dacă ar trebui să se confrunte cu JVP-ul, atunci ce ar face?

— Appa, noi vorbeam despre identificarea unor cadavre.

— Da, vorbeam. Despre faptul că lăsăm. Nişte diavoli din străinătate. Să se amestece. În treburile noastre interne.

— Păi nu excelența sa, preşedintele, a invitat armata indiană? Să înțeleg că ăştia ar fi nişte îngeraşi?

— Eu am votat împotrivă, Dilan. Doar ştii asta. Nu-ți mai roade unghiile, omule. Câți ani ai?

Echipa de medici legişti de la Națiunile Unite fusese invitată de Rajapaksa să le ofere autorităților locale instrucția necesară pentru a identifica rămăşițe omeneşti în baza fişelor medicale ale celor dispăruți. În acelaşi timp se zvonea că CIA-ul ne antrena torționarii. Echipa de la Națiunile

Unite fusese cazată la Colombo Oberoi[147], unde organizase o serie de conferințe pentru funcționarii guvernamentali. Cum anume ajunseseră la oasele acelea înaintea polițiștilor era încă un mister al acestei insule a secretelor.

— Cer radiografii dentare şi grupe de sânge. De parcă rumegătorii noştri de betel s-ar duce vreodată la dentist.

DD se uită în jurul lui, continuând să molfăie nişte sepie picantă.

— Foarte mişto, appa. Mă tem că jurnalistul de lângă bazin nu te-a auzit prea bine.

Stanley îşi întinde gâtul ca să se uite la un bărbat înfăşurat într-un prosop, bând arac şi scriind ceva într-un blocnotes.

— E doar o pierdere de timp şi de bani.

— Oare nu totul pe lumea asta e o pierdere de timp şi de bani? suspină DD.

Stanley îşi ridică privirea din farfurie ca să se uite la fața fiului său.

— Nu mai vorbi aşa, Dilan. Parcă ai fi Maali.

— Tu de unde ştii cum vorbea Maali? Ai stat vreodată de vorbă cu el?

— E un tip talentat. Sper că se află undeva la adăpost. Doar că trebuie să ne confruntăm cu realitatea, fiule.

— Uite una. În 1989, Beira a fost catalogat de cei de la Greenpeace ca fiind al patruzeci şi şaselea cel mai poluat lac din lume.

— Maali este un tânăr isteț. Însă uneori nu e bine să fii isteț.

— De la declararea independenței, Sri Lanka a pierdut douăzeci la sută din suprafața împădurită. În ultimii zece ani, Sri Lanka a avut cea mai mare rată a sinuciderilor din

---

[147] Fostul nume al hotelului Cinnamon Grand Colombo, deschis în 1973.

lume. Nimic din ce tocmai ți-am spus nu ajunge în titlurile de pagina întâi ale ziarelor, nici măcar în paginile sportive.
— Dacă a fost arestat, mi-aş face griji pentru el. STF-ul nu ține prizonieri.
— Atunci unde este cadavrul lui? Stanley se uită îndelung la Dilan.
— Haida de, appa. Ce spui tu e ridicol.
— Ministrul Cyril Wijeratne m-a rugat să colaborez cu echipa de medici legişti a Națiunilor Unite.
— Ca să faci ce?
— Să-i ajut cu investigația. Să mă asigur că respectă protocolul.
— În Sri Lanka există protocoale?
— Dacă nu e mort, poate că nu vrea să fie găsit.
— Şi asta ție ți-ar conveni perfect, nu-i aşa?
— Dacă tu nu mă poți ajuta, atunci o voi ruga pe Jaki s-o facă.
De când mama lui DD murise, rareori al treilea loc de la această masă fusese ocupat. Jaki stătuse tăcută, privind înotătorii şi chelnerii. Acum se uită la unchiul Stanley şi extrage trei obiecte din poşeta ei maro. Două dintre acestea sunt fotografiile înrămate ale radiografiilor care făcuseră parte din proiectul acela artistic ratat, al treilea lănțişorul cu capsula din lemn.
— OK, spune ea aşezând toate cele trei obiecte pe masă.
Stanley se uită la fiul său, apoi inspiră adânc.
— Dilan. Nu pot să cred că i-ai dat lui lănțişorul ammei tale. L-a purtat vreme de douăzeci de ani.
DD îşi ridică privirea din farfurie, apoi scutură din cap.
— Nu e ăla.
— Sângele cu care e mânjit. E al lui sau al tău?
Jurământul de sânge din Yala fusese ideea lui, un fel de frăție newageistă. Se părea că şi părinții lui făcuseră acelaşi lucru în cadrul unui ritual hindus. Când DD le-a povestit lui

Jaki şi tatălui lui, niciunul dintre ei nu a fost prea amuzat, aşa că nu a mai deschis niciodată subiectul.
— Dacă rămăşiţele acelea nu îi aparţin, e mai bine să ştim, spune Jaki.
— Da, este, încuviinţează Stanley.
DD îşi pune propriul lănţişor cu medalion de lemn în scrumiera curată, apoi se îndreaptă val-vârtej spre vestiare.
La morgă, fantomele se adună în jurul meselor şi mormăie. Oasele au fost aşezate pe nişte fâşii lungi de celofan. Două aparate portabile de aer condiţionat au fost aduse în încăpere ca să răcească aerul, iar cinci bărbaţi în halate albe stau aplecaţi deasupra oaselor atingându-le cu nişte ustensile argintii. Trei patologi trimişi de guvern se află, de asemenea, acolo, probabil ca să înveţe lucruri noi de la experţi în vreme ce îi spionează.
Tu priveşti întreaga scenă din tavanul înalt şi observi cum celelalte spirite stau împrăştiate pe pereţi asemenea unor muşte. Sclavii kaffiri[148] stau înghesuiţi într-un colţ, prostituatele moarte plutesc peste oase, un băieţel cu urme de dinţi pe coaste priveşte arsenalul de ustensile argintii, un englez purtând o pălărie albă boţită stă într-un colţ căscând de zor. Îi recunoşti pe cei doi studenţi. Ochii le sunt vineţii, iar limbile le stau atârnate peste bărbie.
— La ce vă tot holbaţi? auzi un glas cunoscut.
Sena poartă acum o tunică şi o pelerină făcute dintr-un material negru, dar nu din pungi de gunoi.
— Credeţi că veţi avea parte de o înmormântare adevărată? Că veţi fi făcuţi postum Cavaleri ai Imperiului Britanic?

[148] Kaffirii – grup etnic din Sri Lanka parţial urmaşi ai comercianţilor portughezi din secolul al XVI-lea şi ai sclavilor Bantu aduşi de cei dintâi pentru a lucra ca muncitori, dar şi ca soldaţi pentru a lupta împotriva regilor singhalezi (cf. Wikipedia).

urmează el, uitându-se la englez. Cu toții veți fi azvârliți într-un incinerator. Asta-i tot.
— Dar acum tehnologia permite datarea cu carbon şi..., spune politehnistul din Jaffna.
— Ca să descopere ce? Că băiatul ăsta a fost halit de un crocodil cu cincizeci de ani în urmă? Cum te cheamă, fiule?
— Vincent Salgado, răspunde timid băiatul în nădragi.
— Credeți că va exista un monument comemorativ „Vincent Salgado”? râde Sena batjocoritor, plimbându-se țanțoş pe lângă bărbații în halate albe, frecându-se de fundurile lor.
Rând pe rând, medicii legişti îşi vâră câte o mână pe sub halat şi se scarpină.
— Maali hamull Şi tu eşti aici? Ce naiba? N-ai ascultat nimic din ce ți-am zis?
Nu poți explica de ce te afli acolo sau ce anume speri să vezi, doar că ai fost purtat până în locul acela şi că acum nu te simți în stare să pleci.
— Dacă îți vor găsi craniul înghețat în lacul Beira?
— Îl vor arunca înapoi, răspunde Sena. Şansele ca oamenii ăştia să împerecheze oasele cu fişele medicale sunt...
— Mai mici decât şansa de a da naştere unor gemeni siamezi, care este de una la două sute de mii.
Se pare că ultimele lucruri pe care le-a eliberat mintea ta sunt nişte date din Reader's Digest
— Poate vom ajunge la ştiri, spune unul dintre marinarii morți.
— De unde poți afla ştiri? întreabă o prostituată moartă.
— Eu mă uit pe ferestrele apartamentelor de pe strada Navam Mawatha, răspunde marinarul, potrivindu-şi boneta pe cap. Locatarii de acolo au o recepție TV bună. Vrei să vii cu mine? Pe canalul Rupavahini se difuzează MyFairLady.
Prostituata moartă zâmbeşte şi scutură din cap.
— Națiunile Unite oferă ajutor judiciar guvernu lui srilankez, spune Sena. Totul se va rezuma la o ştire

minusculă plasată la coada ziarului. Credeți că vor recunoaşte vreodată că toate aceste cadavre au fost găsite în lacul Beira? Visați în continuare, proştilor.
Privirea ți se îndreaptă spre o casetă luminoasă şi spre radiografiile aşezate pe suprafața acesteia. Radiografii înfățişând doi plămâni plini cu mucozități şi trei măsele de minte îngropate sub un şir de molari. Au fost luate dintr-o ramă care a costat mai mult decât radiografiile înseşi, păstrate ca să-ți amintească de vremelnica ta carieră artistică, de încă un lucru pe care l-ai iubit, dar pe care nu l-ai dus niciodată până la capăt.
Acesta este un raport special al Sri Lanka Broadcasting Corporation. Rămăşițele a cincisprezece persoane decedate au fost găsite pe malul lacului Beira. O echipă de medici legişti din cadrul Națiunilor Unite, împreună cu patologii guvernului local se străduiesc să identifice rămăşițele umane. Un purtător de cuvânt al guvernului susține că acestea aparțin unor oameni care au murit înainte de 1948 şi că nu au nicio legătură cu climatul politic actual.
Jaki primeşte primul ei avertisment pentru că a difuzat o ştire neaprobată. Şeful ei, domnul Som Wardena, spune că a primit un telefon de la unul dintre miniştrii actualului cabinet spunându-i că SLBC va primi nişte „sancțiuni severe" şi că astfel de inițiative nu vor fi tolerate.
Cei de la Națiunile Unite au întocmit raportul, iar nişte tipi din partea locului au avut grijă ca o copie să ajungă la ministru, care i-l arată ministrului tineretului, Stanley Dharmendran, care îl discută cu fiul lui, care i-l arată fetei cu care împarte apartamentul. Amândoi plâng o după-amiază întreagă, apoi se opresc. În următoarele câteva zile, Jaki citeşte ziarele înainte de a se decide să facă pasul care o va costa slujba.
Din cele cincisprezece cadavre, două au fost identificate. Unul îi aparține lui Sena Pathirana, organizatorul din

Gampaha al fanatha Vimukthi Peramuna, iar celălalt lui Maalinda Almeida, fotograf de război din Colombo. În ambele cazuri există suspiciuni că ar fi fost ucişi de către brigăzile guvernamentale ale morții. Națiunile Unite susțin că doar în acest an au fost înhumate 874 de cadavre neidentificate şi că 1 584 de cetățeni srilankezi au fost declarați dispăruți. Ați ascultat un raport special al Sri Lanka Broadcasting Corporation.

Jaki citeşte raportul pe un ton inflexibil. Glasul ei nu se modifică nici măcar atunci când îți rosteşte numele.

Este concediată pe loc şi evacuată din SLBC de nişte agenți de pază prost plătiți. Ia un tuk-tuk către Galle Face Court, acolo unde se întinde pe pat privind cum se roteşte ventilatorul din tavan, răsfoind agenda ta şi plângând.

— Îți mulțumesc, draga mea, şopteşti tu. Acum du-te şi găseşte-i pe The King şi pe Queen[149].

Ea nu te aude. Dă mai tare muzica sumbră şi înghite două antidepresive.

— Negativele sunt cu The King şi cu Queen, fetițo. E acum sau niciodată. Du-te şi găseşte discurile. Doar ştii unde să cauți.

Îi şopteşti, îi spui, îi strigi, îi zbieri – şi ea tot nu te aude.

— Ați auzit? L-au ucis pe Maali Almeida.

— Cine, guvernul?

— Ar putea fi mâna celor de la LTTE. Cine ştie?

— De ce ar ucide un fotograf?

— Tigrii ucid pe oricine îi critică, în special pe cei pe jumătate tamili.

— Eu credeam că era jevepist.

— Cine zice asta?

— În zilele astea, cine ar putea spune?

---

[149] Referire la faptul că negativele se află în nişte discuri ale lui Elvis Presley („The King”) şi ale trupei Queen.

Doi ziarişti la Clubul Presei care au colaborat cu tine, dar care nu te-au cunoscut cu adevărat. Amândoi erau nişte corespondenți de război care stăteau în birourile lor din Colombo şi scriau comunicate de presă pentru guvern. Îi scuipi şi priveşti cum saliva ți se evaporă înainte să le atingă țestele slinoase. Vântul îți aduce din nou numele, iar tu te urci pe el, lăsându-i pe cei doi scribălăi să-şi vadă de articolelor lor neverificate.

— Ce ruşine. Almeida a fost aruncat dintr-un elicopter în lacul Beira.

— Cine a zis asta?

— Cumnatul meu este militar.

— Cumnatul tău mănâncă rahat. Niciun preşedinte nu ar irosi un elicopter ca să se descotorosească de un jevepist.

— Nu era jevepist. A făcut poze în timpul Bheesha-naya[150]. Şi nu am zis nimic despre niciun preşedinte. Ştim cu toții cine se ocupă cu treburile murdare pe aici.

— L-am văzut pe Maalinda în liceu jucând în Hamlet. Era varză.

— Se pare că era jucător de crichet destul de bun, cel puțin pentru un stângaci.

— Ca actor a făcut un rahat din scena aia.

Un grup de bărbați pe care nu i-ai cunoscut niciodată stând de vorbă într-un bar. Nu ştiu nimic despre tine şi cu atât mai puțin despre ce vorbesc. Deşi este adevărat că ai fost înfiorător în Hamlet. Încaleci un alt vânt.

Se zice că mai rău decât să se vorbească despre tine este să nu se vorbească despre tine. Ceea ce poate fi adevărat în cazul dramaturgilor irlandezi aflați în puşcărie, dar nu şi în cel al fixerilor morți din Orient. Se lasă întunericul şi tot ce

---

150 Bheeshanaya (singhal. „teroarea”) numele insurecției JVP din Sri Lanka (1987-1989).

poți auzi în vacarmul acela este cum numele tău se rostogolește pe diverse limbi și cum este scuipat.
Se discută despre tine la înaltul Comisariat, acolo unde ambasadorul a organizat o ședință de urgență a RAW[151], o agentură de spioni indieni, ca să afle dacă vreunul dintre ei te avea trecut pe statul de plată. Toată lumea, cu excepția lui LE. Kugarajah, scutură din cap și ședința este întreruptă.
În jurul cazinourilor, tot mai mulți jucători vorbesc vrute și nevrute. La Pegasus, balconul de la etajul al cincilea este protejat cu plasă de sârmă, iar barmanul cu care te bulăneai pe casa scării este concediat fără preaviz. Fantomele de la hotelul Leo rămân la fel de neinteresate de tine – în aceeași măsură în care lumea însăși este neinteresată de ele.
Nu ți-ai dorit niciodată să devii celebru. În pofida tatălui absent și a mamei indiferente, fanteziile adolescentine nu te-au amuzat niciodată. Nu ai căutat să devii popular, deși, în zona de război, ori de câte ori ai purtat bandana aceea roșie, exact asta ai devenit. Ai încercat să nu te împrietenești cu nimeni și ai devenit prietenul tuturor. Te întrebi dacă știrea a ajuns în nordul și în estul țării și dacă vânturile te vor purta până acolo în cazul în care cineva îți va pomeni numele. Totul în viața de apoi pare să conțină o încadrare spațială și o baricadă[152].
— Ai făcut anunțul la radio? Înainte să-i dăm vestea mamei lui?
Furios, DD a adoptat ritmul vorbirii tatălui său.

---

151 Acronim al Research and Anatysis Wing, numele serviciului de contrainformații externe al Indiei.

152 Referire la faptul că în acest roman fantomele nu pot bântui decât prin locurile pe care le-au vizitat în timpul vieții.

— Unde ți-a stat mintea?
— În agendă erau nouă nume la pagina cu Valetul de cupă. Am sunat la toate, iar cei care au răspuns au zis „număr greşit”. Unii m-au făcut cu ou şi cu oțet când l-am pomenit pe Maalinda.
— Îi vom spune acum.
— Se urau unul pe celălalt.
— Nu vor pune cadavrul la dispoziția familiei.
— Am auzit că n-au găsit decât nişte fragmente.
Jaki îşi muşcă buza de jos, apoi lasă să-i scape un oftat.
— Vom organiza o slujbă de pomenire. Şi vom cere să se facă o investigație. Vom face totul ca la carte.
Nimic nu este mai sexy decât să-l vezi pe DD înşirând o listă de lucruri pe care nu le va face de fapt niciodată.
— Am apelat din nou numărul Regelui de treflă. Nu a răspuns nimeni. Apoi am auzit în receptor o voce ciufută. M-a întrebat dacă eram de la Forțele Speciale[153].
— Forțele Speciale? Nu de la CIA? Sau de la KGB? Măcar ştii ce faci?
— Încerc să aflu cum a ajuns capul lui Maali în lacul Beira. Nimănui nu pare să-i pese.
Fata se joacă cu focul crezând că e vată de zahăr. Au ajuns acasă la amma ta şi au găsit-o întinsă pe canapea. Tocmai a încheiat o tură lungă şi a treia ceaşcă de ceai. Când se difuzează ştirea, mâna ei începe să tremure.
— Asta-i viața, spune ea. Ştiam eu că aşa se va întâmpla. Ce băiat idiot. Nu m-a ascultat niciodată.
— OK, spune Jaki.

---

[153] Orig. eng. Special Task Force – unitate din cadrul poliției srilankeze specializată în operațiuni clandestine şi sub acoperire, luptă şi patrulare în zonele urbane, căutare şi salvare, operațiuni de contrainsurgență şi contraterorism (cf. Wikipedia).

— Nu spune asta, mătuşica, intervine DD, jucându-se cu un alt os cioplit pe care-l poartă la gât. A fost ucis. Appa se ocupă de investigație.
— La ce bun? se miră amma ta, uitându-se la ceaşca goală. Nu vor prinde pe nimeni. Nu-l pot aduce înapoi.
— Trebuie să ne asigurăm că trupul găsit este al lui.
— Ştiți, a început să mintă de la o vârstă fragedă. Scornea tot felul de năstruşnicii despre servitori. Când avea nevoie de bani venea şi spunea „Dada zice despre tine că eşti zgârcită”. Avea doar opt ani când făcea asta.
Amma ta nu le oferă ceai, ceea ce este neobişnuit pentru ea. întotdeauna insistă să pună ceainicul pe foc, în special atunci când are musafiri pe care îi detestă. Ia o gură de ceai şi le zâmbeşte celor doi vizitatori.
— Care dintre voi era apropiat de el?
Jaki şi DD fac un schimb de priviri.
— Ea, spune DD.
— Nu eu, îl contrazice Jaki.
— I-a spus vreunuia dintre voi că a încercat să se sinucidă? întreabă Lakshmi Almeida ridicând o sprânceană, aşa cum o făcuse şi când îi povestiseşi despre mătuşica Dalreen.
Iubitul şi prietena ta se uită unul la celălalt, apoi îşi feresc privirile.
— Când tatăl lui a plecat, Maali a dat vina pe mine. A încetat să se mai ducă la activitățile la care îl înscrisese Bertie. Scrimă, badminton, cercetaşi, rugby. Eu eram vinovată pentru tot ce mergea prost. Apoi, la micul-dejun, a spus: Jimmi, dacă cei de la Beatles se despart, eu mă voi sinucide.”
— Beatles? se miră DD.
— Credeam că-i prefera pe cei de la Stones, spune Iaki.
— Pentru el era o glumă. „Dacă revolta din 1971 dă greş, mă voi sinucide” sau „Dacă la cinematograful Liberty va mai

rula încă un film cu Jerry Lewis, mă voi sinucide”. Mereu căuta să fie băgat în seamă. Mereu căuta să mă rănească.
— Nu este adevărat, mătuşico. Te iubea.
DD este oricum un actor înfiorător, dar atunci când minte parcă se întrece pe sine.
— Mi-a şterpelit somniferele. Nu erau însă suficiente ca să-l ucidă. A vrut doar să mă simt eu de tot rahatul. Ce copil nesuferit!
— Cu toţii suntem şocaţi, mătuşă Lucky. Nu are niciun rost să vorbim despre astfel de lucruri acum.
— Nu l-aţi întrebat niciodată de ce a făcut-o?
Jaki se uită la ceainic şi la ceşcuţele nefolosite de lângă acesta.
— Eu ştiu de ce a făcut-o. Pentru că tatăl lui l-a părăsit şi a uitat de noi. Iar eu eram singura persoană din preajma lui, lucrul pe care îl putea folosi ca sac de box.
Tu ridici ceainicul şi-l spargi în capul ammei tale, apoi îi pui un ciob ascuţit la gât şi îi ceri să-şi retragă minciuna.
În clipa următoare eşti smuls din visare. Te uiţi la ceainicul neatins şi la gâtul nevătămat al ammei tale, dându-ţi seama că din clipa aceea alţi oameni îţi vor spune povestea şi că nu poţi face absolut nimic ca să schimbi acest lucru. Aşa că începi să te izbeşti de pereţi şi să zbieri.
— Vorbea cu voi despre mine? Vă spunea că sunt o mamă rea?
— Nu prea des, minte Jaki luând o ceşcuţă de ceai de pe masă.
— Lăsaţi-mă să pun încă un ceainic pe foc, spune amma ta, ridicându-se în picioare.
— Mie mi-a spus că obişnuieşti să-ţi pui gin în ceai, spune Jaki luând o gură şi tresărind. Credeam că inventează. Se pare că nu.

DD îşi ține fața în palme. Nu este limpede dacă suspină sau picoteşte. În cele din urmă se ridică în picioare, rămânând cu privirea ațintită în podea.
— Mătuşica, am venit doar ca să te anunțăm. Crezi că o să fii OK? M-aş putea ocupa eu de înmormântare.
— Am auzit că nu prea avem ce să îngropăm, răspunde amma ta, ridicându-şi din nou o sprânceană.
— El dorea ca trupul să-i fie donat pentru ştiință, spune Jaki golind ceşcuța de ceai şi afişând unul dintre rarele ei zâmbete. Asta îşi dorea.
Ce dulceață de fată, gândeşti tu. Singura care şi-a amintit.
— Cred că incinerarea ar fi soluția cea mai bună pentru toată lumea. Nu că ar fi fost o persoană religioasă sau ceva de genul ăsta, spune Lucky.
Nu mi-am dorit niciodată o piatră de mormânt, gândeşti tu, blestemând-o pe amma ta pentru toate zilele triste din viața ta. Ea nu ştia că ai luat pastilele acelea în ziua în care ți-ai dat seama că îți plac băieții şi că nici ea, nici el – nici nimeni altcineva – nu ar fi putut face absolut nimic în această privință.
Nu totul pe lumea aceasta este despre tine şi despre căsnicia ta de rahat, mămicuță dragă.
Cei trei poartă în pragul uşii discuția care trebuia neapărat purtată.
— Țineți minte când s-a dus la Vanni şi a rămas acolo trei luni? Îți aduci aminte, Dilan?
DD încuviințează cu o clătinare a capului.
— Mi-a spus că nu mă iubise niciodată şi că numai eu eram de vină pentru tot.
DD o ia în brațe pe mama ta în vreme ce Jaki se mulțumeşte să clatine din cap.
— Ei, spunea el o grămadă de chestii în care de fapt nu credea.
— O, ba da, credea, răspunde amma ta.

După ce închide uşa, se îndreaptă spre canapea şi se asigură că Omath şi Kamala nu se află prin preajmă. Priveşte pe fereastră şi lasă lacrimile să i se prelingă pe obraji. Mai întâi doar o picătură, apoi mai multe, apoi un şuvoi întreg. Amma ta, care nu a plâns niciodată în fața ta sau a oricui altcuiva, acum plânge.
La început îți doreşti să-ți poți face apariția în fața ei, măcar ca s-o pui într-o situație stânjenitoare dacă nu pentru altceva. Îți doreşti să-i spui că şansele să supraviețuieşti unui accident aviatic şi unei răpiri STF sunt exact aceleaşi: treizeci şi opt la sută. Apoi însă te hotărăşti să faci cu totul altceva. Te hotărăşti chiar atunci – mai bine mai târziu decât niciodată –, la câteva zile de la subita ta moarte, să o laşi în pace.
Cunoşti foarte puține lucruri despre acest Lamijloc, deşi ai învățat deja să stăpâneşti vânturile. Nu toate spiritele ştiu cum se face, acesta fiind motivul pentru care ai întâlnit atâtea blocate prin încăperi prăfuite, izbindu-se cu capul de nişte pereți imaginari.

Dacă prinzi un vânt prielnic, poți ajunge în tot felul de locuri – deşi arareori în pragul casei spre care ai dori să te îndrepți.
— Ai auzit ce-a pățit Maali?
Dacă vântul ar fi un autobuz plin, atunci auzul numelui tău este un tuk-tuk care se deplasează duduind de la o uşă la alta. Ceva asemănător unui teleportator, dar nu ca în Star Trek sau Blake's 7. Acum te afli într-un copac aşteptând un vânt prielnic, o clipă mai târziu te afli în salonul[154] Înaltului

[154] Orig. eng. rumpus room – încăpere, aflată de obicei la subsolul unei clădiri, în care angajații unei instituții se pot deconecta jucând biliard sau ping-pong, uitându-se la televizor etc.

Comisariat, acolo unde Jonny Gilhooley stă în faţa unui ecran uriaş şi se uită la un meci de crichet.
— S-a întors?
— S-ar putea spune şi aşa[155]. S-au găsit un cap şi nişte oase în lacul Beira.
— Isuse!
Jonny vorbeşte la o măgăoaie grea şi mare cât o cărămidă, despre care se spune că ar fi ultimul răcnet în materie de telefonie fără fir, deşi tu nu-ți poţi imagina pe cineva cărând de bunăvoie în buzunar un bolovan care scuipă continuu radiaţii. În cameră se mai află doi bărbaţi în vârstă pe care i-ai mai văzut. Par să discute în contradictoriu, însă nu poţi urmări ce-şi vorbesc.
— Da, ştiu. E cumplit. Cu toţii suntem şocaţi.
Jonny îşi scarpină tatuajul de pe coapsă înfăţişând un şarpe care îşi mănâncă coada. Te apropii de telefonul lui. Vocea aflată la celălalt capăt are un ritm sacadat inconfundabil – un glas şlefuit de anii în care posesorul lui s-a tot răstit la fixeri, în zone de război.
— Jonny. Nu a fost mâna noastră, nu-i aşa?
— Nu fi tâmpit, Bob. Fii doar cu băgare de seamă. Poate ar fi bine să-ţi iei un concediu.
— Crezi că am devenit o ţintă?
— Te-a văzut cineva stând la taclale cu colonelul şi cu maiorul?
— Bineînţeles că nu.
— Nici măcar ceilalţi ziarişti.
— Andy McGowan? Nici vorbă.
Robert Sudworth, corespondent al Associated Press, care a stat cu tine vreme de trei sferturi de oră lipit de pământ în

---

[155] Orig. eng. Has he turned up? -joc de cuvinte intraductibil, în lb. eng. „to turn up” putând însemna deopotrivă „a-şi face apariţia” şi „a dezgropa”.

spatele unei tufe la capătul greşit al poligonului de tragere din Omanthai. Cel care avea o predilecție pentru țărăncuțe şi care, de când pusese piciorul pe această insulă, în urmă cu un an, nu produsese nici măcar o ştire.
— Nu la el mă refer, Bob.
— Crezi că Maali a fost luat la ochi? De cine?
Chiar în clipa aceea îşi face apariția ricşa condusă nici de Scotty de pe nava Enterprise, nici de Villa de pe Liberator, iar tu te trezeşti într-o cameră de hotel. O fată oacheşă sforăie în aşternuturi în vreme ce Bob Sudworth, înfăşurat într-un prosop, pare răvăşit şi mahmur.
— Fii doar cu băgare de seamă, Bob. Asta-i tot.
— Asta e cumva o amenințare, Jonny?
— Fă tot posibilul ca treburile tale să nu interfereze cu ale mele.
— ”Treaba” mea e jurnalismul. A ta care e?
Nu-ți dai seama unde se află camera de hotel, însă pe fereastră, la semidistanță, se zăreşte un turn roşu care nu poate fi decât hotelul Leo. Sudworth fumează o țigară Bristol şi soarbe dintr-o bere marca Lion. Vocea care se aude în receptor îi aparține lui Jonny, nume asianizat ca „Geordie", în vreme ce în fundal distingi glasurile celor doi bărbați în vârstă care continuă să se ciondaneasca asemenea unor becațe.
— Bob, nu sunt un copil. Ai cinat cu israelienii şi te-ai văzut cu Tigrii. Şi bănuiala mea este că nu scrii ştiri despre traficul cu armament.
— Ai ceva să-mi zici, Jonny? Maali îmi era amic.
— Nu zic că n-ar fi fost.
— Mă aflu aici ca să fac afaceri. Asta-i tot.
— Eu credeam că eşti ziarist.
În receptor se aude un păcănit, iar Robert Sudworth se uită la sticla de bere şi la fata din pat, hotărându-se să nu se atingă nici de bere, nici de fată.

Cu toții se află într-un birou lambrisat decorat cu portretele baştanilor din United National Party. DS, Dudley, Sir John, JR, o selectă colecție de ticăloşi privilegiați lipsiți deopotrivă de imaginația şi compasiunea necesare pentru a conduce acest paradis spre nişte zări glorioase. Te fâțâi prin încăpere asemenea unui miros neplăcut, aciuindu-te în cele din urmă pe masa de mahon, dorindu-ți să-i pocneşti pe toți cei prezenți, dar mulțumindu-te în cele din urmă să-i potopeşti cu nişte înjurături pe care ei nu le pot auzi. Pe masă stau împrăştiate hârtii şi plicuri, alături de o cutie de ghete care nu aparține nimănui – sau cel puțin niciunuia dintre cei care încă mai respiră.
— Este vorba despre Maalinda Almeida, presupun.
— Este vorba despre nişte fotografii aparținând CNTR, spune Elsa Mathangi.
— Am văzut pozele alea. Sunteți norocoşi că nu ați ajuns la închisoare.
— Nu vrem decât ceea ce ne aparține. Puteți păstra voi restul.
— Ah, câtă generozitate. Cine le va publica?
— Noi nu suntem ziarişti.
— Măcar suntem siguri că pozele sunt făcute în 1983?
— De când altcândva ar putea să fie?
Mitologia populară referitoare la revoltele din 1983 întreține ideea că acestea s-ar fi declanşat în Borella Kanatte în timpul înmormântării a treisprezece soldați ucişi în nord de către Tigri, acela fiind cel mai amplu atac petrecut până atunci. Numărul treisprezece, unul cu ghinion, pare o bagatelă în comparație cu mormanele de cadavre care au curs la vale pe fluviul istoriei în anii care au urmat. De fapt, revolta a izbucnit într-un birou asemănător cu cel în care tocmai te afli, plin de nişte bărbați la costum şi cravată care tipăreau la ciclostil nişte formulare electorale pentru nişte tipi beți îmbrăcați în saronguri.

— Pare. că aveți la dispoziție un atelier fotografic bine dotat. Cum ați mărit chipurile astea şi toate celelalte lucruri?
— Maalinda s-a ocupat de toate amănuntele astea. Zicea că are un băiat care...
— Nu sunt vreun chinez cu părul strâns codiță. Ce motiv aş avea să vă cedez aceste fotografii? întreabă el deschizând cutia şi ridicând plicurile în aer. As, Rege, Damă, Valet, Zece – dar nu în ordine –, o chintă roială.
Elsa îi adresează privirea aceea pe care tu o cunoşti prea bine – cea care înseamnă că se gândeşte dacă ar trebui să trateze lucrurile cu diplomație doar ca să se decidă să n-o facă.
— Despre iulie 1983 nu există nicio confirmare. A uita nişte lucruri nu înseamnă că ele sunt şterse cu buretele. Dacă veți reuşi să aduceți măcar un ucigaş în fața justiției, veți redobândi încrederea tamililor. Nu veți câştiga niciodată acest război dacă nu veți face asta.
Ministrul ia de pe masă plicul marcat cu „Dama de pică” şi îl întoarce, făcând ca fotografiile să cadă pe masă în fața Elsei, toate fiind prim-planuri realizate de Viran la magazinul FujiKodak contra unei sume mari de bani şi a unei felații moca. Dracul dansator, bărbatul cu baston, băiatul cu canistra de benzină, bestia cu satârul maro. Chipuri mărite atât de mult încât au devenit aproape recognoscibile.
— Dacă pozele astea ajung să circule, țara asta va lua din nou foc. Oare asta îşi doreşte poporul?
Elsa adună fotografiile, sperând că nu le va cere nimeni. Printuri alb-negru înfățişând oameni care incendiază alți oameni ocupă toată masa. în vreme ce Elsa le strânge, ministrul alege două. Se lasă pe spătarul scaunului său scump şi le ridică în aer.
— Ce aveți de gând să faceți cu astea?
Una dintre fotografii este varianta mărită a celeilalte. Originalul înfățişează un tamil despuiat împuns cu bețe de

câțiva băieți. În fundal se zărește un Mercedes ale cărui plăcuțe de înmatriculare nu se deslușesc, însă chipul bărbatului care stă pe bancheta din spate se poate distinge. Acesta privește prin cadrul geamului coborât al mașinii, urmărind violențele aflate în plină desfășurare. Chipul îi este impenetrabil, iar gura strâns închisă. Cealaltă fotografie este un prim-plan neclar al aceluiași personaj. Ministrul Cyril Wijeratne o ridică în aer și scrâșnește.

— Ce aveți de gând să faceți cu asta?

— Recunoașteți că sunteți dumneavoastră? întreabă Elsa alegând în chip înțelept să nu zâmbească.

— Fiți cu băgare de seamă, domnișoară. Nu sunteți prima persoană care mă acuză că aș fi coordonat tot felul de gloate. De parcă aș fi atât de puternic! Gloatele erau furioase și, din păcate, tamilii au avut de suferit. Asta-i tot.

— Tamili nevinovați.

— Da, e foarte trist.

— Și atunci, de ce nu i-ați oprit?

— Evenimentele din 1983 s-au petrecut din vina voastră, a tamililor, nu a noastră. Dacă trezești un leu adormit, acesta te va sfârteca. Să nu uitați niciodată acest lucru.

— De unde știa gloata unde se aflau casele tamililor?

— Constat că nu vă jucați cărțile prea bine, doamnă Mathangi.

— Domnișoară.

— Am de gând să vă dau fotografiile, cu excepția celor două, desigur.

— Desigur.

— Dar mi-aș dori să intru în posesia negativelor. Aveți idee unde sunt?

— Prietena și prietenul lui Maali ar putea să știe.

— Copiii lui Stanley, adică. Nu mă pot atinge de ei.

— Numai de unul nu vă puteți atinge.

— Dacă îmi aduceți negativele, puteți păstra celelalte fotografii.
— Dacă aş avea negativele, nu aş mai avea nevoie de celelalte fotografii.
— Mai există o favoare pe care ați putea să mi-o faceți.
Elsa încearcă să interpreteze zâmbetului ministrului şi aşteaptă ca rupia să se deprecieze.
Pluteşti aproape de tavan şi îl priveşti pe ministrul Cyril cum îi povesteşte Elsei Mathangi despre un traficant britanic de arme israeliene cu care guvernul ar dori să stea de vorbă doar că nu poate din pricina clauzelor noului contract semnat cu chinezii. Îi spune că armele îi pot fi oferite colonelului Mahatiya cu condiția ca acesta să le folosească pentru a prelua conducerea Tigrilor din mâinile lui Supremo. Doar că Mahatiya nu are încredere nici în armată, nici în britanici. Aşa că guvernul are nevoie de un intermediar.
— Nu-i pomeniți de asta partenerului dumneavoastră, Kugarajah. Sursele noastre ne-au informat că are legături atât cu Tigrii, cât şi cu serviciile secrete indiene.
— Vă imaginați că eu nu ştiam asta?
— În schimb veți primi toate fotografiile, cu excepția acestora, desigur. Şi nu veți ajunge în închisoare. O ofertă de vis pentru o persoană aflată în situația dumneavoastră. Cea mai bună ofertă pe care ați putea s-o obțineți.
— Ceea ce pot obține este să fiu ucisă. Fie de voi, fie de ei.
— Noi nu ucidem decât oameni răi, sau poate doar pe cei mai răi.
— Cum rămâne atunci cu oamenii care au murit în 1983?
— 1983 a fost demult şi nu prea văd ce rost are să deschideți acum subiectul – poate doar dacă vă doriți ca evenimentele de atunci să se repete.
— Cum ar fi să duc negativele în Canada şi să declar în fața presei că guvernul srilankez înarmează terorişti?

— Cred că sunteți prea deşteaptă ca să faceți aşa ceva. Am nevoie să-mi dați un răspuns ferm înainte să plecați de aici.
Ministrul ar fi putut spune „dacă mai vreți să plecați de aici”, însă a simțit că nu era nevoie s-o facă. Deții cu adevărat puterea atunci când poți amenința pe cineva fără a o face în mod explicit.
— Dacă CNTR este de acord, vrem India afară. Şi vrem ca civilii tamili să fie protejați.
— Niciun CNTR. Doar dumneavoastră. Îmi lăsați impresia că ați uitat de Almeida. Nu noi l-am ucis, însă nu suntem la fel de siguri în ceea ce vă priveşte pe dumneavoastră sau pe Kuga.
— Noi nu ne ocupăm cu aşa ceva, domnule.
— Nu păreți foarte întristată că ați pierdut un coleg.
— Am pierdut mulți colegi, domnule. Cu asta ne-am obişnuit.
— Şi eu, draga mea, răspunde fiul unui mare om şi unchiul unui purtător de boa de pene. Să nu uiți niciodată asta.
— Mă voi strădui, spune Elsa care, deşi nu a jucat poker vreodată, ar fi probabil extrem de bună.
— Aveți la dispoziție acest weekend. Asta-i tot ce vă pot oferi. Am nevoie de negative şi de prezența dumneavoastră la o şedință care va avea loc duminică.
— Acum pot să iau fotografiile?
Îl urmăreşti pe ministru cum ridică receptorul tele-fonului şi mormăie un ordin. Apoi, bărbații aceia înarmați, îmbrăcați în negru şi care nu sunt nici polițişti, nici militari, îşi fac apariția ca să o escorteze pe Elsa Mathangi afară din încăpere. Unul dintre ei rămâne în urmă ca să strângă plicurile. Elsa simte cum i se şterge zâmbetul de pe față în vreme ce scutură din cap, lăsându-se împinsă de malaci.
Ministrul aşază receptorul la loc în furcă şi clatină din cap.

— Patruzeci şi opt de ore. Începând de acum. Vreau negativele şi cuvântul dumneavoastră de onoare, acum. Până atunci fotografiile rămân la mine.
— Dacă mai primesc un telefon despre Maali Almeida, te voi trimite – da, pe tine personal – la Jaffna ca să faci comisioane pentru indieni.
Foloseşte un cuţit de bucătărie ca să deschidă o scrisoare şi e cât pe ce să-şi reteze vârful degetului.
— Nenorocitu' dracului. Sunt sigur că fantoma homosexualului ăla se află acum prin preajmă, încercând să-mi strice ziua.
Dac-ar şti câtă dreptate are, gândeşti tu. Dac-ar şti...
— Mendis, mă auzi?
— Da, să trăiţi, se aude un scheunat timid ieşit din gura caporalului corpolent care tocmai aranjează dosarele într-un colţ.
— Ziceai că a venit cineva în vizită?
— Da, să trăiţi. Doi poliţişti.
— Trimite-i. Mătrăşeşte-i pe toţi pisălogii care ne sună, în afara cazului în care este ştii-tu-cine.
— Da, să trăiţi.
Bărbatul cel corpolent iese pe uşa de lângă fişetul pentru dosare. Încăperea este prelungă şi plină de dosare, hărţi şi mese pe care stau aşezate tot felul de arme. Un Uzi, un Kalaşnikov, un Browning 38, câteva grenade şi cartuşe cu gloanţe dumdum pot fi văzute într-o vitrină a cărei cheie stă vârâtă în broască. Pe biroul din colţ se află mai multe telefoane şi o plăcuţă pe care scrie „Maior Raja Udugampola”. Tu ai mai stat la biroul lui, cerându-i favoruri şi primind în schimb ordine.
Bărbatul cel corpolent revine însoţit de doi ofiţeri de poliţie. Unul este voinic şi tăcut, celălalt – vânos şi gureş. Maiorul continuă să deschidă scrisori cu diverse cuţite, uitându-se în acelaşi timp încruntat la cei doi vizitatori.

— Subinspectorul Ranchagoda şi detectivul Cassim – v-am ales pe voi pentru că ați fost recomandați. Băieți, aflați că de acum înainte veți avea treabă căcălău.
— Să trăiți!
Cei doi iau poziția de drepți şi evită privirea maiorului.
— Cât gunoi a mai rămas la Leo?
Cassim simte cum îl mănâncă palma să scoată din buzunar carnețelul în care stă scrisă cifra corectă, însă probabil îşi aduce aminte că la un moment dat maiorul Raja a spart nasul unui soldat doar pentru că acesta se foise în fața lui.
— Şaptezeci şi şapte! răcneşte Cassim.
— Nu minți. Eu credeam că patruzeci şi ceva.
— Au mai venit şi săptămâna trecută, domnule, intervine Ranchagoda.
— Am cerut să se impună restricții de circulație pe timp de noapte. Ministrul trebuie să ne sune dintr-o clipă în alta. Voi veți supraveghea transportul, iar la kanatte treaba o va prelua STF-ul. Dispuneți de suficiente autovehicule?
— Avem trei camioane.
— Cha! Nu ajung. Pot face rost de şoferi, dar va trebui să fac câteva drumuri. De asemenea, mi-au trecut pe la urechi câteva poveşti foarte nasoale.
— Domnule?
— Că am început să angajăm criminali. Se vorbeşte că au fost date cadavre la pisici, ca să le mănânce? Sper să fie doar nişte gogomănii.
— Gunoierii buni sunt greu de găsit, domnule. Nu sunt de încredere. Ai noştri n-or fi nici ei nişte sfinți, dar nu sunt nici ucigaşi, nici traficanți de droguri. În vreme ce Ranchagoda vorbeşte, Cassim se uită în podea.
— Asta-i bine.
— Eu nu am auzit nimic despre pisici, domnule.
— OK. Să vedem. Rezolvați treaba. Iar acum ieşiți.

În vreme ce poliţiştii ies din încăpere, unul dintre telefoane începe să sune trezindu-te din visul în care schimbai nişte plicuri la recepţia de afară. Ai mai fost invitat în această încăpere – cu numai două ocazii. 0 dată ca să fii lăudat pentru eforturile depuse şi o dată ca să ţi se spună că serviciile tale nu mai sunt necesare.
O luminiţă clipoceşte lângă telefon, iar maiorul ridică receptorul.
— Da?
— Aş putea vorbi cu maiorul Raja Udugampola, vă rog?
— Cine e la telefon?
— Prietenul meu avea acest număr de telefon în agenda lui.
— Cine este prietenul tău?
— Maalinda Almeida. Clac!
— Mendis!
Maiorul trânteşte telefonul în furcă şi îl aşteaptă pe caporal să-şi facă apariţia pe coridorul cel lung.
— Băi maimuţoiule, parcă zisesem „fără telefoane”!
— Domnule, ăsta a venit pe linia dumneavoastră privată.
— Dar nimeni nu are numărul ăsta.
Luminiţa de lângă telefon începe din nou să clipocească.
— OK, ieşi!
Maiorul îl aşteaptă pe caporal să închidă uşa în urma lui.
— Da.
— Cum l-aţi cunoscut pe Maalinda?
— Domnişoară, aici este cartierul general al armatei srilankeze. Numărul la care aţi sunat este secret. Voi afla cine sunteţi şi vă voi aresta.
— De ce avea Maali acest număr de telefon?
— Sunt maiorul Raja Udugampola din armata sri-lankeză. Am dat deja o declaraţie de presă. Almeida a fost angajat ca fotograf al armatei din 1984 până în 1987. Nu l-am întâlnit niciodată personal pe nenorocit. În ultimii trei ani, nu a mai

avut nimic de-a face cu armata. Dacă mai sunați o dată, vă fac terci.

Maiorul trânteşte receptorul, apoi începe să facă ordine pe birou. Îşi pune scrisorile pe o tavă şi îndeasă plicurile în coşul de gunoi. Telefonul începe din nou să clipocească. Maiorul dă să sloboadă o înjurătură, apoi se bucură că n-a făcut-o.

Vocea de la celălalt capăt al firului este suficient de puternică să poată fi auzită până în capătul coridorului.

— Ah, Raja. Nu poți zice că nu te bucuri de sprijinul meu, ha?

— Domnule, îl apreciez foarte mult.

— Ți-am făcut pe plac. S-a rezolvat cu restricția de circulație. De la miezul nopții la miezul nopții. Sper să fie suficient.

— Da, să trăiți. Mai mult decât suficient. Vă mulțumesc, domnule.

— Preşedintele m-a întrebat „de ce”.

— Ce a spus?

— I-am povestit.

— Şi?

— A zis aşa: „Sunteți siguri că douăzeci şi patru de ore sunt suficiente?”

Se spune că râsul ar fi muzică, însă acesta este doar unul dintre miile de neadevăruri cu care ne păcălim singuri. Unele râsete sunt picante, altele hidoase, altele îți pot slei sângele-n vine. Duetul la unison interpretat de maiorul Raja Udugampola şi de ministrul Cyril Wijeratne în vreme ce amândoi râd este cea mai urâtă muzică pe care urechile tale recent examinate au ascultat-o vreodată.

— Ar mai fi ceva.

— Spuneți, domnule.

— Încă o arestare.

— Aveți un nume, domnule?

— Elsa Mathangi. O găsiți la...
— Ştiu, domnule. La hotelul Leo.
— N-o scăpa din ochi. Fii pregătit s-o arestezi de cum te voi suna.
— Cu ce fel de oaspete avem de-a face, domnule?
— Oferă-i tratamentul regal.
— Informații sau pedeapsă?
— Amândouă.
— Atunci voi folosi Masca.
— Foloseşte ce yaka doreşti. Şi ai grijă să nu dai rasol.

A PATRA LUNĂ

Sunt un înger. Ucid primii născuți cu mamele lor de față. Preschimb oraşe întregi în sare.
Iar atunci când am chef, smulg chiar sufletele din fetițe şi, până la venirea împărăției Lui,
singurul lucru pe care te vei putea baza în întreaga ta existență va fi faptul că nu vei
înțelege niciodată de ce.

Greg Widen, Profeți

RESTRICȚIA DE CIRCULAȚIE

În zilele în care se restricționează circulația, prin oraş nu mişcă nimic în afară de vânturi, de spirite şi de ochii gardienilor de la punctele de control. Ți-ai petrecut noaptea într-un copac zgâindu-te la semiluna de pe cer şi la norii care o acopereau. Punându-ți aceleaşi întrebări pe care şi le-au pus toți Bodhisattva-ii şi toate cele treizeci de stafii despre care vorbea Arthur C. Clarke. Oare este posibil să faci ca totul să înceteze?

Primele restricții de circulație de care îți aduci aminte au fost impuse după masacrul din 1983. După aceea au devenit la fel de comune precum sărbătorile de Poya. Erau impuse după fiecare răbufnire violentă, aşa cum inundațiile urmează după ploi. În sudul țării, în nord şi chiar aici, în vestul sălbatic, guvernul putea să ia oameni de pe trotuar, maşini de pe stradă şi libertăți de pe masă. La un moment dat Jonny spusese că restricțiile de circulație există pentru ca guvernele să mențină ordinea, să-i prindă pe tipii răi şi „pentru lucruri pe care nu le-ar putea face la lumina zilei".
Copacul tău se umple cu sinucigaşi care bombăne. După preta-i, sinucigaşii sunt cel mai uşor de depistat; ochii lor au o nuanță verde-gălbui, gâturile le sunt adesea frânte şi mereu sporovăiesc, chiar şi atunci când sunt singuri. Laşi vântul să te poarte de la un punct de control la următorul, de-a lungul unor străzi pustii şi pe lângă stații de autobuz goale. Pisici patrulează străzile lăturalnice, ciori străjuiesc acoperişurile în vreme ce tot felul de creaturi lipsite de răsuflare umblă agale încoace şi-ncolo.
Un camion huruie pe bulevardul principal, un Ashok Leyland albastru-deschis, primul vehicul din dimineața aceea care străbate altminteri cea mai aglomerată secțiune a Galle Road. Nu încetineşte în dreptul punctului de control Bamba, iar gărzile de acolo nu ridică mâna – nu ridică nici măcar o sprânceană. Câteva clipe mai târziu, o Toyota verde este oprită, iar şoferul scos din vehicul şi percheziționat. Bărbatul arată abțibildul de pe parbriz pe care scrie „Medic la volan", după care este lăsat să plece.
Un al doilea camion, roşu şi având partea din spate confecționată din lemn, prinde viteză în dreptul punctului de control în vreme ce gărzile îi fac semn să treacă. Tu sari în partea din spate a camionului de cum acesta coteşte pe Bullers Road. Drumul este denivelat, iar duhoarea – magnifică. Lipsa nasului nu te scuteşte de mirosurile

trupurilor înghețate, în curs de descompunere. Nu eşti singur pe plafonul camionului. Alte creaturi fără răsuflare se clatină odată cu tine. Vântul se strecoară printre ele, întinzându-le fețele aşa cum o bidinea ar întinde o pată de vopsea. Zâmbete uitate şi ochi uimiți flutură prin aer în vreme ce camionul virează spre kanatte. Mai sunt două vehicule, ambele camioane, ambele având uşile din spate deschise. Câțiva oameni descarcă marfa. Este vorba despre nişte cadavre despachetate, unele încă înghețate, altele putrede. Aerul se umple de muştele încântate de neaşteptatul banchet întins în fața lor. Bărbații care mişună în jurul camioanelor poartă nişte măşti groase, cele mai multe confecționate din saronguri vechi înfăşurate peste guri şi nasuri, de parcă oamenii aceia ar fi nişte briganzi sau nişte asasini – ceea ce o bună parte dintre ei probabil chiar sunt.

Ți-ai dori să fi avut la tine aparatul de fotografiat, după cum ți-ai dori să fi avut un loc în care să developezi negativele şi cuiva căruia să le arăți. Aşa cum ți-ai dori să fi avut mai mult timp şi ceva de care să-ți pese. Aşa cum ți-ai dori să ştii cine te-a ucis. Nimeni nu poartă uniformă, cu toate că unii dintre bărbații aceia se mişcă asemenea unor soldați, țepeni şi iuți, conversând laconic şi neîngăduindu-şi nicio pauză.

La poarta cimitirului, doi caralii şi doi bărbați care nu sunt nici militari, nici polițişti verifică actele de identitate notându-şi toate datele – un exemplu rarisim de ordine şi organizare în acest pandemoniu de tărgi mobile şi cărucioare. Unii poartă mănuşi, alții pungi siri-siri. Unii poartă pantofi, alții papuci. Nu se aude niciun cuvânt, doar gemetele celor care aşază cadavrele pe tărgile mobile, împingându-le apoi spre turnurile crematoriului. Gemetele vin deopotrivă dinspre bărbații care ridică acele cadavre şi dinspre spiritele care asistă la întreaga scenă.

Bărbații în negru răcnesc ordine şi verifică dacă trupurile sunt aşezate drept. Dacă un cărucior s-ar răsturna, ar bloca toată coada formată în spatele lui.
Ultimul camion sosit la cimitir îşi descarcă marfa în parcare. Un altul şi-a descărcat deja jumătate din marfă în cărucioare, în vreme ce al treilea este încărcat cu tărgile mobile goale aduse de la crematoriu. Spre acesta din urmă se îndreaptă trei bărbați care, în pofida faptului că au fețele pe jumătate acoperite, pot fi recunoscuți după țanțoşenia lor şi după faptul că par a fi mai degrabă nişte bovine decât nişte ființe umane. Balal şi Kottu au încetineala unor bivoli; Drivermalli tropăie cu bocancii lui contrafăcuți.
La marginea acestui haos, ofițerii Ranchagoda şi Cassim stau asemenea unor semafoare şi încearcă să organizeze talmeş-balmeşul, nereuşind însă decât să-l sporească. Pe cele mai multe dintre cadavre, spiritul celui răposat stă ghemuit ca un sucub, privind în jos asemenea unui copil îndoliat, încercând să-şi dea seama cum ar putea reveni în trupul de care s-a desprins.
Îți ridici privirea ca să te uiți la hornul uriaş al crematoriului care scuipă fum negru spre ceruri, acolo unde stelele îşi feresc privirea, iar zeii refuză să asculte. Îți aminteşti cât de des ai privit acest fum împânzind aerul din Colombo. Tu nu te afli printre aceste mormane de carne; o poți simți în oasele pe care nu le mai ai. Cărucioarele şi tărgile mobile sunt împinse rând pe rând spre turn, spre deschizătura uriaşă din perete şi apoi golite în furnal. Infernul acceptă cadavrele
cu un sâsâit şi un râgâit, în vreme ce spiritele se vaită auzite doar de către cei care au încetat să mai audă.
Auzi venind dinspre exterior zgomot de frâne şi un glas răstit. Pluteşti afară din crematoriu şi îl zăreşti pe maiorul Raja Udugampola agitându-şi brațele prin aer şi arătând

spre îmbulzeală. Aerul umed e străbătut de şoapte şi spart de zbieretele cântate ale maiorului.

— Bă, măgarilor, ce naiba credeți că faceți aici?

Dacă închizi ochii, inflexiunile de scapet ale maiorului pot părea comice, de parcă l-ar dubla pe Bugs Bunny în singhaleză. Abia în clipa în care îi zăreşti silueta cocârjată, de urangutan, îți dai seama că vocea lui te poate izbi în piept ca doi pumni, frângându-ți coastele.

— Avem o întârziere de două ore, putorilor! Cu descărcatul se vor ocupa oamenii mei. Aduceți restul gunoaielor, dacă nu vreți să vă arunc pe voi în focul ăla! Acum!

Urmează un freamăt difuz în vreme ce bărbații în negru, care nu sunt nici militari, nici polițişti, mârâie la ofițerii în civil. Ranchagoda şi Cassim țipă la Balal şi la Kottu, care îl împing de la spate pe Drivermalli, care înjură guvernul în timp ce ascultă ordinele primite de la acesta. Polițiştii dau năvală în cabină împreună cu şoferul, în vreme ce gunoierii spală cu furtunul interiorul camionului. Îndepărtează petele roşii, maro, galbene şi albastre, un caleidoscop format de măruntaiele morților.

— Unde mergem, domnule? întreabă Drivermalli trezind motorul maşinii la viață.

Ranchagoda îi zâmbeşte, etalându-şi dinții lui zimțați.

— Tu unde crezi?

Detectivul Cassim este extrem de taciturn, ceea ce-l face pe subinspectorul Ranchagoda să simtă că nu mai poate suporta.

— Ce față de pittu[156] ai! Nu are niciun rost să te gândeşti atât de mult. Cu toții sunt nişte terorişti şi nişte bandiți.

— Doar că nu sunt.

— De parcă ai avea cum să-ți dai seama.

---

[156] Fel de mâncare specific srilankez făcut în principal din făină de orez, nucă de cocos şi sare.

— Sunt tineri. Nu sunt de acord cu asta. Niciodată nu am fost. Am făcut cerere de transfer anul trecut. Încă aştept răspunsul.
— JVP-ul a ameninţat militarii, poliţiştii şi familiile acestora, iar noi ne protejăm familiile. Dacă te simţi suficient de bătrân ca să ucizi, atunci eşti suficient de bătrân ca să mori.
— Dar familiile lor? Pe ele cine le protejează?
— Ar fi trebuit să le poarte mai bine de grijă odraslelor lor. Drivermalli, de ce nu ne mişcăm?
— Sri Lanka va fi distrusă. Mai întâi de foc. Apoi de inundaţii, bombăne Drivermalli apăsând uşor cu piciorul bun pe pedala de acceleraţie.
— Ce zici?
— Nimic.
Tu stai aşezat pe capotă în vreme ce maşina se pune în mişcare. Îţi auzi numele purtat de vânt, rostit de o voce pe care nu o poţi identifica atunci când este văduvită de inflexiunile ei dramatice.
— Mă voi îngriji ca trupul lui Maali să fie retumat familiei lui, îi spune Stanley fiului său.
— Nu există niciun trup, appa, spune DD cu glas scăzut, ochii lui umezindu-se.
— Cine ţi-a zis asta?
— Medicii legişti de la Naţiunile Unite.
— Te-ai întâlnit cu ei?
— Ei s-au întâlnit cu mine.
— Unde?
— La Clubul Centrului pentru Arte.
— Nu ar trebui să te duci acolo.
— De ce?
— E plin de drogaţi şi de poponari. În curând va avea loc o razie acolo.
Dada al tău şi Stanley s-ar fi înţeles bine. Ca o casă cuprinsă de flăcări plină de trupurile unor găozari arzând

vâlvătaie. Încerci să ți-i imaginezi îmbrăcați ca nişte matuşici, comparând horoscoape şi alegând rochii de nuntă pentru fiii lor.
— Îmi dau demisia de la Earth Watch Lanka, spune DD.
— Cred. Că e un gest înțelept. Din partea ta, spune tatăl lui. Voi doi erați foarte apropiați. Răgazul acesta îți va limpezi mintea. Când te vei simți pregătit, să ştii că poți lucra oricând la noi la firmă.
— Mi-am găsit deja o slujbă în cadrul Națiunilor Unite.
— Înțeleg. În Programul de Mediu?
— Voi înființa o echipă locală de medici legişti care să identifice cadavrele.
— Chestia asta are vreo legătură cu tipul ăla, Rajapaksa?
— Unitatea despre care îți vorbesc va fi apolitică.
— Nimic în țara asta nu este apolitic. Mi-aş dori să te maturizezi odată, Dilan.
Stanley se apleacă în față, aşezându-şi palmele pe umerii băiatului său. Tu îl vezi cum clocoteşte, ceea ce DD nu poate observa – doar ştii că ai putea construi catedrale cu lucrurile pe care DD nu le poate vedea sau înțelege. Tatăl lasă să-i scape un oftat adânc. Văzuți din profil, cei doi sunt suficient de asemănători ca să pară nişte frați gemeni.
— Dacă noi nu vom face din Sri Lanka o țară mai bună, cine o va face?
— Fă ceea ce trebuie să faci, fiule, bombăne tatăl lui DD. Fă ceea ce trebuie să faci.
Abia în clipa în care Jaki îşi face apariția din bucătărie îți dai seama că ai revenit în apartamentul din Galle Face Court. Te întrebi ce s-a schimbat în încăpere şi observi spațiile goale de pe perete, acolo unde stăteau atârnate fotografiile tale. Jaki întrerupe scena tată-fiu asemenea unui jevepist înarmat cu o sirenă de ceață sau asemenea unui mardeiaş ținând în mână o listă electorală. Ține ridicată în

aer agenda şi o foaie de hârtie pe care sunt notate simbolurile a cinci cărți de joc.
— Am reuşit să desluşesc cine-i cine. Am făcut rost de toate numele.
DD pare obosit şi împovărat.
— Ce nume? Despre ce vorbeşti?
— Cele cinci plicuri care aveau desenate pe ele cărți de joc...
— Da, da. Şi aceleaşi cărți de joc desenate în agendă, în dreptul numerelor de telefon.
— Ştiu cui le aparțin acele numere, spune Jaki.
Tu nu ştii dacă să te bucuri sau să-ți faci griji pentru Jaki, iar dacă te uiți la chipurile tatălui şi fiului, nici ei nu ştiu. Jaki deschide agenda ta, rând pe rând, la paginile marcate.
— Aici e un As de caro. Numărul este al lui Jonny Gilhooley, urâciosul ăla de la ambasadă, spune Jaki încercuind numele. Maali a mai pomenit de un tip pe nume Robert Sudworth, de la Associated Press.
— Eu colaborez cu Associated Press şi nu am auzit niciodată de niciun Sudworth, spune DD. Cred că te gândeşti de fapt la ciudatul ăla, Andy McGowan.
— Sudworth? scutură Stanley din cap. Există un reprezentant al companiei Lockheed Systems care poartă acest nume.
— Lockheed... ce?
— Unii care vând arme majorităților guvernelor SAARC[157].
— Mai lipseşte să spui că Maali era traficant de arme.
— Mă îndoiesc, spune Stanley. Traficanții de arme îşi permit să-şi plătească chiria, adaugă el, uitându-se la fiul său, care îşi fereşte privirea.
— Dama de pică este Elsa Mathangi de la CNTR, spune Jaki.

---

[157] Acronim al The South Asian Association for Regional Cooperation (Asociația Asiei de Sud pentru Cooperare Regională).

— Appa, ai verificat ce te-am rugat eu? întreabă DD.
— Ți-am spus deja. Emmanuel Kugarajah are legături cu organizații împuternicite de către LITE, precum EROS. Şi cu RAW, serviciul secret indian. A fost arestat în Marea Britanie pentru ultraj, însă acuzațiile au fost ulterior retrase. Cândva Elsa Mathangi strângea fonduri pentru Tigri în campusul Universității din Toronto. CNTR este finanțat de guvernele Canadei şi Nor-vegiei, dar şi de Fondul pentru Pace al Statelor Unite.
Stanley fie şi-a folosit poziția de la Ministerul Tineretului ca să facă nişte săpături, fie inventează poveşti pentru fiul lui cel credul.
— Există un Fond pentru Pace al Statelor Unite?
— Bugetul lor este cumva acelaşi cu cel al Fondului pentru Război al Statelor Unite? întreabă Jaki, dar nimeni nu zâmbeşte.
— Dacă CNTR este o fațadă a LTTE sau RAW, putem bănui restul.
— Oare? întreabă DD.
— Nici una, nici cealaltă nu se opun închiderii gurii angajaților lor.
Urmează o pauză, apoi Jaki tuşeşte.
— Valetul de cupă este urmat de aceste nume: Byron, George, Hudson, Guinness, Lincoln, Brando, Wilde. Cei mai mulți au răspuns cu „ați greşit numărul”. Câțiva au închis telefonul de cum am menționat numele lui Maali.
Unii dintre bărbații pe care i-ai „gustat” ți-au dat numerele lor de telefon, pe care tu le-ai notat, dar nu i-ai mai sunat niciodată. Când ți-l cereau pe al tău, tu le dădeai unul fals, însă numai după ce te lăsau să-i fotografiezi.
— Poate sunt alți jepevişti. Trebuie să fi auzit despre cadavru, spune Stanley.
DD scutură din cap şi se joacă cu propriul păr.

— Maali era prietenos cu toată lumea. Noi ştim asta, Jaki. Deci – cine erau regele şi decarul?
— Regelui de treflă îi corespunde unui număr de telefon care îți face legătura direct cu biroul unui maior pe nume Raja Udugampola.
— Ați înnebunit cu toții?! răbufneşte Stanley, cravata lui fâlfâind în vânt. Udugampola este şeful operațiunilor STF. Ai sunat la numărul lui direct?
— Doar am format un număr de telefon.
— Spune-mi, te rog, că nu ai vorbit cu el! exclamă Stanley simțind cum îi tremură mâinile.
— Nu, răspunde Jaki făcând minciuna şi mai gogonată.
Stanley se uită la ea cu ochii mijiți, apoi înghite minciuna.
— Asta nu-i ceva de joacă, Jaki! Udugampola e un mardeiaş. În brigada lui are inclusiv câțiva torționari antrenați de CIA. Ai auzit de Masca? Dacă Maalinda are vreo legătură cu el, am face cu toții bine să mergem pe burtă.
— Ai de gând să recuperezi cutiile lui Maali?
— Ministrul Cyril Wijeratne mi-a dat cuvântul lui de onoare.
— OK, spune Jaki.
— Ce se afla în cutiile alea?
— Cu toții ne-am dori să ştim. Unchiule, l-ai sunat?
— De câte ori să repet? Nu mă credeți? Îl sun chiar acum.
— OK, spune Jaki.
Stanley Dharmendran se apropie de telefon şi începe să formeze numărul din memorie. Acesta conține atât de multe zerouri încât, în vreme ce învârte discul telefonului cu degetul, Stanley simte cum răbdarea îi este pusă la încercare.
— Deci aşa: Jonny este asul, STF – regele, Elsa – regina, valetul e JVP. Cine este decarul?
— V-am spus deja. Zecele de cupă e trecut în agendă lângă numărul de telefon al apartamentului nostru.
— Şi ce vrea să însemne asta?

— Poate că sunt nişte poze cu noi? întreabă Jaki. Sau poate doar cu tine.
DD ia agenda din mâinile lui Jaki începând să o răsfoiască.
— Numele tău se află aici, la litera J. Scrie „Jaki”. Iar în paranteze e adăugat „verişoară Dilan”. Cât de veche este agenda asta?
Simți în zona în care cândva aveai pieptul o durere muşcătoare care apoi se răspândeşte de-a lungul mâinilor tale invizibile. Te gândeşti la toate fotografiile din plicul intitulat „Zecele Perfect” şi îți dai seama că, pentru tine, cel mai puțin merită să fie furate şi cel mai mult merită să fie protejate.

SLĂBICIUNEA TA

Ai revenit la Clubul Acvatic Otters, locul în care fuseseşi invitat pentru prima şi ultima dată la întâlnirea săptămânală tată-fiu. Te duseseşi acolo în calitate de iubit al lui Jaki, iar apoi nu mai fuseseşi invitat niciodată. Totul se petrecea în primele şase luni, în vremea când tu şi Jaki băteați cazino-urile şi vă comportați ca o pereche – mai puțin în dormitor.
Stanley se arătase cordial şi jucase rolul de gazdă cu aplomb, comandând bere de import şi farfurii pline cu sepii. Jucaserăți primul şi ultimul tău meci de badminton dublu mixt: DD şi Jaki versus Stanley şi Maali. După prima jumătate a meciului devenise limpede pentru toată lumea că Jaki era bâtă, iar la sfârşit că tu erai şi mai bâtă. Doar că reuşeai să compensezi cu un panaş zeflemitor neîndemânarea cu care loveai fluturaşul.
— DD. Cred că ți-am descoperit slăbiciunea.
— Care e aia?
— Badmintonul.

În vreme ce tu ratai o lovitură după alta, pierzând ghem după ghem, Stanley nu zicea nimic. A deschis gura abia la sfârşit, după ce tu, în chip miraculos, reuşiseşi să loveşti fluturaşul, doar ca să-l trimiţi lobat în plasă – atunci când a bolborosit „Căcatu' naibii” cu mai multă furie decât o făcuse când lovise, de mai multe ori, nervos, fluturaşul.
Aţi început conversaţia discutând despre North & South, miniserialul american avându-l ca protagonist pe Patrick Swayze şi de care voi trei deveniserăţi dependenţi. Ochii lui Stanley luceau deasupra unui zâmbet fals. Tocmai discutaţi despre cât de nerealiste erau scenele de luptă, când el a găsit cu cale să schimbe subiectul.
— La un moment dat maşina în care mă aflam a fost atacată cu o grenadă, nu departe de locul acesta. Pe Bullers Lane.
DD vorbea des despre faptul că appa lui se aflase pe lista neagră a LTTE până la Acordul de Pace din 1987. Şi acum ei circulă cu maşini separate, chiar şi atunci când se duc la Otters.
— Maalinda, mama ta este tamilă?
— Jumătate burgheră, jumătate tamilă.
— Şi tatăl tău?
— A plecat dintre noi acum trei ani. El era singhalez.
— Îmi pare rău să aud asta. Prin urmare... tu ce eşti?
— Srilankez.
— Aşa ar răspunde orice tânăr. Sper ca generaţia ta să se învrednicească să gândească în felul acesta. Pentru noi este prea târziu.
— Totul nu este decât un nonsens tribal, a declarat Jaki. Rasa mai presus de ţară.
— Există adevăr. în tribalism, draga mea, a spus Stanley. Singhalezii sunt mai numeroşi decât tamilii, însă tamilii sunt mai isteţi decât singhalezii. Noi muncim mai mult şi trebuie să fim mai buni. De asemenea, trebuie să ne ascundem, altminteri singhalezii ar putea deveni geloşi.

— Încă te mai temi pentru siguranța ta, unchiule?
Ai încercat să-l priveşti în ochi, însă el continua să-şi privească fiul cum se dezbracă înainte de a sări în bazin, tricoul transpirat şi bermudele fiind înlocuite cu un costum de înot albastru, marca Speedo.
— Mă țin la distanță şi merg pe burtă. Evit propunerile legislative problematice. Nu îi înfrunt în niciun fel pe singhalezi. Colaborez cu ei. Cu toții ne dorim linişte şi pace în viețile
noastre. Nu-i aşa, Maalinda?
Apoi Stanley ți-a ținut o întreagă prelegere despre patriile tradiționale ale tamililor, despre faptul că aceştia au avut regate în nordul țării de-a lungul întregii istorii medievale şi apoi coloniale. Jaki a întrebat de ce singhalezii se simt atât de amenințați, iar Stanley i-a răspuns că din acelaşi motiv pentru care albii din America se tem de negrii pe care cândva i-au înrobit, timp în care DD a făcut două lungimi de bazin în stilul fluture, continuând apoi cu un bras susținut.
— Doar că rasa nu este o realitate, ci o ficțiune, a spus Jaki. E un rahat inventat de oameni. Cine poate deosebi un singhalez de un tamil?
— Nu este adevărat, a contrazis-o Stanley. Este un fapt dovedit că negrii aleargă mai repede, că chinezii muncesc cu mai multă râvnă, că europenii inventează tot felul de chestii.
A urmat apoi un întreg monolog despre natură versus educație, în care cumva nu a uitat să menționeze faptul că în anii 1950 înotase pentru echipa Royal College, trăgând concluzia că rasa, şcoala şi familia sunt cele care dictează felul în care zarurile vieții îți hotărăsc destinul.
DD a revenit înfăşurat într-un prosop, înfigându-se în sepie, dar nu înainte de a-ți adresa un zâmbet, clătinând din cap aşa cum făcea ori de câte ori tatăl lui ținea astfel de prelegeri. Tu şi Jaki nu i-ați urmat exemplul.

Când sepia s-a terminat, Stanley a făcut semn să i se aducă bonul şi pentru prima oară după meciul de badminton te-a privit în ochi.
— Suntem nişte tamili educați din Colombo. Trebuie să fim cu băgare de seamă să nu atragem atenția. Înțelegi ce-ți spun, nu-i aşa?
Tu te gândeai la loteria naşterilor şi la faptul că orice altceva este mitologie, poveşti pe care oamenii şi le spun pentru a justifica norocul sau pentru a explica nedreptatea. Te întrebai dacă ar trebui sau nu să-ți ții gura.
— Unchiule, țara asta a fost moştenită de nişte molfăitori de arac care şi-au trimis odraslele pe la şcoli britanice. Cei mai mulți fiind singhalezi – dar nu toți. Cu toții însă erau colomboşteni. Iar faptul că eşti un colomboştean vorbitor de engleză te scuteşte de suferințele cu care se confruntă ceilalți locuitori ai acestei țări.
— Nu ştiam că au mai rămas marxişti în țara asta, a comentat Stanley afişând cel mai fals zâmbet cu putință în vreme ce se ridica să plece. Spune-mi, Maali. Câți bani reuşeşti să faci din fotografii?
— Appal a exclamat DD părând deopotrivă stânjenit şi consternat.
— E în regulă, DD, l-ai liniştit tu. E în regulă să pui o astfel de întrebare atâta vreme cât eşti pregătit să oferi un răspuns. Dumneavoastră câți bani reuşiți să faceți nevotând legile problematice?
— Ce subiect vast. Doar că trebuie să plec. Vom discuta altă dată, poate.
Stanley părea deranjat de faptul că lăsase să-i cadă masca de față cu fiul său.
— Nicio problemă, unchiule. Dacă vă este neplăcut să dezvăluiți suma, atunci nu ar trebui să-i întrebați pe alții. Eu însă sunt bucuros să vă spun.

— Nu mă interesează, a răspuns Stanley făcând semn să i se aducă bonul.
— Câştig ceea ce toți milionarii din lume nu reuşesc.
Stanley a ridicat nedumerit o sprânceană.
— Cum adică?
— Adică suficient.
Tu ai zâmbit, Stanley a plecat, iar Jaki şi-a dat ochii peste cap, pentru că mai auzise replica aceea, dar nu rostită de tine.
DD te-a cuprins pe după umeri oferindu-ți un fel de îmbrățişare frățească, deşi ție ți s-a părut a nu fi aşa.
— Îmi place să văd pe cineva cum i-o trage lui appa.
Jaki, unde l-ai găsit pe tipul ăsta?
Jaki şi-a stins țigara, ridicând din umeri.
— El m-a găsit pe mine, a răspuns ea arborând un zâmbet care nu i se reflectă şi în ochi.
Câteva luni mai târziu, la cină, ai purtat o discuție în contradictoriu despre appa lui DD şi despre incapacitatea lui de a condamna guvernul pentru bombardarea civililor din Jaffna.
— Appa condamnă orice formă de violență. Dintotdeauna a făcut-o.
— Oare încearcă vreodată să o şi oprească? Sau cel puțin să o pună la îndoială?
— Appa nu datorează nimănui nimic. Nu putem schimba lumea, Maali. O putem doar cârpi, pe ici, pe colo.
— Vorbeşti ca un ticălos privilegiat.
— Ei poftim. Discursul despre loteria naşterilor. E uşor să fii virtuos când dada ți-a lăsat bani din Missouri, ca să-şi răscumpere vina.
— Îți poți folosi privilegiile şi pentru a-i ajuta pe cei din jur, şi pentru a-i exclude.
— Şi ce vrei să fac eu?
— Nimic. Continuă să salvezi copacii ăia.

— Mai bine asta decât să fotografiezi cadavre.
— OK, gata, m-ai convins. Hai să ne mutăm la San Francisco şi să facem bani şi dragoste şi să lăsăm țara asta de căcat să ardă până la temelie.
— Va arde indiferent dacă o vei fotografia tu sau nu.
— Nu, vorbesc serios. Hai s-o facem. Eu sunt pregătit.
— Tu eşti mult prea laş, a spus DD. Numai gura e de tine. N-o vei face niciodată.
DD şi-a luat farfuria, aruncând-o în chiuvetă împreună cu tigaia pe care tocmai o distrusese pentru că o ținuse prea mult pe foc şi pusese prea puțin ulei. Ceea ce însemna că se va posomori şi că în seara aceea nu va spăla vasele şi că acestea vor umple chiuveta şi vor rămâne aşa până joi, când va veni Kamala.
— Ce să facă? a întrebat Jaki din pragul uşii.

DD a spus că avea de gând să-i mărturisească totul lui appa, tu i-ai răspuns că e o idee proastă, iar el te-a acuzat că eşti un poponar care se urăşte şi că are de gând să-şi dea demisia şi să plece să-şi facă masteratul la Tokyo.
Acela a fost momentul în care l-ai întrebat dacă ai putea împrumuta nişte bani de la el. DD a vrut să ştie despre ce sumă era vorba şi pentru ce aveai nevoie de bani, iar tu i-ai răspuns că intenționezi să petreci o lună în nord, într-o tabără de refugiați din Vanni. Te-a întrebat de ce, iar tu i-ai răspuns cu o altă minciună.
— Crezi că toate astea se vor sfârşi vreodată, Maali?
— Dacă nu mă poți împrumuta, spune-mi-o verde în față. N-am nevoie de prelegeri de morală.
— Jobul este pentru Associated Press sau pentru armată?
— Nu pot spune.
— Atunci nu te pot împrumuta.
— Bine. Mă voi împrumuta de la cineva care nu pretinde că m-ar iubi.

— De ce nu vorbeşti cu Jaki?
— E mai lefteră decât mine.
— Despre noi.
— Ce să-i spun despre noi?
— Trebuie s-o audă din gura ta. Se ține după tine ca un cățeluş care aşteaptă să fie mân-gâiat. Mi se pare dezgustător.
Ai plecat promițând să-i spui lui Jaki, ceea ce nu ai făcut. El s-a despărțit de tine spunând că nu-ți poate împrumuta banii aceia, însă, desigur, în cele din urmă a facut-o. Ai pierdut o mică parte la ruletă, ai folosit o parte ca să plăteşti o muie în Anuradhapura, iar restul de bani l-ai dat unei familii din Vavuniya care se refugia din calea obuzelor.
Ați purtat conversația în vreme ce vă duceați cu maşina ca s-o vedeți pe laki jucând într-o piesă scrisă de un rus celebru, rolul principal revenindu-i Radikăi Fernando, doamna care citea ştirile. DD ți-a spus că se întâlnea doar cu fete şi că tu te vedeai cu verişoara lui, că toate aceste lucruri erau lipsite de sens, că appa-ul lui ar fi oripilat şi că el nu voia să asiste la cine ştie ce scene dramatice. Tu i-ai răspuns „OK”, apoi ți-ai strecurat degetele în poala lui, ținându-le acolo de-a lungul întregului spectacol. Mai târziu i-ai spus lui Jaki că între ea şi cealaltă actriță existase o chimie formidabilă, iar ea îți răspunsese că poate se îndrăgostise de ea, ceea ce te-a făcut să râzi, iar ea a comentat: „Exact, ştiam eu că nu ți-ar păsa.”
În prima săptămână după ce ai revenit din Vanni, uşa de la camera lui a stat încuiată. Îți petreceai zilele la cazinou în vreme ce Viran îți developa filmele. Comandase aparatură nouă pentru magazinul FujiKodak şi o ducea acasă împreună cu fotografiile propriu-zise. În urechi îți persista un zgomot pe care nici fumul de țigară, nici mâinile norocoase succedându-se una după alta nu puteau să-l alunge. Iar atunci când închideai ochii nu vedeai decât copii

în buncăre, ținându-se unii de alții, vârându-şi căpşoarele lor sub coate şi privind în gol cu ochii căscați.
Apoi DD s-a întors machit de la o petrecere de la birou şi te-a găsit aşezat pe canapea şi uitându-te la nişte casete video cu Crown Court. Te-a tras în patul tău chiar dacă în seara aceea Jaki s-ar fi putut afla în camera ei, iar tu nu făceai niciodată „chestii” atunci când ea era acasă sau trează.
Apoi, în timpul celei mai focoase şi mai pline de sudori acuplare, el s-a supărat pe tine pentru că scoseseşi un prezervativ din portofel, întrebându-te dacă aveai SIDA. Tu i-ai răspuns că nu, dar că aveai de gând să-ți faci un test, la care el te-a întrebat dacă facuseşi sex cu cineva în Vanni, tu răspunzând că nu. Pentru că o muie nu este sex şi pentru că nu poate fi vorba despre sex atunci când nu vezi fața celeilalte persoane şi nu se pune dacă în timp ce te sugea tu te gândeai de fapt la DD.
După ce i-ai făcut chestia care îi plăcea cel mai mult şi după ce ai zăcut o vreme epuizat pe patul răscolit, DD te-a tras de barbă, aducându-ți fața aproape de a lui, care încă mirosea a băuturi scumpe, apoi a zis:
— Dacă te prind că mai faci asta cu altcineva, te omor. Şi să nu crezi că glumesc.
Ați tresărit amândoi în clipa în care ați auzit uşa de la intrare, Jaki făcându-şi apariția acasă. Se părea că venise cu cineva, deşi poate stătea de vorbă cu ea însăşi, ceea ce îi stătea în fire.
DD s-a uitat la tine cu ochi mijiți, iar tu i-ai mângâiat pielea maronie de parcă ar fi fost blana vreunui ponei de concurs.
— Iar dacă Jaki va afla de chestia asta, ne va ucide pe amândoi.
Tu l-ai sărutat pe gura lui care mirosea a tărie, chiar dacă gustul era de strugure fermentat.
Ați auzit-o pe Jaki intrând în camera ei, stând de vorbă cu un musafir – imaginar sau nu –, apoi închizând uşa şi

încuind-o. Era limpede că avea lucruri mai bune de făcut decât să-şi asasineze colegii de apartament în propriul lor pat.

LUNA NEAGRĂ

Ochelarii ministrului strălucesc în lumina soarelui de parcă l-ar proteja de parcarea murdară, de crematoriul forfotind de activitate şi de cimitirul plin de spirite furioase, multe exilate acolo în urma unor ordine date chiar de vocea din gâtul lui.
— Stanley, nu există nicio dovadă că aceste fotografii ar fi fost făcute de Maalinda Almeida. Prin urmare, cum ar putea fi proprietatea lui?
Între timp ai ajuns să călătoreşti mai repede decât navele spaţiale din Star Trek sau din Blake's 7. Simpla menţionare a numelui tău pare să te poarte de-a lungul firelor de telefon, iar acum te afli într-un Mercedes de lux, stând chiar lângă Deplorabilitatea Sa Ministrul Justiţiei. Bodyguardul lui Mort stă aşezat pe capotă, scrutând împrejurimile în căutarea unor eventuali asasini. Pe locurile din faţă se află şoferul şi un gealat. Amândoi sunt îmbrăcaţi în negru şi poartă chipie.
Ministrul are telefon în maşină, asta într-o ţară în care mai puţin de jumătate din populaţie îşi permite unul acasă. Vorbeşte la cărămida aceea, iar tu nu ai nevoie să auzi glasul aflat la celălalt capăt.
— ... Ştiu, ştiu, oameni buni. Doar că eu privesc chestia asta cu obiectivitate. Din punct de vedere strict legal. Eşti prea implicat în asta, Dharmendran. Trebuie să ne păstrăm impar-ţialitatea. Pune mai presus interesele ţării.
... Da, Stanley, cei de la Naţiunile Unite încă au în posesie acele aşa-zise cadavre. Nu are niciun sens, oameni buni. Le vom lua noi şi le vom identifica aşa cum scrie la carte!

... În cutia aia există câteva fotografii înfiorătoare. Echipa mea de avocați le analizează. Nu vrem să ne lăsăm păcăliți. Unele sunt clasificate ca „proprietate a armatei”. Nu ştiu dacă publicarea lor ar fi un lucru bun pentru țară.
... 1983? Da, cred că unele sunt din anul ăla. Nu cred că e momentul să scoatem toate astea la iveală. Ştiu că eşti de aceeaşi părere.
... Uite ce e, Stanley, acum am treabă. Când pozele vor ajunge înapoi la mine, voi stabili o întâlnire cu tine şi ne vom uita la fiecare în parte, iar tu îmi vei spune ce trebuie făcut mai departe.
... Avem nevoie de părerea ta, Stanley. Chiar dacă țara asta e populată majoritar cu singhalezi, noi avem grijă de toată lumea. Asta e prioritatea. Toate marile națiuni au fost cârmuite cu un pumn de fier. Marea Britanie, Franța, Japonia, Germania. Uită-te la ce se petrece acum în Singapore.
... Ți-am spus deja că am treabă. Îți voi spune de cum voi stabili un verdict. Pe cuvânt de onoare.
... Ştii, Stanley, trăim cea mai urâtă perioadă din istoria srilankeză. Astrologul meu zice că e o lună neagră. Nişte vremuri Rahu sau Apale[158]. Cei de la Națiunile Unite pot veni aici ca să ne țină predici, însă ce fac ei în privința unor țări precum Africa de Sud, Palestina sau Chile? Nimeni altcineva nu ne poate rezolva problemele, n-am dreptate?
Mercedesul străbate parcarea cimitirului oprindu-se la umbră într-un loc aflat nu departe de hornul cel uriaş. Bărbații îmbrăcați în negru ies din maşină şi deschid ambele portiere din spate, ceea ce ție ți se pare ciudat. Oare ministrul plănuieşte să iasă în acelaşi timp şi prin stânga, şi prin dreapta maşinii? Şoferul se apleacă şi scoate o cutie de

[158] Perioadă nefastă, în care ghinioanele se țin lanț (în lb. singhal. în orig.).

sub banchetă, în timp ce ministrul iese prin stânga. Tu încă nu ai observat că pluteşte în apropiere.
... Am puţină treabă, Stanley. Te sun de cum aflu ceva.
Un bodyguard, care nu este nici militar, nici poliţist, deschide portbagajul şi scoate din acesta un sac de iută, în vreme ce tu trăieşti senzaţia că cineva umblă pe mormântul tău, căcându-se pe el. În spatele tău se află Sena, politehniştii de la Moratuwa şi Jaffna, câţiva Tigri morţi şi alte câteva personaje pe care nu le recunoşti. Nu numai rostirea numelui tău te-a purtat până aici atât de repede, ci şi oasele din sacul acela.
— Aşa ai venit îmbrăcat la propria înmormântare? te tachinează Sena, care acum poartă o pelerină mai lungă, are părul făcut ţepi, ca la punkişti, şi dinţii zimţaţi. Hai să ne alăturăm îndoliatei adunări.
Ministrul este flancat de cei doi gealaţi îmbrăcaţi în negru şi de un demon învăluit în umbră. Unul dintre gealaţi ţine sacul de iută, iar celălalt o cutie care stă să se dezintegreze, marcată cu o chintă la as. O mână de cele mai multe ori câştigătoare – dar poate nu şi de data aceasta.
Acela este momentul în care te pierzi cu firea şi începi să-ţi clămpăneşti fălcile aproape de faţa, gâtul şi ceafa ministrului. Demonul acestuia stă între tine şi stăpânul lui, îmbrâncindu-te. Eşti aruncat peste Mercedes şi aterizezi în braţele lui Sena, îmbrăţişarea lui părându-ţi-se straniu de rece şi de alinătoare. Ministrul trece pe lângă trei camioane parcate, pe care nişte bărbaţi în saronguri le spală cu furtunul.
— Te pot ajuta să-i ucizi pe ucigaşii tăi, îţi şopteşte Sena la ureche.
La intrarea în crematoriu se află Ranchagoda şi Cassim, care îl salută pe ministru.
— Totul în regulă? întreabă Cyril.
— Da, să trăiţi, răspunde Cassim.

— Da, să trăiți. Aproape, răspunde Ranchagoda.
— Restricția de circulație va fi ridicată curând, spune ministrul Cyril. Terminați-vă treaba.
Fumul s-a mai risipit şi aerul nu mai miroase a carne arsă şi a chimicale mulțumită butoaielor cu diverse substanțe aruncate în crematoriu pentru a masca mirosul inițial. Tot ce a mai rămas din cele şaptezeci şi şapte de cadavre sunt nişte tăciuni arzând înăbuşit, o duhoare tot mai slabă şi o umbra pe care niciunul dintre cei vii nu o poate vedea. În dreptul gurii cuptorului se află o targa mobilă. Un bărbat în negru aşază sacul pe aceasta. Altul face acelaşi lucru cu cutia.
Ministrul lasă să-i scape un oftat în vreme ce oasele şi fotografiile tale se rostogolesc în cuptor, după care se răsuceşte pe călcâie şi se îndreaptă spre maşină. Demonul ministrului se aşază pe capotă, apoi scutură din umeri şi te salută.

TREI ŞOBOLANI

Nici nu mai ştii de câtă vreme te afli acolo privind fumul. Şi nu eşti singurul care o face. Nici pe departe. Şaptezeci şi şapte de suflete privesc tăciunii şi cenuşa care cândva le găzduiau spiritele – ceva la fel de relaxant ca o zi petrecută pe un scaun haansi[159] – privind cum casa îți este mistuită de un incendiu. Vaietele s-au stins şi, pentru moment, până şi liliecii, şi ciorile au încetat larma.
Şoapta te loveşte între urechi, aşa cum preferă s-o facă majoritatea şoaptelor. Sena îşi ține capul pe umărul tău şi glăsuieşte lângă lobul urechii tale.

---

[159] Orig. singhal. hansi [putu] sau [putuwa] – scaun de terasă, din lemn de tec, cu spătarul lăsat mult pe spate, ceea ce îl face să semene cu un şezlong.

— Îmi pare nespus de rău pentru pierderea suferită.
— Du-te naibii.
— Vor scăpa basma curată. Pentru că povestea aia cu „karma” e o gogoriță.
Simți cum te străbate un fior. Vocea lui este însoțită de un fel de hârâit, de parcă ar fi dublată în discant şi apoi emisă pe nişte frecvențe disonante.
— Să înțeleg că urmează un alt discurs?
— Ştii care-i problema cu karma, şefu'?
— Sena, nu am stare pentru aşa ceva.
— Presupunerea că toate cele se află acolo unde trebuie să se afle. Aşa că noi nu mai facem nimic şi lăsăm karma să-şi facă lucrarea. E la fel de fără noimă ca expresia „Insha'Allah”[160].
— Ți-au rumenit şi ție cadavrul?
— Această apatie le serveşte doar celor privilegiați. Ologul de colo a rupt piciorul cuiva în ultima viață. Aşa-i trebuie. Țăranii ăia au făcut risipă în viețile anterioare, aşa că acum flămân-zesc. Proprietarul de fabrică a fost cândva un Bodhisattva al generozității, aşa că îşi merită toate casele, iar dacă îi voi lustrui Porsche-ul, poate varamul lui se va lipi şi de mine.
—]ncetează să-mi mai vorbeşti. Nu pot nici să le şoptesc celor vii, nici să îndrum pe cineva către locul unde se află negativele şi nici să-mi găsesc ucigaşul. Nu eşti altceva decât un pala-vragiu ordinar.
Cicatricile şi vânătăile de pe trupul lui Sena încep să arate şic, de parcă ar fi fost retuşate de un tatuator.
— Budismul îi face pe cei săraci să creadă că se află exact acolo unde trebuie să se afle. Ordinea este făcută să pară

---

[160] In sha'Allah – „Cu voia lui Alah” (în lb. arab. în orig.).

firească. Este o gogoriță convenabilă care îi menține pe săraci bolnavi.
— Mi-au ars fotografiile, Sena. Ce-a mai rămas?
Îl priveşti cum pluteşte cu o eleganță pe care nu o mai etalase niciodată. Mai este ceva ciudat la el, iar ție îți ia puțin timp să-ți dai seama despre ce e vorba – însă apoi înțelegi: nu ți se mai adresează cu „domnule”.
— Toate religiile îi țin pe cei săraci supuşi şi pe cei bogați în palatele lor. Până şi sclavii din America îngenuncheau în fața unui Dumnezeu care se prefăcea că nu vede linşajele.
— Aşa, şi ce vrei să zici cu asta?
— Ceea ce vreau să zic, domnule Maali, este că această karma nu echilibrează lucrurile. Fă binele acum, primeşte-l înapoi mai târziu. Culege ceea ce ai semănat. Ce ție nu-ți place altuia nu-i face. Numai gogorițe.
— Un comunist ateu. Fascinant.
— Ce altceva?
— Sovieticii, chinezii şi khmerii roşii erau nişte oameni fără de Dumnezeu. Poate că a nu crede în divinități îți permite să devii un demon.
— De parcă a crede în Dumnezeu sau în karma îți garantează că vei rămâne o persoană bună.
— De acord, tovarăşe Pathirana. Cu toții suntem nişte sălbatici, indiferent în fața cui îngenunchem.
— Exact asta ziceam şi eu. Universul dispune de un mecanism de autocorectare, dar acesta nu este nici Dumnezeu, nici Shiva, nici karma, spune el coborând în picaj pe camionul al cărui motor duduie.
— Suntem noi înşine.
Sena se aşteaptă să-l urmezi, şi tu, bineînțeles, te conformezi. Camionul a fost spălat cu furtunul, dar încă miroase a carne. Drivermalli stă aplecat peste volan în vreme ce doi strigoi aşezați pe umerii lui îi şoptesc continuu la ureche. Bagă cheia în contact şi porneşte motorul în

vreme ce Balal şi Kottu se urcă în cabină şi se aşază pe tapițeria zdrențuită. Scot câte un oftat, apoi închid ochii, bătându-se cu palma pe grăsimea din jurul taliei şi pe banii din buzunare.
— Eşti pregătit să-i pedepsim pe cei care ne-au ucis?
— Au ars tot. Tot ce am făcut. Tot ce am văzut. Totul s-a dus pe apa sâmbetei.
— E nevoie de mai mult decât de câteva poze ca să opreşti trenul ăsta din mers, putha. Nu-ți mai plânge de milă, frățioare. Gândeşte-te de ce ai trăit Acolojos. Care era scopul tău? Oare doar jocurile de noroc, fotografiile şi suptul pulii?
— M-am aflat acolo ca să fiu martor. Asta-i tot. Toate acele răsărituri de soare şi toate acele masacre au existat pentru că le-am surprins eu pe peliculă. Acum sunt la fel de moarte ca mine.
— Ai putea să continui cu văicăreala sau ai putea să pui osul la treabă.
Şapte personaje plutesc deasupra camionului. Voi doi, cei doi studenți, unul din Jaffna, celălalt din Moratuwa, plus trei pocitanii pe care te străduieşti să nu le priveşti – dar bineînțeles că nu te poți abține. Una are fața înțesată de împunsături de cuțit din care ies viermi, a doua are membrele rupte, iar a treia are paloarea cenuşie a unui înecat. Toate se numără printre victimele Bheeshanaya-ei din ultimele douăsprezece luni, epurarea care a zdrobit JVP-ul – şi toate par să-l urmeze pe Sena.
— La ce te zgâieşti, ponnaya? te întreabă apariția cu viermi pe față.
Ai avut parte de mai multe remarci homofobe în viața ta de apoi decât în cei douăzeci de ani în care ți-a plăcut să te joci cu băieții.
Sena se ridică în picioare şi începe să-şi țină discursul.
— Tovarăşi. Păstrați-vă cumpătul. Au încercat să ne omoare – dar iată-ne aici. Suntem doar o părticică din ceva extrem

de vast. Forța nedreptăților pe care le-am suferit va mătura această țară în lung şi-n lat. Lamijlocul este la fel ca Acolojosul. Nu diferă de Lumină. Nu există nicio forță care dirijează fluturii, sau pe Buddha, sau ceea ce este drept. Universul este anarhic. Universul este compus din trilioane de atomi care se îmbrâncesc unii pe alții încercând să-şi facă
loc.
Ploaia se abate peste oraş în seara zilei în care a fost impusă restricția de circulație, în care totul pare încremenit, mai puțin vânturile, spiritele şi acest camion singuratic. Clădirile pline de oameni şi străzile cândva forfotind de activitate sunt goale şi tăcute. Sena priveşte în sus, spre cerul descătuşat şi începe să râdă.
— Se pare că şi Universul este de partea noastră! Sunteți pregătiți, războinicii mei?
Studenții clatină din cap, pocitaniile la fel, doar tu dai din umeri.
— În vreme ce tu dormeai, frățioare Maali, noi am fost ocupați. Unchiul Cioară întreabă de tine. Poate ar fi cazul să te trezeşti, ce zici?
— Ca să fac... ce? răspunzi tu. Să țin şi mai multe discursuri?
— Nu este vorba despre felul în care am murit. Este vorba despre felul în care am fost nevoiți să trăim. în noaptea asta vom echilibra balanța.
— Eu credeam că balanța nu poate fi echilibrată niciodată. Nici măcar pe termen lung, spui tu.
Războinicii care cândva fuseseră nişte studenți politehnişti se încruntă de fiecare dată când deschizi gura.
— Unchiul Cioară m-a învățat câteva şmecherii, dar între timp am găsit un învățător mai bun.
— Te-ai alăturat zeiței Mahakali?
— Noi ne aliem cu oricine ne poate ajuta.

Următorul eveniment se petrece rapid, asemenea unui foc de armă sau a unui atac de cord. Abia când te trezeşti stând într-un copac mara, mult mai târziu, reuşeşti să pui cap la cap toate piesele aflate în mişcare. Studenţii alunecă pe capota vehiculului; pocitaniile încep să alerge pe lângă camion, făcându-l pe Drivermalli să-şi întoarcă privirea spre ele.
Sena îşi apropie faţa de a ta. Nu este limpede dacă intenţionează să te sărute pe buze sau să-ţi mănânce nasul.
— Toţi oamenii sunt nişte pacifişti. Toată lumea striga „fără violenţă". Cu excepţia cazului în care este vorba despre ţânţari, sau şobolani, sau gândaci. Sau despre terorişti. Atunci situaţia devine „care pe care". De parcă unele vieţi ar avea o însemnătate mai mare decât altele – deşi în realitate chiar au. Evident. Ţânţarii au ucis o jumătate din omenire. Eu nu am nicio problemă să folosesc DDT şi voi răspunde în faţa oricărui zeu care se va îndoi de mine.
Sena se aşază pe scaunul şoferului începând să mormăie ceva în urechea lui Drivermalli. Vorbele lui sunt un vitriol condimentat cu nişte cuvinte porcoase care îl fac pe şofer să se încrunte. Camionul prinde viteză pe drumul pustiu care duce spre hotelul Leo, un loc în care cadavrele sunt depozitate, iar secretele îngropate. Vehiculul în care te afli nu va ajunge însă atât de departe.
Pocitaniile stau în mijlocul drumului ţinându-se de oasele pe care le poartă în jurul gâtului. Scandează ceva ce tu nu poţi desluşi, deşi îţi imaginezi că trebuie să fie o combinaţie de pali, sanscrită, tamilă şi demoneză.
Drivermalli priveşte chiorâş întreaga scenă, apoi scutură din cap. Rosteşte nişte cuvinte care îi ajung de la urechi la gură.
— Voi răspunde în faţa oricărui zeu care se va îndoi de mine.
Se freacă la ochi, holbându-se la pocitaniile proţăpite în mijlocul drumului. Dă să le ocolească, însă, desigur, frânele

nu funcționează pentru că un politehnist stă înfăşurat în jurul bucşelor, drept pentru care camionul se izbeşte de o stație de autobuz aflată în apropierea unui transformator de înaltă tensiune, iar ție ți se pare că zăreşti nişte oameni stând acolo, apoi camionul se izbeşte de transformator, care produce un zgomot de nedescris, de parcă cineva l-ar fi lovit pe Atotputernic la țurloaie. Apoi transformatorul se desprinde şi cade peste stația de autobuz şi peste coada formată în dreptul acesteia. Fața lui Drivermalli se izbeşte de volan, iar gunoierii ațipiți zboară spre tavanul camionului, trezindu-se şi începând să tuşească. Apoi ceva ia foc şi explodează, după care în interiorul camionului se aud țipete. Sena şi gaşca lui de indivizi furioşi dansează printre flăcări, înjurând de zor în vreme ce în camion ard trei şobolani.
Te uiți în jurul tău şi zăreşti ciozvârte umane care nu le aparțin celor trei şobolani din camion. Câți oameni se puteau afla în stația de autobuz în timpul unei restricții de circulație? Trei? Cinci? Apoi vezi o mamă şi un copil din zona de război, vezi bătrânul plin de fragmente de şrapnel, precum şi câinele mort. Cu toții îți spun ceva ce tu nu poți auzi. Îți cer ceva ce tu nu le poți da. Apoi câinele începe să vorbească, iar tu revii în prezent, uitându-te la Sena şi la echipa lui de demolatori făcând ceva şi mai constemant.
Ceva ciudat pentru nişte indivizi care au provocat un accident şi au dansat apoi printre flăcările produse de acesta. Cu toții încep să tragă de portiera din dreptul şoferului, care se deschide în pofida faptului că are balamalele zdrobite. Drivermalli se târăşte scâncind îndurerat afară, în vreme ce limbi de foc îi ling proteza. Spiritele le ating şi îşi continuă incantația privind camionul arzând. În clipa în care Drivermalli leşină, flăcările care îl atingeau se sting.

Lumea se strânge rapid în jurul unui dezastru din acelaşi motiv pentru care ne uităm în batistă după ce ne suflăm nasul. Oamenii încep să se reverse din magazinele din apropiere, ignorând restricția de circulație, ținându-se la distanță şi țipând în direcția camionului cuprins de flăcări. Câțiva aduc nişte găleți cu apă ca să-l ude pe Drivermalli şi să-l extragă din zona carnagiului. Pe asfalt se pot zări oameni însângerați care urlă de durere. Unii nu mai mişcă.
Cei care nu mai mişcă sunt vegheați de nişte personaje îmbrăcate în robe albe. Se pare că în oraşul acesta Ajutătorii ajung mai repede decât ambulanțele. Morții sunt mânați de acolo în vreme ce pe chipurile lor se aşterne acea confuzie cu care tu eşti deja mai mult decât obişnuit.
Două personaje se strecoară afară din camionul cuprins de flăcări, Sena şi strigoii lui tăbărând pe ele. Balal şi Kottu sunt reținuți de cei doi politehnişti şi apoi escortați pe câmpul de lângă drum. Gunoierii nu se opun în niciun fel, mulțumindu-se să privească lung camionul arzând şi trupurile lor fumegânde.
Sena şi gaşca lui îşi continuă incantațiile în vreme ce îi conduc pe gunoieri pe terenul denivelat. Zăreşti acolo un personaj stând în picioare, având părul împletit şi purtând un şirag confecționat din cranii. Nu te afli suficient de aproape ca să vezi chipurile reliefate în pielea lui, dar nici nu ți-ai dori să te afli. Sena se întoarce cu fața spre tine şi îți face semn să-l urmezi. Ochii lui etalează diverse nuanțe de roşu şi negru. Zumzetul de la marginea Universului îți umple urechile deja examinate. Alegi să nu-l urmezi pe Sena.

MASCA

Nu cunoşti denumirea copacului în care stai cocoțat. Ştii doar că are nişte frunze groase, care par să capteze vânturi

şi şoapte. Priveşti fumul care se înalță deasupra unor acoperişuri distante şi te întrebi dacă acolo ard oameni sau fotografii.
Numele tău este adus de o boare venind dinspre răsărit, iar tu te străduieşti din răsputeri să-l ignori. Tot ce ai fost şi tot ce ai făcut vreodată este acum praf şi pulbere. Nimeni nu-ți va recupera negativele, poate doar insectele care le vor murseca până când emulsia neagră va deveni albă. În curând vei înceta să-ți mai auzi numele şi acesta va fi pentru tine sfârşitul a tot şi a toate.
— Ai puțină răbdare, asta-i tot ce spun. Chestia asta cu Maalinda ți-a indus o stare de panică.
— Nu. Chestia cu ministrul mi-a indus o stare de panică, Kuga. Ştiu că nu lucrezi pentru CNTR şi asta mă face să mă panichez.
Părăseşti copacul fără nume şi te trezeşti în aparta-mentul de la etajul şase al hotelului Leo. Sediul CNTR s-a preschimbat într-un maldăr de cutii din carton şi pungi pentru gunoaie. Pe pereți se zăresc dreptunghiuri goale având dimensiunile fotografiilor care cândva stăteau atârnate acolo.
Kugarajah stă în dreptul ferestrei şi fumează în vreme ce Elsa Mathangi umple o valiză cu hârtii.
— Şi dacă te vor opri la vamă?
— Le voi spune că sunt documente de la Ambasada Canadei, pentru care lucrez.
— Am putea discuta despre asta?
— Vezi vreo dubă parcată afară?
Kuga îndepărtează uşor draperiile şi cercetează, de sus, cu privirea, Insula Sclavilor. Mai trage un fum din țigară, apoi scutură din cap.
— Încă nu s-a ridicat restricția de circulație. Sunt trei dube jos. Şi un jeep. Zic şi eu. Ce-ar fi să le cântăm pentru moment în strună? Cel puțin până vom obține fotografiile.

Dacă guvernul îți datorează o favoare sau două, asta nu e ceva rău.
— Foloseşte-ți capul, omule. Ministrul nu ne va da fotografiile. Şi cum îți imaginezi că se vor sfârşi toate astea? Când Tigrii vor afla că încerc să-l fac pe Mahatiya să cadă la pace cu guvernul, îmi vor frânge gâtul.
— Tigrii nu se vor atinge de tine. Îți garantez acest lucru.
— Sunt sigură de asta, nu-i aşa?
— Nu te-aş pune niciodată în pericol.
— Atunci de ce nu te oferi voluntar ca să negociezi cu colonelul Mahatiya?
Elsa priveşte preț de câteva clipe hârtiile puse alandala, apoi închide fermoarul valizei. Tu te uiți la cutiile legate cu bandă adezivă şi te întrebi dacă vor ajunge la ambasadă sau la incinerator.
— Eu nu sunt un parior, asemenea lui Maalin. Poate că încă trăieşte şi tocmai vinde negativele israelienilor.
— E mort.
— Ştii cine l-a ucis?
— Tu ştii?
— Dacă a fost ucis din pricina fotografiilor, înseamnă că nu suntem în siguranță.
— OK, atunci îți vor rezerva biletul de avion. Canada, Norvegia sau Londra?
— Îmi pot rezerva şi singură biletul, mulțumesc frumos. Tot ce trebuie să faci este să mă scoți de aici.
Tu priveşti cum cei doi iubiți îşi dau târcoale. Elsa trage valiza cu roți spre uşă. Îți aminteşti momentul în care ai luat cecul de la ei, după care ți-ai dat demisia, deşi încă nu-ți aminteşti din ce motiv ai făcut-o.
— Vei avea grijă de cutii?
— Până mâine-dimineață vor fi sortate. Ce spun cei de laCNTR?

— Nu am de gând să sun pe nimeni înainte de a ieşi din ţară. Ţi-am spus doar ţine, deşi nici măcar nu am încredere în tine.
— Adică... asta e? Te dai bătută?
— Am venit aici ca să-i ajut pe tamilii din Sri Lanka. Cadavrul meu nu va ajuta pe nimeni.
Kuga se apropie de ea ridicând o mână. Elsa se fereşte în vreme ce el îi dă la o parte de pe faţă o şuviţă rebelă.
— Nu mi-ai cerut niciodată să vin cu tine.
— Vino cu mine, atunci.
— Mai am un singur lucru de făcut.
— Vezi? De-aia nici nu ţi-am cerut să vii cu mine.
— Ce planuri ai?
— În după-amiaza asta un autobuz plin de nemţi va pleca din faţa hotelului Hilton. Mă poţi ajuta să urc în autobuzul ăla?
— Te-am dezamăgit eu vreodată?
Elsa inspiră adânc, apucă receptorul telefonului şi face ceea ce trebuie să facă. În ultima noapte când v-aţi văzut ţi-a spus că moderaţii din acest oraş sfârşesc fie îmbarcându-se într-un avion, fie zăcând pe fundul apei, legaţi de nişte pavele din ciment.
Restricţia de circulaţie impusă pentru douăzeci şi patru de ore a golit străzile şi a împrospătat aerul, care nu mai miroase a râgâieli, în vreme ce vântul bate liber, purtând doar câte un iz de fum sau praf. în faţa hotelului se află o dubă albă marca Delica, cu geamuri fumurii, iar pe bancheta din spate stă subinspectorul Ranchagoda care pare frustrat şi supărat, ochii lui pleoştiţi stând aţintiţi asupra intrării hotelului.
Un jeep parchează lângă ei, apoi geamurile acestuia sunt coborâte. Burtosul de la volan poartă ochelari fumurii şi o mască chirurgicală peste nas şi gură. Lângă el se află maiorul Raja Udugampola, care ţine în mână un walkie-

talkie. Se uită la poliţistul care tocmai îşi îndreaptă spinarea şi se uită la maior aşteptându-se să-i fie comunicat un ordin.
— Vreau să supravegheaţi ambele intrări. Să mă anunţaţi când pleacă. Urmăriţi-o şi aveţi grijă să nu vă scape. Când vă dau eu ordin, o înhăţaţi. S-a-nţeles?
— Da, să trăiţi, răspunde Ranchagoda.
Maiorul duce walkie-talkie-ul la gură.
— Nu s-a înregistrat nicio mişcare, dar suntem cu ochii pe ei.
În difuzorul walkie-talkie se aude un cârâit. Maiorul se încruntă şi ascultă.
— Întotdeauna există suficient loc la palat, domnule.
Se aude un nou cârâit, apoi maiorul se uită la Ranchagoda.
— Dacă nu, facem noi loc.
Maiorul nu răspunde la ultimul cârâit. Pune walkie-talkie jos şi i se adresează subinspectorului, vorbind rar, ca să se facă înţeles.
— Îmi aduci fie femeia, fie negativele. Dacă vii cu amândouă, îţi voi plăti orele suplimentare. Dacă vii doar cu una, o să fiu mulţumit. Dacă nu vii nici cu una, nici cu cealaltă, n-o să fiu mulţumit.
— Trebuie să fac asta de unul singur, domnule?
— Ţi-e frică? Aney, ce drăguţ. Nu-ţi face griji, baba. Prietenul meu va sta cu tine şi te va ţine de mânuţă.
Bărbatul mascat coboară din jeep şi, chiar dacă ochii şi gura lui nu sunt vizibile, este limpede că în clipa aceea rânjeşte.

PALATUL

Maiorul Raja Udugampola era un ofiţer de birou; l-ai văzut pe teren o singură dată, la Akkaraipattu, în 1987. Mai întâi ordonase ca buldozerele să sape nişte morminte suficient de mari ca să se poată îngropa în ele sate întregi, apoi îşi pusese soldaţii să îmbrace cadavrele în uniformele Tigrilor

Tamili şi să-i aşeze în diverse poziții pentru ca tu şi agaricii ăia de la Lake House[161] să îi fotografiați. Apoi îți confiscase filmul.
Niciunul dintre ceilalți fotografi nu a rezistat mai mult de două masacre. Cei mai mulți nu puteau suporta sângele, iar multora nu le conveneau riscurile mari şi plata mediocră. Ție însă masacrele îți creaseră un soi de dependență. Asta deoarece, în tărtăcuța aia a ta bătrână şi proastă, credeai că cei din Colombo, Londra sau Delhi nu ştiau nimic despre anvergura ororilor. Şi că poate tărtăcuța ta aia tânără şi deşteaptă ar putea produce fotografia care i-ar întoarce pe politicieni împotriva războiului. Că vei face pentru războiul civil din Sri Lanka ceea ce făcuse pentru Vietnam fetița aceea arsă cu napalm.
Maiorul le ordonase tuturor ziariştilor acreditați să-l sune de cum ar prinde de veste unde se ascunde Supremo. Le dictase un număr de telefon format din şase cifre, apoi le fluturase pe la nas o răsplată formată tot din şase cifre pe care era dispus să i-o ofere ziaristului care l-ar fi îndrumat spre Prabhakaran, iar de data aceasta suma nu era exprimată în rupii. Toate acestea se petreceau la începutul războiului, pe vremea când armata era suficient de bătută-n cap ca să creadă că Supremo ar putea fi prins şi că războiul ar putea fi câştigat. Pentru maiorul Raja, ziariştii erau un fel consumabile valorând mai puțin decât gloanțele pe care şefii lui le cumpărau de la britanici. Acesta fiind încă un motiv pentru care atât de mulți ziarişti îşi dădeau demisia.
Amintirea ți se înfiripă sub forma unei tuse. O tuse convulsivă care îți zguduie creierul şi te face să te apleci în față. Îți perpeleşte extremitățile nervoase pe care nu le mai ai şi te poartă în trecut, într-un spațiu închis care este

---

161 Lake House [Associated Newspapers of Ceylon Limited] – numele unui trust de media din Colombo, Sri Lanka.

deopotrivă o încăpere şi un coridor. De-a lungul pereților se află nenumărate fişete şi vitrine. Mitraliere Uzi, revolvere Browning, gloanțe dumdum şi grenade bumbum, toate ținute la păstrare în vitrinele muzeului militar aparținând unui maior care nu a tras niciodată un foc de armă de furie sau de teamă.
Stăteai lângă birou privind de sus capul pleşuv al gealatului. Ai încercat să-ți dregi vocea, dar nu ai reuşit decât să-ți provoci o tuse mai violentă decât te-ai fi aşteptat. Maiorul Raja Udugam-pola, alias Regele Raja, te-a privit scârbit.
— Crezi că trebuie să te vadă un doctor?
— Nu, domnule. E doar o tuse tabagică.
— Aşa-i zici tu? Eşti sigur că nu e o tuse specifică homosexualilor?
Ai rămas nemişcat vreme îndelungată, în timp ce el te privea. În fața ta se afla un scaun neocupat, însă el nu te-a poftit să te aşezi, aşa că ai rămas în picioare. Pe masă se afla un dosar având scris pe el numele tău şi conținând fotografii făcute de tine în prima linie – alb-negru, 40x30 cm, hârtie mată. Imagini cu bombardarea WT[162], acolo unde focurile de mortieră aruncaseră trupuri arzânde în cocotieri. Prima fotografie le acoperea pe celelalte, dar tu ți le aminteşti pe toate. Au fost făcute pe vremea când masacrele se petreceau lună de lună. Pe vremea când ambele tabere se întreceau în măcelărirea unor sate, ca răzbunare pentru carnagiul petrecut luna trecută. Maiorul comandase numai fotografii înfățişând atrocitățile comise de Tigrii Tamili: Kokilai, Ferma Kent, Ferma Dollar, Habarana, Anuradhapura.
Măcelurile sponsorizate de stat rareori aveau nevoie de fotografi care să le imortalizeze.

---

162 Acronim al Valvettithurai, numele unei localității din districtul Jaffna, Sri Lanka.

— Ai făcut o treabă bună. Trebuie să documentăm astfel de evenimente. Ce le fac Tigrii unor femei, copii şi bebeluşi nevinovați... Altminteri, tamilii vor zice că astfel de lucruri nu s-au petrecut niciodată.
A urmat o pauză pe care tu ai lăsat-o să plutească în aer.
— Ce ruşine însă cu chestia aialaltă, nu?
— Domnule?
— Maalinda Albert Kabalana, a spus el, uitându-se la dosarul tău. Începând de azi, nu îți vom reînnoi contractul.
— Dar contractul meu expiră abia în 1991.
— Aşa este, însă comportamentul tău contravine codului penal din 1883.
— Mă scuzați, dar nu sunt familiarizat cu...
— Întreții relații nefireşti cu soldații. Astfel de chestii nu pot fi tolerate în vremuri de război. în niciun fel de vremuri, de fapt. Ai mai fost avertizat.
Orice fel de relație în zona de război este nefirească. Prieteniile sunt forțate şi fragile. Teroarea, plictiseala şi singurătatea pot suda alianțe stranii, iar oamenii îşi pot găsi alinarea în brațele câte unei persoane străine. Tu te pricepeai să reperezi câte un băiat frumos căruia îi plăceau bărbații chipeşi, indiferent dacă purtau uniformă militară, sarong sau costum tradițional. Indiferent dacă zâmbeau într-un autobuz sau dacă tocmai se certau cu nevasta. Nu te jucai decât cu cei tăcuți din fire, cu băieți de la țară, cu singuratici confuzi, cu cei care nu aveau cui să te dea în gât – sau cel puțin aşa îți imaginai tu.
Maiorul s-a ridicat în picioare, a executat un marş lent în jurul biroului, oprindu-se lângă tine. Te-a cercetat o vreme cu privirea, tu rămânând cu a ta ațintită în față. Te-a mângâiat cu palma pe obraz, apoi a trecut la gât.
— Eşti un fătălău?
— Nu, domnule.

Şi-a petrecut degetele peste pandantivele pe care le purtai la gât – pe vremea aceea tu obişnuind să porţi mai mult de trei. Ankh-ul, Om-ul, plăcuţa de identificare, capsulele, flaconaşul cu sânge –, unele ajungându-ţi până la buric, altele până la vintre. Maiorul a continuat să te mângâie cu dosul degetelor, apăsând nici prea tare, nici prea uşor, de parcă ar fi căutat nişte role de film ascunse sub carnea ta delicată. Mâinile maiorului erau aspre, însă atingerea lor tandră. Tu ai rămas în poziţie de drepţi, suportând cu stoicism situaţia.
— Ştii că nu este doar o singură problemă.
Ai rămas împietrit în momentul în care degetele lui au zăbovit pe scrotul tău tot mai tare şi mai zbârcit.
— Se zvoneşte că ai fi bolnav. Crezi că mă voi umple de SIDA dacă te ating?
Şi-a retras mâinile, a revenit în spatele biroului său, apoi şi-a cules chipiul agăţat într-un cui bătut în perete.
— Hai să mergem.
Jeepul era condus de un soldat tânăr purtând o proteză la unul dintre picioare şi care nu ţi-a adresat nici măcar o privire. Maiorul Udugampola stătea în faţa ta, cu un genunchi vârât între ale tale. Dacă s-ar fi aplecat în faţă, ţi-ar fi putut zdrobi testiculele cu rotula.
— Nu te mai amăgi. Avem fotografi mai buni decât tine, a spus el. Nişte tipi loiali. Nişte tipi care ţin la poporul lor. Care ştiu să-şi ţină gura.
— Domnule, unde mergem?
— Băieţii îi zic Raja Gedara. Poate s-au inspirat din numele meu. Casa Regelui. Palatul. Nişte tipi amuzanţi. I-am ajutat cu planul, desigur. Vrei să-ţi spun de ce te concediem?
— În contractul meu scrie că nu pot face freelancing.
— Doar cu aprobare. Ai primit aprobare să-l duci pe Robert Sudworth să se întâlnească cu un colonel din tabăra Tigrilor?

— Eu sunt fixer pentru Associated Press. Robert Sudworth lucra pentru ei.
— Dar bodyguardul lui?
— Bob Sudworth e paranoic.
— E un mercenar al KM Services. Ai dus combatanți neautorizați pe linia frontului.
— Aveau toate documentele ştampilate.
— Nu de mine. Tu primiseşi aprobare să duci ziarişti de la Associated Press la tabăra militară din Vanni. Nu să duci traficanți de arme să ia masa cu inamicul.
— Traficanți de arme?
— L-am întâlnit şi eu pe Sudworth, o singură dată. în districtul Vanni, mai exact.
— Zău?
— Zău? Doar erai acolo.
— Eram acolo?
— După ce am atacat tabăra şi l-am luat pe colonel prizonier. Nu-ți mai aminteşti?
— Am fost rănit în timpul schimbului de focuri. Nu-mi amintesc nimic.
— Ce răni?
— Nu pot vedea ceea ce se presupune că n-ar trebui să văd.
— Aney. Ce băiețel mic şi nevinovat.
Maiorul se apleacă în față, genunchiul lui atingându-ți boaşele.
— M-ar ajuta dacă aş şti în care tabără te situezi.
— Ziariştii adevărați sunt imparțiali.
— Adevărat. Dar fotografii homosexuali?
— Poftim?
— Am şapte plângeri semnate de cadeți care spun că i-ai abuzat sexual.
Te-ai uitat pe geamurile fumurii la străzile care începeau să se golească şi te-ai întrebat dacă nu cumva tocmai fusese anunțată o nouă restricție de circulație. Nu poți dovedi

nimic, te-ai gândit. Au fost doar şapte. Şi nu a existat niciun abuz, amândoi ştiaţi asta. Abuz sexual fusese ceea ce se petrecuse puţin mai devreme în biroul maiorului. Ai început să reciţi mantra care te ajutase să supravieţuieşti vreme de treizeci şi patru de ani.
— Nu sunt homosexual. Am o iubită.
— Lasă gargara. Au existat plângeri. Atunci când călătoreşti împreună cu armata, respecţi regulile militare. Unui caporal tânăr care a trecut pe la cabinetul medical Vijaya i-a ieşit la analize că este infectat cu HIV. Nu-mi permit oameni de teapa ta pe aici.
— Nu cunosc niciun caporal.
— Tacă-ţi fleanca. Eu sunt cel care te-a angajat şi nu am de gând să umplu armata cu tot felul de boli.
— Dar eu nu sunt bolnav.
— De aia foloseşti prezervative de la Crucea Roşie? Te-am auzit cum tuşeşti. Îţi pot vedea urmele de pe piele. Nu merge aşa.
Jeepul a cotit la dreapta pe Havelock Road huruind apoi pe o stradă plină de frunze, mărginită de case mari, ziduri înalte şi pe care nimeni nu arunca niciodată gunoaie. După două serpentine, şoferul a tras maşina pe o alee.
— Există şi alte zvonuri îngrijorătoare, desigur. Unele pe care nu le pot dovedi. Purtăm un război pe două fronturi. Nu am vreme să urmăresc poponari care fac poze.
La capătul aleii înfundate se afla o poartă uriaşă care se deschidea cu ajutorul unei telecomenzi. în spatele ei se zăreau doi paznici înarmaţi cu mitraliere, ambii salutându-i pe ocupanţii jeepului.
— Locul acesta încă nu este complet operaţional. Dar va fi.
Soldaţii ţi-au confiscat aparatul de fotografiat şi portofelul, însă tu nu te-ai speriat, aşa cum nu te speriai să calci pe terenuri minate şi să urci în aceeaşi barcă cu nişte Tigri Tamili. Credeai că nu te poate atinge niciun rău de vreme ce

erai protejat, nu de îngeri, ci de legile probabilităţii care stipulau faptul că lucrurile cu adevărat rele nu se petrec prea des – ci doar atunci când chiar se petrec.

La o primă vedere, proprietatea arăta cu un loc de rendez-vous, unul în care ai duce o cucerire aparţinând clasei de mijloc. Tu aveai o metodă-standard de a strecura băieţi în astfel de case de rendez-vous, şi anume convingându-i să poarte burka pe care o găsiseşi pe o sârmă de rufe dintr-un sat cuprins de flăcări de lângă Akkaraipattu. Era singura cale prin care puteai să~i treci dincolo de recepţie fără să stârneşti priviri chiorâşe.

Poarta se afla în partea din spate a clădirii care tocmai era văruită în verde de o mână de soldaţi cocoţaţi pe nişte schele. Aleea trecea pe lângă nişte camioane parcate şi câteva roabe abandonate, ajungând la nişte trepte de ciment aflate încă în construcţie. Clădirea avea trei caturi, fiecare găzduind câte şapte camere cu ferestre mari, fumurii – ceva neobişnuit pentru o casă de rendez-vous. Se putea observa că fiecare încăpere era dotată identic: masă de lemn, găleată, funie, mătură, ţeava de PVC, sârmă ghimpată, un robinet pe unul dintre pereţi şi o priză pe altul.

— Te-am adus aici ca să-ţi spun un singur lucru.

Maiorul, care te conducea de la spate, şi-a scos pulanul din teacă. Până atunci nu observaseşi ce atârna de cureaua ofiţerului.

— Mulţi dintre cei care se liberează din armată şi care au văzut ce ai văzut şi tu, sunt tentaţi să devină activişti. Să treacă în tabăra cealaltă. Nu e o idee bună.

Nu ai zărit nicio fantomă în încăperile goale de la parter, dar le-ai simţit prezenţa. Iar aceasta se întâmpla înainte să afli că spiritele chiar există. Fiindcă observaseşi cu câtă uşurinţă un glonţ poate elimina un suflet pe câmpul de luptă, pentru că văzuseşi de aproape cum fiinţe care respiră se preschimbă într-un morman de carne putredă, nu mai

aveai loc de credinţă. Asta până în ziua în care ai vizitat Palatul şi ai simţit cum o frică muşcătoare pluteşte prin aerul fetid, auzind în acelaşi timp tot felul de şoapte venind dinspre cotloanele întunecate ale încăperilor.

Duhoarea de fecale şi urină te-a izbit de cum ai urcat scările. Încăperile de la primul etaj erau identice cu cele de la parter, cu diferenţa că acolo se aflau şi oameni. Câte unul în fiecare cameră, doar băieţi, toţi cu pielea maronie şi toţi plini de vânătăi. Unii stăteau în fund, îmbrăţişându-şi genunchii cu braţele, alţii se uitau pe fereastră fără să te vadă cum treci pe lângă ei.

— Ferestrele astea mi-au mâncat jumătate din buget, a spus Maiorul, bătându-şi partea laterală a genunchiului cu pulanul. Sunt făcute dintr-o sticlă unitransparentă care în plus asigură şi izolaţia fonică. Le-am comandat din Diego Garcia.

Băiatul din ultima celulă se uita la tine prin fereastră, ţinându-şi gura deschisă şi ochii căscaţi. Ţi-a luat ceva timp să-ţi dai seama că urla spre fereastra izolată fonic. Diego Garcia era o insulă în formă de potcoavă rechiziţionată de britanici după Războaiele Napoleoniene, aceştia alungându-i pe cei două mii de băştinaşi şi apoi închiriind-o Statelor Unite. În anii 1980, era o bază militară care exporta şi alte lucruri, nu numai geamuri duble, către aliaţii Occidentului din Asia.

— Îmi trimit instructori pentru anchetatorii mei. Au reuşit chiar să convingă guvernul să-mi aloce un buget mai mare.

Etajul doi era identic cu cel inferior. Camere prelungi, ferestre fumurii, foarte puţin mobilier, o duhoare insuportabilă. Doar că aceste încăperi găzduiau, fiecare în parte, mai mulţi deţinuţi.

În Camera Nr. 1, doi bărbaţi cu cagule pe cap snopeau în bătaie un băiat, cu nişte ţevi. În Camera Nr. 2, un băiat legat de pat zbiera ca din gură de şarpe. În Camera Nr. 3,

doi băieți având capetele acoperite cu nişte pungi stăteau atârnați de picioare. În Camera Nr. 4, un bărbat purtând o mască chirurgicală şi ochelari de soare stătea aplecat peste un bărbat aşezat pe un scaun.
— Asta e Masca. Cu el se întâlnesc la început toți oaspeții Palatului.
În Camera Nr. 5 se afla o fată despuiată, aşezată în genunchi, care suspina în vreme ce un bărbat la bustul gol îi dădea târcoale. În Camerele Nr. 6 şi 7 se aflau doi băieți întinşi fiecare pe câte o masă, ambii părând complet inerți.
Maiorul Raja Udugampola te-a apucat de umeri, lipin-du-te de peretele îndepărtat. În spatele umărului lui se afla o fereastră îndărătul căreia se zăreau câteva cadavre întinse pe nişte mese.
— Te concediez înainte să mă pui în vreo situație stânjenitoare.
Tu ți-ai dus ambele mâini la prohabul lui şi ai început să-l freci. Maiorul a slăbit strânsoarea, a tras aer în piept, apoi ți-a dat mâinile la o parte, lipindu-ți-le de perete.
— Dar, dacă mă vei pune într-o situație stânjenitoare, există lucruri mai rele care ți se pot întâmpla în comparație cu pierderea unui loc de muncă.
Te-a sărutat pe obraz, apoi pe gură, după care ți-a ars cu sete două palme. Şi-a scărpinat o sprânceană, şi-a strâns pumnul şi te-a lovit cu putere în stomac. Ai simțit cum ți se taie răsuflarea şi cum ți se împăienjeneşte privirea în vreme ce aşteptai al doilea pumn – care însă nu a mai venit.
Apoi ți-a dat drumul
.

CONVERSAȚIE CU PREOTUL MORT (1962)

Părăseşti Galle Face Court şi pluteşti înapoi spre locul pe care nu l-ai putut revizita niciodată. În multe nopți întunecate, înainte să te fi cuprins noaptea cea adâncă, te-ai

întrebat dacă ai putea reveni acolo înarmat cu un aparat de fotografiat, aşezându-te în manghierul din spatele străzii şi făcând fotografiile care ți-ar fi adus în palmares un Pulitzer.
Maiorul nu te legase la ochi conştient fiind că nu vei reveni niciodată acolo. Nu ai nicio îndoială că toate cele douăzeci şi una de camere ale Palatului au fost complet ocupate în timpul bheeshanaya-ei de anul trecut. Măcelărirea anarhiştilor suspectați nu a fost la fel de prolifică precum cea operată de statul indonezian în 1965, când fuseseră uciși un milion de comunişti, aşa că nimeni nu s-a mai obosit să-i numere. Unii vorbesc despre cinci mii, alții despre douăzeci ori o sută de mii, alții spun că nu pot fi chiar atât de mulți.
În plus, premiul Pulitzer se acordă doar americanilor. Americanii care, prin CIA, au sponsorizat masacrul acela indonezian. Americanii care au o bază navală în sudul Maldivelor şi care au trimis echipe de instructori specializați în tehnici de anchetare la acest aşa-zis Palat din acest aşa-zis paradis.
Nu ai revenit niciodată în locul acesta deoarece ştiai că nimeni nu părăsise vreodată viu Palatul. Văzuseşi cadavrele aduse înapoi şi aşezate pe dale de ciment în secții de poliție şi barăci militare. „Suspecți" măcelăriți, utili pentru propaganda lansată împotriva insurgenților, agitatorilor, criminalilor şi teroriştilor. Deşi cei mai mulți dintre ei nu fuseseră nimic din toate acestea. Din când în când recunoşteai câte un ziarist sau un profesor închişi în celule, câte un chip cunoscut devenit aproape de nerecunoscut în urma mutilării. Atunci mai făceai o fotografie pe care o ascundeai în cutia ta, strecurând negativul în ascunzătoarea aflată într-un loc în care nimeni nu s-ar fi gândit să se uite.
În vreme ce stai cocoțat în manghier, zăreşti lumini pâlpâind la primul etaj al Palatului, apoi auzi scârțâieli, scâncete şi

bâzâielile produse de electricitate. Mirosul de fiere pluteşte prin aer purtat de briză. Duhoarea neplăcută a vomei altcuiva, un damf rânced de mâncare vârâtă pe gât cu de-a sila şi de sudoare asezonată cu teroare. Alte lumini îşi fac apariția, urmate de alte zbierete. Oare despre ce ar putea fi vorba? Nări astupate cu apă? Şocuri electrice aplicate în zona boaşelor? Cuie înfipte în tălpi?
Nu mai reveniseşi niciodată în locul acela temându-te de ceea ce ar fi urmat să vezi şi de faptul că ai fi putut sfârşi şi tu aruncat într-o celulă. Acum, după toate nenorocirile care s-au petrecut, încă nu te simți în stare să pluteşti de-a lungul grădinii, către locul în care pâlpâie luminile acelea.
— Vino mai aproape, auzi un croncănit. Dacă nu vrei, nu e musai să te uiți.
Zăreşti o umbră aşezată pe acoperiş. Este mare, diformă şi nu îi poți distinge niciun fel de ochi, nici măcar unii roşii. Deşi clădirea nu are hornuri, de pe acoperiş se desprind nişte fuioare negre de aburi sau fum care se întind asemenea unor cârcei, hrănind umbra aceea neagră. Te surprinzi plutind spre ea, ademenit de glasul acela croncănit.
— Totul este extrem, extrem de greşit. Cândva am fost preot, dacă vrei să ştii.
— Budist? întrebi tu. Sau catolic?
— Contează? Am văzut inima întunecată a lumii şi încă nu mi-am întâlnit Creatorul.
— De ce stai aici?
Creatura capătă formă, iar tu îi zăreşti acum dinții negri şi ochii întunecați, precum şi conturul spinării cocârjate.
— Există energie aici. Vino şi aşază-te lângă mine. Nu există niciun Dumnezeu pe care să-l urmăm, niciun Diavol de care să ne temem. Nu există decât energia.

— Aici trăieşti? întrebi tu conştient că verbul folosit nu este propriu date fiind circum-stanțele – dar nu păşeşti pe acoperiş.
— Pe vremea când eram preot, necredincioşii obişnuiau să mă contreze zicând că Dumnezeu fie îşi doreşte să oprească răul din lume, fie nu-şi doreşte. Fie este capabil să-l oprească, fie nu.
— Am mai auzit gluma asta.
Ți se face brusc dor de Dr. Ranee şi te întrebi de ce n-ai mai zărit-o în ultima vreme. Oare ştie că te aflaseşi în compania lui Sena când ucisese cinci civili doar ca să pedepsească doi şobolani? Oare e sufocată de şi mai multe suflete zăpăcite, formulare necompletate, examinări ale urechilor şi dispute despre Lumină? Sau te-a însemnat pe răboj în categoria cauzelor pierdute care inițial păreau pline de bune intenții?
— Oare există ceva mai înfiorător decât această clădire pe al cărei acoperiş stăm noi acum? întreabă Preotul Mort.
— Mai există clădiri asemănătoare, în care nişte bărbați în vârstă se joacă în fiecare încăpere cu nişte copii speriați.
— Am fost prin încăperile acelea. M-am hrănit din zbieretele care se auzeau acolo.
— Îți plac zbieretele?
— Epicur credea că Dumnezeu este fie impotent, fie răuvoitor. Pentru că, dacă doreşte şi poate să oprească răul, de ce n-o face? Există îrisă o posibilitate pe care marele grec nu a explorat-o.
Umbra îşi umflă trupul şi capul, căpătând înfățişarea unei bestii sau a unui african hâd.
— Că Dumnezeu este absent?
— Nu.
— Că Dumnezeu este neatent?
— Nehi! Dumnezeu este incompetent. El îşi doreşte să prevină răul. Este capabil să-l prevină, doar că este teribil de dezorganizat.

— Vrei să spui că e prea preocupat de propriile gânduri, la fel ca toată lumea.
— Vreau să spun că întotdeauna întârzie şi că nu este în stare să-şi stabilească priorităţile.
În clipa aceea simţi o răceală care îţi sleieşte sângele-n vine şi îţi răscoleşte trupul până la ultima celulă. Este ceva ce te-a înspăimântat dintotdeauna, fără să-i poţi da însă un nume.
— O simţi, nu-i aşa? Energia. Asta-i tot. Alfa şi omega. Universului nu-i pasă dacă este pozitivă sau negativă. Nu vrei să te aşezi?
Te simţi îmbrâncit uşor de un vânt bătând dinspre Mutwal, unul pe care te-ai fi putut sui dacă vrejurile acelea s-ar fi întins spre tine.
— Nu am fost torturat. Nu mă simt chinuit. Se poate să fi fost ucis, dar nici măcar de asta nu sunt sigur. Nu te poţi hrăni cu mine aşa cum o faci cu cei care se află sub acest acoperiş.
— Eşti sigur de asta?
Contururile creaturii se modifică, chestia din faţa ta încetând să mai semene cu un preot îmbrăcat în rasă. Se ghemuieşte asemenea unui câine de vânătoare şi observi nişte obiecte care îi atârnă la gât.
— Te-am urmărit cum stăteai în copacul ăla, domnule fotograf. Doar ştii că nu există nicio ordine. Dintotdeauna ai ştiut acest lucru.
Apoi, deodată, frigul acela se preschimbă în ceva familiar. Nu în „ceva”, ci mai degrabă într-o absenţă a „ceva”, un vid care se întinde până la orizont, un vid care te cunoaşte de o veşnicie. După ce dragul tău dada a plecat, în fiecare noapte, în vreme ce te străduiai să adormi, îţi imaginai tot felul de scenarii. Poate simţise că ai înclinaţii homosexuale, poate că îşi dorise să fii ca el, poate că îi aminteai de ea, poate sperase ca pielea ta să facă mai multe parale. În acele

momente retrăiai fiecare cuvânt aspru, fiecare privire posacă, fiecare moment de neglijare, fiecare dezamăgire, până când simțeai cum în piept ți se cască un gol ca o scorbură.

— O simți şi tu, nu-i aşa? Asta este energia.

Acel gol şi acea ostilitate nu erau cu totul neplăcute. Disperarea întotdeauna debutează sub forma unei gustărici pe care începi s-o ronțăi când te plictiseşti, iar apoi devine o masă în toată regula, la care te aşezi de trei ori pe zi.

— Tu pe cine învinovățeşti pentru toată această harababură? Să fie colonialiştii care ne-au tras-o vreme de secole? Sau superputerile care ne-o trag acum?

În clipa aceea se aude un țipăt înfiorător venind de undeva de sub voi, în vreme ce acoperişul scuipă nişte umbre negre pe care Preotul Mort le suge cu ceea ce pare a fi un pai mare.

— Cine ne-a tras-o?

— Portughezii au preferat poziția misionarului. Olandezii ne-au tras-o pe la spate. Când au ajuns şi britanicii, noi stăteam deja în genunchi, cu mâinile la spate şi cu gurile deschise.

— Eu sunt bucuros că ne-au colonizat britanicii, spui tu.

— Mai bine decât să fi fost măcelăriți de francezi, îți răspunde Preotul.

— Sau înrobiți de belgieni.

— Sau gazați de nemți.

— Sau violați de spanioli.

— Uneori, când mă gândesc la haosul care domneşte în această țară, cred că ar fi fost mai bine să-i fi lăsat pe chinezi sau pe japonezi să ne cumpere, pe yankei şi pe sovietici să se înstăpânească peste gândurile noastre sau pe indieni să ne rezolve problemele cu tamilii, aşa cum i-am lăsat pe olandezi să ne rezolve problema cu portughezii.

În clipa aceea amândoi stați pitiți la adăpostul întunericului şi inspirați vidul acela.
Preotul Mort stă în fața ta şi şopteşte în întuneric.
— Insula asta dintotdeauna a fost conectată cu restul lumii. Am făcut comerț cu mirodenii, nestemate şi sclavi cu Roma şi Persia cu mult înainte ca cineva să fi inventat
cărțile de istorie. Şi oamenii noştri au fost dintotdeauna o marfă. Uită-te ce se petrece în ziua de azi. Bogații îşi trimit copiii la Londra, săracii îşi trimit nevestele în Arabia Saudită. Pedofilii Europei se bronzează pe plajele noastre, refugiații canadieni ne sponsorizează teroarea, tancurile israeliene ne ucid tinerii, iar sarea japoneză ne otrăveşte mâncarea.
Acela este momentul în care îți dai seama că trebuie să te afli undeva şi că acel „undeva” nu este acoperişul Palatului – şi că, dacă vei mai zăbovi acolo, vei uita de ce ajunseseşi.
— Britanicii ne vând arme, iar americanii ne instruiesc torționarii. Mă întreb – ce şansă avem noi pe lumea asta?
Între timp, Preotul a devenit musculos şi, în vreme ce vorbeşte, se apropie târâş-grăpiş de tine. Vocea lui se dublează, se triplează, apoi se multiplică. Îi recunoşti deopotrivă mersul şi mârâitul. Te îndepărtezi de umbră în vreme ce aceasta îți blochează calea.
— Britanicii ne-au lăsat o perlă neşlefuită, iar noi am irosit patruzeci de ani umplând scoica cu căcat.
Fața Preotului a ajuns acum la câțiva centimetri de a ta, şi începi să ai îndoieli dacă este un Preot sau o Preoteasă. Simți cum te străbate o răceală acompaniată de un zgomot difuz. Ochii lui sunt făcuți din o mie de alți ochi, iar vocea ei este o mie de alte voci. Zumzăitul care persistă în auzul tău subliminal nu este nici o ea, nici un el – este o cacofonie.
— Uite care-i adevărul gol-goluț, pe care va trebui să-l sorbi dintr-o suflare: noi înşine am făcut-o de oaie.

Brațele lui Mahakali te-au cuprins; brațele altcuiva te-au cuprins; brațele tuturor te-au cuprins.
— Mai spune-o o dată. Mai tare şi mai rar de data aceasta.
Dinții îi sunt la fel de negri precum ochii, şi, în clipa în care gura i se cască, îi zăreşti limba neagră şi ochii din fundul gurii.
— Am făcut-o de oaie. Noi înşine am făcut-o.

A CINCEA LUNĂ

Cheamă-Mă şi-ți voi răspunde şi îți voi vesti lucruri mari, lucruri ascunse, pe care nu le cunoşti.

Ieremia 33:3

ÎN VISE, EU UMBLU

Coborârea ta în vârtej este întreruptă de o femeie ținând în mâini un blocnotes. În jurul tău aerul s-a preschimbat în carne, în jurul tău se află chipuri cerşind moartea, expresiile acestora variind de la orgasm la durere. Eşti pe cale să leşini când un sunet te face să-ți revii în simțiri.
— Scuzați-mă, vă rog. Ăsta de aici e în cea de-a cincea lună. Nu poate fi luat. Nu vă prefaceți că nu ştiați asta.
Glasul Dr. Ranee este la fel de penetrant precum semnalul sonor al unei maşini cu înghețată, iar tu reacționezi asemenea unui copil de-o şchioapă care se joacă pe o prispă. Te smulgi din îmbrățişarea umbrei şi te trezeşti în brațele doctoriței – cu alte cuvinte, sari din foc înapoi în tigaie.
— Nu vă puteți atinge de el înainte de a fi împlinit şapte luni. Acestea sunt regulile. Ştiu ce faceți şi să ştiți că nu reuşiți să ne speriați. Există reguli pe care nici măcar dumneavoastră nu le puteți încălca.

Pluteşti de la creatură la manghier. Dr. Ranee te împinge spre o creangă. Te uiți către acoperişul Palatului şi observi că Mahakali s-a preschimbat din nou într-o umbră. Şerpi întunecați şi cârcei negri se întind dinspre clădire ca s-o hrănească.
— Pişa-te-ai în chiloți să te pişi, spune ea cu un glas straniu, de parcă o duzină de preoți ar încerca deodată să se armonizeze. Urmează un hohot de râs, apoi o grindină de scuipat.
Dr. Ranee se cațără în copac, apoi te trage pe un vânt. În clipa următoare te trezeşti plutind din nou pe deasupra acoperişurilor.
— Voi veni ca o vijelie şi vă voi alunga din acest loc, apucă Dr. Ranee să îi mai strige umbrei înainte ca vântul să vă poarte pe amândoi departe de locul acela.
Te întrebi dacă dăduse dovadă de acelaşi tupeu şi cu Tigrii Tamili. Te întrebi dacă cei din urmă o avertizaseră înainte să-i vină de hac.
— A cincea ta lună, Maalinda. De poimâine nu voi mai putea face absolut nimic pentru tine.
— De ce mă doare capul?
— Te vor trece la rubrica „dispăruți" şi vei sfârşi în măruntaiele chestiei ăleia. Nu ai cap. Durerea este prostia ta care încearcă să evadeze.
— Nu ştiam că era Mahakali.
— Ba da, ştiai. Locul ăsta colcăie de creaturi infernale care se hrănesc din tortură. Mai ştii şi că Sena lucrează pentru ele. De ce crezi că este atât de interesat de tine?
— Mi-a spus că mă va învăța să şoptesc. Şi o va face dacă mă voi alătura lui.
Vântul vă poartă spre cer, mai sus decât de obicei. Acoperişurile şi coroanele copacilor se îndepărtează, iar tu simți cum greața lasă loc unei euforii. Te înalți către tavanul pământului în vreme ce oraşul devine o ilustrată. În locul în

care ai ajuns aerul este mai răcoros şi vânturile bat din toate direcțiile. De la această înălțime, Colombo nu mai pare un talmeş-balmeş. Pare să doarmă într-un întuneric decorat cu copaci şi luminițe. Până şi lacul Beira pare vag pitoresc.
— Te pot ajuta eu să şopteşti.
— Zău?
— Doar că le ofer acest lucru numai sufletelor decise să păşească în Lumină, iar tu mă faci să şuntez regulile. Urăsc să şuntez regulile.
— Îți mulțumesc că m-ai scos de acolo.
— Nu o fac ca să primesc mulțumiri.
Ajungeți la marginea unui nor. Uimirea întipărită pe chipul tău trebuie să fie de-a dreptul comică, de vreme ce Dr. Ranee îşi îngăduie să înceteze să te mai dojenească şi începe să chicotească amuzată. Ai mai zburat peste nori în câteva avioane Boeing 747, dar se pare că nu ai mai zărit o asemenea panoramă. Albastrul este cel al unui bazin de înot, doar că apa este făcută din vapori, e caldă şi fără de fund, iar tu te menții destul de bine la suprafață.

Priveşti în jurul tău oceanul de nori care te înconjoară, fiecare având în centru câte un bazin turcoaz clipocitor, invizibil îndepărtatei lumi din Acolojos.
— Aici sălăşluiesc visele. Obişnuiesc să vin des în locul acesta, ca să-l vizitez pe el şi pe fetele mele.
— Pe „el”? Adică pe Dumnezeu? Dr. Ranee începe să râdă.
— Nu, țâcă. Pe soțul meu. Pe tatăl copiilor mei.
— Pe profesor?
— M-a sprijinit chiar dacă nu era de acord cu mine. După ce am murit, a rupt orice legătură cu politica. El a rămas Acolojos, unde are grijă de fetele mele. E un tată tare drăgălaş. Eu îl vizitez în vise şi îi spun tot ce îmi este îngăduit să-i spun.

În tot acest timp, tu nu îți poți desprinde privirea de norii aceia albăstrii.
— Putem vizita oameni în timp ce visează?
— Atâta vreme cât nu te rătăcești, răspunde Dr. Ranee.
— Aş putea vizita şi eu pe cineva?
— Doar dacă cel care visează îți îngăduie s-o faci.
— Şi de unde ştim noi că...
— Hai, ține-mă pur şi simplu de mână, gândeşte-te la cineva şi...
Spunând aceasta, te trage în jos şi te scufunzi într-un bazin făcut din nori.
Te afli într-un dormitor pe care îl recunoşti după posterele întinse pe pereți şi după mirosul de tristețe, despre care abia acum îți dai seama că dintotdeauna avusese un iz pronunțat de lavandă. Nu înțelegi cum ai putut rata un asemenea amănunt. Jaki sforăie. Poartă un tricou Joy Division care îi ajunge până la genunchi, în vreme ce brațele îi stau întinse în lateral, ceea ce o face să semene cu un Crist.
— Respiră odată cu ea, auzi în urechi glasul Dr. Ranee, deşi nu o poți vedea în încăperea întunecată.
Faci cum ți-a spus deşi ți se pare o cerere ridicolă de vreme ce nu mai ai plămâni. Inspiri şi expiri luându-te după mişcarea discretă a nărilor lui Jaki. Zăreşti urşi leneşi, câmpuri de căpşuni şi grădini de corali. Apoi viziunile încetează.
Jaki se trezeşte şi se îndreaptă cu paşi nesiguri spre toaleta pe care ai împărțit-o cu ea vreme de şapte musoni. Nu e somnambulă, dar nici nu s-a trezit de tot. Auzi gâlgâitul apei trase, apoi o vezi cum intră pe altă uşă şi cum, din greşeală sau cu intenție, se culcă pe vechiul tău pat. Îmbrățişează perna şi începe să respire cu nasul vârât în aşternuturi. Camera ta a rămas aşa cum ai lăsat-o – goală şi

ordonată. Jaki începe să sforăie ritmic, iar tu te întinzi lângă ea.

Auzi râsete şi zăreşti un labirint de tufe de căpşuni, apoi îl vezi pe DD cum o fugăreşte pe Jaki. Recunoşti hotelul şi grădina din Nuwara Eliya. Tu alergi după ei ținând în mână un aparat de fotografiat, apoi tustrei vă prăvăliți grămadă în centrul labirintului. Îi fotografiezi pe cei doi cum se rostogolesc pe jos, apoi DD spune: „Fii atent. Nu o mai ignora pe Jaki", iar tu răspunzi că nu o ignori, apoi îți dai seama că veniseşi acolo ca să-i vorbeşti şi încă n-o făcuseşi.

— Jaki, drăguța mea. Jaki, dulceața mea. Toate lucrurile de care ai nevoie sunt ascunse...

— Nu vorbi pe şleau, omule. Rişti ca vorbele tale să fie uitate, auzi din nou vocea Dr. Ranee. Vorbeşte pe ocolite. în imagini, nu în cuvinte.

Ai împărțit cu Jaki acelaşi pat vreme de o lună încheiată înainte ca, într-o dimineață, să observe că nu te mai aflai acolo. După o vreme a încetat să mai încerce să te sărute, iar tu ai încetat să-i mai răspunzi la îmbrățişări. Nu ați purtat niciodată discuția care s-ar fi impus, iar ea nu te-a pisat niciodată cu întrebări, şi după o vreme scuzele tale au devenit tot mai străvezii. Apoi te-ai mutat în camera liberă şi situația s-a detensionat.

Jaki se află pe o plajă din Unawatuna privindu-te cum îi faci lui DD un masaj. DD îți aruncă o privire severă:

— Du-te şi maseaz-o pe Jaki, altfel iar îmi va pune sare în înghețată.

Te întrebi al cui vis este acela. Oare tu eşti DD al meu sau un DD pe care Jaki tocmai îl visează? Şi de ce ciudații de pe plaja asta se holbează la mine?

— Oamenii din vise nu sunt niciodată ce par, spune Dr. Ranee. În special oamenii din visele altor oameni.

Începi să o masezi pe Jaki în vreme ce-i şopteşti la ureche.

Dr. Ranee îți reaminteşte:

— Imaginile sunt bune. Cuvintele nu. Cântă-i un cântec dacă vrei.
Te întrebi cine şopteşte în urechile Dr. Ranee şi cine şopteşte în urechile celui care îi şopteşte ei la urechi şi în ce măsură gândurile noastre sunt de fapt şoaptele altora.
— The King şi Queen. Găseşte-i pe The King şi pe Queen. Discurile pe care nu le ascultă nimeni. Ştii unde se află.
Te afli din nou într-un dormitor. După miros şi după dezordinea care domneşte acolo îţi dai seama al cui este.
— Nu pot fi homo. Uită-te şi tu cât sunt de dezordonat. Homosexualii sunt ordonaţi.
— Nu mai folosi cuvântul ăsta, kolla. Te face să pari prost.
Sunteţi amândoi dezbrăcaţi, întinşi sub aşternuturi, el stă cu spatele la tine, iar tu îi miroşi părul şi îi explorezi pielea cu palmele.
— Eu nu sunt homo, tu nu eşti poponar şi noi nu suntem ponnayas. Suntem pur şi simplu nişte bărbaţi frumoşi cărora le plac băieţii chipeşi.
— Lui Jaki i-ai spus? întreabă el.
— Îi voi spune, răspunzi tu.
— Urăsc ţara asta nenorocită. Nu vorbim decât despre alţii.
— Despre ce ai prefera să vorbeşti?
— Despre Hong Kong.
La început a fost Hong Kong. Apoi Tokyo. Când s-a obişnuit cât de cât cu ideea că era un băiat căruia îi plac bărbaţii frumoşi, a urmat San Francisco.
Vă aflaţi în Yala, iar Jaki sforăie într-un cort împreună cu alte două fete, în vreme ce tu şi DD v-aţi pitit în căsuţa din copac ca să vă giugiuliţi.
— Celor din Colombo nu prea le pasă de ce se petrece în nord – şi ştii de ce?
— Pentru că oamenilor nu le pasă dacă chestiile nasoale li se petrec altora, nu lor.

În vreme ce sugi lobul urechii lui DD, răspunzi cu un mormăit:
— Ajut-o pe Jaki să-i găsească pe The King şi pe Queen.
L-ai convins că ar fi fost mai fericit dacă ar fi acceptat ceea ce era, chiar dacă aceasta ar fi însemnat să meargă pe burtă. L-ai convins să studieze legislația în domeniul mediului, renunțând la legislația corporatistă. Când te-ai întors din Mannar, după ce ți se confiscase filmul, ți se scăzuse leafa şi te procopsiseşi cu o gleznă luxată, el ți-a făcut un masaj sportiv şi ți-a spus:
— Cândva îți vei aminti cu nostalgie de momentul ăsta. Te vei gândi la ziua asta de rahat şi vei zice despre ea că s-a petrecut în „vremurile bune".
DD nu avea prea des dreptate, însă atunci o cam nimerise. Acum te afli din nou în bazin, în vreme ce prietenii tăi înoată. Dr. Ranee se îmbrățişează cu un bărbat înalt, cu părul grizonant.
— Vezi că visele se încheie. Ai apucat să spui ce aveai de spus?
Îți dai seama că nu ai spus nimic, apoi te scufunzi la loc. De data aceasta bazinul se adânceşte şi se învârtejeşte, şi te trezeşti purtat la vale de un râu de fotografii. Eşuezi pe un mal plin de trupuri, unele zăcând adormite, altele fiind amuşinate de nişte mâțe. Te târăşti spre un covor roşu care se întinde spre un cort somptuos în care se zăreşte o femeie stând pe un tron, în vreme ce nişte oameni caraghios îmbrăcați stau pe scaune, ascultând o trupă ce interpretează piese din repertoriul lui Jim Reeves.
Curtea este acoperită cu fresce realizate în stilul picturilor rupestre din Sigiriya. Doar că aici nu sunt înfățişate femei cu sânii goi, nici concubine pozând al fresco. Aici sunt înfățişați ziarişti având mâniile legate, activişti cu cămăşile sfâşiate, crainici cu nasurile zdrobite. Celebrități răpite ale căror cadavre nu au fost găsite niciodată. Fotografii pe care

le-ai făcut pentru regele care a păstrat negativele şi nu te-a plătit niciodată. Maiorul Raja Udugampola împărtăşea aceeaşi prejudecată cu ceilalți angajatori ai tăi, regina Elsa şi asul Jonny. Niciunul dintre ei nu ştiau că Nikonul tău folosea filme de treizeci şi şase de centimetri, nu de treizeci şi doi. Ceea ce însemna că reuşiseşi să păstrezi câte patru fotografii din fiecare film, tăind negativele, iar ei neaflând niciodată acest lucru.

Femeia aşezată pe tron este Lakshmi Almeida Kabalana, amma ta cea iubită. În poala ei se află ceva ce pare a fi un animal pufos, dar de fapt este un ceainic. Începi să te uiți la curteni, privirea ta zăbovind asupra celor trei turişti europeni purtând cămăşi hawaiiene. Apoi te uiți la propria jachetă, constatând că între timp s-a preschimbat într-o costumație pestriță. În mână ții un toiag de bufon.

— Cei mai mulți dintre oamenii care apar în vise sunt nişte fantome asemenea ție, intervine Dr. Ranee la momentul oportun. Unii se pierd în tărâmul viselor, întrețesându-se din când în somnul altora.

Când te apropii de tron, mama ta începe să plângă cu suspine, aşa cum n-a făcut-o niciodată pe vremea când trăiai. Chestia din poala ei nu este nici pufoasă, nici un animal, nici un ceainic. În poala ei se află un teanc de scrisori.

— Crezusem că le-ai aruncat.

— Păi chiar le-am aruncat, răspunde ea, suflându-şi nasul într-o batistă brodată.

Veşmântul regal o prinde bine, mult mai bine decât hainele de casă în care obişnuia să se fâțâie apatică de colo-colo.

— Nici măcar nu le-am deschis.

— De ce ai crezut că nu aveam nevoie de ele?

— Ştia că aveai nevoie de el, dar cu toate acestea a plecat. Apoi Dumnezeu l-a luat la el. După care Dumnezeu te-a luat şi pe tine.

— Nu l-am mai văzut. Te-am mințit. Tot ce am reuşit să obțin au fost trei convorbiri telefonice şi o scrisoare.
O mințiseşi că îl întâlniseşi pe Bertie Kabalana, pe cea de-a doua soție a acestuia, Dalreen, pe cele două fete ale lor cu care corespondai, şi că luaseşi cina cu ei de Ziua Recunoştinței, în Missoun. Că, în timp ce mâncați carne de curcan cu sos de coacăze, îți spusese cât de exasperantă era mama ta şi că râseserăți cu toții. O poveste ticluită special ca să o rănească. Pentru că, dacă i-ai fi spus că el murise în vreme ce tu te aflai în aeroport şi că familia lui îndoliată nu avea ce să-ți spună, mama ta ar fi început din nou să-ți împuie capul cu poveşti despre „voia lui Dumnezeu”.
Se pare că tatăl tău îți scrisese de două ori pe an începând din 1973, când plecase. Tu ai găsit o singură scrisoare, în 1984, sub nişte pliculețe de ceai, în coşul de gunoi. Mai târziu mama ta avea să recunoască faptul că fusese neatentă; de obicei le arunca la gunoi la agenția de turism unde lucra.
— Îmi ajungea faptul că tu îmi aminteai de egoistul ăla nenorocit, îți spune amma ta, teancul de scrisori din poala ei făcându-se deodată nevăzut.
Mama ta nu vorbea niciodată urât – doar când îl pomenea pe tatăl tău.
— Păi, ce vină am avut eu?
— El a plecat, nu eu.
Pe măsură ce regina ridică vocea, printre curteni se iscă rumoare.
— Nu ai fost un copil uşor de crescut, însă nu m-am dat niciodată bătută. Nu merita să facă pe eroul, după ce te-a părăsit, trimițându-ți felicitări de ziua ta.
La cea de-a paisprezecea, cincisprezecea şi şaisprezecea aniversare a zilei tale de naştere stătuseşi lângă telefon aşteptând un apel din Missouri. La cea de-a şaptesprezecea

erai prea ocupat să te laşi sărutat de un flăcău voinic în costum ca să-ți mai pese.
— Nu merita să te vadă cum îi calci pe urme! strigă mama ta, moment în care întreaga curte erupe, iar tu auzi o şoaptă.
— Spune adevărul, amma. Ai făcut un copil ca să-ți salvezi căsnicia. Toate celelalte lucruri sunt nişte mituri.
— Visele se sfârşesc. Revino la suprafață.
În clipa următoare te afli la marginea bazinului din nori, iar Dr. Ranee îşi ia rămas-bun de la două adolescente şi un bărbat cu părul grizonant. Prin aer pluteşte un cântec interpretat de Jim Reeves, intitulat It's Now or Never, iar tu ştii că interpretarea cea mai bună este a lui Elvis „The King" şi a formației Queen – apoi te afli din nou în dormitorul de unde plecaseşi.
— Întotdeauna este o dovadă de bună purtare să părăseşti tărâmul viselor în acelaşi fel în care ai păşit în el. Este un semn de respect pentru cei care urmează şi pentru cei care visează.
Jaki se trezeşte brusc. Fredonează melodia It's Now or Never, însă nu în versiunea lui Elvis sau a lui Jim Reeves, ci pe cea pe care Freddie Mercury a folosit-o pentru fața B a acelui single celebru. O vezi apoi cum scoate o cutie de sub patul tău, extrăgând din ea câteva discuri de vinii – His Hand in Mine a lui Elvis şi Hot Space al celor de la Queen, ambele fiind nişte albume groaznice ale unor mari artişti.
Deschide copertele duble şi găseşte un bilet scris de tine, moment în care un fel de confetti pătrate, întunecate, încep să se reverse. Negativele îi cad în poală, negre, cu margini ascuțite, unele înfățişând nişte personaje albe, fantomatice, stând în nişte poziții extrem de bizare. O strângi în brațe, ceea ce ea nu simte, apoi îi mai şopteşti o instrucțiune în ureche:

— Jakiyo. Îmi pare rău pentru tot. Te rog să faci o mie de copii şi să leîmprăştii prin tot oraşul.

CE-ŞI DORESC YAKA-II

Dr. Ranee pluteşte pe marginea tărâmului viselor, îşi strânge părul într-un coc şi se străduieşte să-şi ascundă sclipirea din ochi. Observi cum spirite de toate formele şi mărimile şi având ochi de diverse culori intră şi ies din somnul altor oameni.
— Acum eşti mulțumit? Ai rezolvat problema cu şoptitul? Hai acum să mergem la Râul Naşterilor. Încă nu ai ajuns la cea de-a şaptea lună.
— Mai am două luni.
— Mai ai una şi jumătate.
— Nu pot. Nu încă. Jaki trebuie să-l găsească pe Viran. Eu trebuie să-mi găsesc ucigaşul. Trebuie să-mi feresc prietenii de monştri.
— Întotdeauna există câte un lucru de făcut. Majoritatea însă nu au nicio noimă.
— Jaki m-a auzit, cred.
— Eşti sigur că ai fost ucis?
— Aşa a zis Omul Cioară. La fel şi cititorii tăi de urechi.
— Da, dar tu eşti sigur?
— Dacă aş şti, ți-aş spune.
— Omul Cioară e un escroc, iar preta-ii nu au întotdeauna dreptate.
— Evident. Au zis şi că aş fi ucis nişte oameni.
— Că s-ar putea să fi ucis. Aşa au zis.
— Mahakali este cel mai mare demon din câți există, sau are şi ea un şef?
Buna doctoriță scutură din cap o dată, încă o dată şi încă o dată.

— Tu chiar nu ştii nimic despre țara care te-a hrănit şi te-a îmbrăcat?
Orice va fi fiind Dr. Ranee în zilele acestea, cu siguranță este şi o învățătoare căreia îi lipseşte o sală de clasă. Astfel de ființe cad uşor pradă tentației de a ține lecții.
— Nu există o singură Satană pe care trebuie s-o distrugem. Există sute de diavoli şi mii de yaka-i care bântuie pe fiecare drum, pe fiecare stradă.
Are dreptate. Aici nu este vorba despre lupta dintre Bine şi Rău. Aici există Răul ipostaziat în diverse forme, de la răul abia perceptibil la cel extrem, toate amestecate cu diverse întrupări ale ticăloşiei.
— Pentru fiecare nenorocită de boală din țara asta există câte un yaka.
Îți spune apoi că Prințul Negru provoacă avorturi spontane şi crampe menstruale; Mohini-ele seduc şoferii singuratici pe timp de noapte; yaka-ii Riri răspândesc diverse feluri de cancer. Călugărul înarmat cu un trident este teoretic o fantomă, însă furia care sălăşluieşte în el l-a transformat într-un strigoi.
— Fantomă, strigoi, preta, diavol, yaka, demon. Ce zici, am dedus bine ierarhia?
— Nu există niciun fel de ierarhie în haosul ăsta, copile. Nici măcar preta-ii nu sunt mai breji.
Îți spune apoi că preta-ii există sub mai multe înfățişări. Preta-ii mala îți fură gustul din mâncare; preta-ii gevala îți fură consistența din fecale. Cei mai mulți dintre ei sunt foarte pricepuți să citească urechi şi apetituri.
Începi să te plictiseşti ascultând-o, dar cel puțin acum nu mai deschide subiectul lunilor, tot mai puține, care ți-au rămas. Continuă să-ți împuie capul cu poveşti despre demonii care bântuie prin acest Lamijloc.
— Din pricina yaka-ilor am pierdut mai multe suflete decât aş putea număra.

— Dar ce-şi doresc de fapt aceşti yaka-i?
Îți spune că yaka-ii sunt obsedați de plăcerile carnale. Atunci când mâncarea se alterează, este din cauză că yaka-ii îi devorează nutrienții. Atunci când sexul este văduvit de pasiune, este din cauză că yaka-ii fură plăcerea. Stau prin preajmă privindu-i pe cei vii, iar proştii îi mai şi ademenesc.
— Yaka-ii pot face o mulțime de lucruri, mai puțin să păşească în Lumină sau să se nască sub forma unor oameni, spune buna doctoriță. Pot face trăsnăi, stricăciuni, pot răspândi ticăloşia, dar numai dacă îi inviți tu s-o facă. Şi niciodată înaintea scurgerii celor şapte luni. Nici măcar Mahakali nu te poate atinge, în afara cazului în care îi permiți.
Îți spune apoi că yaka-ii Naga au trăsături frumoase, capete de cobră şi nu pot da uitării anul 1983. Că pe un yaka Kota îl poți recunoaşte pentru că întotdeauna călăreşte o pisică, poartă perle şi este înarmat cu o halebardă. Yaka Bahirava s-a născut din zbieretele lui Sita şi îşi face apariția doar atunci când se bat zeii sau când soarele sângerează.
— Dar ai dreptate. Mahakali este cel mai înspăimântător demon, iar eu nu te voi mai putea proteja după ce vei fi depăşit a şaptea lună petrecută aici.
— Mai am nevoie de o singură lună ca să rezolv problema cu fotografiile.
— Ajunge acum. Haide. Faptul că intervii în chestiuni care se petrec Acolojos nu te va ajuta nici pe tine, nici pe ei.
— Sena zicea că...
— Dacă ai de gând să-l citezi pe Sena, atunci pleacă. Nu-mi mai irosi timpul. Ai văzut însă ce poate face Mahakali.
Ochii Dr. Ranee sunt aproape albi, cu câteva pete şi puncte galbene şi verzi.
— Mai ai la dispoziție două apusuri de soare. Te rog evită toate chestiile cu ochi negri.
— Ochii lui Sena nu sunt negri.

— Încă nu. Nimeni nu se naşte diavol.
— Asta nu poate fi adevărat.
Îți spune că yaka-ii sunt făcuți, şi nu născuți şi că fiecare are câte o poveste pe care a încetat s-o mai spună. Unchiul Canibal fusese una dintre victimele atentatului cu bombă din autogara Pettah. Copilul Sălbatic fusese forțat să-şi ucidă unchii pentru Tigri. Demonul Mării fusese batjocorit[163] la universitate până când murise. Strigoiul Ateu fusese un consilier municipal de provincie care sfârşise dezmembrat de către jevepişti. Doamna în Sariul Negru îşi pierduse cinci copii în război.
Îți mai spune că yaka-ii sunt nişte jucători extrem de ageamii, la fel ca toți şobolanii de cazinou, şi că întotdeauna sfârşesc înglodați în datorii, pe care le plătesc făcând tot felul de comisioane.
— Sena ăla al tău îi este dator lui Mahakali. Demonii le pun pe fantome să le procure suflete. Nu este atât de complicat.
Dr. Ranee se opreşte din mers şi scutură din cap. Este limpede că şi-a consumat toate săgețile şi că niciuna nu şi-a atins ținta. Rupe o pagină din blocnotesul ei şi o face cocoloş.
— Îți mulțumesc pentru ajutor. Şi îți promit, Dr. Ranee, că voi veni la Lumina aia a voastră înainte să se scurgă şi cea de-a şaptea mea lună.
— Nu vei veni.
— Unde va trebui să mă prezint?
— La Râul Naşterilor. Ia cel mai slab vânt de pe lacul Beira. Urmează canalele până la cei trei copaci kumbu[164].

---

[163] Orig. eng. ragging – obiceiul studenților din anii superiori de a-i umili pe boboci în fel şi chip, adesea în cadrul unui „ritual de acceptare" în sânul unor frății studențeşti.

[164] Numele singhalez al unei specii de copac (lat. Terminalia arjuna).

— Promit că o voi face.
— Două promisiuni valorează mai puțin decât una singură.
— Cândva am iubit un băiat care obişnuia să spună chestii din astea.
— Tu ți-ai ținut promisiunile?
— Nici măcar una.
— Şi el nu s-a supărat?
— Nu am observat.
— Te-a rănit?
Priveşti prin vizorul aparatului tău de fotografiat şi nu zăreşti niciun răspuns. Te scarpini în cap şi te uiți la sandaua ta desperecheată.
— Sunt sigur că am meritat-o. La revedere, doamnă doctor.
Prinzi un vânt care bate dinspre ocean, aşa că te urci pe el ca şi cum ai lua un tramvai din mers.
— Am de ținut o promisiune.
Dr. Ranee îşi ridică privirea, în vreme ce vântul te ia de acolo. Pare abătută şi dezamăgită, dar nu şi surprinsă.

MAGAZINUL FUJI KODAK

Negativele sunt puse în nişte huse transparente din plastic lipite cu bandă adezivă de albumele Hot Space al trupei Queen şi His Hand in Mine al lui Elvis. Ştiai că acestea ar fi avut cele mai mici şanse să fie scoase din colecție de cineva care posedă o pereche de urechi decente. Evident, nu orice persoană care ar descoperi nişte negative lipite cu bandă adezivă de două albume cu muzică proastă ar şti ce să facă cu ele, aşa că ai ataşat şi un bilet pe coperta interioară, ca să clarifici lucrurile.
VĂ ROG UMBLAȚI CU GRIJĂ.
DACĂ GĂSIȚI ACESTE NEGATIVE,
VĂ ROG ÎNAPOIAȚI-LE LA ADRESA: MAALINDA ALMEIPA,

GALLE FACE CODRI NR. 4, APARTAMENTUL II, COLOMBO 2.
DACĂ MAALINDA NU ESTE DISPONIBIL,
MERGEȚI LA MAGAZINUL FUJIKODAK,
WIMBIRIGASVAVA ROAD NR. 39
SI DAȚI-LE LUI VIRAN.

Jaki strânge cele două albume la piept, apoi se îndreaptă val-vârtej spre camera lui DD.

— Nu, potaie tâmpită! îi strigi tu, însă evident că Jaki nu te aude.

DD doarme îmbrăcat în chiloții lui marca Calvin Klein, între timp a pus ceva osânză în jurul taliei şi etalează o erecție matinală cauzată, speri tu, de faptul că tocmai te visează.

— Aiyo, nu-l trezi! zbieri tu la ea.

Jaki îşi apucă vărul de umăr şi începe să-l scuture până când se dezmeticeşte.

— Cine... ce?

— Cine naiba e Viran? întreabă ea.

Duba Delica urmează Lancerul la o distanță nu-prea-precaută. Jaki o zăreşte în timp ce maşina lor se înscrie în giratoriul Thummulla. Îi dă ocol de trei ori, jeepul ținându-se după ea. Apoi mai execută un viraj.

— Ce se petrece? întreabă DD, aflat pe scaunul pasagerului.

Falca pătrățoasă, maronie, îi este proaspăt bărbierită, părul dat cu fixativ îi stă țepos şi pare îngrijit chiar şi la această oră imposibilă.

— Nu poartă uniformă. Asta e de rău augur, spune ea continuând să-şi țină ochii ațintiți la drum şi limba între buze.

DD se întoarce ca să vadă despre ce este vorba.

— E doar o dubă, Jaki. Lasă-i să te depăşească.

Jaki încetineşte, stârnind un cor de claxoane în traficul din spatele ei, însă duba nu o depăşeşte. Fără să semnalizeze,

Jaki intră în labirintul auto cunoscut sub numele de Longdon Place.
— Nu sunt dornici să ne depăşească.
— E doar o dubă nenorocită. Nu ai dormit suficient? Vrei să trec eu la volan?
— OK, răspunde Jaki călcând acceleraţia până la blană şi începând să facă nişte slalomuri scurte prin labirint.
Dintre voi trei, ea fusese dintotdeauna cel mai bun şofer şi, tocmai de aceea, cel mai nesăbuit. Pătrunde prin intersecţia Thimbirigasyaya şi iese pe strada Bambalapitiya. Maşini şi ricşe cu trei roţi schimbă benzile fără să semnalizeze şi se feresc din calea lui Jaki claxonând-o de zor. Străzile se umplu de fum, mirosuri şi de luminile becurilor de frână care nu funcţionează. Duba nu se mai zăreşte pe nicăieri. în vreme ce maşina lor trece pe lângă punctele de control, DD ţine o ţigară între buze fără să o aprindă, ceea ce înseamnă că teoretic încă nu a pierdut pariul făcut cu mai multe luni în urmă.
În chip miraculos, Jaki găseşte un loc de parcare chiar în faţa magazinului FujiKodak. Duba Delica pare să le fi pierdut urma. Interiorul magazinului este plin cu fotografii înfăţişând asiatici etalând nişte zâmbete imposibile. Există o vitrină cu aparate de fotografiat şi una cu diverse role de film. Abţibilduri şi afişe printate în alb-verde – culorile Fujifilm. Abţibilduri şi afişe mai mici, în galben-roşu – culorile Kodak, în spatele tejghelei se află două femei, una primind filmele nedevelopate, cealaltă înmânând clienţilor plicurile cu fotografii. Totul este surprinzător de bine organizat, iar clienţii par să ştie unde să se aşeze la coadă. Deşi mai sunt trei oameni în faţa lui, DD se bagă peste rând şi întreabă, ca un nesimţit ajuns pe culmile misecuvinismului, „Unde e Viran?”.
Angajata magazinului îi arată uşa din spatele ei. Jaki şi DD păşesc într-un studio fotografic plin de lumini şi ecrane în

care un băiat cu ochelari stă aplecat deasupra unui contract.
— Viran?
— Da?
— Maalinda ne-a spus să venim la tine.
Băiatul stă de vorbă cu Jaki, însă privirea i se îndreap-tă-ață spre DD.
— A plecat?
— Aşa se pare.
Băiatul scutură din cap, lăsându-şi privirea în pământ.
— În străinătate, sau a fost arestat?
DD îşi însoțeşte răspunsul cu un oftat.
— Se zice că ar fi mort, însă nimeni nu i-a văzut până acum cadavrul.
Lui Viran îi pică instantaneu fața. Începe să-şi şteargă ochelarii cu poala cămăşii.
— Atunci poate că pur şi simplu s-a pitit pe undeva?
— Eşti prieten cu Maali?
— Îl cunosc de ani întregi. Aici venea să-şi developeze filmele.
Jaki aşază cele două albume pe masă. Coperta celui al trupei Queen este sfâşiată, iar cea a albumului lui Elvis „The King” este legată cu bandă adezivă.
— Scrie că tu ştii ce să faci cu astea.
— Ați venit singuri?
— Suntem doar noi doi.
— Nu v-a urmărit nimeni?
— Evident că nu.
— Sunteți siguri?
— Era o dubă în spatele nostru, dar am reuşit să scăpăm de ea.
— Atunci, să ne grăbim. Trebuie să vă duceți la Clubul Centrului pentru Arte şi să vorbiți cu domnul Clarantha.

Asta îşi dorea Maali să se întâmple cu primul set de fotografii.
— ”Primul set”?
— M-a rugat să fac două seturi. Unul pentru domnul Clarantha; celălalt pentru altcineva.
— ”Altcineva”?
L-ai întâlnit pe Viran la cinematograful New Olympia, la un matineu în care rula Evadare din Atena, cu Roger Moore, Telly Savalas şi Stefanie Powers, vizionat de cupluri hetero care se giugiuleau şi de bărbați care bulăneau alți bărbați. Viran măsura circa un metru cincizeci şi şapte în înălțime şi optsprezece centimetri acolo unde conta. De asemenea, era pasionat de aparatele de fotografiat vechi, era angajat la FujiKodak şi avea o cameră obscură în Kelaniya dotată cu aparatură de ultimă generație, moştenită de la unchiul lui. Era un băiat delicat şi talentat, mirosea a săpun şi pudră de talc şi nu-l interesa politica. Asta până când a văzut fotografiile tale cu JVP pe care le făcuseşi pentru Associated Press.
Îi spuseseşi că, dacă la un moment dat un băiat frumos şi o fată cu părul vâlvoi vor veni la magazin cu două albume, Elvis şi Queen, întrebând de el, va trebuie să ia negativele acasă, să ie developeze şi să le expună pe hârtie fotografică de 20x25 cm, cu lumină slabă şi contrast puternic.
Al doilea set de fotografii era pentru Tracy Kabalana, mezina tatălui tău, care îți promisese că-ți va proteja pozele atunci când venise împreună cu tatăl vostru într-una dintre rarele lui vizite în țara natală. Acum sora ta urma să facă douăzeci şi patru de ani, iar tu nu erai sigur că mai ținea minte ce-ți promisese, dat fiind că frânseseşi, la propriu, inima tatălui ei.
Totul începuse cu câțiva fotografi de la Associated Press bătuți în apropierea Clubului Presei, apoi Andy McGowan se trezise că i se confiscă filmul din aparat, după care ziaristul

Richard de Zoysa fusese răpit şi ucis. Aranjaseşi totul după un chef la cazinou urmat de o confruntare cu armata de care ai scăpat pe muchie de cuțit. I-ai spus lui Viran tot ce ar fi trebuit să facă în vreme ce vă giugiuleați lângă şinele de cale ferată, apoi i-ai amintit lui Clarantha de promisiunea pe care ți-o făcuse la sfârşitul petrecerii. Unchiul Clarantha se număra printre acele rare persoane care îşi onorează promisiunile făcute la beție.
Prinzi un vânt care te poartă spre intersecția Colpetty. Pluteşti peste acoperişul unei dube albe Delica şi aterizezi pe Lancerul argintiu. În Colombo, ca în majoritatea oraşelor, vântul circulă mai repede decât maşinile. Jaki strânge volanul cu putere, în timp ce DD o pisează cu întrebări.
— Ție ți-a spus despre chestia asta?
— Da, la sfârşitul unei petreceri, când de față se afla şi unchiul Clarantha. Ne-a spus ce să facem cu fotografiile dacă el va fi vreodată în exil. Nu-ți aminteşti?
— Eram beat, iar tu dormeai.
— Prin urmare, îți aminteşti.
Barul nu este deschis. Scaunele au rămas aşezate pe mese, cu picioarele-n sus, iar oamenii de la curățenie spală parchetul cu mopurile. Clarantha fumează o țigară la bar în vreme ce citeşte ziarul. E un tip dolofan, prăpăstios, care a suferit trei atacuri de cord după ce a intrat în cel de-al cincilea deceniu al vieții. Se zvoneşte că ar fi contractat boala aceea gravă al cărei nume este un acronim. Nu l-ai întrebat niciodată dacă este adevărat, însă nenumăratele discuții despre mortalitate, purtate la ore mici din noapte, te-au cam pus pe gânduri.
— Bună, Jaki. DD, spune Clarantha împăturindu-şi ziarul. Îmi pare rău, dar barul e închis.
— Viran de la FujiKodak ne-a spus să venim la tine.
Clarantha face o pauză, apoi aşază ziarul pe tejghea.

— Nici nu vreau să aud ce vreți să-mi spuneți. Isuse! Unde e Maali?
— Nu i-am văzut cadavrul, spune DD, aşa că nu ştim.
— Atunci poate că a fugit undeva, urmează unchiul Clarantha.
— Nu, răspunde Jaki, uitându-se în ochii lui, scuturând din cap şi privindu-l apoi cum îi pică fața.
Zăreşti două fantome plutind în jurul tonomatului, o maşinărie vintage donată de un bătrân interpret srilankez de melodii de inimă albastră, care o cumpărase din Las Vegas. Se vorbise că urma să fie vândută şi cu banii obținuți să fie răscumpărat Centrul pentru Arte de la trustul care deținea teatrul. Cele două fantome apasă pe butoane cu pumnii, însă tot ce obțin sunt nişte mici pâlpâiri electrice.
— În vremurile pe care le trăim, este foarte periculos să faci asta, spune Clarantha.
— Înțelegem, răspunde DD.
— Cândva îmi doream să scriu nişte piese de teatru care să schimbe lumea, spune Clarantha. În loc de asta, am scris musicaluri.
— Şi musicalurile pot schimba lumea, spune Jaki.
— Taci din gură, Jaki, comentează DD.
— Am făcut o promisiune şi am de gând să mă țin de ea, spune Clarantha. Cât de repede poate tipul ăsta, Viran, să producă fotografiile?
— Mâine.
— Aiurea. Cum naiba?
— Se pare că are propriul studio foto. Aşa zicea.
— Şi poate livra fotografiile de pe-o zi pe alta?
— Aşa zicea.
— Eu nu dispun decât de douăzeci de rame. De ce atâta grabă? Despre câte fotografii este vorba?
— În jur de cincizeci.

— Absurd! Am nevoie de ajutor. Colegii voştri ar putea să ne ajute?
— Lasă-mă să-i întreb.
Fantomele par europene şi vag familiare. Ambele poartă cămăşi hawaiiene şi pantaloni de plajă. Cel mai dolofan îşi ia inima în dinţi şi loveşte tonomatul. Se simte o vibraţie, apoi se aude un păcănit şi în clipa următoare din difuzoare se face auzită melodia lui Elvis, It's Now orNever.
DD pare surprins, Jaki de-a dreptul înspăimântată, însă Clarantha se mulţumeşte să dea din umeri.
— Face asta tot timpul. Avem o fantomă pe nume Iris, chicoteşte el. S-ar putea să fie ea.
În vreme ce-l ascultă pe Elvis cum cântă, laki pritoceşte nişte gânduri care nu-ţi pot fi adresate decât ţie.
— Sunteţi siguri că nu a fugit din ţară? întreabă Clarantha.
— Cine ştie? răspunde DD. Nimic nu mă poate surprinde atunci când este vorba despre Maali.
— OK, spune Jaki, ridicându-se în picioare, luându-şi geanta şi părăsind încăperea.
Jaki iese din Clubul Centrului pentru Arte, trece pe lângă Galeria Lionel Wendt, apoi păşeşte pe trotuar. Înainte de a intra în maşină, se uită de-a lungul bordurii dacă nu a parcat vreo dubă Delica şi la oamenii de pe stradă, căutând indivizi care nu sunt nici militari, nici poliţişti.
Porneşte motorul Lancerului şi începe să străbată bulevardul Guildford Crescent. Prinde viteză, apoi coteşte greşit, ceea ce înseamnă că nu are de gând să se îndrepte spre Galle Face, şi tu ştii prea bine încotro duce drumul pe care a apucat-o Jaki. Aprobi fără tragere de inimă decizia ei.
Când parchează pe strada pe care se află hotelul Leo, verifică dacă nu a urmărit-o cineva, ceea ce faci şi tu, apoi trece de paznicul adormit şi ia liftul spre etajul cinci.
Tu pluteşti cu un etaj mai mult şi te trezeşti privind pe fereastra apartamentului aflat la etajul şase. Nu zăreşti

decât pereți văruiți, cutii goale şi o uşă deschisă. Nici urmă de Kuga sau de Elsa. Nu se zăresc nici fotografiile făcute cu Nikonul tău şi developate apoi de Viran. Camera nu a fost răscolită asemenea apartamentului tău din Galle Face Court, însă cineva aflat probabil într-o pasă nu prea bună a smuls draperiile şi a răsturnat masa.
Pluteşti până la Pegasus şi o găseşti pe Jaki aşezată la masa de blackjack, decisă să-şi petreacă seara acolo, comandând gin şi fumând țigările din partea casei, pe care în clipa aceea ți-ai dori să le poți savura şi tu. Încerci să-i şopteşti, însă nici tu, nici ea nu mai visați. Te străduieşti să-i ghiceşti gândurile, în timp ce ea calculează şansele şi numără cărțile, aşa cum ai învățat-o tu, doar că o face prost.
Pluteşti spre masa de poker, acolo unde Karachi Kid[165] joacă pe sume mari cu israelienii. Tânăr, durduliu, având capul ras acoperit cu o şapcă de baseball, Karachi Kid era mereu generos cu jetoanele proprii pe care le folosea ca să te scoată din rahat atunci când jucai prea multe mâini. Îți ținea socoteala datoriilor şi îți amintea de fiecare dată de ele atunci când te aşezai la masă.
— Ne filmează cineva? întreabă el, uitându-se la tavan, apoi la pereți.
— De ce ne-ar filma cineva? întreabă Yael Menachem. Doar dacă nu ai tu vreo minicameră ascunsă în şapca aia idioată.
Yael Menachem este un tip corpolent şi gălăgios, în vreme ce partenerul lui de afaceri, Golan Yoram, este îndesat şi rezervat. La aceeaşi masă se mai află doi chinezi care se prefac că nu vorbesc engleză. Unii zic că ar fi rude cu Rohan Chang, şeful cazinoului, şi că ar fi trimişi să-i supravegheze pe cei care cheltuiesc mult. În ultima noapte în care încă

[165] Lit. „Puştiul din Karachi”, porecla personajului, inspirată probabil din seria de filme Karate Kid.

mai respirai jucaseşi poker cu ei, dar nu-ți mai aminteşti dacă pierduseşi sau câştigaseşi.
— Haideți să ne mutăm afară, spune Karachi Kid. Aici duhneşte a sos de soia.
Chinezii de la masă sunt prea ocupați să-şi ridice miza unul altuia ca să se simtă jigniți. Israelienii şi pakistanezul îşi iau băuturile şi ies pe terasă.
— Am văzut ultima listă, spune Golan Yoram, aprinzându-şi o țigară.
— Şi?
— Depuneți un avans de şaptezeci la sută şi vă putem face rost de tot.
— De tot?
— Dacă vrei rachete Scud, putem face rost, frate.
Menachem aruncă o privire scurtă spre chelnerul care tocmai aşază pe masă o scrumieră, apoi întreabă cu glas şoptit:
— Ai mai făcut afaceri cu colonelul Mahatiya?
— Orice om care a ținut o armă în țara asta a făcut afaceri cu mine, prietene, spune Karachi Kid luând o gură din sucul de portocale. Nu te poți duce la bancă pentru asta.
— Interesant, comentează Menachem. Noi suntem implicați în industria cinematografică. Toate astea reprezintă ceva nou pentru noi.
— Ei, sunteți modest.
— Da, iar eu nu sunt niciodată modest. Şi nu îmi plac prețurile voastre. Vom avea nevoie de un aconto de optzeci la sută.
— Omule, mi-a plăcut la nebunie filmul cu Ninja.
— Care dintre ele? Enter the Ninja sau Ninja 3: The Domination?
— Ninja USA?
— Ăla nu e al meu, răspunde Menachem.

— De fapt, cred că a fost Enter the Ninja. Superb, ah! Tare de tot acțiunea.
— Filmul ăla a fost un rahat, dar a produs bani. Corect?
— A mers destul de bine, spune Yoram.
Karachi Kid întinde o foaie de hârtie pe care Yoram o studiază o vreme înainte de a scutura din cap.
— Prețurile nu sunt acceptabile. De unde ai scos prețurile astea?
— Astea sunt prețurile pieței.
— Sunt prețurile Hezbollah-ului şi ale Hamas-ului. Pentru banii ăştia veți primi nişte raha-turi ruseşti stricate. Ori vă creşteți bugetul, ori nu mai facem nimic, îmi pare rău.
— Clientul meu va avea nevoie de referințe, desigur.
— Uite ce referință vă ofer eu, spune Menachem, arătându-şi degetul mijlociu.
— Aş putea să vă întreb. Cu tot respectul cuvenit. Ați mai făcut vreodată afaceri pe piața asta?
— Desigur.
— Cu guvernul?
— Poate.
— Tigrii?
— Posibil.
— JVP?
— Niciodată.
— Ce ştiți despre partenerul vostru de poker care a dispărut?
— Cine?
— Ştiți cine.
— Era un poponar hipiot. Hipioții şi poponarii mor. Nu are nicio legătură cu noi.
— Mă bucur să aud asta, spune Karachi Kid.

CONVERSAȚIE CU NIŞTE SINUCIGAŞI MORȚI (1986,1979,1712)

Pluteşti până pe terasa de pe acoperişul hotelului Leo, acolo unde noaptea îmbătrâneşte, iar cazinoul rămâne deschis. Aerul nopții este străpuns de zgomot de maşini cu motoarele gripate, de mârâielile maidanezilor şi ale jucătorilor care îşi spun că aceasta va fi noaptea în care vor bate casa. Tu eşti întotdeauna un clişeu – în moarte la fel ca în viață. Doar asta se pricep să facă fantomele: să bântuie locurile în care au murit. O activitate la fel de evidentă precum a da târcoale unui mormânt sau a tândăli prin fosta ta casă. Şi la fel de lipsită de noimă.
Jaki stă singură la o masă. Tocmai îi serveşte un suc de portocale chelnerul acela cu trăsături bovine pe care l-ai gustat în ultima noapte în care încă mai respirai. Jaki crede că e singură, nu te vede nici pe tine, nici sinucigaşii care populează acoperişul şi se zgâiesc la lună.
La ora 3.00 dimineața, terasa de pe acoperişul hotelului Leo este liniştită, dacă nu îi pui la socoteală pe sinucigaşii care atârnă pe marginile acesteia. Primul este un travestit, un bărbat de vârstă mijlocie îmbrăcat într-un sari kandyan[166] şi purtând brățări, lănțişoare şi machiaj din abundență.
— Am făcut-o pentru că eram trist, căci trişti suntem cei mai mulți dintre noi, ştii? Dar am făcut-o şi pentru că sunt budist. Credeam că reîncarnarea este mai ieftină decât o operație de schimbare de sex.
— De ce nu ai păşit în Lumină?
— Mi-am petrecut toată viața în Lamijloc, răspunde femeia care fusese cândva bărbat. Poate că aici este locul meu.
Sinucigaşul în sari păşeşte ca la parada modei pe marginea terasei, apoi se ghemuieşte ca să privească în jos, la spectaculoasa prăpastie în care, dacă te-ai arunca, ai ajunge în parcarea hotelului sau în groapa aceea de gunoi, în

[166] Referitor la oraşul srilankez Kandy.

funcție de cum ar bate vântul. Acoperişul este ticsit de spirite, majoritatea provenind de prin alte părți şi cele mai multe ale unor sinucigaşi, îți dai tu seama după ochii lor galben-verzui şi după faptul că bombăne întruna.

Pe câțiva i-ai mai văzut cu două luni în urmă, când Sena şi Dr. Ranee se certau din pricina sufletului tău prăpădit. O fată cu pielea fetidă, purtând cravată la gât, şi un personaj cocârjat, care pare să fi stat la murat în apa oceanului de pe vremea regelui Buvenekabahu, discută ceva în apropiere. Pluteşti prin aerul umed şi rece ca să tragi cu urechea. În ultima vreme la asta te pricepi cel mai bine.

Aşa cum se întâmplă ori de câte ori nişte megaplicticoşi vorbesc despre munca lor, cei doi sinucigaşi discută despre sinucidere.

— De ce se află Sri Lanka pe primul loc la sinucideri? întreabă fata privind prin ochelarii ei cu lentile groase. Om fi noi chiar aşa de trişti şi de violenți în comparație cu restul lumii?

— Cui îi pasă? răspunde personajul cocârjat, în timp ce o femeie cu codițe se aruncă în gol.

— Motivul este că avem parte de suficientă educație ca să înțelegem că lumea este crudă, spune şcolărița. Şi de suficientă corupție şi ilegalitate ca să ne simțim neputincioşi.

— Şi putem procura extrem de uşor erbicide, spune cocoşatul.

Continui să pluteşti deasupra terasei şi să tragi cu urechea. Dai peste cinci copii-soldați din armata Tigrilor Tamili care fuseseră aduşi în Colombo ca să fie interogați şi reabilitați. Într-una dintre închisorile prin care s-au perindat găsiseră o datura[167] şi făcuseră din ea ceai. Tuscinci adoră viața de

[167] Numele unei plante extrem de otrăvitoare din familia solanaceelor.

apoi („Nimeni nu mai răcneşte ordine la noi”) şi sar în gol de pe marginea terasei cu veselia tâmpă a copiilor mici care încă se târăsc pe coate.
Privind gloata adunată pe acest acoperiş, îți este greu să pui la îndoială cifrele care vorbesc despre rata sinuciderilor din Sri Lanka: tineri, bătrâni, oameni de vârstă mijlocie, bărbați, femei şi tot ce mai există între aceste categorii; îndrăgostiți părăsiți, fermieri faliți, refugiați ai unor revoluții eşuate, victime ale unor violuri, studenți rămaşi repetenți şi destul de mulți homosexuali nedeclarați. Cu toții plutesc până pe marginea terasei, apoi se aruncă în gol.
Unul dintre homosexualii nedeclarați se apropie să-ți vorbească, doar că pe tine nu te interesează băieții care nu sunt frumoşi, în special de când nici tu nu mai eşti un bărbat chipeş. Îl surprinzi pe cocoşat holbându-se la tine, aşa că te apropii plutind de el.
— Eu m-am spânzurat în portul oraşului Colombo când portughezii mi-au incendiat corabia.
— Eu m-am înecat în lacul Diyawanna Oya când mi-am pierdut pământul. Dacă nu ai niciun ban, viața nu merită trăită. Dacă aş putea, m-aş mai sinucide o dată. Doar ca să sfârşesc cu toate astea.
— Dar de ce nici măcar unul dintre voi nu se duce să păşească în Lumină?
Cocoşatul pare jignit. Scuipă un cocoloş de betel mestecat peste marginea terasei, iar tu îl urmăreşti cum dispare.
— Dar tu de ce n-o faci?
— Eu nu m-am sinucis.
— Eşti sigur?
— Am încercat o dată, când aveam paisprezece ani. Am dat greş şi apoi nu am mai încercat niciodată.
— Până şi pentru sinucidere este nevoie de ceva perseverență.

— Se spune că Lumina te curăță de păcate şi îți oferă şansa unui nou început.
— Eşti cumva un Ajutător? Dacă da, cară-te!
Te uiți la necunoscutul a cărui față abia o distingi, a cărui poveste abia dacă o înțelegi şi îi pui întrebarea pe care, de când eşti mort, nu ai reuşit s-o rosteşti.
— Dacă am ajutat nişte oameni care voiau să moară, se cheamă că sunt un criminal?
— De unde ştii că voiau să moară?
— Am fost martorul suferințelor lor. Ştiam că voiau să moară.
— Pentru majoritatea creaturilor care umblă pe acest pământ ar fi fost mai bine să nu fi trăit niciodată.
— Deci, dacă am ajutat pe cineva uşurându-i suferința, Lumina ar trebui să mă răsplătească, nu-i aşa?
Cocoşatul se uită la tine, apoi începe să râdă.
— Dacă încerci să fii consolat, ai venit într-un loc cât se poate de nepotrivit, nătărăule.
Spunând aceasta, cocoşatul se aruncă în gol continuând să râdă în hohote, însă nu atinge niciodată pământul.
Nu eşti surprins că Jaki nu mai e singură la masă. Ceea ce te surprinde este că lângă ea se află o femeie pe care o recunoşti: Radika Fernando, crainica televiziunii naționale. Cele două au trecut de la gin la rom, iar în momentul în care soarele îşi face apariția la orizont, se țin de mâini şi fumează pe marginea terasei.
Zăreşti, şase etaje mai jos, duba Delica parcată şi un bărbat cu fața acoperită cu o mască chirurgicală care dojeneşte un polițist aflat în spate. Pantalonii şi cămaşa Măştii sunt călcate la dungă, spre deosebire de hainele boțite ale polițistului. Este evident că acesta a stat în dubă toată noaptea, fără să pună geană peste geană.
— Cum adică „au plecat”?

— Birourile CNTR sunt goale. Nu mai e nimeni acolo. Totul a fost luat, spune subinspectorul Ranchagoda, cearcănele din jurul ochilor făcându-l să semene cu un broscoi.
— Dar acum două zile am pus oameni să monitorizeze nonstop locul ăsta. Ați căutat prin clădire?
În momentul acela walkie-talkie-ul începe să pârâie. Masca trage o înjurătură, apoi duce aparatul la ureche. Urmează un şuvoi de cuvinte bruiate de pârâituri.
— Imbecilii naibii! Elsa Mathangi a urcat astă-noapte în avionul de Toronto. A ajuns la aeroport cu autobuz plin de turişti din Germania.
— Cum naiba? se miră Ranchagoda. Noi n-am văzut-o plecând.
— Află răspunsurile la întrebările care te frământă în timpul liber. Acum am nevoie de o soluție, iar maiorul vrea să-i găsim negativele.
Subinspectorul Ranchagoda se uită la terasa hotelului şi la soarele care a început să se înalțe pe cer, conturând siluetele a două femei care fumează.
— S-ar putea să am o idee, spune Ranchagoda.
Masca îi urmăreşte privirea, apoi clatină aprobator din cap.
— Avem nevoie de idei. Ce ai de gând?
Ranchagoda deschide torpedoul maşinii în care se află un sac de iută şi o sticluță.
— Nu sunt sigur că maiorul sau ministrul ar aproba ideea ta, însă eu s-ar putea s-o aprob.
Te uiți şi tu spre terasa hotelului, acolo unde Radika Fernando stă aplecată peste balustradă şi se joacă cu părul lui Jaki. O sărută de rămas-bun, apoi pleacă, deşi ambele gesturi par să spună au revoir, şi nu adieu. Tu continui să-ți concentrezi atenția asupra etajului şase al clădirii, acolo unde cândva ai stat pe fotoliul acela acum gol, spunându-i Elsei că nu mai ai de gând să semnezi niciun alt contract. Priveşti geamurile fumurii ale cazinoului în care ai jucat

ultima ta mână şi unde ți-ai preschimbat în bani toate jetoanele.

POCKET JACKS[168]

Tu şi Jaki porecliserăți masa de blackjack „masa muii”, doar ca să vă amuzați, pentru că niciunul dintre voi nici nu primiserăți cunilingusuri sau felații, nici nu le oferiserăți altor jucători. La blackjack, dacă eşti atent la probabilități şi ții socoteala cărților, poți câştiga, în timp, o sumă frumuşică. Cazinoul Pegasus avea numai două pachete de cărți de joc în pantof[169], ceea ce însemna că până şi un creieraş debil ca al tău era capabil să memoreze cărțile jucate.
Cazinoul este dispus în forma unui semicerc având în centru bufetul de la intrare, ceea ce-l face să semene cu o potcoavă care te stoarce de noroc. Ruletele aflate la ambele capete ale acestui „U” sunt cele mai zgomotoase, mesele de blackjack şi de bacara – cele mai aglomerate, iar cele de poker, aflate pe curba literei, sunt cele mai slab luminate. Aveai tot felul de formule cu care încercai să bați casa la jocul de cărți, elaboraseşi tot felul de metode capabile să te ferească de gloanțe în zonele de război şi dispuneai de mai multe tehnici de detectare a rahatului cu perje. La blackjack, tot ce trebuia să faci era să-l bați pe dealer, al cărui comportament erai capabil să-l prevezi. în zonele de război, trebuia să ştii cine aruncă cu bombardeaua şi să cunoşti locurile pe unde nu era bine să umbli, iar în cazul

---

168 Doi valeți serviți, în jocul de poker Texas Hold'em, în care inițial fiecare jucător primeşte câte două cărți, ambele aşezate cu fața în jos.

169 Pantof de dealer – un recipient special în care sunt puse cărțile de joc (amestecate) şi din care dealerul le extrage pe rând.

celor care mâncau rahat, trebuia să-ți dai seama ce anume voiau de la tine.
Primiseşi câteva mâini de cărți măricele, iar dealerul continua să piardă. Ştiai că mai rămăseseră două ore până la prima ta întâlnire şi trei până la următoarea. Te-ai gândit la biletul scris pe hârtie roz pe care îl lăsaseşi pe racheta de badminton a lui DD:
Vino diseară la barul de la Leo, la 23.00. Am să-ți dau nişte veşti. Cu dragoste, Maal.
Ultima dată când plecaseşi cu treabă în nordul țării îți spuseseşi atât ție, cât şi tuturor celor dispuşi să te asculte că, dacă vei supraviețui canonadei, vei pleca din țară. Că îți vei preschimba toate jetoanele în bani, te vei dedica lui DD şi îl vei urma oriunde va spune el. Trei promisiuni valorează mai puțin decât două.
Te bucurai că Elsa şi Kuga nu mai erau prin preajmă. Îți dăduseră un cec gras, în schimb tu le promiseseşi negativele. O promisiune pe care aveai de gând să o onorezi. În curând aveai să le onorezi pe toate, sau cel puțin aşa sperai. Luaseşi cecul acela gras la masa de blackjack, apoi îți strânseseşi jetoanele câştigate şi te aşezaseşi la masa ta preferată, chiar în vârful curburii potcoavei. La partidele de poker cu mize mari participau copii de bani gata, proxeneți, traficanți de arme şi asasini economici[170], cu toții încercând să se fure între ei.
— Îmi datorezi bani, hipiotule, ți-a spus Karachi Kid care stătea pe un morman de jetoane în valoare de patruzeci de mii de dolari.

[170] Orig. eng. economic hitmen – (lit. asasini economici plătiți) nişte profesionişti foarte bine plătiți capabili să înşele țări din întreaga lume cu sume uriaşe de bani.

Purta ochelari de soare şi bea vodcă, deşi la masa aceea, teoretic, ambele lucruri erau interzise. Ți-a întins o băutură ştiind că aveai să-l refuzi.
— Dar e în regulă. Astăzi am face mai bine să jucăm.
Era un joc de şase mâini. Lângă pakistanez se aflau doi chinezi – unul scund, celălalt voinic –, iar lângă aceştia un Unchi Srilankez Beat, flancat de două femei din Maldive. La capătul mesei se afla Yael Menachem, de departe cel mai norocos jucător, în fața lui aflându-se în seara aceea jetoane în valoare de peste şaizeci de mii de dolari.
Cei doi traficanți de arme aflați la masă nu dădeau niciun semn că s-ar cunoaşte. China Mare şi China Mică preferau să rămână tăcuți, mai puțin între jocuri, când îşi spuneau bancuri în mandarină, începând să râdă înainte de a ajunge la poantă. Israelianul era atât cel mai vorbăreț personaj de la masa de poker, cât şi cel mai priceput.
Toată lumea părea să fure de la Unchiul Srilankez Beat, care se ținea de nişte mâini proaste şi era jumulit de bani în urma unor decartări imposibile. A jucat până la capăt cu o pereche de aşi, doar ca să constate că Karachi Kid avea o chintă, apoi s-a îndreptat cu paşi nesiguri spre bufet, sperând ca cele două femei din Maldive să-l urmeze, însă acestea n-au făcut-o.
— Ştiam că ai o chintă, i-a spus israelianul lui Karachi Kid. Când pescuieşti, joci strâns, iar când blufezi, joci la liber.
Pakistanezul s-a mulțumit să privească în fața lui şi să continue să mestece gumă.
Lucrurile s-au animat în momentul în care China Mică a mărit miza în top[171], Menachem punând la bătaie jumătate din vraful de jetoane. Când a văzut că China Mică mărise

---

[171] În jocurile de poker Texas Hold'em şi Omaha, flop-ul reprezintă cea de-a doua rundă de pariere.

miza neavând nimic, dar că făcuse un ful, israelianul s-a dezlănțuit:
— Cine sunt oamenii ăştia? Nici nu pot fi numiți jucători de poker! Cine plusează cu trei juveți?
L-a înjurat pe dealer, apoi a plecat de la masă, luându-şi jetoanele rămase. China Mare şi China Mică l-au urmărit cu nişte priviri de oțel, apoi au spus încă un banc în mandarină.
Până atunci, tu şi Karachi Kid stătuserăți tăcuți şi jucaserăți într-o manieră agresivă. Îți intraseră câteva mâini bune, însă toată lumea ieşea din joc ori de câte ori măreai miza. Mai aveai la dispoziție mai puțin de o jumătate de oră până la prima întâlnire, aşa că te-ai decis să mai joci o mână. Karachi Kid a dat votca peste cap, apoi şi-a pus tot purcoiul de jetoane pe mijlocul mesei.
— Haideți să vedem cine pe cine plăteşte în seara asta. Gălbejiții ăştia au pulile mici, aşa că vor renunța. Chiar dacă le-a picat un as.
Au urmat nişte bombăneli în mandarină şi, de data aceasta, fără să mai spună vreun banc, cei doi chinezi i-au adresat pakistanezului nişte priviri opărite. Unul dintre ei a muşcat din momeală, celălalt a aruncat cărțile. Cum toate jetoanele celorlalți jucători ajunseseră în mijlocul mesei, a urmat rândul tău. În filme, în astfel de momente, masa de joc ar fi asaltată de o mulțime de curioşi, femei de moravuri uşoare s-ar lipi de scaunul celui care a pariat mai mult, bodyguarzii ar rosti tot felul de cuvinte codificate în walkie-tal-kie-urile lor, iar bețivii s-ar frăsui primprejur bălmăjind „ohM-uri şi „arT-uri. Doar că această decartare a avut loc în lumina slabă a mesei de poker, singurii martori fiind dealerul şi iadul din fundul pământului.
Nu te-ai rugat niciodată atunci când ai pariat, când ai păşit pe un câmp de luptă, când ai supt mătărangi sau când i-ai spus unui băiat că îl iubeşti. De fiecare dată calculaseşi

probabilitățile, evaluaseşi opțiunile, apoi le făcuseşi să lucreze în favoarea ta. Şansele să te naşti cu mai mult de zece degete la picioare sunt de una la o mie; şansele ca pilotul avionului să fie beat sunt de una la o sută şaptesprezece şi, după cum susțin unii, şansele să scapi basma curată după ce ai comis o crimă sunt de trei la una.
Întotdeauna te aşteptaseşi la tot ce putea fi mai rău. De fiecare dată ghiceai de unde ar fi putut veni bombele. Îi cereai partenerului tău ocazional să-şi pună prezervativ. Ai rugat legile probabilității să acționeze în favoarea ta, ceea ce înseamnă acelaşi lucru cu a te ruga unui Dumnezeu invizibil. Sau nu?
Jaki adora să te vadă cum faci astfel de calcule matematice, deşi ea, pe vremea când studia la Londra, rămăsese de două ori corigentă la această materie, la scurtă vreme după ce îl pârâse propriei mame pe tatăl ei vitreg.
Te-ai prefăcut că s-ar fi aflat şi ea acolo.
— OK, Jakio. Până şi un doi de cupă ar bate juveții tăi. La un pot atât de mare, în mod obişnuit aş renunța.
Pe masă se aflau trei cupe, iar în mână aveai doi valeți, în clipa următoare ți-ai împins toate jetoanele în mijlocul mesei.
La river[172], când şi-a făcut apariția nouarul de treflă, nimeni nu a izbucnit în urale. Karachi a decartat o chintă le rege, China Mică a chicotit, iar China Mare le-a arătat tuturor asul de cupă şi degetul mijlociu. A spus în mandarină ceva ce nu părea să fie ceva de genul „Bine jucat, frățicule”, apoi s-a uitat la tine.
Tu ai pus valeții serviți lângă perechea de nouari şi valetul de cupă, apoi ai ridicat din umeri. Un ful discret va bate la curu' gol o chintă în fiecare zi lucrătoare şi de două ori

172 În jocurile de poker Texas Hold'em şi Omaha, river-ul reprezintă ultima rundă de pariere.

duminica. Ți-ai fi dorit să fi avut o vorbă de duh pe care s-o lansezi înainte de a te ridica de la masă, însă nu ai putut produce decât un rânjet ă la Artful Dodger[173]. Jetoanele din mijlocul mesei îți ajungeau până la încheieturile coatelor când le-ai îmbrățișat ca să le tragi spre tine. China Mare și-a pus mâinile în cap, holbându-se la cei trei juveți și la perechea de nouari.

— Domnule Karachi, se pare că în seara asta îmi voi plăti toate datoriile.

L-ai invitat pe Karachi Kid la bar, acolo unde ți-a mărturisit că numele lui adevărat era Donald Duck și că administra o companie de construcții. L-ai întrebat cât îi datorai, iar el a scos din buzunarul de la blugi un carnețel. Te trecuse acolo ca „Hipiotul de la Pegasus”. Ai plătit suma înscrisă în carnețel și i-ai spus să păstreze restul.

— Băutura e din partea mea!

I-ai plătit pe cei trei chelneri și ai adăugat un bacșiș, apoi i-ai plătit șefului de sală jetoanele primite pe datorie și sticla pe care o spărseseși la bar după un șir de mâni pierzătoare. Apoi l-ai găsit pe barmanul acela voinic ca un bou și cu o față la fel de bovină, strecurându-i mia pe care i-o datorai.

— Am câștigat ceva la masa de joc. Păstrează restul.

— Nicio problemă. Aiye, deja uitasem, ți-a răspuns el peltic – acest mic defect de vorbire fiind singurul lucru care te putea face să bănuiești că ar fi homo.

— Nu am uitat de tine. La ce oră ai pauza de țigară?

— La orice oră, aiye.

— Acum am o întâlnire. Dar ne-am putea vedea după aia?

— De ce nu?

---

[173] Artful Dodger – (eng. lit. cel care se fofilează cu măiestrie) numele unui hoț de buzunare din romanul Oliver Twist de Charles Dickens, liderul unei bande de copii din Londra primei jumătăți a secolului al XIX-lea.

Va fi ultima oară când o vei mai face. Ultima mătărângă înainte de a deveni băiat cuminte. Ai făcut rost de mărunțiş pentru telefonul public, apoi ai sunat în două locuri. Mai întâi l-ai căutat pe iubitul tău, acela fiind apelul telefonic despre care el avea să le spună polițiştilor că nu-l primise.
— Alo, a răspuns DD părând somnoros.
— Ai găsit biletul meu?
— Abia ce am încheiat partida de badminton.
— Ți l-am lăsat pe rachetă.
— OK.
— Deci... vii?
— Unde?
— La barul din hotelul Leo. La 23.00?
— Maali, sunt obosit, iar mâine am programate câteva întâlniri matinale.
— E ceva important. Am să-ți comunic nişte veşti mari de tot.
— Isuse, Maali. Nu vorbim cu săptămânile şi acum vrei să chefuim?
— Nu este vorba despre niciun chef. Pur şi simplu îmi era dor de tine.
— Sunt obosit, Maal. Hai că vorbim mâine.
Clac.
Ai format din nou numărul lui DD, iar telefonul a sunat şi a tot sunat, până când a intrat tonul de ocupat. Nu plănuiseşi să mai suni şi pe altcineva, însă degetele tale au format fără voia ta numărul pe care dada al tău te făcuse să-l memorezi când aveai cinci ani – şi ştiai că va răspunde cineva, în pofida orei târzii.
— Da?
— Amma? Sunt eu, Maalinda.
— Ce s-a întâmplat?
— Nimic. Cred că a sosit momentul să stăm de vorbă. M-am tot gândit la câteva lucruri. Aş putea să trec pe la prânz?

— Sunt foarte ocupată, Maalinda.
— La cină, atunci?
— Dacă vrei să vii ca să te cerți, nu am vreme de aşa ceva.
— Nicio ceartă, amma. Nu vreau decât să stăm de vorbă. La cină?
— Nu, la prânz e în regulă. O voi ruga pe Kamala să gătească ceva.
A încheiat conversația aşa cum o făcea de obicei, fără să spună „la revedere” sau să te anunțe, de obicei înainte de a apuca să-i spui nişte cuvinte pline de cruzime.
În clipa următoare ai simțit două degete groase ciu-pindute de fund.
— Pe cine ai sunat, zâno?
Jonny Gilhooley purta pantaloni şi sacou; Bob Sudworth – un tricou şi pantaloni scurți.
— Mă bucur să te revăd, amice, a spus Bob.
Iată motivul pentru care nu îți putuseşi aduce aminte că te întâlniseşi cu un cetățean străin în ultima noapte petrecută la Leo: pentru că, de fapt, fuseseră doi. Niciunul nu a fost mulțumit să audă că nu mai voiai să fotografiezi zone de război. Barul devenise aglomerat, iar tu şi Bob vă duceați pe rând pe terasa de la etajul cinci ca să fumați.
Ai împăturit banii în nişte şervețele de hârtie şi i-ai aşezat în fața sticlei de gin ieftin.
— Ăsta e avansul pentru următorul job. Vi-l returnez.
— Cineva a golit azi păcănelele, a spus Jonny ridicând o sprânceană. Ia spune, care e atunci marele tău plan, flăcăiaş?
— Eu şi DD avem de gând să ne mutăm la San Francisco. Am terminat-o cu cloaca asta.
Jonny a început să râdă.
— Absolut, du-te şi vizitează Bay Area. Dar de ce să-ți iei şi soția cu tine?
— Ar trebui să te iau pe tine, Joniya?

— Zilele în care obişnuiam să călătoresc au apus de mult, flăcăiaş.
— Atunci, întoarce-te acolo de unde ai venit.
— Sunt ocupat să feresc țara asta de ea însăşi.
— Vânzând arme Tigrilor?
Când ai rostit aceste cuvinte, te-ai uitat la Bob Sudworth, care îşi privea paharul.
— Tu vorbeşti? Lucrezi pentru CNTR. Ia ghici cine le plăteşte facturile?
— Tocmai mi-am dat demisia. Mi s-a spus că mă pricep la demisii.
— Ce s-a întâmplat în timpul ultimei tale călătorii în zona de război?
— Ceea ce s-a întâmplat a fost că toată lumea mă angajează pe post de fixer. Şi că mă roagă să spionez.
— Să ştii că noi ne simțim de tot rahatul pentru ce s-a întâmplat, a mărturisit Bob.
— Care „noi"?

Bob a scuturat din cap, apoi a ieşit la o țigară. Jonny s-a uitat în jurul lui, la jucătorii obosiți de la bar, doar ca să se asigure că nimeni nu era interesat de el sau de politica lui. Pe masa din apropiere şeful de sală tocmai aşeza o plăcuță pe care scria „Rezervat". Când te-a zărit, te-a salutat din cap.
— Bob lucrează pentru Associated Press. Eu lucrez pentru înaltul Comisariat Britanic. Tu pentru CNTR. Maiorul pentru Cyril. Noi locuim în casa pe care a construit-o IR.
— Vinzi arme unui guvern care le vinde mai departe unor terorişti care le folosesc împotriva indienilor. Acum vrei să înarmezi un grup disident. Cum crezi că se vor sfârşi toate astea?
— Ce s-a întâmplat acolo, Maali?

— Acelaşi lucru care se întâmplă de fiecare dată. Mi-am dat seama cine eşti şi despre ce era de fapt vorba. Aşa am ajuns la concluzia că trebuie să mă retrag.
Bob a revenit din pauza de ţigară şi Jonny s-a dus la toaletă. Banii au rămas pe masă.
— Înțeleg. Ți-a ajuns. Dacă chiar trebuie să pleci, pleacă. Îmi va fi dor de tine, Maali.
— Nu, nu-ți va fi, ai răspuns tu.
— Cine altcineva mi-ar putea aranja interviuri şi cu maiorul Udugampola, şi cu colonelul Gopallaswarmy?
— Câte articole ai scris de când am început să colaborăm, Bob? Eu n-am văzut nici măcar unul.
— Sunt programate şapte. Aşteaptă doar aprobarea legală.
— Nu am de gând să-ți mai aranjez un interviu cu Mahatiya. Nu îi voi mai fotografia buncărul pentru tine. Dacă aş fi prins, crezi că mă va salva o bandană roşie?
— Îmi pare rău că ai fost prins în schimbul acela de focuri. Nimeni nu se aştepta la aşa ceva. Bine măcar că am reuşit să te scoatem de acolo.
— M-ați lăsat facându-vă cu mâna în vreme ce elicopterul vostru se îndepărta. Eu am fost nevoit să iau autobuzul.
— Autobuz pe care l-am plătit noi.
— Bravo.
— Uite ce e...
— Uită de schimbul de focuri. Pur şi simplu m-am săturat să fotografiez oameni morți.
Bob a inspirat adânc, pregătindu-se să-ți spună câteva vorbe pline de înțelepciune. Ceva ce ar fi putut deopotrivă să-ți despovăreze sufletul şi să-i împace lui conştiința. Băiatul de la bar s-a uitat la tine, apoi şi-a arătat ceasul de la încheietură. Jonny s-a întors de la toaletă, a înşfăcat banii, dar nu s-a oferit să plătească consumația.
— Dă-l în mă-sa, Bob, a spus el. Hai să plecăm. Şi au plecat.

Era ultima dată când te duceai cu treabă la Jaffna şi toată lumea te asigurase că vei fi în siguranță, însă lucrurile au stat taman pe dos. După ce totul s-a terminat, te-au trimis acasă cu un autobuz. În cele treisprezece ore cât a durat călătoria ai fi avut suficient timp să te gândeşti, însă tot ce ai făcut a fost să-ți proiectezi pe ecranul conştiinței, într-o buclă infinită, o anumită scenă.
Trecuse o oră de când se auzise ultimul foc de mortieră, iar aerul continua să fie plin de fum şi să miroasă a praf de puşcă. Păşeai prin colb când ai văzut vaietele. Nu le puteai auzi pentru că în urechile tale vibra bâzâitul grav al sfârşitului lumii, frecvența la care spiritele încep să se rotească asemenea unor prâsnele, zgomotul de fond al unei miriade de țipete. Dar, de jur-împrejurul tău, vedeai vaietele. Oamenii, care încetaseră să mai alerge, stăteau acum pe loc, se uitau la cer şi gemeau. O femeie ținând în brațe un copil mort; un bătrân sfârtecat de şrapnel; un maidanez tremurând sub trunchiul unui palmyra frânt. În clipa următoare, degetul celest s-a ridicat de pe butonul „fără sonor”, iar țipetele au început să-ți pătrundă în urechi. Nu existau nici medici, nici echipe de salvare, nici luptători pentru libertate, nici insurgenți sau separatişti care să poată da o mână de ajutor. Nu existau decât nişte bieți săteni şi un biet fixer. Când femeia care ținea copilul în brațe te-a zărit, a încetat să mai țipe, uitându-se adânc în ochii tăi şi arătând spre chestiile pe care le purtai la gât. Ankh-ul conținând flaconaşul cu sângele lui DD, lănțişorul cu panchayudha şi sfoara cu capsulele de cianură obținute de la Tigrii Tamili. Îți spuneai că le luaseşi din arsenalul maiorului Udugampola, pentru a le folosi în cazul în care ai fi fost capturat, nu conta de cine. Guvernul ar fi putut să-ți fabrice un dosar de trădător, LTTE, unul de spion. Ai fi înghițit cianura înainte ca cineva să apuce să te întrebe lucruri la care nu ai fi ştiut ce să răspunzi. Capsulele ar fi

trebuit să nu stea la vedere, fiind ascunse îndărătul celorlalte zorzoane pe care le purtai la gât, doar că, în ziua aceea, se numărau printre multele lucruri pe care bombardamentul le mutase din loc. În vreme femeia ce arăta spre pilulele acelea, glasul îi era întrerupt de icnete. Te-ai uitat la băiatul ei mort atârnând asemenea unui sac de iută, apoi i-ai întins două şi ai privit-o cum şi le pune între buze înainte de a te îndrepta spre un bărbat care tremura străpuns de o aşchie mare de lemn. I-ai îndesat două pilule în gură, apoi te-ai ghemuit lângă câinele care chelălăia, mângâindu-i trupul cuprins de convulsii înainte de a-i pune două pilule sub limbă şi a-i închide fălcile.
În ultima ta noapte nu te gândiseşi să te duci la culcare. Jaki era ocupată cu emisiunea ei nocturnă, iar tu aveai de gând s-o duci acasă în zori, aşa cum făceai întotdeauna, ca să priviţi răsăritul şi să vă înecaţi în cafea până la leşin. Doar că de data aceasta intenţionai să-i spui adevărul şi numai adevărul.
Te-ai retras împreună cu barmanul pe terasa de la etajul cinci ca să fumaţi şi el ţi-a mângâiat prohabul, în vreme ce tu îi spuneai cum reuşiseşi să câştigi o sumă mare pentru prima oară în mai mulţi ani. Te-a sărutat pe gât şi ţi-a spus că în viaţă este suficient să dai o singură dată lovitura pentru a da uitării toate dăţile în care ai pierdut. Purta nişte chiloţi minusculi sub blugi şi ţi-ai strecurat degetele sub ei începând să te joci cu mătărânga lui dornică de distracţie.
Te-ai uitat la ceas şi ai văzut că se făcuse 23.10, ceea ce însemna că, dacă DD ar fi avut de gând să vină, ar fi ajuns deja şi că, de vreme ce aceasta era ultima dată când îl înşelai, ai fi făcut bine să ejaculezi fericit. Doar că, în timp ce barmanul ţi-o lingea, ai început să simţi cum îţi piere cheful. Poate era un semn că zilele în care obişnuiai să zbori din floare-n floare apuseseră. L-ai ridicat în picioare pe băiatul care stătuse îngenuncheat în faţa ta, ţi-ai închis

fermoarul şi ți-ai aprins încă o țigară Gold Leaf, apoi ai zărit cum din întuneric îşi face apariția o siluetă. Ai recunoscut imediat călcătura şi sprinteneala acesteia. Trupul de înotător şi pasul de dansator.
În mână ținea biletul roz pe care scriseseşi mesajul. L-a privit pe barman cum se îndepărtează tiptil de-a lungul terasei şi cum îşi întoarce capul, însă în loc să se repeadă în brațele tale, ca să-i spui că renunțaseşi la tot şi că aveai de gând să pleci împreună cu el, DD s-a repezit la barman, în vreme ce luna ieşea dintre nori, permițându-ți să vezi expresia întipărită pe chipul iubitului tău.

A ŞASEA LUNĂ

Suntem ceea ce ne prefacem că suntem, aşa că ar trebui să fim atenți la ce anume ne prefacem că suntem.

Kurt Vonnegut, Mama noapte

PANGOLINUL

Gândurile îți sunt întrerupte de o smucitură violentă şi îți auzi numele plutind prin aer. Un murmur grav purtat de vânt, geamătul desprins de pe buzele unui iubit abandonat. Aveai mai multe motive pentru care îți păstrai cele mai bune fotografii în cutii. Pentru a le pune la adăpost de hoți, pentru a le feri de distrugere sau, mai rău, de eventualele voci critice. Acum însă trebuie să fie văzute, iar tu te simți deopotrivă emoționat şi îngrozit.
— Nu se poate să fi plecat dintre noi, Maali. Nu pot crede una ca asta.
Un carton pe care scrie „închis" atârnă pe uşa Centrului pentru Arte. La parter, la Galeria Lionel Wendt, cinci bărbați aşază nişte fotografii de 20x25 cm în nişte rame de carton.

Patru bărbați, mai precis, al cincilea doar se uită la fotografii, scuturând din cap şi rostindu-ți numele zadarnic. Bărbații lucrează repede şi fără să vorbească. Viran verifică o listă întocmită de tine însuți, apoi îi pasează următoarea fotografie lui Clarantha, care o înrămează şi o dă mai departe celor două ajutoare de la biroul lui DD. Unul bate cuie, celălalt agață fotografiile pe perete.
DD stă în spatele mesei de lucru, răsfoind teancurile de fotografii lăsate deoparte, instantaneele care nu au mai ajuns pe lista ta. Poartă o cămaşă apretată, cu mâneci lungi, ceea ce înseamnă că şi-a petrecut noaptea acasă la tatăl lui. Tu îi interziseseşi să mai țină în almirah-ul lui astfel de cămăşi spălate şi călcate.
Acum se uită la nişte fotografii înfățişând scene din sălbăticie, surprinse în rezervațiile naturale Yala şi Wilpattu, probabil pentru că fusese şi el de față când le făcuseşi. Au fost scoase dintr-un plic pe care stă scris „Zecele perfect”, singurul plic din cele cinci care nu conținea oribilități. Berze la asfințit, elefanți în zori, leopardul din copac, şarpele din iarbă, nelipsitul păun. Urmau apoi vreo douăsprezece fotografii cu pangolinul care rătăcea prin tabăra voastră în zori, pe când tu îl trezeai pe DD cu mângâieri, iar Jaki sforăia. Pangolinii sunt nişte creaturi nocturne care se fac ghem şi atunci când sunt sâcâite de muşte, însă exemplarul acela care trebuia să se fi dus de mult la culcare mânca din jackfruitul pe care Jaki ar fi trebuit să-l pună în lada frigorifică.
Făcuseşi mai multe prim-planuri cu această jivină ciudată, un hibrid al evoluției speciilor care face ca ornitorincul cu bot de rață să pară ceva banal. Un mamifer cu solzi, cu coadă de maimuță, cu gheare de urs şi cu bot de furnicar. Parțial dinozaur, parțial pisică domestică. Dacă ar fi musai să avem un animal ca simbol național, de ce nu am alege pangolinul, ceva original, neaoş?! Asemenea multor

srilankezi, pangolinii au limba mare, şalele groase şi creierele mititele. Se iau de furnici, şobolani şi de oricare alte fiinţe mai mici decât ei. Se ascund îngroziţi atunci când au de-a face cu fiinţe mai puternice şi se dau în stambă când nu-i vede nimeni. Există de sute de mii de ani şi se îndreaptă cătinel-cătinel către extincţie.
DD răsfoieşte imagini cu păduri pe care oamenii încă n-au apucat să le prihănească, scăldate în razele generoase ale unui soare obosit. Îşi reprimă clipind o lacrimă când zăreşte fotografia care vă înfăţişează pe toţi trei – el, tu, Jaki – lângă lacul bivolilor, un triplu portret atent regizat având ca decor dealul roşu din rezervaţia naturală Ussangoda. Urmează fotografiile în care apăreţi doar voi doi, la bustul gol, cămăşile stând la zvântat lângă pârâu, amândoi zâmbind cu ochii şi pozând în atitudini care mai de care mai ridicole. DD începe să plângă în tăcere, chipul i se contorsionează, buzele i se curbează; tremură ţinându-şi faţa în palme. Viran şi Clarantha îi adresează câte o privire, apoi îşi văd în continuare de treabă.
La Yala ţi-a spus că fusese acceptat de Universitatea din San Francisco şi că se gândea să se ducă. Aceeaşi placă pe care ţi-o punea lună de lună. Adesea vorbea despre dorul lui de ducă, spunând că Sri Lanka era un loc periculos pentru un tânăr tamil, însă atunci menţionase pentru prima dată şi destinaţia pe care o avea în vedere.
— În San Fran, am putea fi noi înşine, nu persoanele care suntem forţate să fim.
— Nimeni nu forţează pe nimeni. Eu sunt cine sunt. La fel şi tu. Nu ai niciun motiv să fugi de acasă.
— Aici nu sunt niciodată liber. Aş putea fi aruncat în închisoare din te miri ce motiv. Cu appa sau fără appa. Dacă voi rămâne, mă voi însura, mă voi angaja la firmă şi voi fi altcineva. Sunt aici doar din pricina ta.

A început apoi să-ți descrie o viață plină de artă, covrigi, sărutări pe stradă, dansuri în public, o viață în care nu mai trebuia să vă ascundeți de nimeni şi, în vreme ce lumina stelelor se strecura printre copaci, aproape că l-ai crezut. O săptămână mai târziu, ai semnat un contract pe două luni cu Bob Sudworth, urmând să pleci la Jaffna. Un contract pe care nu l-ai putut refuza, deşi DD exact asta făcuse cu oferta primită de la Universitatea din San Francisco.
Era acelaşi dans prostesc. DD îți spunea că primise o ofertă, iar tu te arătai impresionat. Apoi te ruga să mergi cu el şi tu îl refuzai spunând că făceai ceva ce nimeni altcineva nu ar fi putut face şi că în locul în care v-ați fi dus ai fi fost un nimeni. El îți răspundea că se va duce oricum, iar tu îi urai „Călătorie sprâncenată, dacă asta ți-e voia", însă el nu mai pleca. Iar toate acestea se repetau din nou şi din nou, până când, într-o bună zi, nu s-au mai repetat. Zăreşti cu ochii minții fotografii şi în urechi auzi cuvintele lui DD, care îți reproşează că-ți iubeşti Nikonul mai mult decât îl iubeşti pe el, şi pe ale tale, când îi răspunzi că poate are dreptate.
Clarantha şi Viran atârnă ramele din carton în cuie, expunând cele mai bune dintre fotografiile tale realizate în sălbăticie. Conform listei tale, au omis instantaneele în care apar DD şi Jaki şi cele cu flori sălbatice din timpul musonului din 1988. Tu şi DD stătuserăți sub coroana unui jacaranda, sărutându-vă în ploaie şi căzând de acord să mai rămâneți împreună încă un an. El urma să salveze frumusețile naturale ale Sri Lankăi, în vreme ce tu ai fi expus urâțeniile făcute de mâna omului. Ai fi denunțat războiul şi i-ai fi grăbit sfârşitul. Musonii şi lunile pline tâmpesc toate creaturile pământului – şi cu atât mai mult doi băieți tolomaci, îndrăgostiți unul de celălalt.
DD începe să răsfoiască fotografiile înfățişând echipament militar. Cele care umpleau plicurile pe care scria „Regele". Cele mai multe dintre fotografiile importante pe care le

făcuseşi pentru maiorul Udugampola nu fuseseră niciodată publicate. Grenade capturate de la Tigri, lansatoare de rachete, carabine şi bocanci împachetați în nişte lăzi având marcaje în ebraică şi arabă. Puşti speriați, purtând uniformă, stând înghesuiți unii într-alții pe linia frontului. Stiva de cadavre din Valvettithurai. Incinerarea colectivă care te-a făcut să nu mai pui gura pe porc pentru că mirosul cărnii de om fripte semăna prea mult cu cel de cotlet la grătar.

Viran realizase nişte printuri alb-negru superbe ale fotografiilor care înfățişau terorişti capturați, legați de copaci; epava elicopterului unui politician tamil moderat; fuzelajul turtit al avionului Air Lanka 512, Gatwick-Colombo, fotografiat de tine înainte ca trupurile turiştilor germani, britanici, francezi şi japonezi să fie luate de acolo.

Urma apoi ultimul job pe care îl făcuseşi pentru regele Raja. Nu era adevărat că nu te mai văzuse din 1987. Militarii nu se jenează să deformeze adevărul – doar o fac tot timpul pentru ei înşişi. Te chemase la Palat cu trei luni în urmă ca să-l fotografiezi pe liderul JVP Rohana Wijeweera, viu şi ținut în captivitate. Cheguevara-ul cel urât al Sri Lankăi îți zâmbise şi stătuse la taclale cu gardienii. Fără barbă şi beretă, ar fi arătat ca un profesor de muzică. Trei zile mai târziu fuseseşi chemat ca să-i fotografiezi trupul mutilat.

Urmau fotografiile realizate cu ajutorul negativelor pe care reuşiseşi să le şterpeleşti şi despre care Regele nu ştia nimic: Jerome Balthazar, preot anglican şi activist pentru drepturile omului din Mannar, legat şi cu căluş în gură, mort în arest, deşi autoritățile susțineau că plecase cu un vapor în India; D.B. Pillai, ziarist de la Radio Ceylon, împuşcat în celula lui şi apoi aruncat pe o plajă ca pedeapsă pentru crima de a fi raportat numărul corect de victime în timpul emisiunii lui săptămânale; maşina incendiată plină cu cadavre de tineri tamili, o fotografie făcută pentru

dosarele personale ale maiorului Raja Udugampola, dar pe care o păstraseşi.
Toate acestea atârnă acum pe pereții Galeriei Lionel Wendt aşa cum dintotdeauna speraseşi că se va întâmpla. Planul tău fusese să orchestrezi cândva totul de undeva din exil, însă reuşiseşi s-o faci de dincolo de mormânt. Bravo!
— Unde te duci după asta, puthal îl întreabă Clarantha
pe Viran în vreme ce îi masează spatele şi îl priveşte cu o strălucire aparte în ochi.
Viran îşi arcuieşte spinarea, zâmbeşte, apoi prinde într-un cui de lângă fereastră fotografia de grup înfățişându-i pe supraviețuitorii masacrului din Kokkilai[174].
— Unde să plec, unchiule?
— Eu şi soția mea ne cărăbănim mâine-dimineață la Bangkok. Şi tu trebuie să te faci pierdut. Cu toții trebuie s-o faceți! li se adresează el celor două ajutoare.
— Unde să mergem, domnule?
— Acasă. Luați-vă concediu. Vă trimit eu leafa.
DD ridică fotografia înfățişând capsulele cu cianură luate de la gâtul unor Tigri capturați. Toate atârnă pe nişte sârme şi stau aşezate pe o farfurie din morgă asemenea unor boabe de fasole roşie pe un pat de idiyappam[175]. Îți aminteşti că ai luat un pumn întreg, strecurând capsulele în jacheta safari, deşi în momentul acela nu prea ştiai de ce o făceai.
Majoritatea fotografiilor pe care le-ai făcut pentru CNTR sunt acum înrămate şi puse pe perete, iar tu te simți răzbunat şi emoționat. Cele care ilustrează barbaria de care a dat dovadă India în nordul țării, în 1989; cruzimea tamililor în est, în 1987; şi sălbăticia singhalezilor în sud, în 1983. Până şi cele mai groteşti imagini – şi sunt cu

---

[174] Localitate din districtul Mullaitivu, Sri Lanka.

[175] Numele unei garnituri pe bază de tăiței de orez.

nemiluita – conțin ceva care te determină să nu-ți fereşti privirea. Viran s-a jucat cu timpul de expunere şi a tăiat fotografiile atât de bine încât, nici dacă ai putea, nu te-ai plânge de munca lui. Măiestria lui reuşeşte cumva să ridice banalele tale instantanee la un nivel superior, chit că neintenționat.
A mai rămas un singur film transpus pe hârtie şi, spre groaza ta, îi vezi pe băieți cum aşază fotografiile în rame. Acestea nu ar fi trebuit să facă parte din expoziția plănuită, fiind destinate exclusiv unor vizionări private. Viran ştie, însă asta e problema cu artiştii: nu aud decât ceea ce vor ei să audă. Când DD ridică printurile din partea de sus, presimți ce urmează să se petreacă. Te uiți în jurul tău căutând alte fantome care te-ar putea ajuta să previi catastrofa, doar că cele care au plutit până aici te bagă în seamă exact aşa cum tinerii îi bagă în seamă pe bătrâni. În vreme de DD răsfoieşte fotografiile, tot ce poți face este să te ții tare pentru ceea ce va urma.
Fotografiile înfățişează diverşi bărbați, unii îmbrăcați sau la bustul gol, alții nu poartă nimic pe ei. Dacă fantoma lui Lionel Wendt s-ar fi aflat acolo, şi-ar fi întins gâtul peste umărul lui DD şi ar fi clătinat aprobator din cap. Pe câțiva ştiai cum îi cheamă, celorlalți le cunoşteai doar porecla.
Lordul Byron din Kotahena, un băiat cu părul lung şi obrajii unsuroşi, pe care l-ai agățat în vreme ce se masturba într-un autobuz şi căruia i-ai tras-o la bustul gol într-o toaletă publică. Boy George în parcul Viharamahadevi, fotografiat sub un copac, un băiat care obişnuia să se machieze şi care fredona una dintre melodiile lui Amaradeva[176], în vreme ce tu te străduiai să-i produci cât mai multă plăcere.

---

[176] W. D. Amaradeva (l927-20l6) – cântăreț, violonist şi compozitor srilankez.

DD respiră greu pentru că recunoaşte expresiile întipărite pe chipurile acestor băieți. Ochii căscați, răvăşeala trupească a momentelor postcoitale. Privirea aceea pe care DD rareori te lăsa să i-o surprinzi.
Abraham Lincoln, tipul agățat pe calea ferată, care încercase să te pocnească şi să-ți fure aparatul de fotografiat. Barmanul de la hotelul Leo, pe care într-o dimineață îl duseseşi într-una dintre camerele de la etajul trei, care se puteau închiria cu ora.
DD recunoaşte doi băieți, deşi fețele le sunt acoperite cu singurul element de recuzită pe care îl purtai în săculeț, alături de prezervative, cărți de joc, role de film şi bandana roşie: o mască micuță de Scaraoțchi. Ultimele două fotografii adăugate în colecția „Valetul de cupă" înfățişau singurele persoane cărora le cunoşteai numele reale. Viran, băiatul de la FujiKodak, întins în patul tău din complexul rezidențial Galle Face Court în timpul săptămânii în care DD fusese plecat la Geneva împreună cu Stanley, masca de drac acoperindu-i penisul. Jonny Gilhooley, la bustul gol, într-un jacuzzi, având ochii acoperiți cu masca de drac şi etalându-şi tatuajele chinezeşti.
DD se repede la Viran, îl lipeşte de perete şi îi trage, cu sete, o scatoalcă. Palma lui DD produce un plesnet de gârbaci, iar ochelarii lui Viran zboară cât colo. Ochii victimei se umplu de lacrimi în vreme ce pe obraz încep să i se contureze cinci urme rozalii de degete. DD îl apucă de gât, făcându-i pe toți cei prezenți să icnească speriați. Ochii lui Viran se umplu de groază, în timp ce ai lui DD devin tot mai întunecați. Îi mai trage două palme, îi apasă apoi mărul lui Adam şi îl priveşte pe Viran cum se sufocă. Îşi ridică pumnul, însă în clipa următoare ochii lui DD se limpezesc. Abandonează fotografiile şi asaltul asupra lui Viran, ieşind val-vârtej din galerie. Chiar şi când este furios, tot ca un dansator păşeşte, constați tu.

Te cotropeşte sentimentul pe care l-ai mai trăit atunci când mătuşa Dalreen ți-a spus că dada murise în vreme ce tu te răsteai la el.
Privirea lui Clarantha pică pe trupurile goale înfățişate în fotografiile căzute pe podea. Le culege şi se uită la ele incitat şi poate cu un strop de invidie. Rock Hudson, în Anuradhapura, agățat într-un super-market şi babardit lângă gardul unui templu. Căpitanul Marlon Brando care te-a penetrat, deşi nu prea era dotat, într-o tabără militară din Mullaitivu, după care l-ai călărit şi tu în timp ce el dormea.
Clarantha se uită la Viran şi clatină încet, dispreţuitor, din cap, aşa cum numai un homosexual reprimat o poate face.
— Ah, cât de frumoase sunt fotografiile astea!
— Nu sunt pentru expoziție. Doar pentru uz personal.
— Sunt sătul până-n gât de expresia asta – „pentru uz personal”. Hai să le expunem. Maali va înțelege.
Nu te iei după DD ca să te asiguri că e OK. În moarte la fel ca în viață. Asculți zgomotul făcut de paşii lui pe pietrişul de afară, apoi huruitul Nissanului lui Stanley care tocmai depăşeşte viteza legală.
— Ce ziceți de astea? Sunteți siguri că sunt pe listă? întreabă Clarantha ridicând şase fotografii de pe masă.
— Da, sunt. Am verificat de trei ori, răspunde Viran, glasul lui sunând înfundat din pricina obrazul umflat şi a fălcii încleştate, pentru că în tot acest timp s-a căznit să nu caşte de oboseală. A mai rămas o jumătate de oră până la vernisaj şi ultimele fotografii sunt pregătite să fie agățate pe perete.
Cele două ajutoare pun la intrare un anunț scris de mână. Dedesubtul acestuia se află o copie proastă a unei fotografii înfățişând un leopard care tocmai ucide un păun.
„LEGEA JUNGLEI. FOTOGRAFII DE MA”
Clarantha tocmai a terminat şi ultima convorbire telefonică din cele şapte planificate. Ori de câte ori organizează câte un vernisaj îi sună pe primii şapte cei mai mari bârfitori din

Colombo, care acum vor duce vorba mai departe către sutele de oameni care în curând se vor buluci pe uşa galeriei. Clarantha ține în mână cele şase fotografii. Două au fost mărite atât de mult încât imaginea a devenit estompată, în alte două, scenele pe care ai dorit să le surprinzi sunt obstrucționate de trunchiul unui copac, iar ultimele două sunt perfecte din toate punctele de vedere.
Cele mărite îl înfățişează pe ministrul Cyril în timpul revoltelor din 1983. În cele făcute în junglă se disting trei bărbați stând în jurul unei mese de lemn dintr-un şopron mic, acoperit cu paie. Unul dintre ei poartă uniformă, altul un costum boțit, iar al treilea o cămaşă pătată de sânge. Fotografiile impecabile înfățişează câțiva ziarişti morți despre care guvernul susține că nu i-a arestat niciodată. Abia în clipa în care o agață în cui şi pe ultima, Clarantha recunoaşte chipul din fotografie.
— Maali, cât de idiot, cretin şi tâmpit poți fi, oftează el.
Îl îmbrățişezi şi îi şopteşti la ureche „Mulțumesc". Galeria este acum plină cu cele mai bune instantanee pe care le-ai făcut vreodată. Ai fost martorul unor evenimente importante. Ai făcut tot ce ai putut. în curând, toată lumea le va vedea. în curând, toată lumea va şti.
Clarantha apucă mâna stângă a lui Viran şi îi strânge cu cea liberă fesa dreaptă.
— Acum dispari din peisaj şi aştepți să treacă două săptămâni. Va urma un tămbălău urias şi am face bine să nu ne aflăm prin preajmă ca să dăm socoteală. S-a-nțeles?
Viran se apleacă spre Clarantha şi îl sărută uşor pe ureche. De când îl ştiai, băiatul ăsta fusese un profesionist talentat şi o cocotă masculină neruşinată.
— Ia-mă cu tine la Bangkok. Părăseşte-ți soția.
. – Dragul meu, de patruzeci de ani mă tot gândesc la asta.
Ies amândoi pe uşa din față, în timp ce tu stai şi aştepți în galerie înconjurat de munca ta de o viață. Priveşti pereții

decorați cu imagini înfățişând pangolini şi pogromuri. Se zice că adevărul eliberează, deşi în Sri Lanka adevărul te poate băga după gratii. Iar tu nu mai ai ce face nici cu gratiile, nici cu ucigaşii şi nici cu iubiții cu pielea perfectă. Tot ce ți-a rămas sunt imaginile fantomelor. S-ar putea să-ți fie îndeajuns.

CONVERSAȚIE CU CÂINII MORȚI (1988)

Mai sunt câteva ore de întuneric înainte ca expoziția ta să fie deschisă, deşi la intrare şi-au făcut deja apariția doi câini fantomatici, chitiți să arunce o privire înăuntru. Amândoi sunt nişte paraya bine hrăniți şi niciunul nu pare interesat de munca ta de o viață. Dar, din felul în care lumina le străbate trupurile, este limpede că sunt morți şi rătăciți. Le faci în gând o fotografie, intrarea în galerie servindu-le de ramă.

— Scuzați-mă, domnule. Aveți idee unde se află Râul Naşterilor? întreabă cel cu urechi de lup.

Rămâi încremenit.

— Scuze, dar nu ştiam că vorbiți.

— Iar noi nu ştiam că maimuțele pot auzi, spune cățeaua căreia îi atârnă mamelele. Câtă condescendență, i se adresează aceasta tovarăşului ei.

Îți aminteşti ce ți-a spus Dr. Ranee şi spui:

— Găsiți cel mai slab vânt care bate de-a lungul canalelor. Vă va duce la râu. Căutați cei trei copaci kumbuk.

— Mulțumim, spune cățeaua. Ați putea fi şi mai vag de-atât?

— Calmează-te, Binky, o apostrofează câinele-lup[177].

— Ți-am atras atenția să nu-mi mai spui aşa.

---

177 Orig. eng. wolf-dog – în acest context câine-lup nu înseamnă ciobănesc german, ci pur şi simplu un câine care seamănă cu un lup.

— Scuze, dar nu ştiam că şi animalele se preschimbă în fantome, spui tu.
Câinele-lup scutură din cap, în timp ce căţeaua îţi adresează o privire opărită, salutându-te cu trei lătrături stridente înainte de a părăsi galeria.
O auzi cum comentează în timp ce se îndepărtează:
— Dacă mă voi reîncarna vreodată în om, îmi voi înghiţi cordonul ombilical.
Câinele-lup îi răspunde cu un hămăit aprobator. Afară, în dreptul Galeriei Lionel Wendt, se află un copac fără nume, cu crengile cojite de scoarţă, în care stă cocoţat Leopardul Mort. Ştii că este mort pentru că poţi vedea prin el şi pentru că are ochii albi. Se uită ţintă la tine şi scutură din cap. Are un timbru vocal elegant şi răguşit, deşi atunci când vorbeşte buzele lui nu par să se mişte.
— Am căzut într-o capcană pusă de un ecologist care voia să prindă un braconier. Ecologistul, sfâşiat de durere, mi-a dus leşul la Universitatea din Colombo, apoi a încercat
să se sinucidă. Am rămas uluit. Pentru prima dată în viaţă mi-am dat seama că unii oameni chiar au suflet.
Câinii morţi încep să chelălăie amuzaţi, în timp ce Leopardul Mort coboară din copacul fără nume şi se îndepărtează.

CONVERSAŢIE CU TURIŞTII MORŢI (1967)

Cei trei oameni care se bulucesc pe scări în jos poartă cămăşi hawaiiene – una pe fond roşu, alta pe fond galben, a treia pe fond albastru. De Roşu şi de Albastru îţi aminteşti pentru că i-ai mai văzut roind în jurul tonomatului de la Clubul Centrului pentru Arte. Femeia cu cămaşa galbenă este de vârstă mijlocie şi poartă nişte pantaloni neobişnuit de scurţi, tu toţii cară în spate rucsacuri, iar la gât aparate de fotografiat. Se vânzolesc prin galerie uitându-se la

fotografiile tale. Cu toții par europeni. Cei doi pe care îi văzuseşi lângă tonomat sunt solizi şi au pielea rozalie, cel în cămaşă albastră este oacheş şi are constituția unui pilier de rugby. Cu toții rostesc în şoaptă cuvinte de apreciere, urmate de gemete dezgustate pe măsură ce ajung la fotografiile făcute pe linia frontului, cele mai bune imagini de propagandă făcute pentru regele Raja şi pentru Jonny Asul. Puncte de control, câmpuri de luptă, explozii. Cei trei se opresc în fața epavei avionului Air Lanka 512, Gatwick-Colombo, şi icnesc la unison. Apoi încep să sporovăiască.

— Uite! Uite, aia e Frieda. Vedeți?

— Ete na!

— Hei, uită-te, Frieda. Tu eşti!

— Nu mi se pare deloc amuzant, Leon.

Pluteşti până în apropierea fotografiei şi rămâi deasupra capetelor turiştilor. În imagine să zăreşte coada avionului separată de restul fuzelajului, precum şi mai multe cadavre împrăştiate pe pistă. Compari chipurile acelea încremenite cu cele pâlpâitoare dinaintea ta. Scena din imagine s-a petrecut pe vremea când regele Raja îți trimitea câte un mesaj pe pager ori de câte ori se petrecea vreun atentat. În dimineața aceea te aflai întâmplător în Negombo, şi te treziseşi lângă un băiat cu pielea maronie care semăna cu Glenn Medeiros. Ceea ce ți-a oferit avantajul de a ajunge primul la locul prăbuşirii şi de a apuca să faci fotografia aceea înainte ca echipele de intervenție să evacueze cadavrele.

— Toate astea sunt opera ta? întreabă fantoma cu cămaşă galbenă care are accentul cântat al nemților şi pare să zâmbească în permanență.

Tu îi răspunzi clătinând din cap şi dând din umeri, în vreme ce bărbații îşi ridică sprâncenele.

— Plănuiserăm să zburăm până în Maldive la 7.00, doar că decolarea a fost amânată. Bomba era setată să explodeze în aer.
Căpcăunul purtând cămaşa albastră cu motive florale provine din țara sloganului „Liberte, egalite, fraternite”.
— Aşa că i-au lăsat să urce la bord mai întâi pe cetățenii străini, adică pe noi. Tipic pentru compania Air Lanka. Chestia asta a salvat viețile localnicilor, care au ajuns cu întârziere.
Norocoşii aceia nenorociți se relaxau în terminal bând alcool cumpărat de la magazinele dutyfree, spune bărbatul îmbrăcat în cămaşa roşie, dându-şi de gol accentul londonez. Cu toții clatină solemn din cap. Cele douăzeci şi una de victime ale exploziei bombei plasate la bordul avionului Air Lanka 512 erau, în principal, cetățeni străini. Cu acea ocazie, aceştia au luat cu ei ceea ce mai rămăsese din industria turistică srilankeza. Nimeni nu a revendicat ulterior atacul. Toate degetele arătau acuzator spre LTTE, despre care se spunea că încerca să saboteze discuțiile dintre guvern şi o grupare tamilă rivală. Deşi de vină ar fi putut fi oricare dintre părți, acestea având interesul să-i scoată pe Tigri țapi ispăşitori. Astfel de mistere vor rămâne neelucidate atâta vreme cât cei însărcinați să le investigheze vor fi nişte polițişti de teapa lui Ranchagoda şi Cassim.
— Unde sunt ceilalți?
— Cine?
— Celelalte optsprezece victime din totalul de douăzeci şi una.
— Cei mai mulți dintre păcălicii ăştia şi-au însoțit cadavrele acasă. Alții s-au cărăbănit în Lumină. Noi ne-am hotărât să rămânem aici, răspunde britanicul.
— De ce?

— Ai idee cât m-a costat vacanța asta? intervine francezul. Cât am economisit? Soția a plecat acasă cu cadavrul ei. I-am urat adio şi n-am cuvinte.
— Insula asta este wundenbar, spune neamțul, uitându-se la fotografiile făcute în natură. Merită toți banii. Sunt atât de multe de văzut!
— Cum vă deplasați? îi întrebi tu. Cadavrele voastre nu au părăsit niciodată aeroportul.
— Cine are nevoie de aeroporturi? Sau de cadavre? spune Boşorogul. Noi călătorim cu musonul, amice. Facem turul țării prin intermediul viselor.
— Sri Lanka, c'est magnifique, spune Monsieur.
Deci acolo îi mai zăriseşi. Molfaiau căpşune în Nuwara Eliya, în timp ce tu o urmăreai pe Jaki prin labirint. Stăteau tolăniți la soare pe plaja Unawatuna, în vreme ce tu îi masai lui DD umerii. Apăruseră şi în visul erotic al lui DD, din Yala, plimbându-se tustrei prin junglă fără niciun ghid alături. Îi rogi să te lase să-i fotografiezi, iar ei aprobă bucuroşi, apoi continuă să privească imaginile expuse, scuturând din cap şi vorbind în şoaptă.
— Aveți o țară atât de frumoasă. De ce preferi să fotografiezi tot rahatul ăsta? întreabă Fräulein.
— Câtă vreme mai aveți de gând să faceți turism prin visele altor oameni?
— Haide, amice. Abia am ajuns aici, răspunde Boşorogul.
— În visele oamenilor, locuri sunt mult mai frumoase decât în realitate, comentează Fräulein. Asta e ceva imposibil de tăgăduit.
— Unul dintre păcălicii ăia de Ajutători zicea că Lumina revine după nouăzeci de luni. Aşa că avem vreme, spune Londonezul. Decizi să nu le spui că explozia bombei în care muriseră cu toții avusese loc cu o mie de luni în urmă.
Privesc fascinați fotografiile tale cu pangolinul, însă trec repede pe lângă cele înfățişând bărbați nubili cu fețele

estompate. Zăbovesc în fața ultimului exponat, aşezat, la rugămintea ta, în spatele unui stâlp de susținere.
— Nu înțeleg. Cine sunt ăştia? întreabă francezul.
Sunt cele şase fotografii cu care Clarantha nu ştiuse inițial ce să facă. Perlele colecției tale. Toate făcute în toiul luptei, cu şartul potrivit pentru unghiuri incomode. Două înfățişează chipuri surprinse în timpul revoltelor din 1983, alte două – trupurile unor arestați ucişi, iar ultimele două – nişte bărbați, care nu ar fi avut niciun motiv să-şi dorească să se întâlnească, intrând şi apoi ieşind dintr-un şopron din Vanni. Deşi prim-planul este estompat de prezența altor personaje, lentila a reuşit să surprindă expresia plictisită a ministrului, să străbată planul mediu în care se pot distinge cadavrele unui preot şi al unui ziarist, să şerpuiască printre copaci şi printre zăbrelele unei ferestre ca să imortalizeze nişte documente răsfirate pe o masă. Poate că, din punct de vedere fotografic, rezultatul nu este prea bun, dar cu siguranță nu minte.
— Nu sunt fotografiile tale cele mai bune, amice, spune Boşorogul în cămaşă roşie.
— Hmm. Nu văd nimic interesant aici, bombăne Monsieur cel în cămaşă albastră.
Observi alte spirite coborând treptele interioare, altele folosind chiar intrarea din față.
— Herr fotograf, spune Fräulein cea în cămaşă galbenă. Acestea sunt fotografiile din pricina cărora ai fost ucis?
Îți cobori privirea spre aparatul de fotografiat. Nikonul este crăpat, ciobit şi pătat cu noroi şi sânge. îl pui la ochiul drept şi încerci să-ți aminteşti.

CĂSĂPIND MONŞTRI

Cimitirul este neobişnuit de liniştit în după-amiaza aceasta: nicio procesiune funerară, niciun şarpe, niciun şuvoi de

morți agitați. Dracii par să se fi retras pentru siestă. Până şi vânturile s-au domolit.
— La naiba! Pe unde ai umblat? De câte ori trebuie să-ți rostesc numele?
Sena stă pe vine la rădăcina copacului mara, ascuțind nişte crenguțe cu propriile gheare.
— Astea sunt săgeți?
— Nu, doar nişte chestii cu care pot înjunghia dacă aş avea nevoie s-o fac.
— Şi vei avea?
— Eşti mort de şase luni, nu? întreabă el.
— Nu am stat să număr.
— Ți-ai amintit ce aveai nevoie să-ți aminteşti?
— Fotografiile mele au fost expuse. Ca să vezi.
— Te simți pregătit să serveşti?
— Pe cine?
— Te simți pregătit să faci ceva util?
— La ce mi-ar folosi?
Sena începe să râdă, dându-şi capul pe spate, iar tu observi cum muşchii i se văluresc sub pielea lui tot mai întunecată. Cum cicatricile lui s-au preschimbat în cerneală şi cum pachetele de muşchi au devenit plăcute la privire. Dinții îi lucesc şi ochii îi sticlesc în nuanțe combinate de stacojiu şi maro-închis. Râsul lui răsună printre copaci, apoi ricoşează din mormintele tăcute care astfel încetează să mai fie tăcute.
— Da, poți să stai cu sinucigaşii de la hotelul Leo şi să te bosumfli. Sau te-ai putea face util.
Pământul bâiguie ceva de parcă ar fi uitat cuvintele, un zumzet baritonal într-o tonalitate aflată undeva între si bemol şi si becar, la o frecvență în care, dacă ar trebui să fluieri, te-ai cam căzni. Bâiguiala aceea se preschimbă într-un duduit, fuioare de fum începând să se înalțe din câmpul înțesat cu morminte, apoi zăreşti fețe şi ochi. E greu de spus câte perechi de ochi se află acolo. Ar putea fi douăzeci sau

de douăzeci de ori mai multe. Cele pe care le vezi sunt roşii, negre, galbene şi verzi. Unele au cicatrici şi lucesc asemenea ochilor lui Sena, însă toate aceste personaje sunt înarmate cu lănci de diferite lungimi. Se pare că Anarhistul tău Mort preferat a reuşit în cele din urmă să-şi strângă oastea.
În vreme ce tu te vânzoleai prin Lamijloc, Sena Pathirana recruta. Ceata lui este compusă în principal din Jevepişti Morți, Tigri Morți şi Nevinovați Morți. Îi recunoşti pe studenții din Moratuwa şi Jaffna, ale căror trupuri au fost aruncate în apă, apoi incinerate împreună cu al tău. Ei nu par să te recunoască.
Mai sunt Ziarişti Căsăpiți, Regine ale Frumuseții Pângărite, Revoluționari Torturați, Gospodine Ucise, plus Sclavi Coloniali, Victime ale Bombelor, Cerşetori Ucişi de Bețivi şi Copii Soldați pe care îi recunoşti pentru că i-ai mai văzut pe acoperişurile caselor.
Aşa cum era de aşteptat, ceata bombăne, se plânge şi înjură, însă în clipa în care Sena le ordonă ceva, cu toții devin tăcuți şi supuşi. Zboară purtați de vânturi cu o precizie şi o viteză demnă de nişte soldați adevărați. în Nugegoda[178], unitatea se împrăştie ocupând poziții dinainte stabilite. Tu eşti pus să-l însoțeşti pe Sena, în vreme ce el pluteşte spre o pensiune din Kotahena.
— Unde mergem?
Pensiunea este un bloc de locuințe dărăpănat, cu trei etaje. Pătrundeți înăuntru printr-o casă a scărilor mirosind a urină, apoi plutiți printr-o uşă confecționată din furnir umed. Un picior protetic stă sprijinit de perete, lângă o farfurie metalică lăsată pe jos, plină cu orez şi cu un dhal[179] mirosind a ceapă fiartă. Câteva veverițe se înfruptă din orez,

---

[178] Numele unei suburbii aglomerate a oraşului Colombo.

[179] Fel de mâncare având la bază boabe de fasole, linte şi mazăre.

împrăştiindu-l pe podea. O saltea, un televizor mic şi mai multe ziare împrăştiate pe podea se află în încăperea mai mică decât celulele Palatului. Aerul dinăuntru miroase a sudoare şi lacrimi.

Pe saltea se află Drivermalli îmbrăcat într-un sarong, ținându-şi ciotul pe o pernă, iar piciorul bun îndoit dedesubt. Are o mână bandajată, iar pe capul lui ras se zăresc câteva răni provocate de arsuri. Bea Portello[180] dintr-o sticlă de plastic. Lichidul siropos dinăuntru s-a zborşit, colorând interiorul sticlei într-o nuanță sângerie. La televizor rulează o scenă de dans dintr-un film bollywoodian, actrița principală întruchipând o zeiță hindusă cu un şirag de cranii atârnat în jurul gâtului. Singurul lucru curat, impecabil, din această încăpere este o uniformă militară întinsă pe o masă de călcat. Sub aceasta se află o jachetă kaki având căptuşeala plină cu batoane de TNT.

— Ade, prinții mei din regatul veverițelor! strigă Drivermalli. Se pare că dracii s-au întors.

Una dintre veverițe îşi ridică capul, în vreme ce celelalte continuă să mănânce. Este evident că s-au obişnuit cu strigătele lui Drivermali, aşa cum s-au obişnuit şi cu mâncarea lui râncedă.

— Câți sunteți de data asta? Ultima dată am numărat trei, spune DrivermaUi, uitându-se spre locul în care tu şi Sena plutiți.

Sena se apropie de saltea şi începe să-i şoptească la ureche:

— Am venit pentru tine. Te vom ajuta să-ți găseşti pacea.

Chipul lui Drivermali se contorsionează, în timp ce trupul începe să-i tremure.

— Vă rog, plecați, lăsați-mă-n pace!

Sena revine lângă pervaz, spunându-ți cu glas şoptit:

---

180 Numele unui suc pe bază de struguri şi fructe de pădure, asemănător la gust cu vinul de Porto, de la care îşi trage numele.

— Cel mai bine este să nu le vorbeşti prea mult, pentru că îi poți băga în sperieți. În plus, nu pot face asta decât de patru ori pe zi, aşa că aş face bine să nu-mi irosesc şoaptele. În clipa următoare se aude o bătaie în uşă şi un glas care strigă „Thambi”[181].
— E deschis, răspunde Drivermalli, privirea lui mişcându-se suveică de la televizor la fereastră, apoi de la veverițe la masa de călcat, poposind în cele din urmă asupra jachetei plină de fire electrice.
— Ştiu că sunteți aici, spune Drivermalli în şoaptă, continuând să mături încăperea cu privirea. Şi vreau să plecați.
Un bărbat cu pielea întunecată, păros şi purtând o mustață deasă păşeşte în încăpere. Uşuieşte veverițele care se grăbesc să se strecoare printre zăbrelele ferestrei, făcându-se nevăzute. Bărbatul îşi trage scaunul aflat lângă masa de călcat.
— Iar vorbeşti de unul singur, thambi? Întreabă Kugarajah.
Kugarajah are trei fotografii. Una cu nişte săteni masacrați, una cu câteva cadavre aruncate pe marginea drumului, în Malabe, şi una înfățişând un consilier provincial asasinat. Toate sunt făcute de tine.
— Înfăptuieşti ceva măreț, thambi. Escadronul morții condus de Cyril Wijeratne a ucis în felul acesta mii de oameni. Eşti un adevărat erou.
— Aşa spuneți toți.
— Iar auzi voci? Ai luat pastilele alea pe care ți le-am adus eu?
— Nu îi pot vedea, spune Drivermalli, apucându-şi cârja şi ridicându-se într-un picior. Dar îi aud. Sunt aici chiar acum. Cel puțin doi.

---

[181] Frate (în lb. tamil. în orig.).

Te înalți cu un fâlfâit spre tavan. Drivermalli își ridică privirea și tremură în boarea de vânt stârnită de tine.
— Cum te mai simți?
— Uneori uit că mă doare mâna. Mă ajută câte o gură de Portello. Pastilele alea nu-s bune de nimic.
— Ai pe cineva căruia i-aș putea transmite un mesaj din partea ta, thambi? Vreo rudă?
— Toate rudele mele sunt oale și ulcele.
— Orice altceva ce ți-ai dori? Mâncare chinezească? O rusoaică?
— Mi-ai oferi chiar și o femeie?
— E împotriva regulilor, însă pentru tine aș face și asta. De ce ai nevoie?
Drivermalli își leagă proteza și se uită la jachetă.
— Vreau ca toate acestea să înceteze, răspunde el.
— La ce oră e fixată întâlnirea? întreabă Kugarajah.
— În seara asta.
— Vrei să trecem planul în revistă?
Sena nu-ți răspunde la întrebări, dar insistă să-l urmezi pe cele mai lăturalnice și mai întunecoase străzi din Dehiwela, pe lângă grădina zoologică și spital, către un drum înfundat dominat de o vegetație luxuriantă, în care casele au grădini pline de flori, iar copiii joacă crichet pe strada pustie. Acolo Sena se oprește deasupra unui bărbat pleșuv care joacă deopotrivă rolul de wicketkeeper și de umpire[182].
— L-am căutat de-am căpiat pe căcatul ăsta cu ochi. Stai să vezi la ce chinuri îl vom supune.
— Pe unchiulețul ăsta care joacă crichet?
— El este următorul monstru pe care îl vom căsăpi.
Te uiți la bărbatul care tocmai aruncă peste cap o minge de tenis, apoi privești cum unul dintre copii o trimite într-un

---

[182] Wicketkeeper / umpire – în jocul de crichet, cele două roluri pot fi echivalate cu cel de portar și cel de arbitru.

cocotier. Singurele lucruri monstruoase la acest bărbat sunt şuvițele lipite cu fixativ peste țeasta pleşuvă şi pântecele pro-eminent. Familia tocmai savurează un prânz tihnit, compus din orez cu curry, servit de o soție zâmbitoare, cu părul lung până-n talie. Cinci spirite pătrund în casă, împrăştiindu-se prin camere. Verifică instalația electrică, acoperişul, curry-ul de pe masă – trag chiar cu urechea la ce se discută la masă. Bărbatul îşi schimbă cămaşa, apoi se îndreaptă spre stația de autobuz. Glumeşte cu băiatul de la debitul de tutun, după care se urcă în autobuzul 134, îndreptându-se spre Colombo. Oferă locul unei bătrâne şi nu încearcă să se frece de niciuna dintre şcolărițele care urcă în stația Kirulapone. Sena şi ceata lui stau cocoțați pe plafonul autobuzului şi, preț de o clipă, simți cum te cuprinde îngrijorarea.
— Autobuzul este plin de oameni. Dacă veți provoca un accident, vor muri cu toții.
Armata lui Sena izbucneşte în râs.
— Calmează-te, hamu. Nu ne mai ocupăm cu accidente de maşini. Sunt prea sângeroase. Între timp ne-am mai specializat şi noi.
— Unde sunt Balal şi Kottu?
— Cu Mahakali.
— Ei nu primesc cele şapte luni?
— Ajutătorii nu ridică niciun deget pentru nişte scursori asemenea lor.
— Câți alți oameni au murit când ați provocat accidentul acela?
— Nu prea mulți. Căsăpim monştri. Nimeni nu-şi doreşte să moară persoane nevinovate, însă sacrificiul câtorva salvează viețile multora. Aşa funcționează războaiele.
— Acum vorbeşti ca un militar get-beget.
— Iar tu vorbeşti ca un copil.

Bărbatul coboară la stația Havelock Town, aprinzându-şi, din mers, o țigară. Când păşeşte pe strada aceea lungă, cu case înalte, bănuieşti încotro se îndreaptă. Îi pasează paznicului de la intrarea în Palat o țigară Bristol aprinsă, apoi intră folosind uşa din spate. Au trecut două luni de când ai fost ultima oară acolo, iar încăperile sunt tăcute aşa cum un mormânt nu este niciodată. De data aceasta nu se mai aud nici duduiturile maşinăriilor, nici zbieretele deținuților. Zăreşti pe acoperiş o umbră şi te întrebi dacă Mahakali încă sălăşluieşte acolo, ştiind că nu are absolut niciun motiv să părăsească locul acela.
Armata lui Sena pluteşte peste parapet şi se uită pe ferestrele mari, deschise, ceea ce este ceva neobişnuit pentru nişte celule de închisoare. Te uiți şi tu prin ele şi zăreşti trupuri răşchirate, cele mai multe descărnate, unele zăcând nemişcate, altele tremurând. Este greu să-ți dai seama ce vârste au oamenii aceia şi este imposibil să le stabileşti rasa. În pofida discursurilor care susțin contrariul, este imposibil să distingi trupurile despuiate ale singhalezilor, tamililor, musulmanilor şi burgherilor. Atunci când suntem arşi de vii, cu toții arătăm la fel.
Între timp, la etajul inferior, tatăl cel blând şi manierat al celor trei copii s-a schimbat, punându-şi o cămaşă pătată. Îşi acoperă fața cu o mască chirurgicală, se înarmează cu o țeava din PVC şi intră într-o celulă în care un băiat atârnă prins cu o funie de tavan. Bărbatul îşi împinge ochelarii fumurii pe nas, ridică țeava şi izbeşte cu putere labele băiatului spânzurat. Băiatul nu mai are glas ca să poată urla. Icneşte de câteva ori, apoi încetează să se mai mişte.
— El este gaathakaya, Masca. Cel mai prolific torționar al regimului. Sute de oameni au murit de mâna lui. În curând, va muri el de mâna noastră.
Priveşti Masca cum urcă treptele care duc spre o încăpere în care un băiat tremurând din toate mădularele tocmai s-a

trezit. Nu vrei să priveşti ce se va petrece mai departe. Mulți dintre membrii plutonului lui Sena îți împărtăşesc repulsia, aşa că se îndepărtează, plutind, de peretele Palatului. Sena îi conduce pe toți către manghier, începând să le vorbească sâsâit:
— Tovarăşi. Ştiu că locul acesta vă întristează. Unii dintre voi au murit aici. Unii au prieteni închişi între aceste ziduri. Mahakali stă pe acoperiş hrănindu-se din toată această putreziciune.
— Tovarăşe Sena. E abia a doua mea lună şi nimeni nu vrea să-mi spună: cine este această Mahakali? întreabă un Student Zdrențăros. Cine este ea?
— Bestia ambulantă, răspunde un Sclav Colonial cu spatele brăzdat de lovituri de bici. Demonul cu o sută de chipuri.
— Păstrătoarea craniilor, răspunde un Revoluționar Torturat cu gâtul frânt.
— Inima întunecată a Sri Lankăi, răspunde un Paznic de Punct de Control având capul găurit de un glonț.
— Nu-mi mai umblați cu poveşti de adormit copiii, intervine Sena, dinții lui reflectând lumina lunii. Mahakali este cea mai puternică ființă din Lamijloc. Le oferă mângâiere suferinzilor, le absoarbe durerea. Iar Mahakali a fost de acord să ne dea o mână de ajutor ca să îndeplinim Misiunea. Am numit-o Misiunea Kuveni, după numele mamei abandonate a Sri Lankăi.
Soldații din plutonul lui Sena răspund zăngănindu-şi lăncile, lovindu-le de parapetul clădirii şi slobozind gemete aprobatoare. În clipa următoare, dinspre rezervorul de apă, zăcând în întuneric, aflat la etajul superior, se aude o huruială care face ca toată larma să înceteze.
— Fiți fără teamă, tovarăşi. Am de gând să prezint condițiile noastre. Oricine este dispus să ni se alăture e binevenit.
Întregul pluton face uz de dreptul de a nu i se alătura lui Sena, care pluteşte până la ultimul etaj, îndreptându-se

spre sursa acelui huruit venit de undeva din întuneric. Te întorci cu fața spre Copilul Soldat Mort, fără să-ți pese dacă întrebarea ta îl va face să rânjească amuzat.
— Thambi, eu sunt abia în cea de-a şasea lună. Ce înseamnă „Misiunea Kuveni”?
— E un plan pakka, şefu. Planul tovarăşului Sena.
— Aiurea, intervine un Jurnalist Căsăpit. Unul dintre Tigrii Morți a ticluit planul.
— Planul există de circa şaptezeci de luni, unchiule, spune Copilul Soldat. Totul a început atunci când...
Băiatul spune mai departe povestea unui tânăr activist al Tigrilor Tamili din Valvettithurai care a ajuns în Colombo în remorca unui camion, deghizat în soldat al armatei srilankeze. Băiatul îşi pierduse de curând părinții şi doi frați în timpul unui raid al armatei efectuat asupra oraşului Vavuniya. S-a angajat ca şofer al lui Rohan Cheng, managerul cazinoului Pegasus din hotelul Leo, care îşi trimitea din când în când angajații să facă tot felul de comisioane neoficiale pentru maiorul Raja Udugampola.
Numele acelui activist era Kulaweerasingham Weerakumaran, deşi în buletinul lui fals scria Kularatne Weerakumara. Este foarte uşor să faci un nume tamil să pară singhalez amputând consoanele de la sfârşit. Nimic din toate acestea nu conta însă, de vreme ce toți colegii şi şefii lui îi spuneau Drivermalli. Băiatul vorbea singhaleza fără pic de accent şi muncea pe brânci. Proteza îl ajutase să câştige inimile tuturor celor care îi tolerau ocazionalele izbucniri pacifiste. Tigrul sub acoperire se trezise că are acces într-un garaj plin de maşini aflate în proprietatea guvernului.
— Chiar dacă țara este înglodată în datorii, chiar dacă războaiele escaladează, chiar dacă inundațiile distrug recoltele, iar secetele seacă semințele, chiar dacă produsul intern brut o ia la vale şi inflația ajunge până-n tavan, întotdeauna există bugetul necesar pentru a pune la

dispoziția fiecărui ministru din guvern câte trei mașini de lux, spune Jurnalistul Căsăpit.
Weerakumara conducea dube pentru hotelul Leo, camioane pentru maiorul Udugampola și o flotilă de Mercedesuri cu geam despărțitor între șofer și bancheta din spate pentru ministrul Cyril Wijeratne și suita lui.
După accidentul soldat cu morți și răniți petrecut în stația de autobuz, băiatului îi fusese acordat un concediu medical ca să-și revină de pe urma arsurilor de gradul doi, urmând să se întoarcă la muncă săptămâna următoare, când va fi eliberat din postul de șofer, oferindu-i-se un post în cadrul echipei de mentenanță.
Sena revine din cotlonul întunecat în care se văzuse cu Mahakali, fiind întâmpinat de un cor de murmure produse de cetașii lui. Se înclină în fața tuturor și spune:
— S-a rezolvat. Cuvintele lui stârnesc ovații.
Palatul este un loc sinistru chiar și în soarele dogoritor al după-amiezii. Draperii negre acoperă ferestrele antifonate, iar coridoarele se umplu de întuneric și liniște. Miroase a toaletă publică, a excremente, chimicale și urdoare. Liniștea este însă cea care îți vâră frigul în oase, chiar și într-o zi călduroasă, înmiresmată.
Sena alege pe sprânceană echipa căreia îi va fi încredințată misiunea, ducându-i pe cei câțiva soldați la copacul mara aflat în afara Palatului, pentru instructajul final.
— În locul acesta am murit eu. Iar atunci când m-au ucis, nu îmi puteam aminti decât durerea. Apoi am stat chiar în acest copac – nici eu nu știu vreme de câte luni. Era vorba despre durerea pe care o simțeam la școală atunci când eram abuzat de bătăușii clasei, iar mai târziu de societate, de legi, de propria mea țară. Durerea pe care ți-o provoacă conștiința faptului că întotdeauna există ceva mai puternic decât tine, ceva ce întotdeauna lucrează împotriva ta.

Dinspre ceata de spirite se aude un murmur difuz, în vreme ce vântul se strecoară printre crengile copacului.
— În războaie, sunt trimişi pioni ca să ucidă alţi pioni, în acest război însă, pionii au ocazia să elimine nebuni, ture şi pe regele însuşi[183]. Astăzi, maiorul Raja se va întâlni cu ministrul Cyril. Întrevederea va avea loc peste câteva ore. Masca va fi şi ea de faţă. Situaţia este perfectă. Nicio victimă colaterală. Doar nişte caralii.
— Măcar acum! exclami tu, facându-i pe strigoi să-şi întoarcă capetele.
— Dacă cineva are vreo obiecţie cu privire la planul nostru, îl bag în mă-sa. Din pricina unor inimi sensibile precum Maali Almeida, acest război va continua la nesfârşit.
— Nimic nu continuă la nesfârşit. Este singurul lucru asupra căruia Buddha nu s-a înşelat, îi spui tu Soldatului Copil Mort – care însă nu te ascultă.
— Nu avem nevoie de laşi şi de socialişti-caviar. Avem în rândurile noastre Tigri Morţi capabili să şoptească la urechi. Avem Jevepişti Martiri care pot vorbi în vise. Avem Ingineri Morţi care pot canaliza electricitatea. Drivermalli a primit jacheta, iar mâine o va folosi.
Te gândeşti la lacuri moarte pline de cadavre, la secţii de poliţie în care bogaţii închid săraci, la palate în care cei care urmează nişte ordine îi torturează pe cei care refuză să le execute. Te gândeşti la iubiţi morţi de îngrijorare, la prieteni abandonaţi şi la părinţi absenţi. La tratate expirate şi la fotografii care sunt văzute şi apoi date uitării, indiferent care sunt pereţii pe care stau agăţate. La faptul că lumea va continua să existe şi fără tine, că va uita până şi faptul că ai făcut cândva parte din ea. Te gândeşti la mama aceea, la

[183] Orig. eng. bishops / rooks – în lb. eng. aceste piese de şah se numesc (lit.) episcopi / popi. Cu alte cuvinte, toate piesele de şah sunt nişte personaje, nu cai sau ture.

bătrân şi la câine, la lucrurile pe care le-ai făcut sau la cele pe care nu le-ai făcut pentru oamenii pe care i-ai iubit. Te gândeşti la cauze malefice şi la cele pentru care merită să-ți bați capul. La faptul că şansele ca violența să rezolve definitiv problema violenței sunt una la niciuna, una la zero, una la nimic. Pluteşti spre acoperişul Palatului evitând sălaşul lui Mahakali. Sena te priveşte cum te îndepărtezi, apoi îşi continuă discursul. Auzi glasuri pe care le recunoşti venind dinspre etajul inferior. Nu ai mai fost niciodată acolo. Nici atunci când te-a condus maiorul Raja, nici în timpul vizitelor făcute în calitate de fantomă. Pereții par ceva mai curați, iar podelele nu miros a igrasie. Pe coridor se află acum detectivul Cassim, subinspectorul Ranchagoda şi Masca, cu ochelarii lui fumurii şi masca chirurgicală albastră. Detectivul Cassim îşi ține palmele lipite de frunte, se leagănă înainte şi înapoi de parcă s-ar ruga. Doar că numai asta nu face. De fapt, face taman opusul: adică înjură.

— Iar eu îți spun că nu este legal! strigă Cassim. Nu pot fi martor la aşa ceva. Chinuirea unor oameni nevinovați este ceva ce contravine convingerilor mele religioase.

— Dacă vrei să te rogi, du-te la moschee, pentru că ăsta nu e locul potrivit pentru aşa ceva.

Masca se uită pe fereastra deschisă, îşi dă ochelarii jos şi începe să-i şteargă. Ochii îi sunt limpezi, iar privirea ascuțită, de parcă ar fi dormit neîntors înainte de meciul de crichet şi de prânzul luat în familie. Cassim străbate precipitat coridorul, cât pe ce să treacă prin tine.

— Lasă-l să plece, spune subinspectorul Ranchagoda. Lasă-l să-şi scrie raportul, doar pentru ca apoi să se calmeze şi să-l rupă în zeci de fâşii. De obicei aşa face.

— Nu va scrie niciun fel de raport despre asta, răspunde Masca, punându-şi ochelarii la loc pe nas.

Arunci o privire în celulă. Zăreşti un pat, un singur bec, câteva țevi din PVC şi mai multe funii atârnând din tavan. Iar pe podea, ghemuită asemenea unei veverițe, având pe cap un sac de iută care abia reuşeşte să-i acopere buclele stufoase, nu se află nici un Tigru separatist, nici un jevepist marxist, nici un tamil moderat, nici un traficant britanic de arme, ci cea mai bună prietenă a ta, Jaki – cealaltă mare iubire a vieții tale.

A ŞAPTEA LUNĂ

— Darul lui Dumnezeu, a spus gardianul. Violența asta a lui... Dumnezeu iubeşte violența. Î Înțelegi asta, nu-i aşa?... Altfel de ce ar prisosi? E în noi. Izvorăşte din noi. Ne este mai uşor să fim violenți decât să respirăm. Nu există niciun fel de ordine morală. Doar asta: oare violența mea o poate înfrânge pe a ta?

Dennis Lehane, Insula Shutter

PRIETENI RĂI

— Nu am acum timp s-o interoghez, spune Masca. S-ar putea să fiți nevoiți să folosiți mai multe sedative.
Te apropii şi constați că Jaki încă respiră. Pieptul i se ridică încet, apoi coboară abrupt. Răsuflarea îi miroase a barbiturice, o combinație de ojă de unghii şi diverse siropuri, începi să urli la pereți şi la bărbații de afară. Apoi să îl strigi pe Oricineofi, care îți răspunde doar cu tăcere şi absență.
— O voi interoga după şedință, spune Masca. Dacă ştie unde se află negativele, s-ar putea să-i dăm drumul. Dar stai pitit.
— De ce?

— Să nu-mi spui că te-a văzut? întreabă Masca.
— Nu, răspunde Ranchagoda. Am înşfăcat-o pe la spate şi purtam ochelari de soare.
— Sha! Maestrul deghizărilor! Să sperăm că spui adevărul. Dacă ne-a văzut fețele, nu mai poate fi eliberată.
Cassim a revenit la fel de repede pe cât plecase.
— Fata este nepoata lui Stanley Dharmendran. Ministrul ne va eviscera, scrâşneşte el.
— Ce să mai, am pierdut-o pe femeia aia, Elsa, spune Ranchagoda. Avem nevoie de negative. Fetița asta ştie unde se află.
— Tu ai pierdut-o pe „femeia aia, Elsa”, ricanează Cassim. Eu nu am nimic de-a face cu povestea asta.
Începi să-l implori pe Ranchagoda:
— Dați-i drumul. Vă voi arăta eu unde sunt negativele. Vă rog, vă rog, vă rog, dați-i drumul.
Polițistul însă nu aude nimic.
Masca se apropie de Cassim, punându-şi palmele pe umerii lui. Deşi cam de aceeaşi înălțime, Masca pare cu un cap mai mare.
— Nu există nici „eu”, nici „el”, nici „tu”, domnul detectiv Cassim. Nu există decât „noi”. Acum facem parte din acelaşi pluton.
— Atunci mă duc la etaj şi-mi bat demisia la maşina descris.
Masca îi strânge omoplații, făcându-l pe Cassim să se chircească de durere.
— Vei bate la maşină ceea ce îți voi spune eu să bați. Apoi vei rămâne aici şi te vei asigura că nimeni nu va pune piciorul pe etajul ăsta. S-a-nțeles?
— Da, să trăiți.
— Trebuie să mă întâlnesc cu şefii şi cu şefu' ăl mare. Ranchagoda, tu trebuie să vii cu mine. Cassim, dacă începe să se mişte, mai dă-i nişte suc din ăla. Şi stai de pază.

Îşi aprind amândoi câte o ţigară pe coridor. Ranchagoda aruncă o privire înapoi, spre partenerul lui, apoi dă din umeri. Cassim se trânteşte într-un scaun şi se uită prin geam la fata cu capul vârât într-un sac. începe să-şi frece umerii şi gâtul năduşit, în vreme ce tu îi şopteşti la ureche tot ce-ţi trece prin minte.

— E nevinovată. Vă rog, vă rog, eliberaţi-o. Dumneavoastră nu sunteţi de acord cu aceste metode, domnule detectiv Cassim. Niciodată nu aţi fost. Contravin religiei dumneavoastră.

Cassim se opreşte din scărpinat, priveşte în jurul lui, apoi îşi cufundă faţa în palme lăsând să-i scape un geamăt suficient de sonor ca să trezească morţii, însă Jaki nici măcar nu tresare. Colegii îl privesc amuzaţi, suflând fumul de ţigară în direcţia lui. O strigi pe Dr. Ranee. îi strigi pe îngerii tăcerii şi ai absenţei. îi rogi să te ducă în Lumină, promiţându-le că vei semna orice condică făcută din frunze de ola pe care ţi-o vor pune în faţă. Te rogi aşa cum nu te-ai mai rugat niciodată. La vrăjitoriile Omului Cioară, la zeii pe care îi urăşti din toţi rărunchii, la magia electricităţii şi la mâna care aruncă zarurile. Drept răspuns primeşti zumzăitul surd de la marginea Universului urmat de Marea Tăcere. Îţi analizezi opţiunile şi îţi dai seama că nu ai decât una. Te duci să-l cauţi pe Sena ştiind exact unde poate fi găsit.

Spiritele au părăsit copacul mara, doar Sena pluteşte deasupra unei crengi ascuţindu-şi lancea. În acest timp cântă monoton ceva ce ar putea fi deopotrivă o mantră sau un rap în tamilă. Te repezi spre el cu toate vânturile pe care le poţi prinde.

— Mă voi înrola în armata ta nenorocită. în Misiunea Kuveni sau cum s-o numi.

— Ați mai pierdut un autobuz, domnule Maali. Ceata mea e deja pe poziții, pregătită de atac. Astăzi escadronul morții se va prăji.
— Ministrul are un demon care îl protejează. I-aş putea spune ce planuri ai. E suficient de musculos ca să se bată cu Mahakali.
Sena se opreşte din ascuțit şi te sfredeleşte cu privirea.
— Nu ai îndrăzni una ca asta.
— Prietena mea se află în Palat. Am nevoie să pot şopti la ureche, iar tu mă vei ajuta.
— Numai Omul Cioară poate conferi asemenea puteri.
— Atunci mă vei duce la el.
Cel mai puternic dintre vânturi te poartă spre grota Omului Cioară. Ajunge acolo cu iuțeală, iar când cobori de pe el îți dai seama că lăcrimezi. Amintirile țâşnesc din tine ca nişte muci şi tot ce-a mai rămas este frica. în Sri Lanka, a fi răpit este primul pas spre dispariție. Este mai puțin riscant să te descotoroseşti de un cadavru decât să eliberezi un suspect care poate deschide gura, în special dacă suspectul respectiv are legături cu cercurile puterii. Nu o vor lăsa pe Jaki să plece, chiar dacă le va spune ce vor să audă.
Briza te poartă spre tavanul grotei Omului Cioară de unde priveşti în jos, printre colivii, asemenea unui gargui aşezat în vârful unei catedrale. Croncănelile peruşilor şi ciripitul vrăbiilor se adaugă vocilor care îți asaltează urechile asemenea unor muşte. Priveşti țeasta rasă a Omului Cioară şi masa din fața lui. Zăreşti un ankh cunoscut, din lemn, aşezat pe un taburet, apoi auzi un glas familiar.
— Am nevoie de protecție. Pentru fiul meu. Se află într-un pericol cumplit.
— Azi să nu ieşiți din casă, spune Omul Cioară. Prin aer plutesc tot felul de chestii necurate. Urmează să se întâmple ceva important.

— Ultima dată când ați spus asta, nu s-a întâmplat nici măcar ceva neimportant.
— Nu v-am protejat, domnule? M-am dat peste cap pentru dumneavoastră, însă timpul rahu al băiatului este foarte, foarte prost. Vă sfătuiesc să-l trimiteți peste hotare.
— Există. Astfel de planuri, spune clientul întinzând un şomoiog de bancnote de câte o mie de rupii.
— Încă se mai înhăitează cu cine nu trebuie?
— Nu, răspunde Stanley luând de pe masă un pachet plin de lănțişoare şi amulete. Nu se mai înhăitează cu cine nu trebuie.
Îl zăreşti pe Băiatul Vrabie aşezat într-un cotlon acoperit de umbrele proiectate de lumânări, desenând tot felul de litere pe nişte foi de hârtie. Litere în alfabetele pali, sanscrit şi tamil trasate cu scrisul lui imatur. Pluteşti pe lângă colivii îndreptându-te spre taburet şi stârnind un vânticel care face flăcările lumânărilor să pâlpâie, împrăştiind umbrele. Omul Cioară adulmecă aerul asemenea unui câine, apoi se încruntă.
— Jaki e la Palat. Spune-i asta lui Stanley. Grăbeşte-te! îi strigi. Spune-i acum! adaugi tu auzind cum glasul ți se răspândeşte în ecou prin grotă.
Băiatul Vrabie se opreşte din scris şi priveşte spre tine. Ochii i se încețoşează.
— În încăpere şi-au făcut apariția nişte spirite nepoftite, spune Omul Cioară fără să se uite nici la Stanley, nici la tine. Vă rog să plecați de aici.
Te repezi la Omul Cioară şi începi să-l mârâi ca un câine întărâtat. Sandaua ta împrăştie banii pe masă. Este prima oară când un vânt stârnit de tine mişcă un obiect, dar nu te opreşti ca să sărbătoreşti evenimentul.
— Eşti un papagal şi jumătate. Am făcut tot ce mi-ai zis. Bandana mea roşie se află acum pe altarul tău. De ce nu pot şopti?

— De darul şoptirii se bucură doar cei care îl merită. În mod evident, tu nu îl meriți.
— Scuzați-mă. îmi vorbiți? Mie?
Cravata lui Stanley flutură în vânt. Ține în mână o sticluță cu pomadă, ulei de şarpe vândut unul şarpe, şi se uită la bărbatul orb din fața lui.
Omul Cioară îşi umple palma cu praf colorat luat dintr-o tavă de lemn. Pudră mistică în nuanțe de portoca-liu-cărămidă, galben-soare şi purpuriu-travestit. În clipa în care o suflă în direcția ta, îți dai seama după miros că este vorba despre curry şi după duhoare că a fost combinat cu turmeric, levănțică şi chili. Praful îți înțeapă ochii şi te împinge în colțul grotei, lângă Băiatul Vrabie.
— Scuzați-mă, domnule. Doar împrospătam aerul. Să începem.
Începi din nou să strigi din toți bojocii, folosindu-ți deopotrivă trupul pe care l-ai avut cândva şi sufletul în existența căruia nu ai crezut niciodată.
— Jaki este la Palat. Spune-i asta lui Stanley, acum!
— Simt o prezență în jurul fiului meu, îi spune Stanley Omului Cioară. O simt în jurul meu tot timpul.
— Ce fel de prezență? întreabă orbul înveşmântat în robă în vreme ce-şi hrăneşte papagalii cu firimituri de pâine.
În spatele lui, Băiatul Vrabie aprinde lumânările tuturor altarelor, apoi se retrage în colțul lui, continuând să transcrie literele acelea pe care tu nu le poți citi.
— E, aşa, ca un vânt. Ca un frison urât. Mă face să tremur ori de câte ori mă aflu în preajma fiului meu.
— Cunoaşteți pe cineva care îşi doreşte să-i facă vreun rău fiului dumneavoastră?
— Da.
— Acel cineva este în viață?
— Nu mai este.
Omul Cioară se uită la tine cu ochii lui morți.

— Aveți la dumneavoastră vreun obiect care i-a aparținut acelei persoane?
Stanley întinde un bilețel roz şi o sfoară cu câteva capsule turtite de cianură.
— Învață-mă să şoptesc sau îți voi da foc la altar!
Pluteşti în spatele Băiatului Vrabie, frecându-ți pleoapele şi încercând să-ți scoți praful de chili care ți-a intrat în ochi.
— Cei care vor să distrugă. Se distrug doar pe ei înşişi, spune Omul Cioară, un măscărici care face pe scamatorul acoperind trucuri de salon cu un strat gros de pospai metafizic.
Omul Cioară toarnă din mojar într-o sticluță de arac un amestec care arată ca kola kenda[184], terciul acela medicinal care are consistența vomei şi pe care mama ta ți-l vârâse pe gât în fiecare dimineață vreme de şapte ani.
— Unge cu pomăda asta locul în care fiul tău obişnuieşte să doarmă şi dă-i în fiecare seară să mănânce din terciul ăsta.
Omul Cioară se uită spre locul în care te afli tu, scuturând din cap.
— Îi simțiți prezența şi aici?
— Cred că da, răspunde Stanley învelind sticluța într-o foaie de ziar şi vârând-o în buzunar, lângă pomadă.
Omul Cioară aşază bilețelul tău roz şi capsulele de cianură într-o lampă de alamă. Aprinde o bilă de camfor şi o aruncă înăuntru începând să rostească o incantație monotonă care ție îți aduce aminte de trupele goth pe care Jaki obişnuia să le asculte în odaia ei posomorâtă. Flacăra produce un fum care te face să tuşeşti chiar dacă nu mai ai plămâni.
Omul Cioară în cheamă la el pe Băiatul Vrabie, care în tot acest timp continuase să scrie absorbit, la măsuța lui. Arată spre un băț la capătul căruia se află un cârlig. Băiatul

---

[184] O supă sau un terci făcut din orez crud, lapte de nucă de cocos şi suc proaspăt de verdețuri cu proprietăți medicinale.

prinde lampa cu acesta şi începe să împrăştie fumul otrăvitor prin încăpere. Îl vezi pe Stanley cum aşază alte câteva bancnote de câte o mie de rupii pe frunza de betel – verde-deschis peste verde-închis. În clipa următoare, un vălătuc de fum tare ca un sac de box te izbeşte în stomac, aruncân-du-te afară din grotă.
Ajungi într-o rigolă, tuşind şi scuipând, amintindu-ți de Kilinochchi, de bombardament şi de cele trei cadavre cu urme de cianură pe limbă. Te uiți la pandantivele pe care le porți la gât: ankh-ui cu sângele lui DD, panchayudha şi Nikonul care nu funcționează. Nu găseşti însă capsulele cu cianură.
— Jaki este la Palat. Ajut-o! mai strigi tu o dată către Oricineofi şi către Nimeni, orăcăielile unui nou-născut zbă-tându-se neputincios într-un pătuț.
Stanley iese din tunelul care duce spre grotă, păşind în mahalaua Kotahena şi trecând grăbit pe lângă altarul în fața căruia, în fiecare lună, îngenunchează sute de oameni. Nu observă bandana roşie care acum înveleşte un ananas putrezit aşezat printre flori ofilite şi grămezi de fructe zborşite.
La capătul altarului, deasupra lumânărilor şi a felinarelor, se află o pictură, de fapt un desen grosolan făcut pe o hârtie ieftină, apoi laminat şi înrămat, marginile acestuia fiind umplute cu litere în alfabetele pali, sanscrit şi tamil. Recunoşti scrisul de mână. Desenul înfățişează o bestie făcută din umbre, având cap de urs şi trup de balabustă. În loc de fire de păr din cap îi răsar mii de şerpi, iar ochii îi sunt negri de la un colț la celălalt. Îşi rânjeşte colții şi râgâie ceață. Simți cum ți se cască un gol un stomac. Personajul poartă un şirag de cranii şi o centură făcută din degete tăiate, peste care îi atârnă burdihanul dezgolit. Pe acesta se pot distinge chipurile oamenilor închişi înăuntru. Încă o

dată te trezeşti stând în genunchi fără să ai nici cea mai vagă idee cum ai ajuns în această poziție.

TREI ŞOAPTE

— Dacă vrei să şopteşti, tot ce trebuie să faci este să ceri.
Glasul vine dinspre altar, dar nu este unul singur, întrucât seamănă cu cel al unui întreg muşuroi de furnici cântând, fals, la unison. O bestie se ițeşte din desenul făcut cu stângăcie, părul făcut din şerpi al acesteia fiind urmat de şiragul de cranii. Creatura se aşază pe labele din spate, semețindu-se deasupra ta şi acoperindu-te cu propria umbră. Trupul îi este acoperit cu litere tatuate în diverse alfabete familiare, pe care tu însă nu le poți citi.
Literele se preschimbă în chipuri, gurile acestora începând să-ți vorbească la unison.
— Dacă îți doreşti să poți şopti, fă o plecăciune în fața acestui altar. Iar după ce se va scurge şi a şaptea lună, tot ce eşti tu va fi al meu. Hotărăşte-te pe loc. Nu mai ai timp.
Te uiți la chipurile reliefate pe pielea burții bestiei, îți este greu să deosebeşti oamenii de jivine, însă recunoşti două dintre ele. Balal şi Kottu te privesc cu nişte ochi ca de peşte, amândoi stând bine înfipți în pielea lui Mahakali.
— Îți voi oferi trei şoapte. Le poți folosi după bunul plac. Şi ne vei însoți în misiunea de azi. Să nu îndrăzneşti să pleci.
Capetele acelea vorbesc cu un glas care seamănă cu al lui Jaki. Ştii că lunile se epuizează şi că ceasurile ticăie. Mai ştii şi că Lumina nu îți va aduce decât şi mai multe întrebări fără răspuns. Ştii şi că unele vieți valorează mai mult decât altele, toate fiind nişte jetoane de poker în diverse culori. Viața ta este un jeton din plastic, de la Pegasus, valorând zece rupii, iar a lui Jaki o placă suflată cu aur, de la un cazinou din Las Vegas.
Îți înclini capul şi inspiri umbra.

— Fă-o acum.
— Eşti dispus să renunţi la toate lunile tale, domnule fotograf?
— Ia-le. Fă-o repede.
— Eşti dispus să renunţi la Lumină?
— Renunţ la orice, în pula mea. Fă-o odată!
În locul în care îţi stăteau cândva oasele simţi nişte lanţuri, nişte cătuşe interconectate care se închid pe rând de-a lungul spinării tale. Senzaţia continuă lent, ajungându-ţi la gât şi apoi dispărând.
— S-a rezolvat, îţi spun glasurile.
Tânărul artist aflat în spatele desenului grosolan de pe altar părăseşte tunelul chiar în momentul în care Stanley intră în BMW-ul lui pus la dispoziţie de statul srilankez. La volan se află DD, care pare la fel de inaccesibil ca în ziua în care ţi-a făcut prima oară cafea şi ţi-a vorbit despre pădurile sălbatice.
Stanley îşi pune în poală sticluţa cu maglavais verde, un flacon cu pomadă şi un vas cu cenuşă. Îl priveşti cum freacă fruntea fiului său cu puţină cenuşă. Îl priveşti cum aşază un pandantiv la gâtul lui DD, legându-i-l apoi la spate. Apoi îi spune să pornească maşina.
BMW-ul se urneşte, apoi se opreşte cu un clătinat când DD apasă pe frână. Blocând calea şi stând aplecat peste capotă se află Băiatul Vrabie. Se uită la ei şi ridică un bilet.
— Ce naiba! scrâşneşte DD coborând geamul maşinii.
Băiatul se apropie, se apleacă peste DD şi începe să fluture hârtia pe la nasul lui Stanley, care o ia şi o despătureşte.
Cuvintele sunt englezeşti, însă curbele literelor sunt executate în maniera scrisului sanscrit. Şapte cuvinte şoptite în urechea băiatului înainte de a fi caligrafiate:
Jaki se află acum în Palat. Salvaţi-o.
Stanley îl săgetează pe Băiatul Vrabie cu privirea, acesta spunându-i doar din buze cuvântul „prieten”.

— Ce e „Palatul” ăla? întreabă DD aplecat peste umărul tatălui său, cu un glas care pare distant şi plictisit. Un club?
Ochii lui Stanley dogoresc, în timp ce pielea lui maro devine stacojie.
— Nu e niciun club, în pizda mă-sii. Condu. Ia-o spre Thimbirigasyaya Road.
— Drumurile sunt închise. Ar trebui să ajungem acasă înainte de impunerea restricției de circulație.
— Unde e Jaki?
— Astă-noapte a ieşit în oraş. Probabil doarme.

— Ai. Văzut-o. Tu. Cu propriii ochi?
— Nu.
— Condu.
Priveşti maşina cum se îndreaptă spre bulevardele închise, pline de maşini. În mână ții o pereche de cinciari, iar pe masa de joc se află cei doi regi de negru. Te întrebi dacă influența lui Stanley va fi suficientă ca să-i permită accesul dincolo de poarta Palatului. Oare va putea să ajungă la celula lui Jaki şi să-i scoată lanțurile?
Ai pariat tot ce ai pentru această şansă de a-ți salva prietena pe care ai dezamăgit-o cel mai mult. Savurezi ultima ta clipă de libertate, apoi te întorci ca să-o înfrunți pe Mahakali.
Nu te teme de demoni. De ființele vii ar trebui să ne temem. Ororile comise de oameni întrec orice grozăvii pe care le poți vedea în filmele produse la Hollywood sau în viața de apoi. Adu-ți aminte întotdeauna de asta atunci când întâlneşti un animal sălbatic sau un spirit rătăcit. Nu sunt la fel de periculoase ca tine. Fantomele se tem de alte fantome. Şi de tine. Şi de nimicul infinit. Acesta fiind motivul pentru care fac tot felul de lucruri negândite. Dar nu e singurul motiv. Ele fac prostii pentru că nu mai pot gusta, vorbi sau face

sex. Sunt furioase pe cei care le-au răpit viața, pe cei care le-au înlocuit şi pe cei care nu le mai rostesc numele. Pentru că ştiu ce ştii şi ce ştie orice tu-care-nu-eşti-tu. În cele din urmă nu va mai exista nimeni capabil să-ți spună povestea. Să-ți răspundă la întrebări. Să-ți asculte rugăciunile.
Undeva, Dr. Ranee scutură din cap şi îți rupe dosarul. Undeva, nişte bărbați stând în nişte birouri ordonă raiduri aeriene asupra unor copii care trăiesc în colibe. Stai călare pe Mahakali, în timp ce ea sare de pe un acoperiş pe altul, îndreptându-se spre Palat. Pielea îi este solzoasă, iar şerpii din părul ei sâsâie în vânt. Apusul a ajuns la ora sa de aur, aşa că până şi ambuteiajele par frumoase. Zăreşti BMW-ul lui Stanley, pus la dispoziție de guvern, cum se strecoară printre un autobuz şi un camion. Oare care vor fi ultimele cărți, acum că toate jetoanele tale sunt puse în mijlocul mesei de joc?
Spinarea lui Mahakali este plină de tatuaje: litere şi chipuri. Pe măsură ce te apropii de Palat, cele din urmă încep să-ți vorbească. Toate în acelaşi timp, dar de data aceasta nu la unison. Cele mai multe dintre aceste suflete sunt pietrificate şi zac acolo de atâta vreme încât nici ele nu-şi mai amintesc de când anume. Nu toate chipurile sunt umane.
La început, zgomotul acela de fond te face să te gândeşti la nişte furnici înarmate cu microfoane miniaturale, mişunând deasupra unui hoit, la nişte pietricele vârâte în cutii din plastic agitate de nişte copii hidoşi. Apoi ai impresia că ți se vorbeşte în portugheză, neerlandeză şi singhaleză în acelaşi timp. La urmă auzi cuvinte rostite cu viteze diferite, limbi poticnindu-se, țipete mascate de suspine, capitulări preschimbându-se în blesteme.
... dacă o vei proteja pe nepoata mea, îți voi oferi sufletul meu. ... numai bogații dețin cheile acestui oraş. Nu scursorile asemenea mie.

... prin multe naşteri am hălăduit, căutând şi negăsind constructorul acestei case[185].
Fiecare glas scrâşneşte în eter, strigă la visvaya[186], mugeşte pe frecvenţe folosite. Undele radio sunt bruiate de spiritele care înjură şi pledează. Zăpăciţii, geloşii, supăraţii şi fricoşii, unii ţinându-se de pozne, alţii căutând îndurare.
... hai să păşim amândoi în gol, mi-a zis el, apoi m-a lăsat să sar.
...nu va funcţiona. Suntem deja morţi.
...se zice că plânsul îi face pe morţi să nu mai plece, aşa că n-am vărsat o lacrimă.
Mahakali intră pe o stradă şerpuitoare, plină de copaci şi verdeaţă, pitită undeva în zona rezidenţială a oraşului. Din ea se ramifică pe neaşteptate câteva drumuri înfundate. Creatura încetineşte ca să poată naviga prin acest labirint. Grădinile peste care pluteşti devin tot mai întinse, zidurile tot mai înalte, iar trotuarele se golesc de oameni.
Zăreşti Mercedesul ministrului parcat lângă o clădire cu trei etaje care arată de parcă l-ar fi găzduit cândva pe guvernatorul unui imperiu care nu mai există. Temnicerul tău trece de parcare şi pluteşte spre o clădire care îţi este cunoscută şi ale cărei porţi sunt vegheate de paznici. Mahakali sare pe acoperişul Palatului, în vreme ce chipurile reliefate pe pielea ei se contorsionează agonic şi slobozesc tot felul de zbierete ascuţite. Bestia îşi întoarce capul spre

---

[185] Citatul este preluat din Dhammapada, temelia legii. învăţăturile lui Buddha.

[186] Probabil o formă a numelui hindus Vishvam care înseamnă „univers”.

tine şi zâmbeşte. Arată ca o femeie frumoasă îmbrăcată pentru a ucide[187].

— Foloseşte-ţi şoaptele acum, apoi du-te în parcarea de acolo. Vom avea nevoie de tine mai târziu. Te rog, nu încerca să fugi. Fugarii nu ajung niciodată prea departe.

Cassim zace pleoştit la biroul lui, ţinându-şi faţa în palme. Raportul bătut la maşina de scris stă curbat peste tambur. Gemetele care reuşesc să străbată geamurile izolate fonic de la etajul inferior dau de înţeles că la Palat activitatea a fost reluată.

Pe masă se află geanta maro a lui Jaki. Este deschisă, iar interiorul ei pare la fel de haotic ca de obicei, ceea ce te împiedică să-ţi dai seama dacă cineva a scotocit prin ea, cu toate că aşa arată.

Te opreşti deasupra umărului lui Cassim şi citeşti raportul. Acolo scrie că: Jacqueline Vairavanathan, în vârstă de douăzeci şi cinci de ani, domiciliată în ansamblul rezidenţial Galle Face Court, Colombo 3, a difuzat informaţii clasificate ca secrete de stat pe postul naţional de radio. Ea conlucra îndeaproape cu Maalinda Almeida, un individ despre care se bănuieşte că ar fi terorist JVP. De asemenea, asupra sus-numitei au fost descoperite narcotice. Te uiţi la flaconul de pe masă în care au mai rămas doar două pastile antidepresive şi la legitimaţia galbenă, laminată, de la radio, aşezată lângă acesta. Cassim îşi muşcă buza şi priveşte în gol. Te ghemuieşti lângă el şi începi să-i torni cuvinte în ureche.

— O vor ucide şi vor da vina pe cel care a redactat raportul. O vor ucide şi te vor lăsa să te descurci cu hârdăul ăsta plin cu căcat. Du-o până la poarta Palatului, acum.

---

[187] Orig. eng. a beautiful woman dressed to Ml ~ probabil aluzie la filmul american Pregătit pentru a ucide (l980), regizat de Brian de Palma.

Cassim îşi îndreaptă speriat spatele şi începe să se uite în jurul lui. Verifică dacă nu cumva aparatul de radio a rămas deschis, apoi ascultă concentrat. Tu nu te opreşti, temându-te să nu-ți iroseşti şoapta.
— Vor spune despre tine că te-ai lăsat mituit. Că eşti un polițist corupt, însă tu eşti mai bun decât ei. Stanley tocmai se află pe drum. Dacă o vei salva, te va recompensa. Ți se va aproba transferul acela, pentru că tu nu eşti de acord cu escadroanele morții. Nu ai fost niciodată.
Cassim se ridică în picioare şi începe să bată încăperea la pas. Habar n-ai la ce se gândeşte în clipele acelea. Cine ştie ce ar trebui să-i mai vinzi lui Mahakali ca să-ți faciliteze accesul la gândurile oamenilor? Într-un colț al încăperii se află un rucsac în care se zăresc o sticlă conținând un lichid incolor şi nişte bandaje. Sub el se află o cutie cu măşti chirurgicale, o şapcă, o cămaşă albă şi o pereche de pantaloni negri. Echipamentul tipic al celor care nu sunt nici militari, nici polițişti.
Detectivul Cassim împătureşte o bucată de bandaj şi o îmbibă în lichidul acela. În clipa în care şi-o strecoară în buzunar, simți miros de ojă de unghii şi de melasă. Apoi se răzgândeşte, pentru că aruncă bandajul înapoi în rucsac şi se îndreaptă spre celula lui Jaki.
În clipa în care păşeşte înăuntru, icneşte surprins. Jaki este trează şi se căzneşte să-şi scoată sacul de iută de pe cap, ceea ce este dificil de vreme ce mâinile îi sunt legate la spate. Se smuceşte, se rostogoleşte în față şi geme. Cassim descuie uşa şi pătrunde tiptil înăuntru. Jaki îl aude şi se lipeşte speriată de perete.
— Cine este? Unde mă aflu?
— Te rog, nu încerca să-ți dai jos sacul de pe cap. Dacă ne vei vedea, ei nu te vor mai lăsa să pleci.
— Care „ei”?
— Ai negativele?

— Ce?
— Negativele lui Maali Almeida. Chestiile din cutia aia de la care a început toată harababura asta nenorocită.
— Nu le am, răspunde Jaki. Credeți-mă, chiar nu le am. I le-am vândut Elsei Mathangi. Sunt la ea. Vă rog, aş putea să-l sun pe unchiul meu?
— Să nu-ți scoți sacul de pe cap!
— Sunt nepoata lui Stanley Dhar...
— Ştiu cine eşti.
— Mi-ați putea da nişte apă?
Cassim iese din celulă încuind uşa în urma lui. Tu pluteşti spre Jaki, o cuprinzi cu brațele şi, printre icnete şi suspine, încep să-i şopteşti tot ce poți.
— Ai fost arestată, Jaki. Păstrează-ți calmul, fii curajoasă şi vei fi salvată. Unchiul Stanley e pe drum. Să-l spui detectivului Cassim că...
Detectivul revine cu o ceaşcă de ceai şi o sticlă de plastic plină cu apă. Înainte de a-i scoate prizonierei sacul, o avertizează:
— Bea-ți apa. Nu te uita la fața mea. Aş vrea să te ajut, dar nu am încredere în tine.
Ea priveşte în jos ținându-şi ochii mijiți, în vreme ce el îi scoate sacul şi îi dezleagă mâinile. Jaki rămâne cu pleoapele închise şi nu încearcă nici să se uite unde se află, nici să privească pe furiş chipul temnicerului ei. Ține ceaşca de ceai cu degete nesigure şi se străduieşte să nu verse niciun strop.
Cassim o priveşte cum bea.
— Dacă îmi dai negativele, te voi elibera.
Jaki termină de băut, apoi priveşte în podea. E amețită şi confuză, motiv pentru care crede că şoaptele tale sunt propriile ei gânduri. Mai târziu nu îşi va aminti defel cine ce a spus şi cui.

— Ştiu că dumneavoastră ne-aţi scotocit prin apar tament. Şi mai ştiu că nu dumneavoastră sunteţi de vină pentru asta.
Tu îi şopteşti, iar ea vorbeşte. Sunt cuvintele tale care pornesc din urechea ei pentru ca o clipă mai târziu să le repete. Jaki nici măcar nu este atentă la ce spune.
Cassim a rămas cufundat în tăcere.
— Unchiul Stanley vă va răsplăti. Unchiul Stanley vă poate aproba transferul în seara asta. Eliberaţi-mă ca să puteţi fi şi dumneavoastră eliberat. Vă promit.
Cassim se lasă pe spate şi îşi pune mâinile-n piept.
— De unde ştii de transferul meu?
— Ştiu că sunteţi un bun detectiv. Ştiu că nu vă onorează ce se petrece aici. Şi mai ştiu că veţi face ceea ce trebuie.
Simţi că ţi se taie răsuflarea, deşi nu mai ai cu ce respira. Te simţi de parcă ai fi urcat în fugă opt etaje şi apoi ai fi sărit de pe acoperiş.
— Crezi că ministrul Dharmendran poate rezolva asta?
— Poate şi o va face. Vă rog, domnule detectiv. Dacă rămânem aici, amândoi suntem pierduţi. Amândoi. Ajutaţi-mă, iar noi vă vom ajuta pe dumneavoastră.
Istovit, te retragi într-un colţ şi urmăreşti ce se petrece mai departe. Dacă acestea au fost primele tale două şoapte, oare cum o vei folosi pe a treia?
Cassim o lasă să mai bea două ceşti, apoi o ajută să se ridice în picioare. Simţind cum i se moaie genunchii, se sprijină de umărul detectivului, în vreme ce acesta o conduce târâş-grăpiş de-a lungul coridorului. O aşază pe unul dintre scaunele din birou, apoi smulge raportul din maşina de scris. Îl face cocoloş înainte de a-l strecura în buzunar şi a introduce o nouă coală de hârtie în maşina de scris, după care începe să bată la ea, cu furie, un nou text.

Detectivul Cassim extrage foaia din maşina de scris, apoi o semnează cu un stilou. Se ridică în picioare şi îi întinde lui Jaki cutia cu măşti chirurgicale şi uniforma.
— Poartă masca, şapca şi uniforma. Eu îți voi ştampila foaia de eliberare. Nu-i lăsa pe paznicii de la poartă să-ți vadă fața. Şi mişcă-te cu iuțeală!
Spunând acestea, intră în birou ca să ştampileze hârtia, după care o împătureşte şi o vâră într-un plic. Când revine, Jaki este deja îmbrăcată şi pregătită. Hainele ei au ajuns în geanta maro. Pantalonii negrii i se potrivesc, însă cămaşa albă cam atârnă pe umerii ei pleoştiți.
Când ajung la punctul de control, Jaki simte că se poate ține pe picioare. Paznicul se uită la scrisoarea falsificată de Cassim, semnată chipurile de ministru.
— Repede, repede, omule. Trebuie să ajungem la o întâlnire. Ministrul Cyril a semnat asta. Poate vrei să-l suni ca să verifici?
Paznicul scutură din cap, împătureşte hârtia şi se întoarce cu spatele, în vreme ce Cassim o scoate pe Jaki din curtea Palatului.
Un BMW accelerează pe strada liniştită, apoi se opreşte brusc. Stanley iese precipitat, într-un nor de praf, la timp ca să o sprijine pe Jaki, care simte că nu se mai poate ține de umărul lui Cassim. Îl sfredeleşte pe polițist cu privirea, apoi îi întinde cheile maşinii lui DD.
— E rănită?
— Nu, domnule.
— Când a fost adusă aici?
— În urmă cu câteva ore, domnule.
— Numele ei se regăsea pe vreo listă?
— Nu, domnule.
— Eşti sigur?
— Da, domnule.
— Dilan! Du-o la noi acasă. Nu deschide uşa nimănui.

Stanley se uită la Cassim:
— Du-te şi tu cu ei. Rămâi la mine acasă până vin şi eu.
DD pare complet zăpăcit, însă o ajută pe Jaki să se aşeze pe bancheta din spate a maşinii, pe care ea se prăbuşeşte, începând să plângă cu nişte suspine prelungi urmate de pauze la fel de lungi.
— Du-o acum.
— Tu unde te duci?
Stanley îl întreabă pe detectiv cu glas şoptit:
— Cine e acum la birou?
— Domnule, ministrul şi maiorul sunt într-o întâlnire.
— În cealaltă clădire, la ultimul etaj, da?
— Aşa cred.
— Tu te duci cu ei, spune Stanley. Vezi să ajungă acasă în siguranță. Şi nu spune nimănui. Nimic. Despre asta. Îmi dai cuvântul tău de onoare?
— Da, domnule.
Stanley strecoară în palma lui Cassim bancnotele care n-au mai ajuns la Omul Cioară.
— Dacă vei scoate vreo vorbuliță, mă voi îngriji să rămâi fără ecuson.
— Nu, nu, domnule. Nu vreau bani. Vă rog, domnule.
— Ia-i şi pleacă, i-o retează Stanley.
— Domnule, în legătură cu transferul...
— Ce?
— Doamna zicea că... Nu contează. Putem vorbi mai târziu.
— Ce?
— Nimic, domnule.
Stanley se îndreaptă cu paşi apăsați spre clădirea cu trei etaje aflată două alei mai încolo, lăsând Mercedesul plătit de stat în parcarea plătită de stat. Detectivul Cassim se aşază pe locul pasagerului, spre groaza lui DD.
— Ce naiba e asta? Unde se duce appa?
Jaki îşi şterge ochii cu mâneca cămăşii şi scutură din cap.

— Am avut un vis sinistru. Apoi m-am trezit cu capul vârât într-un sac, spune Jaki. Expoziția s-a deschis?
— Nu-mi pasă, răspunde DD.
— Se duce la o şedință, spune detectivul Cassim. Condu acum. Şi uită că ai văzut vreodată locul ăsta. Sau pe mine.
DD întoarce maşina la capătul drumului înfundat, apoi se îndreaptă spre bulevardul cu semafoare, acolo unde zbieretele sunt ignorate mai greu. Îi duce pe Jaki şi pe polițist la casa tatălui său, departe de apartamentul din Galle Face Court, acolo unde vă împărtăşiserăți visurile şi temerile şi unde vă împrumutaserăți şorturile, departe de temnița care se ascunde pe un drum înfundat. BMW-ul ia curba, apoi se face nevăzut, în vreme ce tu le doreşti lui DD, Jaki şi Cassim să aibă parte de aşi, cupe şi şesari.
— Drum lin, le şopteşti tu. Fie ca toate roțile ruletelor să vă fie prielnice.
În clipa următoare copacii încremenesc, iar vântul se opreşte. Un glas ți se strecoară între urechi, în timp ce duhoarea de suflete în putrefacție îți umple nările. Universul respiră prin tine şi pare să fi uitat să se spele pe dinți.
— Ai terminat ce aveai de făcut, domnule fotograf?
Îți întorci privirea şi o vezi pe Mahakali şi chipurile acelea care i se ițesc prin piele, pulsând asemenea unor vene infectate. Îți face semn să te aşezi în spinarea ei şi îți dai seama că nesupunerea, civilă sau de altă natură, a încetat să mai fie o opțiune. Clatini din cap.
— Aşa cred.
— Înseamnă că ai intrat în pâine. Vino. Slujeşte-mă.
Te cațeri pe spinarea bestiei şi îl priveşti pe Stanley cum străbate strada asemenea unui maratonist care a uitat să-şi potrivească viteza. Îl priveşti din cer pe Stanley cum trece de ultima curbă, îndreptându-se spre o clădire de birouri ascunsă îndărătul unor ziduri înalte. Are trei etaje şi nu se remarcă în niciun fel din punct de vedere arhitectonic. Nişte

cutii din beton, vopsite în cenuşiu şi puse unele peste altele. Ferestrele care nu au geamuri fumurii sunt acoperite cu jaluzele venețiene.
Când Mahakali se opreşte, sari din spinarea ei şi o priveşti cum se face una cu umbra aruncată de această clădire urâtă. La baza ei se află chipul unui dihor, care îți aruncă aceeaşi privire scârbită pe care ți-o adresează toate animalele moarte.
— La ce te uiți, urâtule?
— Am înțeles. Şi voi, animalele, aveți suflet. Visați, faceți tot felul de chestii pentru propria plăcere, sunteți capabile să vă bucurați şi să vă întristați. înțelegeți ce înseamnă durerea, necazul, dragostea, familia şi prietenia. Noi, oamenii, nu vrem să conştientizăm acest lucru pentru că aşa ne este mai uşor să tăiem animalele a căror carne ni se pare gustoasă. Tu nefăcând parte din această categorie, acest aspect nu e relevant. Îmi pare nespus de rău.
Dihorul pare surprins, sau flămând, sau iritat, sau... Habar n-ai, că doar e dihor, nu om.
— Mă piş pe scuzele tale, spune el înainte de a se face nevăzut în carnea lui Mahakali.
Există motive întemeiate pentru care oamenii nu pot discuta cu animalele înainte de moarte. Pentru că animalele se văicăresc întruna. Ceea ce ne-ar face să ne gândim de zece ori înainte de a le sacrifica. Acelaşi lucru poate fi spus despre disidenți, insurgenți, separatişti şi despre fotografii de război. Cu cât se fac mai puțin auziți, cu atât sunt dați mai uşor uitării.
Soarele apune peste Colombo, iar pe cer nu se zăreşte nici măcar un norişor. În curând, ultima ta lună se va înălța pe cer.
— Balal şi Kottu se uită la tine din piciorul lui Mahakali.
— Iartă-ne pentru ce am făcut, spune Kottu.
— Ce ați făcut?

— Nişte chestii necurate.
— Dar numai pentru că am fost nevoiți să le facem, ii completează Balal.
— Ce mai scuză, comentezi tu, în vreme ce Mahakali coboară de pe vânt şi se aşază pe una dintre crengile copacului mara.
— Suntem nişte bieți gunoieri, spune Balal. Nu noi producem gunoiul, noi doar îl strângem.
— Cum e acolo? întrebi tu.
— ”Acolo” unde? se miră Kottu.
— Vei afla curând, răspunde Balal.
— Îți vrei banii înapoi? întreabă Kottu.
— Ce bani? te miri tu.
Clădirea nu este la fel de somptuoasă precum Palatul aflat după colț şi, evident, niciunul dintre paznici nu le văd pe Mahakali şi pe sufletele pe care aceasta le poartă în momentul în care se strecoară prin uşa de la intrare, începând să urce scările interioare. Te laşi călăuzit de monstru, simțindu-te la fel de neputincios precum majoritatea oamenilor în clipa în care se confruntă cu o catastrofă. Nu există nimeni capabil s-o oprească pe Mahakali, în vreme ce alunecă de-a lungul acestor coridoare, îndreptându-se spre bombă.
MISIUNEA KUVENI

Bestia pare să cunoască bine clădirea. Ajunge la parter, iese pe o fereastră, se cațără pe zid până la etajul doi, apoi foloseşte scara interioară ca să ajungă la etajul trei, acolo unde o secretară stă în fundul unei anticamere spațioase. Este o femeie plinuță, iar pe biroul ei se află mai multe fotografii ale unor adolescenți la fel de plinuți, care îi seamănă leit.
Pe plăcuța din hol scrie „Ministerul Justiției, Direcția Administrativă”. Parterul este înțesat de habitacluri în care

femei purtând sariuri stau aplecate deasupra unor maşini de scris, în timp ce la al treilea o mulțime de bărbați la costum şi cravată cară hârtii şi dosare de colo-colo. Pe panoul de lângă lift scrie că unul dintre etaje găzduieşte Contabilitatea, Serviciul Financiar, Registratura şi Resursele Umane.

Pe tot cuprinsul insulei există o mulțime de astfel de clădiri, dar cele mai multe gravitează în jurul capitalei. Clădiri care funcționează în pierdere, dar care raportează profituri. De aici se alocă bugetele pentru torționari, se stabilesc pensiile pentru răpitori şi se aprobă împrumuturile pentru asasini.

Îți aminteşti că la un moment dat dada ți-a spus ceva ce nu te-a făcut să te crispezi, deşi nu este deloc limpede ce l-a determinat să deschidă un astfel de subiect în fața fiului său în vârstă de zece ani.

— Ştii de ce lupta dintre bine şi rău este inegală, Maalin? Pentru că răul este mai bine organizat, mai bine echipat şi mai bine plătit. Nu de monştri, yaka-i sau demoni ar trebui să ne temem, ci de colectivitățile organizate de oameni malefici care cred că fac ceea ce este drept. Iată ce ar trebui să ne facă să tremurăm.

În anticameră se află Drivermalli, sprijinindu-se în proteză şi ținându-şi spatele lipit de una dintre coloane. E năduşit şi respiră inegal. Te gândeşti la oamenii care plimbă hârtii la etajele inferioare, la Stanley, care tocmai încearcă să treacă de paznicii de la intrare, şi te întrebi dacă se va inventa vreodată bomba capabilă să ştie pe cine să cruțe şi pe cine nu.

Singurul lucru bun pe care îl poți spune despre o bombă este că nu e rasistă, sexistă sau interesată de clasele sociale. Îl urmezi pe Drivermalli de-a lungul unui hol flancat de mai multe uşi de sticlă, până într-o cameră dominată de nişte ferestre imense. Ceea ce vezi acolo este deopotrivă impresionant şi înfiorător.

Evenimentele care s-au soldat cu pierderea a douăzeci şi trei de vieți, la etajele al doilea şi al treilea al Ministerului Justiției, Direcția Administrativă, au fost ulterior atribuite ghinionului şi amuletelor, Omul Cioară asumându-şi parțial vinovăția. De fapt, fusese isprava cetei de morți a lui Sena, care deviase vânturi şi schimbase destine. Tu însă te poți lăuda cu faptul că ai salvat cel puțin o viață în această ultimă lună a ta.
Oamenii cred că sunt stăpânii propriilor gânduri şi ai propriei voințe. Ceea ce nu este decât încă o pilulă placebo pe care o înghițim după ce ne naştem. Gândurile sunt nişte şoapte care vin atât din exterior, cât şi din interior şi care nu pot fi controlate mai mult decât vânturile. Şoaptele se pot abate asupra minții tale în orice moment, iar tu vei ceda în fața lor într-o măsură care, dacă ai cunoaşte-o, ți s-ar părea exagerată. Fantomele sunt invizibile pentru cei care încă respiră, invizibile asemenea vinovăției, gravitației, electricității ori gândurilor. Mii de mâini invizibile dirijează parcursul fiecărei vieți, iar ființele dirijate le dau nume precum Dumnezeu, karma, noroc chior sau altele, şi mai fanteziste.
În camera mare de la etajul trei, Sena şi-a încartiruit armata cu o precizie de care armata noastră nu a fost niciodată capabilă. Mahakali – producătoarea acestui platou de filmare şi regizoarea acestui film – stă cocoțată pe pervazul ferestrei din colț. Femeia Arsă cu Acid şopteşte ceva la urechile lui Ranchagoda, tulburându-i gândurile şi asigurându-se că va uita să-l percheziționeze pe Drivermalli înainte de a intra în camera mare. O victimă a unui atac cu bombă verifică firele electrice din vestă pentru a se asigura că totul e în ordine. Regina Frumuseții Pângărită ajunge prima şi îl distrage pe Bodyguardul Mort, Demonul Ministrului, cu un dans pe care îl pregătise pentru un concurs de frumusețe, înainte de tragicul ei sfârşit.

Mama Moartă are sarcina de a-i indica lui Drivermalli momentul în care trebuie să declanşeze explozia. Sena a pus la punct un sistem de siguranţă[188] atât de meticulos şi de bine organizat, încât pare un corp străin implantat în inima Sri Lankăi. Nimic nu este lăsat la voia întâmplării. Astăzi, acest pluton compus din Anarhişti Morţi, Separatişti Morţi, Nevinovaţi Morţi şi Morţi Nicieinumaiştiudincarepricină vor distruge un escadron al morţii dintr-o singură lovitură. Iar tu vei privi totul aşezat pe umărul lui Mahakali.

— Nu ştiam că de aici se poate vedea lacul Beira, spune ministrul privind pe fereastră templul care pare să plutească pe apa verde. Priveliştea e de vis.

— Da, e frumos câtă vreme nu-i simţi mirosul, răspunde maiorul.

Lângă el, pe canapeaua din biroul ministrului, stă un bărbat pleşuv care zâmbeşte stânjenit şi îşi ţine mâinile-n sân. Este prezentat ca fiind „cel mai bun anchetator al STF”, iar tu îl recunoşti chiar şi fără mască.

Demonul Ministrului se sprijină de un raft plin cu cărţi juridice necitite şi o priveşte pe Regina Frumuseţii Pângărită cum execută nişte mişcări de dans inspirate deopotrivă din epoca Kotte[189] şi epoca muzicii disco. Regina îl priveşte în ochi şi îşi arcuieşte spinarea. Umerii i se rotesc, iar încheieturile descriu spirale prin aer, în timp ce sânii se semeţesc şi şoldurile i se leagănă. Este evident că altarul ei din grota Omului Cioară a îmbogăţit-o şi că a investit masiv în propriii ochi şi în coregrafie. Buzele ei trimit bezele, iar pleoapele îi flutură şăgalnic.

---

[188] Orig. eng. checks and balances – termenul este uneori tradus în lb. rom. ca „piedici şi contraponderi”.

[189] Referire la un regat srilankez din secolul al XV-lea care avea capitala în oraşul Kotte.

— Mi-aş dori să participaţi la şedinţele de azi, domnule maior.
— Da, bineînţeles, domnule.
— Trăim nişte vremuri stranii, domnule maior. Îi invităm pe indieni să ne invadeze. Batem palma cu teroriştii tamili. îi ucidem pe propriii noştri singhalezi. Niciodată situaţia nu a fost mai rea.
— Va fi şi mai rea, domnule.
— Şi tu iei amulete de la Omul Cioară?
Maiorul roşeşte, în vreme ce trage de brăţara portocalie pe care o ţine ascunsă sub mânecă. Mai trage o dată de ea, rupând-o de pe încheietură.
— Mi-a dat-o soţia mea. Eu nu cred în prostiile astea, spune el aruncând brăţara în scrumieră.
Ministrul îşi suflecă mâneca şi îi arată o brăţară asemănătoare. Maiorul şi-o pescuieşte pe a lui din scrumieră, punându-şi-o în buzunar.
— Nu te mai ţine atât de ţanţoş. Bărbaţii care au meserii ca ale noastre au nevoie de protecţie din toate părţile. Ado, unde sunt bodyguarzii ăia?
Nu ştie că ambii bodyguarzi aflaţi în ziua aceea de serviciu suferă de toxiinfecţie alimentară, în clipa aceea ei stând chirciţi pe câte o toaletă, slobozind şuvoaie după şuvoaie de diaree. În clipa următoare, secretara dă buzna înăuntru. Fata tocmai ce a fost transferată de la Ministerul Pescuitului şi, dată fiind politeţea de care dă dovadă ministrul Cyril, se pare că acesta încă nu a început s-o bulănească.
De cum deschide uşa, secretara anunţă:
— Domnule, persoana programată pentru ora cinci este aici.
În încăpere îşi face apariţia Drivermalli. înalt, oacheş, emoţionat şi flancat de subinspectorul Ranchagoda, care pare la fel de timorat. Amândoi au bunul-simţ să arboreze o atitudine solemnă şi să evite privirile celor prezenţi.

— Domnule ofițer, vă rog să stați de pază afară până când bodyguarzii ăia nenorociți vor catadicsi să-şi facă apariția. Drivermalli, treci acolo, te rog.
Polițistul iese, în vreme ce Drivermalli își îndreaptă spatele. Bocancii îi sunt dați cu cremă, iar hainele de camuflaj îi atârnă pe trupul deşirat.
Mama Moartă se strecoară în spatele băiatului şi se face una cu draperiile. Demonul Ministrului se uită atent la Drivermalli, apoi continuă să o privească pe dansatoare. A mai văzut cum şeful lui îşi mustră câte un subordonat, aşa că este mai interesat de combinația de Kathakali[190] şi electric boogie a răposatei Miss Kataragama 1970.
Ministrul şi maiorul se uită la cel de-al treilea bărbat din încăpere, cel care nu are nici păr, nici mască. Îl aşteaptă să facă lucrul pentru care a fost convocat, aşa că anchetatorul se apropie de urechea lui Drivermalli şi îl întreabă cu glas scrâşnit:

— De ce ai fugit din spital?
— Mă simțeam mai bine, domnule.
— Nu laşi impresia că te-ai simți mai bine, spune cheliosul, uitându-se la scalpul pârlit şi la obrajii plin de răni ai băiatului.
— Cum ai reuşit să scapi din incendiu, când ceilalți doi au murit?
Ministrul se uită la maior, care dă din umeri. Anchetatorul îl trage pe Drivermalli de pielea din spatele urechii. Nu este decât o ciupitură, însă din locul acela începe să curgă sânge.

---

190 O formă de teatru răspândită în India. Spectacolele povestesc întâmplări inspirate din marile epopei indiene Ramayana şi Mahabharata (cf. Wikipedia).

— Nu-mi aduc nicicum aminte, domnule, răspunde Drivermalli. Vă rog să vă opriți. Doare.
— Te-ai şi îngrăşat, nu?
Anchetatorul îşi strânge pumnul şi toate spiritele din încăpere se pregătesc pentru lovitura în stomac, care însă nu mai vine. Doar Drivermalli rămâne calm.
— Cum se explică?
Anchetatorul se apleacă să-şi scarpine genunchiul, moment în care vede un şir de furnici cățărându-i-se pe picior. Trage o înjurătură şi începe să-şi pălmuiască fluierul piciorului. Nu îl zăreşte pe Jevepistul Mort pe care cândva l-a torturat mânând insecte spre picioarele lui.
Ministrul preia interogatoriul.
— Cum ai nimerit cu duba în transformatorul ăla?
— Nu-mi amintesc, domnule.
— Băuseşi ceva înainte?
— Eu nu beau, domnule. Doar thambili[191].
— Acum! scrâşneşte Sena.
— Acum! şopteşte Mama Moartă în urechea lui Drivermalli.
Comutatorul se află în buzunarul băiatului care îşi duce palma deasupra acestuia, însă nu-l apasă. Transpiră abundent, deşi în încăpere există trei ventilatoare puse în funcțiune.
— S-a întâmplat ceva, fiule? întreabă ministrul, ridicându-se în picioare şi apropiindu-se de Drivermalli.
— Fă-o acum! îi strigă Femeia cu Cicatrici, cocoțată pe canapea.
Anchetatorul, care tocmai reuşise să scape de ultimele furnici, simte cum inima îi este cuprinsă de un fior înghețat care îl face să se uite încruntat la ventilator.

---

[191] Thambili – [lapte de] nucă de cocos (în lb. singhal. în orig.).

— Fă-o acum! strigă Mama Moartă în urechea lui Drivermalli.
Buzele acestuia tremură, de parcă ar mai avea puțin şi ar izbucni în plâns. Cu toate acestea, palma îi rămâne nemişcată. Te uiți de-a lungul încăperii şi îl vezi pe Demonul Ministrului sforăind lângă bibliotecă, în vreme ce Regina Frumuseții Pângărită mângâie firele de păr dintre urechile ascuțite ale acestuia. Ministrul, maiorul, anchetatorul şi şoferul se află în aceeaşi încăpere. Te întrebi dacă toate coincidențele sunt la fel de meticulos notate în marele scenariu al vieții precum aceasta. Te gândeşti la Dr. Ranee şi la teoria ei despre escadroanele srilankeze ale morții, precum şi la fotografiile tale pe care le folosise fără să-ți ceară permisiunea. Ea susținea că Sri Lanka ar fi fost prima democrație care crease un escadron al morții modern, inspirându-se din modelele dezvoltate de dictaturile sud-americane. Aceasta fiind numai una dintre multele afirmații neverificate pe care le făcuse în cartea ei, ascunse printre propoziții care justificau în chip involuntar înseşi lucrurile pe care le condamna: O structură organizată ierarhic, menită să țină sub control violența la nivelul fabricilor, s-ar putea să nu reprezinte o dovadă de cruzime, ci o decizie luată de nişte oameni raționali care se confruntă cu barbaria.
— Fă-o! şopteşte Mahakali, toate sufletele din burta ei şi toate spiritele din încăpere devenind brusc tăcute.
— Domnule, am auzit nişte glasuri, mărturiseşte Drivermalli.
— Fă-o! scrâşneşte Sena, Doamna cu Cicatrici şi Regina Frumuseții Pângărită, în timp ce Jevepiştii Morți îl fac pe anchetator să simtă că îl mănâncă tot corpul.
O senzație pe care ai perceput-o mocnind în interiorul tău încă din clipa în care ai pătruns în această clădire urâtă se încheagă acum la baza gâtului tău frânt, potopindu-ți

simțurile. Ultima ta lună a fost martora unei iubiri trădate, a clipelor în care unul dintre cei mai buni prieteni ai tăi a stat spânzurat deasupra unui abis, iar acum se va sfârşi cu o explozie care îi va spulbera pe băieții răi. Şi atunci, de ce te înțeapă ochii? De ce în urechi auzi doar un zgomot de fond? Ridici aparatul de fotografiat în dreptul ochilor şi te uiți prin încăpere, zărind chipurile celor vii: polițistul, anchetatorul, soldatul, politicianul. Priveşti spiritele hotărâte să transforme încăperea aceea într-un morman de moloz. Apoi o vezi pe Mahakali stând pe pervazul ferestrei şi urmărind încântată întregul spectacol.

— Opriți-vă! strigi tu. Opriți-vă în clipa asta!

— Ce faceți, domnule Maali? te întreabă Sena ieşind dindărătul draperiei.

Aruncă o privire spre Demonul Ministrului, care acum sforăie în ritmul cântecului pe care i-l fredonează Regina Frumuseții.

— La etajul de sub noi se află o mulțime de oameni. Funcționari. Sunt trei etaje pline. Dincolo de uşa aceea lucrează o secretară care ține pe birou o fotografie cu cei trei copii ai ei. Tatăl prietenului meu se află şi el undeva la parter. Nu că n-ar fi un idiot infatuat, dar nu are nicio vină pentru toate acestea. Apoi mai este şi fraierul ăsta păcălit, continui tu arătând spre Drivermalli. Oare câți oameni vor muri astăzi? Ați făcut socoteala?

Sena se repede la tine lipindu-te de perete.

— Suntem pe cale să punem capăt acestui război, iar tu îți faci griji din pricina unor funcționari? A unora care ştampilează hârtiile care îi mențin pe aceşti monştri la putere? Să-i. Fut!

— Parcă ziceai că nu va muri nicio ființă nevinovată.

— Nimeni din clădirea asta nu e nevinovat. Nici măcar tăticul gagiului tău. De vreme ce lucrează pentru sistem, îşi merită soarta.

— Domnule, aud glasuri, mărturiseşte Drivermalli, însă nimeni nu-l bagă în seamă.
La ora l7.00, toate birourile instituțiilor guvernamentale se golesc ca urmare a unei decizii menite a contracara neplăcerile cauzate de ora de vârf, aşa că toată lumea pleacă acasă, indiferent ce proiect se află în lucru şi ce ar mai trebui făcut în ziua respectivă. Chiar şi instituțiile care nu au un sinucigaş cu bombă la ultimul etaj trag obloanele la ora şaptesprezece fix. Cu cât tragi mai mult de timp, cu atât vor fi mai puține victime. Uneori nu contează cât pariezi, ci cât durează până pariezi.
Tu şi Sena vă contrați, în vreme ce Drivermalli bâiguie ceva în barba, rostind nişte cuvinte pe care nu le poți desluşi.
Simți un pumn înfipt în spinare şi un cuțit pus la gât.
— Ajunge cu atâta baila, domnule Maali. Mahakali zicea că mai ai la dispoziție o şoaptă. Ai face bine s-o foloseşti. Acum.
— Mi le-am folosit deja pe toate trei.
— Mahakali zice că doar două au fost auzite. Foloseşte-ți şoapta acum.
— Dar cum rămâne cu secretarele şi cu contabilii de la etajele inferioare? Cât de diferit este acest atentat de bombardamentele lansate de LTTE asupra civililor? Sau de măcelurile comise de guvern împotriva jevepiştilor? Ce crezi că va rezolva tot acest nonsens?
Sena te împinge în fața lui Drivermalli, în timp ce toate spiritele din încăpere scandează: „Fă-o acum!” Te uiți la cicatricile de pe fața lui Drivermalli. Acesta să fie oare ultimul lucru pe care îl vei vedea înainte ca Mahakali să înghită tot ce va mai rămâne din tine? Te gândeşti la arta fotografică şi la ziaristică şi la întreaga tevatură. Oare, la urma urmelor, a meritat să depui tot acel efort? Răspunsul pare a fi mai degrabă „nu”, şi cu toate acestea te hotărăşti, în cea de-a unsprezecea oră a celei de a şaptea luni, să foloseşti ceea ce ți-a mai rămas din voce.

— Drivermalli. Am călătorit împreună cu tine şi am avut ocazia să văd cine eşti. Am trecut şi eu prin ce ai trecut tu. Doar mă ştii.
Drivermalli îşi ridică preț de o clipă privirea, apoi şi-o ațintește în podea.
— Nu mă poți vedea, dar ştiu că mă poți auzi. Oamenii aceştia merită să moară. Dar oare merită şi femeia din anticameră, care tocmai ți-a făcut un ceai? Sau toți oamenii care se află acum la etajul de sub noi? Chiar crezi asta?
— Ce naiba faci? te întreabă, îngrozit, Sena.
Câțiva dintre ciracii lui încearcă să te împungă cu lăncile. Într-un colț de încăpere, în spatele demonului care sforăie de zor, Mahakali inspiră întuneric, în vreme ce chipurile care i se întrevăd prin piele i se preschimbă în cruci şi vârfuri de săgeți.
— Trimitem pioni să ucidă regi, însă regii proşti sunt înlocuiți de regi mai proşti şi mai mulți pioni sunt trimişi să moară, te adresezi tu tuturor creaturilor din încăpere.
Drivermalli transpiră şi tremură. Se străduieşte să ignore glasurile care se învârtejesc de jur-împreju-rul lui, precum şi kilogramele de TNT care îi suprasolicită piciorul bun. Începe să recite o frază pe care i-a vârât-o în cap Kugarajah şi pe care a memorat-o în timp ce-şi hrănea veverițele.
— Toți combatanții, din ambele tabere, sunt complici. Cu toții merită să moară.
— Oamenii ăştia nu sunt nişte combatanți, malli. O mulțime de băieți ca tine se aruncă în aer. Şi, ce se schimbă după aceea? Oare viața ta merită să fie sacrificată, chiar şi pentru nişte scursori precum acestea? Dar viața ei? Dar viața lor?
Sena te scuipă înveninat pe obraz, apoi te apucă de gât şi te târăşte spre Mahakali.
— Asta a fost ultima ta şansă, domnule Maali. Mahakali va dispune de tine vreme de o mie de luni.

Doar că înjurăturile lui sunt acoperite de agitația stârnită în dreptul uşii făcută din furnir ieftin, care începe să se hâțâne, în vreme ce spiritele din încăpere tresar speriate.
— Chantal! se răsteşte ministrul. De ce nu bați la uşă?
Doar că în cadrul uşii nu se află secretara lui Cyril Wijeratne, ci Stanley Dharmendran, silueta lui conturându-se în lumina după-amiezii.
Umerii lui umflați şi mersul măsurat îți amintesc de fiul lui. Asta până începe să vorbească.
— Domnule ministru. Trebuie neapărat să discutăm ceva. Acum.
— Suntem ocupați, Dharmendran...
— E vorba despre fiica soră-mii. A fost dusă la Palat. Cer să mi se ofere o explicație.
Ministrul şi maiorul par şocați, amândoi sfredelindu-l pe anchetatorul Mască cu privirea. Acesta scutură din cap şi îl caută cu privirea pe subinspectorul Ranchagoda, aflat pe coridor.
Atenția cetei de spirite încetează să mai fie îndreptată spre băiatul cu bomba care, lăsat de izbelişte, continuă să transpire şi să tremure din toate încheieturile.
— Chiar este necesar să interogăm pe toată lumea, Dharmendran, răspunde ministrul. Nu-i putem excepta pe cei care au relații suspuse.
— Aşadar. Dumneavoastră. Ați dus-o. La Palat?
— Îmi pare rău, Dharmendran, dar acesta nu este un moment potrivit pentru a...
Sena te strânge cu şi mai multă putere de gât. Îl împingi, apoi îl muşti de încheietura mâinii. Cuțitul îi cade pe podea. Îl ținteşti cu piciorul descălțat, apoi îl loveşti aşa cum ai mai făcut-o, fără succes însă, în cele cinci minute din viața ta în care ai jucat rugby. Doar că de data aceasta chiar nimereşti ținta. Cuțitul zboară cât acolo, iar mânerul bont al acestuia îl izbeşte pe Demonul Ministrului în burtă. Body-uardul

sloboade un geamăt, apoi se trezeşte mârâind iritat. Spiritele icnesc speriate. Sena începe să țipe, iar Mahakali pluteşte până în dreptul ferestrei. Ochii îi dogoresc, chipurile care i se ițesc prin piele părând alarmate. Drivermalli deschide gura, adresându-se tuturor celor prezenți în încăpere.

— Răspunsul la întrebările voastre este... „nu ştiu". M-am gândit îndelung şi nu am găsit niciun răspuns. Nu există decât asta. Şi nu există decât acum.

Toți cei prezenți îşi țin răsuflarea. Demonul Ministrului face un salt în ralanti până în locul în care se află stăpânul lui. Drivermalli repetă fraza învățată pe dinafară, apoi îşi duce gândul până la capăt.

— Toți combatanții, din ambele tabere, sunt complici. Cu toții merită să moară. Poate că mizerabila mea viață va valora în cele din urmă ceva. Altfel, ce rost are?

Spunând aceasta, Drivermalli îşi vâră ambele mâini în buzunare.

O MIE DE LUNI

Cele mai puternice forțe sunt, fără excepție, invizibile. Dragostea, electricitatea, vântul. De asemenea, undele care urmează exploziei unei bombe. Mai întâi unda exploziei propriu-zise, când aerul este compresat până la limită, făcând să țâşnească nişte rafale de vânt care călătoresc mai repede decât sunetul, distrugând tot ce întâlnesc în cale. Această undă îl rupe pe maior în trei şi îl striveşte pe anchetator de perete, asigurându-le amândurora o moarte instantanee de care multe dintre victimele lor nu au avut parte. Urmează apoi undele de şoc. Acestea sunt supersonice şi poartă mai multă energie decât sunetul exploziei care încă nu a pornit la drum. Undele de şoc îl străpung până la os pe Ranchagoda, înfigându-l în uşă.

Întreaga clădire simte cum se cutremură pământul de sub ea şi cum i se crapă pereţii. Casele scărilor se umplu de civili speriaţi care se bulucesc spre ieşire. Şoferii şi paznicii din parcare aud explozia şi îşi ridică privirile spre fumul care ţâşneşte prin fereastra de la etajul trei.
Undele de şoc transformă mobila din încăpere în nişte bâte şi pumnale zburătoare care ciomăgesc trupul lui Stanley. Capul lui Drivermalli aterizează pe podeaua din baie, în vreme ce restul trupului său împroaşcă pereţii. Apoi camera ia foc, iar vântul produs de explozie smulge ferestrele, mută ventilatoarele din plafon şi desprinde bucăţi de ciment din pereţi.
La etajul inferior, prespapierurile şi organizatoarele devin grenade şi proiectile de mortieră, în timp ce fundaţia clădirii pârâie, iar aerul se umple de fum, gemete şi groază. Priveşti cum parcarea este luată cu asalt de oameni agitaţi. Primii care reuşesc să iasă urlă şi se ţin de propriile genţi. Următorii sunt plini de praf şi sânge, apoi cei care ies sunt purtaţi pe braţe de cei care încă mai pot umbla.
Undele de şoc împrăştie spiritele, care sunt aruncate din încăpere pe coridor. Se scutură de praf, izbucnesc în ovaţii şi încep să dănţuiască printre flăcări. Tigrii Morţi îşi dau mâna cu Jevepiştii Căsăpiţi. Se ghemuiesc în dreptul liftului, privesc fumul care ţâşneşte din birou şi aşteaptă.
În încăpere, focul se întinde spre ferestre, lăsând baia şi bucătăria neatinse. În cadă, tuşind şi având un cot fracturat, se află ministrul Cyril Wijeratne. Tot ce mai ţine minte este că s-a repezit în baie de cum şoferul a început să vorbească, îşi spune că citise ceva în ochii lui Drivermalli, însă undeva în adâncul lui, într-un loc care îl mănâncă, ştie că a fost împins în baie de o forţă neomenească.
Demonul Ministrului stă pe marginea căzii şi îi trage stăpânului său palme, încercând să-l scoată din starea de

şoc. Se uită la tine şi zâmbeşte, în vreme ce Sena îşi face apariția prin fum.
— L-ai trezit pe nenorocitul ăsta, Maali, spune el, apucându-te de păr şi trăgându-te afară.
Ministrul iese târâş-grăpiş din baie.
— Din pricina ta nenorocitul ăsta încă mai respira.
De cum îl zăresc pe Sena, spiritele izbucnesc în urale, iar el clatină din cap şi le arată pumnul.
— Am ucis trei şi am ratat unul, declară el zâmbind şi trăgându-te mai tare de păr.
Zăreşti o labă încălțată cu un pantof cu toc îngropată sub molozul produs de un perete năruit. Zăreşti o cravată de care încă mai stă ataşat trupul zdrobit al lui Stanley.
— Ai ucis mai mult de trei, boule, ricanezi tu.
— Domnul fotograf este al meu, se aude un glas străbătând fumul.
Mahakali îşi face apariția asemenea unui taur mergând pe picioarele din spate. Arată spre tine şi te avertizează:
— Ai face bine să nu fugi. Fugarii nu ajung niciodată prea departe.
Sena te trage de păr, târându-te spre bestie. Încerci să te eliberezi, însă eşti la fel de nevolnic ca pe vremea când respirai. Ai fost un iubăreț, nu un luptător.
— Scuze, Maali, spune Sena. Poate ne vom revedea peste o mie de luni. Poate niciodată, în funcție de care dintre cele două variante durează mai mult.
Mahakali te înşfacă cu ghearele, trăgându-te spre chipurile care i se conturează pe piele. Începi să urli, însă zbieretele tale sunt acoperite de celelalte văicăreli.
Venind din foc şi croindu-şi cale prin fum, îşi fac apariția maiorul Raja Udugampola, Masca, subinspectorul şi Stanley Dharmendran. Trupurile sfârtecate le sunt pline de sânge, iar picioarele lor nu ating pământul. Spiritele coboară spre ei, apoi urmează o busculadă din care Demonul Ministrului

reuşeşte să iasă, sărind în spinarea lui Mahakali, care îţi dă drumul. Demonul Ministrului îţi trimite o bezea, apoi îţi spune:
— Îţi rămăsesem dator. Acum nu-ţi mai datorez nimic.
În clipa următoare izbeşte capul plin de şerpi al lui Mahakali de un perete.
— Mulţumesc că m-ai protejat. Acum suntem chit. Fugi, prostule!
Mahakali încearcă să-l apuce pe Demonul Ministrului de grumaz, însă acesta îi trage un pumn în burtă. Chipurile încep să ţipe în tonalităţi diferite.
— Tu nu eşti nicio Mahakali! Crezi că nu te-am recunoscut fără haine? Talduwe Somarama! Ai reuşit să scapi de mine o dată, dar asta nu se va repeta! răcneşte demonul, trăgându-i lui Mahakali un pumn în figură.
Vântul călătoreşte dinspre flăcări în josul scării de urgenţă, ieşind pe ferestrele de la etajul doi. Sari pe el, trecând pe lângă ministrul întins pe trepte. Observi câteva trupuri nemişcate la etajele doi şi trei. Nu sunt multe, dar sunt destule.
Vântul te poartă de-a lungul străzilor pe ale căror trotuare zăreşti diverse fantome. Cu unele ai stat de vorbă, iar pe altele le-ai evitat. Pluteşti peste acoperişurile tot mai întunecate şi vezi cea de-a şaptea ta lună cum se ascunde îndărătul unui nor, aşteptând soarele să dispară la orizont. Pluteşti prin încâlceli de cabluri electrice întinse prin faţa unor biserici vechi, balcoane dărăpănate, copaci foşnitori şi zgârie-nori construiţi doar pe jumătate. Auzi în spatele tău zbieretul ascuţit al lui Mahakali, ricoşând de pe acoperiş pe stradă.
Sena călăreşte un vânt mai iute decât al tău, ţinându-se după tine şi potopindu-te cu un şuvoi de înjurături scrâşnite. Tu continui să fugi, izbindu-te de fantomele care se nimeresc în calea ta. De cum te apropii de canale, îi

zăreşti pe Ateul Mort salutându-te şi pe Doamna Şarpe[192] râzând împreună cu gloata ei. Îi zăreşti apoi pe Câinii Morți urlând în stația de autobuz, pe Sinucigaşii Morți sărind de pe acoperişuri şi pe Travestit făcându-ți cu mâna la jumătatea unui astfel de salt în gol. Continui să pluteşti dus de vânt spre apele tulburi, aşteptând apariția celui mai slab vânt.

Speri că Mahakali nu te-a urmat până aici, însă simți şoapte şi te aştepți ca bestia să se materializeze din spatele fiecărui copac pe lângă care treci. Sari pe cel mai slab vânt şi îl laşi să te poarte uşor de-a lungul canalului, în vreme ce scrutezi crengile întinse peste apă, căutând sulițe şi colți.

Norii se mai risipesc, iar soarele îşi face apariția asemenea unei erupții portocalii. Te bucuri că încă nu a apus. A şaptea ta lună trage cu ochiul dindărătul unui nor, pregătindu-se să-şi scoată capul. Iar acolo, pe mal, zăreşti un copac kumbuk, pe Dr. Ranee, pe He-Man şi pe Moise, toți înveşmântați în rase de călugări şi făcându-ți cu mâna. Îți arată un al doilea kumbuk, apoi îți fac semn să traversezi canalul până la al treilea. Dindărătul acestuia îşi face apariția Mahakali. Ochii îi dogoresc şi din degete îi țâşnesc fuioare de fum. Se pare că a devorat atât explozia, cât şi victimele acesteia, aşteptându-se acum să primească şi un desert.

— Sari în apă! strigă He-Man cu vocea lui pițigăiată, pe steroizi. Nu te poate urma acolo!

Mahakali sare din copac, iar tu te arunci în vâltoare şi ultimul lucru pe care îl simți este o gheară care îți zgârie şira spinării. Când te apropii de suprafața apei, vezi sumedenia de ochi care se uită la tine, ochi care cândva ți-au aparținut şi care, cel puțin pentru moment, sunt cu toții

---

192 Orig. eng. Snake Lady – cel mai probabil este vorba despre Avocata Moartă.

albi. Apa are culoarea albului globilor înghețați, şi, în momentul în care îi atingi suprafața, auzi un zgomot de sticlă spartă. Nu îți mai pasă dacă fotografiile tale sunt văzute sau nu, pentru că Jaki şi DD încă respiră şi, chiar dacă aceasta nu va compensa toată harababura cu care ai fost nevoit să te confrunți, tot e ceva. Şi, fără nicio îndoială, acesta este cel mai drăguț lucru pe care îl poți spune despre viață: că nu e un nimic.

RÂUL NAŞTERILOR

Râul are lățimea bazinului de înot de la Clubul Otters. Îi lipsesc doar trambulinele de pe margine. Se întinde la nesfârşit, asemenea autostrăzilor care străbat deserturile australiene sau lanurile de porumb din America, pe care le-ai văzut în National Geographic şi pe care n-ai apucat niciodată să le vizitezi. Priveşti râul cum străbate crânguri de cocotieri şi orezarii, dispărând dincolo de dealul din depărtare. Te gândeşti la toate celelalte lucruri pe care nu le vei mai face vreodată.
Urmând instrucțiunile Dr. Ranee, cel mai slab dintre vânturi te-a adus, într-adevăr, până aici, iar demonii nu se mai zăresc pe nicăieri. Râul nu este adânc – îi poți simți fundul cu degetele de la picioare. E mâlos şi plin de pietre, între timp, soarele a apus şi luna s-a înălțat pe cer. Apa este caldă şi aerul răcoros. Nu eşti singur în acest râu. De jur-împrejurul tău se află alți înotători care se luptă cu curenții şi se țin de maluri.
Îi depăşeşti pe rând, observându-le ochii şi ascultându-le sporovăielile, felul în care vorbesc în acelaşi timp, fie discutând între ei, fie monologând, iar tu te trezeşti mormăind fraze în nişte limbi pe care nu ştiai că le stăpâneşti. „Nu eşti cel care crezi că eşti. Eşti tot ceea ce ai gândit şi făcut vreodată, tot ce ai fost şi tot ce ai văzut.”

Ceilalți înotători se uită la tine şi prin tine, sau unii la – şi prin – ceilalți. Toți au chipul tău, deşi unii au părul şi mai încâlcit, iar alții sunt femei sau nişte ființe asexuate. Înoți spre orizont, treci pe lângă un țăran tamil care se ceartă cu un nobil kandyan, apoi pe lângă un învățător olandez care stă de vorbă cu un marinar arab. Chipuri asemănătoare, urechi identice.
Deci asta e? Aceasta să fie Lumina? Asta să fie locul în care demonii nu te pot urma? Laşi apa să te acopere, adâncindu-te în unda ei. Nu trebuie să-ți ții respirația şi nici nu ai în plămâni aer care să te țină la suprafață.
Te scufunzi până la fund şi acolo descoperi lucrul care ți-a scăpat în toate aceste luni. Ultimul lucru pe care l-ai făcut, ultimul lucru care ți-a fost făcut, lucrul pe care ai uitat să ți-l aminteşti. Adevărul pe care ai evitat să-l vezi, răspunsul de care te-ai temut cel mai mult. Inspiri apa limpede, ştergi noroiul de pe lentila aparatului de fotografiat şi îți aminteşti de ultima gură de aer pe care ai inspirat-o ca Maalinda Almeida Kabalana.

PREȚUL TĂU

Când silueta aceea şi-a făcut apariția din umbra proiectată de acel acoperiş, ți-ai dat seama cât de mult semăna Stanley Dharmendran cu fiul lui. Mersul acela câş, capul simetric, pielea întunecată, dinții albi, paşii săltăreți, unduirea şoldurilor. I-a adresat barmanului – băiatului cu înfățişare bovină cu care tocmai te pipăiseşi – câteva cuvinte scurte şi tăioase, apoi s-a întors spre tine.
Apoi din acelaşi întuneric şi-au făcut apariția doi bărbați care au adus o masă de plastic şi două scaune Formica. I-ai recunoscut pe amândoi. Nu erau nici chelneri, nici nu lucrau la bar, ci nişte indivizi pe care cazinourile îi angajau

ca să-i cotonogească pe cei care băteau casa şi ca să recupereze banii datorați de la cei pe care îi bătuse casa.
Stanley ți-a făcut semn să te aşezi, opțiunile tale fiind să stai cu fața spre Colombo sau spre casa scărilor şi spre cei doi malaci rămaşi în întuneric. Ai ales varianta din urmă, ca să te poți confrunta cu amenințarea, rămânând cu spatele la panorama oraşului. Stanley s-a lăsat pe speteaza scaunului, moment în care ai observat că în mână ținea biletul roz scris de tine.
Vino diseară la barul de la Leo, la 23.00. Am să-ți dau nişte veşti. Cu dragoste, Maal.
Îl lăsaseşi pe racheta de badminton a lui DD şi, deşi era posibil ca DD să îl fi citit şi apoi să i-l fi dat tatălui său, şansele ca Stanley să-l fi găsit primul erau de şase la şapte.
— Ai dori să bei ceva, Maalinda?
— Trebuie să mă întâlnesc cu DD la ora unşpe.
— Când am plecat eu, se vârâse deja în pat. Nu cred că va veni.
— Nu a primit biletul de la mine?
— L-ai lăsat pe racheta mea.
— Dar am vorbit cu el.
— Zău? „Isuse, Maali. Nu vorbim cu săptămânile, iar acum vrei să chefuim împreună?”
Stanley a rostit ultimele două propoziții lungind vocalele pentru ca accentul lui să imite afectarea tipică elevilor de la şcolile de stat britanice pe care DD se străduia să o afişeze în public. Tatăl şi fiul aveau aceeaşi călcătură, aceeaşi nuanță a pielii şi aceeaşi voce afectată.
— Aşadar, ce aveai să-i spui fiului meu?
— Nu e treaba ta, unchiule Stanley.
— Corect. Chestia asta nu va dura mult, a spus tatăl lui DD. Am venit să te rog un singur lucru.
Ai observat că barul aflat cu un etaj mai jos se cufundase între timp în tăcere şi că la ora aceea nu prea erau şanse ca

cineva să urce pe terasă, poate doar vreo pereche aflată în căutarea unui loc ferit, numai bun pentru o partidă.
— Aştept să-mi spui poanta, unchiule.
— În bilet ai scris că ai nişte veşti. Pe mine nu mă interesează veştile tale. Un singur lucru vreau să ştiu: care este prețul tău?
— ”Prețul”?
— De câți bani ar fi nevoie ca să dispari din viața lui Dilan?
— Poate un milion de dolari, răspunzi tu rânjind ironic. Sau suma cu care te-au plătit pe tine ca să intri în guvern. Oricare sumă este mai mare.
Stanley nu s-a arătat jignit.
— Trebuie să fie o sumă realistă.
— Dacă DD vrea să mă excludă din viața lui, mi-o poate spune el însuşi. Oricum, abia dacă mai trec pe acasă.
— Pe unde ai mai umblat?
— Am fost în nord, ca să raportez activitățile IPKF.
— Cui să i le raportezi?
— Nu e treaba ta, unchiule Stanley.
— Dilan crede că este vorba despre armată, dar din câte se pare nu mai lucrezi de câțiva ani pentru tipii de acolo.
— M-au chemat ca să fotografiez capturarea lui Wijeweera.
— Eu am auzit că te-au concediat pentru că ți-a ieşit pozitiv testul HIV.
— Nu-i adevărat.
— Ai verificat tu?
— Sunt absolut sigur. Că nu am SIDA[193].
O poantă veche rostită în stilul cadențat al lui Stanley.

---

193 Orig. eng. I’m positive. That I don't have AIDS. – joc de cuvinte intraductibil, în lb. eng. „positive” însemnând deopotrivă „sunt sigur” şi „testul mi-a ieşit pozitiv”.

— Dilan este un băiat bun. Un băiat strălucit. Doar că e distrat. Cred că cel mai bine pentru el ar fi să se poată concentra. Tu ce crezi?
— Adică ar trebui să se angajeze la firma ta şi să pună la fereală banii unor hoţi bogaţi?
Unchiul Stanley şi-a aprins o ţigară, apoi ţi-a întins pachetul. Evident că fumează Benson and Hedges, o marcă de ţigări care duhneşte a imperialism, cu toate că şi mărcile Gold Leaf şi Bristol sunt produse în aceeaşi fabrică. Ai luat una şi ai aprins-o, apoi ai privit cum capătul acesteia dogoreşte asemenea unui filament înainte de a se preschimba în scrum. Stanley te-a urmărit cum te căzneşti să aprinzi chibritul, fără să-ţi ofere bricheta lui. DD se lăuda că tatăl lui reuşise să se lase de cele două pachete de ţigări pe zi după moartea soţiei, spunându-ţi că şi tu ai putea face la fel dacă l-ai asculta.
— Credeam că te-ai lăsat.
— Dilan nu fuma înainte să te cunoască pe tine. Mă învinovăţea pe mine pentru că mama lui s-a îmbolnăvit de cancer. Am avut frecuşurile noastre, însă acum suntem OK. El este tot ce am. Trebuie să înţelegi acest lucru.
Ai suflat fumul întrebându-te cum ai putea să te retragi din această conversaţie. Spunând că trebuie să te duci la toaletă, poate.
— Cu chelnerul acela... făceai ceva nefiresc, nu-i aşa? Ai încercat să faci aşa ceva şi cu fiul meu?
Stanley s-a aplecat în faţă, fumându-şi Benson-ul pe care îl ţinea în palma făcută căuş.
— De ce este nefiresc?
— E vorba despre fiul meu, porcule. Nu l-am trimis la Cambridge ca să vină acasă şi să se procopsească cu SIDA din pricina unui găozar.
Şi bodyguarzii rămaşi în colţul terasei fumau. În clipa în care Stanley a ridicat glasul, au făcut un pas în faţă, apoi s-

au întors la loc de cum acesta a ridicat o mână, făcându-le semn să se oprească.
. – Ai crescut un pămpălău cocoloşit care nu ştie nimic despre țara şi poporul lui. Eu i-am deschis ochii.
— Unuia ca Maalinda Kabalana îi vine uşor să țină predici. Doar ştii ce urmează dacă amesteci un tânăr tamil în politicile tale.
— Nu l-am pus niciodată pe DD în pericol.
— De-aia l-ai invitat să te însoțească la Jaffna?
— Aş fi avut grijă de el, ai răspuns tu.
— Pe biletul ăsta ai scris cuvântul „dragoste”. Asta nu e ceva firesc.
— Căsătoria nu e ceva firesc. Nici tacâmurile nu sunt. Nici religia. Toate sunt nişte rahaturi făcute de mâna omului.
— Ce ştii tu despre dragoste?
— Îmi pasă de el mai mult decât ție.
— Atunci. Vei accepta aceşti bani. Şi vei pleca.
Te-ai uitat la sacul de pe masă şi la teancurile de rupii aşezate pe acesta.
— M-ai prins într-o seară norocoasă, pentru că tocmai mi-am achitat toate datoriile. Am renunțat la toți clienții şi sunt pregătit să plec oriunde şi-ar dori DD. San Francisco, Tokyo, Tombuctu. M-am săturat de cloaca de aici. Iar el va fi mai protejat în străinătate.
Stanley fuma tăcut, studiindu-ți fața. Îți imaginai că între voi se afla o tablă de şah, nebunul lui versus calul tău, amândoi plănuind să vă transformați pionul în regină. Doar că tot ce se afla pe masă în clipa aceea era un pachet gol de Benson and Hedges şi un teanc de bani care te-ar fi costat prea mult.
— Îl vei lăsa să-şi dea doctoratul?
— Orice îşi doreşte.
— Dar tu ce vei face?

— Voi fotografia nunți şi bar mitzva-uri. Poate voi reveni în domeniul asigurărilor. Orice.
— Cum rămâne cu jocurile de noroc?
— E un capitol încheiat.
De data aceea ți s-a părut că vorbele tale nu sunaseră a minciună.
— Vei continua să faci lucruri nefireşti cu barmanii?
Ai rămas o vreme tăcut, cumpănind răspunsul, apoi ai tras aer în piept.
— Nu, domnule. Îi voi fi fidel lui DD. Şi nimănui altcuiva.
Stanley a stins ultima țigară, apoi a zâmbit.
— Asta-i tot ce-mi dorisem să aud, putha.
A ridicat din nou mâna, iar cele două umbre care îl însoțiseră şi-au făcut apariția din întuneric. Îi mai văzuseşi prin cazinouri, de multe ori, aşa că ştiai cine sunt. în anii care s-au scurs din 1983 încoace, Balal Ajith îşi răsese barba, iar Kottu Nihal făcuse burtă, aşa că nu îi recunoşteai din fotografiile pe care le măriseşi pentru Regina întunecată şi pentru Juvetele cel Chipeş. Bestia mânuind satârul şi bărbatul care dădea foc.
Cât de straniu ți se părea să-l vezi pe singuraticul ministrul secretar de stat tamil lucrând cu doi mardeiaşi din 1983, te-ai gândit tu în clipa în care aceştia te-au înşfăcat trântindu-te la pământ. Din buzunar ți-a căzut un teanc de bancnote, iar Kottu s-a grăbit să şi le însuşească, în vreme ce Balal te trăgea de toate chestiile care îți atârnau la gât. Ai simțit cum sforile şi lănțişoarele îți taie ceafa şi ți-ai dat seama care e care. Sfoara neagră a panchayudha-ei era aspră, lănțişorul de argint al ankh-ului – rece, iar sârma de care atârnau capsulele cu cianură te-a făcut să sângerezi. În timp ce simțeai cum pielea îți este tăiată, te gândeai că, dacă şi-ar fi dorit să te stranguleze, mardeiaşii ar fi trebuit să tragă din partea cealaltă.

— L-am pus pe un sfânt să-ți blesteme toate pandantivele. Aşa am observat capsulele. De ce ai purta nişte capsule la gât dacă nu eşti un terorist? De ce să te împodobeşti cu nişte doze de otravă dacă nu eşti pregătit să mori?

I-ai fi putut explica lui Stanley că țineai capsulele la îndemână în caz că ai fi fost capturat, în caz că altcineva ar fi avut nevoie de ele sau ca să-ți reamintească faptul că, în zilele acelea, era îndeajuns un telefon dat unde trebuia ca să dispari de pe fața pământului. Stanley însă te-a pălmuit, ți-a tras un pumn în nas, apoi ți-a stors lichidul în gură. Ai încercat să-l scuipi, însă el ți-a închis fălcile cu labele lui puternice. L-ai muşcat de deget făcându-l să urle îndurerat şi să tragă de Nikonul 3ST pe care îl purtai la gât, apoi a început să-ți piseze fața cu el. Unul dintre ochi ți-a explodat şi ai simțit cum capul ți se dă mult pe spate. Ai apucat să-i vezi preț de o clipă pe Kottu şi Balal, care păreau la fel de uluiți ca tine.

Aparatul de fotografiat te-a mai lovit de două ori, apoi ai primit un şut în stomac care te-a făcut să vomiți, să icneşti şi apoi să-ți înghiți voma.

— Dilan este tot ce am pe lumea asta. Tot restul se poate duce dracului. Înțelegi, nu?

Nu mai puteai să respiri şi aveai nevoie de aer ca să poți vomita. Simțeai o daltă înfiptă în cap, un ciocan izbindu-te în piept şi o mie de ace perforându-ți măruntaiele. Încetaseşi să te mai întrebi cine era „tu” şi cine era persoana care rostea cuvântul „tu”, pentru că amândoi erau „tu”, iar tu nu erai nici unul, nici celălalt.

— Faceți voi curățenie? a întrebat Stanley, ştergându-şi mâinile cu nişte şervete.

— Bineînțeles, domnule, a răspuns Balal.

— Nu-i pomeniți nimic maiorului, vă rog.

— Domnule, nu ne-am aşteptat la asta, a spus Kottu. Noi am venit doar pentru răpire. Cum să ducem trupul ăsta la parter în halul în care arată?
— Nici eu nu m-am aşteptat, a răspuns Stanley. Dar nu mi-a dat de ales.
Balal clătina din cap, în vreme ce Kottu şi-l scutura.
— Domnule, va costa mai mult să debarasăm acest gunoi.
— Puteți lua banii de pe masă.
— Degeaba, domnule. Dacă ne-ați fi spus, l-am fi dus într-un loc mai potrivit pentru aşa ceva.
— Noapte bună.
Ai auzit sunetul scos de pantofii lui lustruiți pe terasa prăfuită, precum şi târşâitul acela pe care îl moştenise şi frumosul lui fiu. Orbiseşi şi tremurai din toate încheieturile. Te aşteptai ca viața să ți se deruleze prin fața ochilor, însă tot ce puteai vedea erau umbre şi ceață. Tot ce puteai auzi era glasul tatălui spunându-ți să pui piciorul bun în față, al mamei cerându-ți să nu mai stai bosumflat, al băiatului cel tolomac rugându-te să stai de vorbă cu tatăl lui şi al fetiței triste spunând „OK”. Ai deschis ochii şi ai văzut că pluteşti deasupra terasei şi că privirea ta poate străbate toate etajele clădirii.
Puteai radiografia pereții hotelului Leo, de parcă moartea te-ar fi transformat în Superman. Vedeai jucătorii de la etajul patru, proxeneții de la al treilea, curvele bând ceai în mallul aflat cu un etaj mai jos, pe Elsa şi pe Kuga în apartamentul de la etajul şapte, certându-se aşa cum se ceartă doi veri de vârste apropiate. Apoi, la etajul cinci, ai zărit doi mardeiaşi ridicând o anvelopă şi aruncând-o peste balcon. O anvelopă asemănătoare celor în care sunt arşi oameni, doar că aceasta s-a descolăcit, făcându-te să-ți dai seama că de fapt era cadavrul unui om. L-ai însoțit căderea în gol, gândindu-te la tot felul de scuze şi motivații, precum şi la toți oamenii care nu le vor auzi niciodată.

În clipa în care cadavrul s-a izbit de peretele clădirii, a împroşcat în jur picuri purpurii, negri-obsidian, stacojii şi negri-abanos. Simțeai o mie de zbierete țâşnind pe lângă tine şi ceva ce nu era tocmai plăcut, dar nu era nici excesiv de neplăcut. Ceva invizibil şi adevărat, semănând cu un punctuleț microscopic plutind în vastitatea gargantuescă a spațiului.
Ai văzut chipul lui DD şi ți-ai dat seama cât de diferit era de cel al tatălui său, apoi l-ai văzut într-un avion aterizând într-un loc însorit, imaginându-ți-l cum purifică puțuri otrăvite şi visându-l cum zâmbeşte. Ți l-ai imaginat apoi risipindu-şi viața pentru te miri ce cauză pierdută, exact aşa cum făcuseşi şi tu, iar acest lucru te-a umplut de fericire. Cu toții trebuie să ne găsim câte o cauză pierdută căreia să ne dedicăm viața – altfel de ce ne-am mai obosi să mai respirăm?
Pentru că, stând şi cugetând, odată ce ți-ai văzut chipul şi ți-ai recunoscut culoarea ochilor, odată ce ai gustat aerul şi ai mirosit pământul, îmbătat de apa celor mai pure fântâni şi a celor mai mizerabile puțuri, acesta este cel mai drăguț lucru pe care îl poți spune despre viață: că nu este un nimic.
În clipa în care trupul tău s-a izbit de asfalt, nu a produs niciun zgomot, sau cel puțin niciun zgomot care să poată fi auzit în vacarmul oraşului şi în zumzetul sfârşitului pământului. Ți-ai simțit şinele cum se desparte în „tu” şi în „eu”, apoi în multele „tu”-uri şi în infinitele ,,eu”-uri care ai fost înainte şi care vei fi din nou. Te-ai trezit într-o interminabilă cameră de aşteptare. Ai privit în jurul tău şi ai constatat că era un vis. De data aceasta ai ştiut că este unul, aşa că ai aşteptat bucuros să se sfârşească. Toate lucrurile trec, în special visele. Te-ai trezit având în minte răspunsul la întrebarea pe care o pune toată lumea. Iar răspunsul era „da”. Răspunsul era „La fel ca acolo, doar că

mai rău”, aceasta fiind chintesența observațiilor tale, aşa că te-ai hotărât să te cufunzi la loc în somn.

LUMINA

Albinele au ştiut-o primele. Apoi gheața. Apoi copacii. Apoi toate mamele din lume.
Tess Claire, pe Twitter

CINCI BĂUTURI

Apa nu îți afectează ochii. De fapt, chiar ți-i calmează, asemenea unui prosop cald muiat în citronelă şi scorțişoară, oferit la hotelurile acelea din sudul țării pe care le-ai frecventat cândva în compania unor tipi bogați. Apa nu este nici albastră, nici verde, nici albastru-verzuie, ci albă. Acelaşi alb despre care citiseşi cândva, într-o carte publicată de editura Ladybird, că este compus din toate culorile spectrului. Deşi, atunci când ai urmat un curs de pictură şi ai amestecat toate culorile pe care le-ai găsit, rezultatul a fost un gri-închis.
Apa se învolburează din pricina curenților şi te trage la fund, pe lângă bancuri de țipari şi peşti înotând printre bolovanii năpădiți de alge. Sub apă pietrele au nişte forme ciudate, brăzdate de nişte crăpături care ascund surse de lumină. Picurii de ploaie străpung suprafața apei, formând bule care coboară până pe la fund. Te scufunzi mai adânc şi ajungi la gura unei peşteri acoperite de o cascadă şi de nişte pietre colțuroase.
Pereții şi tavanele peşterii au nuanța gălbuie a omletei. Lumina aceea te face să caşti ochii. Înaintezi doar pentru că nu mai există nicio altă direcție în care te-ai putea îndrepta. Pereți de-o parte şi de alta, un pârâu susurând la picioarele tale şi lumina din față. Pereții şi tavanele se preschimbă în oglinzi, fiecare concavitate a uneia reflectând lumina spre

celelalte. Dacă păşeşti suficient de rar şi te înclini la unghiul potrivit, îți poți surprinde imaginea în ele. Ochii tăi îşi schimbă nuanța din verde în căprui. Urechile tale însă nu se modifică defel.
— Ai ajuns taman la timp, spune Dr. Ranee. Totul la tine trebuie să se petreacă în ultimul minut, nu-i aşa?
Stă la o masă subțire cu veselă pe ea, de parcă ar fi un banchet pentru o persoană.
— Lumina despre care vorbeai este compusă doar din oglinzi? Nu tu Dumnezeu, nu tu pântecul mamei care te-a născut?
— N-aş fi crezut în ruptul capului că vei reuşi, putha, spune ea. Mă bucur că te afli aici.
— Şi acum ce urmează?
— Trebuie să bei.
— Nu mi-e sete.
— Aşaza-te.
Te aşezi la masa pe care se află recipiente de diferite mărimi şi culori – cinci la număr. O ceaşcă de ceai conținând un lichid gălbui, o cană conținând un lichid purpuriu, un păhăruț conținând un lichior chihlimbariu, o nucă de cocos cu un pai înfipt în ea şi un bol cu terci de gotu kala, acel panaceu ideal pentru răceală, tuse, vânătâi şi muşcături de insecte, pe care multe amme srilankeze îl toarnă cu forța pe gât bebeluşilor neajutorați.
Dr. Ranee îți zâmbeşte şi, pentru prima oară, nu ridică nici vreo sprânceană, nici nu scoate vreun catastif.
— Poți bea ceaiul dacă vrei să uiți totul. Sucul Portello dacă vrei să ții minte totul. Aracul dacă vrei să ierți lumea. Pe acesta ți-l recomand. Thambili dacă vrei să fii iertat. Kola kenda dacă vrei să te duci în locul cel mai potrivit pentru tine.
— Presupun că sub nicio formă n-aş putea lua câte o gură din fiecare băutură, nu-i aşa?

— Presupui bine.
— Prin urmare, asta e tot? Dar dacă eu sunt de fapt un cafegiu?
— Nu eşti.
— Dar dacă mi-e poftă de Portello, însă vreau să fiu iertat?
— Dacă ți-ai fi dorit să întorci opțiunile pro şi contra pe toate părțile, nu ar fi trebuit să aştepți până într-a şaptea lună.
— Eu am fost un „pro”. Viața mea a fost o „contra”.
— Nici pentru poante tâmpite nu mai ai vreme.
— Şi atunci? Cum aleg?
— Cred că ştii deja.
Te uiți în jurul tău la oglinzile care reflectă lumina şi la femeia în robă albă. Te apropii de ea şi o îmbrățişezi aşa cum nu ai îmbrățişat-o niciodată pe mama ta.
— Sper ca ai tăi copii să aibă parte de o viață lungă. Şi mai sper ca tu şi soțul tău să rămâneți uniți pe vecie.
Habar n-ai de ce ai spus asta – doar că ai spus-o din toată inima.
— Foarte drăguț din partea ta, Maal. Acum bea.
Îți scoți sandaua din picior şi o aşezi pe pământ. îți scoți ankh-ul de la gât, panchayudha şi capsulele stoarse, aşezându-le pe toate pe masă. Îți ştergi aparatul de fotografiat cu bandana pe care apoi o aşezi, împreună cu Nikonul, lângă pandantive.
Nu a fost niciodată vorba despre vreun concurs. Nu mai ai timp să te îmbeți, nicio sete de ostoit şi nicio poftă de dulce de satisfăcut. O kola kenda proaspătă are acelaşi gust ca una alterată. Ce glumă răsuflată! Iei de pe masă terciul acela vâscos, verde, şi îl dai pe gât. Te ții cu degetele de nas şi îți ții respirația aşteptând ca băutura să te ducă în locul cel mai potrivit pentru tine.

ÎNTREBĂRI

Te trezești în prezența celei care este adevăratul Dumnezeu. O recunoști, deși i-ai uitat numele. Nu te trezești și nu știi că nu te trezești. Cel mai drăguț lucru la uitare este faptul că nu poate fi simțită. Te trezești în uterul mamei tale și înoți spre lumină, iar când ajungi la ea începi să țipi dezamăgit. Te trezești gol pușcă lângă DD și nu-ți poți aminti ce zi este. Nimic din toate acestea.
Stai în picioare lângă o masă albă. Picioarele tale însă nu suportă nici greutatea trupului, nici a sufletului tău. Pe masă se află un telefon cu disc și un catastif. Porți un halat alb și la gât un Om, iar în fața ta se află o mulțime de oameni care strigă în același timp, însă tu nu-i poți auzi.
Îți acoperi urechile și clipești de câteva ori, vacarmul repezindu-se spre tine asemenea unui vânt stârnit din senin. Toți oamenii aceia te potopesc cu niște întrebări la care habar n-ai ce să răspunzi.
— Nu se poate să mă aflu aici! Cum aș putea ieși?
— Trebuie să-i văd pe babas[194] ai mei. Unde sunt?
— Nu zic că ar fi vina ta, dar se mai întâmplă și greșeli, nu? Ai putea să mă trimiți înapoi?
Clipești din nou și vacarmul se oprește. Te uiți în jurul tău și îți dai seama că acest loc îți este cunoscut. Este plin-ochi cu suflete care urlă și cu fraieri îmbrăcați în alb care nu le pot ajuta. Iar acum se pare că unul dintre acești fraieri ești tu.

Telefonul de pe masă începe să sune. Vocea din receptor ți-e cunoscută, deși nu i-ai putea atașa un nume.
— Deschide catastiful. Dacă ai nevoie de răspunsuri, deschide catastiful.
Clac.

---

194 Bunici (în lb. singhal. în orig.).

În fața ta se află, într-adevăr, un catastif a cărui copertă este decorată cu o frunză de bo. Îl deschizi. Pe hârtia dictando zărești doar trei cuvinte scurte, scrise de mână. Îți recunoști imediat scrisul. Cuvintele acelea distilează înțelepciunea mileniilor de la facerea Universului.
Iar cuvintele sunt: Unul câte unul.
Te uiți la chipurile sufletelor care te asaltează, zărești bătrâni și adolescenți, oameni purtând sariuri și halate de spital, oameni cu cearcăne sub ochi și vaiete pe buze. Apoi zărești o față cunoscută. Îi faci cu ochiul și auzi doar glasul lui în vreme ce restul gloatei continuă să vocifereze cu sonorul tăiat.
— Vin aici de fiecare Poya, spune Ateul Mort. Doar ca să văd dacă aveți ceva de oferit.
— Numele?
Își pune capul retezat pe masă, îl înclină ca să te poată vedea, te fixează cu ochii lui ca două arșice și-și strâmbă ironic nasul lui coroiat.
— Te rog, scutește-mă de toată rutina asta.
— Cu ce te-aș putea ajuta?
— Copiii mei sunt de-acum adolescenți și au devenit niște nesuferiți. Nu îmi mai face plăcere să-i privesc.
— Prin urmare, dorești să pășești în Lumină acum?
— Ce se află în partea cealaltă? În fiecare zi de Poya pun aceeași întrebare și niciunul dintre netoții ăștia ca tine nu-mi poate răspunde.
El a fost prima fantomă cu care ai stat de vorbă, cu șapte luni în urmă, și se pare că lunile nu au fost blânde cu el.
— Se zice că experiența este diferită de la suflet la suflet.
— Am mai auzit asta.
— Dar, în linii mari, este vorba despre un cazinou, spui tu. Trebuie să alegi o băutură, sau o carte de joc, sau...
— Sau o virgină? Ți-am spus teoria mea despre virgine?
— Ideea este că poți alege unde să mergi mai departe.

— Iar tu ai ales asta.
— ”Asta” m-a ales pe mine.
— Ce spui tu sună a rahat cu perje.
— Îmi pare rău că asta e impresia pe care ți-am lăsat-o.
— Aşa scrie în registrul ăla că trebuie să răspunzi?
— Da.
— Aşadar, voi primi vreo compensație pentru faptul că am fost împuşcat de jevepişti?
Te uiți la bărbatul din fața ta, apoi la catastiful de pe masă, şi te hotărăşti să nu dai pagina.
— Ți se oferă şansa să învârti roata. Pentru că ăsta e jocul – ruleta srilankeză. Jevepiştii care te-au ucis sunt morți. Ai putea să-ți petreci următoarele o mie de luni înjurându-i. Sau ai putea să învârți de ruletă. Ce vei alege?
Ateul Mort se încruntă în timp ce îşi scarpină fruntea, asemenea unui sceptic pus în situația de a explica un miracol.
— Să te fut, spune el, apoi se îndepărtează.
În prima lună, după un început stângaci, ai reuşit să trimiți opt suflete în Lumină şi să convingi alte treisprezece să-şi examineze urechile. Moise şi He-Man sunt managerii cozii formate în fața ghişeului tău şi obişnuiesc să clatine din cap în tandem, deşi îți oferă foarte puține sfaturi şi cuvinte de laudă. Toți cei care vin la tine sunt morți şi vătămați şi îți amintesc de femeile şi copiii din satele de la graniță care se chirceau la pământ şi urlau în vreme ce casele lor ardeau. În cea mai mare parte a timpului urmezi indicațiile din catastif, dar uneori te îndepărtezi de ce scrie acolo.
Aşa cum s-a întâmplat atunci când femeia aceea purtând o cască de protecție te-a întrebat de ce a trebuit să moară într-un atentat cu bombă al LTTE când ea protejase sute de muncitori tamili în timpul pogromurilor din 1983. De ce, după o viață în care purtase căşti de protecție, trebuise să

moară din pricina unor răni la cap? Auzind această întrebare, ai deschis catastiful şi ai citit:

Karma ne nivelează vieţile. Dacă un nedreptăţit păşeşte în Lumină, acesta va fi trimis într-un Locmaibun.

„Locmaibun" este un eufemism care se regăseşte pe multe pagini din catastif. Moise îţi spune că motivul principal este evitarea controverselor de natură teologică atunci când te confrunţi cu persoanele religioase – persoane care, după moarte, sunt surprinzător de puţine. I-ai spus inginerei cu ale ei căşti de protecţie că poate depune o plângere dacă asta îşi doreşte, sau poate păşi în Lumină, însă rezultatul va fi acelaşi.

— Aşa merg lucrurile. Ai parte de un noroc porcesc[195] la multă vreme după ce ai uitat de tragedia prin care ai trecut. Şi viceversa. De un singur lucru ai însă nevoie – de răbdare.

Femeia îţi strânge mâna şi zâmbeşte.

— Crezi că ar trebui să port în continuare casca de protecţie?

— Vreme de şapte luni eu am purtat la gât un aparat de fotografiat. Tot ce a făcut a fost să-mi îngreuneze mişcările.

— Şi dacă îmi va pica în cap ceva? întreabă ea.

— Întotdeauna ceva îţi va pica în cap, răspunzi tu.

— Am lucrat pe câteva şantiere de construcţii din Kandy, spune ea. Aşa că nu am nevoie să-mi spui tu asta.

— Iar când s-a întâmplat, ai dat vina pe gravitaţie sau pe dealuri?

— Dacă din punctul tău de vedere nu contează, spune ea, cred că voi păstra casca pe cap.

Dr. Ranee te felicită pentru activitatea desfăşurată. îi invită pe He-Man şi pe Moise să sărbătoriţi lângă complexul

---

[195] Orig. eng. outrageous fortune – din context nu se înţelege dacă este vorba despre „noroc", „avere" sau „succes", cuvântul „fortune" putând însemna în lb. eng. toate aceste lucruri.

rezidențial Galle Face Green, peste drum de locul în care ai locuit. Sărbătoriți împreună cu un răsărit de soare şi o boare răcoroasă. Aicisus este la fel ca Acolojos, iar tu ignori toate laudele.
— Este pur şi simplu vorba de un noroc porcesc. Nu recrutez pe nimeni. Nici măcar nu am băut kola kenda.
— Nu este adevărat, îți răspunde buna doctoriță Ranee.
— Este o glumă că am sfârşit aici?
— Este o glumă că sfârşeşti undeva? spune Moise. Dacă menirea ta pe pământ a fost aceea de a-l face pe acest băiat superb să-şi accepte înclinațiile sexuale, atunci poate că viața ta nu a fost cu totul irosită.
Lucky Almeida se înscrie în Frontul Mamelor şi militează în sprijinul mamelor ai căror copii au dispărut de pe fața pământului. O vizitezi în vise şi îi spui că totul este OK, că nu-o învinovățeşti pentru nimic şi că îți pare rău pentru tot ce s-a-ntâmplat.
Jaki se combină cu crainica Radika Fernando, are parte de o viață sexuală uluitoare şi nu te mai pomeneşte niciodată.
Sri Lanka se dezintegrează. Războiul continuă, iar oamenii se consolează cu gândul că guvernanții de acum nu sunt la fel de răi precum cei de dinaintea lor, cu toate că, din multe puncte de vedere, sunt chiar mai răi.
Guvernul neagă faptul că explozia care a ucis douăzeci şi trei de oameni ar fi avut loc într-o clădire guvernamentală. Ministrul care, deşi rănit, a supraviețuit, spune că acea clădire aparținea companiei Asian Fisheries şi că el se aflase acolo ca să discute ceva despre exporturile de peşte. Îi mulțumeşte medicului său, celor care i-au urat de bine, precum şi astrologului personal.
Supremo descoperă facțiunea Mahatiya, iar răzbunarea este brutală. Membrii a două plutoane de trădători sunt legați fedeleş şi apoi aruncați în nişte peşteri din apropierea localității Vakarai, unde sunt bătuți până când fluxul

năvăleşte peste ei, înecându-i. LTTE începe să-i vâneze pe toţi cei care avuseseră legături cu colonelul Gopallaswarmy. Printre aceştia se numără membrii unei asociaţii cu sediul în Colombo, cunoscută ca CNTR, ale cărei birouri din hotelul Leo sunt aruncate în aer, cu toate că, de ceva vreme, acolo nu se mai afla nimeni.

Îi spui Dr. Ranee că ţi-ai dori să te naşti din nou, dar nu prea curând. Preferi să te bucuri de puţină odihnă între ceea ce a fost şi ceea ce va urma. Te „odihneşti în pace", deşi nu ai

parte de niciun mormânt. Zici că vei mai rămâne până când va răposa şi mama ta, iar Dr. Ranee crede că este o idee bună.

Te obişnuieşti cu o rutină care îţi face plăcere şi care te face chiar să aştepţi cu nerăbdare următoarea zi de muncă. Chiar şi în cele triste, în care trebuie să te ocupi de procesarea datelor copiilor mici sau oamenilor care şi-au lăsat partenerii singuri, îţi dai seama că fiecare moarte este semnificativă, chiar dacă nu ai spune acelaşi lucru şi despre fiecare viaţă.

Ai încetat să-l mai strigi pe tatăl tău, pentru că acum ştii că nu se află nicăieri prin apropiere şi că nici nu se va afla vreodată. Şi chiar dacă te-ar fi auzit şi ar fi venit, tot nu te-ar fi recunoscut pentru că, în viaţa lui, tu nu ai fost nici măcar un actor într-un rol secundar – ai fost un simplu figurant. Ne vedem mai târziu, dada. Nici măcar nu am apucat să ne salutăm.

Când în cele din urmă Stanley Dharmendran îşi face apariţia, pare răvăşit şi zăpăcit. Tu însă nu eşti furios pe el, doar uşor supărat. A fost doar un bărbat care şi-a protejat copilul pe care nu l-a cunoscut niciodată. Care a luptat pentru o ţară care nu există.

Este îmbrăcat în costumul în care a fost înmormântat, ochii îi sunt verzi-gălbui, iar faţa îi este prăfuită şi abătută.

Stanley Dharmendran pare şocat să te întâlnească. Te priveşte apoi în ochi şi îşi lasă capul în pământ.
— Îmi pare teribil de rău, spune el, Am făcut-o doar pentru că...
— Nu contează, îi răspunzi tu.
— Slavă Domnului că Dilan e în regulă.
— Adevărat. Slavă Oricineofiului.
— Aş putea să vorbesc cu el?
— Asta ar presupune să faci tot felul de aranjamente cu vechiul tău amic, Omul Cioară. Ceea ce eu, unul, nu te sfătuiesc să faci. Aş putea să te înscriu la un curs de plimbare prin vise, la Nivelul 36, deşi rezultatele variază de la cursant la cursant.
— Acum are un prieten nou, un cetățean străin. Cu care face sex.
— Îți mulțumesc că mă ții la curent.
— Dar dacă se vor duce împreună la San Francisco? Locul ăla musteşte de SIDA.
— Unchiule Stanley, nu poți face absolut nimic în privința lucrurilor care se petrec Acolojos. Cu cât vei accepta mai devreme această realitate, cu atât mai bine.
— Şi atunci, ce?
— Adică?
— Ce urmează?
— Urmează momentul in care eu te iert.
— Dar eu nu ştiu nici măcar unde mă aflu.
— Atunci. Unchiule Stanley, spui tu, imitându-i pauzele dramatice. Ai venit. În locul potrivit.

UNDE S-A DUS LIONEL?

Cum a rămas cu fotografiile tale? Au bulversat mapamondul? Au spart bula în care lâncezea oraşul Colombo? După atentatul cu bombă, au rămas pe pereții

aceia vreme de mai multe săptămâni, însă tu nu ai reuşit să-ți aduni curajul să vizitezi Galeria Lionel Wendt. Te ții departe de locurile în care există şanse mari să dai nas în nas cu Sena sau cu Mahakali. Dr. Ranee te asigură că niciun demon nu se poate atinge de tine, acum că porți roba albă, dar tu nu eşti pe deplin convins.
Când în cele din urmă te aventurezi singur până acolo, nu eşti surprins să găseşti galeria pustie. Fotografiile tale au atras multe spirite, dar foarte puţini oameni. Probabil pentru că este sezonul musonilor şi umiditatea din aer este insuportabilă sau pentru că oamenii au avut lucruri mai bune de făcut decât să privească nişte fotografii alb-negru înfățişând cadavre. Tot felul de strigoi, preta-i şi poltergeist-I te abordează ca să discute, însă tu te-ai săturat să vorbeşti despre fotografiile tale.
În cea de-a şasea zi îşi face apariția Kugarajah care îşi însuşeşte fotografiile din 1983, crimele comise de IPKF şi cele zece poze înfățişând sătenii tamili morți. Îi bagă în sperieți pe Turiştii Morți fascinați de fotografia cu pangolinul realizată în timpul unui apus de soare.
— Amice! Vezi că tipul ăsta fură marfa, strigă britanicul la bodyguard.
Acesta, un bărbat în vârstă purtând o uniformă maro, se apropie de Kugarajah care se repede spre cea mai apropiată ieşire, lângă care stă lipit un poster pe care scrie Legea junglei. Fotografii de MA.
— Eu sunt proprietarul acestor fotografii, spune Kugarajah trecând val-vârtej pe lângă bodyguard.
Bătrânul în uniformă maro dă din umeri, apoi îşi reia locul pe taburetul lui, continuând să caşte plictisit.
Te temi că morții din fotografii te vor găsi şi te vor mustra pentru portretele deloc flatante pe care li le-ai făcut. Cele mai multe dintre cadavrele înfățişate în fotografii au murit însă departe de această galerie. Dacă ai fi fost în locul lor, ai

fi lăsat Universul să te devoreze pentru a putea sorbi în sfârşit din binecuvântata licoare a uitării şi a încheia definitiv socotelile cu această loterie.
Câteva zile mai târziu, Radika şi Jaki îşi fac apariția, în vreme ce DD le aşteaptă în maşină împreună cu băiatul lui cu ten alb şi ochelari. Le spune că nu mai vrea să aibă nimic de-a face cu fotografiile sau cu moartea ta, iar Radika se preface îngrijorată.
— De ce nu-ți iei un concediu? Ca să te poți hotărî dacă vrei sau nu să rămâi în Sri Lanka. Dacă simți nevoia să vorbeşti cu cineva...
— Vezi-ți de ştirile tale, îi răspunde DD călcând pe accelerație şi demarând în trombă.
Încerci să-l urmezi, însă blestemul Omului Cioară te împiedică. Aerul te împinge la o parte şi vântul refuză să te poarte. Radika se plimbă prin expoziție împreună cu Jaki, scuturând din cap în timp ce priveşte atrocitățile acelea înrămate.
— Ce-o fi fost în mintea lui cea proastă?
— Credea că fotografiile erau cea mai bună cale de a pune capăt războiului.
— Ai de gând să depui plângere pentru răpirea ta?
— Unde s-o depun?
— Îi vom raporta pe polițiştii ăia.
— Eu nu țin minte niciun polițist. Doar pe cel care m-a ajutat să evadez.
— De ce nu plecăm undeva în weekendul ăsta? Nu cred că a fost o idee bună să venim aici.
— Maali îşi dorea ca oamenii din bula din Colombo să vadă adevărata Sri Lankă.
Radika îşi roteşte privirea prin galeria goală. Nu vede fantomele cum se agită, doar spațiile dintre acestea.
— Se pare că oamenii din Colombo nu sunt interesați defel.

Jaki se aşază lângă uşă şi o roagă pe Radika să plece. În după-amiaza aceea puţini vizitatori vizitează galeria. Câţiva studenţi, un grup de artişti, nişte profesori şi câţiva ziarişti sosiţi într-o dubă. Mulţi dintre ei sunt şocaţi şi impresionaţi, iar tu te simţi deopotrivă mândru şi indignat când unii dintre ei îţi fotografiază fotografiile. Spre seară, probabil pentru că între timp vestea s-a răspândit, vizitatorii încep să vină în număr mare. Recunoşti câţiva oameni din lumea teatrului, alţii provin din lumea muzicii sau a teledramelor. Unii mai celebri decât alţii. Câţiva nu se arată prea impresionaţi.
Jonny Gilhooley ajunge însoţit de Bob Sudworth. Scutură amândoi din cap şi schimbă foarte puţine vorbe. Jonny dă jos cele două fotografii înfăţişând întâlnirea dintre maior, colonel şi Sudworth. Îşi însuşeşte şi câteva dintre nudurile pe care Clarantha le-a expus după plecarea intempestivă a lui DD, ignorând instrucţiunile pe care i le lăsaseşi. Byron, Hudson şi Boy George. Încă un furt care abia dacă deranjează moţăiala bodyguardului.
Îşi fac apariţia cunoştinţele tale din lumea presei, începând să depene poveşti. Jeyaraj, de la Observer, spune că erai un prost, în vreme ce Athas, de la The Times, susţine că erai un geniu. Nu crezi că vei avea vreodată parte de un discurs funebru, aşa că te mulţumeşti cu acest schimb de replici.
Jonny se apropie de Jaki, rămasă lângă uşă, şi îi şopteşte ceva. Pluteşti până acolo ca să poţi trage cu urechea.
— Ieşi în clipa asta de aici, dulceaţă. Vor arde galeria asta până la temelii.
— OK, răspunde Jaki fără să se urnească din loc.
Probabil se simte încurajată de faptul că s-a combinate cu fosta gagică a nepotului ministrului. Cel mai probabil, nu şi-a calculat bine şansele, aşa că nu-i pasă. Rămâne aşezată acolo toată seara, în vreme ce galeria continuă să se umple, lumea începând să se întrebe cine este acest MA, apoi un

glas piţigăiat străpunge aerul asemenea unui nautofon, deşi ministrul Cyril Wijeratne nu a adus cu sine niciun instrument.
Ministrul are un picior bandajat şi o mână pusă în ghips. Stă aşezat într-un scaun cu rotile pe care îl împinge detectivul Cassim. Acesta arată de parcă, în zilele care s-au scurs de la explozie, ar fi muncit peste program. O zăreşte pe Jaki aşezată într-un colţ al galeriei, privirile celor doi intersectându-se. Jaki se uită la el de parcă ar dori să-i spună: „Îmi pare rău. Am uitat ce ţi-am promis şi oricum Stanley e mort.” De fapt, ceea ce ar dori să-i spună detectivului este „Îţi mulţumesc că m-ai salvat”, doar că nu prea ştie cum să-i transmită aşa ceva cu un simplu gest, apoi Cassim îşi abate privirea şi începe să împingă scaunul cu rotile al ministrului.
Acesta geme, trupul lui plăpând părând că tremură.
— Doamnelor şi domnilor, ultimele rapoarte ale serviciilor secrete ne atenţionează că situaţia în care ne aflăm este deosebit de periculoasă. Prin urmare astăzi, începând cu ora nouă seara, va fi impusă o nouă restricţie de circulaţie. Vă sfătuiesc să vă îndreptaţi spre casele dumneavoastră cât mai curând posibil.
Se aud discuţii şi vociferări, urmate de panică în clipa în care, în dreptul intrării, bula din Colombo 7 începe să se spargă, oamenii bulucindu-se precum clienţii bazarurilor din Colombo 10. Nimeni nu îl vede pe Demonul Ministrului cum umblă pe lângă scaunul cu rotile. De cum te zăreşte, îţi face cu ochiul şi te salută cu o clătinare a capului.
În vreme ce Cassim îl plimbă pe ministru prin sala de expoziţie, bărbaţii aceia care nu sunt nici militari, nici poliţişti se poziţionează în dreptul tuturor ieşirilor. Ministrul se opreşte în faţa unei fotografii, o arată cu degetul, apoi Cassim, înţelegând ordinul sugerat, o dă jos de pe perete. Priveşti în tăcere cum fotografiile înfăţişând ziarişti morţi,

activişti răpiți şi preoți stâlciți în bătaie sunt date jos de pe pereții galeriei, alături de cele înfățişând avioane aruncate în aer, săteni morți şi gloate turbate.
După ce ministrul părăseşte galeria ținând în poală un teanc de fotografii, spiritele îi urmează exemplul. Habar n-ai dacă o fac din respect pentru tine sau din plictis. Rămâi singur în fața pereților goi. Îi auzi pe Turiştii Morți cum lovesc tonomatul de la Centrul pentru Arte aflat mai sus, iar în clipa următoare de acolo se revarsă unul dintre cântecele preferate ale lui dada – o piesă pe care tu ajunseseşi să o urăşti: The Gambler a marelui filozof Kenneth Ray Rogers[196].
Fotografiile rămase provin toate doar dintr-unul din cele cinci plicuri inițiale. Acestea înfățişează apusuri şi răsărituri de soare, dealuri acoperite cu plantații de ceai şi plaje cristaline, pangolini şi păuni, elefanți maturi cu puii lor, precum şi un băiat superb şi o fată la fel de superbă alergând prin nişte câmpuri de căpşuni. Plicul fusese intitulat „Zecele perfect”, iar fotografiile acelea te încântă aşa cum în general propria ta creație arareori o face.
Şi chiar dacă fotografiile sunt alb-negru, par să răspândească o incandescență asemănătoare mănunchiului de culori care compune o chintă roială. Această insulă este un loc frumos în pofida faptului că este populată cu nebuni şi sălbatici. Şi dacă aceste fotografii făcute de tine vor fi singurele care vor rămâne după moartea ta, poate că acest lucru este un as pe care l-ai putea păstra.

CONVERSAȚIE CU LEOPARDUL MORT

— Singurul zeu pe care merită să-l cunoşti este electricitatea, spune Leopardul Mort stând aburcat pe tejghea şi ținându-şi labele pe catastiful tău. Aceasta este

---

196 *Kenneth Ray Rogers – Kenny Rogers.*

adevărata vrăjitorie, cea în fața căreia merită să îngenunchezi.
— Ce ştii tu despre electricitate? îl întrebi privind cum coada formată în spatele lui bate în retragere, de parcă o băşină tocmai ar fi otrăvit aerul. Şi cum reuşeşti să vorbeşti fără să-ți mişti... Alea sunt buze?
Ai avut parte de multe vizite în lunile care au trecut de când te-ai aşezat îndărătul acestui ghişeu, însă niciun client nu provenise din regatul animalelor. Arăți spre catastif, iar fiara se mută puțin spre stânga, luându-şi labele de pe acesta, îl ridici de pe masă, îl deschizi şi citeşti şapte cuvinte:
Animalele au suflet.
Orice ființă vie are.
Leopardul te studiază îndeaproape, făcându-te să tresari surprins. Ochii lui nu sunt verzi sau galbeni, aşa cum îi au majoritatea fiarelor moarte cu care ai avut ocazia să te intersectezi. Nu sunt nici căprui sau albaştri ca ai acestor homo sapiens. Sunt albi.
— Când cabanele din sectorul trei al Parcului Național Yala au fost racordate la electricitate, am fost teribil de impresionat. Mi-am petrecut nopți în şir ascuns în apropie rea lor, privind mirat lămpile acelea fluorescente. Dacă nişte maimuțe barbare au putut crea aşa ceva, imaginează-ți ce aş putea face eu.
— Cum te-aş putea ajuta?
— Vreau să mă nasc din nou, ca homo sapiens. Iar tu vei asista la întregul proces.
— Asta nu e treaba mea.
— Am nevoie de unelte ca să pot crea. Costumul de carne al oamenilor este bine dotat din acest punct de vedere.
— Nu prea cred că te pot ajuta.
— Atunci lasă-mă să mă întâlnesc cu Creatorul şi să-mi pledez cauza.
— Eu nu cred în Creatori.

— Nu fi ridicol. Până şi porcii din abatoare cred într-un Creator.
— Nu cred că cineva supraveghează tot ce se petrece.
Leopardul sloboade un fornăit, apoi începe să-şi lingă o labă.
— De ce ar trebui să te vegheze un Creator? Nu îi este suficient că te-a creat?
Rareori ți se întâmplă să fii pus în încurcătură de o felină. Această pisică de junglă pare să aibă un suflet mai mare decât al majorității celor din specia homo sapiens, care ți-au umbrit vreodată ghişeul.
— Presupun că fiecare creatură îşi imaginează că este centrul Universului.
— Eu nu cred. Pentru că nu suntem. Noi suntem nişte microcosmosuri, spune leopardul. Un muşuroi de furnici conține Universul, dar nu este centrul acestuia.
— Iată un cuvânt mare care descrie un lucru mărunt, spui tu făcând animalul din fața ta să se fâstâcească asemenea unui pisoi.
— Ştii, mi-am petrecut foarte mult timp uitându-mă la insecte.
— Se zice că insectele controlează o parte mai mare din această planetă decât oamenii.
Dai pagina şi te uiți la cuvintele scrise acolo.
Nu te lăsa prins în conversații din care ți-ai dori să ieşi.
— Insectele sunt geniale, fără îndoială. Există mii de specii, atât pe uscat, cât şi pe apă, mult mai inteligente decât oamenii.
— Uite ce este... am prins o tură cam aglomerată...
— Doar că deocamdată niciuna nu a inventat becul electric.
Leopardul se dovedeşte a fi un interlocutor greu de trimis la plimbare. Dai paginile catastifului, dar nu găseşti nicio propoziție care ți-ar putea fi de folos.
— Vrei să inventezi becul electric?

— Am dat târcoale oraşelor voastre şi am studiat felul în care trăiți. Este deopotrivă dezgustător şi remarcabil.
— De ce te deranjează să rămâi un leopard? Doar eşti regele junglei în țara asta.
— Nu şi atunci când jungla tot dispare.
— Vorbeşti ca un băiat pe care l-am cunoscut cândva.
— Am încercat să supraviețuiesc fără să ucid. Am rezistat o lună. Ce pot face? Sunt o bestie sălbatică. Doar oamenii îşi îngăduie cu adevărat să fie miloşi. Doar oamenii pot trăi fără să fie cruzi.
— Dar cele mai multe dintre erbivore nu sunt şi ele blânde?
— Iepurii nu au de ales. Oamenii au. Vreau să văd şi eu cum este.
— Nu prea ai ce vedea.
— Majoritatea vietăților nu fac altceva decât să se stră-duiască să nu fie mâncate. Simt nevoia să mă detaşez o vreme de lanțul trofic.
— Ți-ai... examinat cumva urechile?
— Desigur.
— Nu există niciun animal mai sălbatic decât omul.
— În această privință nu am nici cea mai mică îndoială, însă răul poate fi înlăturat cel mai bine din interior.
— Când vei fi om, nu-ți vei aminti că ai fost cândva leopard.
— Cum ai căpătat slujba asta de vreme ce nu ai nici cea mai vagă idee cum merg lucrurile? Nimic nu se uită. Pur şi simplu nu mai ştim unde ne-am pus amintirile.
— Poate că ar trebui să facem schimb de locuri, propui tu animalului.
— Exact asta încercam să sugerez.
— Cei mai mulți dintre aceşti homo sapiens se simt dezamăgiți de ei înşişi. Ai grijă ce-ți...
— Da, da, am mai auzit asta. Însă voi puteți crea lumină din nişte sârme şi un întrerupător, aşa că prefer să merg la risc.
— Nu prea cred că vei avea de ales.

— O, de asta sunt sigur. Cu toții avem de ales. Dacă nu mă poți trimite înapoi ca om, trimite-mă sub forma unui leopard având inteligența unei mătci, sufletul unei balene albastre şi degetele opozabile ale maimuțelor sălbatice, pentru că degetele opozabile sunt esențiale atunci când vrei să înşurubezi becuri.

Derutat, deschizi din nou catastiful şi citeşti ce scrie acolo că trebuie să faci.

Trec luni în şir fără să te gândeşti la DD şi la băieții cu care te-ai giugiulit cândva. Pierzi şirul războaielor din Sri Lanka, în vreme ce acestea se transformă în nişte conflicte imposibil de deosebit de cauzele pentru care combatanții se luptă. Auzi că Drivermalli a intrat în ceata lui Sena, care şi-a dus armata în nordul țării, ultima dată fiind văzut încercând să-l asasineze pe prim-ministrul Indiei.

Apoi, în vreme ce stăteai cocoțat în copacul tău mara preferat, din cimitirul tău preferat, ți-ai auzit numele plutind pe aripa vântului, asemenea unei frunze uscate.

— Maalinda Almeida. A fost cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată.

Prinzi boarea aceea de vânt şi o laşi să te arunce în văzduh. Nu eşti surprins că te trezeşti la Galle Face Court, pe celebra terasă a complexului de apartamente. Jaki poartă şort, s-a tuns scurt şi vorbeşte la un telefon fără fir.

— Măcar l-ai întâlnit vreodată?

Persoana a cărei voce se aude în receptor vorbeşte cu accent american şi pare nedumerită.

— Îmi cer scuze, însă... despre ce este vorba?

— Vorbesc cu Tracy Kabalana?

— De unde aveți numărul meu de telefon?

— Nu ați primit, anul trecut, un pachet cu fotografii expediat din Sri Lanka?

— Tatăl meu era srilankez, dar s-au scurs ceva ani de când a murit. Nu l-am cunoscut niciodată pe fratele meu vitreg.

Mama nu i-a rostit niciodată numele, iar eu nici măcar nu am deschis pachetul acela.
— Aş fi mai mult decât bucuroasă să cumpăr fotografiile acelea de la tine. Pe toate.
— Nici nu ştiu pe unde le-am pus. Poate că le-am aruncat.
— Să ştii că vorbea cu afecțiune despre tine, Tracy.
Jaki minte ca un jucător de poker, ceea ce nu înseamnă că ceea ce tocmai a spus nu ar reflecta adevărul.
— Îmi pare rău, doamnă. Nu mă pot ocupa de asta chiar acum. Trebuie să închid.
Clac.
Jaki sloboade o înjurătură, apoi se face comodă pe fotoliul tip puf. Radika Fernando îşi trece degetele prin părul ei scurt, apoi scutură din cap.
— Au ajuns la ea?
— Fata are vreo cincisprezece ani. Ce-o fi fost în capul lui Maali?
— Cândva mi-a spus că erai îndrăgostită lulea de el, spune Radika, inflexiunile de crainică dispărând cu desăvârşire din vocea ei.
— Când?
— În noaptea aia, la tine acasă. Când ne-am sărutat prima oară. M-a rugat să te combin cu un băiat tamil cumsecade.
— Iar tu ai făcut taman pe dos, răspunde Jaki mângâind degetele Radikăi, rămase pe capul ei.
Radika ia două rame de fotografii şi le aşază în poala lui Jaki.
— Eşti pregătită să le împachetezi?
— De ce?
— De câte ori trebuie să-ți spun, Jaki? Vrei să mă mut cu tine sau nu?
— Aş putea păstra măcar una?
— Nu.
— De ce?

— Pentru că vreau să mă vezi pe mine, nu pe el.
Ambele fotografii fuseseră şterpelite de la expoziţia găzduită de Galeria Lionel Wendt. Una vă înfăţişa pe tine şi pe Jaki cocoţaţi în căsuţa din copac din care se zărea muntele de lângă Kurunegala, cel de pe care cândva se aruncase regina Kuveni, lăsând în urma ei doar un blestem. Cealaltă imagine înfăţişa patru cadavre fotografiate de la ultimul etaj al unei clădiri ruinate. O femeie şi bebeluşul ei, un bătrân cu ochelari şi un maidanez. Toate înconjurate de şrapnel, deşi nu acesta îi ucisese.
Jaki clatină din cap şi o lasă pe Radika să pună ambele fotografii într-o cutie, pe care apoi o duce în altă cameră. Jaki oftează, apoi închide ochii şi nu te aude cum îţi iei rămas-bun de la ea.
Dr. Ranee nu se află la Râul Naşterilor în momentul în care îl conduci pe leopard acolo. Te laşi purtat de cel mai slab vânt, însă nu reuşeşti să găseşti cei trei copaci kumbuk. Râul este pustiu şi liniştit. Nimeni nu pluteşte pe el.
Leopardul mârâie şi zgârie cu ghearele copacii de pe marginea apei.
— Am cunoscut urşi buzaţi mai isteţi decât tine.
— După cum vezi, te ajut. Aşa că las-o mai moale cu insultele.
— Cred că de fapt eu te ajut pe tine.
— Cum zici tu.
— În Parcul Naţional Udawalawe am cunoscut un elefant care prevestea venirea următorului Buddha.
— Când va avea loc?
— Abia peste două sute de mii de luni.
— Superbă profeţie.
— Am mai cunoscut creaturi de umbră care trăiesc în oglinzi şi te privesc cum te priveşti.
— Pare distractiv.

— Am cunoscut un vultur pacifist care refuza să vâneze şoareci şi îşi lăsa puii să flămânzească.
— Cei mai mulți dintre criminalii capabili să ucidă cu sânge rece spun că urăsc să curme vieți. De obicei, atunci când zic asta, mănâncă încă o porție de căcat.
— Ți-am urmărit stirpea. Atât ca animale, cât şi ca fantome. Nu pot înțelege în ruptul capului de ce oamenii distrug de vreme ce sunt capabili să creeze. Ce risipă!
— Uite-i. Unu, doi... trei copaci kumbuk. Dacă sari în fața celui de-al treilea, râul te va lua.
— Unde?
— Acolo unde ai nevoie să ajungi.
— Eu am nevoie să ajung om.
— Bea din vasul din dreapta şi poate că vei ajunge.
Leopardul se apropie de mal, apoi îşi moaie o labă în apa râului.
— Îu, ce rece e! De ce nu sari împreună cu mine?
— Eu nu-mi doresc să mă nasc din nou.
— De ce nu?
— S-ar putea să revin în lumea celor vii sub formă de leopard.
— Consideră că nu m-am simțit jignit, însă chiar vrei să-ți petreci eternitatea îndărătul unui ghişeu?
— Nu e chiar aşa de rău. Întâlneşti tot felul de personaje ciudate.
— Hai, sari cu mine.
— Eşti cumva Dr. Ranee deghizată?
— Cine?
Îi povesteşti apoi despre Ranee, Sena, Stanley şi DD. Despre cutii ținute sub paturi. Leopardul stă cocoțat pe o creangă şi te ascultă până când luna se înalță pe cer, ajungând la zenit. Îşi arcuieşte membrele şi îți spui că aşa l-ai fotografia dacă încă ai avea un Nikon cu lentila spartă în jurul gâtului rupt. Dar nu îl mai ai, aşa că clipeşti şi îți imaginezi că o

faci. Leopardul dă din cap şi scutură din coadă, apoi sare în apă. Şi chiar în momentul acela, când luna s-a înălțat pe bolta cerească, îți dai seama că nu mai ai nimic de povestit şi că nu mai există nimeni căruia să-i povesteşti. Vezi în toate acestea nişte simple realități, care nici nu te demoralizează, nici nu te bucură.
Aşa că sari în râu.
Iar în clipa în care o faci ştii trei lucruri. Că strălucirea Luminii te va sili să-ți caşti şi mai mult ochii. Că vei alege aceeaşi băutură, care te va duce într-un loc nou. Şi că, atunci când vei ajunge acolo, vei fi uitat toate cele trei lucruri.